CONSTANTIN ŞTEFANIU

ŞAH

EDITURA
SPORT-TURISM

SAH
CARTEA DE AUR

CONSTANTIN
ŞTEFANIU

ŞAH
CARTEA DE AUR

www.stere.ro

Coperta şi supracoperta de C-TIN GULUŢĂ

www.stere.ro

CONSTANTIN ŞTEFANIU

ŞAH
CARTEA DE AUR

EDITURA SPORT-TURISM

BUCUREŞTI, 1982

www.sfere.ro

www.stere.ro

CUVÎNT ÎNAINTE

MOTO :

PARTIDA DE ŞAH ESTE RODUL UNEI
ARTE CARE IZVORĂŞTE DIN
CONFRUNTAREA A DOUĂ GÎNDIRI

Gîndirea a fost întotdeauna zestrea cea mai de preţ a omului. Din miliardele de locuitori ai Terrei, în memoria enciclopediilor au rămas, cu rare excepţii, numai gînditorii. Titanii omenirii nu au fost cei dotaţi cu forţa brută, ci cei care prin uriaşul lor registru de gîndire au reuşit să concretizeze idei de valoare inestimabilă. Filozoful Diogene, matematicianul Arhimede, generalul Hannibal, muzicianul Beethoven, poetul Eminescu, multilateralul Leonardo da Vinci, dramaturgul Shakespeare, fiziciana Marie Curie, şahistul Alehin sînt numai cîteva personalităţi care s-au impus datorită gîndirii lor.

Fiind un produs al naturii, care, datorită lipsei sale de consecvenţă nu va putea fi reprezentată niciodată cu balanţa dreptăţii în mînă, omul este dotat încă de la naştere cu calităţi şi imperfecţiuni, care merg pînă la individualizare, determinînd astfel premisa de bază în stabilirea ierarhiilor. De aici, ideea organizării întrecerilor de orice fel între locuitorii pămîntului.

Au apărut mai întîi cele în arta vînătorească, lupta corp la corp şi pugilatul; apoi întrecerile atletice. Însă toate acestea se adresau în mod expres forţei musculare şi, în subsidiar, gîndirii. De la această „pată albă", probabil, s-au pornit pe căutări minţile mai luminate ale începutului erei noastre, născocind pînă în final jocul de şah, care a restabilit echilibrul dezvoltării armonioase a omului: „minte sănătoasă în corp sănătos". Astfel au început şi întrecerile în „sportul minţii" pe tabla cu 64 de pătrate, concretizate pentru posteritate prin înregistrarea partidelor de şah.

Cartea de faţă şi-a propus să prezinte marelui public, în mod cronologic, peste 1 000 de partide de importanţă deosebită

— valorică, estetică sau istorică — disputate pe parcursul a cinci secole, selecționate după consultarea, într-o perioadă de 12 ani, a circa 30 000 de partide publicate în peste 250 de cărți și nenumărate reviste de specialitate din țară și de peste hotare.

Criteriile de selecție au fost dintre cele mai variate, ținîndu-se cont de o serie de aspecte deosebit de complexe, ca: premii de frumusețe, combinații de excepție, aprecieri ale marilor maeștri ai șahului și cronicarilor de specialitate, clasamentele „Informator", importanța perioadelor de dezvoltare a șahului, includerea în carte a tuturor personalităților șahiste de valoare mondială și a celor de valoare națională, în funcție de unele realizări deosebite, aspecte istorice și în general partidele care au fost catalogate de publicațiile de specialitate ca pagini de antologie.

Tezaurul șahului conține comori fără sfîrșit, reprezentate prin partide care, repuse pe tabla de șah, pot să reconstituie nespus de frumoasele combinații ale lui Morphy, Pillsbury, Reti, Alehin, Tal, Larsen sau concepțiile complexe și profunde ale unui Lasker, Capablanca, Botvinnik, Fischer și, cu puțină imaginație și cunoaștere a împrejurărilor, pasionații șahului pot să-și reprezinte ambianța epocii în care s-a jucat și să cunoască cele mai variate creații, uimitoare prin inepuizabila lor originalitate și diversitate.

Rejucarea acestor partide este permanent folositoare atît tinerilor începători, care astfel vor avea prilejul să studieze și să învețe din tehnica marilor maeștri ai tuturor timpurilor, cît și maeștrilor, care e cert că au ce învăța pentru a ajunge la nivelul unor Capablanca, Alehin, Botvinnik, Fischer sau Karpov.

În totalitatea ei, cartea este de fapt un capitol dintr-o enciclopedie a șahului: partidele de antologie.

AUTORUL

CODUL SEMNELOR PENTRU COMENTAREA PARTIDELOR

!	mutare foarte bună	B	era mai bine
!!	mutare excepțională	Ş	cu şanse
?	mutare greşită	Ad	cu avantaj din deschidere
??	greşeală gravă	Ap	cu avantaj poziţional
!?	mutare care merită atenţie	As	cu avantaj de spaţiu
?!	mutare îndoielnică	→	cu atac
!?!	combinaţie frumoasă cu „gaură"	↗	cu iniţiativă
		Y	cu contrajoc
A	cu ideea, cu ameninţarea	Za	albul este în zugzwang
Tr	teoria recomandă	Zn	negrul este în zugzwang
F	mutare forţată	—	linia
E	pentru a evita, a împiedica	I	coloana
~	oriunde, orice mutare	/	diagonala
∅	sacrificiu	M	centrul tablei de joc
±	albul stă ceva mai bine	Fr	flancul regelui
∓	negrul stă ceva mai bine	Fd	flancul damei
±	albul are joc mai bun	X	cîmp slab, pion slab
∓	negrul are joc mai bun	Nt	noutate teoretică
+—	albul are avantaj decisiv	#	mat
—+	negrul are avantaj decisiv	P	poanta combinaţiei
=	jocul este egal	30'	timp de gîndire la o mutare
∞	cu joc neclar, complicat	Cra	albul este în criză de timp
W	compensaţie pentru material	Crn	negrul este în criză de timp
V	se mai putea juca şi...	D	depăşirea timpului de gîndire
U	urmează, continuă cu	VD	vezi diagrama

www.sah.ro

www.stere.ro

1. COPILĂRIA ŞAHULUI

A rămas încă o enigmă unde, cînd şi cum s-a produs transformarea străvechiului joc arab, şatrandjul, în şahul nou, modern, denumit de istorici „şahul european", deşi cercetători cu renume mondial au făcut studii deosebit de profunde şi insistente în acest sens.

„Presupun că şahul nou a apărut în sudul Franţei", a fost de părere olandezul A. van der Linde.

„Eu localizez transformarea şahului în jurul anului 1475 pornind din Spania", a afirmat germanul T. von H. und der Lasa.

„Nu am găsit nici o indicaţie precisă despre locul, timpul şi motivul transformării şahului" şi-a încheiat englezul H. J. R. Murray voluminoasele sale lucrări.

Deci trei păreri autorizate, trei concluzii diferite, care n-au avut darul să clarifice cît de cît problema.

În general, schimbările la care a fost supus şatrandjul urmăreau, evident, accelerarea ritmului prea lent al desfăşurării jocului, să facă angajarea luptei mai rapidă, practic să scurteze durata partidei pentru a o adapta temperamentului specific ţărilor prin care a pătruns şahul în Europa: Italia, Spania şi Franţa.

Dar, pentru o mai clară înţelegere a modificărilor la care a fost supus şahul arab pentru a deveni jocul de şah modern, care s-a răspîndit apoi pe tot globul, redăm una din partidele realizate de cel mai mare „alia" (mare maestru) al şatrandjului, As-Suli Abu Bakr Muhammad B. Yahya din Bagdad.

DESCHIDEREA FLUVIU

As-Suli Califul Al Mustaqfi (?)

Bagdad, 940 (?)

1.g3 g6 2.g4 f6 3.c3 e6 4.Ce2 d6 5.Tg1 c6 6.f3 b6 7.f4 a6 (De reținut o primă tehnică în șatrandj: jocul de pioni, care puteau muta numai cîte un cîmp, pentru cîștigarea de spațiu) **8.f5!** (Un sacrificiu de pion pentru dezvoltare! De necrezut pentru secolul al X-lea, dar As-Suli era un „alia"!) **8...gf5 9.gf5 ef5 10.Ah3** (Alfilul = Elefantul = Nebunul, atacă pionul din f5, care nu are nici o apărare, deoarece alfilul din c8 bate doar cîmpurile a6 și e6) **10...Ce7 11.Tf1 Tg8** (În șatrandj turnul era figura cea mai puternică, avînd raza de acțiune cea mai lungă) **12.Cg3** (Pentru a evita 12...Tg2, care era posibil deoarece alfilul din h3 nu apăra și cîmpul g2) **12...Tg5 13.Af5!** (Natural, nu era bine 13.Cf5, deoarece în șatrandj calul era o figură mai tare decît alfilul, avînd o rază de atac mai mare) **13...h6 14.Ah3 Cd7 15.d3 d5 16.c3 Fc7** (Ferza = Vizirul = Dama era figura cea mai slabă, putînd muta numai cîte un cîmp în diagonală și atît) **17.b3 Ta7 18.c4 Ad6** (Alfilul, ca și calul, putea sări peste alte piese) **19.Cc3 Ae6 20.cd5 cd5 21.d4 Af8** (Pentru a face loc ferzei negre) **22.Tf2 Fd6 23.b4 Tc7 24.Rd2 b5 25.Aa3** (Alfilul se îndreaptă spre c5) **25...Cb6 26.Ac5 Cc6** (Se remarcă din nou evitarea schimbării unui cal pentru alfil) **27.a3 Rf7 28.Fc2 Ac4 29.Taf1 Tg6** (La 29...Cd6? după 30.Tf5 se amenință 31.Cd5 Tf5 32.Tf5 Cb6 33.Ch5! cu atac. VD) **30.Ch5!** (Începutul combinației decisive) **30...Re8** (Apreciind violența atacului alb, negrul s-a hotărît să-și ducă regele la adăpost) **31.Cf6 Rd8 32.Cfd5!** (După care negrul nu se mai poate salva) **32...Tb7 33.Tf8 Rd7 34.Af5 Re6 35.Cf4** mat. De reținut că în șatrandj partida se putea cîștiga și prin aducerea adversarului în poziție de pat.

Analizînd și interpretînd cu grijă documentele care vorbesc despre originea și copilăria șahului, se poate afirma că la scurt timp după pătrunderea șatrandjului în Europa și prelucrarea lui de către spanioli și italieni s-au produs unele modificări de mai

mică importanţă ca: săritura pionului cu unul sau două cîmpuri la prima mutare, colorarea tablei în alb-negru, o uşoară extindere a mutării damei şi... cam atît. Transformarea esenţială, constînd în liberalizarea mişcărilor nebunului şi damei, se semnalează abia în spre jumătatea a doua a secolului al XV-lea şi coincide, nu întîmplător, cu apariţia primilor jucători europeni mai proeminenţi, care încep să şi scrie despre noul joc de şah. Astfel, în 1497 apare prima carte de şah tipărită, a spaniolului Lucena, în care modul de desfăşurare a partidei era aproape identic celui din secolul nostru, cu excepţia dreptului regelui de a sări lateral peste un cîmp, care ulterior a fost înlocuit cu rocada.

Dar dacă în cartea lui Lucena se aminteşte atît de şahul vechi (del viejo) *cît şi de cel nou* (dela Dama), *în anul 1512, în lucrarea portughezului Damiano, nu se mai vorbeşte decît de şahul modern europenizat, care va elimina din actualitate pentru totdeauna şatrandjul califilor. Printre cei care şi-au asumat pasionanta misiune de a răspîndi şahul în lume s-au numărat italienii Gioacchino Greco, Leonardo da Cutri, Paolo Boi şi Salvio, spaniolii Ruy Lopez şi Alfonso Seron şi portughezul Damiano.*

Astfel, cultura europeană a modificat şatrandjul, smulgîndu-l din încetineala caracteristică Orientului, transformîndu-l într-un joc dinamic, întreprinzător, care poartă pregnant amprenta spiritului latin.

1. CONTRAATACUL PIONULUI DAMEI

F. de Castellni N. Vinoles

Spania, 1485 (?)

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Dd8 4.Nc4 Cf6 5.Cf3 Ng4 6.h3 Nf3 7.Df3 e6 8.Db7 Cbd7 9.Cb5 Tc8 10.Ca7 Cb6 11.Cc8 Cc8 12. d4 Cd6 13.Nb5 Cb5 14.Db5 Cd7 15.d5 ed5 16.Ne3 Nd6 17.Td1 (Rocada încă nu se inventase) Df6 18.Td5 Dg6 19.Nf4 Nf4 20.Dd7 Rf8 21.Dd8 +. O întrecere modestă, care nu are decît o valoare istorică, fiind cea mai veche partidă scrisă cunoscută, descoperită într-un manuscris catalan din secolul al XV-lea.

2. DESCHIDEREA CAILOR REGILOR

P. Damiano Necunoscut

Portugalia, 1512

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 (Deschidere găsită în cartea lui Lucena din 1497) 3.Ce5 Ce4?! (B 3...d6) 4.De2 De7 5.De4 d6 6.d4 f6 7.f4?! (B 7.Cc3) Cd7 8.Cc3 de5 9.Cd5 Dd6 10.de5 fe5 11. fe5 Dc6 12.Nb5! +— Dc5 13. Ne3 Db5 14.Cc7 (1—0). O partidă istorică.

3. GAMBITUL GRECO

Ruy Lopez Leonardo da Cutri
Madrid, 1575

1.e4 e5 2.f4 d6 (Gambitul Greco refuzat) 3.Nc4 c6 4.Cf3 Ng4?! 5.fe5 de5 6.Nf7! Rf7 7. Ce5 Re8 8.Dg4 Cf6? 9.De6 De7 10.Dc8 Dd8 11.Dd8 Rd8 12.Cf7 (1—0). O confruntare istorică între doi mari maeștri ai timpului.

4. APĂRAREA DAMIANO

G. Polerio F. Domenico
Roma, 1580

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Cd5 6.Cf7 Rf7 7. Df3 Re6 8.Cc3 Cce7 9.d4 c6 10. Ng5 h6 11.Ne7 Ne7 12.0—0—0 Tf8 13.De4 Tf2 14.de5 Ng5 15. Rb1 Td2 16.h4!! Td1 17.Td1 Nh4 18.Cd5 cd5 19.Td5 Dg5 20. Td6 Re7 21.Tg6 (1—0). Un atac frumos, chiar foarte frumos.

5. ATACUL GRECO

G. Greco Necunoscut
Roma, 1625 (?)

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 f5 4. de5 fe4 5.Cg5 d5 6.e6!? (O mutare „perfidă"!) **6...Ch6 7.Cc3 c6** (Negrul și-a organizat un lanț solid de pioni; cel puțin așa se pare. Vezi diagrama) **8. Cge4!!** (Un sacrificiu demn de cea mai vie admirație, care va

„spulbera" rapid zidul pionilor negri) **8...de4 9.Dh5 g6 10.De5 Tg8 11.Ng5 Dd6** (Acum negrul poate să scoată un suspin de ușurare, deoarece schimbul damelor pare forțat, dar...) **12. Td1!!** (O nouă surpriză foarte neplăcută) **12...De6 13.Nc4!!** și negrul a cedat. O partidă de antologie.

6. CURSA LUI GRECO

G. Greco Necunoscut
Roma, 1625 (?)

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Cc3 Ce4 8.0—0 Cc3 9.bc3 Nc3? (9...d5!?) 10.Db3 Na1? (10...d5) 11.Nf7 Rf8 12.Ng5 Ce7 13.Ce5! Nd4 14.Ng6!! +— d5 15.Df3 Nf5 16.Nf5 Ne5 17.Ne6! Nf6 18.Nf6 gf6 19.Df6 (1—0). O partidă care ne arată că, în fine, „copiii au crescut"!

Partidele din această perioadă de închegare a noului joc de şah au, vizibil, aspectul primitiv, specific prin căutarea cu insistenţă a ofensivei, cu încercări de atac premature. Jocul de mijloc aproape nu există. Din păcate, cel care începuse să facă unele analize ştiinţifice despre teoria deschiderilor, italianul Greco, se stinge din viaţă în plină tinereţe, urmînd un gol de peste 100 de ani, timp în care nu a mai apărut nici un talent autentic, jucîndu-se un şah amator — agresiv şi plin de curse, în stilul lui Greco.

www.stere.o

2. PERIOADA ROMANTICĂ

Abia în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea se face simțită o nouă școală șahistă, în Franța și Anglia, a cărei figură centrală a fost muzicianul francez André Danican-Philidor. Astfel, centrul lumii șahiste, care fusese în trecut la Roma și Madrid, se mută la Paris („Café de la Régence") și Londra (Clubul din St. James Street).

Spre deosebire de perioada Greco-Ruy Lopez, cînd se încerca să se pună primele jaloane în teoria deschiderilor, Philidor scrie în 1749 opera sa capitală „Analyse du jeu des échecs", în care, pe lîngă o prezentare organizată a deschiderilor, se ocupă, pentru prima oară în istoria literaturii șahiste, de jocul de mijloc. Pornind de la principiul, rămas celebru, că „pionii sînt sufletul șahului", analizează întreaga partidă ca un tot unitar, precizînd că ea trebuie jucată metodic, pozițional.

Ideile novatoare ale lui Philidor au făcut repede „școală" și aproape toți jucătorii de frunte din Europa (cu excepția italienilor, care erau încă „credincioși" lui Greco) și cele două Americi, în care între timp pătrunsese noul joc de șah, au intrat sub influența lor.

Perioada romantică, de primă tinerețe a șahului, începuse. În curînd s-au ivit și rivalitățile, la început franco-engleze, și în final americano-europene, cînd apare una din cele mai ilustre personalități din istoria șahului, avocatul american Paul Morphy din New Orleans.

Este cert că Morphy a reprezentat un moment deosebit de important în dezvoltarea șahului. Partidele lui strălucite au constituit multă vreme o culme a artei șahului. Combinațiile lui minunate au uimit lumea șahistă într-atît, încît nu a sesizat că, în fond, Morphy era un excelent jucător pozițional, cu un excepțional simț al naturalului. Fără să cunoască nimic din teoriile

jocului poziţional, care au fost formulate mult mai tirziu, el a aplicat în mod spontan în partidele sale principiile luptei pentru centru, ale dezvoltării rapide, iar strălucitele sale combinaţii erau întotdeauna consecinţa firească a greşelilor făcute de adversari din necunoaşterea acestor principii.

E de presupus că Morphy, citind lucrările lui Philidor, a fost influenţat de ideile acestuia, cărora, datorită talentului său excepţional, le-a dat o interpretare creatoare. El înţelesese instinctiv acele principii fundamentale care reglementează echilibrul dintre diferitele elemente componente ale şahului, în special între spaţiu şi timp, principii care au fost formulate cu claritate spre sfîrşitul secolului al XIX-lea.

Arta şahistă a lui Morphy a depăşit timpul său, a încheiat practic perioada romantică, prefaţînd maturitatea acestui inegalabil joc.

În această perioadă au apărut şi pretendenţii la titlul de campion mondial, bineînţeles neoficial, pe care şi l-au asumat în ordine cronologică francezii Philidor şi La Bourdonnais, englezul Staunton, germanul Anderssen şi, în sfîrşit, americanul Morphy. Partidele jucate de aceşti mari maeştri ai timpului lor constituie şi astăzi surse de inspiraţie pentru fruntaşii şahului contemporan.

7. CONTRAATACUL PIONULUI c2

G. Brühl — **A. Philidor**

Londra, 1783

1.e4 e5 2.Nc4 c6 3.De2 d6 4.c3 f5 5.d3 Cf6 6.ef5 Nf5 7.d4 e4 8.Ng5 d5 9.Nb3 Nd6 10.Cd2 Cbd7 11.h3 h6 12.Ne3 De7 13. f4 h5 14.c4 a6 15.cd5 cd5 16. Df2 0—0 17.Ce2 b5 18.0—0 Cb6 19.Cg3 g6 20.Tac1 Cc4 21. Cf5 gf5 22.Dg3 Dg7! 23.Dg7 Rg7 24.Nc4 bc4 25.g3 Tab8 26. b3 Na3 27.Tc2 cb3 28.ab3 Tbc8 29.Tc8 Tc8 30.Ta1 Nb4 31.Ta6 Tc3 32.Rf2 Td3 33.Ta2 Nd2 34. Td2 Tb3 35.Tc2 h4!! 36.Tc7 Rg6 37.gh4 Ch5 38.Td7 Cf4 39.Nf4 Tf3 40.Rg2 Tf4 41.Td5 Tf3 42. Td8?! (B 42.Te5) Td3 43.d5 f4 44.d6? (B 44.Tf8 Td2 45.Rf1 f3 46.Tf4!) Td2 45.Rf1 Rf7! 46.h5 e3 47.h6 f3! (0—1). O partidă jucată la „Clubul St. James" în cadrul unui simultan de trei partide „à l'aveugle".

8. DESCHIDEREA NEBUNULUI REGELUI

Dr. Bowdler — S. Conway

Londra, 1788

1.e4 e5 2.Nc4 Nc5 3.d3 c6 4.De2 d6 5.f4!? (Consecvent, dar riscant. Probabil că albul avea în vedere continuările teoretice ale timpului, mai ales

că în acea vreme Londra era centrul mondial al șahului, unde veneau toți marii maeștri ai epocii: Philidor, Legal, Stamma, Sarratt, Lewis etc.) **5...ef4 6.Nf4 Db6! 7.Df3?!** (Era mai bine 7.c3! Ng1 8.d4! Nd4 9.cd4 Dd4 10.Cc3 cu atac) **7... Db2** (Era mai prudent 7...Cf6! deși după 8.Cd2! Ng1 9.0—0—0 Nc5 10.Cb3! albul are atac) **8. Nf7! Rd7 9.Ce2! Da1 10.Rd2?** (Trebuia 10.Cec3!, dar se pare că albul, conform tehnicii și strategiei vremii, joacă „la sacrificiu") **10...Nb4?** (Era salvatoare apărarea 10...Df6!) **11. Cbc3!** (Albul și-a realizat planul de joc și în continuare va conduce impecabil un atac pozițional ca un final de simfonie. VD) **11...Nc3 12.Cc3 Dh1**

13.Dg4 Rc7 14.Dg7 Cd7 15. Dg3!! b6 16.Cb5!! cb5 17.Nd6 Rb7 18.Nd5 Ra6 19.d4 b4 20. Nb4 Rb5 21.c4!! după care negrul a cedat. O combinație care prefațează „Partida nemuritoare" din 1851. „O partidă turbulentă între doi englezi calmi". — Tartakover.

UN SIMULTAN MIXT
Londra, 1790

9. CONTRAATACUL PIONULUI c2

A. Sheldon — **A. Philidor**

1.e4 e5 2.Nc4 c6 3.Cf3 d5 4. ed5 cd5 5.Nb3 Cc6 6.d4 e4 7. Ce5 Ne6 8.0—0 f6 9.Cc6 bc6 10.f3 f5 11.Ne3 Cf6 12.Cd2 Nd6 13.c4 0—0 14.Na4 Dc7 15.f4 Cg4 16.De2 Ce3 17.De3 c5!! 18. Cb3 dc4 19.Cc5 Nc5 20.dc5 Tac8 21.c6 Tfd8 22.Tfd1 Td3 23.Td3 cd3 24.Nb3 Nb3 25.ab3 Db6 26. Rf2 De3 27.Re3 Tc6 28.Ta7 Td6 29.Rd2 e3 30.Re3 d2 31. Ta1 d1D 32.Td1 Td1 (0—1). Partidă jucată „à l'aveugle".

10. APĂRAREA BERLINEZĂ

I. Smith — **A. Philidor**

1.e4 e5 2.Nc4 Cf6 3.d3 c6 4. Ng5 h6 5.Nf6 Df6 6.Cc3 b5 7. Nb3 a5 8.a3 Nc5 9.Cf3 d6 10. Dd2 Ne6 11.Ne6 fe6 12.0—0 g5 13.h3 Cd7 14.Ch2 h5 15.g3 Re7 16.Rg2 d5 17.f3 Cf8 18.Ce2 Cg6 19.c3 Tag8 20.d4 Nb6 21.de5 De5 22.Cd4 Rd7 23.Tae1 h4 24. Df2 Nc7 25.Ce2 hg3 26.Dg3 Dg3 27.Cg3 Cf4 28.Rh1 Th3 29. Tg1 Th2 30.Rh2 Th8 31.Ch5 Th5 32.Rg3 Ch3 33.Rg4?! (Rg2) Th4 ∓. Partidă jucată „à l'aveugle".

11. CONTRAATACUL PIONULUI c2

S. Conway **A. Philidor**

1.e4 e5 2.Nc4 c6 3.Cc3? (Ce2!) Nd6? 4.d3? (d4!) Nc7 5. Df3 De7 6.Ng5 Cf6 7.Cge2 d6 8.h3 Ne6 9.Nb3 b5 10.0—0—0 h6 11.Nf6 Df6 12.Df6 gf6 13.d4 a5 14.f4 ed4 15.Td4 a4 16.Ne6 fe6 17.Thd1 Re7 18.Cg1 Cd7 19.Cf3 h5 20.e5 fe5 21.Ce5 Ce5 22.fe5 d5 23.Te1 Taf8 24.Td3 Tf5 25.b3 ab3 26.ab3 Te5 27. Tf1 Tg5 28.g3 Thg8 29.Ce2 e5 30.Tdf3 T8g7 31.Tf6 Nd6 (VD)

32.Th6 T7g6 33.Tg6 Tg6 34.Tf5 e4 35.Th5 Ng3 36.Cg3 Tg3 37. Rd2 Rd6 38.Th8 Rc5 39.c3 b4 40.cb4 Rd4 41.Th6 Tg2 42.Rc1 e3 43.Tc6 Tg1 44.Rc2 e2 45.Te6 e1D 46.Te1 Te1 (0—1). Partidă jucată la tablă. De remarcat „gentlemanul" Philidor care, deşi juca în simultan, a oferit adversarilor săi piesele albe.

12. APĂRAREA PHILIDOR

G. Atwood J. Wilson

Londra, 1798

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 f5 4. de5 fe4 5.Cg5 d5 6.e6 Ch6 7. Cc3 c6 8.Cge4!! de4 9.Dh5 g6 10.De5 Tg8 11.Nh6 Nh6 12.Td1 De7?! (B 12...Dg5) 13.Nc4 ± b5 14.Nb3 a5 15.Ce4! ± a4 16. Cf6 Rf8 17.Cg8 Rg8 18.Td8!! +— Dd8 (18...Nf8 19.Tf8 Df8 20.e7 ab3 21.Dh8!! +—) 19.e7 (1—0). Arta sacrificiului în şah, pe care Greco a practicat-o cu mult talent în scurta sa viaţă, a proliferat!

13. GAMBITUL SALVIO

L.-C. La Bourdonnais

J. Cochrane

Paris, 1821

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 f3 7. g3?! (B 7.d4!) Dh3 8.Rf2 Dg2: 9.Re3 Nh6 10.Rd3 d5 11.Nd5: Ca6 12.c3 c6 13.Nf7 Re7 14. Nb3? (14.Df1) Cc5! ± 15.Rc2 Ce4 16.Df1 Nf5! 17.Dg2 Cf2 18. d3 fg2 19.Tg1 Td8 20.Nh6 Ch6: 21.Tg2 Cd3 22.Cd3 Nd3 23.Rc1 Thf8 24.Cd2 Cf5 25.Nd1 Ce3: 26.Tg1 Nf1!! 27.b3 Tf2 —+ 28. Tf1 Cf1 29.Cf1 Td1!! (0—1). De reţinut mutarea 5...Dh4, care a fost jucată de Polerio încă în secolul al XVI-lea.

14. CONTRAGAMBITUL PIONULUI DAMEI

J. Cochrane H. Staunton
Londra, 1823

1.e4 e5 2.Cf3 d5 3.Ce5 De7 4.d4 f6 5.Cc3!? (Nt) fe5 6.Cd5 Df7 7.Nc4 Ne6 8.0—0 c6 9.f4!? cd5 10.fe5 Dd7?! (dc4!) 11.ed5 Nd5 12.e6!! ± Dc6 13.Dh5 g6 14.Dd5 Ce7? (Dd5!) 15.De5! +— Dc4 16.Dh8 Cf5 17.Nh6 Db4 18.Df8 Df8 19.Nf8 Rf8 20. g4 (1—0). Remarcabil sacrificiul albului de la mutarea a 5-a. Tînărul Staunton avea numai 13 ani!

15. PARTIDA SCOȚIANĂ

Edinburgh Londra
Corespondență, 1824/1826

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 Cd4?! (3...ed4) 4.Cd4 ed4 5.Dd4 Ce7 6.Nc4 Cc6 7.Dd5 Df6 8.Cc3 Nb4 9.Nd2 d6 10.Nb5 Nd7 11.Dc4 Nc5 12.0—0 0—0 13.Dd3 Ce5 14.Dg3 Nb5 15.Cb5 c6 16.Cc3 Cc4 17.Ng5 Dg6 18.b3 f6 = 19. Nc1 Dg3 20.hg3 Nd4 21.bc4 Nc3 22.Tb1 b6 23.Td1?! Tae8 ∓ 24.Tb3! Na5 25.f3 f5 26.ef5 Te2 27.g4 Tc2 28.Nf4 Tc4 29.Nd6 Te8 30.Ta3 h6 31.Nc7 Te7 32. Td8 Rh7 (32...Rf7? 33.Nd6 Te8 34.Td7 ±) 33.Tc8 Tc1 34.Rh2 Tee1 35.Rh3 Th1 36.Nh2 Nc3 (A 37...Ne5) 37.f4 Nd2 38.g3 Na5 39.Te3! Tc2 !?! (VD) 40. g5!! +— (A 41.g6 ∓) Thh2 41. Rg4 h5 42.Rf3 Thf2 43.Re4 g6 44.Tc7 Rg8 45.Re5! Tc5 46.Rf6

Tf5 47.Rg6 Tf8 48.Tg7 Rh8 49. Rh6 (49.Tee7? Nc3!) Nb4 50. Te6 Tf5 (E 51.Th7 Rg8 52. Tg6 ∓) 51.Th7 Rg8 52.Tg6 Rf8 53.Tc6 Tc5 (53...Rg7 54.g6! h4 55.Tg7 Rh8 56.Ta7 hg3 57.g7 Rg8 58.Tc8 +—) 54.Tf6 Re8 55.g6 Tc3 56.g4! Nf8 57.Tf8 Rf8 58.g7 Rf7 59.Th8 Tc6 60.Rh7 (1—0). În această confruntare prin corespondență, în care fiecare reprezentativă era compusă din cîte 12 jucători, echipa Edinburgh-ului a surprins pe londonezi cu „noutatea" 3.d2—d4, menționată de Lolli încă din anul 1763, după care teoria jocului de șah s-a îmbogățit cu un nou capitol: „Partida scoțiană".

16. GAMBITUL EVANS

D. Evans A. MacDonnell
Londra, 1830

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.0—0 d6 5.b4 Nb4 6.c3 Na5 7.d4 Ng4 8.Db3 Dd7 9.Cg5 Cd8

10.de5 de5 11.Na3 Ch6 12.f3 Nb6 13.Rh1 Nh5 14.Td1 Dc8 15.Td8 Dd8 16.Cf7!! Dh4 (16... Cf7? 17.Nb5 c6 18.De6 +—; 16...Nf7? 17.Nf7 Cf7 18.De6 +—) 17.Db5 c6 18.De5 Rd7 19. De6 Rc7 20.Nd6 +. Aceasta este partida în care căpitanul de marină D. W. Evans a jucat pentru prima oară deschiderea care-i va purta numele şi va deveni celebră.

17. APĂRAREA SICILIANĂ

A. MacDonnell

L.-C. La Bourdonnais

Londra, meci (62), 1834

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e5 5.Cc6 bc6 6.Nc4 Cf6 7.Ng5 Ne7 8.De2 d5 9.Nf6 (Ca majoritatea contemporanilor săi, MacDonnell era un jucător de combinaţie) **9...Nf6 10. Nb3 0—0 11.0—0 a5!** (Deşi faza deschiderii nu este încă încheiată, negrul începe să execute un plan strategic caracteristic acestui tip de poziţii) **12. ed5 cd5 13.Td1 d4 14.c4 Db6 15.Nc2 Nb7 16.Cd2 Tae8 17. Ce4 Nd8 18.c5 Dc6 19.f3 Ne7 20.Tac1 f5!** (La Bourdonnais este consecvent; pentru a-şi pune în mişcare masa de pioni din centru nu ezită să sacrifice o calitate. Partida intră acum într-o fază de lovituri tactice reciproce pline de inventivitate. VD) **21.Dc4 Rh8 22.Na4 Dh6 23.**

Ne8 fe4 24.c6! ef3! 25.Tc2 (Din cauza ameninţărilor de mat albul nu poate lua nici la f3 nici la b7) **25...De3 26.Rh1 Nc8 27. Nd7 f2 28.Tf1 d3 29.Tc3 Nd7 30.cd7 e4 31.Dc8!? Nd8 32.Dc4 De1 33.Tc1 d2 34.Dc5 Tg8 35. Td1 e3 36.Dc3 Dd1! 37.Td1 e2** şi albul cedează. O partidă plină de romantismul adolescenţei şahului.

18. GAMBITUL DAMEI

L.-C. La Bourdonnais

A. MacDonnell

Londra, meci (16), 1834

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e3 e5 4. Nc4 ed4 5.ed4 Cf6 6.Cc3 Ne7 7.Cf3 0—0 8.Ne3 c6 9.h3 Cbd7 10.Nb3 Cb6 11.0—0 Cfd5 12.a4 a5 13.Ce5!? Ne6 14.Nc2 f5?! 15. De2 f4? 16.Nd2 De8 17.Tae1 Nf7 18.De4 g6 19.Nf4!? Cf4 20. Df4 Nc4 21.Dh6! Nf1 22. Ng6!! ± hg6 23.Cg6 Cc8 24. Dh8 +— Rf7 25.Dh7 Rf6 26. Cf4! Nd3 27.Te6 Rg5 28.Dh6

Rf5 29.g4 ∓ (1—0). Partida s-a desfășurat în saloanele palatului Westminster.

19. GAMBITUL DAMEI

L.-C. La Bourdonnais — **A. MacDonnell**

Londra, meci (50), 1834

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e4 e5 4. d5 f5 5.Cc3 Cf6 6.Nc4 Nc5 7. Cf3 De7 8.Ng5? Nf2 ∓ 9.Rf1 Nb6 10.De2 f4 11.Td1 Ng4 12. d6 cd6 13.Cd5?! (VD) Cd5!! ∓

14.Ne7 Ce3! 15.Re1 Re7 16.Dd3 Td8!! 17.Td2 Cc6 18.b3 Na5 19. a3 Tac8 20.Tg1 b5! —+ 21.Nb5 Nf3 22.gf3 Cd4 23.Nc4 Cf3 24. Rf2 Cd2! 25.Tg7 Rf6 26.Tf7 Rg6 27.Tb7 Cdc4 28.bc4 Tc4 29.Db1 Nb6! 30.Rf3 Tc3 31.Da2 Cc4 32.Rg4 Tg8 33.Tb6 ab6 34. Rh4 Rf6 35.De2 Tg6 36.Dh5 Ce3 (0—1). O realizare pe care orice mare maestru al zilelor noastre ar trece-o în palmaresul său la capitolul: „Din cele mai bune creații ale mele".

20. GIUOCO PIANO

Paris — Londra

Corespondență, 1834/1836

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 d6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb6 7.h3 Cf6 8.Cc3 0—0 9.0—0 Te8 10.a3 h6 11.Te1 a6 12.b4 Te7 13.Ta2 Na7 14.Tae2 Ch7 15.Cd5 Te8 16.Cf4 Cf8 17.Db3 Ce6 18. Ce6 fe6 19.Nb2 Cb8 20.a4 Nd7 21.Dc2 Te7 22.Na2 Cc6 23.Nc3 Tf7 24.d5 Tf3 25.de6 Dg5 26. ed7 Rh8 27.Ne6 Dg3 28.Na1 Taf8 29.Nf5 Nb6 30.Dd2 Tf4 31. Tc1 Dg5 32.Rh2 Tf2 33.Dg5 hg5 34.Tf2 Nf2 35.b5 ab5 36. ab5 Cd8 37.Tc7 Rg8 38.Ng6 Nb6 39.Tc8 Ce6 40.Ne8 Cd8 41. Nb2 (1—0); A Nb2—c1—g5—d8 +—. Reprezentativa Parisului a fost formată din Saint-Amant, Alexander și Boncourt. În partida revanșă, la 1.e2—e4 echipa Parisului a răspuns cu 1...e7—e6 și după 2.d2—d4 d7—d5 a intrat în practica turneelor „Apărarea Franceză", care... este consemnată (e drept, fără nici un nume) în cartea lui Lucena din 1497.

21. GIUOCO PIANO

B. Horwitz — **L. Bledow**

Berlin, 1837

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Nb6 5.d4 De7 6.d5 Cd8 7. Ne2? d6 8.h3? f5 9.Ng5 Cf6 10. Cbd2 0—0 11.Ch4?! fe4 12.Ce4 Ce4!! 13.Ne7 Nf2 (0—1). O „sinucidere"... fără voie!

22. GAMBITUL SCOȚIAN

P. R. Bilguer H. und der Lasa
Berlin, 1838

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Nc4 Nb4 5.c3 dc3 6.0—0 d6 7.a3 Na5 8.b4 Nb6 9.Db3 Df6 10.Ng5 Dg6 11.Cc3 Ne6 12.Cd5 h6 13.Nd2 Nd5 14.ed5 Cce7 15. a4!? a6 16.a5 Na7 17.b5! Cf6 18.b6 cb6 19.ab6 Ce4 20.Tfe1! Cd2 21.Cd2 Nb3 22.De3 +— Df6 23.Ce4 Df5 24.Cg3 Df6 25. Cf5!! (1—0).

23. GIUOCO PIANO

I. Boncourt **P. Saint Amant**
Paris, 1839

1.e4 e5 2.Nc4 Cf6 3.d3 Nc5 4.Cf3 Cc6 5.c3 Nb6 6.0—0 0—0 7.Ng5 d6 8.b4 Ne6 9.Cbd2 h6 10.Nh4 Rh7! 11.a4 a6 12.Rh1 Tg8 13.Dc2 g5 14.Ng3 h5 15. h3 h4! 16.Nh2 Ch5 17.d4 g4! 18.Ne6 fe6 19.hg4 Tg4 20.de5 de5 21.Cc4 Cg3! 22.fg3 hg3 23. Tad1 De7! 24.b5 Th4! 25.Cb6 Th2 26.Rg1 Dc5 27.Tf2 cb6 28. Ch2 ab5 29.ab5 Tf8 30.Cf3 Ca5 31.De2 Cc4 32.Cg5 Rg6 33.Cf3 Tf4 34.Td3 gf2 35.Df2 Df2 36. Rf2 Te4 37.Td7 Tf4! 38.Tb7? (B 38.Re2) e4 39.Rg3 ef3!! 40.gf3 e5 (0—1).

24. DESCHIDEREA CELOR 2 NEBUNI

Norfolk **New York**
Corespondență, 1840/1842

1.e4 e5 2.Nc4 Nc5 3.c3 Dg5 4.Df3 Dg6 5.Ce2 d6 6.d4 Nb6 7.0—0 Cf6 8.de5 de5 9.Cg3 Ng4 10.Dd3 Cbd7 11.b4 Ch5 12.Ne3 0—0—0 13.Ch5 Nh5 14.Cd2 Cf6 15.Dc2 Td2!! 16.Dd2 Ce4 17.Dc1 Nf3 18.g3 h5 19.Nd5 h4 20.Ne4 De4 21.Nb6 ab6 22.De3 Dg4 23.Tfb1 e4 24.De1 f5 25. Tb2 f4 26.Tab1 Dh3 27.Df1 Dh2!! 28.Rh2 hg3 (0—1). Un celebru meci de șah prin corespondență între două orașe americane.

25. GAMBITUL KIESERITZKY

L. Kieseritzky I. Calvi
Paris, 1842

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4.h4 g4 5.Ce5 h5 6.Nc4 Th7 7. d4 d6 8.Cd3 f3 9.gf3 c6 10.Cf4 Ce7 11.Cc3 Cd7 12.Rf2 Th8 13. Dd3 Ng7 14.Nd2 Rf8 15.Tae1 Db6 16.Ne3 Dc7 17.Ne6! b5 18. b4 Cb6 19.Nb3 a5 20.a3 a4 21. Na2 Nb7 22.e5! d5 23.e6! Nc8 24.Nc1 Dd6 25.ef7 Rf7 26.Ce4! Dc7 27.Cg5 Rg8 28.Te7!! De7 29.Te1 Df6 30.Te8 Nf8 31.Cg6 Nf5 32.Df5!! Df5 33.Ce7 Rg7 34.Cf5 Rf6 35.Te6! Rf5 36.Nb1! (1—0). O splendidă partidă, cu un final de excepție.

26. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Saint Amant **H. Staunton**
Paris, meci, 1843

1.e4 c5 2.f4 e6 3.Cf3 Cc6 4.c3 d5 5.e5 Db6 6.Nd3?! Nd7 7.Nc2 Tc8 8.0—0 Ch6 9.h3 Ne7 10.Rh2 f5 (Negrul nu se grăbește cu 0—0) **11.a3 a5 12.a4**

Cf7 13.d4 h6 14.Te1 g6 15.Ca3 cd4 16.Cd4 Cd4 17.cd4 (Cîmpul d4 va fi „bolnavul cronic" al structurii albului) **17...g5 18. Cb5 Nb5 19.ab5 Tc4 20.Nd3 Tc8 21.Ne2 gf4 22.Tf1 Cg5 23. Nf4 Ce4 24.Tc1 Tc1 25.Dc1 Rd7** (Negrul renunță la rocadă, regele său avînd un plasament foarte activ în centrul tablei. VD) **26.De3 Ng5 27.Nd3 Tg8**

28.Ne4 de4 29.Ng5 hg5 30.Db3 (Apără direct pionul b5 și indirect pe d4 prin Td1) **30...g4 31.Td1** (La 31.d5 urma 31... Dd4!) **31...gh3 32.Dh3 Dd8 33. d5** (Împiedică 33...Th8) **33...Rc8 34.Dc3 Rb8 35.d6 f4 36.Dc5** (Albul speră să poată face mutarea decisivă d6—d7; era totuși mai bine 36.Tc1) **36...e3!** (Decisiv; acum cîștigarea partidei de către negru este numai o simplă problemă de tehnică) **37.Dc2 Dh4 38.Rg1 Tc8 39.De2 Th8** și albul a cedat deoarece nu mai poate împiedica pierderea de material. După cîștigarea acestui meci Staunton s-a considerat „Campionul șahiștilor lumii"!

27. GIUOCO PIANO

F. Hoffmann **A. D. Petrov**

Varșovia, 1844

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.e5?! (B 6. cd4) Ce4?! (B 6...d5 7.Nb5 Ce4 8.cd4 Nb4 =) 7.Nd5 ∞ Cf2! ↗ 8.Rf2 dc3 9.Rg3?! (B 9.Re1) cb2 10.Nb2 Ce7 11.Cg5!?! (B 11.h3) Cd5 12.Cf7 (VD) 0—0!! —+

(12...Rf7 13.De5 Re8 14.Dc5 Dg5 15.Rf2 Tf8 16.Re1 Dg2 ∓) 13.Cd8 Nf2 14.Rh3 d6 15.e6 Cf4 16.Rg4 Ce6 17.g3 Cd8 18. Rh4 Tf4 19.Rg5 Ce6 20.Rh5 g6 21.Rh6 Th4! 22.gh4 Ne3 ∓. Mai mult decît remarcabil sacrificiul damei negre, după care „vînarea regelui" din finalul partidei este superbă!

28. PARTIDA UNGARĂ

Paris **Budapesta**
Meci prin corespondenţă, 1843/1845

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Ne7!? (O surpriză pentru parizieni, obişnuiţi cu continuarea 3...Nc5 din „Partida italiană". Mutarea din partidă, 3...Ne7, a fost găsită de coechipierii Budapestei în cartea lui Carlo Cozio din Torino „Il giuoco degli scacchi o sia Nuova idea di attacchi, difense e partiti del Giuoco degli Scacchi" scrisă în jurul anului 1740. Pentru faptul că s-a aplicat pentru prima oară într-o partidă serioasă şi pe baza unor analize ştiinţifice, acestei continuări i s-a dat denumirea de „Partida ungară") **4.0—0 Cf6 5.d4 d6 6.d5?!** (O închidere prematură a centrului, care oricum avantajează pe negru) **6...Cb8 7.Nd3 0—0 8.h3 c6 9.c4 cd5 10.cd5 Ce8 11.Dc2 g6 12.Ch2 Cg7 13.f4 f5 14.fe5 Db6!** (O intercalare fină! La 15. Df2 Df2 16.Tf2 de5 cu ameninţarea 17...Nc5 negrul cîştigă un tempo foarte preţios) **15.Rh1 Ch5! 16.Tf3 fe4 17.Ne4 Tf3 18. gf3?** (Greşeala care va duce la pierderea partidei. VD) **18...Nh3 19.Cg4 Cg3!** (Din nou regele alb este în situaţia de a nu putea ocupa cîmpul g2) **20.Rh2 Ng4 21.fg4** (După 21.Rg3 Dg1! 22.Dg2 Nh4! negrul cîştigă) **21...Ce4 22.De4 Cd7 23.b3** (Continuarea 23.ed6 Nd6 24. Rg2 Tf8 25.Ne3 Db2 —+ de-

cidea imediat partida) **23...Df2 24.Dg2 De1 25.Nb2 Ng5 26.Cd2 Nf4 27.Rh3 De3 28.Cf3 Ne5 29. Ne5 Ce5 30.Te1** (După 30.Tf1 Tf8 31.Rg3 Df4 negrul are mare avantaj) **30...Df3 31.Df3 Cf3 32.Te7 Tf8 33.Tb7 Tf7 34. Tb8 Rg7 35.a4 Rf6 36.a5 Re5 37.a6 Rd5 38.b4 Ce5 39.b5 Cc6!** mutare care curmă speranţele echipei Parisului, formată din Saint Amant, Kieseritzky şi Deschapelles, care cedează. „Budapesta" a fost constituită din maeştrii Szen, Grimm şi Löwenthal.

29. GAMBITUL COCHRANE

I. Michelet L. Kieseritzky
Paris, 1845

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 f3 7. d4 Cf6 8.Cc3 Ng7 9.g3 Dh3 10. Rf2 d6 11.Cf7 Tf8 12.Cg5 Dg2 13.Re3 Nh6 14.Rd3 Cc6 15.a3 Ng5 16.Ng5 Ce4!? 17.De1 Nf5 18.Ce4 f2 19.De3 Rd7 20.Nd5

Tae8 21.Taf1 Ne4 22.Ne4 Tf3 23.Df3 gf3 24.Nf5 Te6 25.d5 Ce5 26.Rd4 h5 27.de6 Re8 28. Nf6 h4 29.Ne5 de5 30.Re5 hg3 31.Rf6 (1—0).

30. DESCHIDERE NEREGULATĂ

J. Cochrane Moheshunder, Bonnerjee

Calcutta, 1847

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Nd3 g6 4.c4 Ng7 5.Cc3 0—0 6.f4 e5 7. fe5 de5 8.d5 Ng4 9.Cf3 Ce4 10.Ce4 f5 11.Ceg5! e4 12.0—0 Te8?! (B 12...Dd6) 13.Ne2 ef3 14.Nf3 Nf3 15.Df3 Cd7 16.Ce6 Te6 17.de6 Cc5 18.Dd5 De7 19. Te1 Td8 (B 19...c6) 20.Ng5!! +— Dg5 21.e7 Td5 22.e8D Nf8 23.cd5 Df6 24.Tad1 f4 25.b4 Ca6 26.Te4 Rg7 27.a3 Nd6 28. Tf1 Dc3 29.Te7 Rh6 30.Df8 Rg5 31.h4! Rh4 32.Th7 Rg5 33. Dh6 Rf5 34.Tf7 Re4 35.Dg6 Rd5 36.Df5 Ne5 37.Td1 Rc6 38. b5 Rb5 39.Td5 (1—0). Unul din germenii deschiderilor „Indiene" din șahul modern.

31. DESCHIDERE NEREGULATĂ

E. Williams **A.-H. Kennedy**

Londra, meci, 1848

1.e4 Cc6 (Nt) 2.d4 e5 3.d5 Cce7 4.Cf3?! (B 4.Nd3) Cg6 5. Ne3 Nb4 6.c3 Na5 7.Nd3 Nb6 8.0—0 C8e7 (A f7—f5) 9.Dd2 d6 10.c4 0—0 11.Cc3 Na5 12. Ce1 f5 13.f4 fe4 14.Ne4 Nf5 15. Nf5 Cf5 16.fe5 Ce3 (0—1); 17. De3 Nb6 —+. Partida care i-a dat lui Nimzovici ideea să studieze științific și să elaboreze „Apărarea Nimzovici".

32. GIUOCO PIANO

P. Morphy E. Morphy

New Orleans, 1849

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.0—0 d6 7. cd4 Nb6 8.h3 h6 9.Cc3 0—0 10. Ne3 Te8 11.d5! Ne3 12.dc6 Nb6 13.e5!? de5 14.Db3! Te7 15.Nf7 Tf7 16.Ce5 De8 17.cb7 Nb7 18. Tae1 Na6 19.Cg6!! Dd8 20. Te7!! (1—0). O partidă teribilă, produsă de un „copil minune"! Este prima partidă „à l'aveugle" susținută public de micul Paul, în vîrstă de numai 12 ani, avînd drept adversar pe unchiul său, anunțînd lumii șahiste pe „monstrul sacru" de mai tîrziu.

33. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Morphy J. Löwenthal

New Orleans, 1850

1.e4 c5 2.f4 e6 3.Cf3 d5 4. ed5 ed5 5.d4 Ng4 6.Ne2 Nf3 7. Nf3 Cf6 8.0—0 Ne7 9.Ne3 cd4 10.Nd4 0—0 11.Cc3 Cc6 12.Nf6 Nf6 13.Cd5 Nb2 14.Tb1 Nd4 15.Rh1 Tb8 16.c3 Nc5 17.f5! ± Dh4 18.g3 Dg5 19.f6 Ce5 20. fg7 Tfd8 21.Ne4 Dg7 (VD) 22. Dh5! ± Td6 23.Nh7 Rf8 24. Ne4 Th6 25.Df5 Dg3 26.Tb2 Te8 27.Cf6 Te6 28.Tg2?! (De6!

+—) Dg2 29.Ng2 Thf6 30.Df6 Tf6 31.Tf6 +— Cg4 32.Tf5 b6 33.Nd5 Ch6 34.Tf6 Rg7 35.Tc6 a5 36.Tc7 Rg6 37.Rg2 f6 38. Rf3 Cf5 39.Ne4 Rg5 40.Nf5 Rf5 41.h4 Rg6 42.Tc6 Rh5 43.Rg3 f5 44.Tf6 f4 45.Rf4! Nf2 46.Re4 Nc5 47.Tf5 Rh4 48.Tc5 bc5 49. Rd5 (1—0). Prima victorie, la un mare maestru consacrat al timpului, a micului Paul, care nu avea decît 13 ani!

34. DESCHIDEREA PONZIANI

E. Falkbeer R. Schuring
Leipzig, 1850

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.c3 f5!? 4.d4 ed4 5.e5!? dc3 6.Cc3 Nb4 7.Nc4 Nc3 8.bc3 d6 9.Db3 Ce5 10.Ce5 de5 11.Nf7!! Re7 12.Na3 Rf6 13.Td1 Nd7 14.f4! e4 15. Dd5 Ce7 16.De4! Tf8 17.Nh5 g6 18.Ne2 De8 19.Nc5 Ne6 20. De6!! Re6 21.Nc4 Cd5 22.Td5 Rf7 23.Td7 (1—0). Violenta replică 3...f5 a fost jucată prima oară de italianul Lorenzo Domenico Ponziani în anul 1782 și se mai joacă și în zilele noastre!

35. GAMBITUL NEBUNULUI REGELUI

A. Anderssen L. Kieseritzky
Londra, 1851

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Nc4 Dh4 4.Rf1 b5 (Contragambitul Bryan, foarte mult jucat de Kieseritzky) **5.Nb5 Cf6 6.Cf3 Dh6?!** (O noutate, dar mai tîrziu s-a constatat că este un plan de joc greșit, negrul considerînd că plasarea calului la h5 ar putea păstra pionul în plus) **7.d3 Ch5 8.Ch4! Dg5 9.Cf5! c6 10.g4 Cf6 11.Tg1!!** (O îndrăzneață combinație de sacrificiu, corectă și departe calculată) **11... cb5 12.h4 Dg6 13.h5 Dg5 14. Df3 Cg8 15.Nf4 Df6 16.Cc3** (Iată justificarea sacrificiului albului de la mutarea a 11-a: albul are dezvoltate 5 piese, pe cînd negrul joacă numai cu dama) **16...Nc5 17.Cd5!! Db2** (Momentul critic! Comparînd poziția „gata de atac" a pieselor albe cu cea aproape total pasivă a celor negre, se constată că avantajul de dezvoltare a albului este covîrșitor. VD) **18.Nd6!!** („Sacrificiul nemuritor"! care dă partidei un aspect de mare spectacol. La fel de tare era și mutarea 18.Ne3, dar mai... modestă) **18...Ng1** (Nu se putea: 18...Nd6? 19.Cd6

Rd8 20.Cf7 Re8 21.Cd6 Rd8 22. Df8 +; ulterior Steinitz a arătat că după 18...Da1 19.Re2 Db2! negrul putea să opună o rezistenţă mai dîrză, dar fără garanţii de salvare) **19.e5!!** (Închide diagonala mare din faţa damei negre şi ameninţă 20.Cg7 şi 21.Nc7 +) **19...Da1 20.Re2 Ca6** (Se putea menţine ceva mai mult timp poziţia cu 20... Na6, Kieseritzky însă, spre norocul şahului, a avut convingerea că după apărarea cîmpului c7 matul poate fi evitat, după care a urmat un „final nemuritor", ca să fim în ton cu întregul comentariu al cronicarilor din toate timpurile) **21.Cg7 Rd8 22.Df6!!** (Lovitura de graţie pe care se pare că negrul nu a văzut-o) **22...Cf6 23.Ne7 +**. Finalul reeditează într-o formă mai rafinată pe cel din confruntarea Bowdler—Conway, Londra, 1788, partidă publicată de revista franceză „Le Palamède" în 1842, an în care, la Paris, Kieseritzky a fost pentru prima oară „victima" unei combinaţii similare într-o partidă contra prea puţin cunoscutului Schwartz, care, avînd albele, din poziţia din diagramă, a fi-

nalizat astfel: 1.Nc4!! (Tc1!!) Da1 2.Re2 Dh1 3.Df7! (Db7!) Rd7 4.e6 Rc7 5.Cd5 Rc6 6.De8 Rd6 7.Nf4 Re6 8.Cf6! Rf6 9. Df7 +. Ce e drept, combinaţia din partida Anderssen—Kieseritzky, jucată într-un meci amical după marele turneu internaţional de la Londra, are o formă perfecţionată, mult mai spectaculoasă, şi de aceea a devenit „Partida nemuritoare" pentru totdeauna.

36. GAMBITUL VIENEZ

C. Janiş **H. Staunton**

Londra, meci, 1851

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4. ed5 e4 5.d4 Nb4 6.Nc4 Cd5 7. Nd5 Dd5 8.Cge2 Ng4 9.0—0 Nc3 10.Cc3 Dd7 11.De1 f5! 12.

Ne3 0—0 13.Dh4 Tf6 14.h3 Th6 15.Df2 Nh5 16.g4!? Nf7 17.h4 Nc4 18.Tfe1 fg4 19.Ce4 Nd5 20. f5 Tb6! 21.Ng5 Ca6 22.c4?! (B 22.c3 U 23.Cg3) Nc4 (Ad) 23. Cc5 g3!? 24.Dg3 Df5 25.Te5 Dg6 26.b3 Nf7 27.Cd7 Td6 28. h5 Dh5 29.Cf6 gf6 30.Nf6 Dg6 31.Tg5 Tf6 32.Rh2 Te8 33.Tg1 Dg5 34.Dg5 Tg6 35.Dd2 c6 ∓ 36.Tg6 Ng6 37.Dg5 Cc7 38.Da5 Cb5 39.d5 b6 40.Dd2 Td8 41.a4 Td5 —+ 42.Df4 Cd6 43.Df6 Td2 44.Rg1 Td1 45.Rh2 Td2 46. Rg1 Td1 47.Rh2 Td5 48.Dd8 Ce8 49.De7 Td2 50.Rg1 Td3 51. b4 Td4 52.b5 cb5 53.ab5 Td5 54.De6 Nf7 55.Dg4 Rf8 56.Db4 Cd6 57.Da3 Re8 58.Da7 Tb5 59.Dc7 Tb1 60.Rh2 Tb2 61.Rg1 **Cc4 62.Dc6 Re7 63.De4 Ne6 64. Dh7 Rd6 65.Dg7 b5 66.Df8 Rd5** 67.Dd8 Rc6 68.De8 Nd7 69.De4 Rc7 70.Dd4 Nc6 71.Dc5 Rb7 72. Rf1 Td2 73.Re1 Td7 74.Re2 Td2 75.Re1 Td5 76.Df8 Ce5 77. Dg7 Ra6 78.Dc7 b4 79.Dc8 Rb5 80.Db8 Rc4 81.Db6 b3 82.Re2 Nb5 83.Dc7 Rb4 84.Re3 Tc5 85.Dd8 Cd3 86.Dd4 Nc4 87.Rd2 b2 88.Dc3 Ra4 89.Rc2 Nb3 90. Rb1 Na2! (0—1). O partidă-maraton care, susţin cronicarii timpurilor, a durat „2 zile şi 3 seri"!... Ceasul de control nu se inventase încă.

37. PARTIDA VIENEZĂ

E. Falkbeer A. Anderssen
Berlin, 1851

1.e4 e5 2.Cc3 f5 3.ef5 Cf6 4.g4 Nc5 5.g5 0—0?! 6.gf6 Df6 7.Df3 Nb6 8.d3 c6 9.Ce4 De7 10.Nd2 d5 11.f6!? Dc7 12. 0—0—0!! de4 13.de4 Tf6 14. Nc4 Rh8 15.Dh5 Cd7 16.f4 Tf8 17.Cf3 Cf6 18.Dh4 Ng4 19.Ce5! Nh5 20.Nc3 Ne3 21.Rb1 Nf4 22.Df4 Cd5 23.Td5!! Tf4 24. Td7 Dc8 25.Cg6! hg6 26.Tg7 Tf3? (Dh3!) 27.Ne5 Df8 28.Tf7! Rg8 29.Tf3 Rh7 30.Tf8 (1—0). Această excelentă victorie asupra „proaspătului" campion mondial neoficial a fost consemnată de analişti drept „Nemuritoarea lui Falkbeer".

38. GAMBITUL EVANS

A. Anderssen J. Dufresne
Berlin, 1852

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.d4 ed4 7. 0—0 d3?! (Mai puţin obişnuit ca 7...d6 8.cd4 Nb6, continuarea teoretică a Gambitului Evans din acea vreme) **8.Db3 Df6 9.e5 Dg6 10.Te1 Cge7 11. Na3 b5!?** (O decizie ciudată! Negrul restituie avantajul material încercînd o concentrare pentru contraatac) **12.Db5 Tb8 13.Da4 Nb6 14.Cbd2 Nb7** (Ambii jucători sînt gata de atac. În astfel de poziţii, „pe muchie de cuţit", rolul hotărîtor îl are capacitatea combinativă) **15.Ce4 Df5?!** (Se pare că era bună continuarea 15...d2 16. Cd2 0—0 propusă de Em. Lasker) **16.Nd3 Dh5 17.Cf6! gf6 18.ef6 Tg8** (După cum se vede, negrul mizează „totul pe o

carte": contraatacul. VD) **19. Tad1!?** (Această mutare a condus la o dispută a teoreticienilor de peste un secol! Lasker: „Albul putea decide cu 19.Ne4!, atacul său fiind irezistibil: 19...d5 20.Nd5 Dd5 21. Tad1 cu cîștig imediat; 19... Dh3 20.g3 Tg3 21.hg3 Dg3 22. Rh1 Nf2 23.Te2 cu cîștig; 19... Tg4 20.Dc2 cu poziție cîștigătoare." Barcza: „Cu 19.Ne4 albul ar fi obținut o poziție hotărîtoare și forte și ar fi cîștigat partida, pe cînd cu mutarea intermediară 19.Tad1 a atras contrapărerile analizatorilor, care în mare parte apreciază că după 19...Tg4 șansele de cîștig ale combinației albului scad pînă la anihilare.") **19...Df3?** (Lasker: „Această mutare este evidentă pentru cei mai mulți... Mutarea simplă 19...Tg4 ar fi creat albului dificultăți, deoarece dama sa este atacată și în același timp se eliberează cîmpul g8 pentru regele negru. În acest caz, albul era obligat să renunțe la combinația pe care a efectuat-o în partidă și să continue lupta, care însă acum devenea dificilă, deoarece la 20.Ne4 negrul poate răspunde d7—d5, iar la retragerea damei albe, negrul poate începe contraatacul prin 20...Tg2!") **20.Te7! Ce7** (Oricare altă mutare nu-l mai poate salva pe negru. La 20...Rd8 urma 21.Td7!! Rc8 22.Td8!! Cd8 23.Dd7!! Rd7 24.Nf5! cu mat la 25.Nd7; iar după 20... Rf8 21.Te3 albul cîștigă. După răspunsul negrului urmează un frumos mat în 4 mutări) **21. Dd7!! Rd7 22.Nf5 Re8 23.Nd7 Rf8 24.Ne7** +. Confruntare care a intrat în literatura șahistă sub denumirea de „Partida veșnic verde".

39. GIUOCO PIANO

Fusiliers Bombay

Bombay, 1853

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.e5 d5 7.Nb5 Ce4 8.Nc6 bc6 9.cd4 Nb6 10. 0—0 Ng4 11.Ne3 0—0 12.Dc2 ± Nf3 13.gf3 Cg5 14.Df5 f6 15. Dg4! h6 16.f4 f5 17.Dg2 Ce6 18.Td1 Dh4 19.Dg3 Dh5 20.Cc3 Tfe8 21.Td2 Cf8 22.Ce2 Te6 23. Dg2 Tg6 24.Cg3 Dh4 25.Rh1 ± Ce6 26.Cf5 Tg2 27.Ch4 Tg4 28. Cg2 Tf8 29.h3! (P) Tf4 30.Cf4 Cf4 31.Rh2 Cg6 32.Rg3 Rf7 33. b4 Re6 34.Tg1 Tf7 35.h4 a5 36. a3 ab4 37.ab4 Ce7 38.Rh3 Rd7

39.h5 Re6 40.Tg4 Tf3 41.Rg2 Tf7 42.Td1 Rd7 43.Tg1 Cf5 44. Rh3 Re7 45.Tf4 Re8 46.Tf5! +— Tf5 47.Tg7 Th5 48.Rg4 Th1 49.Rf5 Td1 50.Re6 Rf8 51. Nh6 Th1 52.Tg6! Th6 53.Th6 Nd4 54.Th3 Nb2 55.f4 d4 56.f5 Nc3 57.f6 (1—0). O frumoasă „piesă de muzeu" venită chiar din țara de origine a șahului.

40. JOCUL CELOR PATRU CAI

L. Paulsen — **P. Morphy**

New York, 1857

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nc5 5.0—0 0—0 6.Ce5 Te8 7.Cc6?! (Cf3!) dc6 8.Nc4 b5 9.Ne2 Ce4 10.Ce4 Te4 11. Nf3 Te6 12.c3? (d3) Dd3 13.b4 Nb6 14.a4 ba4 15.Da4 Nd7 16. Ta2? Tae8 17.Da6 Df3!! 18.gf3 Tg6 19.Rh1 Nh3 20.Td1 Ng2 21. Rg1 Nf3 22.Rf1 Ng2 23.Rg1 Nh3 (B 23...Ne4! 24.Rf1 Nf5! 25.De2 Nh3 26.Re1 Tg1+) 24. Rh1 Nf2 25.Df1 Nf1 26.Tf1 Te2 27.Ta1 Th6 28.d4 Ne3 (0—1). Cu acest turneu a început extraordinara carieră șahistă a lui Paul Morphy, unică și neegalată în istoria șahului.

41. APĂRAREA PHILIDOR

H. Bird — **P. Morphy**

Londra, 1858

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 f5 4. Cc3 fe4 5.Ce4 d5 6.Cg3 e4 7. Ce5 Cf6 8.Ng5 Nd6 9.Ch5?! 0—0 10.Dd2 De8 11.g4? Cg4 12. Cg4 Dh5 13.Ce5 Cc6! 14.Ne2 Dh3 15.Cc6 bc6 16.Ne3 Tab8 17.0—0—0 (VD) Tf2!! 18.Nf2

Da3!! 19.c3 Da2 20.b4 Da1 21. Rc2 Da4 22.Rb2 Nb4! 23.cb4 Tb4 24.Db4 Db4 25.Rc2? (25. Ra2! =) e3! 26.Ne3 Nf5 27. Td3 Dc4 28.Rd2 Da2 29.Rd1 Db1 (0—1). De reținut cele două sacrificii ale negrului de la mutările 17 și 18, care demonstrează odată în plus cît de bogate și generoase sînt comorile ce stau ascunse în „jocul regilor"!

42. APĂRAREA PHILIDOR

H. Staunton, J. Owen — **P. Morphy, T. Barnes**

Londra, 1858

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 f5?! 4.de5 (B 4.Nc4 fe4 5.Ce5 →) fe4 5.Cg5 d5 6.e6 Ch6 7.Cc3! c6 8.Cge4 de4 9.Dh5 g6 10.De5 Tg8 11.Nh6? (B 11.Ng5→) Nh6 12.Td1 Dg5 13.Dc7 Ne6 14.Db7 e3 15.f3 De7 16.Da8 Rf7 17.Ce4

Nf4 18.Ne2 Rg7 19.0—0 Dc7 20.Cc5 Nh2 21.Rh1 Nc8 22.Td4 Ng3 23.Te4 Rh8 24.Tfd1 Dg7 25.Th4!? Nh4 26.Db8 Na6 27. Dh2? (B 27.Df4) Ne2 28.Td7 Dh6 29.Ce4 Nc4 30.Cf6 e2 31. Te7 Dc1 32.Dg1 Dg1 33.Rg1 e1D 34.Te1 Ne1 (0—1). Prima partidă jucată în consultare între reprezentanții „Lumii Noi" și „bătrînei" Europe.

43. DESCHIDEREA RUY LOPEZ

P. Morphy J. Löwenthal

Londra, meci, 1858

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d4 ed4 6.e5 Ce4 7.0—0 Cc5 8.Nc6 dc6 9.Cd4 Ce6 10.Ce6 = Ne6 11.De2 Nc5 12. Cc3 De7 13.Ce4 h6 14.Ne3 Ne3 15.De3 Nf5?! (B 15...b6, 16... 0—0—0) 16.Cg3! Nc2 (B 16... De6; 16...Nd7 17.f4 f5 =) 17.f4 g6 (E 18.f5; B 17...f5) 18.e6! (A 19.Dc3) Nf5 (18...0—0? 19. f5! +—) 19.Cf5 gf5 20.ef7 Rf7 21.Dh3 ± Df6 22.Tae1 The8 23. Te5!! ± Rg6 24.Tfe1 Te5 25. Te5 Td8 26.Dg3 Rh7 27.h3 (Tartakover : „Este curios cum albul, deși are un pion mai puțin, își poate permite să facă mutări de așteptare fără să-și slăbească cîtuși de puțin dominația teritorială") Td7 28. De3 b6 29.Rh2 c5 30.De2 (Mároczy : „De remarcat cu cîtă consecvență își construiește Morphy poziția optimă, adversarul fiind redus la o pasivitate completă") Dg6 31.Te6 Dg7 32.Dh5 Td5 33.b3 (Poziția negrului prezintă un interesant caz de zugzwang cu multe piese pe tablă. VD) b5 34.

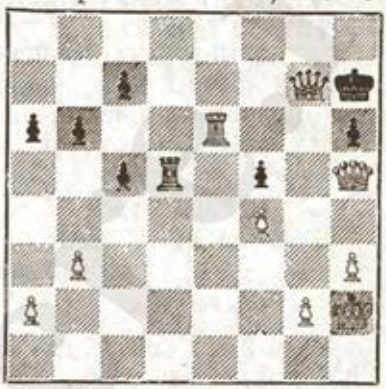

Ta6 Td6 (34...c4 35.bc4 bc4 36 Tc6 c3 37.a4 Ta5 38.Dd1 Ta7 39.Dd5 +—) 35.Df5 Dg6 36. Dg6 Rg6 37.Ta5 +— Tb6 (37... c6 38.a4 ba4 39.Ta4 Td4 40 Tc4 +—) 38.g4 c6 39.Rg3 h5 40.Ta7 hg4 41.hg4 Rf6 42.f5 Re5 43.Te7 Rd6 44.f6 Tb8 45. g5 Tf8 46.Rf4 c4 47.bc4 bc4 48. Rf5 c3 49.Te3 (1—0). „Partida aceasta ilustrează superioritatea teritorială mai bine decît orice dizertație teoretică", Tartakover.

44. APĂRAREA PHILIDOR

P. Morphy

Ducele de Brunswick, Contele Isouard

Paris, 1858

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Ng4? (Negrul contravine principiilor luptei pentru centru. Consecvent este 3...Cd7, consolidînd

punctul e5 sau 3...Cf6, contraatacînd cîmpul e4) **4.de5! Nf3** (Prima consecinţă a greşelii de la mutarea precedentă. După 4...de5 5.Dd8 Rd8 6.Ce5 negrul pierde un pion) **5.Df3 de5 6. Nc4 Cf6?** (Era absolut necesar 6...Dd7, dar desigur că cei doi consultanţi n-au observat mutarea următoare a albului, care a văzut-o deşi juca „fără vedere") **7.Db3 De7 8.Cc3** (Se putea lua fără emoţii pionul de la b7, dar Morphy vrea să-şi valorifice superioritatea de dezvoltare printr-un atac direct la rege) **8...c6 9.Ng5 b5?** (Trebuia 9...Dc7. După această ultimă încălcare a regulilor dezvoltării, albul încheie partida în cel mai pur „stil Morphy") **10.Cb5! cb5 11.Nb5 Cbd7 12.0—0—0 Td8 13.Td7! Td7 14.Td1 De6 15.Nd7 Cd7 16.Db8 Cb8 17. Td8** +. Această scurtă partidă s-a desfăşurat într-o lojă a Operei comice din Paris în timpul unei reprezentaţii a operei „Bărbierul din Sevilla". Morphy, care urmărea şi spectacolul, a jucat „à l'aveugle".

45. CONTRAATACUL PIONULUI DAMEI

P. Morphy — A. Anderssen

Paris, meci (7), 1858

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Da5 4.d4 e5 5.de5 (În zilele noastre se joacă 5.Cf3!, dar la epoca disputării acestei partide teoria deschiderilor nu era încă prea dezvoltată) **5...De5 6.Ne2 Nb4 7.Cf3!** (Un sacrificiu de pion, pentru care albul va realiza o dezvoltare rapidă a pieselor sale şi deschiderea liniilor, caracteristic pentru stilul lui Morphy) **7...Nc3 8.bc3 Dc3 9.Nd2 Dc5 10.Tb1! Cc6 11.0—0 Cf6 12.Nf4!** (De remarcat intuiţia şahistă a lui Morphy care nu se lasă tentat de continuarea, aparent mai activă, 12.Tb5 Dd6 13.Te1 0—0 14.Dc1, ci preferă să-şi întărească iniţiativa poziţională) **12...0—0** (Anderssen, conştient de forţa de joc a marelui său adversar, îşi dă seama de primejdie şi nu mai pierde timp cu apărarea pionului c7 grăbindu-se să termine dezvoltarea) **13.Nc7 Cd4 14.Dd4 Dc7 15.Nd3 Ng4 16. Cg5! Tfd8 17.Db4! Nc8** (Forţat, dar această retragere reprezintă o victorie strategică completă a albului, căruia nu-i vor mai trebui decît 7 mutări pentru a-şi înfrînge adversarul. VD) **18.Tfe1 a5** (Nu se putea

juca 18...h6 deoarece după 19. Te7 Nd7 20.Cf7 Cd5 21.Ch6 gh6 22.Nc4 Dc6 23.Dc3! Dg6 24.Nd5 Rf8 25.Da3! albul câștigă. La 19...Td7 urma 20.Te8! Ce8 21.Nh7 Rh8 22.Df8# combinație demonstrată chiar de Morphy după terminarea partidei) **19.De7 De7 20.Te7 Cd5 21. Nh7 Rh8 22.Tf7 Cc3 23.Tc1 Ca2 24.Tf4! Ta6 25.Nd3!** după care negrul a cedat, Morphy preluînd și titlul neoficial de „campion mondial". Deschiderea, preluată mai tîrziu și jucată frecvent de nordici, va intra în teoria modernă sub denumirea de „Apărarea scandinavă".

46. GAMBITUL EVANS

P. Morphy A. de la Rivière
Paris, 1859

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0 d6 7.d4 ed4 8.cd4 Nb6 9.Cc3 Ng4 10.Nb5 Rf8 11.Ne3 Cce7 12.h3 Nh5 13.Nd3 f6 14.a4 c6 15.Db3 Nf7 16.Da3! ± Na5 17.Ce2 Cc8 18.Tab1! ± b6 19.Na6 Cge7 20. e5!! Nd5 21.Cf4 fe5 22.de5 de5 23.Cd5 cd5 24.Ce5 Dd6 25.Db2 Cf5 26.Nf4 De7 27.Cc6 De4 28. Nb7 Df4 29.Na8 Da4 30.Ta1 De4 31.Da3 Rf7 32.Ca5 ba5 33. Tfe1 Db4 34.Nd5 Rg6 35.Te6 Rg5 36.Dc1 Df4 37.h4 Ch4 38. Te5 Cf5 39.Tf5 Rf5 40.Ne6 (1—0). O victorie obținută în „minunatul stil Morphy"!

47. PARTIDA VIENEZĂ

L. Hamppe **W. Steinitz**
Viena, 1859

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4.ed5 Cd5 5.fe5 Cc3 6.bc3 Dh4 7.Re2 Ng4 8.Cf3 Cc6 9.d4 0—0—0 10.Nd2 Nf3 11.gf3 Ce5!? 12.de5 Nc5 13.De1 Dc4 14.Rd1 Dc3 15.Tb1 Df3 16.De2? (Ne2!) Td2 17.Rd2 Td8 18.Rc1 Na3 19.Tb2 Dc3 20.Nh3 Rb8 21. Db5 Dd2! 22.Rb1 Dd1 (0—1). După această „urmărire ca-n filme" tînărul Wilhelm Steinitz, în vîrstă de 23 de ani, a fost supranumit de criticii de specialitate „un Morphy austriac".

48. GAMBITUL EVANS

I. Kolisch A. Anderssen
Paris, 1860

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.d4 ed4 7. 0—0 dc3 8.Db3 Df6 9.e5 Dg6 10.Cc3 b5 11.Cb5 Tb8 12.De3 Cge7 13.De2 Dh5 14.Na3 Nb7 15.Tad1 Cf5 16.Td7!! Rd7 17. e6 Rc8 18.ef7 Na8 19.Ca7!! Ca7 20.De6 Rd8 21.Td1 Cd6 22. Td6!! cd6 23.Dd6 Rc8 24.Ne6 Rb7 25.Nd5 Dd5 26.Dd5 Ra6 27.Dc4 Rb7 28.De4 Cc6 29.Ce5 Ra6 30.Dc4 Ra7 31.Nc5 Tb6 32. Nb6 Nb6 33.Cc6 Nc6 34.Dc6 (1—0).

49. DESCHIDEREA PONZIANI

Newcastle Glasgow
Corespondență, 1861

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.c3 Cf6 4.d4 Ce4 5.de5 d5 6.Nb5 Nc5

7.Cd4 0—0 8.Nc6 bc6 9.0—0 Nd7 10.f3 Cg5 11.Rh1 f6 12.Ng5 fg5 13.Cd2 Te8 14.Te1 Nb6 15. e6! Nc8 16.Da4 c5 17.Dc6 Nb7 18.Db7 cd4 19.c4 Na5 20.e7! Dd6 21.c5!! Dd7 22.b4! Tab8 23.c6! Dd6 24.ba5! Tb7 25.cb7 c5 26.Tab1 Db8 27.a6 c4 28.Tb5 d3 29.Td5 c3 30.Td3! cd2 31. Td2 Rf7 32.Td7 Df4 33.a3 h5 34.Td8 g4 35.fg4 Df2 36.Tb1 Te7 37.Tdd1! De2 38.b8D (1—0). O partidă istorică.

50. GAMBITUL EVANS

G. A. MacDonnell S. Boden

Londra, 1861

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb6 5.0—0 d6 6.h3 Cf6 7. d3 0—0 8.Cc3 h6 9.Ne3 Cb4 10.Ce2 Cc6 11.Cg3 d5 12.Nb5 de4 13.Nc6 bc6 14.Ce5 ed3 15. cd3 De8 16.Nb6 ab6 17.f4 Cd5 18.Dh5 f6 19.Cg6!? De3 20.Rh2 Td8 21.Tfe1 Dd3 22.Tad1 Dc2 23.Ce7 Rh8 24.Df7 Nh3 (VD)

25.Te2!! Dd1 26.Ch5! Tg8 27. Cg8 Tg8 28.Te8! (1—0). Partidă intrată în antologie sub denumirea de „Koh-i-noor-ul șahului".

51. GIUOCO PIANO

S. Dubois **W. Steinitz**

Londra, 1862

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.0—0 Cf6 5.d3 d6 6.Ng5 h6 7. Nh4 g5! 8.Ng3 h5!? 9.h4 Ng4 10.c3 Dd7 11.d4 ed4 12.e5 de5 13.Ne5 Ce5 14.Ce5 Df5 → 15. Cg4 hg4 ∓ 16.Nd3 Dd5 17.b4 0—0—0 18.c4 (18.bc5 Th4! 19. c4 Tdh8 20.f3 g3 —+) Dc6 19.bc5 Th4 ± 20.f3 Tdh8 21. fg4 De8 (A 22...De3) 22.De2 De3 —+ 23.De3 de3 24.g3 Th1 25.Rg2 T8h2 26.Rf3 Tf1 27.Nf1 Tf2 28.Re3 Tf1 29.a4 Rd7 30. Rd3 Cg4 31.Rc3 Ce3 32.Ta2 Tb1 33.Td2 Rc6 34.Te2 Tc1 35.Rd2 Tc2 36.Re3 Te2 37.Re2 f5 (0—1). Cu acest turneu a început prodigioasa carieră șahistă a primului campion mondial oficial Wilhelm Steinitz.

52. CONTRAATACUL PIONULUI DAMEI

W. Steinitz A. Mongredien

Londra, 1862

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Dd8 4.d4 e6 5.Cf3 Cf6 6.Nd3 Ne7 7.0—0 0—0 8.Ne3 b6 9.Ce5 Nb7 10.f4 Cbd7 11.De2 Cd5?! 12. Cd5 ed5 13.Tf3 f5 14.Th3 g6 15.g4 fg4 (VD) 16.Th7!! Ce5 17.

fe5 Rh7 18.Dg4 Tg8 19.Dh5 Rg7 20.Dh6 Rf7 21.Dh7 Re6 22. Dh3 Rf7 23.Tf1 Re8 24.De6 Tg7 25.Ng5 Dd7 26.Ng6 Tg6 27.Dg6 Rd8 28.Tf8 De8 29.De8 +. Cea mai frumoasă partidă a concursului. La acest turneu s-a introdus, pentru prima oară în istoria șahului, măsurarea timpului de gîndire, prin dotarea fiecărui jucător cu cîte... o clepsidră, cu o „capacitate de nisip pentru 30 de minute". Cînd gîndea jucătorul clepsidra stătea pe verticală; după ce muta, o culca.

53. GAMBITUL KIESERITZKY

G. A. MacDonnell A. Anderssen

Londra, 1862

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Cg5 h6 6.Cf7 Rf7 7.Nc4 d5 8.Nd5 Re8 9.d4 c6 10.Nb3 Ne7 11.0—0 f3 12.gf3 g3 13.f4 Cf6 14.f5 h5 15.e5 Cg4 16.f6 Cf2! 17.Dd2 Nh3 18.Te1 Ca6! (18...Nf8 19.Dg5!) 19.fe7 De7 20.Dg5 (E 20...0—0—0!) Dg5 21.Ng5 Ng4 22.Nf6 Nf3! (A 23... Ch3! 24.Rf1 g2 +) 23.Ne6 Cc7 24.Cd2 Ce6 25.Cf3 Cf4! 26.Nh8 C2h4 27.Rh1 (27.Rf1?? g2 +) Cf2 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). O partidă „sălbatică", disputată cu multă inventivitate atît de reverendul MacDonnell cît și de cîștigătorul turneului, Anderssen.

54. GAMBITUL KIESERITZKY

J. Rosanes **A. Anderssen**

Breslau, 1863

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Ce5 Cf6 6.Nc4 d5 7. ed5 Nd6 8.d4 Ch5 9.Nb5 c6 10. dc6 bc6 11.Cc6 Cc6 12.Nc6 Rf8!! 13.Na8 Cg3 14.Th2 Nf5 15.Nd5 Rg7! 16.Cc3 Te8 17.Rf2 Db6 18.Ca4 Da6! 19.Cc3 Ne5! 20.a4 (VD) Df1!! 21.Df1 Nd4

22.Ne3 Te3! 23.Rg1 Te1 +. De remarcat excepționala ingeniozitate în atac a campionului lumii, reintrat în drepturile sale

(neoficiale) după „misterioasa" retragere a lui Morphy.

55. DESCHIDEREA RUY LOPEZ

J. Zukertort A. Anderssen
Breslau, 1865

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cge7 4.c3 d6?! (B 4...d5 5.Ce5 de4) 5.d4 ± Nd7 6.0—0 Cg6?! (B 6...g6) 7.Cg5± h6? (B 7... Ne7) 8.Cf7! +— Rf7 9.Nc4 Re7 10.Dh5 De8?! (10...Ne8 11.Ng5 hg5 12.Dg5 Rd7 13.Df5 Re7 14.De6 +) 11.Dg5!! hg5 12. Ng5 +. O incredibilă tragedie pentru un mare maestru considerat în acea vreme „campionul campionilor".

Parcurgînd buchetul de partide disputate în perioada Philidor-Morphy, se observă uşor că influenţa celor doi mari jucători asupra şahului mondial a fost covîrşitoare. În acest interval, în aproape toate ţările cu o dezvoltată activitate şahistă, a apărut un din ce în ce mai bogat material literar de specialitate. La 4 ianuarie 1835 în revista „Bell's Life in London" s-a publicat, pentru prima oară în lume, o partidă de şah, respectiv a 54-a partidă a meciului La Bourdonnais—MacDonnell. În 1836 apare la Paris „Palamède", prima revistă de şah din lume editată de francezul La Bourdonnais.

În plus, extraordinarele performanţe şahiste ale lui Morphy i-au pus pe gînduri pe toţi marii maeştri ai vremii, care au început să analizeze cu sîrguinţă partidele campionului american.

Venise timpul ca jocul de şah să fie studiat şi jucat după anumite legi cu aspect ştiinţific, legi care însă nu fuseseră încă practic descoperite.

3. MARILE CĂUTĂRI

Primul mare şahist care a înţeles secretele victoriilor lui Morphy şi a tras concluziile necesare privind legile care guvernează desfăşurarea unei partide de şah a fost cel dintîi campion mondial oficial, Wilhelm Steinitz. Spre deosebire de Morphy, care văzuse şahul ca pe „o distracţie utilă pentru ameliorarea morală a societăţii", Steinitz a fost un adevărat arhitect al şahului, punînd bazele formei sale moderne, actuale, clasificînd deschiderile şi stabilind legi care de-a lungul anilor au devenit clasice, valabile şi pentru zilele noastre.

Clarificînd principiile jocului poziţional, Steinitz, fondatorul „Şcolii noi", a fost unul dintre cei mai profunzi şi originali creatori în domeniul şahului. De remarcat că ascensiunea ca jucător a acestui veritabil cercetător a fost însoţită de o sintetizare treptată a concepţiilor lui asupra teoriei şahului, concepţii care s-au cristalizat în cele din urmă într-un ansamblu bine închegat, expus pe larg în lucrarea sa „Manual de şah modern", răspîndită în cîteva decenii în toată lumea. Prin conceptul său Steinitz trage concluzia că „planul strategic constituie elementul principal în şah, iar combinaţia este numai un mijloc de execuţie", teorie la care aderă, fără excepţii notabile, toţi marii jucători contemporani lui.

Marile căutări însă nu s-au oprit aici, ci dimpotrivă, de-abia începuseră.

Astfel, Cigorin, fără a tăgădui legile generale emise de Steinitz, afirmă că fiecare poziţie ascunde particularităţile ei, cu noutăţi şi surprize. Se emite astfel teoria dinamismului partidei de şah.

Cel de-al doilea campion mondial, Emanuel Lasker, o personalitate şahistă cu totul deosebită, introduce în şah un stil bazat în special pe folosirea elementului psihologic, preconizînd „pregătirea la adversar".

La începutul secolului al XX-lea, teoriile lui Steinitz, îmbunătăţite, erau încă susţinute şi practicate de aproape toţi marii maeştri ai vremii ca Tarrasch, Schlechter, Maroczy, Duras, Rubinstein sau Vidmar, fapt pozitiv pentru dezvoltarea şahului modern, contribuind evident la educarea unor generaţii întregi de jucători în spiritul unui şah ştiinţific şi corect.

Către 1915, sub influenţa lui Breyer şi Reti, o nouă şcoală, „Hipermodernismul", a venit să îmbogăţească arta şahului. Se căutau noi căi pentru abordarea partidei de şah, printre alţii şi de Tartakover. Curentul „hipermodern" afirma printre altele că nu este întotdeauna necesar ca centrul tablei să fie ocupat de pioni, ci este suficient ca punctele centrale să fie supravegheate de la distanţă, spre exemplu prin fianchetare, teorie care a condus la scheme noi în capitolul deschiderilor.

În preajma anului 1920, cînd se profila apariţia a încă doi supercampioni ai şahului, Capablanca şi Alehin, se conturase deja concluzia că partida de şah este o luptă la care iau parte cei mai diverşi factori: ştiinţifici, artistici, psihologici şi, de la sine înţeles, sportivi. Se ajunsese la o teoretizare a jocului de şah. Se practica un şah modern, complet.

56. GAMBITUL REGELUI

W. Steinitz **A. Anderssen**

Londra, meci (6), 1866

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4.Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 d6 8.Cd3 f3 9.g3 De7 10.Cc3 Ne6 11.d5? (B 11.Nb3) Nc8 12.e5 de5 13.Ce5 De5 14.Nf4 Dg7 15.Cb5 Nd6 (15...Ca6? 16.De1 Rd8 17.d6! +—) 16.De1 Rd8 17.Nd6 cd6 18.Db4 Cf5 19.Nd3 Ca6 20.Da3 Cc5 21.Nf5 (VD) Dh6!! 22.Nd3 Te8! 23.h4 Dd2 24.Tg1 Te2! (0—1).

57. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Anderssen **W. Steinitz**

Londra, meci (13), 1866

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3?! d6 5.Nc6?! (B 5.c3) bc6 6.h3 g6 7.Cc3 Ng7 8.0—0 0—0 9.Ng5 h6 10.Ne3 c5 11.Tb1 Ce8 12.b4 cb4 13.Tb4 c5 14.Ta4? (B 14.Tb1) Nd7 15.Ta3 f5 16.Db1 Rh8 17.Db7 a5 18.Tb1 a4 19. Dd5 Dc8 20.Tb6 Ta7 21.Rh2 f4 22.Nd2 g5 23.Dc4 Dd8 24.Tb1 Cf6 25.Rg1 Ch7 26.Rf1 h5! ∓ 27.Cg1 g4 28.hg4 hg4 29.f3 Dh4 30.Cd1 Cg5 31.Ne1 Dh2 32.d4 gf3 33.gf3 Ch3 34.Nf2 Cg1 35. dc5 Dh3 36.Re1 Cf3 37.Tf3 Df3 38.Cc3 dc5 39.Nc5 Tc7 40.Cd5 Tc5 41.Dc5 De4 42.Rf2 Tc8 43. Cc7 De3 (0—1). După această partidă Anderssen, demoralizat, a pierdut-o și pe următoarea și în final și meciul, Steinitz devenind campion mondial (neoficial), recunoscut ca atare de toți contemporanii săi.

58. PARTIDA ITALIANĂ

S. Loyd S. Rosenthal

Paris, 1867

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 Cf6 5.Ne3 Nb6 6.Cc3 d6 7.h3 Ca5 8.Nb3 Cb3 9.ab3 Ne6 10.Cb5? (B 10.0—0) Ne3 11.fe3 c6 12.Cc3 Dc7 13.g4! a6 14.d4 0—0—0 15.d5 Nd7 16.g5 Ce8 17.Cd2 c5 18.Cc4 h6 19.Dh5 Tf8 20.gh6 Th8 21.hg7 Th5 22.g8D Th3 23.Th3 Nh3 24.Cb5! De7 25.Dh7 Ng4 (VD) 26.Ca7! Rb8

27.Ta6!! Cc7 28.Ta5 Df6 29.Dh1 Th8 30.Df1 Nf3 31.Cb6 Dh4 32. Rd2 Dg4 33.Df3!! Df3 34.Cd7 Ra8 35.Cc6 Ca6 36.Cb6 ±. O deosebit de frumoasă partidă a marelui problemist american.

59. GAMBITUL CENTRAL

M. From **G. Neumann**

Paris, 1867

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.Nc4 Cc6 4.Cf3 Nc5 5.c3 Cf6 6.0—0?! Ce4 7.cd4 d5! ∓ 8.Te1 Ne7 9. Nd3 f5 10.Ce5 0—0 (10... Cd4 11.Da4 Cc6 12.Cc6 Dd7 13. Ng5 →; 11.Ne4 de4 12.Dh5 g6 13.Cg6 →) 11.Cc6 bc6 12.De2 Nd6 13.f3 Dh4! → 14.g3 Cg3 —+ 15.hg3 Dg3 16.Rh1 Nd7! 17.Ne3 Tf6 18.Td1 Tg6 (0—1).

60. GAMBITUL REGELUI

J. Thompson **G. Mackenzie**

Anglia, 1868

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. d4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rd2 Df2 7. Rc3 Cc6 8.a3? d6 9.Cc6 bc6 10. Nd3 Tb8 11.Tf1? Dd4!! 12.Rd4 Ng7 13.e5 Ne5 14.Re4 Cf6 +. O miniatură „brilliantissimo", cum o califică, teribil de admirativ, presa vremii.

61. GAMBITUL EVANS

A. Anderssen J. Zukertort

Barmens, 1869

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0 d6 7.d4 ed4 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 10.Nd3 Ce7 11.Nb2 0—0 12.Cc3 Cg6 (Negrul stă ceva mai bine, dar se pare că la vremea disputării partidei acest important amănunt... nu era cunoscut) **13.Ce2 c5!? 14.Dd2 Nc7 15.Tac1 Tb8 16.Cg3 f6 17.Cf5 b5 18.Rh1 b4 19.Tg1 Nb6 20.g4 Ce5 21. Ne5 de5?** (Trebuia 22...fe5 după care atacul albului ar fi fost mai greu de condus) **22.Tg3 Tf7** (Cu toate piesele îndreptate spre rocada negrului, albul este gata de atac. VD) **23.g5! Nf5 24.ef5 Dd5 25.gf6!** (După 25. Nc4 Dd2 26.Nf7 Rf7 27.Cd2 Td8 negrul ar avea bune contrașanse) **25...Td8 26.Tcg1!** (Urmează atacul decisiv) **26...Rh8 27.fg7 Rg8 28.Dh6 Dd6** (Mat în cinci mutări) **29.Dh7! Rh7 30. f6 Rg8 31.Nh7!! Rh7 32.Th3**

Rg8 33.Th8 +. „Această partidă se numără printre numeroasele exemple strălucite ale neîntrecutei măiestrii cu care Anderssen știa să folosească, cu energie și eleganță, micile slăbiciuni ale apărării adverse", comenta unul din biografii profesorului german.

62. PARTIDA VIENEZĂ

K. Hamppe P. Meitner

Viena, 1872

1.e4 e5 2.Cc3 Nc5 3.Ca4 Nf2 4.Rf2 Dh4 5.Re3 Df4 6.Rd3 d5! 7.Rc3 De4 8.Rb3 Ca6! 9.a3 Da4!! 10.Ra4 Cc5 11.Rb4 a5!! 12.Rc5 Ce7 13.Nb5! Rd8 14. Nc6! b6 15.Rb5 Cc6! 16.Rc6! Nb7!! 17.Rb5! Na6 18.Rc6! Nb7! ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). „Remiza nemuritoare", denumire sub care a intrat această partidă scurtă în „Cartea de aur" a șahului.

63. GAMBITUL REGELUI

W. Steinitz J. Zukertort

Londra, meci (6), 1872

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 f3 8.Cc3 d6 9.Cd3 Ng7 10.g3 Dd8! 11.Cf4 0—0 12.h2 Cc6 13.Ch5 gh3 14.Cd5 Cg4 15.c3 Ce7 16.Cdf4 Cg6 17. Ch3 Ne6 18.Ne6 fe6 19.Cg5 Nh6! 20.Db3! Ng5 21.De6 Tf7 22.Dg4 Nc1 23.Tc1 De8 24.c4 d5 25.e5 dc4 26.Tc4 Db5 27.b3 Da6 28.Cf6 Tf6 29.ef6 Df6 30. Tc7 Te8 31.Dd7 Da6 32.Tc4 Te7 33.Dd5 Rg7 34.Th2 b5 35. Tc6 Db7 36.Th7! Rh7 37.Dh5 Rg8 38.Tg6 Tg7 39.Th6 Rf8 40. Th8 (1—0).

64. APĂRAREA PHILIDOR

A. Anderssen L. Paulsen

Viena, 1873

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 ed4 4. Dd4 Cc6 5.Nb5 Nd7 6.Nc6 Nc6 7.Ng5 Cf6 8.Cc3 Ne7 9.0—0—0 0—0 10.The1 Te8 11.Rb1 Nd7 ± (As) 12.Nf6 Nf6 13.e5 Ne7 14. Cd5! (P) Nf8 15.ed6 cd6 16. Te8 ± Ne8 17.Cd2 Nc6 18.Ce4 f5 19.Cec3 Dd7 20.a3 Df7 21.h3 a6 22.g4 Te8 23.f4 ± Te6 24. g5! b5 25.h4 Te8 26.Dd3 Tb8 27.h5 a5 28.b4! (E 28...b4) ab4 29.ab4 Dh5?! 30.Df5 Df7 31. Dd3 Nd7 32.Ce4 Df5 (32...Nf5?! 33.Cef6!) 33.Th1 Te8 (B 33... Rh8. VD) 34.Cef6!! gf6 35.Cf6 Rf7 36.Th7 Ng7 (36...Rg6? 37. Df3 +—) 37.Tg7! Rg7 38.Ce8! Rf8 39.Df5 Nf5 40.Cd6 (1—0).

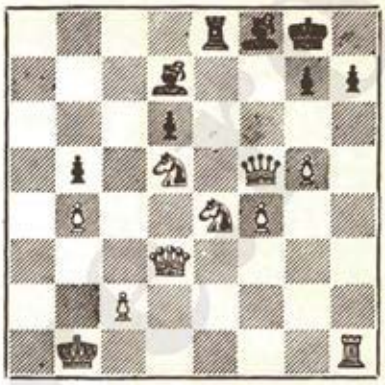

Un exemplu clasic pe tema „pion izolat pe coloană deschisă".

65. JOCUL CELOR TREI CAI

S. Rosenthal **W. Steinitz**

Viena, 1873

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 g6 4.d4 ed4 5.Cd4 Ng7 6.Ne3 Cge7 7.Nc4 d6 8.0—0 ± (As M) 0—0!? 9.f4?! (X e4) Ca5! (A 10...d5) = 10.Nd3 d5 11.ed5 (11. e5? c5! 12...d5 —+) Cd5 12. Cd5 Dd5 ∓ 13.c3 Td8 14. Dc2 Cc4 15.Nc4 (F; 15.Nf2? c5 16.Ne4 Dd6 17.Ce2 Dd2 ∓) Dc4 16.Df2 (Din această poziție începe demonstrația metodei lui Steinitz de valorificare a avantajului perechii de nebuni, constînd din limitarea mobilității calului și apoi a nebunului prin controlarea punctelor lor de sprijin cu ajutorul pionilor, după care dominația în spațiu duce la decizie. VD)

c5 17.Cf3 b6 18.Ce5 De6 19. Df3 Na6 20.Tfe1 f6 21.Cg4 h5 22.Cf2 Df7 23.f5?! g5! 24. Tad1 Nb7 25.Dg3 Td5 26.Td5 Dd5 27.Td1 (27.Dh3 g4 28.D ~ Df4) Df5 ∓ 28.Dc7 Nd5 —+ 29.b3 Te8 30.c4 Nf7 31.Nc1 Te2 32.Tf1 Dc2 33.Dg3 Da2 (0—1). Simplitatea cu care Steinitz „sancționează" inexactitățile adversarului său lasă să se vadă de o manieră mult mai clară, decît într-o partidă complicată, elementele fundamentale ale metodei sale de valorificare a perechii de nebuni. Pentru maeștrii de atunci ai șahului această metodă și în general strategia șahului constituiau o adevărată „terra incognita".

66. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Anderssen **W. Steinitz**

Viena, 1873

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 d6 6.Nc6 bc6 7.h3 g6 8.Cc3 Ng7 9.Ne3 Tb3 10.b3 c5 11.Dd2 h6 12.g4 Cg8! 13.0—0—0 Ce7 14.Ce2 Cc6 15. Dc3?! Cd4 16.Cfg1 0—0 17.Cg3 Ne6 18.C1e2 Dd7 19.Nd4 cd4 20.Db2 a5 21.Rd2 d5 22.f3 De7 23.Tdf1! Db4 24.Rd1 a4 25.Th2 c5 26.Cc1 c4! 27.a3 De7 28.b4 c3 29.Da1 Dg5 30.Tff2 f5! 31. ef5 gf5 32.h4 Dg6 33.Cf5 Nf5 34.gf5 Tf5 35.Ce2 Tbf8 36.Da2 Df7 37.Th3 Rh7 38.Cg1 Nf6 39. Re2 Tg8 40.Rf1 Ne7 41.Ce2 Th5 42.f4 Nh4 43.Tf3 e4 44.de4 Dg6 45.Cg3 Ng3 (0—1). „O partidă dușmănoasă" după părerea marelui maestru Tartakover!

67. PARTIDA ITALIANĂ

Fr. Guilla - **J. Pecci**

Perugia, 1875

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.e5 d5 7.ef6 dc4 8.De2 Ne6 9.fg7 Tg8 10.cd4 Cd4 11.Cd4 Nd4 12.Dh5 Df6 13. 0—0 Tg7 14.Db5 c6 15.Db7 Tg2!! 16.Rg2 Dg6 17.Rh1 Nd5 18.f3 Nf3 19.Tf3 Dg1 +. O frumoasă partidă de atac disputată între două „fețe bisericești" în ambianța Vaticanului! Cîțiva ani mai tîrziu Cardinalul Pecci a devenit Papa Leon al XIII-lea.

68. APĂRAREA FRANCEZĂ

H. Bird J. Mason

New York, 1876

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.ed5 ed5 5.Cf3 Nd6 6.Nd3 0—0 7.0—0 h6? (Singurele con-

tinuări viabile erau 7...Ng4, 7... Cc6 și 7...c6) **8.Te1! Cc6 9. Cb5 Nb4?!** (Era mai bine 9... Ce7 urmat de 10...Nf5) **10.c3 Na5 11.Ca3 Ng4?!** (Din nou era mai bine 11...Ce7, 12...Nf5) **12. Cc2 Dd7 13.b4 Nb6 14.h3** (Bird atacă, alternativ, cînd pe o aripă, cînd pe cealaltă, exploatînd erorile de dezvoltare ale negrului) **14...Nh5 15.Ce3! Tfe8 16.b5 Ce7 17.g4 Ng6 18.Ce5! Dc8 19.a4! c6 20.bc6 bc6 21.Na3 Ce4 22.Dc2 Cg5** (Conștient că atacul pe cîmpul g6 este iminent, negrul încearcă un contraatac la rocadă) **23.Ne7 Te7 24.Ng6 fg6 25.Dg6 Ch3 26.Rh2 Cf4 27.Df5!** (O mutare care demonstrează violența „atacului alb", care-și poate permite să schimbe o damă-vîrf de atac pe o damă pasivă) **27...Ce6 28. Cg2 Dc7 29.a5!!** (Un sacrificiu de pion care de fapt este o avanpremieră la un sacrificiu de figură) **29...Na5 30.Ta5!!** (O combinație care distruge toate iluziile negrului) **30...Tf8** (După 30...Da5? 31.Cg6! VD) **31.Ta6!!** (Un nou și neașteptat sacrificiu! Albul cedează dama pentru un turn și cîmpurile slabe c6, e6, g6) **31...Tf5 32.gf5 Cd8 33.Cf4 Dc8 34.Cfg6 Te8 35. Cc6?!** (Dacă acest uluitor sacrificiu, pe care analizatorii timpului l-au gratulat cu două semne de mirare, ar fi fost și pe deplin corect, „Partida nemuritoare" ar fi trecut pe locul secund) **35...Dc7** (Obosit de

hărțuiala în care a fost supus de-a lungul partidei Mason nu a observat continuarea simplă 35...Cc6 36.Te8 De8 37.Tc6 Rf7, după care nu se mai vede cîștigul albului. Se confirmă însă justețea maximei „Cine riscă, cîștigă!") **36.Cce5 Dc3 37.Tc3 Dd2 38.Rg2 Dd4** (Negrul a pus stăpînire pe centrul tablei, dar nu sesizează dezastrul care urmează pe aripa regelui) **39.f6!** (Începutul sfîrșitului) **39...gf6 40.Tf6 Ce6 41.Tg3 Cg5 42.Cg4! Rg7 43.Cf4! De4 44.Rh2 Ch7 45.Ch5 Rh8 46.Th6 Dc2 47. Chf6! Te7 48.Rg2! d4 49.Ce5 Dc8 50.Cg6** (1—0). Acestei partide, în care caii albi au fost sofisticați de unii scriitori drept „Cavalerii Apocalipsului", i s-a atribuit, pentru prima oară în istoria șahului, „Premiul de frumusețe" inițiat de organizatorii turneului, donator fiind T. Lieders, proprietarul cafenelei „International" din New

York, unde s-a desfăşurat concursul.

69. APĂRAREA FRANCEZĂ

G. Mackenzie J. Mason

Paris, 1878

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.ed5 ed5 5.Cf3 Nd6 6.Nd3 0—0 7.0—0 Cc6 8.Ng5 Ce7 9.Nf6 gf6 10.Ch4 Rg7 11.Dh5 Th8 12. f4 c6 13.Tf3 Cg6 14.Taf1 Dc7 15.Ce2 Nd7 16.Cg3 Tag8? 17. Dh6!! +— Rh6 18.Chf5 Nf5 19.Cf5 Rh5 20.g4 Rg4 21.Tg3 Rh5 22.Ne2 +. Partida „nemuritoare" a lui Mackenzie!

70. PARTIDA SPANIOLĂ

H. Rowley **A. Skipworth**

Grantham, 1878

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.Te1 d5 7.d4?! (Ce5) b5 8.Nb3 Ng4?! (Ne7) 9.h3 Nf3 10.gf3! Cg5 11. de5 Ch3 12.Rg2 Ce7 13.Rh3 c6 14.Rg2 Cf5 15.e6 Ch4 16.Rf1 Nb4 17.c3 0—0 (?! ∅) 18.cb4 fe6 19.Te6 Dd7 20.De2 Tae8 21. Te8 Te8 22.Ne3? (De8! ±) Dh3 23.Re1 Cf3 24.Rd1 Dh1 25.Rc2 Cd4 26.Rd2 Ce2 27.Re2 Rh8 28. Rd2 d4 29.Nd4 Td8 30.Rc3 De1 31.Cd2 Da1 32.Cf3 Dc1 33.Nc2 Df4 34.Nd1 a5 35.a3 h5 36.b3 ab4 37.ab4 h4 38.Ne3 Dd6 39. Ne2 Df6 40.Cd4 De5 41.Nd1 h3 42.Nf3 h2 43.Nc6 Td4! 44.Nd4 De1 (0—1). Partidă distinsă cu premiul de frumuseţe.

71. PARTIDA SCOŢIANĂ

M. Cigorin E. Schiffers

Petersburg, meci, 1880

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Cd4 Nc5 5.Ne3 Df6 6.c3 Cge7 7.Nc4 d6 8.f4 Dg6 9.0—0! De4 10.Te1 Dg6 11.Cc6 Ne3 12.Te3 bc6 13.De2 Df6 14.Cd2 d5 15. Nd3 Ne6 16.Tf1! g6 17.Cb3 0—0 18.g4! Tae8 19.Cc5 d4 20.g5 Dh8 21.Te6! fe6 22.De6 Rg7 23.Te1! dc3 24.De7!! Te7 25.Te7 (1—0). Una din primele evoluţii ale viitorului mare maestru Cigorin.

72. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Blackburne A. Schwarz

Berlin, 1881

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. ed5 ed5 5.Cf3 Nd6 6.Nd3 c6 7. 0—0 0—0 8.Ce2 Ng4 9.Cg3 Dc7 10.Ne3 Cbd7 11.Dd2 Tfe8 12. Tae1 Ce4 13.Dc1 Nf3 14.gf3 Cg3 15.hg3 Ng3 = 16.Rg2 Nd6 17.Th1 Cf8 18.Th3 g6 19.Teh1 Tad8 20.Ng5 Td7 21.c4 dc4 22. Nc4 h5 23.Th4 b5 24.Nb3 Ce6 25.Nf6 Cf4? 26.Df4!! +— Nf4 27.Th5! gh5 28.Th5 (1—0).

73. PARTIDA ITALIANĂ

J. Mason S. Winawer

Viena, 1882

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 d6 5.Ne3 Nb6 6.Cbd2 h6 7.Cf1!? Cf6 8.h3 Ce7 9.Cg3 c6 10.Nb3 Ne3? 11.fe3 Db6 12. Dd2 a5 13.c3 a4 14.Nd1 Ne6 15.0—0 Dc7 16.Ch4 b5 17.Nc2

c5 13.Cgf5 Nf5 19.Cf5 Cf5 20. Tf5 Cd7 21.Taf1 f6 22.Nd1 a3 23.Nh5 Re7 24.b3 Thf8 25.T5f3 Cb6 26.Tg3 Rd8 27.Ng4 De7 28. Ne2 (29.d4!) Rc7 29.d4 c4 30. Tb1 ± g5 31.bc4 bc4 32.Tb4 De6 33.d5 ± Dc8 34.Nc4 Ca4 35.Nb5 Cc5 36.De2 f5 37.ef5 e4 (37...Df5? 38.Tf3 +—) 38.Nc6 Tb8 39.Dh5 Tf6 40.Tg5! hg5 41. Dh7 Cd7 42.Nd7 Dg8 43.Tb7!! (P) +— Rb7 44.Nc8! Ra8 (44... Rc8 45.Dg8 Rc7 46.Dg7 R~ 47. Df6 +—) 45.Dg8 Tf5 46.Dd8 Td5 47.Dd7 Tb1 48.Rh2 Td2 49 Dc6 Rb8 50.De4 Tbb2 51.Ne6 Rc7 52.Dc4 Rb6 53.Nd5 g4 54. hg4 Tf2 55.Dc6 Ra7 56.Dc7 (1—0).

74. PARTIDA ITALIANĂ

H. Bird — B. Englisch

Londra, 1883

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.b4 Nb6 6.d3 d6 7. 0—0 0—0 8.Ng5 Ne6 9.Cbd2 De7 10.a4 a6 11.a5 Na7 12.Rh1 h6 13.Nh4 Tad8 (A 14...d5) 14. b5 Nc4 15.Cc4 ab5 16.Ce3 Ne3 17.fe3 De6 18.Db1! g5 19.Ng3 Ca7 20.c4! c6 21.c5! Ch5 22. a6!! ba6 23.Ta6 Dd7 24.d4! Cg3 25.hg3 Cc8 26.cd6 f6 27.Tc1 Cd6 28.Tcc6 Ce8 29.Db5 g4 30. Ch4 ed4 31.ed4 Dd4 32.Cf5 De4 33.Te6 Td1 34.Rh2 Db1 35.Db1 Tb1 36.Ta7 Tb5 37.Ch6 Rh8 38. Cg4 Tg5 39.Te8!?! (B 39.Cf2) Th5 40.Rg1 Te8 41.Cf6 Th1! 42. Rh1 Te1! 43.Rh2 Th1! 44.Rh1 (½—½). O remiză de luptă epuizantă încheiată cu o foarte instructivă şi amuzantă combinaţie de „pat".

75. PARTIDA SPANIOLĂ

S. Winawer — B. Englisch

Londra, 1883

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.0—0 Ng4 6.h3 Nf3 7.Df3 Dd6 8.d3 f6 9.Cd2 0—0—0 10.Cc4 De6 11.Dg3 g5 12.a4 b6 (E 13.a5!) 13.Ne3 Ce7 14.f3 Cg6 15.De1 a5 16.Dc3 Nb4 17.Db3 De7 18.g3 h5 19.Rg2 h4 20.g4 The8 21.Rh2 Cf8 22.c3 Nc5 23. Tad1 Ce6 24.Dc2 Ne3 25.Ce3 Dc5 26.Cf5 Td7 27.Td2 Ted8 28.Tfd1 Cf4 29.d4 Dc4 30.d5! ± cd5 31.ed5 Rb8! 32.De4!? (32. d6?! cd6 33.Cd6 Td6 34.Td6 Td6 35.Td6 Df1! W →) De4 33.fe4 Rb7 34.Tf2 c6 35.c4 c5 36.Ce3 Te8 37.Ta1! Tf8 38.Ta3 Tc8 39.Tb3! Tf8 40.Cc2 Ta8 41. Rg1 Te8 42.Rf1 Ta8 43.Tff3 Te8 44.Ce3 Tf8 45.Cf5 Te8 46. Tb5 Ra7 47.b4!! ab4 48.a5 +— Tb8 49.Tb3 Tc7 50.Tb1 Td7 51. Ta1 Tbb7 52.ab6 Rb8 53.Ta6 Td8 54.Tc5 Ch3 55.Tca5 Rc8 56. c5 b3 57.c6 b2 58.Ta8 Tb8 59. Ce7 +.

76. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

J. Zukertort — J. Blackburne

Londra, 1883

1.c4 e6 2.e3 Cf6 3.Cf3 b6 4. Ne2 Nb7 5.0—0 d5 6.d4 Nd6 7.Cc3 0—0 8.b3 Cbd7 9.Nb2 De7 10.Cb5 Ce4 11.Cd6 cd6 12. Cd2 Cdf6?! (B 12...Cd2, 13...f5)

13.f3 Cd2 14.Dd2 dc4 15.Nc4 d5 (E 16.e4) 16.Nd3 Tfc8 17. Tae1!? Tc7 18.e4 Tac8 19.e5 Ce8 20.f4 g6 21.Te3 f5 22.ef6 Cf6 23.f5! Ce4 24.Ne4 de4 25. fg6 Tc2 26.gh7 Rh8 27.d5 e5 (VD) 28.Db4!! +— (28.d6 Dg7)

T8c5 (28...Db4 29.Ne5 Rh7 30. Th3 Rg6 31.Tg3 Rh6 32.Tf6 Rh7 33.Tf7 Rh6 34.Nf4 Rh5 35. Th7 ±; 28...T8c7 29.Tf8 +—; 28...T2c7 29.d6 +—) 29.Tf8! Rh7 30.De4 Rg7 31.Ne5 Rf8 32. Ng7!! (1—0). „Partida nemuritoare" a lui Zukertort, care a fost mîndru toată viața de combinația sa începută cu magistrala mutare 28.Db4.

77. PARTIDA ITALIANĂ

H. Gudju A. de la Rivière

Paris, 1883

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 d6 5.d3 Cf6 6.Ne3 Nb6 7. Cbd2 Ne6 8.De2 De7 9.0—0 h6 10.Tfe1 g5?! (0—0) 11.Ne6 De6 12.Cf1 Ce7 13.Cg3! Cg6 14.Cf5 0—0—0?! 15.Nb6 ab6 16.d4 Cf4 17.Dc2 Cd7 18.d5 Df6 19.g3 Cg6 (Rocada neagră va fi supusă unui atac susținut, la capătul căruia albul va obține decizia. VD) 20.Cd2! g4 21.Cc4 h5 22.

Cce3 Tdg8 23.b4 Dg5 24.De2! Cf6 25.Dc4! Ce8 26.a4! h4! 27. Ta2! hg3 28.fg3 Ce7 29.a5 Cf5 30.Cf5 ba5 31.Ta5 c6 32.dc6 Cc7 33.Cd6 Rb8 34.cb7 Dd2 35.Ta8! Ca8 36.ba8D (1—0). Una din primele prezențe românești de prestigiu în eșichierul mondial.

78. GAMBITUL REGELUI

Kitson Tatnall

Corespondență, S.U.A., 1884/1885

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 Ch6 7.d4 f3 8.g3 Dh3 9.Rf2 Dg2 10. Re3 f5 11.Cc3 c6 12.Cd3 fe4 13. Cf4 Cf5 14.Re4 d5 15.Nd5 cd5 16.Ccd5 Cd6 17.Rd3 Df2 18.Ne3 Nf5 19.Rc3 Cb5 20.Rb3 Nc2!!

21.Dc2 De3!! 22.Ce3 Cd4 23. Rc3 Cc2 24.Rc2 h5 25.Ced5 Ca6? 26.Tae1 +— Rf7 27.Te5 Tc8 28.Rb1 Tc5 29.Tf5 Rg8 30. Cg6 Th6 31.Cf8 Td5 32.Td5 Rf8 33.h3 Cb4 34.Tf5 Rg7 35.hg4 hg4 36.Td1 Rg6 37.Tb5 f2 38. Tb4 Rg5 39.Tf4 Th2 40.Tf1 Tg2 41.T4f2 Tg3 42.Tf7 Tg2 43.Tb7 (1—0). „Premiul de frumuseţe" al turneului, acordat pentru prima oară unei partide prin corespondenţă. Dacă ar fi jucat 25...Nd6!! fără îndoială că distincţia ar fi fost atribuită negrului.

79. PARTIDA SPANIOLĂ

I. Gunsberg **E. Schallopp**

Londra, 1886

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 Ce7 5.c3 c6 6.Na4 Cg6 7. h4 (B 7.Ng5) h5 8.Ng5 Db6 9. De2 d5!! 10.ed5 Ng4! (10...Cd5?) 11.dc6 0—0—0 12.cb7 Rb8 13. 0—0 Da6 14.Nc2 e4! 15.Nf6 ef3! 16.Ne5 Ce5 17.De5 Nd6 18. De4 The8 19.Da4 fg2!! 20.Tc1 (20.Da6? gf1D 21.Rf1 Nh3 22. Rg1 Te1 +) Db6 21.d4 Nf4 22.Ca3 Nf3 23.Te1 Df6!! (0—1). O partidă scurtă dar plină de pericole, distinsă cu premiul de frumuseţe.

80. PARTIDA ITALIANĂ

J. Taubenhaus **A. Burn**

Nottingham, 1886

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 d6 5.c3 Cf6 6.Ne3 Nb6 7. De2 Ce7 8.Cbd2 Cg6 9.h3?! c6 10.Nb3 0—0 11.g4 d5 12.ed5 Cd5 13.Nd5 cd5 ∓ 14.Cf1 d4 15.Nd2 dc3 16.bc3 Nd7?! (B 16...Cf4) 17.Cg3 Nb5 18.c4 Nc6 19.0—0 f6 20.Cf5 Dd7 21.h4 Tad8 22.h5 Dd3 23.Dd3 Td3 24. hg6 Nf3 25.Nb4 Te8 26.gh7 Rh7 27.c5 Nc7 28.Cd6 Th8!? 29.Cf7 Td4! 30.Ch8 Tg4 31.Rh2 e4!! 32.Rh3 g5 (0—1). Pentru această victorie, redactorul revistei engleze „The Field" (pentru rubrica de şah), A. Burn, a primit premiul de frumuseţe al concursului.

81. GAMBITUL DAMEI

J. Zukertort **W. Steinitz**

St. Louis, meci C.M. (7), 1886

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.e3 c5 5.Cf3 Cc6 6.a3 dc4 7. Nc4 cd4 8.ed4 Ne7 9.0—0 0—0 10.Ne3? (B 10.Dd3!) Nd7 11.Dd3 Tc8 12.Tac1 Da5 13.Na2 Tfd8 14.Tfe1 Ne8 15.Nb1 g6 16.De2 Nf8 17.Ted1 Ng7 18.Na2 Ce7 19.Dd2?! (B 19.Td2; 19.Ng5 Cf5 20.d5! ±) Da6! ∓ 20.Ng5 Cf5 21.g4? (B 21.De1) Cd4! 22.Cd4 e5 23.Cd5 Tc1 24.Dc1 ed4 25. Td4 Cd5 26.Td5 Td5 27.Nd5 De2 28.h3 h6 = 29.Nc4? (B 29. Ne3 =) Df3 —+ 30.De3 Dd1 31.Rh2 Nc6 32.Ne7 Ne5! 33.f4 Nf4 34.Df4 Dh1 35.Rg3 Dg1 (0—1). La acest meci s-a utilizat, pentru prima oară în istoria şahului, o tablă de demonstraţie.

82. GAMBITUL DAMEI

J. Zukertort **W. Steinitz**

St. Louis, meci C.M. (9), 1886

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 dc4 5.e3 c5 6.Nc4 cd4 (Una din ideile de bază ale teoriei lui Steinitz era că „pionul izolat este slab") **7.ed4 Ne7 8. 0—0 0—0 9.De2 Cbd7 10.Nb3 Cb6 11.Nf4 Cbd5 12.Ng3 Da5 13.Tac1 Nd7 14.Ce5 Tfd8 15. Df3 Ne8 16.Tfe1 Tac8 17.Nh4 Cc3** (Forțat, deoarece albul amenință cu 18.Cd5. În acest fel se elimină slăbiciunea pionului d4, dar acum se confirmă o altă idee de bază a teoriei lui Steinitz, că „slăbiciunea unei poziții existente se poate înlătura numai prin acceptarea unor alte dezavantaje". În partidă, prin eliminarea slăbiciunii „pionului izolat" d4, a apărut aceea a „pionului atîrnat" c3) **18.bc3 Dc7 19.Dd3 Cd5! 20. Ne7 De7 21.Nd5 Td5 22.c4 Tdd8 23.Te3 Dd6** (Tot în teoria lui Steinitz se precizează că : „într-o formație de doi pioni legați, cel din spate este slab, iar dacă sînt pe aceeași linie, amîndoi, fiind cu atît mai vulnerabili cu cît partida se apropie de final") **24.Td1 f6 25.Th3** (La 25.Tf3 urma 25...Nh5!) **25... h6 26.Cg4 Df4! 27.Ce3 Na4! 28. Tf3 Dd6 29.Td2 Nc6 30.Tg3** (La 30.d5 ed5 31.cd5 Nd5! 32.Cd5 Tc1! și după 33.Td1 Td1 34.Dd1 Dd5 negrul rămîne cu un pion în plus. VD) **30...f5! 31.Tg6 Ne4**

32.Db3 Rh7! 33.c5 Tc5 34.Te6 Tc1 35.Cd1 Df4 36.Db2 Tb1 37. Dc3 Tc8 38.Te4 De4 și albul a cedat. După cîștigarea acestui meci, cu +10 =4 —5, Steinitz a devenit **primul campion mondial oficial.**

83. PARTIDA ITALIANĂ

E. Schiffers M. Harmonist

Frankfurt, 1887

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Nd2 Nd2 8.Cbd2 d5 9.ed5 Cd5 10.Db3 Cce7 11.0—0 0—0 12. Tfe1 c6 13.a4 Dc7 14.Tac1 Cf4 15.Cg5 Ceg6 16.Te8!! Te8? (B 16...Ne6) 17.Nf7 Rh8 18.Ne8 Ce2? (B 18...De7) 19.Rh1 Cc1 20.Cf7 Rg8 21.Ch6 Rf8 22.Dg8 Re7 23.Ng6 hg6 24.Dg7 Rd8 25. Df8 Rd7 26.Ce4 Dd8 27.Dd6 Re8 28.Cf6 (1—0). Partida a primit premiul de frumusețe.

84. PARTIDA ITALIANĂ

J. Mason — **I. Gunsberg**

New York, 1889

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.d3 d6 5.Ne3 Nb6 6.c3 Cf6 7. Cbd2 De7 8.a4 Ne6 9.Nb5 Ne3 10.fe3 a6 11.Nc6 bc6 12.b4 0—0 13.0—0 Cg4 14.De2 f5 15.ef5 Nf5 16.e4 Nd7 17.Cc4 Cf6 18. Ce3 g6 19.c4 Ch5 20.g3 Nh3 ∓ 21.Tf2 Cg7 22.Db2 Ce6! 23.Te1 Tf7 24.Tee2 Taf8 ∓ 25.Ce1 Cd4 26.Td2 Dg5 —+ 27.C3g2 Ng2 28.Rg2 De3! 29.Rf1 Cb3!! (0—1). O mutare de o extraordinară profunzime și frumusețe.

85. APĂRAREA RUSĂ

J. Gunsberg — **M. Weiss**

New York, 1889

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Cc6 7.0—0 Ne7 8.Te1 Ng4 9.c3 (c4!) f5 10.Cbd2 0—0 11.Db3 Rh8 12. Db7?! (12.Cf1 Nf3 13.gf3 Cf2! 14.Rf2 Nh4 15.Cg3 f4 ↗) Tf6 13.Db3 Tb8 (13...Tg6 14.Rf1 Tb8 15.Dc2 Nd6 16.h3 Nh5 → W) 14.Dc2 Tg6 15.b3 Nd6 16. Ne2 (A 17.Cf1) Nh3 17.Nf1 Df6 18.g3 Nf1 19.Rf1 Tf8 (A 20...f4) 20.Ce4!? fe4 21.Ch4 Tg3!! 22. hg3 Ng3 23.Rg2 (23.Cg2? Nf2! —+) Nh4 24.Ne3 Df3 25. Rh2 Ne7 26.Rg1 Tf6 27.Rf1 Dg4 28.Dd1 Tf3 29.Tc1 Dh3 (0—1); 30.Re2 Te3 31.fe3 Dg2 ∓. Partidă caracteristică stilului de joc al epocii sale.

86. GAMBITUL DAMEI

W. Steinitz — M. Cigorin

Havana, meci C.M. (8), 1889

1.Cf3 Cf6 2.d4 d5 3.c4 e6 4.Cc3 c6 5.e3 Nd6?! (Ne7) 6. Nd3 Cbd7 7.0—0 0—0 8.e4 de4 9.Ce4 Ce4 10.Ne4 h6?! (E 10. Ng5) 11.Nc2 Te8 12.Te1 Df6 (B 12...Cf6) 13.Nd2 Cf8 14.Nc3 Nd7? (B Df6—d8—c7) 15.c5! Nb8 16.d5! Dd8 17.d6! b6 18. b4 f6 19.Dd3 a5 20.a3 e5 21. Ch4! bc5 22.bc5 Na7 23.Tad1! Nc5 24.Dc4 Ce6 25.De4 Cf8 26. Dc4 Ce6 27.Ng6 Db6 (27...Tf8 28.Nf5 Te8 29.Ne6 ~ 30.Dc5 +—) 28.Te2?! (B 28.Ne8 Nf2? 29.Rh1 Ne1 30.Nd7 +—) Teb8 29.Tb2 Da7 30.Nf5 Rf7 31. Te2! Da6 32.Dg4! Cf4 33. Te5!! fe5 34.Ne5 g5 35.Ng6 Rf8 (35...Cg6 36.Dd7 +—) 36.Dd7 Da7 37.Df5 Rg8 38.d7 (1—0). De remarcat principiul lui Steinitz aplicat în această partidă: exploatarea micilor greșeli ale adversarului.

87. DESCHIDEREA BIRD

Em. Lasker — J. Bauer

Amsterdam, 1889

1.f4 d5 2.e3 Cf6 3.b3 e6 4. Nb2 Ne7 5.Nd3 b6 6.Cf3 Nb7 7.Cc3 Cbd7 8.0—0 0—0 9.Ce2 c5 (B 9...Cc5 A 10...Cd3) 10.Cg3 Dc7 11.Ce5 Ce5 12.Ne5 Dc6 13. De2 a6 14.Ch5! Ch5 (B 14...d4) 15.Nh7!! Rh7 16.Dh5 Rg8 17. Ng7!! Rg7 18.Dg4 Rh7 19.Tf3 e5 20.Th3 Dh6 21.Th6 Rh6 22. Dd7 Nf6 23.Db7 Rg7 24.Tf1

Tab8 25.Dd7 Tfd8 26.Dg4 Rf8 27.fe5 Ng7 28.e6 Tb7 29.Dg6 f6 30.Tf6 Nf6 31.Df6 Re8 32.Dh8 Re7 33.Dg7 Re6 34.Db7 Td6 35. Da6 d4 36.ed4 cd4 37.h4 d3 38. Dd3! (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumusețe, prefațînd cariera șahistă a viitorului campion mondial Emanuel Lasker.

88. JOCUL CELOR DOI CAI

J. Taubenhaus **E. Schallopp**

Manchester, 1890

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.d4 ed4 5.Cg5 Ce5 6.Nb3 h6 7.f4?! (7.Dd4) hg5 8.fe5 Ce4 9. 0—0 d5 10.ed6 Dd6 11.Nf7 Rd8 12.g3 Nd7! 13.Dd3 Nc6 14.Cd2 Cd2 15.Nd2 Ne7 16.Tae1? (B 16.Dg6) Th2!! 17.Tf5 Td2!! 18. Dd2 Dg3 19.Rf1 Dh3 20.Re2 Dg4 21.Rf1 Df5 (0—1). „Lovitura de baghetă magică" de la mutarea a 16-a a convins comisia de specialitate să acorde „Premiul Lewis" maestrului Schallopp.

89. GAMBITUL EVANS

M. Cigorin W. Steinitz

Cablu, 1890/1891

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 Df6?! (B 6...d6!) 7.d4 Ch6 8.Ng5 Dd6 9.d5 Cd8 10.Da4 Nb6 11.Ca3 c6 12.Ne2 Nc7 13.Cc4 Df8 (Iată rezultatele „strategiei" negrului, care se străduiește să mențină avantajul material! După numai 13 mutări piesele sale sînt înghesuite pe ultimele linii) 14.d6! Nd6 15.Cb6 Tb8 16. Da7 Ce6 17.Nc1! ± Cg8 18. Na3 c5 19.Tad1 Cf6 20.Nc4 Nc7 21.Cd5! Nd6 22.Ch4! Cd5 23. Cf5! (23.ed5?! b6 24.de6 fe6 Y) g6 24.Cd6 Dd6 25.Nd5 Dc7 26.Ne6 fe6 27.Nc5 Ta8 (F) 28. Da8 Dc5 29.Da4 Rd8 30.Td2 Rc7 31.Tb1! Td8 32.Tb5! Dc6 33.Db4 d6 34.a4 De8 35.Tb6 Df8 36.Da5 d5 37.ed5 Rb8 38. d6 (1—0). O demonstrație practică a celor doi principali teoreticieni ai timpului.

90. PARTIDA SPANIOLĂ

S. Tarrasch G. Marco

Dresda, 1892

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.Cc3 Ne7 6.0—0 Cf6 7.Te1 0—0? (Aici răspunsul corect era 7...ed4. După mutarea „naturală" din partidă a urmat o manevră de cîștig în premieră, care a rămas celebră în istoria șahului) **8.Nc6!! Nc6 9. de5 de5 10.Dd8 Tad8 11.Ce5 Ne4?** (Negrul încearcă să-și recîștige pionul, fără a sesiza catastrofa care urmează) **12.Ce4 Ce4 13.Cd3! f5 14.f3 Nc5 15. Cc5 Cc5 16.Ng5! Td5 17.Ne7 Te8 18.c4** (1—0). Pentru întreaga partidă tînărul maestru german a gîndit numai 4 minute, ceea ce denotă că analizase în propriul „laborator" posibilitatea unei astfel de variante.

91. PARTIDA ITALIANĂ

A. Albin S. Tarrasch

Dresda, 1892

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Nd2 Ce4 8.Nb4 Cb4 9.Nf7 Rf7 10.Db3 d5 11.Ce5 Rf6 (Această continuare, în legătură cu următoarele mutări, era considerată pe atunci de teorie ca favorabilă negrului. Desfășurarea partidei a demonstrat însă contrariul) **12.Db4 c5! 13. Da4 De8?** (Așa recomanda teoria, dar după cele întîmplate în această partidă s-a găsit mutarea corectă de răspuns: 13... Db6) **14.Dd1!** (Cu această noutate teoretică albul are avantaj în toate variantele. Poziția expusă a regelui negru, slăbiciunea pionului d5 și mai ales poziția dominantă a calului de la e5 demonstrează clar avantajele albului. Teoria recomanda aici 14.De8. VD) **14... Cg5** (La 14...cd4 urmează 15.f4 g5 16.g3, iar după 0—0 și Cc3 albul are avantaj pozițional cert) **15.f4 Ce6 16.Cc3 g6** (Partida este acum în mîinile albului. După 16...Cg4 17.0—0 sau după 16...Cc7 17.dc5 sau Df3 albul are atac) **17.Cd5 Rg7 18. 0—0 cd4 19.f5! Cf4 20.f6 Rf8 21.Ce7! Db5 22.Tf4** (Cea mai bună continuare. La 22.De1? ar fi urmat 22...Ce2 și apoi 23... De5) **22...De5 23.Dd4 Dd4 24. Td4 Ne6 25.Td6 Rf7 26.Te1 Na2 27.Cd5!** (Albul face mereu cele mai puternice mutări) **27... Thd8** (La 27...Nd5 urmează 28. Te7 și turnul negru din h8 rămîne în afara jocului) **28.Te7 Rf8 29.Td8 Td8 30.Cc3 Nf7 31. Tb7 a6 32.Ta7 Td2 33.Ce4 Tb2 34.Ta8 Ne8 35.Cd6** (1—0). O victorie strălucită a reputatului mare maestru român, care i-a adus o... invitație la turneul de la New York din 1893. „Nemuritoarea" lui Albin.

92. DESCHIDEREA CENTRALĂ

J. Blackburne **Em. Lasker**

Londra, meci (6), 1892

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.Dd4 Cc6 4.De3 g6!? 5.Nd2 Ng7 6.Cc3 Cf6 7.0—0—0 0—0 8.f3 d5 9. Dc5 de4 10.Ng5 De8 11.Nf6 Nf6 12.Ce4 Ng7 13.Nb5 De5! = 14. De5 Ce5 15.Ce2 a6 ∓ (S-a ajuns într-o poziție aparent egală, dar negrul are avantajul perechii de nebuni. Acum Lasker începe să joace cu o preci-

zie şi consecvenţă uimitoare. Prima etapă: limitarea razei de acţiune a figurilor albe) **16.Nd3 f5 17.Cc3 Ne6 18.Rb1 Tfd8 19. Cf4 Nf7 20.Ne2 Cc6** („De remarcat stilul complex al lui Lasker, care reuneşte toate elementele strategice prezente în această partidă: folosirea tipică a avantajului perechii de nebuni, exploatarea inactivităţii nebunului albului şi atacul direct la rege" — Reti) **21.Td8 Td8 22.Td1 Te8** (Pentru realizarea victoriei, avînd avantajul perechii de nebuni, este foarte important să se menţină pe tablă cel puţin un turn) **23. Nf1 b5! 24.Cd3 Nd4** (Începe manevra pentru ocuparea cîmpului e3, care va decide partida) **25.Ce2 Nb6 26.b3 Rg7** (Conform metodei lui Steinitz, înainte de începerea acţiunii decisive pentru valorificarea perechii de nebuni, regele trebuie adus cît mai aproape de centru) **27.c3 Rf6 28.Rc2 Ce7 29.Cec1 Cd5 30.Rb2 b4! 31.Cb4 Ce3 32.Te1 Cc4! —+ 33.Nc4 Te1 34.Na6 Tg1 35.g3 Tg2 36. Ra3 Th2 37.Ce2 Tg2 38.Cc2 g5 39.Nd3 h6 40.Rb4 Nf2 41.a4 c5 42.Rb5 Nb3 43.a5 c4 44.Nc4 Nc2 45.a6 Nd1 46.Cd4 Nd4 47. cd4 Nf3 48.d5 Ne2 49.Ne2 Te2 50.a7 Ta2** (0—1). O partidă de la începuturile carierei şahiste a lui Lasker, în care pe tot parcursul jocului se urmăreşte o singură idee: realizarea avantajului perechii de nebuni după metoda elaborată de Steinitz.

93. GAMBITUL EVANS

M. Cigorin W. Steinitz
Havana, meci C.M. (1), 1892

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.0—0 d6 7.d4 Ng4 8.Nb5 ed4 9.cd4 Nd7 10.Nb2 Cce7 (B 10...Cf6) 11.Nd7 Dd7 12.Ca3! Ch6 13.Cc4 Nb6 14.a4! c6 15.e5! ± → d5 16. Cd6 Rf8 17.Na3 Rg8 18.Tb1! (A e5—e6, a4—a5) Chf5?! (18... Cc8 19.a5 Cd6 20.ed6! Na5 21.Ce5 ±. VD) 19.Cf7!! (Com-

binaţia frumoasă şi profundă, care începe cu această mutare, a provocat la timpul său o admiraţie unanimă) Rf7 20.e6 Re6 21.Ce5! Dc8 (21...De8 22. Te1 Rf6 23.Ne7! Ce7 24.Df3 → +—) 22.Te1 Rf6 23.Dh5 g6 24. Ne7 Re7 (24...Ce7 25.Dh4 g5 26. Cg4 Rf7 27.Dg5 +—) 25.Cg6 Rf6 26.Ch8 Nd4 (26...Dh8 27.

Te5!) 27.Tb3! Dd7 28.Tf3 Th8 29.g4 Tg8 30.Dh6 Tg6 31.Tf5 (1—0). După părerea generală cea mai bună partidă din meci.

94. PARTIDA SPANIOLĂ

W. Steinitz M. Cigorin

Havana, meci C.M. (4), 1892

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.c3 g6 6.Cbd2 Ng7 (Această schemă de dezvoltare a albului, a „centrului reţinut", a fost elaborată chiar de Steinitz, fiind practicată şi în zilele noastre) 7.Cf1 0—0 8.Na4 Cd7 9.Ce3 Cc5 10.Nc2 Ce6?! (E d3—d4; B 10...f5 11.ef5 gf5 12.d4 ed4 13.cd4 Ce4) 11.h4! (Un atac tipic pentru astfel de poziţii) Ce7 12.h5 d5 13.hg6 fg6 14.ed5 Cd5 15.Cd5 Dd5 16.Nb3 Dc6 17.De2 Nd7 18.Ne3 Rh8 19.0—0—0 Tae8 20.Df1! a5?! (B 20...Cf4) 21.d4 ± ed4 22.Cd4 Nd4 (22...Cd4? 23.Th7 ~ 24.Dh1 +— VD) 23.Td4! +— Cd4 24.Th7 Rh7 25.Dh1 Rg7 26.

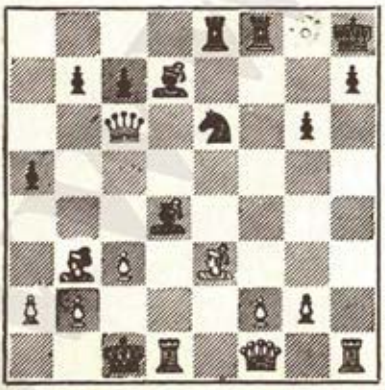

Nh6 Rf6 27.Dh4 Re5 28.Dd4 (1—0). Cea mai bună realizare a lui Steinitz din meci.

95. CONTRAGAMBITUL ALBIN

Em. Lasker A. Albin

New York, 1893

1.d4 d5 2.c4 e5!? (O noutate care l-a pus pe viitorul campion mondial în faţa unei noi pagini de teorie şahistă) 3.de5 d4 4.Cf3 Cc6 5.a3 Ng4 6.h3 Nf3 7.gf3 Ce5 8.f4 Cc6 9.Ng2 Dd7 10.b4 a6 11.Nb2 Td8 12.Cd2 Cge7 13.Cb3 Cf5 14.Dd3 Ne7 15.Ne4 ± Cd6 16.Cc5 Dc8 17. Nf3 0—0 (?!) 18.Tg1 Ce8 19. Cb3 ↗ Dd7?! (B 19...Cf6) 20. 0—0—0 Dd6 21.Rb1 ± Df4 22. Tg4 Dh6 23.Nc6 +— bc6 (B 23...Dc6) 24.Td4 Td6 25.c5 Te6 26.Da6 Dh3 27.T4d3 Dg2 28. Cd4 Tf6?! 29.Te3 Nd8 30.Cc2 Tf2 31.Td8 (1—0). Partida care a introdus în practica turneelor „Contragambitul Albin"!

96. PARTIDA SPANIOLĂ

Em. Lasker W. Steinitz

Philadelphia, meci C.M. (9), 1894

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.Cc3 a6 5.Nc4 Ne6 6.Ne6 fe6 7.d4 ed4 8.Cd4 Cd4 9.Dd4 Ce7 10.Ng5 Cc6! 11.Nd8 Cd4 12. 0—0—0 Cb5? (B 12...Td8 13. Td4 Ne7 =) 13.Cb5 ab5 14.Nc7 Ta2 15.Nb6 Ne7 16.c3 Rf7 17. Rc2 Tha8 18.Rb3 T2a4 19.f3 T8a6 20.Nd4 g6 21.Td3 Re8 22. Thd1 e5 ± 23.Ne3 Rd7 24.Nc5!

Ta1 25.T1d2 Re6 26.Na3 g5 27. Td5 Tb6 28.Rb4 g4 29.Ra5 Ta6 (29...Nd8?! 30.Tb5!) 30.Rb5 h5 31.Td1 Td1 32.Td1 gf3 33.gf3 Ta8 34.Rb6 Tg8 35.Rb7 +— Tg2 36.h4 Th2 37.Rc6 Nh4 38. Td6 Rf7 39.Rd5 Nf6 (39...Td2 40.Re5! Ng3 41.f4 Td6 42.Nd6 h4 43.Nc5 h3 44.Ng1 +—) 40. Td7 Rg6 41.Re6 h4 42.Td1 h3 43.Tg1 Tg2 44.Tg2 hg2 45.Nc5 Nd8 46.b4 Rg5 47.Rd7 Nf6 48. b5 Rf4 49.b6 (1—0). Continuat după această partidă, cînd scorul devenise 7—2 pentru Lasker, la Montreal, meciul s-a încheiat cu +10 =4 —5, astfel că Lasker a devenit cel de-al 2-lea campion mondial de șah, titlu pe care-l va deține timpul record de 27 de ani.

97. GAMBITUL HAMPE-ALLGAIER

C. Pierce W. Bennett

California, corespondență, 1894/1895

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.Cf3 g5 5.h4 g4 6.Cg5 h6 7. Cf7 Rf7 8.d4 (Atacul Thorold, după nomenclatura teoriei șahiste de la sfîrșitul secolului trecut) d6 (B 8...f3) 9.Nf4 Cf6 10.Nc4 Rg7 11.0—0 Ne7 12. Dd2 Nd7 13.e5! de5 14.de5 Cg8 15.Ne3! Ne8 16.De2 h5 17.Tad1 Dc8 18.Df2 Ch6 19.Cd5 g3!? 20. Dg3 Dg4 21.Nh6 Th6 22.Ce7!! Ce7 23.Df2 Nc6 24.Td4 Dg6 25. g4! (25.Df7?! Rh8 ∞; 25.Tf4 Tg8! 26.Ng8 Cg8 27.Tf5 Rh8 28. Tg5 De6 =) hg4 26.Df7 Df7 27.Tf7 Rh8 28.Te7 Th4 29.Nd5 Td8 30.c4 Th5 31.Rg2 b5 32. Tc7 Te5 33.Tc6 bc4 34.Tc5 Te2 35.Rg3 Tb2 (1—0). Un frumos joc poziţional într-un gambit romantic, aproape necunoscut astăzi.

98. PARTIDA ITALIANĂ

W. Steinitz K. Bardeleben

Hastings, 1895

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Cc3!? (7.Nd2) d5!? 8.ed5 Cd5 9.0—0 Ne6 (B 9...0—0) 10.Ng5!? Ne7 11.Nd5 Nd5 12.Cd5 Dd5 13.Ne7 ± Ce7 14.Te1 (A 15. Te5) f6 15.De2 Dd7 16.Tac1 c6? (B 16...Rd8) 17.d5!! ± (Φ; Λ Cf3—d4—e6!) cd5 18.Cd4 Rf7 19.Ce6! Thc8 (19...Cc6 20.Cc5 Dc8 21.Cb7!!) 20.Dg4 g6 21. Cg5!? Re8 22.Te7!! +— (P; Un caz rarisim: albul, care atacă, are toate piesele în priză!! VD) Rf8 23.Tf7 Rg8 24. Tg7!! Rh8 25.Th7 (1—0); 25...

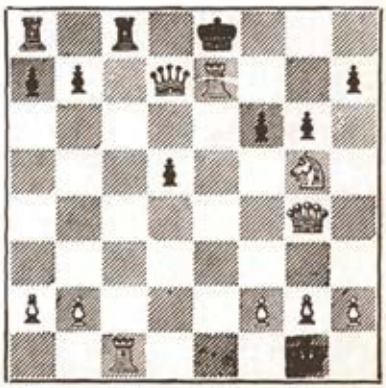

Rg8 26.Tg7 Rh8 27.Dh4 Rg7 28. Dh7 Rf8 29.Dh8 Re7 30.Dg7 Re8 31.Dg8 Re7 32.Df7 Rd8 33. Df8 De8 34.Cf7 Rd7 35.Dd6 +. „Simfonia... terminată!" O strădanie a lui Steinitz de a reabilita „Varianta Greco" 7. Cc3 care în acea vreme fusese în bună parte înlocuită de 7. Nd2. Pentru strălucita lui demonstrație, juriul turneului i-a atribuit premiul de frumusețe.

99. GAMBITUL DAMEI

H. Pillsbury S. Tarrasch

Hastings, 1895

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cf3 Cbd7 6.Tc1 0—0 7.e3 b6 (La epoca disputării partidei, dezvoltarea nebunului în fiancheto era la modă. Pillsbury are meritul de a fi demonstrat prin prezenta partidă că albul are totuși posibilitatea de a organiza un atac decisiv pe flancul regelui) **8.cd5 ed5 9.Nd3 Nb7 10.0—0 c5 11. Te1 c4 12.Nb1 a6 13.Ce5! b5 14.f4 Te8 15.Df3 Cf8** (Poziția clasică pentru schema de atac la rege în Gambitul Damei, elaborată de Pillsbury) **16.Ce2 Ce4 17.Ne7 Te7 18.Ne4 de4 19.Dg3** (Planurile celor doi adversari sînt acum clare: negrul trebuie să ia unele măsuri de precauție pe flancul regelui și apoi să-și valorifice superioritatea pe flancul damei, iar albul este obligat să atace flancul regelui, cu orice preț) **19...f6 20.Cg4 Rh8 21.f5 Dd7 22.Tf1 Td8 23. Tf4 Dd6 24.Dh4 Tde8 25.Cc3 Nd5 26.Cf2 Dc6** (Piesele negre ocupă cele mai bune poziții și atacul pe flancul damei poate începe, în timp ce problema organizării atacului alb pe flancul regelui pare aproape insolubilă) **27.Tf1 b4 28.Ce2 Da4** (28...c3? 29.bc3 bc3 30.Cd1 c2 31.Cdc3 Nc4 32.d5! Nd5 33. Tc1... 34.Tc2. VD) **29.Cg4! Cd7**

30.T4f2!! (Pentru manevra Ce2—f4—g6!) **30...Rg8 31.Cc1 c3 32.b3 Dc6 33.h3!** (Albul reia atacul pe flancul regelui profitînd de faptul că negrul nu poate obține avantaj pe flancul damei decît după ce deschide o coloană, ceea ce necesită niște mutări) **33...a5 34.Ch2 a4 35.g4 ab3 36.ab3 Ta8** (Ambele părți și-au realizat ideea de joc. Acum partida intră în faza decisivă) **37.g5 Ta3** (Convins că planul său de joc este corect negrul nu ia nici o măsură pro-

filactică, ca 37...fg5) **38.Cg4 Nb3?!** (Era mai bine 38...Rh8) **39.Tg2 Rh8 40.gf6 gf6 41.Cb3 Tb3 42.Ch6 Tg7 43.Tg7 Rg7 44. Dg3!** (Și partida se încheie cu o strălucită combinație) **44... Rh6 45.Rh1!** (Poanta combinației albului: Tg1 decide) **45... Dd5 46.Tg1 Df5 47.Dh4 Dh5 48. Df4 Dg5 49.Tg5 fg5 50.Dd6 Rh5 51.Dd7** (1—0). O partidă care a făcut senzație la timpul ei. Victoria tînărului și aproape necunoscutului Pillsbury asupra celebrului Tarrasch a impresionat lumea șahistă nu numai prin valoarea performanței, ci mai ales datorită conținutului partidei prin care s-a demonstrat încă o dată valabilitatea tezei adversarilor lui Steinitz, anume că importanța tacticii în realizarea planurilor strategice este cu mult mai mare decît se credea în acea vreme.

100. GAMBITUL DAMEI

H. Pillsbury — I. Gunsberg

Hastings, 1895

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 g6 4. Cc3 Ng7 5.Cf3 Cf6 6.Nd3 0—0 7.Ce5 dc4 8.Nc4 Cd5 9.f4 Ne6 10.Db3 b5 11.Nd5 Nd5 12.Cd5 Dd5 13.Dd5 cd5 14.Cd3 Cd7 15. Nd2 Tfc8 16.Re2 e6 17.Thc1 Nf8 18.Tc8 Tc8 19.Tc1 Tc1 20. Nc1 Nd6 21.Nd2 Rf8 22.Nb4 Re7 = 23.Nc5 a6 24.b4 f6 25. g4 Nc5 26.bc5 Cb8 (Din această poziție albul realizează un final de chinogramă. VD) 27.f5! g5

(27...gf5 28.gf5 ef5 29.Cf4! ±) 28.Cb4 a5 29.c6!? Rd6 30.fe6! Cc6 31.Cc6 Rc6 32.e4!! de4 33. d5 Rd6 34.Re3 b4 35.Re4 a4 36. Rd4 h5?! (36...f5 37.gf5 b3 38. ab3 ab3 39.Rc3 Re7 40.Rb3 g4 41.Rc4 h5 42.Rc5 h4 43.d6 Rd8 44.f6 +—; 36...Re7 37.Rc4 b3 38.ab3 ab3 39.Rb3 f5 40.gf5 g4 41.Rc4 etc. +—) 37.gh5 a3 38. Rc4 f5 39.h6 f4 40.h7 (1—0).

101. APĂRAREA RUSĂ

Em. Lasker — **H. Pillsbury**

Petersburg, 1895/1896

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6 8.Te1 Ng4 9.c3 f5 10.Db3?! 0—0! 11.Nf4 Nf3 12. gf3 Cg5 → ∓ 13.Rg2 (13.Ng5 Ng5 14.Db7 Tf6 15.Db3 Nf4! → —+) Dd7 (E 14.Db7 Ce6 15. Nc1 Tab8 16.Da6 Tf6 etc. → ∓) 14.Dc2 Ce6 15.Nc1 Nd6 16. Cd2 Tae8 17.Cf1 Ced4 18.Dd1 Te1 19.De1 Cf3!! 20.Rf3 f4! W ∓ 21.Dd1 Ce5 22.Re2 (22.Rg2?

f3! 23.Rh1 Dh3 24.Ce3 Cg4 25. Dg1 Ch2 —+) Dg4 23.Rd2 Dd1 24.Rd1 Cd3 —+ 25.Re2 Ce5 26.f3 Te8 27.b3 Cg4 28.Rd2 Ce3 29.Nb2 Cg2 30.h3 Nc5 31. Ch2 Nf2 32.c4 dc4 33.bc4 h5 (Za) (0—1). Splendid! Încă una din partidele memorabile ale lui Pillsbury.

102. GAMBITUL DAMEI

H. Pillsbury **Em. Lasker**

Petersburg, 1895/1896

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 c5 5.Ng5 cd4 6.Dd4 Cc6 (B 6...Ne7) 7.Dh4 (B 7.Nf6) Ne7 8.0—0—0 Da5 9.e3 Nd7 10.Rb1 h6 11.cd5 ed5 12.Cd4 0—0 13. Nf6 Nf6 14.Dh5 Cd4 15.ed4 Ne6 16.f4 Tac8 17.f5?! Tc3!? 18.fe6 Ta3!! 19.ef7 Tf7 20.ba3 Db6 21.Nb5 Db5 22.Ra1 Tc7 (A 23...Tc1, 24...Nd4 —+) 23. Td2 Tc4 24.Thd1 (24.Tb1 Dc6!; 24.Dg4 Dc6 25.Tb1 h5! 26.Df4 Td4 27.Td4 Dc3 28.Tb2 Nd4 —+) Tc3 25.Df5 Dc4 (A 26... Tc1) 26.Rb2 Ta3!! 27.De6 Rh7 28.Ra3 Dc3 29.Ra4 b5 —+ 30. Rb5 Dc4 31.Ra5 Nd8 (0—1). „O luptă epuizantă între doi titani" — Marshall.

103. APĂRAREA FRANCEZĂ

H. Pillsbury Em. Lasker

Nürnberg, 1896

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. e5 Cfd7 5.f4 c5 6.dc5 Cc6! 7.a3 Cc5 8.b4 Cd7 9.Nd3 a5 10.b5 Ccb8 11.Cf3 Cc5 12.Ne3 Cbd7 13.0—0 g6?! (Pentru a împiedica înaintarea f4—f5; dar se va vedea cum va „sancționa" teribilul Pillsbury această interdicție) **14.Ce2 Ne7 15.De1 Cb6 16.Cfd4 Nd7 17.Df2 Cba4 18.Tab1 h5?** (Această mutare aparent excelentă, făcută cu intenția de a împiedica g2—g4, este în realitate o greșeală datorită căreia Pillsbury își va desăvîrși excepționala sa combinație) **19.b6! Cd3 20.cd3 Na3**

(S-a ajuns în poziția din diagramă pe care și-a imaginat-o albul în calculul său, dacă poate fi vorba de așa ceva în fantastica desfășurare a atacului care urmează) **21.f5!!** (După un surprinzător sacrificiu de pion pe flancul damei, iată încă un pion sacrificat pe aripa regelui, pentru un atac pe care se pare că albul l-a intuit mai degrabă decît l-a calculat) **21... gf5 22.Cf4 h4 23.Ta1** (Manevrele albului se produc alter-

nativ pe cele două flancuri) **23...Ne7 24.Ta4!!** (Încetul cu încetul se ridică vălul misterului care acoperă combinația albului; prin acest nou sacrificiu el caută să ia pionului e6 orice apărare pentru a-și plasa un cal pe acest cîmp) **24...Na4 25. Cde6!** (Al 4-lea sacrificiu, care în sfîrșit are darul de a ne lămuri definitiv asupra planului de joc al albului) **25...fe6 26. Ce6 Nd7!?** (De remarcat puterea de calcul a campionului mondial, care după meci a arătat că a lăsat dama în priză deoarece după 26...Dc8 27.Df5 Dc6 28.Ng5 Db6 29.d4 Db4 30. Df7 Rd7 31.Ne7 De7 32.Cc5 Rd8 33.Cb7 Rd7 34.Cc5 Rd8 35. Dd5 Rc7 36.Db7 Rd8 37.Da8 Rc7 38.Db7 Rd8 39.Db8 +; dacă 27...Tg8 28.Cc7 Rd8 29.e6 Nc6 30.Df7 Te8 31.Dg7 cu cîștig imediat) **27.Cd8 Td8** (Brusc avantajul material a trecut de partea albului, iar cîștigarea finalului a devenit doar o problemă de tehnică) **28.Nc5 Tc8 29.Ne7 Re7 30.De3 Tc6 31.Dg5 Rf7 32.Tc1 Tc1 33.Dc1 Tc8 34. De1 h3 35.gh3 Tg8 36.Rf2 a4 37.Db4 Tg6 38.Rf3 a3 39.Da3 Tb6 40.Dc5 Te6 41.Dc7 Re7 42. Rf4 b6 43.h4 Tc6 44.Db8 Ne8 45.Rf5 Th6 46.Dc7 Rf8 47.Dd8 b5 48.e6 Th7 49.Re5 b4 50.Dd6** negrul cedează. Fără îndoială că în splendida combinație a albului nu are nici un fel de amestec... miracolul, ci este vorba, pur și simplu, de extraordinarul simț al poziției cu care a fost dotat Pillsbury, care din păcate s-a stins din viață la numai 34 de ani.

104. PARTIDA SPANIOLĂ

S. Winawer — **Em. Lasker**
Nürnberg, 1896

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Cd4 0—0 10.Cc3 Nc5 11.Cf5?! (B 11.Td1) d5 12.Dg4 Nf5 13.Df5 Te8 14. Nf4 Nd4! (A 15...g6) 15.Tfe1 Cc5 16.Tad1 (16.Nd2 Cd7!) Nc3 17.bc3 Dc8! ∓ 18.Dh5 Da6 19. Te3 Da2 20.Tc1 (20.Th3?! Dc2!) Dc4 21.Tf3 Ce6 22.Nd2 Te7 23. Th3 De4 24.f3 Dg6 25.Dh4 Td7 26.f4 De4! 27.g4 Cf8! 28.Df2 a5 29.Te3 Dc4 30.f5 a4 31.Tf1 a3 32.Tee1 a2 33.h3 c5! 34.Rh2 d4 35.Df3 c6! 36.e6 fe6 37.fe6 Ce6 38.Dc6 Tda7! —+ 39.Ta1 Tf8! 40.Tfe1 Cd8 41.Db6 Taf7 42. Ng5 Tf2 43.Rg3 Dc3 44.Rh4 Dh3!! 45.Rh3 T8f3 46.Rh4 Th2 + (0—1).

105. DESCHIDEREA CENTRALĂ

S. Winawer — W. Steinitz
Nürnberg, 1896

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.Dd4 Cc6 4.De3 Cf6 5.Cc3 Nb4 6.Nd2 0—0 7.0—0—0 Te8 8.Nc4!? (Φ; Ad) Nc3?! (B 8...Ca5!; 8...d6) 9. Nc3 Ce4 (9...Te4? 10.Nf6!) 10. Df4 ± (As; W) Cf6 11.Cf3 d6 12.Cg5 Ne6 13.Nd3 h6 14.h4! ± Cd5 15.Nh7 Rh8 16.Td5!! Nd5

17.Ne4! (P) f6? (17...Te4! 18. Ce4 Ce5! 19.Cd6 Dd6 20.Ne5 Dc6 21.Td1 Ne4! =) 18.Nd5 fg5 19.hg5 Ce5 20.g6! (1—0). O lecție de atac la rocadă pe care primul mare maestru polonez a „predat-o", la 58 de ani, ex-campionului mondial.

106. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Albin W. Steinitz

Nürnberg, 1896

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.c3 Cf6?! 5.d4 ed4 6.e5 Ce4 7.cd4 Nb4 8.Rf1! De7 9. Dc2 (B 9.Da4!) f5 (9...d5!?) 10. h4 Na5 11.a3 (E 11...Db4) Nb6 12.Ne3 0—0 13.Nc4 Rh8 14.h5 De8 15.De2 Ce7 16.Cc3 d6 17. Nf4 Nd7! 18.Tae1 Nc6 19.Th2 Td8 (B 19...d5 → Fd) 20.g3 d5 21.Nd3 Rg8 22.Rg2 Nd7 ∞ 23. Nc2 Ne6 24.Td1 h6?! (B 24... Cc3) 25.De3 Rh7 26.Na4 Df7 27.Ce2 c5 28.b4!? (E 28...cd4 29. Cfe4 Cc5) cb4 29.ab4 Tc8 30. Ce1 Tc4 31.f3 Tb4 32.Nc2 Tc8 (Φ Ce4) 33.g4! Tb2 (B 33...Tbc4 ∓ Fd) 34.Dc1 Ta2 35.Db1 Tac2 36.Cc2 Cc3 37.Cc3 Tc3 38.g5 hg5 39.Ng5 Cc6 (B 39...f4) 40. Db2 Tc4 41.f4 Dc7 (B Nb6—a5—c3) 42.Rh1! Na5 43.Ce3 Tb4?! (B 43...Nc3 44.Dg2 Td4 45.Tg1 Td2) 44.Dg2 Df7 45.Tg1 Td4?! (B 45...Nd8) 46.Nf6! +— Td3 47.Dg7 Dg7 48.Tg7 Rh6 49. Tb7 (1—0). O frumoasă victorie de palmares.

107. PARTIDA ITALIANĂ

W. Steinitz **Em. Lasker**

Moscova, meci C.M., 1896/1897

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Cc3 Ce4 8.0—0 Nc3 9.bc3 d5! 10.Na3 (Φ ?!) dc4 11.Te1 Ne6 12.Te4 Dd5 13.De2 0—0—0 14. Ce5 The8 15.Cc6?! Dc6 16.Te1 Tg8 17.Te5 b6 18.Nc1 g5 (Φ !) 19.Tg5?! Tg5 20.Ng5 Tg8 21.f4 Nd5 ∓ (A 22...h6 —+) 22.g3 (22.Dh5 h6!) Rb7 23.h3 Db5 24. Rh2 Tg6 25.Dc2 f6 (E 26.Te5) 26.Nh4 Nc6 27.g4 Dd5 (→ / a8—h1) ∓ 28.Df2 (B 28.g5) h5 29.g5 fg5 30.Ng5 (VD) h4 (Za)

31.Tf1 Tg8 32.Dd2 a5 33.a4 Te8 (A 34...Te3!; 33...Na4?! 34.Dg2 ∞) 34.f5 Tg8! (0—1).

108. GAMBITUL REGELUI

E. Jackson T. F. Lawrence

Londra, 1897

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Nc4 d5 4. Nd5 Dh4 5.Rf1 g5 6.Cf3 Dh5 7.

h4 Ng7 8.Rf2 g4 9.Cg5 Ch6 10. d3 0—0 11.Nf4!? Nb2 12.Cd2 Na1? 13.Da1 ± (Ad / a1—h8 →) Cd7 14.Cc4 c6 15.Ce6!! g3 (15...fe6 16.Ne6 Cf7 17.Cd6 +—) 16.Re1 fe6 17.Ne6 Tf7 18. Th3 Ce5!? 19.Tg3 Cg6 20.Nf7 Cf7 21.Df6 Ng4 22.Ce3 Nd7 23. Cf5! Nf5 24.ef5 Te8 25.Ne3 Dh6 26.fg6 Te3 27.Rf2!! (P) +— Cd6?! (27...Tg3 28.gf7 Rf8 29. Dh6 +—) 28.gh7 Rh7 29.Dh6 (1—0).

109. APĂRAREA FRANCEZĂ

R. Charousek **G. Maroczy**

Budapesta, 1897

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5.Nf6 Nf6 6.e5 Ne7 7.Dg4 0—0 8.Nd3 c5 9.Dh3?! (B 9.dc5 =) g6 10.dc5 Cc6 11. f4 Nc5 12.Cf3 f6 ⁄ 13.Dh6 (A 14.Ng6 hg6 15.Dg6 =) Tf7 14. ef6 Df6 15.g3 Na3! ∓ 16.Cd1 Nf8 17.Dh4 Cd4 (Y) 18.Cd4 (18. Df6 Cf3 19.Rf2 Tf6 20.Rf3 e4! —+) Dd4 19.Dg5 (B 19. Rd2!?) Nd7 20.h4 Ne7 21.Dh6 (21.De5?! De5 22.fe5 Tf3 →) e5 22.h5 g5 23.Ng6!? (23...hg6 24. hg6 +—) Tg7 24.c3 Db6 25.fg5 Dd8 26.Nc2 Nc8 (26...Ng5? 27. Dd6!) (0—1).

110. PARTIDA SPANIOLĂ

W. Showalter H. Pillsbury

New York, meci, 1897

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Cd6?! (Tr 5... Ne7) 6.Na4!? ed4?! (Tr 6...e4 7. Te1 Ne7 8.Ce5 0—0 =) 7.c3!? dc3 8.Cc3 Ne7 9.Cd5 0—0 10. Te1 Nf6 11.Nf4! (A 12.Cc7! Dc7 13.Nd6) Ce8 12.Te8! (⁄) ± De8 13.Cc7 De4 14.Nd6 Tb8 15. Nc2 Dg4 16.Nf8 Rf8 17.Dd6 +— Ne7 (VD) 18.Te1!! g6 (18...

f6 19.Nb3 Ce5 20.Dd5 Cf3 21 Rh1 +—) 19.Dd2 Dh5 20.Cd5 Nd8 21.Dc3 f6 22.Cf6 Na5 (1—0). Albul anunţase mat în 5 mutări începînd cu 23.Cd7!

111. GAMBITUL DAMEI

R. Charousek M. Cigorin

Berlin, 1897

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 b6?! 4.e3 Cf6 5.Cf3 Nb7 6.cd5 Cd5 7.Nb5 c6 8.Nd3 Cd7 9.0—0 Nd6 10.e4 ± (Ad M) Cb4 11.Nc4 a5 12.Ng5 Ne7 13.Nf4! 0—0 14.a3 Ca6 15.De2 b5 16.Nd3 b4 17. ab4 Cb4 18.Tfd1 Cb6 19.Ce5!? Nd6! 20.Nb1 (E 20...Ne5 21.Ne5 f6 22.Ng3 Dd4!) De7 21.Dh5 Ne5 22.Ne5 g6? (B 22...f6; 22... Cc4) 23.Dh6 ± f6 24.Ng3.Tfd8 25.e5 ! fe5 26.Ne5 Cc4 27.Ne4

Cd5 28.Nd5 cd5 29.Ng3! Tf8 30. b3 Cb6?! (B 30...Cd6) 31.Cb5 Dd7 32.Cd6 ± Nc6 33.h4! a4? (B 33...Cc8, 34...Cd6 ∞) 34.h5! +— ab3 35.Ta8 Ca8 36.hg6 hg6 37.Dg6 Dg7 38.De6 Rh7 39.Te1 Dd7 40.De3 Tf6 41.Dg5 Te6 42. Dh4 Th6 43.Dg5 (Cra; 43.Te7!) Te6 44.Te6 De6 45.Ne5 Dg6 46. Dh4 Dh6 47.De7 (1—0); 47... Rg6 48.Df7 Rg5 49.Df5 Rh4 50. g3 ∓.

112. JOCUL CELOR PATRU CAI

S. Zinkl J. Metger

Berlin, 1897

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.Cc3 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 Nc3 7.bc3 d6 8.Nc6 bc6 9.Tb1 Ng4 10.h3 Ne6 11.c4 Dc8 12.Cg5! (E 12...Nh3; A 13.f4!) Da6?! (B 12...h6) 13.f4! Tab8?! 14.fe5!! ± Tb1 15.ef6 g6 (F; 15...gf6? 16. Dh5 fg5 17.Dg5 +—) 16.Dd2! (A 17.Ch7 Rh7 18.Dh6 +—) Db6 17.Rh2 Dd4 18.g3! Tc1 19. Dc1 De5 20.De3 c5 21.h4 Nd7 22.Ch3! De6? (22...Dh5) 23. Tf5!! +— Rh8 24.Dh6 Tg8 25. Cg5 (1—0). Pentru frumosul final realizat de conducătorul albelor, marele maestru Tarrasch i-a acordat premiul de frumusețe.

113. PARTIDA VIENEZĂ

M. Cigorin H. Caro

Viena, 1898

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4. d3 Nb4 5.fe5 Ce4 6.de4 Dh4 7.Re2 Nc3 8.bc3 Ng4 9.Cf3 de4 10.Dd4 Nh5! 11.Re3 Nf3 12.Nb5 (12.gf3? De1!) c6 13.gf3 Dh6 14. Re4 Dg6 15.Re3 cb5 16.Na3 Cc6 17.Dd5 Dc2 18.Tac1 Df5 19. The1! Td8 20.Db5 a6 21.Db1! Dg5 22.f4 Dg2 23.Nd6 Dh3 24. Re4 f5 25.Rd5 („Cînd a apărut pe tabla de demonstrație această ciudată poziție, unii dintre spectatori au anunțat pe arbitru că probabil albul a inversat dama cu regele" — din cartea turneului. VD) Dg2 26.

Rc4 b5 27.Rd3 Df3 28.Rc2 Df2 29.Rb3 Tc8 30.Tc2 Df4 31. Rb2 Ca5 32.Ra1 Dc4 33.e6! Cc6 34.Dd1 h5 (B 34...Td8 35.Te3 Ce7 36.Td2 ±) 35.Tg1 Th7 (35...Td8 36.Tg7 Dh4 37.Tcg2 Ce7 38.Te7 De7 39.Dh5! Th5 40.Tg8 +—) 36.Tg7! (1—0); 36...Tg7 37.Dh5 Rd8 38.Dh8 +—. Victorie devenită celebra sub denumirea de „Partida regelui rătăcitor".

114. APĂRAREA RUSĂ

S. Tarrasch G. Marco

Viena, 1898

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 Ne7 6.Nd3 Cf6 7.0—0 0—0 8.h3 Ne6 9.c4 c6 10.Cg5 (→ Ne6) Ca6 11.Cc3 Cc7 (B 11...h6) 12.f4 h6 13.Cf3 Dc8 14.Dc2 (→ f5; 14.g4?! Ng4!?) Tb8 15.f5 Nd7 16.Nf4 ± (→ Fr) b5 17.b3 c5 18.d5 b4 19. Ce2 a5 20.g4 Ch7 21.h4 (A g4—g5) Dd8 22.Ng3 a4 23.Rh1 Ta8 24.Tae1 Ce8 (B 24...Te8 U Nf8) 25.Cf4 Nf6 (25...f6? 26.Ce6 Ne6 27.fe6 f5 28.Nf5 +—) 26. Ce6!! ± ab3 (26...fe6 27.fe6 ab3 28.ab3 Nc8 29.Nh7 Rh8 30.g5 +—) 27.ab3 Db6 28.Cf8 Rf8 29. g5! +— hg5 30.hg5 Cg5 31. Dh2 Rg8 32.Cg5 Ng5 33.f6! g6 34.Ng6! (1—0). De remarcat stilul „clasic" pe care Tarrasch l-a aplicat în această partidă și pe care l-a studiat și jucat cu o pasiune teribilă toată viața.

115. GAMBITUL DAMEI

A. Halprin **H. Pillsbury**

Viena, 1898

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 c5 4.b3 cd4 5.ed4 Cc6 6.c4 Ng4 7. Ne2 e6 8.0—0 dc4 9.bc4 Tc8!? 10.Nb2 Ne7 11.Cbd2 0—0 12. Db3 Dc7 (B 12...Da5) 13.Tac1 Tfd8 14.De3 (14.h3) Nd6! ∓ (A 15...Nf4) 15.g3?! ∓ (15.h3 ∓) Da5 16.Nd3! Dh5! 17.Cg5 e5! 18.d5 Cd4 19.h4 h6 20.Cge4 Ce4! 21.Ce4 (21.Ne4?! f5 ∓) Cf3! 22.Rg2 Nb8 23.Th1 f5 ∓ 24. Cc3 e4 25.Ne2 Te8 26.Cb5 f4 27.Da3 e3! —+ 28.d6 Ce5 29. Ne5 f3 30.Rh2 Te5 31.Nd3 Nd7!! 32.fe3 Dg4 33.Nf1 Th5! 34.Tc2 Tb5 35.Td2 Te5 36.Db2 Te3 37.Db7 Nc6 38.Db2 f2 (0—1). „Invazia neagră", pe care n-a putut-o stăvili albul, i-a adus tînărului mare maestru american premiul de frumusețe „Rothschild".

116. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Lipke D. Janowski

Viena, 1898

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.Te1 Cd6 6.Ce5 Ne7 7.Nd3 0—0 8.Cc3 Ce5 9.Te5 f5 (E 15.Nh7) 10.Cd5 Nf6 11.Te1 b6 12.Ne2! c6?! (B 12...Nb7) 13. Cf6 ± Df6 14.d4 f4? (14...Cf7!) 15.Nd3 Cf7 16.Te4! g5 17.h4! ± h6 18.hg5 hg5 19.Dh5 Td8?! (B 19...d5) 20.Nf4!! +— gf4 21. Tae1 (A 22.Te8 +— 2 ∓) Dh6 22.Dg4 Dg5 23.Df3 d5 24.Tf4 Ch6 25.Te5 Dg7 26.Dh5 Nf5 27.Nf5 Tf8 28.Tg4! Cg4 29.Ne6 Tf7 30.Tg5 Rf8 31.Tg7 Tg7 32. Dh8 (1—0). Partida a primit premiul 2 de frumusețe, dar după părerea lui Cigorin merita primul loc. Problemă de gust!

117. APĂRAREA FRANCEZĂ

G. Marco A. Burn

Viena, 1898

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5.e5 Cfd7 6.Ne7 De7 7.Cb5 Dd8?! (O mutare pasivă

care dă posibilitate albului să preia inițiativa. Corect era 7... Cb6!) **8.c3 a6 9.Ca3 c5 10.f4 Cc6 11.Cf3 b5 12.Cc2 c4?** (Era mai bine să se mențină tensiunea din centru. Acum albul poate elabora liniștit atacul său pe flancul regelui) **13.Ne2 0—0 14 0—0 Cb6 15.Dd2 a5 16.Ce3 Ta7 17.Tae1 f6?!** (Era necesar 17...f5. Caii negri sînt total pasivi, iar pe flancul damei negrul nu are posibilitatea unui contraatac cu șanse, de aceea atacul albului organizat metodic va deveni în curînd irezistibil) **18.Nd1 Nd7 19.Nc2 Ne8 20.ef6 gf6** (20...Df6? 21.Cg5 g6 22.Cg4! și pionul e6 cade) **21.Cg4 Dc8 22.f5! ef5 23.Nf5! Dd8 24.Dh6 Tg7** (Urmează atacul final. VD) **25.Cg5!** (O frumoasă și decisivă ofertă de sacrificiu, care încununează atacul condus cu măiestrie de către alb) **25...Ng6 26.Ce6 De7 27. Cf8 Df8 28.Cf6** (1—0). O frumoasă realizare a marelui maestru de origine română, pentru care a primit un premiu de frumusețe.

118. PARTIDA SPANIOLĂ

Em. Lasker **J. Blackburne**

Londra, 1899

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 d6 4.d4 Nd7 5.d5 (Deși Lasker știa foarte bine că albul nu poate spera să obțină avantaj decît menținînd tensiunea în centru, din motive psihologice se hotărăște să închidă centrul pentru a aduce jocul pe drumul manevrelor poziționale, cunoscut fiind faptul că Blackburne era un reputat mare maestru al combinației) **5...Cb8 6.Nd3 Ne7 7.Cc3** (La sfîrșitul secolului trecut nu fuseseră încă studiate formațiile de pioni caracteristice sistemelor indiene) **7... Cf6 8.Ce2 c6?!** (Era mai prudentă 8...0—0 dar combinativul Blackburne preferă să atace) **9. c4 Ca6 10.Cg3?!** (Acum, cînd se cunosc „indienele", era mai bine 10.Cc3 pentru a susține cîmpurile b5, d5, e4) **10...Cc5 11.Nc2 b5!** (Deși nu citise „Mein Sistem" al lui Nimzovici, pentru simplul motiv că nu fusese încă scrisă, Blackburne, cu simțul șahistului de rasă, intuiește atacarea lanțului de pioni după toate regulile) **12. b4!? Cb7 13.dc6 Nc6 14.cb5 Nb5 15.a4 Nd7 16.0—0 g6 17. h3?!** (O inconsecvență ciudată

pentru un Lasker; era mai bine 17.a5 amenințînd 18.a6) **17...h5! 18.Ne3 a5! 19.b5 Tc8 20.Tc1 Cc5 21.Cd2 h4 22.Ce2** (Acum negrul este gata să atace rocada albă. VD) **22...g5! 23.Ng5**

(După 23.f3 Ch5 urmat de 24... Cf4 negrul cîștigă) **23...Tg8!! 24.Nh4 Nh3 25.Ng3 Ne6 26.Te1 Cg4 27.Cf1 Ng5 28.Tb1 Th8 29. Cc3 Nf4 30.Cd5 Dg5** (Cu amenințarea decisivă 31...Dh6) **31.f3** (Just era 31.Nf4 ef4 32.f3) **31... Th1!!** (Lasker povestește că după mutarea sa 31.f3 s-a dus foarte dezinvolt — avea doar 31 de ani — la bufet, unde în timp ce sorbea cu plăcere o citronadă i se comunică de un amic că Blackburne a jucat 31... Th1, la care campionul mondial „en titre", uluit, a scăpat paharul din mînă făcîndu-l țăndări. O surpriză atît de neplăcută . . . Ce-a mai urmat nu mai trebuie comentat fiind . . . artă pură) **32.Rh1 Ng3 33.Cg3 Cf2 34.Rg1 Cd1 35.Cf5 Nf5 36.ef5 Dd2 37.Ted1 Dc2 38.Tbc1 Df5 39.Cb6 Td8 40.Cc4 Cb7 41.Ce3 Df4 42.Rf2 Da4 43.Tc7 Cc5 44. Th1 Td7 45.Tc8 Re7 46.Thh8 Dd4** (0—1). Fără îndoială că splendida realizare a marelui maestru Blackburne merită premiul de frumusețe atribuit de „Ladies Chess Club" din Londra.

119. PARTIDA VIENEZĂ

W. Steinitz **Em. Lasker**

Londra, 1899

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4. d3 Cc6 5.fe5 Ce5 6.d4 Cg6 7. ed5 Cd5 8.Cd5?! (Lasker: „O mutare evident slabă, după care negrul rămîne cu două figuri dezvoltate și albul cu nici una") **8...Dd5 9.Cf3 Ng4 10.Ne2 0—0—0 11.c3 Nd6 12.0—0 The8 13.h3 Nd7 14.Cg5?!** (Era mai utilă o dezvoltare rapidă pe aripa damei) **14...Ch4 15.Cf3 Cg2!!** (O „rara avis" în jocul lui Lasker care arareori se hotăra să facă sacrificii pentru spectacol; de obicei își „strivea" adversarul cu teribila sa forță de combinație) **16.Rg2 Nh3 17.Rf2 f6 18.Tg1 g5 19. Ng5** (Albul încearcă să reechilibreze poziția, dar dezvoltarea mai organizată a negrului va decide) **19...fg5 20.Tg5 De6 21.Dd3 Nf4 22.Th1 Ng5 23.Cg5 Df6 24. Nf3 Nf5 25.Ch7 Dg6** (Lasker revine la stilul său profilat pe exterminarea masivă a pieselor

adversarului) **26.Db5 c6 27.Da5 Te7 28.Th5 Ng4 29.Tg5 Dc2 30. Rg3 Nf3** după care albul a cedat. Pentru maniera magistrală în care a cîștigat, lui Lasker i s-a oferit rîvnitul, pe atunci, premiu de frumusețe „Lewis".

120. PARTIDA SPANIOLĂ

H. Pillsbury — Em. Lasker

Londra, 1899

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Cc3 0—0 10.Te1 Te8 11.Nf4 d5 12.ed6 cd6 13.Tad1 Ng4 14.h3 Nh5 15. Ce4 Nf8 16.Dd2 Nf3 17.gf3 d5 18.Cg3 Df6 19.Rg2 Cc5 20.b3 Ce6 21.Ne5! Dh4 22.Cf5 Dd8 23.Rh1 f6 24.Tg1! Rh8 25.Nb2 Dd7 26.Tg3 Df7 27.Tdg1 Dh5 28.Dh6!! Df5 29.Nf6 Te7!! 30. Ne7 Ne7 31.Tg7 Df3 32.T1g2 Dd1 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). O remiză de mare luptă.

121. GAMBITUL EVANS

C. Vianna — A. Silvestre

Rio de Janeiro, 1900

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Na5 6.d4 ed4 7. 0—0 d6 8.Db3 Df6 9.e5!? de5 10.Te1 Nd7 11.Ng5 Df5 12.Ce5 Ce5 13.f4 f6 14.Db7 Td8 15.fe5 fg5 16.Tf1 De5 17.Cd2 Ce7 18. Tae1 Dc5 19.Nf7 Rf8 20.Ng6 Nf5 21.Nf5 Cf5 22.Ce4 Db6 23. Tf5 Rg8 (VD) 24.Cd6!! +—

dc3 25.Rh1 h6 26.Dd5 Rh7 27. De4 Rg8 28.De6 Rh7 29.Tf6! Thf8 30.Df5 Rg8 31.Tf8 Tf8 32. Df8! Rf8 33.Te8 +. „Diamantul brazilian", cum a fost considerată această splendidă bijuterie șahistă, cea mai frumoasă partidă jucată vreodată la Rio de Janeiro.

122. PARTIDA ITALIANĂ

J. Mieses — D. Janowski

Paris, 1900

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 Nc5 4.d3 d6 5.f4 Cc6 (B 5...Ng4) 6. f5! Ca5?! (B 6...Cd4) 7.Df3 c6 8.g4 h6 9.h4 b5 10.Nb3 Cb3 11. ab3 h5 12.gh5 (12.g5?! Cg4!) Ch5 13.Cge2 Db6 (B 13...Dc7) 14.Cg3 Cf6 15.Ng5 Nb7 16.h5 Ch7 17.Nd2 0—0—0 18.h6! g6 19.0—0—0 Thg8 20.fg6 fg6 21. Tdf1 Rb8 22.Df7 Th8 23.Dg6! Tdg8 24.Dg7!! (P) Nc8 25.Cf5 Nf5 26.Tf5 Nb4 27.Rb1 Nc3 28. bc3 Cf8 29.Thf1 Cg6 30.Dd7 Td8 31.De6 Cf4 32.Nf4 ef4 33.T5f4 Dc5 34.Tf7 Dg5 35.Tf8!! Dc5 36.

De7! (1—0). „Copilul cel mai drag" al marelui maestru german, pentru care a primit premiul de frumuseţe.

123. APĂRAREA RUSĂ

H. Pillsbury **F. Marshall**

Paris, 1900

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 d5 4.ed5 ed4 5.Nc4 Nb4 6.c3 De7 7.Ne2 dc3 8.bc3 Nc5 9.0—0 0—0 10.c4 Te8 11.Nd3 Ng4 12.Nb2 Ce4 13.Cbd2 Cf2!! 14.Tf2 Nf2 15.Rf2 De3 16.Rg3 Dd3 17.Rg4 Te2! 18.Rh3 Cd7 19.Tc1 h5 20. Dc2 Cc5 21.g3 g5! 22.g4 Td2 —+ 23.Dd3 Td3 24.Tc3 f5 25. Rg2 fg4 26.Cg5 Td2 27.Rg3 Tb2 28.h3 Tf8 29.hg4 hg4 30.Rg4 Tff2 (0—1). O „victorie memorabilă" a celui mai longeviv campion al S.U.A.

124. PARTIDA VIENEZĂ

M. Cigorin J. Mortimer

Paris, 1900

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.d4 Dh4 5.Re2 d5! 6.ed5 Ng4 7.Cf3 0—0—0! (7...Cce7?! ±) 8. dc6 Cf6?! (Nt) 9.De1 Te8? (B 9...Nf3) 10.Rd2 Dh5 11.Df2 Nb4 12.Nd3 Te3 (A 13...Nf3!) 13.cb7 Rb8 14.Ce5 Te2!? 15.De2 Ne2 16.Ne2 Ce4? (B 16...Nc3 17.bc3 Ce4 18.Rd1 Cf2 =) 17.Rd3 Cf2 (VD) 18.Rc4! Dh6 19.Nf3! ± c5?! (B 19...a6) 20.Cd7 Rc7 21. Nf4!! +— Df4 22.Cd5 Rd7 23. Cf4 Ch1 24.dc5! Na5 25.b4! Nc7 26.Td1! Re8 27.Nc6! (1—0). O „poveste şahistă" parcă decupată din „O mie şi una de nopţi".

125. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Halprin H. Pillsbury

München, 1900

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Cd6 6.de5!? Cb5 7.a4! d6 8.e6! fe6 9.ab5 Ce7 10.Cc3 Cg6 11.Cg5 Ne7 12.Dh5 Ng5 13.Ng5 Dd7 14.b6!? cb6 15. Cd5!? ed5!? 16.Tfe1 Rf8 17.Ta3 Ce5 18.Te5 de5 19.Tf3 Rg8 (VD) 20.Nh6! De7 21.Ng7!?

Rg7! (21...Dg7 22.De8 +—; 21...Ng4 22.Dg4 h5 23.Dg6 Dg7 24.De6 Rh7 25.Tf7 +—; 21... Nd7 22.Nh8 e4 23.Nf6 Df7 24. Dg5 Dg6 25.Dd5 Df7 26.Tg3 Rf8 27.Dd6 Re8 28.Tg8 +—) 22.Tg3 Rf8 23.Tf3 Rg7 24.Tg3 Rf8 25.Tf3 Rg8 (½—½). „O remiză genială" — presa vremii.

126. PARTIDA VIENEZĂ

J. Corzo — **J. Capablanca**

Havana, 1901

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.Cf3 g5 5.h4 g4 6.Cg5 h6 7. Cf7 Rf7 8.d4 d5!? 9.ed5 De7 10.Rf2 g3 11.Rg1 Cd4 ∓ 12. Dd4 Dc5!! 13.Ce2 Db6 14.Db6 ab6 15.Cd4 Nc5 16.c3 Ta4 17. Ne2 Nd4 18.cd4 Td4 ∓ 19.b3 Cf6 20.Nb2 Td2 21.Nh5 Ch5 22. Nh8 f3 23.gf3 Cf4 24.Ne5 Tg2 25.Rf1 Tf2 26.Re1 Cd3 (0—1). În zorii celui de al XX-lea secol a „țîșnit" un nou geniu al șahului în persoana foarte tînărului José Raul Capablanca din Havana, care la vîrsta de numai 12 ani devine campion al Cubei.

127. GAMBITUL DAMEI

K. Schlechter — I. Gunsberg

Monte Carlo, 1901

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 e6 4. Cf3 Nd6 5.e4 de4 6.Ce4 Ne7 7.Nd3 Cf6 8.0—0 Ce4 9.Ne4 Cd7 10.De2 Cf6 11.Nc2 0—0 12.Nd2 Te8 13.Tad1 g6 14.Nc3 Nf8 15. Ce5 Ng7 16.f4 Cd7 17.Tf3 Cf8 (17...Ce5 18.de5 Db6 19.Df2 Td8 20.Db6 Td1 21.Nd1 ab6 22. Td3 ±) 18.Tg3 De7 19.a3 a5? (B 19...f6 U b7—b6) 20.De1 Dc7 21.h4 f6 ± 22.Cd3 Te7 23.h5 Nd7 24.hg6 hg6 25.Df2 Ne8 26. Th3 b6 27.Dh4 Tf7 28.d5! ± ed5 29.cd5 cd5 30.Cf2 Td8 31. Cg4 Td6!? (E 32.Cf6! Nf6 33. Dh8! +—) 32.Nb3 Nc6 33.Tdd3 Dd8 34.f5 g5!? (34...gf5? 35. Tdg3!) 35.Dh5 Ne8 36.Ce3 Tfd7 37.Cd5!! Td5 (37...Nh5? 38.Cf6 Rh8 39.Th5 Nh6 40.Th6 Rg7 41. Ce8 Rh6 42.Th3 +) 38.Td5 Nf7 39.Td7 (39.Df7!! Tf7 40.Td8 +—) Dd7 40.Td3!! +— Nb3 41.Td7 Cd7 42.De8 Cf8 43. Dc6 Ch7 44.a4 (1—0). După părerea unor cronicari sovietici, cea mai bună partidă a carierei șahiste a marelui maestru Schlechter.

128. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Marco — **J. Mieses**

Monte Carlo, 1901

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cc3 Cf6 6.Cdb5 Nb4 7.a3 Nc3 8.Cc3 d5 9.ed5 ed5 10. Nf4! 0—0 11.Nd3 (Moda începutului de secol) Ng4 12.f3 Nh5 13.0—0 Ng6 14.Ng6 hg6 15.Ng5 Db6 16.Rh1 Db2 17.Nf6 gf6 18.Dd2! Db6 19.Cd5 Dd8 20.Tad1 Rg7 21.Df4 Ce5 22. Db4 Th8! 23.h3? (23.f4) Dc8 (A 24...Th3!) 24.De7! Df5 25.Rg1 Tae8 26.Db7? (26.Db4 ∓) Th3! 27.gh3 Dg5 28.Rf2 Cd3!! (P) 29. Td3 Dh4 30.Rg1 Dg3 (0—1). O

combinație finală deosebit de originală, distinsă cu premiul de frumusețe 1—2.

129. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Mason D. Janowski
Monte Carlo, 1902

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Cc3 d6 7.Nc6 bc6 8.d4 ed4 9.Cd4 Nd7 10.b3! (± / b2—f6) Db8 (B 10...0—0) 11.Nb2 Db7 12.Te1 0—0—0 13.Dd3 The8 14.b4! Nf8 (14...Db4? 15.Da6 Db7 16. Dd3 Db2? 17.Tab1 Da3 18.Tb3 Da7 19.Teb1 Ne6 20.Cc6 +—) 15.Tab1 d5 16.e5! Cg4 17.Cf3 g6 18.h3 Nf5 19.Dd2 Ch6 20. a3 Cg8 21.Cd4 Ne6 22.Ca4 Ch6 23.Dc3! Cf5 24.Cc6 ± Td7 25. Cd4 Cd4 26.Dd4 Nf5 27.Tbc1 Dc6 28.Cc3 h5 29.Ce2 Nh6 30. f4 Nf8 31.Dd2 Ne6 32.Cd4 Db6 33.Tb1 Nf5 34.Nc3 Ne4! 35.a4 c6 36.a5! Da7 37.Tb2 Tb7 38. Teb1 Rd7 39.Rh1 Teb8 40.De1 Nc7 41.Cb3 Tb5 42.Nd4 Db7 43. Nc5 Nc5 44.bc5! (44.Cc5? Tc5! 45.bc5 Db2! 46.Tb2 Tb2 Y) Tb4! 45.Dh4 Rc8 46.Df6 Dd7 (A 47...Dh3!) 47.Rh2 De6 48.Dh8 Rd7 (VD) 49.Cd4!! (O combinație grandioasă; aproape toate piesele albe sînt în priză) Tb2 (49...Th8 50.Tb4 D ~ 51.Tb7 +—) 50.Db8 Tb8 51.Tb8 Rc7 52.Ce6 Rb8 53.Cd4 Rc7 54. g4 h4 55.c3 Rd7 56.Rg1 +— Rc7 57.Rf2 Rd7 58.f5 gf5 59. gf5 Rc7 60.Re3 Ng2 61.Cf3 Nh3 62.Ch4 Ng4 63.Rf4 Ne2 64.Cf3

Nf3 65.Rf3 (1—0). O adevărată „luptă de tranșee" recompensată cu Premiul special al turneului „Dadian de Migrélie".

130. PARTIDA ITALIANĂ

M. Cigorin S. Tarrasch
Monte Carlo, 1902

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.Cc3 Cf6 5.d3 d6 6.Ne3 Nb6 7.Dd2 Ne6! 8.Nb5! 0—0 9.Nc6 bc6 10.d4 Na5! 11.Dd3 Db8 12. 0—0!? (⌀ b2 ∞) Db2 13.Nd2 Nc3 14.Nc3 Db5 15.de5! → Nc4 16.De3! Cg4 (16...Nf1? 17.ef6 +—) 17.Dg5 Ce5 18.Cd4! f6 19. Dg3 Da6 20.Cf5 Cg6 21.h4! Ne6 22.Cd4 Nd7 23.h5 Ce7 24.f4 c5 25.Cf3 Dc4 26.Ch4 De6 27.f5 ± Df7 28.h6 Rh8 29.hg7 Dg7 30. Dh2 Tf7 31.Tf3 Tg8 32.Taf1?! (32.Te1 A 33.e5) Dg5 33.Nb2 Nb5 34.Nc1 Dg4 35.Te1 Tgg7 36.Nh6 Tg8 37.Nf4 Tfg7 38.Nh6 Tf7 39.Nd2 Nc6 40.Tf4 Dg5 41. Tf2 Dh5 42.Tf3 Tg4 43.Th3 Tfg7 44.Cg6! hg6 45.fg6 (1—0).

„Arta atacului în șah" se remarcă pregnant de-a lungul întregii partide, care a primit un premiu de frumusețe.

131. PARTIDA SPANIOLĂ

K. Bardeleben **W. Napier**

Hanovra, 1902

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.Cc3 d6 6.d3 Nd7 7.Ce2 g6 8.c3 Ng7 9.h3 De7 10. Ne3 d5 11.Nc2 Ne6 12.Dc1 de4 13.de4 Nc4 14.b3 Ne2 15.Re2 0—0 16.g4 Tad8 17.b4 Cd4!! 18. cd4 ed4 19.Nd4 Ce4 20.De3 Nd4 21.Cd4 Db4 22.Ne4 Td4 23.Nd3 Da4! 24.Rf1 Te8 25.Df3 Tf4 26. Dd1 Dc6 27.Th2 Td4 28.Tg2 Ted8 29.Tg3 Dd5 30.Re2 c5!? 31.Db3 Td3 32.Td3 De5 33.Te3 Da1 34.Te7 c4! 35.Dc4 Dd1 36. Re3 De1 37.De2 Dc3 38.Rf4 Td4 39.Te4 Dc7 40.Rg5 f6 41.Rf6 Td6 42.Rg5 Td5 (0—1). Pentru această victorie de înaltă tehnicitate maestrul Napier a fost răsplătit cu primul premiu de frumusețe.

132. GAMBITUL DAMEI

H. Atkins K. Bardeleben

Hanovra, 1902

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 Nf5 5.e3 e6 6.Nc4 Cbd7 7.0—0 c6 8.a4 Cb6 9.Nb3 a5 10. h3 Nb4 11.De2 Ng6 12.Ce5 Dd6 13.Nd2 Td8 14.Tad1 Cfd7?! 15. e4! Ce5 16.de5 De7 ± (16... De5? 17.f4 Dc7 18.f5 +—) 17. f4 f5 18.ef6 gf6 19.Tde1 Nf7 20. Rh1 0—0 21.Ne3 Cc8 22.Nf2 e5 23.Nc2 ef4 24.Nh4 De5 25.Dg4 Ng6 26.Df4 Nc3 27.bc3 Df4 (27...Dc3? 28.Nb1 Td6 29.Na2 Nf7 30.Dg4 Rh8 31.Nf7 +—) 28.Tf4 Td2 29.Nb3 Rg7 30.Tef1 Cd6 31.e5 +— Ce4 32.ef6 Rh6 33.Te1 Cg5 34.Tg4 Ce4 35.Tee4 Tb2 36.Ng5 Rh5 37.Te5 (1—0). O partidă care prin stilul ei modern, începînd chiar cu deschiderea, atrage atenția. Jocul lui Atkins în 1902 merită toată admirația și ne întărește convingerea că vechii maeștri nu jucau rău de loc...

133. PARTIDA SPANIOLĂ

H. Pillsbury **S. Tarrasch**

Monte Carlo, 1903

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 f5!? 4.Cc3! Cf6 5.ef5 e4 6.De2 De7 7.Nc6 bc6 8.Ch4 d5 9.d4 a5 ∓ (As; W → M) 10.Ng5 Na6 11. Nf6 Df6 12.Dh5 Rd7! (Urmează un exemplu de „sacrificiu real", cum îl numea Spielmann, adică ale cărui urmări nu pot fi calculate complet și pe care, efectuîndu-l, jucătorul trebuie să se bazeze în mare măsură pe intuiție. VD) 13.Cg6 Dd4 14. Ch8 Nc5 15.Dh4 Th8 16.Td1 Db4 17.Dg4 (Y) Rd8 18.Dg7 Te8 19.Df6 Rd7 20.a3 Db6 21.Td2 e3! 22.fe3 Ne3! 23.Cd5!? Nd2 24.Rd2 Df2 25.Rd1 De2 26.Rc1 cd5 ∓ (Și cu nebun contra doi pioni în plus negrul a intrat într-un final pe care l-a cîștigat după aproape 50 de mutări și multă tehnică) 27.Td1 c6 28.

Dh4 Dg2 29.Dh7 Te7 30.Dh4 De4 31.Dh8 Df5 32.Da8 Nc8 33. Da7 Re8 34.Da5 Df4 35.Rb1 Dh2 36.Dc5 Nb7 37.b4 De2 38. Th1 Tf7 39.Th8 Rd7 40.Th6 Tf1 41.Rb2 De7 42.Dd4 Te1 43.Th5 Rc7 44.Df4 Rb6 45.Dd4 c5 46. bc5 Dc5 47.Th6 Nc6 48.Df6 Db5 49.Rc3 Dc4 50.Rb2 Db5 51.Rc3 Dc4 (Crn) 52.Rb2 Db5 53.Rc3 Te3 54.Rd2 Te2 55.Rd1 Te8 56. Rd2 De2 57.Rc1 De1 58.Rb2 De5 59.De5 Te5 60.Th4 Te4 61. Th8 Rc5 62.Tc8 Te1 63.Tc7 Rd6 64.Th7 Nb5 65.Rc3 Na4 66.Th2 Te4 67.Tg2 Rc5 68.Th2 Te3 69. Rb2 Nb5 70.Th8 Te2 71.Tc8 Rd4 72.Rb3 Nc4 73.Rb2 Nd3 74. Rb3 Nf5 75.Tc7 Te8 76.c3 —+ Rd3 77.Tc5 Tb8 78.Ra4 Ne4 79. Tc7 Rc2 80.Tc6 Nd3 81.Tc5 Nc4 82.Ra5 Rc3 83.a4 Ta8 (0—1). Este interesant de ştiut că partida s-a disputat în ultima rundă, cînd Pillsbury ocupa primul loc în clasament talonat la ½ punct de... Tarrasch!

După această partidă... au inversat locurile.

134. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Reggio **J. Mieses**

Monte Carlo, 1903

1.e4 c5 2.d4 e6 3.Cc3 Cc6 4.Cf3 cd4 5.Cd4 Cf6 6.Cc6 bc6 7.e5 Cd5 8.Ce4 Dc7 9.f4 f5! 10. ef6 Cf6 11.Cf6 gf6 12.Dh5 Rd8 13.Nd2 (A 14.Na5) d5 14.c4! Tb8 15.Dh4 Ne7 16.Nc3 Db6! 17.Ne2! Rd7! 18.cd5 cd5 19.Td1 Tg8 20.Dh3 f5 21.Tf1 Na6 22. Nd3? (O greşeală care-i permite negrului una din acele frumoase combinaţii ce constituie partea artistică a şahului. VD) Tg3!! 23.Dg3 Nh4! 24.

Na6 Ng3 25.hg3 Da6 ∓ 26.Th1 Tg8 27.Th7 Rc6 28.Th6? (28. Nd4!) Rb5 29.Td5? ed5 —+ 30. Ta6 Ra6 31.Rf2 Rb5 32.b3 Rc5 33.Rf3 d4 34.Nd2 Rd5 35.Ne1 Tc8 36.g4 fg4 37.Rg4 Tc2 38.g3 d3 39.Rg5 d2 (0—1). Splendida

combinație a marelui maestru german a fost răsplătită cu premiul de frumusețe.

135. GAMBITUL DAMEI

H. Pillsbury — H. Wolf

Monte Carlo, 1903

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5.Cf3 Ne7 6.e3 0—0 7.Tc1 b6 8.cd5 ed5 9.Nd3 Nb7 10.Ce5 a6? (B 10...Ce5 11.de5 Ce4!) 11.f4 c5 12.0—0 c4 13.Nf5 b5 14.Tf3 Te8 15.Th3 g6 (15... Cf8? 16.Nf6 Nf6 17.Nh7! Ch7 18.Dh5 ±) 16.Nb1 Ce5? (B 16... Cf8; 16...Nf8) 17.fe5 Cd7 18.Ne7 Te7 19.Df3 Cf8 20.Tf1 Dd7 21. Df6 b4? 22.Ca4!! Dc7 23.Cc5 Nc8 24.Th6 a5 25.Tf4 Tb8 26. Ng6!! Tb6 27.Db6? (5 ∓ 27.e6 Ne6 28.Nh7 Ch7 29.Th7 etc.) Cg6 28.Df6 Te8 29.Tf1 Ne6 30.Dg5 Rh8 31.Dh5 Cf8 32.Ce6 Te6 33.Te6 (1—0). „Delicioasa" manevră, începută cu 22.Ca4, i-a adus albului o victorie în „stil Pillsbury" și unul din premiile de frumusețe 1—2.

136. GAMBITUL REGELUI

J. Mieses — **G. Marco**

Viena, 1903

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.0—0 (Gambitul Muzio, la vremea jucării partidei) d5!? 6.Nd5 gf3 7.Df3 c6 8. Df4 Cf6 9.Nb3 (9.Nf7!? →) Dd4! (P) 10.Rh1 Ne7 11.d3 Ne6 12.Nd2 Cbd7! 13.Nc3 Db6 14. Dh6 Tg8! 15.Nf6 (15.Ne6? fe6 16.Nf6 Cf6 17.Tf6 Db2! —+) Tg6 16.Dh7 Cf6 17.Dh8 Tg8 18.Dh6 Cg4 19.Df4 Nd6!! —+ 20.Dd2 Ch2 21.Tf6 Cf3 (0—1). O „execuție" promptă, pentru care marele maestru Marco a primit premiul de frumusețe 1—2 oferit de A. de Rothschild.

137. GAMBITUL REGELUI

G. Maroczy — M. Cigorin

Viena, 1903

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Cc3 gf3 6.Df3 d6! 7. d4 (B 7.0—0) Ne6 8.Cd5 c6 9. 0—0!? cd5 10.ed5 Nf5 11.Nf4 Ng6 12.Nb5 Cd7 13.Tae1 Ne7 14.Nd6 Rf8? (B 14...Db6!! —+) 15.Te7! +— Ce7 16.Te1 Rg7 (F; E 17.Ne7 . . . 18.Df6) 17.Ne7 Da5 (B 17...Dc8) 18.De2 Cf8?! (B 18...Thd8 19.Nd7 Td7 20.Nf6 Rf8 21.De3 ±) 19.Nf6! Rg8 20. De5 h6 21.Nh8 f6 22.De7 Rh8 23.Df6 Rg8 24.Te7 (1—0). Cele două sacrificii din deschidere lasă o impresie fantastică asupra posibilităților de combinare în jocul de șah, iar răsturnarea situației care se putea produce la mutarea a 14-a ne convinge că șahul are și o importantă încărcătură psihologică. Premiul de frumusețe 1—2.

138. APĂRAREA SICILIANĂ

Em. Lasker — W. Napier

Cambridge Springs, 1904

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 g6 4.d4 cd4 5.Cd4 Ng7 6.Ne3 d6 7.h3 Cf6 8.g4!? (Albul a devenit brusc foarte îndrăzneț,

dar privit din punct de vedere strategic totul pare suficient de clar) **8...0—0 9.g5 Ce8 10.h4 Cc7 11.f4 e5 12.Cde2 d5!?** (O mutare violentă care demonstrează ambiția cu care negrul vrea să respingă atacul la rocadă al albului; totuși era mai bine 12...Ng4) **13.ed5 Cd4 14. Cd4** (Nu era bine 14.Nd4 ed4 15.Cd4 Cd5 deoarece regele alb, rămas în centru, ar fi foarte expus atacurilor) **14...Cd5 15. Cf5!?** (O resursă, care la prima vedere pare formidabilă, lăsînd impresia că albul va rămîne cu o piesă în plus) **15...Cc3 16.Dd8 Td8 17.Ce7 Rh8** (Acum se pare că negrul va prelua atacul, deoarece după 18.Cc8 Cd5! sau 18.bc3 ef4 19.Nd4 Te8 recuperează piesa cu avantaj) **18.h5!** (Din nou albul pare să-și valorifice avantajul de spațiu atacînd direct rocada negrului cu ideea 19.hg6 fg6 20.Cg6 Rg8 21. Nc4 Cd5 22.Nd5 Td5 23.Ce7 decisiv) **18...Te8 19.Nc5 gh5 20. Nc4** (Cu un cal ferm implantat direct în „sufletul" negrului și cu perechea de nebuni în baterie albul domină) **20...ef4** (Negrul caută să-și amelioreze situația printr-un contraatac pe centru) **21.Nf7 Ce4** (Un contraatac de neasemuită frumusețe, chiar dacă nu va fi total eficient) **22.Ne8 Nb2 23.Tb1 Nc3 24.Rf1 Ng4!?** (Momentul critic al partidei! Negrul amenință 25...Te8 sau 25...Cc5 sau 25...Cg3 sau în sfîrșit 25...Cd2. Cum va putea albul ține piept unei asemenea multitudini de amenințări? VD) **25.Nh5!!** (O de-

cizie pe cît de surprinzătoare la prima vedere pe atît de înțeleaptă; albul restituie turnul pentru un pion!) **25...Nh5 26. Th5 Cg3 27.Rg2 Ch5 28.Tb7** (Din nou echilibrul material s-a restabilit, dar pionul negru f4 este condamnat) **28...a5 29. Tb3 Ng7 30.Th3 Cg3 31.Rf3** („Regele este o piesă puternică" a spus cîndva Steinitz și nu fără temei) **31...Ta6** (Acum se vede clar că negrul este pierdut, deoarece nu mai are mutări satisfăcătoare) **32.Rf4 Ce2 33.Rf5 Cc3 34.a3 Ca4 35.Ne3** după care, într-un zugzwang total, negrul a cedat, deoarece după 35...Nf8 36.Nd4 Ng7 37. g6! h6 negrul este mat prin 38.Th6. O partidă, pe bună dreptate, celebră.

139. GAMBITUL REGELUI

Un grup din Parcul Monceau — Paris

Cercul de șah La Régence Marseillaise

Corespondență, 1903/1904

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Ce5 Cf6 6.Nc4 d5 7. ed5 Nd6 8.0—0 (Gambitul Rice, o variantă a Gambitului Kieseritzky, popularizat excesiv după anul 1896, care sub forma modernă s-a integrat în Gambitul Regelui) **8...Ne5! 9.Te1 De7 10.c3 f3! 11.d4 Ce4! 12.Te4 Nh2! 13.Rh2 De4!** (A 14...g3!) **14.g3?** (B 14.Ng5!) **14...0—0 15. Nf4 b5! 16.Nd3! Dd5 17.c4!** (O linie de atac cu adevărat ingenioasă!) **17...bc4 18.Cc3 Db7! 19.Nc2 Db2 20.Cd5** (E 20...Nf5; 20.Dd2!?! Da1 21.Nd6!! Nf5!! 22.Nf5 Cd7!! 23.Nd7 Rh8!! 24. Nf8 Tf8 25.Ng4 Tb8 26.Cd1 c3! 27.Dc2! Db1 28.Nf5 Dc2 29.Nc2 Te8! 30.Cc3 Te2! —+ o combinație fantastică dar ... teribil de riscantă) **20...Cc6 21.Tb1 Dd4! 22.Dd4 Cd4 23.Ce7 Rg7 24.Ne5 f6 25.Nd4 Td8!** (P) **26. Nc3 Te8 27.Ne4 Te7 28.Na8 Te3!! 29.Tc1 Tc2 30. Rg1!!** (O mutare de excepție!) **30...Tg2 31.Rh1 Ne6 32.Ne4 Te2! 33.Nc6 Nf5 34.Nd4 Nd3 35.Rg1 Tg2 36. Rh1 Ta2 37.Rg1 Tg2 38.Rh1 Tg3 39.Ta1 c3!!** (Decisiv) **40. Ta7 c2 41.Tc7 Rg6** (0—1). O partidă în care învinșii au merite șahiste egale cu ale învingătorilor.

140. GAMBITUL DAMEI

K. Schlechter Em. Lasker

Cambridge Springs, 1904

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 b6 7.Nd3 Nb7 8.cd5 ed5 9.Ce5! c5 10.Tc1 Cc6 11.0—0 Ce5 12.de5 Ce8 13.Nf4 f5 14.Dc2!! g5? (B 14...g6) 15.Ng3 f4? (B 15...Cg7) 16.Nh7! Rh8 17.Dg6! ± (A 18. Dh6) Cf6 18.ef6 Tf6 19.Dh5 Rg7 20.Dg5 Rh7 21.Nf4 +— Tg6 22. Dh5 Rg7 23.Tfd1 d4 24.Ng3 Tg5 25.Ne5! Rg8 26.Dh8 Rf7 27.Dh7 Re6 28.Ng3 dc3 29.Td3 cb2 30.Tdd1! bc1D 31.Tc1 Td3 32.f4 Tgd5 33.e4 Td1 34.Td1 Td1 35.Rf2 Td4 36.f5 Rd7 37. e5 (1—0). „Cine riscă ... poate să și piardă", așa cum a fost „sancționată" îndrăzneala negrului de la mutarea a 14-a. Pentru realizarea sa marele maestru austriac a primit premiul de frumusețe.

141. GAMBITUL DAMEI

H. Pillsbury Em. Lasker

Cambridge Springs, 1904

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 c5 5.Ng5 cd4 6.Dd4 Cc6 7.Nf6!? gf6! 8.Dh4 dc4 9.Td1 Nd7 10.e3 Ce5 11.Ce5 fe5 12. Dc4 Db6 13.Ne2! ± Db2 14. 0—0! Tc8 15.Dd3! Tc7 16.Ce4 Ne7 17.Cd6 Rf8 18.Cc4 Db5 19. f4 ef4 20.Dd4! ± f6 (20...Tg8 21.Df6 +—) 21.Df4 Dc5 22.Ce5 Ne8 23.Cg4 f5 24.Dh6 Rf7 25. Nc4!! (P) Tc6 (25...Nd7? 26.Td7 Td7 27.De6 Re8 28.Cf6 +—)

26.Tf5 +— Df5 27.Tf1 Df1 28. Rf1 Nd7 29.Dh5! Rg7 30.Ce5 (1—0). Aproape fără excepție, întîlnirile celor doi lideri ai „șahului 1900" au dat partide de înaltă valoare artistică.

142. GAMBITUL REGELUI

M. Cigorin, D. Janowski,
Em. Lasker, T. Lawrence,
F. Marshall, G. Marco,
R. Teichmann K. Schlechter

Pachebotul „Pretoria", 1904

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Ce5 Cf6 6.Nc4 d5 7.ed5 Nd6 8.0—0 Ne5 9.Te1 De7 10. c3 Nf5 11.d4 Cbd7 12.de5 Ch5 13.e6 fe6 14.de6 0—0—0?! (B 14...Cb6) 15.ed7 ± Td7 16.De2 (F) Dh4!?! (16...De2! 17.Ne2 Te8 18.Rf2 g3 19.Rf1 Tde7 20. Nd2 Te2 21.Te2 Nd3 —+) 17. Df2 g3?! (17...Cg3!! 18.Da7 Dh1 19.Rf2 De1!! 20.Re1 Te8 21.Rf2 Ch1!! 22.Rg1 Td1 23.Nf1 Tf1 24.Rf1 Cg3! 25.Rf2 Te2 26.Rg1 Te1 —+) 18.Da7 Td3 (P ?!) 19. Cd2!! ± Td2 (19...f3 20.Da8 Rd7 21.Da4 Rd8 22.Cf3 Tf3 23. Ng5!! +—) 20.Nd2 Dh2 21.Rf1 f3 22.Da8 Rd7 23.Da4 c6 (Urmează o combinație excepțională. VD) 24.Te7!! +— Re7 (F) 25.Ng5 Rd7 26.Td1 Rc7 27. Da5 Rb8 28.De5 Ra8 29.Dh8 Ra7 30.Dd4 (30.Ne3? b6 31.Nb6 Rb7!! —+) b6 31.Re1 fg2 32.Ne3 c5 33.De5 g1D 34.Ng1 Dg1 35.Rd2 Df2 36.Ne2 g2 37. De7 Rb8 38.De3 (1—0). O partidă amicală în consultare, care

a îmbogățit consistent arta finalurilor pe „muchie de cuțit".

143. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Mieses K. Bardeleben

Bremen, 1904

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Nf6 Nf6 6.Cf3 0—0 7.Nd3 c5 8.e5 cd4?! (B 8...Ne7) 9.ef6 dc3 10.fg7 Rg7 11.bc3 Cc6 12.Cd4 e5 13.Dh5!? ed4 14.Dh7 Rf6 15.Dh6 Re7 16. 0—0 Ne6 17.Tab1 Tb8 18.cd4 Th8 19.De3 Rd7 20.f4 f5 21. Tfd1! Dh4 22.h3 Thg8 23.Ne2 Tg3 24.Nf3 Dh3 25.Te1 Nf7 26. c4 Rc7 27.cd5 Tbg8 28.Tb7! Rb7 29.dc6 Ra8? (B 29...Rc8 30. De2 Nc4! 31.Db2 Nb5! 32.Te2 Tf3 33.Db5 Tf1! 34.Rf1 Dh1 35. Rf2 Tg2 36.Re3 Dg1 37.Rd3 Dd1 =) 30.c7! Tf3 31.De8 Te8 32.Te8 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul 1 de frumusețe.

144. PARTIDA PIONULUI DAMEI

D. Janowski S. Tarrasch

Ostende, 1905

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.c3!? e6 4.Nf4 Db6 5.Db3 Cc6 6.e3 Cf6 7.h3 Ne7 8.Cbd2 Nd7 9.Ne2 0—0 10.0—0 Tfc8 11.Ce5 Ne8 12.Ng3 Cd7 13.Cdf3 Cf8 14.Tfd1 Ca5 15.Dc2 c4?! (B 15...cd4 16. ed4 f6 ∞) 16.Cd2! f6 17.Cef3 Ng6 18.Dc1 h6 19.Ch2 Dd8 20. Nf3 b5 21.e4 Cc6 22.ed5 ed5 23. Te1 b4 24.Cdf1 bc3 25.bc3 Da5 26.Ce3 Nf7!? 27.Dd2! Na3 (B 27...Cg6) 28.Tab1 Cd7 29.Tb7!! Cb6 30.Cf5 Da6?! (B 30...Nf8) **31.Ch6! gh6 32.Tf7!!** Rf7 33.Dh6 Rg8 34.Dg6 Rh8 35.Df6 Rg8 36. Dg6 Rh8 37.Te5!! (1—0). Admirabilă pătrunderea decisivă 29.Tb7, care a necesitat un calcul foarte precis (caracteristic stilului de joc al lui Janowski), fapt care i-a adus primul premiu de frumusețe al turneului.

145. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Marco G. Maroczy

Ostende, 1905

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6 5.Ne3 Cf6 6.Cd2 d5?! (6...Dc7 7.Ne2 d5 8.C4b3 Cc6 9. c3 Ne7 10.Dc2 0—0 11.0—0 Td1 ↗) 7.e5 Cfd7 8.f4 Cc6 9.c3 g5? 10.Ce6!! fe6 11.Dh5 Re7 12. f5 Cf6 (12...h6 13.Ng5 hg5 14. Dg5 +—) 13.Nc5 (1—0). Un knock-out, după un sacrificiu de „24 de carate".

146. PARTIDA ITALIANĂ

F. Marshall A. Burn

Ostende, 1905

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Rf1 (Varianta Krakauer) Ce4?! (B 7...d5 8.ed5 Cd5) 8.d5 Ce7 9.Dd4 Cf6 10.Ng5 Cg6 11. Cbd2 h6 12.Te1 Rf8 13.Nd3! Ne7 14.Ng6 hg5 (14...fg6 15. Ce5! De8 16.Dd3! hg5 17. Cg6 ±) 15.Ce5! fg6 16.Cg6 Rf7 17.Te7! Rg6 18.Dd3 Rh6 19.h4! +— g4 (19...De7 20.hg5 Rg5 21. Cf3 Rf4 22.g3 Rg4 23.Dg6 Rf3 24.Df5 +) 20.h5! Ch5 21.Df5 (1—0). Campionul american a primit al doilea premiu de frumusețe al turneului.

147. APĂRAREA SCANDINAVĂ

J. Mieses J. Möller

Stockholm, 1906

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Da5 4.Cf3!? Cf6 5.Ne2 Ng4 6.0—0 e6 7.Cd4 Ne2 8.De2 c6 9.d3 Ne7 10.a3 0—0 11.b4 Dc7 12. Nb2 Nd6? (B 12...Cbd7) 13.Ce4! Nh2? (B 13...Cbd7) 14.Rh1 Ne5 15.f4! Ce4 16.de4 Nf4 17.Dg4 e5 (17...Ne5 18.Ce6!; 17...Nh6 18.Tf6!) 18.Cf5 f6 19.Tf4! ef4 20.Td1! Rh8 (20...Ca6 21.Td7!) 21.e5!! Df7 (21...fe5 22.Td6!) 22.e6 (B 22.ef6! gf6 23.Dg5 Ca6 24.Td6 h6 25.Tf6! +—) Dg6 23.e7 Te8 24.Dg6 hg6 25.Td8 Ca6 26.Cd6 Td8 27.ed8D Td8 28.Cf7 Rg8 29.Cd8 +— c5 30. bc5 Cc5 31.Nd4 b6 32.Nc5 bc5

33.Rg1 g5 34.Rf2 c4 35.Rf3 Rf8 36.Cc6 a6 37.Cb4 Re7 38.Ca6 Rd6 39.Re4 Rc6 40.Rd4 g4 41. Cb4 Rb5 42.Cd5 g5 43.Cf6 g3 44.Ce4 g4 45.Cg3! fg3 46.c3 (1—0). Cea mai bună partidă a turneului, distinsă cu marele premiu de frumusețe.

148. PARTIDA SPANIOLĂ

O. Duras — R. Teichmann
Ostende, 1906

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 d6 7.c3 0—0 8.h3 h6?! (O mutare preventivă inutilă, scuzabilă, deoarece în acea vreme încă nu fusese bine pusă la punct varianta Cigorin) **9.d4 Nd7 10. Cbd2 Te8 11.Cf1 Nf8** (Intuitiv, Teichmann a adoptat o formație de apărare asemănătoare variantei Kecskemét, introdusă în practica turneelor abia în 1927 de Alehin) **12.Cg3 g6 13. Nb3 De7 14.Ne3 Ng7 15.d5 Cd8 16.c4 b6 17.Nc2 a5 18.Ch2 Rh7 19.Tb1 Cg8 20.f4 ef4 21.Nf4 Ne5 22.Ne5 De5 23.Ce2 Dg7 24. Cf3 Cb7 25.Cg3 Cc5 26.Dd2 Te7 27.Df2** (Duras pregătește o combinație drăguță 28.e5 de5 29.Ch5 Dh8 30.Te5! Te5 31.Cg5! hg5 32.Df7 Rh6 33.Dg6 + dar Teichmann previne) **27...Tae8 28.Te2 Rh8 29.b3 Cf6 30.Tbe1 Ch7 31.Nb1 Cg5 32.Cg5 hg5 33. Df3 Dd4 34.Rh2 Rg7 35.Tf2 De5 36.Tef1 Th8 37.Rg1 Th4 38.De3! Th6 39.a3** (De remarcat minuțiozitatea cu care Duras manevrează pozițional) **39... g4 40.hg4 Ng4 41.Tf4 Nd7 42. Df2 Ne8 43.Tf5!** (Albul începe lupta pentru realizarea străpungerii tematice e4—e5) **43... Dc3?!** (Era mai bine 43...gf5 44. Cf5 Rh7 45.Ch6 Rh6 46.Dh4 Rg7 cu unele șanse pentru negru. VD) **44.e5! de5 45.Tg5 Rh7**

46.Cf5!! (O nouă combinație care forțează deschiderea poziției regelui negru) **46...gf5 47. Df5 Tg6! 48.Df6 Dd4 49.Tf2 Dd1 50.Rh2 e4 51.De7 Th6 52. Rg3 De1 53.De8 De3 54.Rg4 f5 55.Tgf5!** (După 55.Rf5? Df2 negrul cîștiga, iar după 55.Tff5 negrul avea șah etern) **55...Tg6 56.Dg6 Rg6 57.Tf6 Rg7 58.Tf7 Rg8 59.Tf8 Rg7 60.T2f7 Rg6 61. Tf6 Rg7 62.T8f7 Rg8 63.Rh5 De2 64.g4** și negrul a cedat. O partidă pentru care Duras a primit marele premiu de frumusețe. Unii critici mai entuziaști au asemuit-o cu o viziune a baletului „Noaptea Valpurgiei" din opera Faust.

149. PARTIDA VIENEZĂ

J. Perlis G. Salve

Ostende, 1906

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4.fe5 Ce4 5.Cf3 Nb4 6.Ne2 Cc6 7.0—0 0—0 8.De1 Ne6 9.d3 Nc5 10.Rh1 Cc3 11.bc3 d4? (X e4) 12.Dg3 Te8 13.Cg5 Nf8 14.c4 Dd7 15.Nf3 Cd8 16.Ne4 h6 17. Ch7! Rh8 18.Nh6! +— f5 (18... gh6 19.Cf6 +—) 19.ef6 gh6 20. f7 Nf7 21.Cf8 Tf8 22.Tf6 Dd6 23.Td6 cd6 24.Df4 Rg7 25.Tf1 (1—0). Pentru atacul final Perlis a primit unul din cele 15 premii de frumusețe ale turneului.

150. GAMBITUL NORDIC

J. Perlis **J. Blackburne**

Ostende, 1907

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.c3 (Gambitul Danez) d5 4.ed5 Dd5 5.cd4 Cc6 6.Cf3 Ng4 7.Ne2 Cf6 8.0—0 Nd6 9.Cc3 Dh5 10.Te1 0—0 11.h3 Tad8! (Începutul unei mari combinații) 12.hg4 Cg4 13.Ng5 Nh2 14.Rf1 Ne5! 15.Nd3 Td4! 16.Ce5 Te8!! 17. Te4 Te4 18.Ne4 Cce5 19.Nf4 Cg6 20.Ng3 Dh1 21.Re2 Dg2 22. Dh1 Dh1 23.Th1 f5 24.Rf3 C4e5 25.Rg2 fe4 26.Ce4 Cf7 27.Te1 Te7 28.f3 Cd6 29.Nd6 cd6 30. Td1 d5! 31.Cc3 (31.Td5? Cf4 +—) Td7 32.Rf2 Ce7 33.Re3 d4 34.Re4 (34.Te4 Cf5 —+) dc3! (0—1).

151. APĂRAREA SCANDINAVĂ

O. Duras R. Spielmann

Viena, 1907

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Da5 4.d4 Cc6 5.Cf3 Ng4 6.Ne3 0—0—0 7.Nc2 Cf6 8.Cd2!? (O idee interesantă. Pionul d4 este pentru moment suficient apărat pe cale tactică, astfel că albul are timp să-și aducă forțele pe flancul damei pentru atac) **8...Ne2 9.De2 Df5 10.Cb3 e6?!** (O mutare „naturală" care va constitui greșeala de principiu inițială. După 10...e5! negrul ar fi obținut ușor egalitatea) **11.a3 Nd6 12.0—0—0 Cd5 13.Ca4! e5!?** (Se spune că „mai bine mai tîrziu decît niciodată", dar în jocul de șah ... nu este în general valabil; acum era probabil mai bine 13... Cb6) **14.de5 Ne5 15.Cac5 Cb6 16.a4 a5 17.g4!** (O finețe care pregătește o combinație de sacrificiu la b7, calculată cu multă ingeniozitate) **17...Df6 18. c3 The8** (Spielmann, liniștit, se dezvoltă fără a fi observat catastrofa care urmează. VD) **19. Cb7!! Td1 20.Td1 Nc3! 21.C7c5! Cb4** (Se pare că negrul a parat toate amenințările, dar Duras născocește noi scheme de joc) **22.g5! De5 23.Ca5!** (Acum se vede rostul mutării g4—g5; atît la Nd4 cît și la Dc5 ar fi urmat Dg4) **23...h5 24.bc3 Dc3 25.Rb1 Dc5 26.Td8** și negrul a cedat. Partida, care a făcut în

scurt timp ocolul pămîntului, intitulată „Cascada invenţiilor", exemplifică ceea ce numea Lasker „bunul simţ în şah". Pentru valorea ei deosebită i s-a acordat marele premiu de frumuseţe.

152. JOCUL CELOR PATRU CAI

G. Maroczy F. Marshall
Karlsbad, 1907

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Cd4 5.Ce5 Nb4?! (5...De7!) 6.Nc2 De7 7.Cd3 Nc3 8.dc3 Ce2 9.De2 De4 10.Ne3 0—0 11.0—0—0 d6 12.f3 Dc4 13.Nd4! Te8 14.Df2 Nf5 15.b3 Da6 16.Nf6 Nd3 17.Td3 gf6 18.Rb2 Te6 19.Te1 Tae8 20.Tde3 Rf3 21.Te6 Te6 22.Te6 fe6 23.Dh4 (După care urmează un final cîştigat magistral de Maroczy) Rg7 24.Dg4 Rf7 25.Dh5! Rg7 26.De8 De2 27.De7 Rg6 28.Df8!? e5 29.Dg8 Rh6 30.Df8 Rg6 (De menţionat că în acea vreme primul control al timpului se făcea la a 30-a mutare) 31.Dg8 Rh6 32.h4 Df2 33.Df8 Rg6 34.h5 Rh5 35.Dg7 Dd2 36.Dh7 Dh6 37.g4 Rg5 38.Dc7 ± Rf4 39.Db7 Dh1 40.Db4! Rf3 41.Dd6 Rg4 42.c4! e4 43.c5 f5 44.c6 Dh8 45.c3 e3 46.Dg6! Rf4 47.c7 e2 48.De6 Rf3 49.Df5 Rg2 50.Dg4 Rf2 51.Df4 Rg2 52.De3 Rf1 53.Df3 Re1 54.Df4 Dc8 55.Dd6 Rf2 56.Dd8 e1D 57.Dc8 Dd2 58.Ra3 Dc1 59.Ra4 Df4 60.c4 (1—0).

153. APĂRAREA SICILIANĂ

S. Tartakover **G. Maroczy**
Karlsbad, 1907

1.e4 c5 2.c3 e6 3.d4 cd4 4.cd4 d5 5.ed5 ed5 6.Cf3 Cf6 7.Nd3 Nd6 8.0—0 0—0 9.Cc3 Cc6 (O simetrie în „Siciliană"!) 10.Ng5 Ne6 11.Db3 Rh8! 12.Rh1 Tc8 13.Tac1 a6 14.Nb1 b5 15.Dc2 g6 16.Dd2 Ne7 17.Ce5 (A 18.Cb5!) Cg8! 18.Ne7 Cge7 19.f4 Nf5 20.Nf5 Cf5 21.Ce2 Cce7 22.g4 Cd6 23.Tc8 Dc8 24.Db4! Dd8! ∞ (24...De6? 25.f5! gf5 26.Cf4 Dh6 27.g5! +—) 25.Da3 f6 26.Cd3 Dd7 27.f5 (27.Da6?! Ce4!) gf5 28.Cc5 Dc6 29.gf5 Cef5 30.Dd3 (B 30.Ce6 Te8 31.Cf4 Cra) Te8! 31.Cf4 Te3 32.Dd1 De8! ∓ 33.Cg2 (33.Cd5? Dc6!) Th3?! (B 33...Te2 A 34...Tg2) 34.Dg4 Th5 35.Ca6? (B 35.Ce6!) Tg5 36.Df4 Ce4 37.Tc1 Ceg3 38.hg3 Cg3 39.Rh2 Dh5 40.Ch4 (40.Dh4 Ce2!! 41.Tc8 Rg7 —+) De2 (Crn) 41.

Rh3 De6 42.Rh2 De2 43.Rh3 De6 44.Rh2 De2 (Regula remizei la cerere prin repetarea de trei ori a aceleeaşi poziţii nu fusese încă aplicată) 45.Rh3 De6 46.Rh2 Ch5 47.Db8 Tg8 48.Cg6 hg6 —+ 49.Db5 Dd6 50.Rh1 Df4 51.Tc3 De4 52.Rh2 Te8 53. Df1 Dd4 54.Cc7 Dd2 55.Rh3 Te2 56.Cd5 Th2 57.Rg4 f5 (0—1). O „frumuseţe" (dar nu chiar fără cusur) care a fost catalogată ca partida cea mai bună a turneului şi i s-a acordat marele premiu de frumuseţe.

154. GAMBITUL DAMEI
(la negru)

D. Janowski J. Berger
Karlsbad, 1907

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.dc5 e6 4. e3 Nc5 5.Ne2 Cf6 6.0—0 0—0 7.a3 b6 8.b4 Nd6 9.Nb2 Nb7 10. Cbd2 Cbd7 11.c4 De7 12.cd5 Nd5 13.Cd4 a5?! (O „mică" greşeală pe care albul o va exploata cu o logică plină de rafinament şahist) 14.b5! Cc5 15. Nf3 Cd3 16.Nd5 Cd5 17.Db3! Cb2 18.Db2 Df6 19.Tac1 Tac8 20.Db3 Dh6 21.g3 Nc5 22.C2f3 Dh5 23.Rg2 Cf6? (B 23...Ce7) 24.Cc6! ± Rh8 25.Tfd1 h6 26. Tc4 Cd5 27.Th4 Dg6 28.Cce5 Dh7 29.e4 Ce7 30.Td7 Tce8 31. Cg5 Dg8 32.Dc3!! (A 2∓) f6 33. Te7! (1—0). O partidă admirabilă, răsplătită cu premiul 2 de frumuseţe.

155. PARTIDA SPANIOLĂ
F. Marshall **Em. Lasker**
New York/Chicago, meci C.M. (1), 1907

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d4 (Atacul Barry) ed4 5.0—0 Ne7 6.e5 Ce4 7.Cd4 0—0!? 8. Cf5 d5 9.Nc6 bc6 10.Ce7 De7 11.Te1 Dh4!? 12.Ne3 f6 13.f3 fe5!? 14.fe4 d4 15.g3 Df6 16. Nd4 ed4 17.Tf1 Df1 18.Df1 Tf1 19.Rf1 Tb8!! 20.b3 Tb5!! 21.c4 Th5 22.Rg1 c5! 23.Cd2 Rf7 24. Tf1? Re7 25.a3 Th6! 26.h4 Ta6 27.Ta1 Ng4 28.Rf2 Re6 29.a4 Re5 30.Rg2 Tf6! 31.Te1 d3 32. Tf1 Rd4 33.Tf6 gf6 34.Rf2 c6 35.a5 a6 36.Cf1 Re4 37.Re1 Ne2 38.Cd2 Re3 39.Cb1 f5 40.Cd2 h5 41.Cb1 Rf3 42.Cc3 Rg3 43. Ca4 f4 44.Cc5 f3 45.Ce4 Rf4 46.Cd6 c5 47.b4 cb4 48.c5 b3 49.Cc4 Rg3 (0—1). Sacrificiul de la mutarea a 13-a ilustrează „stilul Lasker".

156. GAMBITUL DAMEI
G. Rotlewi **A. Rubinştein**
Lodz, 1907/1908

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.e3 c5 4. c4 Cc6 5.Cc3 Cf6 (Moda anilor 1900) **6.dc5 Nc5 7.a3 a6 8.b4 Nd6 9.Nb2 0—0 10.Dd2?!** (După 10.Nd3 sau 10.cd5 ed5 11.Ne2 albul menţinea egalitatea) **10... De7! 11.Nd3 dc4 12.Nc4 b5 13. Nd3 Td8 14.De2** (Acum se vede mai clar că 10.Dd2 a fost greşită, dama neputînd suporta un vizavi „dezagreabil" ca Td8) **14...Nb7 15.0—0 Ce5 16.Ce5**

Ne5 17.f4?! (Era mai bine 17. Tfd1) **17...Nc7 18.e4?** (Întîrzierea aducerii turnurilor pe coloanele deschise „c" și „d", pentru a contracara acțiunea turnurilor adverse, va avea pentru alb consecințe dezastruoase) **18...Tac8 19.e5?! Nb6 20.Rh1 Cg4!** (O mică combinație bazată pe lipsa de colaborare a pieselor minore) **21.Ne4 Dh4** 22.g3 (VD) **Tc3!!** (Începu-

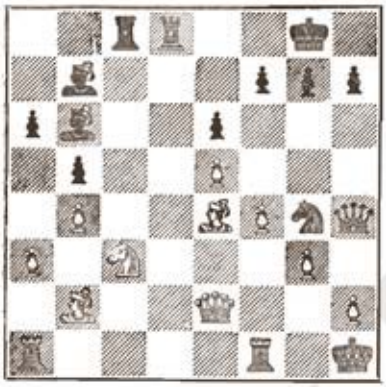

tul unei grandioase combinații finale) **23.gh4 Td2!! 24.Dd2 Ne4 25.Dg2 Th3!** și albul a cedat. O splendidă realizare combinativă, considerată de critici „Partida nemuritoare a lui Rubinștein".

157. PARTIDA PIONULUI DAMEI

D. Janowski A. Rubinștein

Praga, 1908

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.e3 e6 4. Nd3 Cc6 5.0—0 Cf6 6.b3 Nd6 7.Nb2 0—0 8.Cbd2 (Curentul perioadei 1900—1915: „Partida damei **fără gambit**") b6 9. Ce5 Nb7 10.f4 Cb4 11.Ne2 Ce4 12.a3 Cc6 13.Ce4 de4 14.De1 Dc7 15.Cc6 Dc6 (B 15...Nc6) 16. c4! (A 17.d5) f5? (X e6) 17.Td1 Dc7 18.Dg3 Tfd8 19.h4 a5 20. a4! Df7 (E 21.d5) 21.h5 Ne7 22. Td2 (→d5) Td7 23.Tfd1 Tad8 24.Dh3 Df8 25.g4 cd4 26.Td4 Td4 27.ed4 fg4 (B 27...e5 Y) 28.Dg4 Nc8 29.Dg3 Nf6 30.De3 Nb7 31.Ng4 Dd6 32.Nh3 e5 33. fe5 Ne5 34.Tf1 Nf6 (34...Nd4? 35.Nd4 Dd4? 36.Dd4 Td4 37. Ne6 +—) 35.Nc3 Nc8 36.Nc8 Tc8 37.Rg2! Te8 38.h6!! Te7 39. Dh3 gh6 40.Dc8 Rg7 41.Dg4 Rh8 42.d5!! +— Tf7 43.Tf6 Tf6 44.De6! De6 45.de6 Rg7 46. e7 Rf7 47.Nf6 (1—0). Cronicarii de specialitate au asemuit pionul d4 cu „un tigru la pîndă gata arcuit să sară în spinarea victimei!". Partida a fost distinsă cu al doilea premiu de frumusețe al turneului.

158. PARTIDA SPANIOLĂ

O. Duras H. Süchting

Praga, 1908

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.d3 d6 5.h3 g6 6.Ne3 Ng7 7. Dd2 0—0 8.Nh6 Ch5?! 9.Cc3 Ce7 10.d4 c6 11.Ne2 Dc7 12.g4! Cf6 13.de5 de5 14.Dg5! Nh6 (F) 15.Dh6 Dd6 16.Nd3 b5 17. 0—0—0 Dc5 18.Tdg1! Ne6 19. h4! (Φ g4) Ng4 (F) 20.Cg5 Rh8 21.Ch7! Ceg8 22.Dg5 Rh7 23. h5! Nh5 24.Ne2 Tfd8?! (B 24...

De7) 25.Nh5 ± Ch5 26.Th5 Rg7 27.Dh4 Cf6 28.Tf5 Dd6 29.f4! ef4 30.e5 Dd2 31.Rb1 Cd5 32. Tf7!! +— Rf7 33.Dh7 Re8 34. e6! Cc3 35.bc3 Td4!? 36.Df7! Rd8 37.e7 Rc7 38.e8D Rb6 39. Da8 (1—0). O luptă ascuțită cu un final artistic de tragicomedie, calități pentru care maestrului Duras i s-a oferit premiul 1 de frumusețe.

159. PARTIDA SPANIOLĂ

S. Tarrasch **Em. Lasker**

Düsseldorf, meci C.M. (4), 1908

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Cc3 Ne7 7.Te1 ed4 8.Cd4 Cd4 9.Dd4 Nb5 10.Cb5 0—0 11.Ng5 h6 12.Nh4 Te8 13.Tad1 Cd7! 14.Ne7 Te7 15.Dc3 (A Cb5—d4—f5) Te5!! 16.Cd4 Tc5 17.Db3 Cb6! 18.f4 Df6 19.Df3 Te8 20.c3 a5 21.b3 a4! 22.b4 Tc4 23.g3 Td8! 24. Te3 (24.a3! c5 25.Cb5 cb4 26. cb4!) c5 25.Cb5 cb4 26.Td6 Td6 27.e5 Tf4!! 28.gf4 Dg6 29. Rh1 Db1 30.Rg2 Td2 31.Te2 Da2 32.Td2 Dd2 33.Rg3 a3! 34. e6 De1 35.Rg4 De6 36.f5 Dc4 37.Cd4 a2 38.Dd1 Cd5 39.Da4 Cc3 40.De8 Rh7 41.Rh5 a1D (0—1). O dispută îndîrjită între doi doctori, primul în medicină, secundul în filozofie și amîndoi . . . în șah!

160. APĂRAREA PHILIDOR

K. Bardeleben **A. Alehin**

Düsseldorf, meci, 1908

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cd7 4.Nc4 c6 5.de5 de5 6.Ne3 Ne7 7.Cc3 Dc7?! (B 7...Cf6) 8.a4 Cc5 9.b4? (B 9.Cg5 Ch6 10.h3! ±) Ce6 10.Tb1 Cf6 11.0—0 0—0 12.Ce1 b5! 13.Nd3 a5 14.ab5 (14. ba5?! ba4 15.Ce2 Da5 ∓) ab4 15.b6 (F) Db7 16.Ce2 c5 ∓ 17.c3! Nd7! 18.cb4 cb4 19.Cg3 Cc5 20.Nc4 Cce4 (20...Db6?! 21. Cd3! W) 21.Ce4 Ce4 (21...De4?! 22.Dd3!) 22.Nd5?! (B 22.Dd5 Nc6 23.De5 Nd6 24.Df5 Tae8 ∞) Nc6 23.Nc6 Dc6 24.Dh5?! (24. Df3 Dc4 ∓) Cc3 ∓ 25.Tb2 Db5! 26.Cf3 Ce2 27.Te2 De2 —+ 28.De5 Nf6 29.Dc5 b3 30.Nf4 Tfe8! 31.b7? Df1 32.Rf1 Ta1 33.Nc1 b2 (0—1). O partidă istorică, care marchează intrarea în arena internațională a adolescentului Aleksandr Alehin din Moscova, care în timp avea să devină, după foarte multe opinii, cel mai mare jucător de șah al tuturor timpurilor. „Aveam 15 ani cînd am cîștigat meciul cu marele maestru Bardeleben și nu-mi dădeam seama de forța mea de joc" — A. Alehin.

161. PARTIDA SPANIOLĂ

K. Schlechter G. Salve

Petersburg, 1909

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10. d3 Cc6 11.Cbd2 0—0 12.Cf1 Dc7 13.Ng5 Ce8 14.Ce3 Ng5 15.Cg5 Ce7 16.a4 Tb8 17.ab5 ab5 18. Dd2 h6 19.Cf3 Ne6 20.d4 Cf6 21.Ta6 Ta8 22.de5!! Ta6? (22...

Ce4!) 23.ef6 gf6 24.Cd5! Nd5 25. ed5 Rg7 26.Ch4 Te8 27.h3 Dd8 28.Te3 Cg6 29.Cf5 Rf8 30.Te6!! +— Te6 31.de6 d5 32.Dh6 Re8 33.ef7 Rf7 34.Dh7 Re6 35.Dg6 Ta2 36.b4!! cb4 37.Cd4 Rd7 38. Nf5 (1—0). Un atac excepțional susținut, pentru care marele maestru austriac a primit premiul 1 de frumusețe „În memoria lui Cigorin".

162. GAMBITUL REGELUI

S. Tartakover K. Schlechter

Petersburg, 1909

1.e4 e5 2.f4 Nc5 3.Cf3 d6 4. fe5 de5 5.c3 Cf6 6.Ce5 (Nt) **0—0 7.d4 Nd6 8.Cf3 Ce4 9.Nd3 Te8 10.0—0 h6?** (Mutarea datorită căreia Tartakover va decide partida printr-o rarisimă suită de patru sacrificii) **11.Cbd2! Cf6 12.Cc4 c5 13.Cfe5 cd4?!** (Din această poziție va începe „dansul sacrificiilor". VD) **14. Cf7!** (Primul sacrificiu) **14...Rf7 15.Dh5 Rg8 16.Tf6!** (Al doilea sacrificiu, care însă e clar că . . . nu poate fi acceptat) **16...Te1 17.Tf1 Tf1 18.Nf1 Nf8 19.Nh6!** (Al treilea sacrificiu, care de asemenea . . . nu poate fi acceptat) **19...Df6** (După 19...gh6? 20. Dg6 Ng7 21.Te1 Nd7 22.Dd6 b5 23.Nd3 albul câștigă) **20.Ng5 Df5 21.Cd6!!** (Al patrulea sacrificiu, după care albul câștigă) **21...Nd6 22.Nc4 Ne6 23. Tf1 Df1 24.Nf1 Cd7 25.Nd3 Cf8 26.cd4 Nf7 27.Df3 Ce6 28.Ne3 Tb8 29.g4 g5 30.Df6 Nf8 31.Nh7** (Nu, nu este al cincilea sacrificiu, ci doar „mica combinație" cu care se încheie partida) **31...Rh7 32.Df7 Cg7 33.Ng5,** după care negrul a înțeles că toate speranțele sînt pierdute și a cedat. Un exemplu de „unitate logică" în șah.

163. APĂRAREA SCANDINAVĂ

K. Schlechter **J. Mieses**

Petersburg, 1909

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.Cc3 Da5 4.d4 Cf6 5.Nc4 Cc6 6.Cge2 Ne6 7.Nd3 0—0—0 8.0—0 Nf5 9. Ne3 Nd3 10.Dd3 Cb4 11.Dc4 Cc2 12.Tac1 Ce3 13.fe3 e6 14.e4 Td7 15.a3 (15.e5 Cg3 16.Tf3 Ch6 =) Cg4 ↗ 16.Tf3 Dg5 17. Cd1 Dd8 18.Cdf3 Dg5 19.Cd1 Nd6 20.e5?! (O mutare „naturală", care însă i-a dat posibilitatea lui Mieses să născocească o combinație superbă) Ne5!! 21.de5 Dh4 —+ 22. Tg3 Dh2 23.Rf1 Td1!! 24.Td1

Dg3 (0—1). O „furculiță" celebră: 25...Ce3!

164. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Forgacs S. Tartakover

Petersburg, 1909

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e5 Ce4 (Varianta Tartakover) 6.Ce4 Ng5 7.Cg5 Dg5 8.g3!? c5 9.c3 Cc6 10.f4 De7 11.Cf3 Nd7 12.Dd2 0—0 13. Nd3 c4?! (B 13...cd4 14.Cd4 Cd4 15.cd4 a6 =) 14.Nc2 b5 15.0—0 a5 16.Tae1 b4 17.f5!! (Pentru strategia albului sînt necesare linii libere pentru Nc2, Dd2 și Tf1) ef5 (F) 18.g4!! ± → fg4 19.Cg5 g6 (19...h6 20.Ch7! Tfd8 21.Cf6!) 20.Tf6! Rg7 21.Tef1 Ne8 22.Df4 Cd8 23.e6!! Ta6 (23...fe6? 24.Tf8 +—; 23...Cc6 24.ef7 +—) 24.De5 +— Rh6 (F) 25.T1f5 fe6 26.Cf7! (3 +) Df7 27.Th5 Rg7 28.Tg6 + (1—0). Un mat pe tablă original și un premiu 2 de frumusețe pentru maestrul maghiar.

165. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Spielmann **A. Rubinștein**

Petersburg, 1909

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ng4 (Moda vremii; în 1978 o mutare slabă) 9.h3 Nh5 10.d3 0—0 11.Cbd2 d5 12.ed5 Cd5 13.Cf1 Nf6 14.g4 Ng6 15.g5! Ne7 16.Ce5 Ce5 17. Te5 Cb6 18.d4 Cd7 19.Te1 Ng5 20.Ng5 Dg5 21.Dg4 Dd8 (21... Dg4?! 22.hg4 ±) 22.Cg3 Cf6 23. Df3 Dd7 24.Rh2 a5 25.a3 Tab8 26.Te5 Tfe8 27.Tag1 b4?! 28. Ta5! bc3 29.Dc3 Ce4 30.Ce4 Te4 31.Td5 De7 32.Tc5 Te2 33.Dg3?! (B 33.Tc7 Tf2 34.Rg3 Dg5 35. Rf2 Df4 36.Re1 Te8 37.Rd1 Nh5 38.Rc2 Df2 39.Rb1 Dg1 40. Ra2 ±) Dd6 34.Dd6? (B 34. Nf7! Nf7 35.Te5!! +—; 34... Rf7 35.Tc7 Re6 36.d5! Dd5 37. Dg4 +—) cd6 ∓ 35.Tc7 Tb2 36.Tgc1 Rf8 37.Nc2?! Ta2 38. Ng6 hg6 39.T1c2 Tc2! 40. Tc2 (Poziția din care Rubinștein a cîștigat jucînd acest final cu o precizie uimitoare. VD)

Ta8 41.Tc3 Ta4 42.Td3 Re7 43.Rg3 Re6 44.Rf3 Rd5 45.Re2 g5! 46.Tb3 f6! 47.Re3 (47.Tb7 Ta3 48.Tg7 Th3 49.Tg6 Re6 ∓) Rc4 48.Td3 d5 49.Rd2 Ta8 50. Rc2 Ta7 51.Rd2 Te7!! 52.Tc3 Rd4 53.a4 Ta7 54.Ta3 Ta5 ∓ 55.Ta1 Rc4 56.Re3 d4 57.Rd2 Tf5! 58.Re1 Rb4 59.Re2 Ra5

60.Ta3 Tf4 61.Ta2 Th4 62. Rd3 Th3 63.Rd4 Th4 64.Rd3 Ta4 —+ 65.Te2 Tf4 66.Re3 Rb6 67.Tc2 Rb7 68.Tc1 Ta4 69. Th1 Rc6 70.Th7 Ta7 71.Re4 Rd6 72.Rf5 g6! (0—1). Un final de kinogramă care trebuie cunoscut de orice amator al șahului.

166. GAMBITUL NORDIC

D. Janowski, Em. Lasker,
B. Soldatenkoff J. Taubenhaus
Paris, 1909

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.c3 dc3 4. Nc4 cb2 5.Nb2 Cf6 6.e5 Nb4 7.Cc3 De7 8.Cge2 Ce4 9.0—0 Cc3 10.Nc3 Nc3 11.Cc3 0—0 12. Cd5! De5 13.Te1 Dd6 14.Dh5 c6 15.Cc7! g6 16.Dh6 Dc7 17.Nf7!! Rf7 18.Dh7 Rf6 19.Dh4 Rg7 20. Te7 Tf7 21.Dd4 Rf8 22.Dh8!! Re7 23.Te1 Rd6 24.Dd4 +. Excepțional! Un atac de mat în fața căruia „rămîi mut de admirație".

167. CONTRAGAMBITUL ALBIN

F. Duz-Hotimirski F. Marshall
Hamburg, 1910

1.d4 d5 2.c4 e5 3.de5 d4 4. Cf3 Cc6 5.Cbd2 Ng4?! (5...Ne6) 6.h3 Nh5 7.a3 a5 8.Da4 Dd7 9. Db5 Ng6 10.g3 Cge7 11.Cb3 a4 12.Cc5 Dc8 13.Nd2 b6 14.Cd4! bc5 15.Cc6 Ne4 16.Ce7 Re7 17. f3 Re6 18.fe4 c6 19.Db6 Ta6 (Momentul psihologic: negrul jubilează iar albul rîde „pe sub mustață") 20.h4! („Ochi pentru ochi și... damă pentru damă") Tb6 21.Nh3! Re5 22.Nc8 Re4 23.0—0 Nd6 24.Nf5 Rd4 25. Tac1 Tb3 26.e3 Te3 27.Ne3 Re3 28.Tce1 Rd4 29.Te4 (1—0). O partidă reprezentativă pentru tema „atac și contraatac" în care albul a cîștigat elegant și poate... neașteptat.

168. PARTIDA CELOR TREI CAI

P. Leonhardt S. Tarrasch
Hamburg, 1910

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Nb4 4.Cd5 Na5 5.Nc4 d6 6.0—0 Cf6 7.d3 h6 8.c3 Cd5 (B 8...Ng4) 9. ed5 Ce7 10.d4! ed4 11.Da4 c6 12.dc6 bc6 13.Cd4 Nd7 14.Te1 (A X c6) Rf8 15.Nf4 (A X d6) Nc7 16.Da3 Cc8 17.Te3 Rg8 18. Tae1 ± d5 19.Nc7 Dc7 20.Te8!? Ne8 21.Te8 Rh7 22.Nd3 f5 (22... g3 23.Th8 Rh8 24.Df8 Rh7 25. Cf5! ±) 23.Th8! Rh8 24.Df8 Rh7 25.Nf5 g6 26.Ng6 (1—0); 26...Rg6 27.Df5 Rg7 28.Ce6 +—. „Războiul fratricid" din această partidă s-a soldat cu „Premiul de frumusețe".

169. PARTIDA SPANIOLĂ

K. Schlechter Em. Lasker
Viena, meci C.M., 1910

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 d6 5.d4 Nd7 6.Te1 ed4 7.Cd4 Ne7 8.Cc3 0—0 9.Nc6 bc6 10.Ng5 Te8 11.Df3 h6 12. Nh4 Ch7 13.Ne7 De7 14.Tad1 Cf8 15.h3 Cg6 16.Dg3 Dg5 17. Dg5 hg5 18.f3 f6 19.Rf2 Rf7 20.

Cde2 a5 21.b3 Teb8 22.Cc1 Ne6 23.Cd3 c5 24.Cb2 (E 24...c4!) Ce5 25.Cd5 Tb7 26.Te3 Cc6 27. Tc3 g6 28.a4 f5 29.Ce3 Te8 30. Cec4 (A 31.Td6!) Ta7 31.Te1 Nc4 32.Cc4 Rf6 33.Ce3 Ce5 34. ef5 gf5 35.g3 Th8 36.f4! gf4 37. Cd5 Rf7 38.Cf4 Tb7 39.Rg2 c4!? (Y) 40.bc4 Tb4 41.c5 Ta4 42. cd6 cd6 43.Tc7 Rf6 44.Cd5 Rg5 45.h4 Rh6 46.Ce7 Tf8 47.Td1 Tf7 48.Td6 Rh7 49.Te6 Cg6 50. Tg6 Te7 51.Tgc6 Tc7 52.Tc7 Rg6 53.Tc6 Rf7 54.Rf3 (A c2—c4, Rf3—f4 → X f5) Te4 55. Tc5 Rf6 (55...a4 56.Tf5! +—) 56.Ta5 Tc4! = 57.Ta6 Re5 58. Ta5 Rf6 59.Ta6 Re5 60.Ta5 (Cra) Rf6 61.Ta2 Re5 62.Tb2 Tc3 63.Rg2 Rf6 64.Rh3 Tc6 (64...f4? 65.Tb3! Tc2 66.Tf3 +—) 65.Tb8 (65.h5 Rg5! =) Tc2 66.Tb6 Rg7 67.h5 Tc4 68. h6 Rh7 69.Tf6 Ta4 (½—½). O ilustrare a atmosferei de perfectă egalitate în care s-a desfășurat acest meci pentru titlul mondial.

170. GAMBITUL DAMEI

A. Rueb O. Wegemund

Corespondență, 1910/1911

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 Ng4 4.c4 c6 5.Db3 Db6 6.c5 Db3 7. ab3 Nf3 8.gf3 e5 9.Tg1 Cbd7 10.b4! a6 11.b5! (A → I „a") cb5 12.Nb5 Tc8 13.Nd7 Cd7 14.Cc3 ed4 15.ed4 Cf6 (X d4 și d5) 16.Ta4 Rd7 17.Re2 Rc6 18. Ne3 g6 19.b4 Ne7 20.Tb1 Ta8 21.Tba1! Tae8 22.Rd3 Cd7 23. Ca2! (O suită de 3 mutări demnă de o problemă) Nd8 24.b5! Rb5 (B 24...ab5 25.Cb4 Rc7 26.Cd5 Rc6) 25.Tb1!! Ra4 26.Cc3 Ra5 27.Nd2 (A 28.Cd5 Ra4 29.Rc4) Cc5 28.dc5 Nf6 29.Cd5 Ra4 30.Tb4 Ra3 31.Rc2 (1—0). O instructivă partidă realizată de viitorul președinte al F.I.D.E.

171. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Capablanca O. Bernstein

San Sebastian, 1911

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ne7 5.Cc3 d6 6.Nc6 bc6 7.d4 ed4?! (Cedarea timpurie a pionului central va fi în curînd resimțită de negru. Trebuia 7... Cd7) **8.Cd4 Nd7 9.Ng5 0—0 10. Te1 h6 11.Nh4 Ch7 12.Ne7 De7 13.Dd3 Tab8?!** (Un plan de acțiune care se va dovedi a fi greșit. Trebuia 13...Tfe8 14.Te3 Cf8) **14.b3 Cg5 15.Tad1 De5 16. De3 Ce6 17.Cce2 Da5?** (Bernstein consideră această primă confruntare cu tînărul Capablanca o partidă de agrement și-și permite mutări inutile, deoarece pionul a2 nu poate fi luat) **18.Cf5! Cc5 19.Ced4 Rh7 20.g4!** (Albul începe un atac, foarte exact calculat, pe aripa regelui unde acum deține superioritate clară de forțe. VD) **20...Tbe8 21.f3! Ce6 22.Ce2 Da2?!** (Partida intră acum în faza combinativă. Cu prețul a doi pioni Capablanca dă atacul decisiv) **23.Ceg3 Dc2?** (Negrul

continuă „jaful sinucigaș" de pe aripa damei. Era necesar 23...Da5 24...Db6 cu unele șanse de a mai salva partida) **24.Tc1 Db2 25.Ch5 Th8** (După 25...g5 se pare că negrul putea restabili echilibrul prin 26.Tc3 Cf4 27.Cf4 gf4 28.Df4 Nf5 29.Df5) **26.Te2 De5 27.f4 Db5** (Și acum combinația decisivă) **28.Cfg7! Cc5 29.Ce8 Ne8 30.Dc3 f6 31. Cf6 Rg6 32.Ch5 Tg8 33.f5 Rg5 34.De3 Rh4 35.Dg3 Rg5 36.h4** mat. Cu acest prilej Capablanca a obținut primul său premiu de frumusețe!

Și o mică istorioară de culise. La acest turneu au fost invitați numai jucători care se clasaseră cel puțin de două ori pe unul din primele trei locuri într-un mare turneu internațional. S a făcut totuși o excepție — deși unii concurenți ca Nimzovici și... Bernstein au protestat — cu Capablanca, care nu participase la nici un turneu mai important, ci doar pe baza victoriei sale în meciul cu Marshall. În final, acest turneu de mari maeștri victorioși a fost cîștigat de... debutantul din Havana care i-a învins printre alții pe... Bernstein și Nimzovici!

172. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Teichmann K. Schlechter

Karlsbad, 1911

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.d3 (Varianta cu care cu doi ani în urmă Schlechter cîștigase celebra partidă la Salve, la Petersburg. Acum i se propunea lui rolul de cobai) **9...Ca5 10.Nc2 c5 11.Cbd2 Cc6 12.Cf1 Dc7 13. Ce3 Nb7?** (Inexact, deoarece lasă nesupravegheat cîmpul f5 Era indicat 13...Ne6) **14.Cf5 Tfe8 15.Ng5 Cd7** (Negrul a considerat că albul va provoca schimbul de nebuni, păstrînd apoi turnul pe coloana „e". Albul însă „văzuse" altceva. Era mai bine 15...Nd8) **16.Nb3 Cf8 17.Nd5! Cg6?!** (Trebuia 17... Nd8) **18.Ne7 Cge7** (După 18... Cce7? urma 19.Nb7 și cădea pionul din d6. VD) **19.Nf7!!** (Iată și „trăsnetul din senin" pe care se pare că negrul nu l-a prognozat!) **19...Rf7 20.Cg5 Rg8 21.Dh5 Cf5 22.Dh7 Rf8 23.Df5 Rg8 24.Dg6!!** (O mutare pe cît de simplă pe atît de puternică, în fața căreia negrul a devenit

total neputincios) **24...Dd7 25. Te3** şi negrul a cedat. Pentru această realizare Teichmann a primit unul din cele şase premii de frumuseţe ex-aequo.

173. PARTIDA SPANIOLĂ

O. Duras — E. Cohn

Karlsbad, 1911

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 d6 6.c4 (Varianta Duras) g6 7.d4 ed4 8. Cd4 Nd7 9.Cc6 bc6 10.0—0 Ng7 11.c5 0—0 12.Cc3 De7 13.cd6 cd6 14.f3 d5 15.Te1 d4! 16.Ce2 c5 17.Cf4 Ne6?! (B 17...Nb5!) 18.b3 Tfd8 19.Cd3 Nd7 20.Nd7 Cd7 21.Na3 Tac8 22.Tc1 Nf8 23. Dd2 (→ / d2—h6 şi d2—a5) Dh4! 24.g3 Dh5 25.Rg2 c4! 26.Cf4 De5 27.Nf8 c3! 28.Dd3 Cf8 29.Cd5! (A 30.f4) Td5! 30. ed5 Dd5 31.Ted1 Ce6! 32.Da6 (32.Tc3? Tc3 33.Dc3 dc3! —+) Ta8 33.De2 d3?! 34.Td3 Dg5! 35.De3 Ta2 36.Rg1 Dh5 37. h4 Df5 38.Tdc3 (∞) Dh3 (Deşi sub ameninţarea de mat, albul găseşte o combinaţie salvatoare deosebit de ingenioasă) 39.Tc8! Rg7 40.De5 f6 41.T1c7 Rh6 42.De3 g5 43.hg5 Cg5? (B 43...fg5! 44.Th7 Rh7 45.Dd3 Rg7 46.Dd7 Rf6 47.Tf8 Re5 =) 44. Th7!! Rh7 45.De7 Rg6 46.Tg8 Rf5 47.Tg5!! Rg5 48.Dg7 (1—0). Un final de mare rafinament artistic răsplătit cu un premiu de frumuseţe.

174. JOCUL CELOR PATRU CAI

R. Spielmann — A. Rubinstein

Karlsbad, 1911

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 d6 7.Ng5 Nc3 8.bc3 De7 9.Te1 Cd8 10.d4 Ce6 (Sistemul Metger) **11.Nc1!? c6 12.Nf1! Td8 13.g3 Dc7 14.Ch4! d5 15.f4!** („Plecarea spre un destin glorios" — a comentat Spielmann această mutare) **15...ef4 16.e5!? Ce4 17. gf4 f5! 18.ef6!** (Excepţional! După 18.Cf5 Tf8! 19.Cg3 Cf4 20.Ce4 de4 21.Te4 Ch3 22.Nh3 Nh3 albul rămîne cu un pion în plus dar cu regele foarte expus) **18...Cf6 19.f5** („Cuiul lui Pepelea" care limitează mişcările negrului şi în acelaşi timp susţine atacul pieselor albe) **19...Cf8 20.Df3 Df7 21.Nd3 Nd7 22.Nf4** (Toate manevrele albului se fac, parcă programate, ca într-o problemă) **22...Te8 23.Ne5 c5 24.Rh1 c4 25.Ne2 Nc6 26. Df4 C8d7 27.Nf3 Te7 28.Te2**

Tf8 (După ce și-a luat toate măsurile de siguranță împotriva expansiunii negrului în centru, albul revine la planul său de concentrare a atacului asupra pionului g7 încheind partida cu un atac de excepție. VD) **29.**

Tg1 De8 30.Teg2 Tff7 31.Dh6! Rf8 32.Cg6! hg6 33.Dh8 Cg8 34. Nd6! (Spielmann: ..Poanta combinației. Albul amenință 35.Tg6 urmat de 36.Tg7, decisiv") **34... Dd8 35.Tg6 Cdf6 36.Tf6! Tf6 37.Tg7** și negrul a cedat. „L'enfant chéri" al carierei șahiste a lui Spielmann, onorat cu premiul de frumusețe.

175. GAMBITUL DAMEI

L. Asztalos — **N. Brody**

Budapesta, 1911

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4. Cf3 Cc6 5.cd5 ed5 6.Nf4 Cf6 7.e3 cd4 8.Cd4 Nc5!? 9.Cdb5?! 0—0! 10.Cc7 Ng4 11.f3 (B 11. Ne2 Ne2 12.Re2!) Ne3!! → (Valorificarea avantajului de dezvoltare) 12.Ca8 Nf4! ∓ 13. fg4 d4 14.Df3 Nd2! 15.Rf2 dc3 16.bc3 Nc3 17.Td1 Nd4 18.Rg3 Da8 (0—1). O prezență românească din Transilvania, dr. N. Brody, care atestă că și în țara noastră se juca, sporadic, șah de performanță.

176. GAMBITUL REGELUI

R. Reti — A. Flamberg

Abbazia, 1912

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.0—0 (Gambitul Muzio) d5 (Apărarea Brentano) 6.ed5 gf3 7.Df3 Nd6 8.d4 Df6 9. De4 De7?! (B 9...Ce7) 10.Cc3 Cd7 11.Nf4 De4 12.Ce4 Nf4 13. Tf4 ± (A 14.Te1 +—) f5 14. Tf5 Ce7 15.Te1! Cb6 16.Nb5 Rd8 17.Te5! Cg6 (VD) 18.Cg5!!

Ce5 19.Te5 Nd7 20.Cf7 Rc8 21. Ch8 Nb5 22.Th5 Nc4 23.Th7 Nd5 24.h4 Ne4 25.Tg7 Nc2 26. h5 a5 27.h6 a4 28.h7 Nh7 29. Th7 Cc4 30.Cf7 Ta6 31.g4 Cb2

32.Th8 Rd7 33.Ce5 Rd6 34.g5 Cd1 35.Tf8 Ce3 36.Rf2 Cd5 37. g6 (1—0). Aceasta este prima partidă din istoria șahului care a primit două distincții: premiul 1 de frumusețe și premiul pentru cea mai corectă aplicare a Gambitului Muzio-Allgaier.

177. FIANCHETTO DI DONNA

G. Neștianu G. Protopopos

Corespondență, 1912

1.e4 b6 2.d4 e6 3.Cc3 Nb7 4.Cf3 Cf6 5.Nd3 Nb4 6.De2 0—0 7.Ng5 h6 8.Nh4 Ne7 9.0—0—0 d5! 10.e5 Cfd7 11.Ne7 De7 12. g4 c5 (Atac spre rocadă de ambele părți) 13.De3 c4 14.Nf1?! (B 14.Ne2) a5 15.h4 a4 16.h5 a3 17.g5 ab2 18.Rb1 hg5 19.Tg1 Cc6 20.Tg5 f5 21.h6 Tf7 22.Ne2 f4?! 23.Dd2 Da3 24.Tdg1 Cb4 (A 3 ∓) 25.Tg7 Tg7 26.Tg7 Rh8 27.Ch4! (1—0). O partidă memorabilă din primul campionat neoficial de șah prin corespondență al României cîștigat de G. Neștianu din Bîrlad.

178. APĂRAREA FRANCEZĂ

O. Duras R. Spielmann

Pistyan, 1912

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Cce2 c5 6.f4 Cc6 7. c3 Db6 8.Cf3 Ne7 9.g3 (Ideea lui Alapin) f6 10.Nh3 f5 11. 0—0 0—0 12.g4 g6 13.gf5 gf5 14.Rh1 Rh8 15.Tg1 Tf7 16.Cg5 Ng5 17.Tg5 cd4 18.Dg1 Ce7 19. Cd4?! (B 19.cd4; E 19...Cc5) Cf8? (B 19...Cc5 20...Ce4! =) 20.Nf1 Nd7 21.Ne2 Cfg6 22. Dg3 Tg8 23.b3 Cc6 24.Ne3 Cd4 25.Nd4 Da5 26.a4! a6 27.Tg1 Dd8 28.h4 Df8 29.h5 Dh6 30. Nf3 (A 31.Nd5!) Tfg7 31.Dh2 Ce7 32.Nc5 Cc6 33.Dh4 Tg6 34. T1g2 Ne8 35.b4 b5 36.ab5 ab5 37.Rh2?! Tg5?! 38.fg5 +— Dg7 39.Df4 Ce5? (Crn) 40.Nd4 Cf3 41.Df3 e5 42.h6! De7 43.Te2 Tg5 44.Te5?! (B 44.Ne5!) Dd6 45.Dg3!! Dh6 46.Dh3 Dd6 47. Rh1 Rg8 48.Te8 Rf7 49.Th3 (1—0). O „victorie violentă" în stilul dur cu care ne-a obișnuit Duras și care i-a adus un nou premiu de frumusețe.

179. APĂRAREA FRANCEZĂ

S. Levitski **F. Marshall**

Breslau, 1912

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cc3 c5 4. Cf3 Cc6 5.ed5 ed5 6.Ne2 Cf6 7. 0—0 Ne7 8.Ng5 0—0 9.dc5 Ne6 10.Cd4 Nc5 11.Ce6 fe6 12.Ng4 Dd6 13.Nh3 Tae8 14.Dd2 Nb4! 15.Nf6 Tf6 16.Tad1 Dc5 17.De2 Nc3 18.bc3 Dc3 19.Td5 Cd4 20. Dh5 Tef8 21.Te5 Th6 22.Dg5 Th3 23.Tc5 Dg3!! (0—1). Cu adevărat o mutare de antologie, cu care campionul american s-a mîndrit, pe bună dreptate, toată viața!

180. JOCUL CELOR PATRU CAI

Ed. Lasker F. Englund

Scheveningen, 1913

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Cd4 5.Ce5 De7 6.Cf3

Ce4? (B 6...Cb5) 7.0—0 Cc3 8. dc3 Cf3 9.Df3 Dc5 10.Te1 Ne7 11.Nd3 d5 12.Ne3 Dd6 13.Nf4 Df6 14.Dd5!! c6 (14...Df4? 15. Nb5 Rf8 16.Dd8!! +—) 15.De4 Ne6 16.Te3 Nc5 17.Ne5 Dh6 18. Tg3 Nf8 19.Td1!! 0—0—0 20. Dc6!! (1—0). Astfel maestrul Edward Lasker a fost distins cu primul său premiu de frumusețe.

181. APĂRAREA OLANDEZĂ

Ed. Lasker G. Thomas

Londra, 1913/1914

1.d4 f5 2.Cf3 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Nf6 Nf6 6.e4 fe4 7.Ce4 b6 8.Nd3 Nb7 9.Ce5 0—0 10.Dh5 De7? (O greșeală care va îmbogăți istoria șahului cu încă o combinație celebră. Trebuia 10...Ne5. VD). 11.Dh7!!

Rh7 12.Cf6! Rh6 13.Ceg4 Rg5 14.h4 (14.f4 Rf4 15.g3 Rf3 16. Tf2 +—) Rf4 15.g3 Rf3 16. Ne2 Rg2 17.Th2 Rg1 18. 0—0—0 +. Un spectaculos sacrificiu de damă care a adus regele negru „în fața plutonului de execuție", a generat una din cele mai cunoscute combinații din istoria șahului. „Chiar dacă ar fi jucat o singură partidă, cea cu Sir George Thomas, viața lui Edward Lasker nu s-ar fi irosit zadarnic pe altarul șahului" — Botvinnik.

182. GAMBITUL DAMEI

A. Nimzovici **S. Tarrasch**

Petersburg, 1914

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.c4 e6 4.e3 Cf6 5.Nd3 Cc6 6.0—0 Nd6 7.b3 0—0 8.Nb2 b6 9.Cbd2 Nb7 10. Tc1 De7 (A 11...cd4) 11.cd5 ed5 12.Ch4 (A 13.Cf5) g6 13.Chf3 Tad8 14.dc5 bc5 15.Nb5 Ce4 16. Nc6 Nc6 17.Dc2 Cd2!! 18.Cd2 d4 19.ed4 Nh2!! 20.Rh2 Dh4 21. Rg1 Ng2!! 22.f3 Tfe8 23.Ce4 Dh1 24.Rf2 Nf1 25.d5 f5 26. Dc3 Dg2 27.Re3 Te4!! 28.fe4 f4 (0—1); 29.Rf4 Tf8 30.Re5 Dh2 31.Re6 Te8 32.Rd7 Nb4 + un mat de studiu. O luptă între doi mari maeștri ai teoriei șahului onorată cu premiul 2 de frumusețe.

183. PARTIDA SPANIOLĂ

Em. Lasker J. Capablanca

Petersburg, 1914

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 (Specialitatea „Casei Lasker"), dc6 5.d4 ed4 6.Dd4 Dd4 7.Cd4 Nd6 8.Cc3 Ce7 9.0—0

0—0 10.f4 Te8 11.Cb3 f6 12.f5! b6 13.Nf4 Nb7 14.Nd6 cd6 15. Cd4 Tad8? (B 15...Nc8 16...Ta7) 16.Ce6 ± Td7 17.Tad1 Cc8 18. Tf2 b5 19.Tfd2 Tde7 20.b4 (E 20...b4) Rf7 21.a3 Na8 22.Rf2 Ta7 23.g4 h6 24.Td3 a5 (24... Te6!?) 25.h4 ab4 26.ab4 Tae7 27.Rf3 ± Tg8 28.Rf4 g6 29.Tg3 g5 30.Rf3 Cb6 31.hg5 (31.Td6 Cc4 Y Cc4—e5) hg5 32.Th3 Td7 33.Rg3! Re8 34.Tdh1 Nb7 35.e5!! de5 36.Ce4 Cd5 37.C6c5 Nc8 (F) 38.Cd7 Nd7 39.Th7 Tf8 40.Ta1 Rd8 41.Ta8 Nc8 42.Cc5 (1—0). O splendidă „piesă de muzeu" din istoria șahului clasic!

184. GAMBITUL FROM

J. Blackburne A. Nimzovici

Petersburg, 1914

1.e3 d6 2.f4 e5 3.fe5 de5 4. Cc3 Nd6 5.e4 Ne6 6.Cf3 f6 7.d3 Ce7 8.Ne3 c5 9.Dd2 Cbc6 10. Ne2 Cd4 11.0—0 0—0 12.Cd1 Cec6 13.c3 Ce2 14.De2 Te8 15. Ch4!? Nf8 16.Cf5 Rh8 17.g4 Dd7 18.Cf2 a5 19.a3 b5 20.Tad1 Tab8 21.Td2 b4 22.ab4 ab4 23. c4 Ta8 24.Df3 Ta2 25.g5! ± g6 26.Cg4!! ± gf5 27.Cf6 Cd4 (27... fe4 28.Dh5 Df7 29.g6 ±) 28. Df2 Dc6 29.Ce8 De8 30.Nd4 ed4 31.ef5 Nd7 32.Te1 Df7 33. Dh4! Ta8 34.Tf2 Nc6 35.Dg4 Te8 36.Te8 De8 37.Te2 Dd7 38. Te6 Na8 39.g6 hg6 40.Tg6 Dh7 41.Dg3 Dh5 42.Tg4 (1—0). O informație pentru . . . geneticieni. La data disputării turneului Blackburne avea 72 de ani. Un record în materie. Partida a fost distinsă cu premiul 3 de frumusețe.

185. GAMBITUL DAMEI

J. Capablanca O. Bernstein

Petersburg, 1914

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Cbd7 5.Ng5 Ne7 6.e3 c6 7.Nd3 dc4 8.Nc4 b5 9.Nd3 a6 10.e4 e5? (B 10...c5) 11.de5 Cg4 12.Nf4 Nc5!? 13.0—0 Dc7 14. Tc1! (Aparent modestă, această mutare va fi germenul unei formidabile „mașini de război") f6 15.Ng3 fe5 (VD) 16.b4!!

Na7 (16...Nb4? 17.Cd5 Dd6 18. Cb4 Db4 19.Tc6 ±) 17.Nb5! ab5 18.Cb5!! Dd8 19.Cd6 Rf8 20.Tc6 Cb6 21.Nh4! Dd7 22. Cc8!! Dc6 23.Dd8 De8 24.Ne7 Rf7 25.Cd6 Rg6 26.Ch4 Rh5 27. Ce8 Td8 28.Cg7 Rh6 29.Cgf5 Rh5 30.h3!! (A 31.hg4 Rg4 32. f3 Rh5 33.g4 ∓) Cc8 31.hg4

Rg4 32.Nd8 Td8 33.g3! Td2 34.Rg2 Te2 35.a4 Cb6 36.Ce3 Rh5 37.a5 Cd7 38.Chf5 Cf6 39. b5! Nd4 40.Rf3 Ta2 41.a6 Na7 42.Tc1! Tb2 43.g4 Rg6 44.Tc7 (1—0). Marele premiu de frumusețe. O demonstrație de virtuozitate a celui care peste șapte ani va deveni liderul absolut al lumii șahiste.

186. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Alehin — H. Fahrni

Mannheim, 1914

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5.e5 Cfd7 6.h4! (Atacul Chatard-Albin-Alehin) 6... Ng5 7.hg5 Dg5 8.Ch3 De7 9. Cf4 Cf8 10.Dg4! f5 11.ef6 gf6 12.0—0—0 (A 13.Cd5) c6 13. Te1 Rd8 14.Th6! ± e5 15.Dh4 Cbd7 16.Nd3 e4 17.Dg3! (A 18. Ccd5 +—) Df7 (17...Dd6? 18. Ne4! de4 19.Te4... 20.Dg7 +—) 18.Ne4!! +— de4 19.Ce4 Tg8 20.Da3! Dg7 21.Cd6! Cb6 22. Ce8! Df7 23.Dd6! Dd7 24.Df6 (1—0).

187. GAMBITUL NORDIC

G. Nyholm — **R. Reti**

Baden bei Wien, 1914

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.c3 dc3 4. Nc4 d5! 5.Nd5 cb2 6.Nb2 Cf6 7.Cf3?! (B 7.Cc3 Ne7 8.Db3 0—0 9.0—0—0 →) Nb4! 8. Rf1 0—0 9.Db3 Cc6! ∓ (Ad) 10. Cc3 (10.Nc6?! bc6 11.Db4? Tb8 12.Dd4 Tb2! 13.Db2 Dd1 14. Ce1 Na6 —+) De7 11.a3 Nd6 12.Te1 Ce5 13.Ce5 Ne5 14. Nc4 c6 15.h4 b5 16.Ne2 Ne6 17. Dc2 Dc5 (A 18...Nc3 19.Nc3 Ce4 ∓) 18.Tc1 Tfd8 19.g3 a5 20.Db1 Td2! 21.Cd5 Tb2! —+ 22.Db2 Dd5 23.ed5 Nb2 24.Tc2 Nd5 (0—1). În perioada de aur a șahului romantic gambitele de tot felul constituiau arma principală a marilor maeștri. Teoriile lui Steinitz însă au condus la o perfecționare a tehnicii apărării, astfel că gambitele au început să fie abordate din ce în ce mai rar. Această partidă, pentru care Reti a primit premiul 1 de frumusețe, a avut darul „să facă ordine" în acest domeniu, demonstrînd că gambitele nu mai pot fi jucate în stilul aventuros de pînă atunci, ci necesită o tratare mai atentă.

188. PARTIDA SPANIOLĂ

F. Kellings — J. Doods

Noua Zeelandă, 1915

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.0—0 Ng4 6.d3 Nd6 7.Ne3 Ce7 8.Cbd2 0—0 9.h3 Nd7 10.c3 Cg6 11.Cg5? h6 12. Cgf3 b6 (A 13...f5) 13.Tc1 De7 14.Te1 f5 15.ef5 Tf5 16.Ce4 Taf8 17.Cg3 Tf3!! 18.gf3 Nh3! —+ (18...Ch4!! 19.f4 ef4 20. Nf4 De1!! 21.De1 Cf3 22.Rf1 Cc1 —+) 19.f4 Cf4?! (B 19... ef4 20.Nf4 Df7 21.Ne3 Ce5) 20. Nf4 Tf4 21.Dh5 Ng4 22.Dg6!? Dh4? (B 22...Nf3! E 23.Te4) 23. Te4! = Dh3? (B 23...Nf3 24.

Tf4 Df4! 25.Te1 Dd2) 24.Tf4 ef4 25.Ce4 (A 25.Cf6 +—) Ne5 26.Te1 (A 26.Cf6 Nf6 27. Te8 +) Rf8 27.Cg5!! +— Dh5 28.Ch7 Rg8 29.Cf6! (1—0). Uneori „nenorocul unora face fericirea altora!" Partida a primit premiul de frumusețe al turneului, distincție care după mutarea a 18-a se cuvenea negrului, iar după cea de a 27-a a fost adjudecată albului. „Cine rîde la urmă... rîde mai bine!".

189. APĂRAREA FRANCEZĂ

S. Tarrasch J. Mieses

München, meci (3), 1916

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cc3 de4 (Varianta Mieses) 4.Ce4 Cd7 5. Cf3 Cgf6 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Ce4 8.Ne4 Cf6 9.Nd3 b6 10.Ce5 0—0? (10...Nb7) 11.Cc6 Dd6 12. Df3! Nd7 13.Ce7 De7 14.Ng5 Tac8 15.Tfe1 Tfe8 16.Dh3! Dd6?! 17.Nf6 gf6 18.Dh6!! f5 19.Te3 Dd4 (B 19...f6) 20.c3 (1—0). Marele Mieses, care a adus contribuții importante în dezvoltarea teoriei șahului, a fost făcut k.o. în una din propriile-i variante, pentru care Tarrasch a primit un premiu onorific de frumusețe.

190. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Capablanca F. Marshall

New York, 1918

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 (Teoria recomanda 7...d6. Capablanca: „Aici am simțit că Marshall mi-a pregătit ceva") **8.c3 d5!?** (Capablanca: „Acum am înțeles că am intrat într-o variantă nouă studiată de adversarul meu acasă". În acest moment s-a născut celebrul «Atac Marshall» care în scurtă vreme a făcut «epocă» și se joacă cu succes și în zilele noastre") **9.ed5** (Astăzi nenumăratele și atît de complicatele variante ale Atacului Marshall pot fi evitate prin 9.d4) **9...Cd5 10.Ce5** (Capablanca: „Am reflectat mult înainte de a lua acest al doilea pion, ceea ce mă supunea unui atac teribil. Înțelesesem că mi s-a aruncat mănușa... Am analizat situația și am considerat că reputația mea mă obligă să iau pionul. Ceva îmi spunea că poziția albului poate fi apărată". De remarcat extraordinara intuiție șahistă a marelui Capablanca) **10...Ce5 11. Te5 Cf6 12.Te1** (Și 12.d4 ar fi fost suficient) **12...Nd6 13.h3 Cg4!** (Capablanca: „Începe furtuna") **14.Df3?!** (Capablanca: „Calul nu poate fi luat deoarece după 14.hg4 Dh4 15.Df3 Dh2 16.Rf1 Ng4 17.Dg4 Dh1 18.Re2 Tfe8 negrul cîștigă". Se pare că cubanezul n-a observat formidabila apărare 19. Ne6!!. Botvinnik: „Și totuși negrul putea cîștiga prin 15... Nh2! 16.Rf1 Ng4 17.De4 Nf4! 18.g3 Dh2!!") **14...Dh4 15.d4! Cf2 16.Te2** (Nu se putea: 16.

Df2? Nh2! 17.Rh1 Ng3 18.De2 Nh3 19.gh3 Tae8 după care negrul cîştigă. Era însă mai puternic 16.Nd2!) **16...Ng4! 17.hg4** (Continuarea 17.Df2 ducea la remiză) **17...Nh2 18.Rf1 Ng3 19. Tf2 Dh1 20.Re2 Nf2 21.Nd2! Nh4 22.Dh3 Tae8** (Pentru a evita schimbul damelor, negrul este obligat să dea o serie de şahuri care aduce regele alb ... în siguranţă! VD) **23.Rd3 Df1**

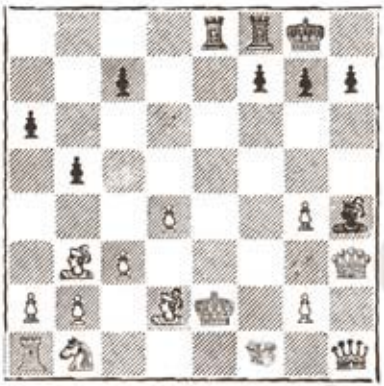

24.Rc2 Nf2 25.Df3 Dg1 (După 25...Te2 urma 26.a4! De1 27. ab5 Ne3 28.De3! şi negrul pierde) **26.Nd5 c5 27.dc5 Nc5 28.b4!** (Iniţiativa a trecut de partea albului care cîştigă) **28... Nd6 29.a4 a5 30.ab5 ab4 31.Ta6 bc3 32.Cc3 Nb4 33.b6 Nc3 34. Nc3 h6 35.b7 Te3 36.Nf7 Tf7 37.b8D Rh7 38.Th6 Rh6 39.Dh8** şi negrul a cedat. O partidă de mare tensiune şi importanţă teoretică, care scoate în evidenţă excepţionalul talent al lui Capablanca de a găsi soluţii unice în situaţii neprevăzute.

191. PARTIDA ITALIANĂ

M. Euwe J. O'Hanlon

Hastings, 1919

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 cd4 6.cd4 Nb4 7. Cc3 Ce4 8.0—0 Nc3 9.d5 Nf6 10.Te1 Ce7 11.Te4 d6 12.Ng5 Ng5 13.Cg5 0—0 14.Ch7! ± Rh7 15.Th4 Rg8 16.Dh5 f5 17. Te1 Cg6 18.Th3 f4? (B 18...Tf6) 19.Te6!! +— Tf6 20.Dh7 Rf3 21.Dh8 Ch8 22.Th8 Rf7 23.Td8 c6 24.Tee8 Nd7 25.dc6 Ne6 26. Ne6 Te6 27.Ta8 Te8 28.Te8 Re8 29.cb7 (1—0). Debutul lui Euwe în arena internaţională.

192. APĂRAREA RUSĂ

J. Capablanca B. Kostici

Havana, meci (1), 1919

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.De2 De7 6.d3 Cf6 7.Ng5! De2 (Varianta Lasker) 8.Ne2 Ne7 9.Cc3 Nd7 10.0—0 0—0 11.Tfe1 Cc6 12.d4 Tfe8 13. Nb5 (A 14.d5) a6 14.Na4 b5 15. Nb3 Ca5 16.Te3 c6 17.Tae1 Rf8 18.Nf4! Cb7 19.h3 h6 20.Nh2 Nd8 21.Te8 Ne8 22.a4! c5 23. Ce4 Ce4 24.Nd5! Ta7 25.Ne4 Ne7 26.ab5 ab5 27.dc5 ↗ dc5 28.Nb8 Ta8 29.Ng3 Ta7 30.Nb8 (Cra) Ta8 31.Ng3 Ta7 32.Ce5 Cd8 33.b3 Ce6 34.Nd5 Cd4 35. c3 Cf5 36.Nh2 b4 37.g4 Cd6 38. c4 Ta3 39.Te3 Cc8 (E 40.Nc6) 40.Nb7 Ca7 41.Nd5 f6 (X g6) 42.Cf3 Cc6 43.Ch4! Cd4 44.Cf5!

Cf5 45.gf5 Nd7 46.Ne4 Ta6 47. Td3 ± Nc6 48.Nc6 Tc6 49. Rg2 ± Ta6 50.Rf3 Ta2 51.Ng3 Re8 52.Nf4 Ta3 53.Ne3 Ta1 54. Rg4 Ta7 55.Rh5 Rf7 56.Td5 Ta3 57.Td7 Re8 58.Td3 Rf7 59. h4 Ta7 60.Td5 Ta5 61.Td7 Re8 62.Td3 Rf7 63.Td5 (Tartakover: „Albul a creat de o manieră grandioasă o simfonie a zugzwangului într-o partidă practică") Ta3 (63...Nf8? 64.Td7 Ne7 65.Tc7 +—) 64.Nc5 Nc5 65.Tc5 Tb3 66.Tc7 Rf8 67.Rg6 Tf3 68.Tf7 Re8 69.Tg7 Tf4 70. h5 Tc4 71.Rh6 +— Rf8 72.Tb7 Tg4 73.f3! Tg5 74.Tb4 Rf7 75. Tg4! Tf5 76.f4 Ta5 77.Tg7 Rf8 78.Tb7 f5 79.Rg6 Ta6 80.Rf5 Ta5 81.Rg4 Ta6 82.Rg5 Tc6 83. f5 Rg8 84.f6 Tc1 85.Tg7 Rf8 86.h6 (1—0). Tehnica cu care Capablanca demonstrează superioritatea nebunului bun asupra celui rău este un exemplu practic și pentru zilele noastre.

193. GAMBITUL REGELUI

S. Reshevsky J. Doery

Berlin, 1920

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Nc4 Ne7 4.Cf3 Nh4 5.g3 fg3 6.0—0 gh2 (Gambitul Bertin, denumit și „Gambitul celor 3 pioni", demult uitat) 7.Rh1 Ch6 8.d4 De7 9.Nh6 gh6 10.Ce5 Nf6 11.Dh5 Tf8 12.Cf7! De4 13.Rh2 Dc2 14.Rg3 Nh4 15.Dh4 (1—0). Una din primele realizări ale „copilului minune" Samuel Reshevsky care la data disputării acestei partide (jucată într-un simultan!) de abia împlinise „venerabila" vîrstă de 8 ani.

194. GAMBITUL REGELUI

R. Spielmann J. Möller

Göteborg, 1920

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Df3 (Gambitul ungar) Cc6 4.c3 Cf6 5. d4 d5 6.e5 Ce4 7.Nb5 Dh4 8. Rf1 g5 9.Cd2! (Un plan de joc ingenios; 9.g3?! fg3 10.hg3 Cg3 ∓. VD) Ng4 10.Ce4! Nf3 11.

Cf3 Dh6 12.Cf6 Rd8 13.h4! (P) Ne7 14.Cg5 Dg6 15.Cd5 Ng5 16. hg5 Dc2? (B 16...Dg5) 17.Ne2 Ce7 18.Cf4 c5?! (B 17...c6) 19. Th3! cd4? (B 19...Df5; 19...Da4) 20.Td3! ± Rd7 21.Nd1 Dd3 22. Cd3 dc3 23.bc3 +— Tad8 24. Ne2 Cf5 25.Nf4 Rc7 26.Tb1 b6 27.e6 Rc8 28.Cc5! (1—0). Un sacrificiu intuitiv de damă și un final de mare tehnicitate fac din această partidă o filă de antologie șahistă.

195. GAMBITUL DAMEI

G. Breyer **S. Tarrasch**

Göteborg, 1920

1.d4 d5 2.e3 Cf6 3.Cf3 e6 4. Cbd2 Nd6 5.c4 b6 6.Dc2 Nb7 7. c5 bc5 8.dc5 Ne7 9.b4 0—0 10. Nb2 a5 11.b5 c6 12.a4 Cbd7 13. Nd4 Te8! 14.Tc1 Nf8 15.Db2 Cg4! 16.h3 Ch6 17.Cb3 f6 18. Da3 e5 19.Nc3 Dc7 20.Nb2 Tec8! 21.Da2! Dd8! 22.b6 Ne7 23.Db1 Df8 24.Dc2 Cf7 25.h4 Cd8 26.g3 Ce6 27.Nh3 Cec5! 28. Cc5 Cc5 29.Na3 Cd3 30.Dd3 Na3 31.Nc8 Tc8 32.Ta1 Nb4 33. Cd2 e4 34.Db3 c5 35.Rd1 c4 36. Da2 Dd6 37.Re2 Na6 38.b7 Tb3 39.Rd1 Tb7 40.f3 Rh8 41.fe4 de4 42.Rc1 Dg3 43.Cf1 De1 44. Rc2 Dc3 45.Rd1 Dd3 46.Rc1 Td7 (0—1). Un exemplu de desfăşurare a forţelor în „stil Tarrasch".

196. CONTRAGAMBITUL ALBIN

S. Tarrasch S. Tartakover

Berlin, 1920

1.d4 d5 2.c4 e5 (Răspunsul provocator la luptă deschisă a avut asupra „şefului şcolii clasice" dr. Tarrasch efectul unui şal roşu fluturat în faţa unui taur. Rezultatul: „A fost o partidă dintre cele mai frumoase ce s-au jucat vreodată" a apreciat Bogoliubov) **3.de5 d4 4.Cf3 c5?!** (Se recomandă 4...Cc6) **5.e3 Cc6 6.ed4 cd4 7.Nd3 Cge7** (După 7...Ce5 8.De2! f6 9.Ce5 Da5 10.Rd1! albul cîştigă un pion) **8.Cbd2! Ng4 9.Db3 Dc7 10.0—0 0—0—0 11.Te1 Cg6 12. h3!** (Era mai slab 12.Ng6, cu ideea păstrării pionului în plus, deoarece după deschiderea coloanei „h" negrul capătă bune contraşanse) **12...Ne6 13.Ne4! Cge5 14.Ce5 De5 15.Cf3 Dc5! 16.Nf4!!** (Startul uneia din cele mai complexe combinaţii produse în istoria şahului) **16... Nd6 17.Nc6! bc6 18.Nd6 Td6 19.Ce5!** (O ingenioasă soluţie tactică de a apăra în continuare pionul c4 şi a bloca înaintarea d4—d3) **19...Thd8 20. Da4! d3 21.b4 Dd4 22.Cc6 Tc6** (Negrul pierde o calitate dar pionul d2 pare să compenseze materialul cedat) **23.Dc6 Rb8 24.c5 d2 25.Ted1 Nf5 26.Db5 Rc7 27.Da5 Rb8** (Momentul critic al partidei. Cum cîştigă albul? Negrul ameninţă brutal Nc2! Albul însă găseşte o soluţie tactică rămasă celebră, concretizată prin 6 mutări de pioni, care decid partida. VD) **28.b5! Nc2 29.b6! Td7** (După 29...ab6! 30.Db6 Ra8 31.Dc6 Rb8 32.Tb1 albul cîştigă) **30. ba7 Ra8 31.c6 Td5 32.c7! Nf5** (Negrul recunoaşte tacit că este pierdut, dar... psihic încă nu poate accepta înfrîngerea) **33. c8D Nc8 34.Dc7 Tb5 35.Dc8** şi tînărul şi puţin cam înfumuratul Tartakover a cedat. Se pare că el nu ştia vorba de duh că: „Unui leu, chiar bătrîn, nu-i

recomandabil să-i vîri degetul în gură".

197. APĂRAREA NIMZOVICI

M. Euwe **G. Breyer**

Viena, 1921

1.e4 Cc6 2.Cc3 Cf6 3.d4 e5 4.de5 Ce5 5.f4 Cc6 6.e5 Cg8 7. Nc4 d6 8.Cf3 Ng4 9.0—0 Dd7 10.De1 0—0—0 ∓ 11.Cg5?! de5 12.Rh1 (12.Cf7? Dd4 ∓) f6 13. Cf7 Ca5 ∓ 14.Cd8!?! (B 14. Nd5 c6 15.Ch8 cd5 16.fe5 ... 17.Dh4 W) Cc4 15.De4 Cd6 16.Db4 Ne7! 17.fe5 fe5 18.Cb7 Cb7 19.Tf8 Nf8 20.Df8 Dd8 21. Dg7 Cf6 22.Ng5 Tg8 —+ 23. Dh6 Tg6 24.Dh4 Cd6 25.Tf1 Cf5! 26.Dg4 Cg4 27.Nd8 Cge3 28.Tf3 Rd8 29.h3 Tg3 30.Tg3 Cg3 (0—1).

198. APĂRAREA ALEHIN

A. Steiner **A. Alehin**

Budapesta, 1921

1.e4 Cf6 (O mutare nouă ... de cînd lumea! Răspunsul 1... Cf6 a fost menționat pentru prima oară în „Tratatul lui Allgaier" scris în 1795 și introdus în practică în 1819, fiind analizat apoi mai pe larg în „Enciclopedia jocului de șah" publicată de R. A. Alexandre la Paris în 1837) **2.e5 Cd5** („Cavalerul rătăcitor" al lui Alehin!) **3.d4 d6** („Apărarea Alehin", analizată temeinic și introdusă cu îndrăzneală în marile turnee internaționale de către Alehin prin această partidă) **4.Ng5?!** (Era indicat 4.Cf3 sau 4.c4. Dar Steiner, luat prin surprindere, improviza la tablă) **4...de5 5.de5 Cc6 6.Nb5 Nf5 7. Cf3?!** (O mutare rutinieră; era necesar 7.c3 sau 7.a3) **7...Cdb4 8.Ca3 Dd1 9.Td1 Cc2 10.Cc2 Nc2 11.Tc1 Ne4 12.Cd4 Ng2 13. Tg1 0—0—0! 14.Cc6 Nc6 15. Nc6 bc6 16.Tc6 Td5** (Faza de realizare tehnică a micului avantaj pe care-l deține negrul a început) **17.Nf4 e6 18.Re2 Nc5 19.b4!** (O continuare ingenioasă) **19...Nb4 20.Tg7 Td7 21. Ne3 h5 22.Tc4 a5 23.Th4 Nc3** (Negrul și-a atins obiectivele cele mai importante din planul său) **24.Tg5 Td5 25.f4 f6! 26. Tgh5 Th5 27.Th5 fe5 28.fe5 Ne5 29.Th7 Tb5** (S-a intrat într-un final cu avantaj de un pion pentru negru, dar deosebit de dificil de realizat. VD) **30.Rf3 Tb2 31.Th5 Nh2 32.Ta5 Nd6 33.Re4 Rd7 34.Nd4 Td2 35.Ne3 Te2 36.Rd3 Te1 37.Nd4 Tc1 38.Ne3 Td1 39.Re4 Te1 40.**

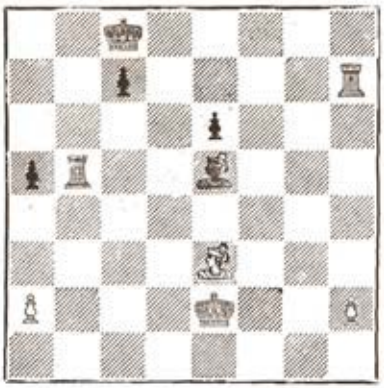

Rd3 e5 41.Nf2 Tf1 42.Ne3 Re6 43.Re4 Th1 44.Nf2 Th2 45.Ne3 Th4! (După manevre prelungite negrul a mai cucerit o linie) **46.Rd3 Nb4 47.Ta7 c5** (Acest pion foarte mobil va fi pînă la sfîrșit factorul principal al victoriei negrului) **48.a3 c4 49.Re2 Nd6 50.Ta8 Th2 51.Rd1 Th3 52.Rd2 Rd5 53.Td8 c3!** (Convingător!) **54.Re2 Re4!** (O mutare după care albul putea să cedeze. A urmat „execuția") **55.Td6 Te3 56.Rf2 Td3 57.Tc6 Td2 58.Re1 Rd3 59.Td6 Rc2 60. Te6 Td5 61.Re2 Rb3 62.Tc6 c2** după care, recunoscînd inutilitatea prelungitei sale rezistențe, albul a cedat. Astfel a intrat în teoria șahului „Apărarea Alehin".

199. APĂRAREA PHILIDOR

F. Yates — **G. Marco**

Haga, 1921

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cd7 (Varianta Hanham) 4.Nc4 c6 5. Cc3 Ne7 6.0—0 h6 7.Ne3 Cf6 8.Nb3 Dc7 9.Cd2 g5 10.a4 Cf8!? 11.a5 Cg6 12.Te1 Cf4 13.f3 Tg8 (A g5—g4) 14.Cf1 Ne6 15.Cg3 Dd7! 16.d5 Nh3!! 17.gh3 Dh3 18.Dd2? (B 18.Te2!) C6h5 19. Df2 g4 20.Rh1 gf3 21.Tg1 Nh4 22.Nf4 ef4 23.Ch5 Nf2 24.Tg8 Re7 25.Cf4 Dh4 26.Tg7 Rf8 27. Tf7 Rf7 28.dc6 Rg7 29.Ce6 Rh8 30.Cd5 bc6 (0—1). „Victoria fără pericole este un triumf fără glorie". Partida, implicit marele maestru Marco, a primit premiul 2 de frumusețe.

200. GAMBITUL DAMEI

Alehin, Bogoliubov,
Sämisch, Grünfeld,
Vajda, Abony,
Tartakover, Kostici,
L. Steiner Sterk

Budapesta, 1921

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4. Cc3 Cbd7 5.Ng5 Ne7 6.e3 0—0 7.Tc1 c6 8.Dc2 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.0—0 Cc3 12.Dc3 b6 13.Dd3! Td8 14.De2 a6 15. Nd3 Nb7 16.Ne4 Tac8 17.Cd2! e5 18.Cc4 ed4 19.ed4 g6 20. Tfe1 Df6 21.Nf3! Rf8 22.Dd2 Rg8 23.Te4! Te8 24.Tf4 De7 25. g3! a5 26.Th4 Na6 27.Dh6! Cf8 28.Ce3 c5 29.Te4 Df6 30.Cg4!! Dd6 31.dc5 bc5 32.Dg5 Te4? 33.Ch6! (1—0). O partidă record în ceea ce privește numărul consultanților. Un emoționant final de epocă.

E foarte greu să pui punct unui capitol care practic este fără sfîrșit. Marile căutări sînt permanente. Și totuși, adevăratele „mari căutări" în dezvoltarea șahului se poate afirma că s-au încheiat aici, partidele selecționate demonstrînd cu prisosință că în jurul anului 1920 jocul de șah se maturizase. Marii campioni de mai tîrziu, Capablanca și Alehin, intraseră în arenă și urcau cu pași uriași spre „tronul mondial", generînd partide care au intrat în antologie.

Diversele școli de șah, care în această perioadă de formare se bucuraseră de audiență, mai mult sau mai puțin, în funcție de valoarea lor intrinsecă, se „aplatizaseră", după ce predaseră tacticii și strategiei conținutul lor valoros, util.

Literatura șahistă apăruse pe tot globul, răspîndind la toate nivelurile teoria desfășurării jocului de șah și răstălmăcind, prin analize ample și competente, partidele în care se confruntau vîrfurile șahiste. Se juca deja un șah modern.

www.ste

4. ŞAHUL MODERN

Una din cele mai importante perioade din istoria şahului s-a consumat în timpul prodigioasei cariere a doi „imenşi" jucători de şah: Capablanca şi Alehin. Trecînd în revistă marele număr de turnee şi meciuri jucate în acest timp găsim, alături de cei doi supercampioni, nume rămase celebre ca Lasker, Spielmann, Rubinstein, Nimzovici, Reti, Bogoliubov, Tartakover, Maroczy, Vidmar, Sämisch, Tarrasch, Grünfeld sau Euwe, cărora, în jurul anului 1930, li s-a adăugat pleiada din generaţia tînără — Reshevsky, Keres, Flohr, Botvinnik, Fine, Najdorf, Stahlberg şi Eliskases.

Natural, confruntările unui număr atît de mare de jucători tari, făcînd parte din generaţii diferite, au reverberat o serie de curente care, incontestabil, au contribuit mult la progresul teoriei şahului. Atît Alehin cît şi Capablanca au evitat, cel puţin formal, să adere la vreun curent teoretic. Practic însă, aşa cum se poate acum constata cu uşurinţă în perspectiva istoriei, Capablanca a reprezentat apogeul stilului poziţional al „Şcolii noi" dus pînă la perfecţiune, fapt pentru care campionul cubanez, supranumit „maşina de jucat şah", ajunsese la concluzia că „şahul va dispare prin remiză". De asemenea, Alehin, considerat de marea majoritate a istoriografilor cel mai mare jucător de şah al tuturor timpurilor, a fost un continuator „la nivel înalt" al principiilor dinamice ale lui Cigorin, cu vizibilă tentă „hipermodernă" adaptată şi îmbunătăţită cu toate cuceririle tehnicii şahiste, inclusiv cele de natură psihologică, ceea ce l-a făcut pe Tartakover să afirme cîndva admirativ că „Alehin joacă un stil solar".

În 1924, prin înfiinţarea Federaţiei Internaţionale de Şah (F.I.D.E.), se face un pas decisiv în dezvoltarea şahului pe mapamond, prin organizarea periodică a campionatelor mondiale in-

terțări, ceea ce a avut darul, mai mult decît toate turneele individuale la un loc, să dea șahului aspectul meritat de sport-artă-știință și să-l popularizeze pînă în cele mai îndepărtate țări ale lumii.

În această perioadă în România se desfășura, într-un ritm mult mai lent, o activitate șahistă internă, cu destul de rare ieșiri peste hotare, fapt care a condus la o creștere limitată a forței de joc a maeștrilor țării noastre. Totuși, sporadicele contacte cu șahul din străinătate și mai ales invitarea la campionatele naționale a unor reputați mari maeștri europeni a dus la concluzia că și în România se practica un șah modern, dar la un nivel mai modest. Numai cu entuziasm era greu de făcut ceva în mijlocul indiferenței cercurilor oficiale, așa cum a fost situația pe atunci.

Prin contrast, după anul 1924, în Uniunea Sovietică șahul a început să fie subvenționat de stat și organizat pe scară națională, cu rezultate, așa cum era și firesc, de-a dreptul spectaculoase.

Privite în ansamblu toate aceste aspecte, se poate trage concluzia că începînd cu meciul pentru titlul mondial Capablanca—Lasker șahul a intrat într-o epocă de prosperitate, care părea că este un maximum ce se putea obține de la miraculosul „sport al minții".

Că nu a fost așa o vom vedea mai tîrziu, cînd creierul omenesc a descoperit noi valențe intime legate de tactica și strategia jocului de șah.

201. GAMBITUL DAMEI

Em. Lasker **J. Capablanca**

Havana, meci C.M. (10), 1921

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Dc2 c5!? 8.Td1 Da5 9.Nd3 h6 10.Nh4 cd4 11.ed4 dc4 12.Nc4 Cb6 13.Nb3 Nd7 14.0—0 Tac8 15.Ce5 Nb5 16.Tfe1 Cbd5 17. Nd5 Cd5 18.Ne7 Ce7 19.Db3 Nc6 20.Cc6 bc6 21.Te5 Db6 22. Dc2 Tfd8 23.Ce2 Td5 24.Td5?! (B 24.Te3) cd5 ∓ 25.Dd2 Cf5 26.b3 (B 26.g3) h5 27.h3 h4! 28. Dd3 Tc6 29.Rf1 g6 30.Db1 Db4 31.Rg1 a5 (Atacul minorității) 32.Db2 a4 33.Dd2 Dd2 34.Td2 ab3 35.ab3 Tb6 36.Td3 (VD) Ta6! 37.g4 hg3 38.fg3 Ta2 39. Cc3 Tc2 (A 40...Cd4) 40.Cd1 Ce7 41.Ce3 Tc1 42.Rf2 Cc6 43. Cd1 Tb1! 44.Re2 Tb3 ∓ 45.Re3 Tb4 46.Cc3 Ce7 (A 47...Cf5 —+) 47.Ce2 Cf5 48.Rf2 g5 49. g4 Cd6 50.Cg1 Ce4 51.Rf1 Tb1 52.Rg2 Tb2 53.Rf1 Tf2 54.Re1 Ta2 55.Rf1 Rg7 56.Te3 Rg6 57. Td3 f6 58.Te3 Rf7 59.Td3 Re7 60.Te3 Rd6 61.Td3 Tf2 62.Re1

Tg2 63.Rf1 Ta2 64.Te3 e5 —+ 65.Td3 ed4 66.Td4 Rc5 67.Td1 d4 68.Tc1 Rd5 (0—1). Bătălia între cei doi „anaconda ai anului 1921", ilustrată prin cea mai impresionantă victorie a noului campion mondial.

202. INDIANA VECHE

E. Grünfeld — **R. Reti**

Pistyan, 1922

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cf3 Nf5 4.Cc3 h6 5.g3 c6 6.Ng2 Dc8 7. h3 Cbd7 8.Cd2 e5! 9.d5?! (B 9.e3) Ne7 10.e4 Nh7 11.De2 0—0 12.Cf1 cd5 13.cd5 Cc5! 14. g4 b5!! 15.Cg3 (15.Cb5 Ce4; 15. Db5 Ce4) b4 16.Cd1 Cd5! (Lovitura de începere a unei combinaţii cîştigătoare, departe şi precis calculată) 17.ed5 Cd3 18.Rd2 (18.Rf1 Cc1 ∓) Cf4 19.Df3 Dc2 20.Re1 Cd3 21.Rf1 Cc1 22.Cf5 Ng5 23.Tc1 Nc1 24. Cde3 Ne3 25.fe3 Nf5 26.gf5 Db2 (0—1). Premiul de frumuseţe oferit de cercul şahiştilor din Breslau în memoria lui Breyer.

203. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin — H. Wolf

Pistyan, 1922

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.c4 cd4 (3...e6!?) 4.cd5! Cf6 5.Cd4 a6? (Alehin: „Era necesar 5...Cd5 6.e4 Cb4!") 6.e4! Ce4 7.Da4! Nd7 8.Db3 Cc5 9.De3! g6 10. Cf3! Dc7 11.Dc3 Tg8 12.Ne3 b6 13.Cbd2! Ng7 14.Nd4 Nd4 15. Dd4 Nb5 16.Nb5 ab5 17.0—0 Ta4 18.b4 Dd8 19.a3 Cbd7 20. Tfe1 Rf8 21.d6! Ce6 (21...e6?! 22.De3 Cb7 23.Dd3 Ta8 24. Ce4 ±) 22.Te6!! fe6 23.Cg5 Db8 24.Ce6 Rf7 25.Cg5 Rf8 26.Dd5! Tg7 27.Ce6 ± Rg8 28.Cg7 Rg7 29.de7 Cf6 30.Db5 Ta7 31.Te1 Dd6 32.e8C Ce8 33.De8 Dd2 34. De5 Rf7 35.h4 Ta3 36.De8 Rg7 37.De7 Rh6 38.Df8 Rh5 39.Te5 Rg4 40.Tg5!! (1—0). Una din rarele partide în care dama albă, „eroina" confruntării, i-a adus tînărului Alehin un nou premiu de frumuseţe.

204. GAMBITUL DAMEI

R. Reti — E. Znosko-Borovski

Londra, 1922

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Dc2 c5 8.Td1 cd4 9.ed4 dc4 10.Nc4 h6 11.Nh4 Cb6?! (B 11...Cd5) 12.Nb3 Nd7 13.0—0 Tc8 14.De2 a6 15.Tfe1 Nb4 16. Ce5!! (E 17...Tc3) Nc3 17.bc3 g5 (17...Tc3?! 18.Cg4 U Cf6) 18.

Ng3 Tc3 19.h4! ± Cfd5 20. Dh5 → Rg7 21.Nd5!! ed5 22. Cf7! Tf7 23.Ne5 Tf6 24.hg5 hg5 25.Dg5 Rf7 26.Dh5 Rg8 27. Tb1!! Tcc6 28.Tb3 Ne8 29.Tg3 Ng6 30.Tg6 Tg6 31.Dh8 Rf7 32. Dd8 Tc8 33.Dh4 (1—0). „Pînza de păianjen" a lui Reti, pentru care a primit premiul de frumusețe al turneului.

205. JOCUL CELOR DOI CAI

S. Tartakover **H. Atkins**

Londra, 1922

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cc3 Ce4 5.Ce4 d5 6.Nd3 de4 7.Ne4 Nd6 8.d4 Cd4 9.Cd4 ed4 10.Dd4 0—0 11.Ne3 De7 (E 12. 0—0) 12.0—0—0 Te8 13.Nd5 Ne5 14.Da4 c6 ↗ ∓ 15.Nf3 Ne6 16.Rb1 a5 17.Nd4 Nd6 18.Nb6 Nb4 19.c3 Ta6! 20.Ne3 Nf5 21. Ra1 b5 22.Db3 Nd6 23.a4 Tb8 24.Td2 Ne6 25.Dd1 Ne5 26.Nd4 Nf4 27.Ne3 Nc3 28.fe3 b4 ∓ 29.cb4 Tab6! 30.Td6 (30.ba5 Ta6 31.b4 Ta5! —+) Tb4 (A 31...Ta4 U Nb3 —+) 31.Nc6 Tb2 32.Nb5 Ta2 33.Rb1 Ta4!! —+ 34.Rc2 Ta2 35.Rc3 Tc8 36. Nc6 Tc6! 37.Tc6 Db4 38.Rd3 Db5 39.Rd4 Dc6 40.Re5 Dc5 41. Rf4 Df5 42.Rg3 Df2 +. Un mat pe tablă prea puțin obișnuit în „lumea" marilor maeștri!

206. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Capablanca E. Bogoliubov

Londra, 1922

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.d4 ed4 10. cd4 Ng4 11.Ne3! Ca5 12.Nc2 Cc4 13.Nc1 c5 14.b3 Ca5 15. Nb2 Cc6 16.d5 Cb4 17.Cbd2 Cc2 18.Dc2 Te8 19.Dd3 h6 20. Cf1 Cd7 ∞ 21.h3!? (21.e5?! Nf3 22.Df3 de5 ∓) Nh5? (B 21... Nf3 22.Df3 Nf6 =) 22.C3d2! ↗ Nf6 23.Nf6 Df6 24.a4 c4 25. bc4 Cc5 26.De3 ba4 27.f4 De7 28.g4 Ng6 29.f5 Nh7 30.Cg3 De5 31.Rg2 Tab8 32.Tab1 f6 33.Cf3! (Capablanca: „A sosit momentul de a scoate piesele negrului din întăririle lor". VD) Tb2

34.Tb2 Db2 35.Te2 Db3 36.Cd4! De3 37.Te3 Tb8 38.Tc3 Rf7 39. Rf3 Tb2 40.Cge2 Ng8 41.Ce6! Cb3 42.c5! ± dc5 43.Cc5 Cd2 44.Rf2 Re7 (44...Cb1 45.Tc4!) 45.Re1 Cb1 46.Td3 a3 47.d6 Rd8 48.Cd4! +— Tb6 (48...a2? 49.Cc6 +—) 49.Cde6 Ne6 50. fe6 Tb8 51.e7 Re8 52.Ca6 (1—0). O confruntare care etalează din plin ideile novatoare ale campionului mondial „en titre".

207. GAMBITUL DAMEI

M. Vidmar F. Yates

Londra, 1922

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 b6 8.cd5 ed5 9.Nd3 Nb7 10.0—0 c5 11.De2 c4 12.Nb1 a6 13.Ce5 b5 14.f4 ± → Ce4 15. Ne4 de4 16.Cd7 (E Cd7—f6—d5) Dd7 17.Ne7 De7 18.f5 f6 (18...Df6?! 19.Dg4 Tfe8 20. Tf4 ±) 19.Tf4 Tad8 20.Tcf1! Tfe8 21.Th4 Df7 22.a3 Te7 23. Tff4 Tde8 24.Dg4 ± Nc6 25.d5! Na8 (25...Nd5? 26.Th7! Rh7 27. Dh3 Rg8 28.Th4 Rf8 29.Th8 Dg8 30.Cd5 +—) 26.Dh3 h6 27. Tfg4 Rh7 28.Ce4! Df8 (A 29... Nd5) 29.Cf6! (Începutul unei foarte frumoase şi dificile combinaţii, găsită după 45 minute de gîndire, care a decis partida) Df6 30.Tg6 Df8?! (B 30...Db2 31.Thh6 Rg8 32.Th8 Rf7 33. Tg7! Dg7 34.Th7 Nd5! 35. Tg7 Rg7 36.Dg3 Rf6! 37.Dd6 Rf5 38.Dd5 Rg6 = şah etern) 31.Dg4!! Df7 32.Dg5! +— Rh8 33.f6 Dd5 34.Thh6 (1—0); 34... Rg8 35.Tg7 +—. O partidă pentru a cărei eleganţă simplă, combinată cu o incontestabilă originalitate, i s-a acordat premiul 2 de frumuseţe.

208. APĂRAREA OLANDEZĂ

E. Bogoliubov **A. Alehin**

Hastings, 1922

1.d4 f5 2.c4 Cf6 3.g3 e6 4. Ng2 Nb4 5.Nd2 Nd2 6.Cd2 Cc6 7.Cgf3 0—0 8.0—0 d6 9.Db3 Rh8 10.Dc3 e5 11.e3 a5 12.b3 De8 13.a3 Dh5 ↗ 14.h4 Cg4 15. Cg5 Nd7 16.f3 Cf6 17.f4 e4 ∓ (Ad) 18.Tfd1 (B 18.d5) h6 19. Ch3 d5 20.Cf1 Ce7 (A 21...a4 22.b4 dc4 23.Dc4 Ced5 ∓) 21.a4 Cc6 22.Td2 Cb4 23.Nh1 De8 24. Tg2 dc4 25.bc4 Na4 26.Cf2 Nd7 27.Cd2 b5 28.Cd1 Cd3 29.Ta5 b4!! 30.Ta8 (30.Da1 Ta5 31.Da5 Da8 ∓) bc3 31.Te8 c2! (P) 32.Tf8 Rh7 33.Cf2 c1D 34.Cf1 Ce1 35.Th2 Dc4 36.Tb8 Nb5 37. Tb5 Db5 —+ 38.g4 Cf3 39.Nf3 ef3 40.gf5 De2 (Za) 41.d5 Rg8 42.h5 Rh7 43.e4 Ce4 44.Ce4 De4 45.d6 cd6 46.f6 gf6 47.Td2 De2! (0—1). Una din cele mai bune partide ale lui Alehin.

209. PARTIDA SPANIOLĂ

G. Thomas **A. Rubinstein**

Hastings, 1922

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.De2 b5 6.Nb3 Nc5 7.c3 0—0 8.0—0 d6 9.d3 Ce7 10. Ng5 Cg6 11.Ch4 Ch4 12.Nh4 h6! (Începutul unui atac celebru!) 13.Rh1 g5 14.Ng3 Rg7 15. Cd2 De7 16.Nc2 Nd7 17.Tfe1 Tae8 18.a4 (B 18.f3 U 19.Nf2) Th8 19.ab5 ab5 20.Cf1 h5 → 21.f3 h4 22.Nf2 Nf2 23.Df2 g4 24.fg4 Cg4 25.Df3 h3 26.g3 (26.gh3? Th3!) Dg5 27.Ce3 Ta8 28.Cg4 Ng4 29.Df2 Ta1 30.Ta1 Ta8!! 31.Tb1 b4! 32.Nb3 f6 33. c4 f5 34.Rg1 fe4 35.Tf1?! (B 35. de4 U 36.Tf1) e3 36.Df7 Rh8 37.Dd5 c6! 38.Dc6 (38.Dd6 e2 39.Tf8 Rg7! —+) Tc8 39.De4

e2 40.Te1 d5!! 41.cd5 (41.Dd5 De3 —+) Tc1 (0—1). Un final fantastic, care ar fi meritat un premiu de frumusețe... dacă s-ar fi acordat la acest turneu.

210. GAMBITUL DAMEI

D. Janowski **S. Reshevsky**
New York, 1922

1.d4 Cf6 2.Cf3 d5 3.c4 e6 4. Cc3 Cbd7 5.Ng5 Ne7 6.e3 c6?! (În vîrstă de numai 11 ani, micul Sammy încă nu cunoștea toate secretele teoriei șahului, dar... avea talent „cu carul"; Tr 6...0—0) 7.Nd3 a6 8.0—0 dc4 9.Nc4 Cb6?! (Tr 9...b5) 10.Nd3 Cfd5 11.Ne7 De7 12.Dd2 Cc3 13.bc3 c5 14.Tab1! Cd7 15.a4 0—0 16.Dc2 h6 17.Tfe1 b6 18. Tb2 ∓ (As) Tb8 19.Teb1 Dd6 20.De2 a5 21.Nb5 Td8 22.h3 Dc7 23.e4 ± → Cf8 24.De3 Nd7 25.Ce5 Ne8 26.Ne8 Te8 27.f4 f6 28.Cf3 Cd7 29.e5 f5 30.g4! g6 31.gf5 gf5 32.d5! Cf8 33.Tg2 Rh7 34.c4 Df7 35.Rh2 Cg6 36. Tbg1 Tg8 37.d6 +— Db7 38. h4!?! (B 38.Cg5! hg5 39.Tg5 Tg7 40.Dg3! Df7 41.Th5 Rg8 42.Th6 Ce5 43.fe5! Tg3 44.Tg3 Dg7 45. Tg7 Rg7 46.Te6 +—) Dc6 39.h5? (B 39...Cg5! etc. +—) Ch8 40.Cg5!? hg5 41.fg5 Cg6!! (O resursă neașteptată, cu care în final negrul se salvează în mod miraculos) 42.Tg3 Rg7 (Y I „h") 43.Th3 Th8 44.hg6 Th3 = 45.Rh3?! (B 45.Dh3! Th8 46.Dh6! Rg8! 47.g7 Th7 48. Rg3 Th6 49.gh6 De4 50.d7 De3 =) Th8 46.Rg3 Da4 47. Df3 f4! 48.Rg4 Dc2 49.Df4 De2 50.Rg3 Dd3 51.Rg2 De2 52.Rg3 Dh2 53.Rf3 Tf8 54.Df6! Rg8! 55.d7 Tf6 56.gf6? (B 56.ef6! Dd2 57.f7 Rg7 58.Th1 =) Dd2 57.Th1? (B 57.g7 Dd7 58.Re2! Db7 59.Rf2! =) Dd3! 58.Rg2 Dg6 —+ 59.Rf2 Df5 60.Rg2 Dg4 61.Rh2 De2 62.Rh3 Dd3 63.Rh4 Dd7 64.Tg1 Rf8 65. Rh5 Dd4 (0—1). O partidă dramatică, în care un copil de 11 ani înregistra prima sa victorie la un mare maestru.

211. APĂRAREA OLANDEZĂ

G. Maroczy **S. Tartakover**
Teplitz-Schönau, 1922

1.d4 e6 2.c4 f5 3.Cc3 Cf6 4. a3 Ne7 5.e3 0—0 6.Nd3 d5 7. Cf3 c6 8.0—0 Ce4 9.Dc2 Nd6! 10.b3 Cd7 11.Nb2 Tf6?! (B 11... Df6; E 12.Ce5) 12.Tfe1?! (B 12. Ce5!) Th6 13.g3 Df6 14.Nf1 g5 15.Tad1?! (B 15.Ng2) g4 16.Ce4 fe4 17.Cd2 (VD) Th2!! (Unul din cele mai profunde sacrificii

cunoscute în istoria şahului, în care se remarcă precizia absolută a calculelor făcute de Tartakover. Reti: „Un tip de combinaţie fără precedent în istoria şahului". Spielmann: „Rareori am văzut un sacrificiu de turn fără a avea pregătite şi ameninţările respective. Personal nu cunosc încă un caz asemănător de genul celui din partidă". Znosko-Borovski: „Una din combinaţiile cele mai complicate pe care le cunosc. Negrul sacrifică un turn înainte de a-şi fi terminat dezvoltarea") 18.Rh2 Df2 19.Rh1! Cf6!! (P; 19...Dg3? 20.Cb1) 20.Te2 Dg3 21.Cb1 Ch5 (21...Dh4? 22. Th2!) 22.Dd2 Nd7!! 23.Tf2 (23. De1 Df3 24.Tg2 Cg3! 25.Rg1 Cf1 26.Df1 De3 27.Df2 Df2 28. Rf2 Tf8 29.Re2 h5! —+) Dh4 24.Rg1 Ng3! 25.Nc3?! (B 25. Th2) Nf2 26.Df2 g3 27.Dg2 Tf8 28.Ne1 Tf1!! (28...Dh2 29. Dh2 gh2 30.Rh2 Tf1 31.Cd2... 32.Nh4 ±) 29.Rf1 e5 30.Rg1 Ng4 31.Ng3 Cg3 32.Te1 Cf5 33. Df2 Dg5 34.de5 Nf3 35.Rf1 Cg3 (0—1). Tartakover a considerat această partidă ca fiind cea mai bună realizare a carierei sale şahiste. Conducerea turneului i-a acordat premiul 3 de frumuseţe.

212. GAMBITUL DAMEI

R. Reti — **H. Wolf**

Teplitz-Schönau, 1922

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.Dc2 a6 9.c5?! (Tr 9. a3) e5! 10.de5 Cg4 11.Ne7 De7 12.Ca4 Te8 13.Nd3? (B 13.h5 Cge5 14.Cd4! ±) h6 14.Cd4 Cde5 15.Cb6?! (B 15.0—0) Cf2! (Începutul unui frumos atac cu sacrificii) 16.Nh7 (16.Rf2? Cg4 17.Rg3 De5 18.Rh4 Dg5 19. ~ Ce3 —+) Rh8 17.0—0 Cfg4! (◊ Ta8! P) 18.Ca8 Ce3 19. De2 Cf1 20.Nb1 Ch2 21.Cb6 Cef3!! (Al treilea sacrificiu care încheie cu brio combinaţia negrului) 22.gf3 (22.Rh1? Cf1!!) Dg5 23.Rh2 Te2 24.Ce2 De5 25.Cg3 Db2 26.Tc2 Db1 27.Te2 Ne6 28.f4 g6 29.Ca8 h5 30.Cc7 h4 31.Ch1 Dd3 32.Tf2 Nf5 (0—1). Un premiu 1 de frumuseţe, cîştigat de bătrînul maestru vienez la tînărul şef al „Şcolii hipermoderne".

213. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Nimzovici — A. Hakansson

Kristianstad, 1922

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4. Dg4 cd4 5.Cf3 Cc6 6.Nd3 f5 7. Dg3 Cge7 8.0—0 Cg6 9.h4 Dc7 10.Te1 Nd7 11.a3 0—0—0 12.b4 a6 13.h5 Cge7 14.Nd2 h6 15.a4 g5 16.b5 f4 17.Dg4 Cb8 18.c3! Te8 19.cd4 Rd8 20.Tc1 Db6 21. a5 Da7 22.b6 Da8 23.Tc7 Cf5 24.Cc3 Ne7 25.Cd5! Cd4?! 26. Cd4 ed5 27.Dd7 (1—0). Un „mat sufocat" de excepţie, executat cu mare artă de alb.

214. APĂRAREA CARO-KANN

S. Tarrasch R. Reti

Viena, 1922

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Cf6 4.ed5 cd5 5.d4 Ng4 6.h3 Nf3 7. Df3 e6 8.Nd3 Cc6 9.Ne3 Ne7 10. 0—0 0—0 11.a3 a6 12.Ce2 b5 13.Nf4 Db6 14.c3 Ca5 15.Tad1 Cc4 16.Nc1 Dc6 17.Cg3 a5 18. Tfe1 b4 19.ab4 ab4 20.Cf5! ± ↗ ef5 21.Te7 bc3 22.bc3 g6 23. Nh6! Cb2 24.Tb1 Cd3 25.Dd3 Tfb8 26.Tb8 Tb8 27.Dg3 Td8 28.De5! Ta8 29.Tc7! De6 30.De6 fe6 31.Tg7 Rh8 32.Te7 Rg8 33. f3!! ± (33.Te6 Rf7 Y ∞) Ce8 (33...Te8? 34.Tg7 Rh8 35.Tf7 Ch5 36.g4 Cg3 37.Rf2 Ch1 38. Rg2! +—) 34.Rh2 Cd6 35.Tg7 Rh8 36.Td7 Cb5 37.Rg3 Cc3 38. Rf4 Cb5 39.Re5 Te8 40.Rf6 Rg8 41.Tg7 Rh8 42.Tb7 Cd6 43.Td7 Cb5 44.Rf7 Tg8 45.Td8!! (1—0). Un final care a meritat cu prisosinţă premiul 2 de frumuseţe al turneului.

215. GAMBITUL DAMEI

A. Rubinstein E. Bogoliubov

Viena, 1922

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Cf6 4. Cc3 g6 (Varianta Schlechter) **5. Cf3 Ng7 6.Ne2 0—0 7.0—0 Cbd7?!** (O dezvoltare care nu este în spiritul deschiderii; trebuia 7...dc4 sau 7...Ce4) **8.cd5 Cd5 9.Cd5 cd5 10.Db3** (Acum se văd consecinţele mutării 7... Cbd7; albul preia coloana „c" şi presează asupra flancului damei, negrul avînd serioase carenţe în dezvoltare) **10...Cf6 11. Nd2 Ce4 12.Tfd1 Cd2 13.Td2 Dd6 14.Tc1 b6 15.Tdc2 Nb7 16. Da4! a6** (Cu intenţia de a împiedica 17.Tc7 Tfc8 18.Tc8 Tc8 19.Tc8 Nc8 20.Da7, dar...) **17. Tc7! b5 18.Da5 Tab8 19.T1c5!** (...negrul nu a observat blocada care a urmat) **19...Tfd8 20. Ce5! Nf6 21.Cc6 e6** (Bogoliubov: „Eram convins că după 22. Cb8 Tb8 cu ameninţarea Nf6—d8 voi reciştiga calitatea". VD)

22.g3!! (Liniştea deplină care de obicei precede furtuna!) **22... Tdc8 23.Cb8 Tb8 24.Nb5!!** (Încă o surpriză pentru Bogoliubov, după care albul cîştigă) **24...Nd8 25.Ne8! Df8 26.Tb7! Na5 27. Tb8 Dd6 28.Tb7 Nb6 29.Tc6 Db4 30.Nf7** şi negrul a cedat. Rubinstein a obţinut premiul 1 de frumuseţe pentru această partidă caracteristică pentru stilul său expus în cursul jocului clar şi precis.

216. INDIANA DAMEI

F. Sämisch **A. Nimzovici**
Copenhaga, 1923

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.Cc3 0—0 7.0—0 d5 8.Ce5 c6 9.cd5 cd5 10. Nf4 a6! 11.Tc1 b5 12.Db3 Cc6 13.Cc6 Nc6 14.h3 Dd7 15.Rh2 Ch5! 16.Nd2 f5! 17.Dd1 b4 18. Cb1 Nb5 19.Tg1 Nd6!! (P) 20. e4?! fe4! 21.Dh5 Tf2 22.Dg5 Taf8 23.Rh1 T8f5 24.De3 Nd3! 25.Tce1 h6!! (0—1). Un zugzwang total, rar întîlnit în partidele marilor maeştri. „Nemuritoarea" lui Nimzovici.

217. GAMBITUL REGELUI

R. Spielmann **E. Bogoliubov**
Karlsbad, 1923

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Nc4 Cf6 4. Cc3 c6!? 5.d4 Nb4! 6.Df3 d5! 7.ed5 0—0 8.Cge2 cd5 9.Nd3 Ng4! 10.Df4 Ne2 11.Re2 Cc6 12. Ne3 Te8 13.Thf1 De7! (A 14... Cd4 15.Dd4 Nc5! ∓) 14.Tf3! Tad8! 15.Rf1 Td6 16.Dh4 Nc3 17.Ng5?! Nd4! 18.Nf6 Df6! 19. Dh7 Rf8 (0—1). Un K.O. de categoria . . . „supermaeştri"!

218. GAMBITUL DAMEI

E. Grünfeld **A. Alehin**
Karlsbad, 1923

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 Cbd7 6.e3 0—0 7.Tc1 c6 8.Dc2 a6 9.a3 h6 10. Nh4 Te8 11.Nd3 dc4 12.Nc4 b5 13.Na2 c5 14.Td1? (O pierdere de tempo mult visată de negru; trebuia 14.0—0 sau 14.dc5) **14... cd4 15.Cd4 Db6 16.Nb1 Nb7!** (O mutare care părea imposibilă după 16.Nb1; însă geniul şahist al lui Alehin a „văzut" ceva mai mult) **17.0—0 Tac8 18. Dd2 Ce5** (Un veritabil „Pegas" care, bine dirijat de Alehin, va fi unul din principalii realizatori ai victoriei) **19.Nf6 Nf6 20. Dc2 g6** (Asigură un cîmp de refugiu nebunului din f6, foarte eficace pe diagonala mare) **21. De2 Cc4 22.Ne4!** (Albul încearcă să se salveze prin contraatacuri tactice) **22...Ng7! 23. Nb7 Db7 24.Tc1 e5! 25.Cb3 e4! 26.Cd4 Ted8! 27.Tfd1 Ce5 28. Ca2?!** (Ieşirea calului din bătălia pentru apărarea regelui va aduce albului o înfrîngere rapidă; era mai bine 28.f3 ef3 29.gf3 cu posibilităţi de rezistenţă îndelungată) **28...Cd3 29. Tc8 Dc8 30.f3** (Acum este prea tîrziu. VD) **30...Td4!!** (Un sacri-

ficiu aparent banal, dar de o fină originalitate) **31.fe4 Cf4!!**

32.ef4 Dc4!! 33.Dc4 Td1 34.Df1 Nd4 cu mat imediat. O partidă splendidă, distinsă cu premiul de frumusețe, pe care unii cronicari o consideră „nemuritoarea lui Alehin".

219. INDIANA REGELUI

A. Alehin — **F. Yates**

Karlsbad, 1923

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.Cf3 Cc6 7.d5 Cb8 8.e4 Cbd7 9.0—0 a5 10.Ne3 (Prematur; era mai bine 10.h3) **10...Cg4! 11.Nd4 Cge5 12.Ce5?!** (Se pare că Alehin nu este în forma lui normală; schimbul nu este recomandabil deoarece permite negrului să-și instaleze calul la e5 de unde va exercita o presiune puternică) **12...Ce5 13.c5 dc5 14. Nc5 b6 15.Nd4 Na6 16.Te1 Dd6 17.Nf1 Nf1 18.Tf1 c5! 19.Ne5 De5 20.Db3 Tab8 21.Db5 f5 22. Tae1 f4 23.Dd7 Tbd8 24.gf4 Df4 25.De6 Rh8 26.f3 Dg5 27. Rh1?!** (În care se vede că Alehin nu-l apreciază pe Yates la justa lui valoare, altfel ar fi jucat mai prudent 27.Dg4) **27... Td6 28.Dh3 Ne5 29.Te2 Tdf6 30.Cd1 Tf4 31.Cc3 Th4 32.De6 Dh5 33.Cg4** (Și aici, cu capul între palme, după 50 de minute de gîndire, Yates a dezlănțuit un atac care-i va aduce un premiu major de frumusețe și . . . nemurirea șahistă. VD) **33...Tg4 34.fg4 Tf1 35.Rg2 Dh2 36.Rf1 Dh1 37.Rf2 Nd4 38.Rg3 Dg1 39.**

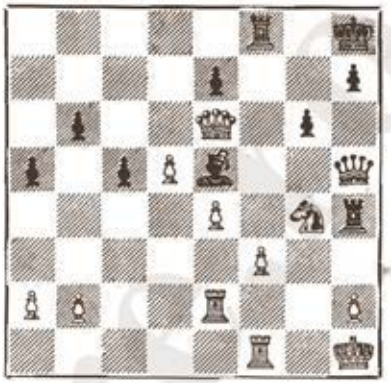

Rh3 Df1 40.Tg2 Dh1 41.Rg3 De1 42.Rh3 g5! 43.Tc2 (Singura mutare posibilă, care a stat de fapt la baza calculelor atacului negrului!) **43...Df1 44.Rh2 Dg1 45.Rh3 Dh1 46.Rg3 Dd1!!** (Poanta cîștigătoare) **47.Tc3 Dg1 48.Rh3 Df1 49.Rg3 Nf2 50.Rf3 Ng1** după care albul a cedat, dînd naștere la unul din cele mai mari paradoxuri din istoria premiilor de frumusețe în șah. În cadrul aceluiași turneu, două din partidele lui Alehin au fost premiate la egalitate pe primele locuri: un premiu 1 pentru cea mai frumoasă partidă cîștigată și alt premiu 1 pentru . . . cea mai frumoasă partidă pierdută. Una caldă, alta rece.

220. DESCHIDEREA RETI

R. Reti — A. Rubinstein

Karlsbad, 1923

1.Cf3 d5 2.g3 Cf6 3.Ng2 g6 4.c4 d4 (Negrul se dezvoltă după principiile „Școlii noi",

urmărind formarea unui triunghi de pioni, c5, d4, e5, care să-i asigure o superioritate de spaţiu. Dar albul îl va convinge de defecţiunile sistemului „clasic") **5.d3 Ng7 6.b4!** (Conform „ideilor noi" Reti împiedică mai întîi consolidarea pionului negru d4 înaintat, după care-l va asedia) **6...0—0 7.Cbd2 c5 8. Cb3! cb4 9.Nb2! Cc6 10.Cbd4 Cd4 11.Nd4 b6** (E clar că negrul a pierdut lupta pentru centru şi în plus are dificultăţi pe aripa damei) **12.a3! Nb7 13. Nb2 ba3 14.Ta3 Dc7 15.Da1! Ce8 16.Ng7 Cg7 17.0—0 Ce6 18. Tb1 Nc6** (După plasarea optimă a pieselor sale, albul trece la înaintarea pionilor centrali în cel mai pur... „stil clasic". VD) **19.d4 Ne4 20.Td1 a5 21.d5!**

Cc5 22.Cd4 Ng2 23.Rg2 Tfd8 24.Cc6 Td6 25.Te3 Te8 26.De5 f6 27.Db2 e5 28.Db5 Rf7 29. Tb1 Cd7 30.f3 Tc8 31.Td3! (Cu mijloace „clasice" Reti şi-a amplificat la maximum avantajul poziţional) **31...e4! 32.fe4 Ce5 33.Db6! Cc6 34.c5! Td7 35.dc6 Td3 36.Dc7 Tc7 37.ed3 Tc6 38. Tb7 Re8 39.d4** (După care a urmat... capitularea fără condiţii) **39...Ta6 40.Tb6! Ta8 41. Tf6 a4 42.Tf2 a3 43.Ta2 Rd7 44.d5 g5 45.Rf3 Ta4 46.Re3 h5 47.h4 gh4 48.gh4 Re7 49.Rf4 Rd7 50.Rf5** şi negrul a cedat. Partida nu a primit nici un premiu de frumuseţe, dar a convins că „Şcoala clasică" a trecut la arhivă!

221. GAMBITUL REGELUI

A. Rubinstein K. Hromadka

Moravska Ostrava, 1923

1.e4 e5 2.f4 Nc5 3.Cf3 d6 4. Cc3 Cf6 5.Nc4 Cc6 6.d3 Ng4 7. h3 Nf3 8.Df3 Cd4 9.Dg3! (Surpriză pentru negru) **9...De7 10. Rd1! c6 11.a4! Tg8 12.fe5 de5 13.Tf1 h6?** (Împiedică Nc1—g5, dar cu preţul unei pierderi de tempo foarte important. Trebuia direct 13...0—0—0) **14.Ce2 0—0—0 15.Cd4 Nd4 16.c3 Nb6 17.a5 Nc7 18.Ne3 Rb8 19.Rc2 Ra8 20.Tf3 Cd5?!** (Negrul încearcă să-şi creeze un contrajoc pe cale tactică) **21.Ng1 Cf4 22. Df2 Nb8** (În această poziţie marele Akiba a stat mult pe gînduri, cu unghia degetului mare de la mîna stîngă în gură şi a gîndit mult, mult. VD) **23. g3!** (Iată motivul gîndurilor îndelungate ale albului: începutul unei combinaţii deosebit de

frumoase) **23...Ch3 24.Tf7 Dd6 25.Db6!** (O mutare care încă nu clarifică tot planul albului) **25...Td7 26.Nc5!!** (Poanta combinației care decide partida) **26...Tf7 27.Nd6 Tf2 28.Df2** (Forțat. După 28.Rb3? Nd6 29. De3 Tgf8 negrul obține remiza) **28...Cf2 29.Nc5!** și negrul a cedat, iar Rubinstein a primit drept recompensă premiul de frumusețe și... supranumele de „Spinoza al șahului".

222. GAMBITUL REGELUI

R. Spielmann **S. Tarrasch**

Moravska Ostrava, 1923

1.e4 e5 2.f4 d5 (Contragambitul Falkbeer) 3.ed5 e4 4.d3 Cf6 5.de4 Ce4 6.Cf3 Nc5 7.De2 Nf5! 8.g4? (B 8.Cc3) 0—0! 9. gf5 Te8! 10.Ng2 Cf2 11.Ce5 Ch1 12.Nh1 Cd7! (12...f6? 13.d6!) 13. Cc3 f6 14.Ce4 fe5 15.Cc5 Cc5 16.fe5 Dh4 17.Rf1 Tf8 18.Rg1 Dd4 19.Ne3 De5 20.Te1 Cd7 21. Dc4 Rh8 22.Ne4 Tae8 —+ 23. Nd4 Df4 24.Te2 Cf6 (24...Te4? 25.Ng7!) 25.Nf6 gf6 26.h3 Tg8 (0—1). Un premiu 3 de frumusețe pentru o partidă care constituie un model clasic de atac asupra regelui nerocat.

223. APĂRAREA FRANCEZĂ

P. Romanovski I. Wilner

Leningrad, 1923

1.e4 Cf6 2.d3!? d5 3.e5 Cd7 4.f4 e6 5.Cf3 Ne7 6.d4 ∞ c5 7.c3 Cc6 8.Ne2 Db6 9.0—0 f6! 10.Rh1 0—0 11.b3 a5?! (11... cd4 12.cd4 fe5 13.fe5 Tf3!? 14. Nf3 Dd4 15.Dd4 Cd4 W ↗) 12. Na3! Te8 13.Nd3 f5? (Greșeala cu care s-a pierdut partida; B 13...Cf8) 14.g4!? Cf8 15.gf5 ef5 16.c4 Ne6 17.ed5 Nd5 18.Cc3 ↗ Nf3 19.Df3 Cd4 20.Cd5! Dd8 21. Dg2 b5! (A Ta8—a6—g6) 22. Tad1! ± Ta6 23.Cf6! Nf6 24. Nc5 Cfe6 25.Nd4 Cd4 26.Nb5 +— (Un atac general asupra pieselor negrului) Cb5 27.Td8 Td8 28.Db7 Cc7 29.Dc7 (1—0). De remarcat atacul „brutal", tipic pentru astfel de poziții, care i-a adus lui Romanovski premiul de frumusețe.

224. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Maroczy M. Euwe

Scheveningen, 1923

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7 (Varianta Scheveningen, intrată în practica curentă și cu denumirea respectivă după acest turneu) 8.Rh1

0—0 9.f4 Dc7 10.Cb3! a6 11.a4! b6 12.Nf3 Nb7 13.Ne3 Cb4 14. De2 d5 (E 15.Df2) 15.e5! Ce4 16.Ne4 de4 17.Df2 b5 18.ab5 ab5 19.Cd4 Nc6 20.Dg3! ± (A f4—f5 U Ne3—h6) Ta1 21. Ta1 Tb8 22.f5! ef5 23.Cf5 Nf8 24.Nf4! ± Ta8 25.Tc1! g6 26.e6 Db7 27.e7! +— Ng7 (27...Ne7 28.Ce7 De7 29.Nd6 +—) 28. Cg7 Rg7 29.Dh4 f6 30.Dh6 Rg8 31.Nd6! (1—0). O combinație de final foarte instructivă, care i-a adus „Newton"-ului șahiștilor, cum îl denumea Tartakover pe marele maestru maghiar, premiul special de frumusețe.

225. JOCUL CELOR DOI CAI

E. Canal P. Johner

Triest, 1923

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.d4 ed4 5.0—0 Ce4 6.Te1 d5 7.Cc3!? (Nt) dc4 8.Te4 Ne6 9. Cd4 Cd4 10.Td4 Dc8 (B 10... Nd6) 11.Ng5 Nd6 12.Ce4! 0—0 (VD) 13.Cf6!! gf6 (13...Rh8 14. Dh5 Nf5 15.Th4 h6 16.Nh6 Ng6 17.Dg5 +—) 14.Nf6 Ne5 15. Ne5 f6 16.Ng3 Td8 17.Nh4 c5 18.Td8 Dd8 19.Df3 Rg7 20.Db7 Nf7 21.Df3 Tb8 22.Td1 Db6 23. Dg3 Ng6 (23...Rh6 24.Td6 Db2 25.Dg5 ∓) 24.Td7 Rg8 25.Nf6 Tb7 26.Td8 Rf7 27.Df4! De6 28. Nc3 Df5 29.Dc4 De6 30.Tf8! (1—0). Un premiu 2 de frumusețe pentru tînărul și talentatul maestru peruvian.

226. APĂRAREA PHILIDOR

E. Adams C. Torre

New Orleans, 1924

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 ed4 4. Dd4 Cc6 5.Nb5 Nd7 6.Nc6 Nc6 7.Cc3 Cf6 8.0—0 Ne7 9.Cd5 Nd5 10.ed5 0—0 11.Ng5 c6 12.c4 cd5 13.cd5 a5?! (B 13...Cd7) 14.Tfe1 Te8 15.Te2 Tc8 16.Tae1 Dd7 17.Nf6 Nf6 18.Df4! Db5 (VD)

19.Dc4!! +— Dd7 20.Dc7!! Db5 21.a4! Da4 22.Te4!! Db5 23. Db7!! (1—0). O nemaivăzută paralizie generală a negrului.

227. GAMBITUL DAMEI

M. Euwe A. Speyer

Amsterdam, 1924

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 c6 4. c4 e6 5.Cbd2 Cbd7?! (B 5...c5!) 6.Nd3 c5 7.0—0 b6? (B 7...Ne7 8...0—0) 8.cd5 ed5 9.e4! Nb7 10. ed5 Nd5 11.Te1 Ne7 12.dc5 → Cc5 13.Nb5 Rf8 14.b3 Nb7 15. Nb2 Cd3 16.Nd3 Dd3 17.Tc1!? Td8 18.Te7!! Nf3 19.Na3!! Da6 20.Tcc7!! Da3 21.Tf7 Re8 22. De1 (1—0). Distinsă cu premiul de frumusețe, această partidă ni-l prezintă pe dr. Euwe, „tactician înnăscut".

228. PARTIDA SPANIOLĂ

Em. Lasker Ed. Lasker

New York, 1924

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3! Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 cd4!? 13.cd4 Nd7 14.Cf1 Tfc8 15.Te2 Ch5 16.de5 de5 17.Ce5 Nh3 18.Cf7 Ne6 19.Cg5 Nc4 20. Nd3 Td8 21.Tc2! Cf4 22.Nf4 Df4 23.Ch3 De5 24.Nc4 Cc4 25. De2 Td4 26.f3 Tad8 27.Tac1 Nc5 28.Rh1 Nb4 (Crn) 29.b3 Cd2 30.Ce3 Na3?! (B 30...Ce4 31.fe4 Te4 32.Tc8 Te8! —+) 31.Td1 Nb4 32.a3 Na5 33.b4 Nc7 34.f4 Ce4! 35.Rh2! Td1 36.Cd1! De7 37.Tc7?! (B 37.Cdf2! Td4 38.De3! +—) Dc7 38.De4 Dc4 39.De7 Dc8 40.Cdf2 h6 41. Da7 De6 42.Db7 Dd5! 43.Db6 Td6 44.De3 Te6 45.Dc3 Dc4 46. Df3 Dc6 47.Dd3 Td6 48.Db3 Dd5 49.Db1 Te6 50.Cg4 Te2! (Alehin: „Albul vrea să câștige! Așa se explică acțiunea sa brutală de la mutarea 51". VD)

51.Ch6 gh6 52.Dg6 Rf8 53.Dh6 Re8 54.Dg6 Rd8 55.Dg3 Te8 56. Df2 Tg8 57.Db2 Dd6! 58.Dc3 Rd7 59.Df3 Rc7 60.De4 Tg7 61. Df5 Te7! 62.Cg5 Te3 63.Ce4 De7! 64.Cf6 Rb8! 65.g3 Ta3 66. Rh3 Ta1 67.Cd5 Th1 68.Rg2 Dh7 69.Dh7 Th7 —+ 70.Rf3 Rb7 71.g4 Rc6 72.Re4 Th8? (B 72...Td7! 73.Cf6 Td8 74.Re4 a5 75.ba5 b4 76.Ce4 Td5! 77.Rf6 Td3! —+) 73.Ce3 Te8 74.Rd4 Td8 75.Re5 a5! 76.ba5 b4 77.a6! Rc5 78.a7! b3 79.Cd1 Ta8 80. g5 Ta7 81.g6 Td7 82.Cb2 Td2 83.Rf5! Td8 84.Re4 Td2 85.Rf3 Td8 86.Re4 Rd6 87.Rd4 Tc8 88.

g7! Re6 89.g8D Tg8 90.Rc4 Tg3! 91.Ca4 Rf5 92.Rb4 Rf4 93. Cb2 Re4 94.Ca4 Rd4 95.Cb2 Tf3 96.Ca4 Te3 97.Cb2 Re4 98. Ca4 Rf3 99.Ra3 Re4 100.Rb4 Rd4 101.Cb2 Th3 102.Ca4 Rd3 103.Rb3 Rd4 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). O remiză de antologie, al cărei final a rămas celebru.

229. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin **Em. Lasker**

New York, 1924

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 Cbd7 5.cd5 ed5 6.Nf4 c6 7.e3 Ch5 8.Nd3!? Cf4 9.ef4 Nd6 ∓ 10.g3 0—0 11.0—0 Te8 12.Dc2 Cf8 13.Cd1?! (B 13.Cg5 g6 14.h4 →) f6 14.Ce3 Ne6 15.Ch4 Nc7 16.b4 Nb6 17.Cf3 Nf7! (O manevră profundă) 18. b5?! (B 18.Nf5 Nh5 19.Ng4 Te3 20.Nh5) Nh5 19.g4 Nf7 20. bc6 Tc8 21.Db2 bc6 22.f5 Dd6 23.Cg2 Nc7 ∓ 24.Tfe1 h5 25.h3 Ch7 26.Te8 Te8 27.Te1 Tb8 28. Dc1 Cg5! —+ 29.Ce5!? fe5 30. Dg5 e4 31.f6 g6 32.f4 hg4 33. Ne2 gh3 34.Nh5 Tb2 35.Ch4 Df4 36.Df4 Nf4 (0—1). O încleştare de excepţie între un fost şi un viitor campion mondial.

230. GAMBITUL DAMEI

F. Marshall E. Bogoliubov

New York, 1924

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Ng5 d5 4.e3 Cbd7 5.c4 c6 6.cd5 ed5 7. Cc3 Da5 (Varianta Cambridge-Springs) 8.Nd3 Ce4 9.Dc2 Cg5 10.Cg5 h6? (B 10...Cf6 U Ne7) 11.Cf3 Ne7 12.0—0 0—0 13.a3! (A b2—b4—b5 → c6) Dd8 14. Tae1 a5?! 15.De2 Cf6?! (B 15...Nd6; E e3—e4) 16.Ce5 Nd6 17.f4 c5 18.Nb1 Nd7 19.Dc2 ± Nc6 20.dc5!? Nc5 21.Rh1 Te8? (B 21...Tc8) 22.e4! Nd4 23.Cc6 bc6 24.e5 ± Cg4 25.Dh7 Rf8 26.g3 Db6 27.Nf5 Cf2 28.Tf2! Nf2 29.Dh8 Re7 30.Dg7!! Rd8 31.Df6 Te7 32.e6!! +— Nd4 33. ef7 Nf3 34.f8D Rc7 35.Te7 Ne7 36.Da8 Rd6 37.Dh8 Dd8 38.De5 (1—0). Premiul 2 de frumuseţe.

231. DESCHIDEREA ZUKERTORT-RETI

R. Reti E. Bogoliubov

New York, 1924

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4. Ng2 Nd6 5.0—0 0—0 6.b3 Te8 7.Nb2 Cbd7 8.d4! c6 9.Cbd2 Ce4?! (Probabil singura mutare din deschiderea negrului care ar putea fi criticată. Alehin propune 9...e5) **10.Ce4 de4 11. Ce5 f5** (Forţat, altfel se pierde pionul e4) **12.f3!** (Mutarea care va decide victoria, provocînd prăbuşirea centrului negrului) **12...ef3 13.Nf3!** (O replică fină care caracterizează jocul lui Reti; puţini sînt cei care n-ar fi jucat mecanic 13.ef3) **13...Dc7 14.Cd7 Nd7 15.e4!** (Iată explicaţia mutării 13.Nf3!) **15...e5** (Se pare că Bogoliubov a găsit „iarba fiarelor" împotriva „vrăjitoriilor" lui Reti şi că s-ar fi restabilit echilibrul pe tablă,

dar . . .) **16.c5!** (. . . Reti descoperă în continuare drumul spre victorie) **16...Nf8 17.Dc2 ed4 18. ef5 Tad8** (După 18...Te5 19.Dc4 Rh8 20.f6! albul cîștigă. VD)

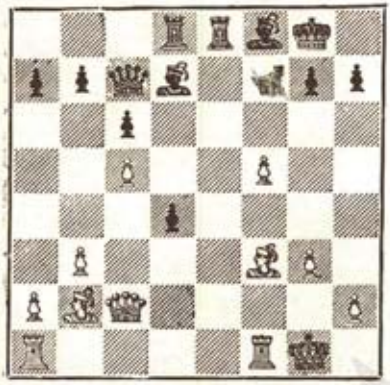

19.Nh5! (Începutul combinației finale calculată cu o precizie extraordinară) **19...Te5 20.Nd4 Tf5 21.Tf5 Nf5 22.Df5 Td4 23. Tf1 Td8** (Toate mutările negrului au fost forțate. După 23... De7 24.Nf7 Rh8 25.Nd5!! albul cîștigă) **24.Nf7** (Un șah intermediar care arată marea artă de a ști „să scoți apă din piatră seacă") **24...Rh8 25.Ne8!** și negrul a cedat. Această partidă, distinsă cu premiul 1 de frumusețe, arată clar concepția care separă „vechiul" de „modern". Într-o anchetă inițiată în anul 1964 de revista „British Chess Magazin", adresată teoreticienilor de specialitate, cu tema „Care sînt cele mai frumoase zece partide din istoria șahului", confruntarea Reti—Bogoliubov a ocupat primul loc, urmată de partida Grünfeld—Alehin, Karlsbad, 1923.

232. PARTIDA PIONULUI DAMEI

M. Euwe — A. Cepurnoff

Paris, Preolimpiada, 1924

1.d4 c5 2.e3 Cf6 3.Cf3 e6 4. Nd3 b6 5.0—0 Nb7 6.b3 g6 7. Nb2 Ng7 8.Cbd2 d5 9.De2 Ce4? 10.Nb5! ± Cd7 11.Ce4 de4 12. Ce5 Ne5 13.de5 a6! 14.Nd7 Dd7 15.Tfd1 Dc7 16.Td6 0—0 17. Tad1 Nd5 18.c4 Nc6 19.h4! Tac8 20.h5 De7 21.Dg4 g5! 22. f4 ef3 23.gf3 Rh8 24.h6 Tg8 25. Rf2 Tg6 26.Th1 Rg8 27.e4 Rh8 28.Th5 Nd7! 29.Tb6 Nc6! 30. Nc1 Dd8 31.Ta6 Dd4 32.Rg2 Dd1 33.Ng5 Td8 34.Tc6 Td2! 35. Nd2? (Rg3!) Tg4 36.fg4 Dd2 37. Rh3 De3 38.Rh4 Df2 39.Rg5 f6 40.ef6 De3 și remiză prin șah etern.

233. PARTIDA VIENEZĂ

K. Hromadka — **H. Mattison**

Paris, Preolimpiada, 1924

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4. fe5 Ce4 5.Df3 Cc3 6.dc3?! Ne7 7.Nf4 0—0 8.0—0—0 c6 9.Nd3 Cd7? 10.Ch3 Cc5 11.Dh5 g6!? 12.Dh6 Nh3 13.Dh3 Ng5 14.De3 Nf4 15.Df4 Ce6 16.Dg3?! Dg5 17.Dg5 Cg5 18.h4 Ce6 19.Thf1 Tfe8 20.h5 Rg7 21.Tf6 Cc5 22. Tdf1 Te7 23.hg6 hg6 24.c4! Cd3 25.cd3 dc4 26.dc4 Tf8 27.Te1 Tfe8 28.Tef1 Th8! 29.g4 Tf8 30. Te1 Tfe8 31.Tef1 Td7! 32.Td6?!

Tc7 33.Te1 Tce7 34.Rc2 Rf8!? 35.Rd3 Te5 36.Te5 Te5 37.Td8 Te8 38.Td7 Te7 39.Td8 Rg7 40. b4?! Rf6 41.a4 Rg5 42.Td4 f5 43.gf5 gf5 44.Td8 f4 45.Tf8 Rg4 46.Tg8 Rh3 47.Tf8 Rg3 48.Tg8 Rf2 49.b5 cb5 50.ab5 b6! 51. c5?! bc5 52.Tg5 f3 53.Tc5 Rg2 54.Tg5 Rf1 55.Rd2 f2 56.Rd1 Te6 57.Tg7 a6 58.ba6 Ta6 59. Rd2 Th6 60.Tg8 Th2 (0—1). O victorie clasică a cîştigătorului „Preolimpiadei de la Paris", desfăşurată cu ocazia constituirii F.I.D.E.

234. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Johner — R. Teichmann

Berlin, 1924

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5!? 6.Nb3 Ne7?! (B 6...Ce4) 7.a4 b4 8.De2 0—0 9.a5 d6 10.c3 h6?! (B 10... Nb7) 11.d4 bc3 12.bc3 Tb8 13. Nc4 Ng4?! (B 13...Te8, Ne7—f8) 14.Ne3 ed4 15.Nd4! Nc8 16. Te1 Ta8 17.Cbd2 Dd7 18.Cf1 (↗ X a6) Te8 19.Da2! Cd8 20.Tad1 Nb7 21.Cg3 Ce6 22.e5! (Începe atacul decisiv!) Ch7 23.ed6 Nf3 24.Te6! Nd1 25.de7 Te7 (25...Da4!? 26.Tg6 Te7 27.Nf7!) 26.Tg6 Te1 27.Cf1 Cg5 28.Tg7 Rf8 29.Da3 c5 30.Dc5 De7 31. Dc6 (1—0).

235. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin — F. Marshall

Baden-Baden, 1925

1.d4 d5 2.c4 Cf6 (Apărarea americană) 3.cd5 Cd5 4.e4 Cf6 5.Nd3 e5 6.de5 Cg4 7.Cf3 Cc6 8.Ng5 Ne7 9.Ne7 De7 10.Cc3 Cce5 11.Ce5 De5?! (B 11...Ce5) 12.h3 Cf6 13.Dd2 Nd7 14.De3 ± Nc6 15.0—0—0 0—0 16.f4 De6 17.e5 (A 18.f5!) Tfe8 18.The1 Tad8 19.f5 (Decisiv) +— De7 20.Dg5 Cd5 21.f6! Df8 22.Nc4! Cc3 23.Td8 Td8 24.fg7 Ca2 25. Rb1 (25.Na2? Dc5 26. ~ Te8 Y) De8 26.e6!! Ne4 27.Ra1 f5 28. e7 Td5 29.Df6 Df7 30.e8D (1—0). O partidă caracteristică stilului „în forţă" al lui Alehin.

236. DESCHIDEREA RETI

R. Reti — **A. Alehin**

Baden-Baden, 1925

1.g3 e5 2.Cf3 (Albul încearcă Apărarea Alehin cu culorile inversate şi deci cu un tempo în plus, mutarea g2—g3. Un experiment pe care Reti... nu l-a mai repetat niciodată) **2...e4 3.Cd4 d5 4.d3 cd3 5.Dd3 Cf6 6. Ng2 Nb4 7.Nd2 Nd2 8.Cd2 0—0 9.c4!** (Reti joacă foarte bine deschiderea, făcînd abstracţie de ciudăţenia primei mutări) **9...Ca6 10.cd5 Cb4 11.Dc4 Cbd5 12.C2b3 c6 13.0—0 Te8 14.Tfd1 Ng4 15.Td2 Dc8 16.Cc5 Nh3!** (Negrul oferă un sacrificiu de pion...) **17.Nf3** (...care ar fi putut fi fatal după 17.Nh3? Dh3 18.Cb7 Cg4 19.Cf3 Cde3! 20.fe3 Ce3 21.Df7 Rh8! 22.Ch4 Tf8 după care negrul cîştigă) **17...Ng4 18.Ng2 Nh3 19.Nf3 Ng4 20.Nh1 h5 21.b4 a6 22.Tc1 h4 23.a4 hg3 24.hg3 Dc7 25.b5**

(Consecvent, însă foarte riscant) **25...ab5 26.ab5** (În sfîrşit Alehin a ajuns în situaţia de . . . a face explozie! VD) **26...Te3!!** (O mu-

tare aproape neverosimilă, care literalmente răstoarnă cursul partidei) **27.Cf3?!** (Unele şanse dădea 27.Nf3) **27...cb5 28.Db5 Cc3! 29.Db7 Db7 30.Cb7 Ce2 31. Rh2 Ce4!** (O nouă combinaţie care are drept scop cîştigarea calului alb din b7, rupt de baza sa, în 12 mutări practic forţate) **32.Tc4! Cf2 33.Ng2 Ne6! 34. Tcc2 Cg4 35.Rh3 Ce5 36.Rh2 Tf3 37.Tc2 Cg4 38.Rh3 Ce3 39. Rh2 Cc2 40.Nf3 Cd4** şi albul a cedat, deoarece după 41.Te3 Cf3 42.Tf3 Nd5! calul din b7 cade. „Consider această partidă, împreună cu cea jucată cu Bogoliubov în 1922, drept cele mai strălucite realizări din cariera mea şahistă" — Alehin.

237. APĂRAREA RUSĂ

F. Yates — **F. Marshall**

Marienbad, 1925

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 Nb4 4.Nc4 d6 5.d3 Ne6 6.Nb3 Cc6 7.0—0 h6 8.Ce2 Nb3 9.ab3 d5! 10.Cg3 de4 11.de4 Dd1 12.Td1 Nc5 13.c3 Cg4 14.Tf1? (B 14. Ch1) 0—0—0 15.b4 Nb6 16. h3 Cf2 17.Tf2 Td1 18.Cf1 Thd8 19.b5?! (B 19.g3 U 20.Rg2) Ca5 20.Ta5 Tc1! 21.Ta4 Tdd1 22.Cd4 (22.C3h2 Tc2 —+) ed4 23.cd4 Td4! (0—1). Premiul 1 de frumuseţe, din cele zece care s-au acordat la acest turneu.

238. PARTIDA PIONULUI DAMEI

D. Janowski — F. Sämisch

Marienbad, 1925

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Ng5 c5 4.e3 Cc6 5.Cbd2 b6 6.c3 Nb7 7.Nd3 cd4? (B 7...d5) 8.ed4 Ne7 9.Cc4! 0—0 10.De2 Dc7 11.h4 h6?! 12.Dd2!! Cg4 (12...hg5!? 13.hg5 Te8!) 13.Nf4 d6 14.Ce3 Ce3 15.De3 (A 16.Nh6) h5 16. Th3! e5 17.de5 Ce5 18.Ce5 de5 19.Ne5! Nd6 20.Dh6!! (1—0). Două „lovituri de măciucă" i-au dat prilejul lui Janowski să obţină premiul 2 de frumuseţe al turneului.

239. GAMBITUL DAMEI

G. Nagy — D. Przepiorka

Debreţin, 1925

1.Cf3 Cf6 2.c4 c6 3.Cc3 d5 4.cd5 cd5 5.d4 Cc6 6.Nf4 e6 7. e3 Nd6 8.Ng3 0—0 9.a3 Ce4 10.

Ce4 de4 11.Cd2 f5 12.Cc4 Nc7 13.Nc7 Dc7 14.Tc1 Td8 15.b4 Db8 (A 16...Ce5) 16.f4 Nd7 17. Db3 Ce7 18.Ce5! Dd6 19.Tc5 b6?! (B 19...Cd5) 20.Nc4!! ± bc5 21.dc5! (21.bc5?! Db8!) Dd2!? 22.Rd2 Na4 23.Re2 Nb3 24.Nb3 Cd5 25.Tc1 +— Cc7 26. Nc4 a6 27.a4 Rf8 28.b5 ab5 29. ab5 Ta4 30.b6 Cd5 31.Nd5 Td5 32.b7 (1—0). Premiul 1 de frumusețe.

240. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Capablanca **Al. Ilin-Jenevski**

Moscova, 1925

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.Cge2 d6 6.d3 Cf6 7.0—0 0—0 8.h3 a6 9.Ne3 Nd7 10.Dd2 Te8 11.Cd1 Tc8 12.c3 Da5 13.g4 Ted8 14.f4 → Ne8 15. g5 Cd7 16.f5 b5 17.Cf4 b4 18.f6! Nf8! 19.Cf2 bc3 20.bc3 e6! 21. h4 Tb8 22.h5 Tb6 23.hg6 hg6 24.Cd1 Cde5 25.Df2 Cg4 26. Dh4 Cce5 27.d4 Ce3 28.Ce3 Dc3 29.de5 De3 30.Rh1? (B 30.Rh2 Tb2 ∞; 30...de5 31.Cg6! fg6 32. Tf3 De2 33.Taf1 → W) de5 31. Tf3 (VD) ef4!! (Φ De3) 32. Te3 fe3 33.De1 Tb2 34.De3 Tdd2 —+ 35.Nf3 c4 36.a3 Nc6 37.Da7 c3 (0—1). Prima partidă cîștigată de un maestru rus la Capablanca.

241. GAMBITUL DAMEI

F. Duz-Hotimirski **F. Marshall**

Moscova, 1925

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Nb4 5.e3?! (B 5.Da4! Cc6 6.e3 0—0 7.Nd2 Te8 8.Nd3 Nd7 9.Dc2 ±) 0—0 6.N d2 c5 7. Tc1 cd4 8.Cd4 e5 9.Cc2 Nc3 10. Nc3 Cc6 11.Cb4 Ng4 12.Dd3 d4 13.Cc6 bc6 14.ed4 ed4 15.Nd4 Ce4! 16.a3 Te8 17.Ne3 Df6! 18. Ne2 Cf2!! 19.Dc3 Ch1 —+ 20. Df6 gf6 21.Ng4 Te3 22.Rf1 Tad8 23.Nf3 Td2 24.Nc6 Cf2 25.b4 Ta3 26.c5 Cd3 27.Tb1 Cb4 28. Ne4 Te3 (0—1).

242. PARTIDA PIONULUI DAMEI

C. Torre Em. Lasker

Moscova, 1925

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Ng5 c5 4.e3 cd4 5.ed4 Ne7 6.Cbd2 d6 7.c3 Cbd7 8.Nd3 b6 9.Cc4 Nb7 10.De2 Dc7 11.0—0 0—0 12. Tfe1 Tfe8 13.Tad1 Cf8 14.Nc1 Cd5 15.Cg5 b5! ∓ 16.Ca3 b4 17.cb4 Cb4 18.Dh5 Ng5! 19.Ng5 Cd3 20.Td3 Da5! ∓ 21.b4! (F) Df5? (B 21...Dd5! 22.Dg4 e5! ∓) 22.Tg3! h6 23.Cc4! ± (A 24. Cd6 ±) Dd5 24.Ce3 Db5?! (B 24...Dd4 25.Nh6 Cg6 26.Ng5!

Ne4! etc.; urmează o combinaţie de cîştig rămasă celebră în istoria şahului. VD) 25.Nf6!!

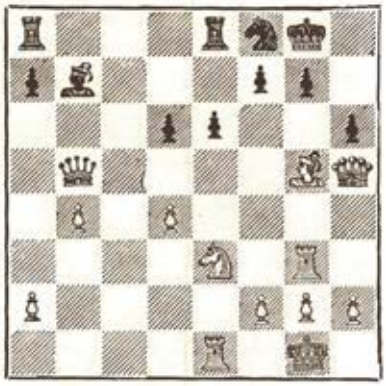

+— Dh5 26.Tg7 Rh8 27.Tf7 Rg8 28.Tg7 Rh8 29.Tb7 Rg8 30. Tg7 Rh8 31.Tg5 Rh7 32.Th5 Rg6 33.Th3 Rf6 34.Th6 Rg5 35. Th3 Teb8 36.Tg3 Rf6 37.Tf3 Rg6 38.a3 a5 39.ba5 Ta5 40.Cc4 Td5 41.Tf4 Cd7 42.Te6 Rg5 43. g3 (1—0). „Nemuritoarea" americanului Torre.

243. GAMBITUL DAMEI

J. Capablanca N. Zubarev
Moscova, 1925

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 dc4 4.e4 c5 5.d5 ed5 6.ed5 Cf6 7. Nc4 Nd6 8.0—0 0—0 9.Ng5 Ng4 10.Cc3 Cbd7 11.Ce4 Dc7?! (B 11...Ne5 12.h3 Nf3 13.Df3 Db6!) 12.Nf6 Cf6 13.Cf6 gf6 14. h3 Nh5! 15.Te1 Tfe8 16.Db3 a6 17.a4 Ng6 18.Nd3 Dd7? (B 18... Nf4!) 19.Cd2 Te7 20.Ng6 fg6 21. Ce4 Rg7 22.Dc3! ± Ne5 23. Dc5 Nb2?! (B 23...Tae8) 24. Cg5! ± Tae8 25.Ce6 Rf7 26. Tab1 Ne5 27.Dc4 Tc8 28.Db3 Nb8? (B 28...Tc3! 29.Db7 Db7 30.Tb7 Tb7 31.Cd8 Rf8 32.Cb7 Td3 =) 29.g3 Dd6 30.Cf4 Tce8 31.Te6 Dd7 32.Te7 Re7 33.Db7! Nf4 (VD) 34.Te1!! Ne5 (34...Rd8

35.Da8 +—; 34...Rd6 35.Db6 +—) 35.d6! +— Re6 36.Db3 Rf5 37.Dd3 Rg5 38.De3 Rf5 39. De4 Re6 40.Dc4 Rd6 41.Td1 Re7 42.Td7 Rd7 43.Da6 (1—0). Un final „à la Capa", pentru care campionul mondial a primit premiul 1 de frumuseţe.

244. APĂRAREA ALEHIN

A. Nimzovici A. Alehin
Semmering, 1926

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.e5 Cfd7 4.f4!? (Nt) e6 5.Cf3 c5 6.g3 Cc6 7.Ng2 Ne7 8.0—0 0—0 9.d3 Cb6 10.Ce2! d4 11.g4 f6 12.ef6 gf6 13.Cg3 Cd5 (B 13...Rh8) 14.De2 Nd6 15.Ch4 Cce7 16.Nd2 Dc7

17.Df2 c4! ⩲ ± 18.dc4 Ce3!! (O combinaţie excelentă prin simplitatea sa) 19.Ne3 de3 20. Df3 Dc4 21.Ce4! Nc7 22.b3 Dd4 23.c3 Db6 24.Rh1 Cd5 25.f5 Cf4 26.Tfd1 Rh8 (B 26...e2 27.Td2 Db5) 27.Nf1 ef5 28.gf5 Ne5 29. Te1 Nd7 30.Te3 Nc6 31.Tae1 Cd5 ± 32.Td3 Cc3?! (B 32... Cf4) 33.Cg6! hg6 34.Dg4!! ∓ (P; 34.fg6? Rg7 35.Dh3 Th8 36. Td7 Nd7 37.Dd7 Rg6 —+) Tf7 35.Th3 Rg7 36.Nc4! Nd5 37.fg6!? Ce4 38.gf7 Rf8 39.Te4 Ne4 40.De4 Re7 41.f8D Tf8 42. Dd5 Dd6 43.Db7 Rd8 44.Td3 Nd4 45.De4 Te8 46.Td4 (1—0). Mutarea „naturală" 32...Cc3 i-a adus lui Alehin pierderea partidei şi a turneului.

245. GAMBITUL BUDAPESTA

S. Tartakover S. Tarrasch

Semmering, 1926

1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.de5 Cg4 4.e4 Cc5 5.Cc3 Nb4 6.Cf3 Nc3 7.bc3 De7 8.Ne2 0—0 9.Cd4 (Dacă ar fi intuit „Praeceptor Germanie" rolul eminent pe care-l va juca calul albului, l-ar fi eliminat „cu amîndouă mîinile") **9...d6 10.0—0 Ca6 11.f4 Cc6 12.Te1!** (O „finețe", cu preţul unui pion, care lasă libertate de acţiune nebunului din e2) **12...Cd4 13.cd4!! De4?!** (Un „cadou grecesc" pe care „Doctorul" îl va plăti foarte scump. Dar şi după 13...Nd7, albul domină jocul cu „centrul magnific" pe care-l are) **14.Nf3 Dg6 15.Na3 Df6 16.Dd2 c6 17. d5! c5 18.Nb2 Dd8 19.Dc3 f6** (Negrul a blocat diagonala mare, dar... nu şi pentru un Tartakover) **20.Te3 Nd7 21. Tae1 Tf7 22.g4 Cc7 23.g5 Ce8** (Altceva mai bun nu există. VD) **24.f5! fg5 25.Nh5 Cf6 26.**

Nf7 Rf7 27.Dd2! (Cu ideea De2) **27...Cg8 28.De2 Nf5 29.Tf3 Ch6** (Aplicînd „Legea transmiterii slăbiciunilor", coloana „f" a negrului începe să cedeze. Dacă 29...g6 30.De6 Rf8 31.Tf5 gf5 32.Df5 albul cîştigă) **30.De6 Rf8 31.Tf5 Cf5 32.Df5 Rg8 33.De6 Rh8 34.Tf1** şi fiindcă urmează neiertător 35.Tf7, negrul a cedat. Premiul 3 de frumuseţe. „Cea mai bună partidă a mea", a mărturisit în cartea sa „Tartakover vous parle".

246. GAMBITUL DAMEI

J. Davidson **A. Alehin**

Semmering, 1926

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4. e3 e6 (Moda anilor 1920/1930)

5.Cc3 Cbd7 6.Dc2 Nd6 7.Nd3 0—0 8.0—0 De7 9.e4 dc4 10. Nc4 e5 = 11.Td1 ed4 12.Cd4 Cb6! 13.Nf1 Td8 14.h3 Nc7 15. Ne3 Te8! 16.Nd3 Ch5 17.Cce2 g6 18.Te1 Cd7 19.Cf3?! (B 19.f4 Cdf6 20.e5 Cd5 21.Nd2 Nb6 =) Nb6! ∓ 20.Ng5 Dc5! 21.Cc3 Ce5! 22.Ce5 De5 23.Ne3 Nc7 24.Ce2 Dh2 25.Rf1 Nh3! ∓ 26.gh3 Dh3 27.Rg1 Nh2 28.Rh1 Cf4! 29.Cf4 (29.Nf4? Ng3 2 +) Nf4 30.Rg1 Nh2 31.Rh1 Df3! —+ 32.Rh2 Te5 33.Dc5 (F) Tc5 34.Nc5 Dh5 35.Rg2 Dc5 36.Te3 Te8 37.Tae1 De5 38.T1e2 Te6 39.b3 Tf6 40.Tg3 Rg7 41. Nb1 Tf4 42.Nd3 Th4 43.Rf3 Df4 44.Rg2 Dc1 45.Rf3 h5 46.Tc2 Dd1 47.Re3 Th1 48.Rd4 h4 49. Te3 Te1 50.Te1 De1 51.Te2 Da1 52.Rc4 b5 (0—1). Partida a fost distinsă cu premiul 1—2 de frumusețe.

247. INDIANA DAMEI

A. Rubinstein **A. Alehin**

Dresda, 1926

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Nf4 b6 4.h3?! Nb7 5.Cbd2 Nd6! 6.Nd6 cd6 7.e3 0—0 8.Ne2 d5 9.0—0 Cc6 10.c3 Ce4! 11.Ce4 de4 12. Cd2 f5! 13.f4 g5 14.Cc4 d5 15. Ce5 Ce5! 16.de5 Rh8 17.a4?! (B 17.g3 U 18.Rh2) Tg8 18.Dd2 gf4! 19.Tf4 Dg5 20.Nf1 Dg3! 21.Rh1 (F) Dg7 22.Dd4 Na6! 23.Tf2 Dg3! 24.Tc2 Nf1 25. Tf1 Tac8! 26.b3 Tc7 27.Te2 Tcg7 28.Tf4 Tc7 29.Tc2 Tcg7 30.Te2 Tg6!! (Alehin: „O poziție excepțional de originală") 31.Db4 Th6 32.h4 Dg7! 33.c4 Tg6 34.Dd2 Tg3! 35.De1 Tg2 (0—1). Cu această partidă, Alehin, cel mai mare tactician al timpului său și deținătorul unei supraclase în materie de strategie, a cucerit premiul 2—3 de frumusețe.

248. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

A. Nimzovici A. Rubinstein

Dresda, 1926

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 (Noutate teoretică. Sistemul Dresda-Nimzovici) **5...Cb4 6.Nc4! e6 7.0—0 C8c6?!** (Surprinzător pentru Rubinstein! Era mai bine 7... C4c6 sau 7...Ne7 sau chiar 7... a6) **8.d3 Cd4 9.Cd4 cd4 10.Ce2 a6 11.Cg3 Nd6 12.f4 0—0 13. Df3** (După o îndelungată gîndire Nimzovici s-a decis asupra acestei continuări care va orienta toată „politica" viitoare) **13...Rh8!** (Rubinstein concepe cu această mutare un remarcabil plan defensiv) **14. Nd2 f5 15.Tae1 Cc6 16.Te2 Dc7?!** (Pînă aici partida avea un pronunțat aspect de egalitate, cu toate micile erori din deschidere ale negrului. Dar 16...Dc7 este o greșeală, ceea ce va demonstra în continuare Nimzovici „elaborînd" unul din cele mai frumoase monumente șahiste care ne-a fost dat să admirăm) **17.ef5 ef5** (Aici s-a

produs, spun unii cronicari ai timpului, „cea mai misterioasă şi excentrică mutare care s-a văzut vreodată". VD) **18.Ch1!!!**

(Fără îndoială o mutare foarte profundă şi cît se poate de originală, care va decide partida) **18...Nd7 19.Cf2 Tae8 20.Tfe1 Te2 21.Te2 Cd8 22.Ch3 Nc6 23. Dh5 g6 24.Dh4 Rg7! 25.Df2!!** (O manevră foarte fină de pendulare a damei, care-l face pe negru să piardă controlul cîmpului e5) **25...Nc5 26.b4 Nb6 27. Dh4! Te8 28.Te5 Cf7 29.Nf7 Df7 30.Cg5 Dg8 31.Te8 Ne8 32. De1!** (Matul pluteşte în aer...) **32...Nc6 33.De7 Rh8 34.b5!!** (O ultimă finețe tactică, după care tehnica îşi spune cuvîntul) **34... Dg7 35.Dg7 Rg7 36.bc6 bc6 37. Cf3 c5 38.Ce5 Nc7 39.Cc4 Rf7 40.g3 Nd8 41.Na5 Ne7 42.Nc7 Re6 43.Cb6 h6 44.h4 g5 45.h5 g4 46.Ne5** şi, în sfîrşit, total sleit... de mutări, negrul s-a hotărît să cedeze. Asemuită cu „o poveste din ţara minunilor" partida, respectiv Nimzovici, a primit premiul 2—3 de frumusețe.

249. INDIANA NIMZOVICI

P. Johner — **A. Nimzovici**

Dresda, 1926

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.Cf3 Cc6 7.0—0 Nc3 8.bc3 d6 9.Cd2! b6 10.Cb3?! (Nimzovici consideră că era mai bine 10.f4!) **10...e5 11.f4 e4! 12.Ne2 Dd7!** (Prima mutare dintr-un plan ingenios şi foarte complicat de blocare şi apoi atacare a rocadei albului) **13.h3 Ce7 14.De1?!** (Nimzovici: „După mutarea aceasta negrul are posibilitatea realizării unei blocade complete a poziţiei albului. Era de considerat 14.Nd2 Cf5 15.De1 g6 16.g4 Cg7 17.Dh4 Cfe8 18.a4 f5 19.g5 cu o poziţie greu de apreciat, în care şansele negrului sînt ceva mai bune") **14...h5! 15.Nd2 Df5! 16.Rh2 Dh7!!** (Manevra damei este de o indiscutabilă originalitate) **17.a4 Cf5 18.g3 a5** (Flancul damei este blocat) **19.Tg1 Ch6 20.Nf1 Nd7 21.Nc1 Tac8!** (Acum este blocat şi centrul) **22.d5 Rh8! 23.Cd2 Tg8** (Iar acum vine atacul. VD) **24.Ng2 g5 25.Cf1 Tg7 26.Ta2 Cf5 27. Nh1 Tcg8 28.Dd1 gf4!** (Consecinţele acestei mutări au trebuit foarte exact calculate, deoarece negrul reuşeşte să deschidă coloana „g" pentru el, dar se deschide şi coloana „e"

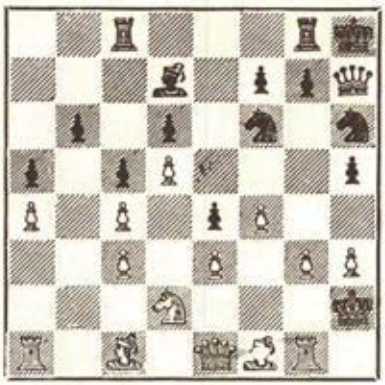

pentru adversar) **29.ef4 Nc8 30. Db3 Na6! 31.Te2!** (Contraatac pe coloana „e") **31...Ch4! 32. Te3 Nc8 33.Dc2 Nh3 34.Ne4** (După mutarea din partidă, urmează „execuția") **34...Nf5! 35. Nf5 Cf5 36.Te2 h4 37.Tgg2 hg3 38.Rg1 Dh3 39.Ce3 Ch4 40.Rf1 Te8** și în fața amenințării 41... Cg2 42.Tg2 Dh1 43.Re2 Dg2! albul a cedat. Partida a fost distinsă cu marele premiu de frumusețe al turneului. Această bijuterie șahistă a stîrnit multă senzație la timpul său.

250. DESCHIDEREA ZUKERTORT-RETI

M. Euwe — A. Alehin

Amsterdam, meci (8), 1926

1.Cf3 d5 2.c4 (Gambitul Reti) d4 3.b4 g6 4.e3 a5 5.b5 c5 6.ed4 Ng7 7.d3 cd4 8.g3 Cd7 9.Cbd2 Cc5 10.Cb3 Db6 11.Cc5 Dc5 12.Ng2 Ch6 13.0—0 0—0 14.a4 ± Te8 15.Te1 Nf5 16.Na3 Dc7 17.c5 Tad8 18.Cg5 Nf6 19. Ce4 Ng7 20.Dd2 Cg4 21.b6 Dc8 22.c6! ± bc6 (22...Dc6?! 23. Cd6!) 23.Da5 Ce5 24.Dd2 Da6 25.a5 Cd3 26.Cc5 Cc5 27.Nc5 Db5 28.Ne7 +— Tc8 29.Nf1 Db3 30.Ta3 Dd5 31.b7 Tb8 32. a6 Nc8 33.bc8 Tbc8 34.Ng2 Dd7 35.Nc5 Te1 36.De1 h5 37.a7 Ta8 38.De4 (1—0). O deosebit de frumoasă realizare a tînărului mare maestru olandez.

251. PARTIDA SPANIOLĂ

N. Brody — B. Moritz

Budapesta, Mica olimpiadă, 1926

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.a4! Tb8 9.ab5 ab5 10.c3 d5!? 11.ed5 Cd5 12.Ce5 Ce5 13.Te5 Cf6 14.h3 (F) Nd6 15.Te1 Cg4! 16.Te2 Dh4 17.d4 Cf2!?! 18.Tf2 Ng3 19.Df1!? Nf2 20.Df2 Df2 21.Rf2 ± Tb6 22. Cd2 Tf6 23.Cf3 h6 24.Ta7 c6 25. Rg3 Ne6 26.Ne6 Te6 27.Tc7 f6 28.d5! cd5 29.Tc5 b4 30.Td5 bc3 31.bc3 Tc8 32.Nd2 Rf7 33.Rf2 Tce8 34.c4 Te2 35.Rf1 T2e4 36. c5 Tc8 37.Rf2 Re6 38.Td6 Re7 39.Ne3 Tc4 40.Ta6 Rf7 41.Ta7 Rg6 42.g4! +— (Manevra decisivă) h5 43.Ch4 Rh7 44.Cf5 hg4 45.Tg7 Rh8 46.hg4 Tc2 47. Rf3 Tc3 48.Re4 Te3 49.Re3 (1—0). O partidă istorică, un „remember" al celei de a doua încercări a F.I.D.E. de a organiza „Turneul Națiunilor", la care însă n-au luat parte decît 4 țări: Germania, Iugoslavia, România și Ungaria.

252. DESCHIDEREA COLLE

E. Colle E. Grünfeld

Berlin, 1926

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.e3 b6 4. Nd3 Nb7 5.Cbd2 c5 6.0—0 Ne7 7.b3 cd4?! (Astfel este eliminată înaintarea e3—e4, caracteristică Deschiderii Colle, dar albul rămîne cu un centru mobil de pioni, care se va dovedi a fi foarte valoros datorită perspectivelor de atac pe care le creează) **8.ed4 d6 9.Nb2 Cbd7 10.c4 0—0 11.Tc1 Te8 12.Te1 Dc7 13.De2 Tac8** (Albul are iniţiativa, avînd piesele mai bine plasate, ceea ce îi permite să organizeze un clasic atac la rocadă) **14.Cf1 Db8 15.Cg3 Da8** (Şi negrul se organizează pentru un atac la rocada albului, dar cu un nebun de culori negre mai prost plasat ca omonimul său şi o lipsă de spaţiu cronică, care va fi o sursă de „necazuri". VD) **16.Cg5! g6?!** (Trebuia 16...Nf8, împiedicînd combinaţia care urmează) **17. Cf7! Rf7 18.De6 Rg7 19.d5 Cc5 20.Cf5!!** (Probabil negrul n-a observat sacrificiul celui de-al doilea cal alb, altfel ar fi jucat 18...Rf8) **20...Rf8 21.Dc3 gf5 22. Db6 Rf7 23.Nf5 Nd5 24.Tc7! Te7 25.Df6 Re8 26.Dh8 Rf7 27. Nc8** şi marele maestru Grünfeld a cedat. O partidă care a făcut înconjurul lumii, distinsă cu premiul de frumuseţe al turneului.

253. PARTIDA ITALIANĂ

I. Gudju V. Bogdanovski

Paris, 1926

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.d4 ed4 5.0—0 Ce4 (Moda zilei) 6.Te1 d5 7.Cc3!? (Tartakover: „O lovitură paradoxală inventată de peruvianul Canal": 7.Nd5 Dd5 8.Cc3 Da5! 9.Ce4 =) Ne6 8.Ce4! dc4 9.Ceg5 Dd5?! (Tr 9...Ne7) 10.Cf7!! Rf7 11.Cg5 Rg8 12.Ce6 Tc8 (12...Te8 13.Cc7 Te1 14.De1 Df7 15.Ce6 ↗; VD)

13.Nh6!! (Tartakover: „O nouă lovitură de trăsnet, corect calculată) Nb4 14.Cg7! Ce5 15. Te2 (B 15.Te3!!) d3 16.c3 Cf7 17.Ch5! (17.cb4?! Ch6 18.Ce6 Rf7!! ∞) Df5 18.Te8!! Te8 19. Dg4! (1—0); 19...Dg4 (Dg6) 20. Cf6 ∓. „O partidă consacrată ca una din cele mai elegante din ultimii ani, în spiritul lui Morphy" — Tartakover.

254. GAMBITUL DAMEI

V. Buerger G. Thomas
Hastings, 1926/1927

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. Ng5 h6 5.Nf6 Df6 6.Cc3 c6 7. Db3 Cd7 8.e4 (Nt; Tr. 8.e3) de4 9.Ce4 Df4 10.Nd3 Ne7 11. 0—0 0—0 12.Tfe1 b6 13.Tad1 Td8 14.Nb1 Cf8?! (B 14...Dc7) 15.Ce5!! ± h5 16.g3 Dh6 17. Df3 +— Nf6 18.Cc6 Te8 19. Cd6 Nd7 20.Ce8 Te8 21.Ce5 (1—0). O combinație foarte frumoasă.

255. GAMBITUL DAMEI

A. Lernovici **Al. Tyroler**
Sibiu, 1926/1927

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Cf6 4. Cc3 e6 5.Cf3 Cbd7 6.cd5 ed5 7. Nd3 Nd6 8.0—0 0—0 9.b3 Te8 10.Nb2 Cf8 11.Tc1 Ng4 12.h3 Nh5 13.Ne2 Tc8 14.Ch2 Ne2 15. De2 Cg6 16.Tfe1 Nb8 17.Cf1 Dd6 18.Dd3 Ce4 19.Cc4 de4 20. De2 Te6 21.Ted1! Ce7 22.d5! Cd5 23.Db5?! (B 23.Dg4! g6 24. f4 ef3 25.e4 fg2 26.Dg2 ±) Tc7! ∓ 24.Da4 Td7 25.Td4 f5 26.Tcd1 h5 (Începutul ofensivei generale) 27.Na3 Dc7 28.Dc4 Tg6 29.De2 Tg5 30.f4 ef3 31. Df3 Tf7 32.Td5 cd5 33.Dd5 Rh7 34.Tc1 Dd7 35.Dc4 Tf6 36.Tc2 Tfg6 37.Td2 Dd2! 38.Cd2 Tg2 39.Rf1 Td2 40.Dh4 Rh6 41.Nf8 Ne5 42.De7 Tc6 43.Re1 Tg2 44. Rf1 Ta2 (0—1). O partidă din primul campionat individual de șah al României (28.XII.1926—8.I.1927), cîștigat de maestrul Al. Tyroler din Timișoara.

256. APĂRAREA CARO-KANN

A. Nimzovici **J. Capablanca**
New York, 1927

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4. Nd3 Nd3 5.Dd3 e6 6.Cc3 Db6 7.Cge2 c5 ↗ 8.dc5 Nc5 9.0—0 Ce7 10.Ca4?! (B 10.a3 U 11.b4) Dc6 11.Cc5 Dc5 12.Ne3 Dc7 ∓ 13.f4 Cf5 14.c3 Cc6 15.Tad1 g6!? 16.g4? (B 16.Nf2) Ce3 17.De3 h5! 18.g5 0—0 19.Cd4 Db6 20.Tf2 Tfc8 21.a3 Tc7 22. Td3 Ca5?! (B 22...Ce7) 23.Te2! (A 24.f5 ef5 25.e6) Te8! 24. Rg2 Cc6 25.Ted2 Tec8 26.Te2 Ce7! 27.Ted2 Tc4 28.Dh3 Rg7! 29.Tf2 a5 30.Te2 Cf5! ∓ 31.Cf5 gf5 32.Df3 (32.Dh5? Th8 33.Df3 Th4! —+) Rg6 33.Ted2 Te4! 34.Td4 Tc4 35.Df2 Db5! 36. Rg3 Tcd4 37.cd4 Dc4 38.Rg2 b5 (→ X d4, f4) 39.Rg1 b4 40. ab4 ab4 41.Rg2 Dc1! 42.Rg3 Dh1! 43.Td3 Te1 44.Tf3 Td1 45. b3 (45.Rh3? Td2!; 45.Tb3 De4 46.Tb4 Td3 47.Rh4 Tf3) Tc1! (Za) —+ 46.Te3 Tf1! (0—1).

Capablanca a primit pentru această partidă premiul special pentru realizarea celei mai bune strategii.

257. PARTIDA PIONULUI DAMEI

A. Alehin F. Marshall
New York, 1927

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Ce4?! 4.Cfd2! Nb4 5.Dc2! d5 6.Cc3 f5 7.Cde4! ± (Ad) fe4 8.Nf4 0—0 9.e3 c6! 10.Ne2 Cd7 11.a3 Ne7 12.0—0 Ng5 13.f3! Nf4 14.ef4 Tf4 (14...ef3 15.Tf3 Cf6 16. c5! ±) 15.fe4 Tf1 16.Tf1 e5 17. Dd2! (Manevra decisivă) c5 (17...Db6 18.c5 Da5 19.ed5 ed4 20.b4!) 18.de5! d4 19.Df4! dc3 20.Df7 Rh8 21.bc3!! ± Dg8 22. De7 h6 23.Nh5! (23.e6? Cf6 24. e5 Ch7!) a5 24.e6 +— g6 25. ed7 Nd7 26.Tf7! (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul 2 de frumuseţe.

258. GAMBITUL DAMEI

J. Capablanca R. Spielmann
New York, 1927

1.d4 d5 2.Cf3 e6 3.c4 Cd7 4.Cc3 Cgf6 5.Ng5 Nb4 (Varianta Westfalia) **6.cd5 ed5 7.Da4 Nc3?!** (Acum albul obţine perechea de nebuni. Alehin e de părere că 7...De7 8.e3 c6 9.Nd3 h6 10.Nh4 0—0 11.0—0 Tfe8 12.Te1 Df8 i-ar da negrului numai unele „dificultăţi minore") **8.bc3 0—0 9.e3 c5 10.Nd3 c4 11.Nc2 De7?!** (Era ceva mai bine 11...Te8 12.0—0 Te6) **12. 0—0 a6 13.Tfe1 De6 14.Cd2 b5 15.Da5!** (O mutare strategică pe cît de simplă pe atît de profundă) **15...Ce4?** (Spielmann îşi continuă planul, subestimînd „atacul alb" pe flancul damei) **16.Ce4 de4 17.a4 Dd5** (Pe acest cîştig de tempo s-a bazat mutarea 15...Ce4? Dar albul a văzut ceva mai eficient. VD) **18.**

ab5!! (Cedînd nebunul pentru trei pioni, albul va obţine o poziţie covîrşitoare care va decide în cîteva mutări) **18...Dg5 19. Ne4 Tb8 20.ba6 Tb5 21.Dc7 Cb6 22.a7 Nh3 23.Teb1 Tb1 24. Tb1 f5 25.Nf3 f4 26.ef4** şi marele maestru austriac a capitulat în faţa impetuosului atac al campionului lumii, căruia i s-a acordat premiul 1 de frumuseţe al turneului.

259. APĂRAREA SICILIANĂ

F. Yates O. Naegeli
Londra, Olimpiada, 1927

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 e6

7.0—0 Ne7 8.Rh1 0—0 9.Ne3 a6 10.f4 Dc7 11.De1 Nd7 12. Dg3 (Avînd figurile mai bine plasate, albul încearcă încă din faza de deschidere unele tatonări în vederea atacului la rocadă) **12...Tac8 13.Tad1 Tfd8 14. e5 Cd5?** (Era necesar 14...Ce8 pentru a apăra pionul g7 care va deveni în curînd ținta atacului alb) **15.Cd5 ed5 16.Cc6 bc6?** (Negrul nu a sesizat cursa pe care i-o va întinde albul la mutarea următoare. Trebuia 16...Dc6 pentru a evita 17.Nd4. VD) **17.Nd4!!** (După care cîștigarea partidei nu mai pune probleme) **17...Nf8 18.f5! c5 19. ed6 Dd6 20.Ne5 Dc6 21.Ng7!** și negrul a cedat. O piesă din „Muzeul Olimpic", prima partidă terminată la prima Olimpiadă de șah.

260. INDIANA BOGOLIUBOV

E. Grünfeld M. Euwe

Londra, Olimpiada, 1927

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 Nb4 (Indiana Bogoliubov) 4.Nd2 De7 (Varianta Nimzovici) 5.g3 0—0 6.Ng2 Nd2 7.Cbd2 d6 8.0—0 e5?! (B 8...Cc6!) 9.e4! ± Ng4 10.d5 Dd7 11.Db3 b6? 12.c5! (O străpungere mai puțin obișnuită, dar precis calculată) Ce8 13.c6 Dc8 14.Ch4 (↗ Fr) a5 15.f3! Nh3 16.f4 Ca6 17.Dc3 ef4 ± 18.gf4 Ng2 19.Cf5! Rh8 20.Rg2 Cc5 (A 21...Ce4) 21.Cg3 Cf6 22.Tae1 Dg4 23.h3 Dg6 24. Df3 Tfe8 25.Rh2 Cg3 26.Tg1 Df6 27.e5! (A doua străpungere) Dg6 (27...de5 28.Ch5!) 28.Cge4! Dh6 29.Cg5 Te7 30.e6! fe6 31.de6 Tf8 32.Cf7 Tff7 33. ef7 ± Tf7 34.Tgf1 Ce6 35.Dg4! Cf4 36.Te8! +— g5 37.Cf3 Tg7 38.Cg5 Dg6 39.Df4 De8 40.Cf7 Tf7 41.Df7 De5 42.Rh1 De4 43. Df3 Df3 44.Tf3 Rg7 45.Rg2 Cf6 46.Rg3 Rf7 47.Rf4 Re6 48.Te3 Rd5 49.Rf5 Rd4 50.Te7 Cd5 51. Th7 Rc5 52.h4 Rc6 53.h5 b5 54. h6 (1—0). O partidă excelent condusă de Grünfeld, căruia i s-a acordat premiul 1—2 de frumusețe.

261. PARTIDA PIONULUI DAMEI

L. Palau J. te Kolsté

Londra, Olimpiada, 1927

1.Cf3 Cf6 2.d4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ch5?! (4...Nf5) 5.Ne5! f6 6.Ng3 Cg3 7.hg3 c6 8.e3 Ng7

9.Nd3 e5? 10.Th7! ± Rf7?! (B 10...e4) 11.Ng6!! ± Rg6 12. Ce5!! +— fe5 13.Dh5 Rf6 14. De5 Rf7 15.Dg7 (1—0). O splendidă „miniatură" distinsă cu un premiu special oferit de revista de şah „Mundial" din Uruguay.

262. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Capablanca **A. Alehin**

Buenos Aires, meci C.M. (1), 1927

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.ed5 ed5 5.Nd3 Cc6 6.Cge2 Cge7 7.0—0 Nf5 8.Nf5 Cf5 9. Dd3 Dd7 10.Cd1 0—0 11.Ce3 Ce3 12.Ne3 Tfe8 ∓ 13.Cf4?! (B 13.Nf4 U c2—c3 =) Nd6! 14.Tfe1 Cb4 15.Db3? (B 15.Dd2 Df5 16.Tec1 h5! Ap) Df5 16. Tac1?! (B 16.Cd3 Cd3 17.Dd3 Dd3 18.cd3 Nb4 19.Tec1 c6 U a7—a5! ∓) Cc2! ∓ 17.Tc2 Df4 18.g3 Df5 19.Tce2 b6 20.Db5 h5 21.h4 Te4 (A 21...Th4!) 22.Nd2! Td4!? 23.Nc3 Td3 (23...Tc4? 24. Te5!) 24.Ne5 Td8 25.Nd6 Td6 26.Te5 Df3 27.Th5 Dh5 (27... Te6? 28.De8!) 28.Te8 Rh7 29. Dd3 Dg6 30.Dd1 Te6!? 31.Ta8 Te5! 32.Ta7 c5 33.Td7 De6 34. Dd3 g6 35.Td8 d4 36.a4 Te1 —+ 37.Rg2 Dc6 38.f3 Te3 39. Dd1 De6 40.g4 Te2 41.Rh3 De3 42.Dh1 Df4! 43.h5 Tf2 (0—1). Prima victorie a lui Alehin la Capablanca.

263. GAMBITUL DAMEI

J. Capablanca A. Alehin

Buenos Aires, meci C.M. (7), 1927

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cd7 4.Cc3 Cgf6 5.Ng5 c6 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8.Dc2 0—0 9.Nh4 (Nt) c5?! (25'; Euwe: 9...e5! 10. de5 Ce4 11.Cde4 de4 12.e6 Ce5 13.ef7 Tf7 14.0—0—0 Nc3 15. Dc3 Dc3 16.bc3 Nf5 =) 10.Cb3 Da4 11.Nf6 Cf6 12.cd5 Ce4?! (65'; Crn; B 12...Nc3 13.Dc3 Ce4 14.Da5 Da5 15.Ca5 Cc3 ∞) 13.dc5 Nc3 14.bc3 Cc5 15. Td1! ± ed5 16.Td5 Cb3 17.ab3 Dc6 18.Td4 Te8 19.Nd3! Dg2 20.Nh7 Rf8 21.Ne4 Dh3 22.Dd2 Ne6 23.c4 a5 24.Tg1!? Dh2?! (B 24...Dh6) 25.Th1 ± Dc7 26. Db2! Dc5 27.Nd5! Ta6 28.Te4 Td6 29.Th7! +— Re7 30.Dg7 Rd8 31.Ne6 fe6 32.Db7 Db4 33. Db4 ab4 34.c5 Tc6 35.Tb4 Tc5 36.Ta7 (1—0). Un atac deloc simplu, care ulterior a devenit un exemplu clasic.

264. GAMBITUL DAMEI

J. Capablanca **A. Alehin**

Buenos Aires, meci C.M. (21), 1927

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 a6?! 8.a3? (B 8.cd5) h6 9.Nh4 dc4 10.Nc4 b5! 11.Ne2 Nb7 12.0—0 c5 13.dc5 Cc5 14. Cd4 (14.Dd8!? Tfd8 15.Tfd1) Tc8 15.b4 Ccd7! 16.Ng3 Cb6 17.Db3 Cfd5!? (A 18...Cc3 19. Tc3 Nd5 20.Db2 Tc3 21.Dc3 Da8 U Te8 ∓) 18.Nf3 Tc4! 19. Ce4 Dc8 20.Tc4?! (B 20.Db1)

Cc4 ∓ 21.Tc1 Da8! 22.Cc3 Tc8 23.Cd5 Nd5 24.Nd5 Dd5 25.a4 Nf6 26.Cf3 (VD) Nb2! 27.Te1

Td8 28.ab5 ab5 29.h3 e5 30.Tb1 e4 —+ 31.Cd4 Nd4 32.Td1 (B 32.ed4 Dd4) Ce3! (0—1). Una din cele mai bune partide din meci.

265. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin J. Capablanca
Buenos Aires, meci C.M. (32), 1927

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.cd5 ed5 7.Nd3 Ne7 8.Cge2 (Nt) 0—0 9.Cg3 Ce8 10.h4! (Planul albului: renunțarea la rocadă și „năvălirea" cu pionii peste „cazemata" regelui negru) Cdf6 11.Dc2 Ne6 12.Cf5 Nf5 13.Nf5 Cd6 14.Nd3 h6 15.Nf4 Tc8 16.g4! Cfe4 17.g5 h5 18.Ne4 (∞) Ce4 19.Ce4 de4 20.De4 Da5 21.Rf1 Dd5! (P) 22.Dd5 cd5 23.Rg2 Tc2 24.Thc1 Tfc8 (24...Tb2?! 25.Tcb1 ±) 25.Tc2 Tc2 26.Tb1 Rh7 27.Rg3 Rg6 28.f3 f6! = 29.gf6 Nf6 30.a4 Rf5 31.a5 Te2 (De aici albul se hotărăște să joace la cîștig. VD) 32.

Tc1!? (B 32.a6! ba6 33.Ta1! Tb2 34.Ta6 Tb7 35.Ta5 Ap +—) Tb2 33.Tc5 Re6 34.e4 Nd4 35.Td5 Nc3 36.Th5 a6 37.Nc7 Ne1 38.Rg4 Tg2 39.Rh3 (F) Tf2 40.Rg4 Tg2 41.Rh3 Tf2 42.f4! Tf3 43.Rg2 Tf2 44.Rh3 Tf3 45.Rg2 Tf2 46.Rg1 Tc2 47.Nb6 Tc4?! (B 47...Ng3 48.Te5 ∞) 48.Rg2! ± g6 49.Te5 Rd7 50.h5! +— gh5 51.Rf3 h4 52.Th5 Tc3 53.Rg4 Tc4 54.Rf5! Na5 55.Th7 Rc6 56.Na5 Tc5 57.Re6! Ta5 58.f5 Ta3 59.f6 Tf3 60.f7 b5 61.Th5 h3 62.Tf5 Tf5 63.ef5 (1—0); 63...h2 64.f8D h1D 65.Da8 +—. „O victorie triplă a lui Alehin: zborul fanteziei (8.Cge2), explozia atacului (10.h4!) și uimitoarea precizie tehnică fac această partidă cea mai prețioasă din meci" — Tartakover.

266. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin J. Capablanca

Buenos Aires, meci C.M. (34), 1927

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.a3 (Mutarea psihologică! Alehin: „Am ales-o pentru a mă abate cît mai repede posibil de la variantele cunoscute din cărţi") Ne7 7. Cf3 0—0 8.Nd3 dc4 9.Nc4 Cd5 10.Ne7 De7 11.Ce4 C5f6 12.Cg3 c5 13.0—0 Cb6 14.Na2 cd4 15. Cd4 g6 16.Tc1 Nd7 17.De2 Tac8 18.e4 e5 19.Cf3 Rg7?! (B 19... Tc1 20.Tc1 Tc8 21.Tc8 Cc8 22. Cg5 Ne8 =) 20.h3 h6?! 21.Dd2! Ne6? (Lasker: B 21...Ca4! ∞; Alehin: 22.Tfd1 ±) 22.Ne6 De6 23.Da5 ± Cc4 24.Da7 Cb2 25. Tc8 Tc8 26.Db7 Cc4 27.Db4 Ta8 28.Ta1 Dc6! 29.a4! Ce4 30.Ce5 Dd6! 31.Dc4 De5 32.Te1 Cd6 33.Dc1! Df6 34.Ce4 Ce4 35. Te4 ± (De aici a pornit Alehin spre victorie în partidă şi meci printr-un „maraton" care-l va inspira, 30 de ani mai tîrziu, pe un alt geniu al şahului, Robert Fischer. VD) Tb8 36.Te2 Ta8 37.Ta2 Ta5 38.Dc7 Da6 39. Dc3 Rh7 40.Td2 (A 41.Td8!) Db6 41.Td7 Db1 42.Rh2 Db8 43.g3 Tf5 44.Dd4 (A 45.a5!) De8 45.Td5 Tf3 46.h4 Dh8 47.Db6! Da1 48.Rg2 Tf6 49.Dd4 Dd4 50. Td4 Rg7 51.a5 Ta6 52.Td5 Tf6 53.Td4 Ta6 54.Ta4 Rf6 55.Rf3 Re5 56.Re3 h5 57.Rd3 Rd5 58. Rc3 Rc5 59.Ta2 Rb5 60.Rb3 Rc5 61.Rc3 Rb5 62.Rd4 Td6 63.

Re5 Te6 64.Rf4 Ra6 65.Rg5 Te5 66.Rh6 Tf5 67.f4 Tc5! 68.Ta3 Tc7 69.Rg7 Td7 70.f5 gf5 71. Rh6 f4 72.gf4 Td5 73.Rg7 Tf5 74.Ta4 Rb5 75.Te4! Ra6 76.Rh6 Ta5 77.Te5 Ta1 78.Rh5 Tg1 79. Tg5 Th1 80.Tf5 Rb6 81.Tf7 Rc6 82.Te7. Aici partida s-a întrerupt a doua oară, Capablanca a dat mutarea secretă în plic şi, părăsind precipitat sala de joc, a anunţat din camera hotelului că . . . cedează, „uitînd" să-şi felicite adversarul pentru victoria în partidă, cîştigarea meciului şi a titlului de campion mondial. Aşa s-a încheiat meciul record — ca număr de partide — din cadrul disputelor pentru titlul suprem, care la timpul său — şi, personal, consider că şi astăzi, după peste o jumătate de veac de la desfăşurarea lui — a fost cu adevărat „Meciul Secolului".

267. APĂRAREA FRANCEZĂ

I. Balogh H. Fahrni

Corespondență, 1927/1928

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cc3 c5 4.Cf3 Cc6 5.ed5 ed5 6.Ne2 Cf6 7.0—0 Ne6 8.Ne3 Cg4 9.Dd2 h5?! 10.Tad1 c4 11.Nc4! Ne7 12.Nb3 f6 13.Tfe1 Dd7 14.Nf4 (A 15.Te6!) Nf7 15.Na4 Rf8 16.Dd3 g5 17.Nc1 h4 18.Te2 (Y) Rg7 19.Tde1 Nd6 20.h3 Ch6 21.Ce5!! ± fe5 22.de5 Nc7 23.Ng5 (23.e6?! Dd6!) De6 24.Nf6 Rg8 25.Nb3! +— Df5 26.Df5 Cf5 27.e6 Nh5 28.Cd5! Na5 29.e7 Ne1 30.Te1 Cg7 31.Cf4 Nf7 32.e8D! Ce8 33.Nf7 Rf7 34.Nh8 Cf6 35.Nf6 Rf6 36.Cd5 (1—0). Maestrul român a primit premiul de frumusețe al revistei „Wiener Schachzeitung", organizatoarea turneului.

268. APĂRAREA ALEHIN

W. Holzhausen **H. Kmoch**

Giessen, 1928

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.e5 Cfd7 4.Cd5 Ce5 5.Ce3 c5! 6.Cf3 Cf3 7.Df3 Cc6 8.Nb5 Nd7 9.b3 Cd4! 10.Nd7 Dd7 11.Dh5? (B 11.Dd1) Tc8 12.Nb2 g6 13.De5 f6 14.Dg3 Nh6 (A 15...Ne3, 16...Cc2) 15.Tc1 0—0 16.h4 f5 17.f4 e5! (⌽ →) 18.fe5 f4 19.Dg4 fe3!! 20.Dd7 ed2 21.Rd1 dc1D 22.Nc1 Tcd8 23.Dh3 Cb3 24.Re1 Cc1 25.Dc3 Td4! —+ 26.Dc5 Te4 27.Rd1 Td8 28.Dd6 Td6 29.ed6 Td4 30.Re1 Ca2 (0—1). O luptă ascuțită. Premiul de frumusețe.

269. APĂRAREA ALEHIN

R. Spielmann **E. Colle**

Dortmund, 1928

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.c4 Cb6 4.d4 d6 5.f4 Nf5 6.Cc3 e6 7.Ne3 de5 8.fe5 Cc6 9.Ne2 Ne7 10.Cf3 0—0 11.0—0 f6 12.Ch4! (⌽ →) fe5 13.Cf5 ef5 14.d5 Cd4 15.Nd4 ed4 16.Dd4 Cd7 17.Ca4?! (B 17.Rh1) b5!! ∓ 18.cb5 Nd6 19.Tae1 De7! 20.Nd3 Ce5 21.Rh1 f4 22.Te2 Tae8 23.Cc3 Dh4 24.Ce4 Cg4 25.h3 f3!! —+ 26.Tf3 Tf3 27.Cf6 Rf7! (0—1). Premiul 1 de frumusețe.

270. APĂRAREA ALEHIN

O. Naegeli **A. Muffang**

Haga, Olimpiada, 1928

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.c4 Cb6 4.d4 d6 5.f4 de5 6.fe5 Cc6 7.Ne3 Nf5 8.Cc3 e6 9.Ne2 Ne7 10.Cf3 f6 11.0—0 0—0 12.ef6?! (B 12.De1 fe5 13.de5 ↗; 12...Cb4 13.Td1 Cc2 14.Df2 Ce3 15.De3 ±) Nf6 13.Dd2 De7 14.Tad1 Tad8 15.c5? (B 15.b3) Cd5 16.a3 Rh8 17.Nc4 Ce3 18.De3 Ng4 19.Ce2 Nf3 20.Tf3 Nd4!! 21.Td4?! Cd4 22.Cd4 Dc5 23.Tf8 Tf8 24.Nb3 Td8 (0—1). O deosebit de frumoasă realizare a campionului Franței.

271. PARTIDA SPANIOLĂ

Z. Proca H. Norman-Hansen

Haga, Olimpiada, 1928

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5?! (O scoatere din teorie... neinspirată) **4.Cc3 Cge7 5.Ce5!**

Ce5 6.d4 c6! 7.Na4 Nd6 8.de5 Ne5 9.0—0 0—0 10.Nb3! Rh8 11.f4 Nc7 12.f5!? (O mutare mai mult decît interesantă, departe calculată şi cu multă competenţă) **12...Cg8** (Forţat) **13.Dh5!!** (Excelent! Albul îşi desfăşoară figurile foarte eficient) **13...Ne5 14.Ng5 Nf6 15. Nf4 Nc3 16.bc3 d5 17.Ng5** (Albul sacrifică un pion pentru a menţine deschisă diagonala Nb3) **17...f6 18.Nh4 de4 19.Nf7!** (O mutare care „a ridicat în picioare" numeroşii spectatori din sală. Aparent, albul oferă negrului pionul f5 după răspunsul 19...Ch6; în realitate albul a întins negrului o cursă rafinată) **19...Ch6 20.Nb3 Cf5?!** (Tentat de cîştigarea unui al doilea pion, negrul se angrenează în cursa albului. VD) **21.**

Tf5! g6 22.Tf6! gh5 23.Taf1!! (Poanta întregii strategii, după care albul va decide) **23...Db6 24.Rh1 Ne6 25.Ne6 Tfe8 26. Nb3 e3 27.Tf7 c5 28.Nf6 Df6 29.T7f6 e2 30.Te1 b5 31.Nf7 Te5 32.Rg1 Td8 33.c4 Td2 34. cb5 Tc2 35.Nb3 Td2 36.Te6!** şi negrul a cedat, prilejuind maestrului român o excelentă realizare.

272. INDIANA DAMEI

A. Nimzovici **F. Marshall**

Bad-Kissingen, 1928

1.d4 Cf6 2.c4 b6 3.Cc3 Nb7 4.Ng5?! (Era mai bine 4.Dc2) **4...e6 5.Dc2 h6! 6.Nh4 Ne7 7.e4** (Ar fi fost mai solid 7.e3) **7... 0—0! 8.e5?!** (Eroare. Acum Nb7 controlează toată diagonala mare; era preferabil 8.f3) **8... Cd5! 9.Ng3?!** (Logic, însă hazardat; trebuia 9.Ne7) **9...Cb4** (De remarcat jocul foarte modern al lui Marshall) **10.Db3 d5! 11.ed6 Nd6 12.0—0—0 C8c6!** (Ameninţă 13...Ca5) **13.Nd6 Dd6 14.a3** (După această „mutare naturală de degajare", care nu poate fi considerată nicicum o inexactitate, Marshall născoceşte o foarte fină şi ascunsă combinaţie de cîştig, pe care Nimzovici, fondatorul „Şcolii neoromantice", se pare că nici n-a visat-o. VD) **14... Cd4!! 15.Td4 Dd4 16.ab4 Df2 17.Dd1! Tfd8 18.De2 Df4 19. Rc2 a5 20.ba5** (Nici 20.b5 nu-l ajuta mai mult pe alb) **20...Ta5 21.Cf3 Ta1 22.Rb3 b5! 23.De5**

(După 23.cb5 Nd5 24.Cd5 Da4 25.Rc3 Td5 —+) **23...bc4 24. Rb4 Dc1 25.Cb5 c5!** „Lovitura de grație" după care albul a fost convins să renunțe la luptă. Partida a primit marele premiu de frumusețe.

273. INDIANA NIMZOVICI

F. Sämisch L. Engels

Brno, 1928

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 d6 6.Dc2 De7 7.e4 e5 8.f3! 0—0 9.Nd3 Cc6 10.Ce2 Ce8?! (B 10...Cd7) 11. 0—0 b6 12.Ne3 Ca5 13.Cg3 Ne6 14.De2 f6 15.f4 ef4 16.Tf4 Df7 17.d5 Nd7 18.Taf1 Cb7 19.Cf5 Cc5?! (19...Nf5 20.Tf5 Cc5 21. Nc5 bc5 22.e5 de5 23.Te5 ±) 20.Nc5 bc5 21.e5! +— de5 22. Th4 h6 23.Th6! Cd6 24.Ce7!! De7 25.Th8! Rh8 26.Dh5 (1—0). Un atac de mat demn de o antologie.

274. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin H. Steiner

Bradley Beach, 1929

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6.0—0 a6 7. De2 Cbd7 8.Cc3 Dc7?! (B 8... Ne7) 9.d5! ed5 10.Nd5 Nd6 11. e4 0—0 12.Ng5 Cg4 13.h3 Cge5 14.Ch4! ± (As) Cb6 15.f4 Cc6 16.f5! Ce5 17.Dh5 Te8 18.Tf4 Ne7 (18...Cd5? 19.Cd5 Dc6 20. Cf6! gf6 21.Nf6 +—) 19.f6! +— Nf8 (19...g6 20.Cg6!!) 20. fg7 Ng7 21.Taf1 Ne6 22.Cf5 (A 23.Th4) Nd5 23.Cg7! Cg6 24. Ce8 Te8 25.Cd5 (1—0). Un nou premiu de frumusețe pentru campionul lumii „en titre".

275. INDIANA DAMEI

A. Baratz G. Thomas

Paris, 1929

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Nb4 6.Cbd2 0—0 7.0—0 Nd2 8.Nd2 d6 9. Ng5 Cbd7 10.d5! h6 11.Nc1 Tb8 12.Ch4 De7 13.f4 ↗ Na6 14. Te1!? Nc4 15.e4 Tfe8 16.b3 Na6 17.Nb2 Nb7 18.Tc1 (As; W) Dd8 19.de6 fe6 20.Dc2 c5 21. Tcd1 De7 22.Te2 Cf8 23.e5! ± de5 24.Ne5 Td8 25.Nf6 gf6 26. Cf5! ± Dc7 27.Nb7 Db7 28.Cd6 Dh7 29.Td3! +— Td7 (29...Te7 30.Ce4!!; 29...Cd7 30.Ce8!) 30. Ce8 Dd3 31.Cf6 Rf7 32.Cd7 Dd7 33.Td2 Dc6 34.Dd3 b5 35.f5 (1—0). O frumoasă realizare a sculptorului român, autorul unui bust al lui Alehin.

276. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Maroczy E. Canal

Karlsbad, 1929

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.Rh1 Cc6 9.Ne3 Dc7 10.f4 Td8 11.Nf3 a6 12.De1 Ca5 13.Td1 Cc4 14.Nc1 Tb8 15.g4! d5?! (B 15...b5) 16.ed5 Cd5 17. Cd5 ed5 18.Dg3! b5 19.Dg2 Nb7 20.h4! Nc5 21.c3 b4 22.cb4 Nb4 23.b3 Cb6 24.f5 („Cei trei muşchetari" f4, g4 şi h4 au pornit atacul) Te8 25.g5 Nc3 26. g6! Nd4 (E 27.gf7 U 28.Ce6!) 27.Td4 hg6 28.fg6 f6 (28...fg6 29.Tg4 +—) 29.Nf4 Dc5 30. Tfd1 Te5 31.Ne5 fe5 32.Td5! De7 33.Te5! +— De5 34.Nb7 Dh5 35.Td4 Te8 36.De4! Db5 37.Nd5 Rh8 38.Df3! Cd5 39.Td5 Te1 40.Rg2 De2 41.De2 Te2 42. Rf3 Te8 43.Td6 Ta8 44.b4 Rg8 45.a3 (1—0). Premiul 2—3 de frumuseţe.

277. INDIANA REGELUI

M. Vidmar M. Euwe

Karlsbad, 1929

1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.Ng5 Ng7 4.Cbd2 c5 5.e3 b6 6.Nd3 Nb7 7.0—0 h6 8.Nf4 d6 9.c3 Ch5 10.Db3!? Cf4 11.ef4 0—0! 12. Tad1 Cc6 13.Nb1 cd4 14.cd4 e6! (14...Cd4? 15.Cd4 Nd4 16.Ng6 Nb2 17.Nb1 →) 15.Ce4 Ce7 16. Da3! Cf5 17.Td2 De7 18.Cg3 Cg3 19.fg3 Tfc8 20.g4 Tc7 21.f5 ef5 22.gf5 g5 23.Te1 Df6 24.h3 Tac8 25.Tdd1 Tc4 → 26.d5! a5? (B 26...g4!) 27.Cd2! Dd4 28.Rh1 Dd5 29.Ne4 Te4 30.Ce4 Df5 31 Cd6 Ng2 32.Rg2 Tc2 33.Rh1 Df4 34.Te8 Nf8 35.Tf8! Rf8 36. Cf5! (1—0). Mai mult decît remarcabilă precizia combinaţiei de cîştig a marelui maestru iugoslav. Premiul 2—3 de frumuseţe.

278. INDIANA NIMZOVICI

F. Sämisch E. Grünfeld

Karlsbad, 1929

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 (Sistemul Sämisch) Nc3 5. bc3 d6 6.f3 0—0 7.e4 e5 8. Nd3 Cc6 9.Ce2 Cd7 10.0—0 b6 11.Ne3 Na6 12.Cg3 Ca5 13.De2 De8 14.f4! f6 15.Tf3 Rh8 16. Taf1 Df7 17.fe5 de5 18.d5 Cb7 19.Cf5 Cd6 20.Th3 g6? 21.Ch6 Dg7 22.g4! g5 23.Th5?! Cc5 24. Nc5 bc5 25.Tf3 De7 26.Tfh3?! (B 26.h4 →) Nc8 27.Df2 Ce8 28. Tf3 Cg7 29.Thh3 Nd7? (B 29... Ce8 30.Thg3 Rg7! 31.Cf5 Nf5 32.gf5 h5! =) 30.Thg3 Ne8 31. h4! gh4 32.Tg2! h3 33.Th3 Ng6 34.Tf3 ± (→ X f6) Tab8 35. Dh4 Tb3 36.Tgf2! Tc3 37.g5! Ce8 38.gf6 Dd8 39.Cg4 Td3 40.Td3 Ne4 41.Te3 Cd6 42.Ce5 Nf5 (42...Nb1 43.Tg3 Ce4 44. Cg6 Rg8 45.Ce7 Rf7 46.Dh5 ∓. VD) 43.Tf5! Cf5 44.Cg6 Rg8 (De observat că toate figurile albului sînt atacate!) 45.Te7!! +— Tf7 46.Tf7 Rf7 47.Ce5 Rf8 48. Dh7 (1—0). O excepţională combinaţie de final a eruditului teoretician german, pentru care i s-a dat marele premiu de fru-

museţe, din cele 16 oferite partidelor jucate în turneu.

279. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin E. Bogoliubov

Wiesbaden, meci C.M. (1), 1929

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4. Cc3 dc4 5.a4 e6?! (B 5...Nf5) 6. e4 Nb4 7.e5 Cd5 8.Nd2 Nc3 9. bc3 b5 10.Cg5! f6?! (E Cg5—e4—d6; X c6, e6) 11.ef6 Cf6 12.Ne2 a6 (12...0—0 13.ab5 h6 14.b6! Db6 15.Cf3 ±) 13.Nf3! h6 14.Nh5 Ch5 15.Dh5 Rd7 16. Cf7 De8 17.Dg6 Tg8 18.Nf4 Nb7 19.Ng3 Re7 20.Nd6 +— Rd7 21.0—0 c5 22.dc5 Nd5 23.ab5 ab5 24.Ta8 Na8 25.Ta1 Cc6 26. Ce5! (1—0). Ca şi în meciul pentru titlul suprem de la Havana, Alehin a început întrecerea cu o victorie.

280. APĂRAREA FRANCEZĂ

E. Bogoliubov A. Alehin

Haga, meci C.M. (18), 1929

1.e4 (Primele 17 partide din meci au început cu 1.d4) e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5. Ce4 Ne7 6.Nf6 gf6 (B 6...Nf6) 7.Cf3 f5 8.Cc3 c6 9.g3 Cd7 10. Ng2 Dc7 11.De2 b5 12.Ce5 Nb7 13.0—0—0 Cb6 14.Dh5 Tf8 15. f4 b4 16.Ce2 Cd5 17.Nd5 cd5 18.Rb1! a5 19.g4 fg4 20.f5 ef5 21.Df5 a4 22.The1 a3 23.b3 Nc8 24.Dh7 Ne6 25.Dd3 0—0—0 26. c3! Rb7 (26...bc3 27.Tc1!) 27. Tc1 Db6 28.cb4 Nb4 29.Tc6 Da5 30.Tec1 Tc8 31.Cf4 Nd6!? 32.Ce6 fe6 33.Dh7 ± Tc7 34. Tc7 Nc7 35.Dd7 Db6 36.Cd3 Td8 37.Tc7 +— Dc7 38.Cc5 Rb6 39.Dc7 Rc7 40.Ce6 Rd7 41. Cd8 Rd8 42.b4 Rd7 43.Rc2 Rc6 44.Rb3 Rb5 45.Ra3 Rc4 46.b5 Rb5 47.Rb3 Ra5 48.a4 Ra6 49. Rb4 Rb6 50.a5 Rc6 51.Ra4 (1—0). O victorie de prestigiu după o partidă remarcabilă.

281. DESCHIDEREA RETI

J. Capablanca F. Yates

Barcelona, 1929

1.Cf3 Cf6 2.c4 g6 3.b3 Ng7 4.Nb2 0—0 5.g3 d6 6.Ng2 Cc6 7.0—0 e5 8.d4 Cd7?! (B 8...e4!) 9.de5! Cde5 10.Cc3 Te8 11.Ce5! (Ad+As) Ce5 12.Dd2 a5?! (B 12...Tb8) ± 13.Tac1 Tb8 14.h3 Nd7 15.Cd5 b6 16.f4 Cc6 17. Ng7 Rg7 18.Db2 f6 (→ X f6. VD) 19.g4! Cb4 20.g5 Cd5 21. cd5! (→ X c7) Tc8 22.e4! ± c6 23.dc6 Tc6 24.gf6 Rf7 (24... Df6?! 25.Df6 Rf6 26.e5 +—) 25.e5 Tc1 26.Tc1 de5 27.fe5 Db8 28.Dd4! Nf5 29.Nd5 Rf8 30.Df4! Te5 (30...Td8 31.Dh6

Re8 32.Dg7! +—) 31.Dh6 Re8 32.f7 (1—0). Un monument de simplitate şi forţă realizat cu o mare economie de mijloace şi deosebită eleganţă. Însuşi Yates a inclus-o în colecţia sa cu „Cele mai bune partide jucate de mine".

282. APĂRAREA CARO-KANN

R. Spielmann B. Hönlinger
Viena, meci (8), 1929

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cg3 e6 6.Cf3 c5!? 7.Nd3 Cc6 8.dc5 Nc5 9.a3 0—0 10.0—0 b6 11.b4 Ne7 12.Nb2 Dc7? (B 12...Nb7) 13.b5 Ca5 14. Ce5 Nb7 15.Cg4! → Dd8 16. Ce3! Cd5? (B 16...Tc8 U Tc5. VD) 17.Dh5! ± g6 18.Cg4 (Φ D) Nf6 (18...Cf6 19.De5 Rg7 20. Cf6 Nf6 21.Ch5! gh5 22.Dg5 Rh8 23.Dh6 +—) 19.Cf6 Cf6 (19...Df6 20.Nf6 gh5 21.Ch5 +—) 20.Dh6 (20.De5? Dd5! ∞) Tc8 21.Tad1 De7 22.Tfe1 (A 23. Cf5!) Ce8 23.Cf5! Dc5 (23...gf5 24.Nf5 f6 25.Ne6 Rh8 26.Td7 +—) 24.Te5 Nd5 25.Ce7!! (1—0). O adevărată simfonie a sacrificiilor . . . inacceptabile!

283. INDIANA NIMZOVICI

E. Bogoliubov **M. Monticelli**
San Remo, 1930

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 b6 5.Ng5 Nc3 6.bc3 Nb7 7.e3 d6 8.Nd3 Cbd7 9.0—0 De7 10.Cd2 h6 11.Nh4 g5 12.Ng3 0—0—0 13.a4 a5 14.Tb1 Tdg8 15.f3 h5 („Atacul negru" a început) **16.e4 h4 17.Ne1 e5 18.h3 Ch5 19.c5!?** (Un contraatac în centru, care însă nu se va dovedi suficient pentru a salva partida) **19...dc5 20.d5 Cf4 21. Cc4 Th6 22.Tf2** (Cu intenţia Tb2, dar . . .) **22...f5 23.d6 Td6!!** (Un sacrificiu pe care Bogoliubov se pare că l-a exclus „a priori") **24.Cd6 Dd6 25.Nc4 Tf8 26.ef5 Tf5 27.Td2 De7 28.Db3 Tf8 29.Nd3 e4 30.Ne4 Ne4 31.**

fe4 De4 32.Dc2 Dc6 (Negrul nu vrea să facă schimbul de dame refuzat și la mutarea a 25-a) **33.c4 g4** (Atacul decisiv. VD)

34.Nh4 gh3 35.g3 Ce5!! 36. Tb3 (Și acum urmează un admirabil mat în 4 mutări) **36... Ce2!! 37.Te2 Tf1!! 38.Rf1 Dh1 39.Rf2 Cg4** +. Partida a primit premiul de frumusețe.

284. APĂRAREA ALEHIN

S. Tartakover E. Colle

Nisa, 1930

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.e5 Cfd7 4.Cd5 Ce5 5.Ce3 Cbc6 6.b3 g5?! (B 6...e6) 7.Nb2 Ng7 8.d4 Cg6 9.Nb5 Dd6 10.Dd2 Nd7 11. 0—0—0 0—0—0 12.Ce2 Cf4 13. Cf4 gf4 14.Cc4 Dg6 15.d5! f3! 16.gf3 (16.dc6? Nc6 17.De1 fg2 18.Tg1 Nb5 —+) Nb2 17.Rb2 a6 18.Nc6 Nc6 19.Dc3 Nb5 20.d6!! (Un sacrificiu de mare finețe) ed6 21.Thg1 Dh5 22. Td5! Dh2 23.Cd6 Rb8 24.Cb5 ab5 25.Tgd1 Tc8 26.Tb5! c6 27. Te5 Tc7 28.Ta5! Te8 29.Dd4 Tce7 30.f4! Dh6 31.Db6 Dg7 32.c3 Df8 33.Ta7 (1—0). Premiul 2—3 de frumusețe pentru această „victorie tehnică" a lui Tartakover.

285. PARTIDA PIONULUI DAMEI

E. Colle J. O'Hanlon

Nisa, 1930

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 (Sistemul Colle) **3...e6 4.Nd3 c5 5. c3 Nd6 6.Cbd2 Cbd7 7.0—0 0—0 8.Te1 Te8 9.e4 de4 10.Ce4 Ce4 11.Ne4 cd4?** (Greșeala decisivă, care va da ocazie maestrului belgian să-și etaleze marile sale calități de „combinator". VD) **12.Nh7!! Rh7 13.Cg5**

Rg6 (După 13...Rg8 14.Dh5 Cf6 15.Df7 albul câștigă) **14.h4 Th8 15.Tc6!!** (Un sacrificiu de o „valoare inestimabilă", care practic încheie partida; după

15.Dd3?! f5! 16.Ce6 Cf6!! negrul se apără) **15...Cf6 16.h5 Rh6** (La 16...Th5 urmează un 2+ 17.Dd3 Rh6 18.Dh7) **17. Td6?!** (Într-un final unde cîştigul partidei este la discreţia sa, albul n-a văzut spectaculoasa încheiere 17.Dd3!! Ne6 18.Ce6 g5 19.hg6 etc.) **17...Da5! 18.Cf7 Rh7 19.Cg5! Rg8 20.Db3** după care, în faţa pierderii de material, negrul a cedat, iar Colle a mai realizat un premiu 1 de frumuseţe în cariera sa şahistă.

286. APĂRAREA FRANCEZĂ

I. Linţia V. Ionescu

Cernăuţi, 1930

1.e4 e6 2.Cf3 d5 3.ed5 ed5 4.d4 Nf5?! (B 4...Cf6; 4...Nd6) 5.Nd3 Nd3 6.Dd3 = c6 7.0—0 Ne7 8.Te1 Cf6 9.Ch4! 0—0 10. Cf5 ± Nd6 11.Ng5 → Nh2?! 12.Rh1 Nd6? 13.Dh3 ± (A 14. Cg7 U 15.Dh6 +—) Ce4 14. Nd8 Cf2 15.Rg1 Ch3 16.gh3 Nb4 17.c3 Nc3 18.Cc3 +— Td8 19.Te7 g6 20.Ch6 Rg7 21.Cf7 Td7 22.Td7 Cd7 23.Ce5 Ce5 24. de5 Te8 25.Te1 Te7 26.Rg2 (1—0). O interesantă partidă din cel de al IV-lea campionat naţional al României.

287. APĂRAREA NIMZOVICI

I. Kashdan S. Flohr

Hamburg, Olimpiada, 1930

1.e4 Cc6 2.d4 d5 3.e5 Nf5 4.c3 e6 5.Ce2 Cge7 6.Cg3 Ng6 7.Nd3 Dd7 8.Df3 b6 9.Cd2 Ca5 10.h4!? Nd3 11.Dd3 c5 12.b4 cb4 13.cb4 Cc4! 14.h5 Tc8 15.h6 g6 16.Cf3 Cf5 17.a3 Da4 18. Tb1 a5 19.Ce2! ab4 20.g4! ba3?! 21.gf5 gf5 22.Tg1 b5 23. Cd2 Cd2?! 24.Nd2 b4 25.Tg3 Tc4 26.Cc1!? Da7 27.Cb3 Dc7 28.Re2 Rd7 29.Tbg1!? Tc2 30. Tg8 Tg8 31.Tg8 Ne7 32.Db5 Dc6 33.Db8 Da6 34.Rd1 Tc8 35. Tc8 Dc8 36.Dc8 Rc8 (Poziţia critică din care albul a cîştigat partida într-un final deosebit de instructiv. VD) 37.Rc2 Rb7

38.Cc1 Rc6 39.Rb3 Rb5 40.Ca2 Nh4 41.Ne1 f6 42.Cb4 fe5 43. de5 Ng5 44.Cc2 Rc6 45.Cd4 Rd7 46.Ra3 Nh6 47.Rb3 Nf4 48.Cf3 h5 49.Nc3 Nh6 50.Nb4 Ng7 51.Nd6 Nh6 52.Rc3 Ng7 53.Rd3 Nh6 54.Re2 Nc1 55.Rf1 Nb2 56.Nc5 Rc6 57.Nd4 Nc1 58.Rg2 Nf4 59.Ne3!? Ne3 60. fe3 d4! 61.ed4!? Rd5 62.Rg3 Re4 63.Cg5! Rd4 64.Rf4 Rd5 65.Cf3 Rc4 66.Rg5 Rd5 67.Rf6 f4 68.Ch4?! (B 68.Cg5 h4 69.Ce6

f3 70.Cf4 Re4 71.Ch3 Re3 72. Rg5 +—) Re4 69.Re6 f3 70. Cf3 Rf3 71.Rf5!! h4 72.e6 h3 73.e7 h2 74.e8D Rg2 75.Rg4! (1—0); 75...h1D 76.De2 Rg1 77. Rg3 +—. Premiul de frumusețe pentru cel mai spectaculos final al Olimpiadei.

288. GAMBITUL DAMEI

A. Voisin **D. Noteboom**
Hamburg, Olimpiada, 1930

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4. Cf3 dc4 5.a4 Nb4 (Varianta Noteboom) 6.e3 b5 7.Nd2 Nb7!? 8. ab5?! Nc3 9.Nc3 cb5 10.b3 a5! 11.bc4 b4 12.Nd2?! Cf6 13.Ce5 Cbd7 14.Da4 0—0 15.Cc6 Nc6 16.Dc6 e5! ∓ 17.Ne2 Te8 18. Nf3 Tc8 19.Da6 ed4 20.Ta5 Cc5! (Un exemplu în care perechea de cai se va dovedi mai puternică decît cea de nebuni!) 21. Db5 Cb3! 22.Ta2 Tb8 23.Df5 de3 24.Ne3 Cd4 25.Db1 b3 26. Td2 Da5 27.Nd5 Cc2 28.Re2 Dc3! 29.Thd1 Cd5 30.cd5 Dc4! 31.Td3 Tbd8 —+ 32.Rd2 Td5 33.Td5 Dd5 34.Rc1 Dc6 35.Rb2 Df6 36.Rb3 Ce3 (0—1). Premiul de frumusețe 2—3 al Olimpiadei.

289. APĂRAREA FRANCEZĂ

K. Richter L. Abramavicius
Hamburg, Olimpiada, 1930

1.d4 d5 2.Cc3 Cf6 3.Ng5 e6 4.e4 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 Nf6 7.Cf3 Cd7 8.Nd3 0—0 9.De2 c5 10.0—0—0!? cd4 11.g4! → g6?! (B 11...e5) 12.h4 Ng7 13.h5 Te8 14.hg6 hg6 15.g5! ± e5 16.Th4 Cf8 17.Tdh1 Nf5 18.Df1 ± Tc8?! (B 18...Ne4 ±) 19.Th8!! +— Nh8 20.Th8! Rh8 21.Dh1 Ch7 (21...Rg8 22.Cf6 Df6 23.gf6 Nd3 24.Dh6 Tc2 25.Rd1 Ce6 26. Cg5! +—) 22.Cf6 Rg7 23.Dh6 (1—0). Premiul de frumusețe 2—3.

290. INDIANA NIMZOVICI

G. Stahlberg **A. Alehin**
Hamburg, Olimpiada, 1930

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Db3 c5 5.dc5 Cc6 6.Cf3 Ce4 7.Nd2 Cc5 8.Dc2 f5 9.a3 Nc3 10.Nc3 0—0 11.b4 Ce4 12.e3 b6 13.Nd3 Cc3 14.Dc3 Nb7 15.0—0 Ce7 (Pentru a împiedica c4—c5) **16.Ne2 De8 17.Tfd1 Td8 18. a4?!** (Defectul principal al acestei mutări, justificată strategic, constă în aceea că necesită prea mult timp, ceea ce permite negrului să creeze un atac instructiv. Era mai bine 18.De5 f4 19.Dc7!. VD) **18...f4!** (De

aici înainte campionul mondial îşi „execută" adversarul într-o manieră demnă de titlul său) **19.a5 fe3 20.De3 Cf5 21.Dc3 d6! 22.ab6 ab6 23.Ce1 e5 24.Ta7 Cd4! 25.De3 Td7** (Ameninţînd 26...Nf3!) **26.Ta2 Tdf7 27.f3** (Acum ţinta atacurilor negrului este pionul f3, care, deşi apărat la superlativ, totuşi va cădea!) **27...Tf4 28.Nd3 Dh5** (Cu ameninţarea 29...e4!!) **29.Nf1 Dg5! 30.Tf2 h6!** (Ultimul „cui" într-un „eşafod" solid construit pentru executarea regelui alb) **31.Rh1** (O rezistenţă mai mare s-ar fi realizat prin 31.Dd2 Nf3 32.Cf3 Cf3 33.Tf3 Tf3 34.Dg5 Tf1 35.Tf1 Tf1 36.Rf1 hg5 37. Re2 Rf7 38.Rf3 Re6 39.Re4 b5! cu final de pioni cîştigat pentru negru) **31...Tf3!** după care albul a cedat. Partida a obţinut premiul 1 de frumuseţe al acestui campionat mondial al naţiunilor.

291. PARTIDA SPANIOLĂ

F. Herrmann **H. Hussong**
Frankfurt, 1930

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc4?! Cf6 5.d3 Nc5 6.Ne3 d6 7.Cbd2 Ne6 8.Nc5 dc5 9.Ne6 fe6 10.Cc4 Cd7 11.a4?! (B 11.Dd2) Df6 12.c3 0—0 13.0—0 Tad8 14. a5 Ce7 15.Db3 Cg6 16.Db7 Cf4 17.Ce1 Dg5 18.Rh1 Tf6 19.Ce3 Tdf8 20.Dc7 T8f7 21.Dc8 Cf8 22.Dc5 Dh5 —+ 23.Tg1 Dh2!! (Alehin: „Nu sacrificiul de damă în sine merită semnele de exclamare, ci descoperirea prin calcul a unui mod problemistic de a încheia finalul. Personal nu cunosc în partida de şah modernă ceva asemănător în atacul cu sacrificii combinat cu idei de mat") 24.Rh2 Th6 25.Rg3 Ce2 26.Rg4 Tf4 27.Rg5 Th2 28.Df8 Rf8 29.Cf3 h6! 30. Rg6 Rg8 31.Ch2 Tf5!! (0—1). „O perlă a artei combinaţiei în şah" — Alehin.

292. APĂRAREA FRANCEZĂ

R. Spielmann **G. Stoltz**
Stockholm, meci, 1930

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Nd3 c5 6.c3 Cc6 7. Ce2 Db6 8.Cf3 cd4 9.cd4 Nb4 10.Rf1 f6! (→ M) 11.Cf4 (Y) fe5 12.Ce6 e4 13.Nf4 (A 14.Cc7; 14. Nc7; VD) ef3!! (Spielmann :

„Un sacrificiu măreţ") 14.Nc7 Cf6 15.Cg7 Rf7 16.Nb6 (Spielmann: „Un cîştig de damă cu toate piesele pe tablă este demn de toată atenţia") Ng4!!

+— 17.g3 (30′; 17.gf3 Nh3 ∓) Nh3 18.Rg1 Rg7 19.Nc7 The8 20.Ne5 Ce5 21.de5 Te5 22. Db3 Nc5! 23.Nf5 Nf5 24.Db7 Rg6 25.Da8 Te2 (V 25...Nh3 26.Tf1 Nf2! 27.Rf2 Te2 28. Rf3 Ng4 29.Rf4 Te4 ∓) 26. h4 Nf2 27.Rf1 Nd3 28.h5 Rg5 (0—1). „O partidă care pare un basm din timpurile cele vechi și care amintește de partida nemuritoare Anderssen—Kieseritzky. Oare unde am făcut greșeala decisivă? Era partida pierdută după cîștigul damei? **Acestor întrebări** nici pînă acum nu le pot răspunde și se vede din nou cît de nepătruns și plin de surprize a rămas jocul de șah cu toate progresele sale" — Spielmann.

293. INDIANA DAMEI

M. Sultan Khan J. Capablanca

Hastings, 1930/1931

1.Cf3 Cf6 2.d4 b6 3.c4 Nb7 4.Cc3 e6 5.a3 d5 6.cd5 ed5 7. Ng5 Ne7 8.e3 0—0 9.Nd3 Ce4?! (B 9...Cbd7) 10.Nf4! Cd7 11.Dc2 f5 (X e6) 12.Cb5! ± Nd6 13. Cd6 cd6 14.h4! ± Tc8 15.Db3 De7 16.Cd2 Cdf6?! (B 16...Rh8) 17.Ce4! fe4 18.Ne2 Tc6 19.g4 Tfc8 20.g5 Ce8 21.Ng4! Tc1 22. Rd2 T8c2 23.Dc2 Tc2 24.Rc2 Dc7 25.Rd2 Dc4 26.Ne2 Db3 27. Tab1 Rf7 28.Thc1 Re7 29.Tc3 Da4 30.b4! Dd7 31.Tbc1 a6 32. Tg1 Dh3 33.Tgc1 Dd7 34.h5 Rd8 35.T1c2 Dh3 36.Rc1 Dh4 37.Rb2 Dh3 38.Tc1 Dh4 39.T3c2 Dh3 40.a4 Dh4 41.Ra3 Dh3 42. Ng3 (Cu o „răbdare orientală" Sultan Khan construiește drumul spre victorie) Df5 43. Nh4! g6 44.h6 Dd7 45.b5 a5 46. Ng3 Df5 47.Nf4 Dh3 48.Rb2 Dg2 49.Rb1 Dh3 50.Ra1 Dg2 51. Rb2 Dh3 52.Tg1! Nc8 53.Tc6! Dh4 54.Tgc1 Ng4 55.Nf1! Dh5 (55...Df2 56.T6c2 Dh4 57.Th2 +—) 56.Te1 Dh1! 57.Tec1 Dh5 58.Rc3!! +— Dh4 59.Ng3 Dg5 60.Rd2 Df5 61.Tb6 Re7 62.Tb7 Re6 63.b6 Cf6 64.Nb5 Df3 65. Tb8 (1—0). O victorie a răbdării.

294. APĂRAREA ALEHIN

G. Stoltz **E. Colle**

Bled, 1931

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.c4 Cb6 4.c5?! Cd5 5.Cc3 Cc3 6.dc3 Cc6 7.Cf3 g6 8.Nc4 Ng7 9.Nf4 0—0 10.Dd2 b6 11.h4 h5 12.0—0—0 (Ad; As) e6 13.Ng5 f6 14.ef6 Nf6 15.Dc2 → De8 16.Nd3 Rg7 17.g4 hg4 18.Tdg1 Ng5 (18...gf3 19.Ng6! ±) 19.Cg5 Ce5 20.Ne4 Na6! ↗ 21.Na8 Cd3! 22.Rb1 Da8 (22...Tf2?! 23.Da4 Y) 23.c4 Ce5 24.Dc3 Tf5 25.f4?! (B 25. Te1 Rg8 26.Ce4 Nb7 27.Cg3) gf3 26.Te1 f2 27.Te5 Rg8! 28. Tf1 Dg2 29.Dd3 Nc4!! —+ 30.Dc4 Te5 31.Dd3 Df1 (0—1). O ultimă „perlă șahistă" a lui Colle, decedat prematur la 35 de ani.

295. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Alehin A. Nimzovici

Bled, 1931

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Cge2 (Alehin: „O mutare inofensivă; am ales-o însă deoarece ştiam că în partida Thomas—Nimzovici, Marienbad. 1925, adversarul meu a dat dovadă de o lăcomie exagerată şi n-a primit pedeapsa cuvenită") de4 5.a3 Nc3 6.Cc3 f5?! (B 6...Cc6! =) 7.f3! ef3 8.Df3!? Dd4 (După acest al doilea sacrificiu, Nimzovici, cu o ciudă neputincioasă, a gîndit cu voce tare: „Alehin ne tratează ca pe nişte pui ignoranţi") 9.Dg3! (A 10.Cb5; 10.Nf4) Cf6 10.Dg7 De5? (B 10...Tg8 11.Dc7 Cc6 Y) 11.Ne2 Tg8 12.Dh6 Tg6 13.Dh4 Nd7 (13...Tg2?! 14.Nf4 ±) 14. Ng5 Nc6 15.0—0—0 +— Ng2 16.The1 Ne4 17.Nh5 Ch5 18. Td8 Rf7 19.Dh5 (1—0). Probabil cel mai rapid dezastru din cariera şahistă a marelui teoretician şi maestru Nimzovici.

296. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Becker I. Hovind

Praga, Olimpiada, 1931

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 Ce4 7.Nd5 Cf6 8.Nc6 dc6 9.Ce5 Dd6?! (Tr 9...Nb7) 10.d4 c5?! (B 10...Ne6) 11.Te1 Ne6 (11... Ne7?! 12.Df3 Dd5 13.dc5 ±) 12.Cc3! cd4 (12...Dd4 13.Df3 Td8 14.Dc6 Cd7 15.Cf7! ±) 13. Df3 Td8 14.Ng5 Ne7 15.Tad1 c5 16.Cc6 → 0—0 17.Ce4! +— Dc7 18.Ce7 De7 19.Cf6 Rh8 20. Ch7 (1—0).

297. INDIANA REGELUI

M. Sultan Khan S. Flohr

Praga, Olimpiada, 1931

1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.c4 Ng7 4.Cc3 d6 5.e4 0—0 6.Ne3 Cbd7?! (B 6...Cg4) 7.Cd2! e5 8. d5 Ce8 9.Ne2 f5 10.f3 f4?! (B 10...Cdf6; 10...Nh6 11.Nh6 Dh4 =) 11.Nf2 a5 12.a3!? Cef6 13. b4 b6 14.Ca4 Te8?! (B 14...Tf7) 15.c5! ± bc5 16.bc5 Cc5 17.Cc5 dc5 18.Nc5 Cd7 19.Nf2 Na6 20. Na6 Ta6 21.Dc2 (E c7—c6) Ta8 22.0—0 Nf8 23.Tfc1 Nd6 24. Cc4 De7 25.Cd6 cd6 26.Tab1! Cf8 27.Dc6 Tab8 28.Tb6! +— Tb6 29.Db6 Dd7 30.Tc6 Tc8 31. Ne1! (1—0). „Nemuritoarea" lui Sultan Khan.

298. GAMBITUL DAMEI

M. Sultan Khan **Vera Mencik**

Hastings, 1931/1932

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4. cd5 ed5 5.Cf3 c6 6.Dc2 Nd6 7. e3 Cbd7 8.Nd3 0—0 9.Nd2 Te8!? 10.h4 Cf8 11.0—0—0 b5! 12.Cg5 a5 13.e4 b4 14.Ca4 de4 15.Ce4 Ce4 16.Ne4 Ne6! 17. Rb1?! (B 17.b3) b3! ∓ 18.ab3 (F) Tb8 19.Cc5 (19.Nc6?! Nb3!) Nc5 20.Dc5 Nb3 21.Tde1 Ce6!? 22.Dc3 Dd4 23.Dd4 Cd4 ∓ 24.f3 a4 25.Nf4 Tbc8 26.Nd3 Ce6 27.Ne5 c5 28.Nb5 Ted8 29.Te4 Cd4 30.Nd4 cd4 31.

Nd3 Tb8 32.Ra1 Tb4 33.The1 Ne6 34.Te5 a3! —+ 35.b3 (35. ba3? Ta8 —+) Tb3 36.Nc4 Tb2 37.Ne6 fe6 38.Ta5 d3 39. Ta3 d2! 40.Td1 Tc2 (0—1). Una din sofisticatele victorii ale campioanei mondiale „en titre" în turneele masculine, de data asta asupra fostului și viitorului campion al Marii Britanii! Dealtfel, în ediția precedentă a aceluiași turneu, Vera Mencik trecuse pe lista învinșilor săi și pe Dr. M. Euwe, cîștigătorul concursului.

299. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Alehin G. Koltanowski

Londra, 1932

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.Nc6 bc6 6.d4 ed4 7.Cd4 Nd7 8.0—0 g6 9.Cc3 Ng7 10.Te1 Ce7 11.Nf4 0—0 12.Dd2 c5 13.Cb3 Cc6 14.Nh6 Ne6 15. Ng7 Rg7 16.Cd5 f6 17.Tad1 Tb8 18.Dc3 Dc8 19.a3 Tf7 20.h3! ↗ (25') Db7 21.Te3 Db5?! (B 21... Nd5 22.ed5 Cd4 23.Cd4 cd4 24. Td4 Db2 25.Dd2 ± ∞) 22.Cc7! (Un sacrificiu pozițional de excepție, care a necesitat un efort intelectual deosebit datorită multitudinii și complexității variantelor legate de sacrificarea calului) Tc7 23.Td6 +— Nc4 (23...Nb3 24.Df5 U 25. Tb3 +—; 23...Dc4 24.Cc5! +—) 24.a4! Da4 25.Cc5 Db5 26.Df6 Rg8 27.Cd7! Td8 28.Tf3 Db4 29.c3 Db5 30.Ce5! Tdc8 31. Cc6! (1—0); 31...Tc6 32.Td8 +—. Partidă distinsă cu singurul premiu de frumusețe oferit la acest turneu.

300. GAMBITUL VIENEZ

P. Milner-Barry

C. H. O'D. Alexander

Cambridge, 1932

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.Cf3 g5 5.d4 g4 6.Nc4 gf3 7. 0—0 d5 8.ed5 Ng4 9.Te1 Cge7 10.gf3 Nh3 11.Nf4 Tg8 (Y) 12. Ng3 Ca5 13.Nb5 c6 14.Ce4! Ng7 15.Rh1 (F; 15.dc6 Dd4 ∓) Dd5 16.c4 Dd7 17.d5!? Rf8 18.d6 Cf5 19.Cc5 Cg3 20.hg3 Df5 21.d7 (VD) Nd4! —+ 22.Cb7

Dh5 (22...Cb7?! 23.Nc6 Y) 23. Te8 Te8 24.de8D Re8 25.De2 Rf8 26.Ca5 Ng4 (0—1). Unii cronicari de specialitate au caracterizat această confruntare drept „O partidă sălbatică!".

301. APĂRAREA CARO-KANN

A. Dake — A. Alehin
Pasadena, 1932

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Cf3 Ne6 (Nt) 7.c5 g6 8.Nb5 Ng7 9.Ce5 Dc8 10.Da4 Nd7 11.0—0 0—0 12.Nf4 a6 13.Nc6 bc6 14.Tfe1 Ch5 15.Nd2 (A 16.Cd5) Ta7 16. Te2 Ne8 17.Tae1 f5 18.Cf3 Cf6 19.Te7 Te7 20.Te7 f4?! ∞ (20... Ce4 21.Nf4 ↗) 21.Nf4 Ce4 22. Ne5 Nh6 23.Ce4 de4 24.Cg5! ± Df5 25.Db3 Nf7 26.Cf7 Tf7 27. Tf7 Df7 28.Db8 Df8 29.d5 +— e3 30.f4 Db8 31.Nb8 Rf7 32.dc6 Re8 33.b4 Rd8 34.a4 Rc8 35. Nd6 g5 36.g3 gf4 37.gf4 Ng7 38.Rf1 (1—0). De unde se vede că, din cînd în cînd, şi campionii mondiali sînt învinşi.

302. DESCHIDEREA CENTRALĂ

L. V. Feilitz — **P. Keres**
Corespondenţă, 1932/1933

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.Dd4 Cc6 4.De3 Cf6! 5.Cc3 Nb4 6.Nd2 0—0 7.0—0—0 Te8 8.Nc4 d6 9.f3 Ca5! 10.Nd3 d5! (A 11... d4) 11.Dg5 h6 12.Dh4 d4 13. Cce2 Nd2 14.Td2 c5 15.c4 Ne6 16.b3 b5! ∓ → 17.Cf4! (17.cb5 Nb3!! 18.ab3 Cb3 19.Rc2 Cd2 20.Rd2? Ce4! ∓) bc4 18.Ce6 Te6 19.bc4 Tb8 20.Ce2 Db6! 21.Rd1 Db4! ∓ 22.Dg3 Cd7 23.Tc2 (Din această poziţie, tînărul maestru Keres, printr-o spectaculoasă combinaţie, a decis partida în numai 8 mutări. VD) Da3! 24.f4 Tg6! 25.

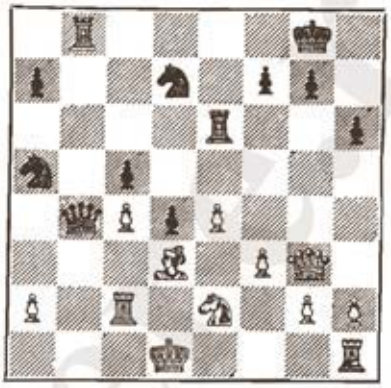

Df3 Tg2!! 26.e5 Tb1 27.Tc1! Cc4!! —+ 28.Tb1 Ce3 29.De3 de3 30.Nc4 Da4! (0—1). Şi astfel, Paul Keres, un mare adept al şahului prin corespondenţă, a primit premiul de frumuseţe pentru această partidă din turneul revistei „Deutsche Schachzeitung".

303. CONTRAGAMBITUL BLUMENFELD

E. Negruţac — R. Spielmann
Bucureşti, 1933/1934

1.d4 Cf6 2.Cf3 c5 3.d5 b5 4.c4 Nb7 5.Cc3 b4 6.Cb1!? e6 7.Ng5!? ed5 8.cd5 h6 9.Nf6 Df6 10.e4! Db2 11.Cbd2 Ne7 12.Ne2 0—0 13.0—0 d6 14.Cc4 Df6 15. e5! de5 16.d6!! Nd8 17.Cfe5 Te8 18.f4 ± a5 19.Nf3 Nf3 20.Df3 Ta7 21.Dd5 De6 22.Dc5 Tb7 23. Tae1! Df5 24.g4 +— Dc2 25. Dd5 (1—0). De remarcat ma-

nevra maestrului român Cb1—c3—b1, o premieră care a făcut senzație.

304. PARTIDA PIONULUI DAMEI

E. Eliskases **Șt. Erdelyi**

Budapesta, 1933

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Cbd7 5.cd5 ed5 6.Nf4 c6 7.e3 Ne7 8.Nd3 0—0 9.h3 Te8 10.0—0 Cf8 11.Tc1 Nd6 12.Ce5 De7 13.Ng3 C6d7! 14.f4!?! f6 15.Nh4 Cb6 16.e4 de4 17.Ce4 Ne6 18.Dh5 → Dd8! 19.Tf3 Ne7 20.Cg5!? (E 20...Dd4 Y) fg5 21.fg5 Dd4 22.Rh1 g6!! (Y; 22... De5? 23.Tf8! Rf8 24.Tf1 Nf6 25.Dh7 Ng8 26.Dh8 ±) 23.Cg6! Dg7! (F) 24.Ce7 Te7 25.g6 hg6 26.Ng6! Cg6 27.Tg3 Ch4 ∓ 28. Dh4 Dg3! 29.Dg3 Tg7 30.De3 Nd5 —+ 31.Tc2 Cc4 32.Dd4 Cd6 33.De5 Cf7 34.De3 b6 35. b3 Td8 36.Rh2 Cg5 37.Tf2 Ce4 38.Te2 Cg3 39.Tf2 Cf1 40.Tf1 Tg2 (0—1). Atacului „forte" al albului, campionul României i-a răspuns cu un contraatac decisiv.

305. APĂRAREA CARO-KANN

V. Mikenas S. Flohr

Folkestone, Olimpiada, 1933

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 (Moda anilor 1930/1935) Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Cf3 Ng4 7. Ne2!? (∅ →) dc4 8.d5 Nf3 9. Nf3 Ce5 10.0—0 Dd7 11.De2 Cf3 12.Df3 0—0—0 13.b3! → e6 14.bc4 ed5 15.Nf4! d4 16.Cb5! Nc5 17.Tab1! (A 18.Da3! Na3 19.Ca7 ∓) Dc6 18.Dh3 Dd7?! (B 18...Cd7) 19.Ca7! (B 19.Da3!!) Na7 20.Da3! (1—0); 20...b6 21. Tb6!!; 20...Nb8 21.Da8!! Una din cele mai frumoase partide ale Olimpiadei.

306. APĂRAREA CARO-KANN

E. Lundin **K. Opocensky**

Folkestone, Olimpiada, 1933

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Cf3 Ng4 7.Ne3 e6 8.c5?! (B 8.Db3) Nf3 9.Df3 Ne7 10.Nb5 0—0 11.0—0 e5! 12.de5?! (12.Nc6 ed4 13.Nd5 ∞) Ce5 13.Df5 Ceg4 14.Nd4 Nc5! ∓ 15.Nc5 Dc7 16.Tfd1?! (B 16.g3 ±) Dh2!? 17.Rf1 Tfe8 18.Ne8 Te8 19.Ne3 Te3! 20.Dc8 Te8 21.De8 Ce8 (0—1). O încheiere foarte spirituală, specifică stilului maestrului cehoslovac.

307. PARTIDA ITALIANĂ

E. Eliskases E. Grünfeld

Mährisch Ostrau, 1933

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Nb6 5.d4 De7 6.0—0 Cf6 7.d5 (Nt) Cb8 8.Nd3 d6 9.Cbd2! a6 10.Cc4 Na7 11.a4 0—0 12.b4 Ce8 13.Dc2 g6 14.Nh6 Cg7 15. Ce3 f6 16.Tae1 Tf7 17.Rh1 Cd7 18.g4! Cf8 19.Tg1 Ne3 20.fe3 Nd7 21.Tg3 c6 22.Nc4 cd5 23. Nd5 Ne6 24.Teg1 Tc8 25.Ch4 Nd5 26.ed5 Tc7 (B 26...Dc7 27.

Cf5 Ce8!) 27.Cf5! gf5 28.gf5 De8 29.Dg2 Dd7 30.Tg7 Tg7 31. Ng7 Dg7 32.Dc2! Cg6 33.fg6 h6 34.Df5! ± Df8 35.c4! Rg7 36. Tc1 b6 37.e4 De7 38.Df2 Tb7 39.h4! a5 40.h5 ab4 41.Tb1 b3 42.Tb3 Dd7 43.Df5! De7 (43... Da4? 44.Tf3 +—) 44.De6 Dc7 45.Df7 Df7 46.gf7 Ta7 47.Tb6 Ta4 48.Td6 Tc4 49.Tf6 Rf8 50. d6! Te4 51.d7 Td4 52.Th6 Rf7 53.Th8! (1—0). O partidă remarcabilă, distinsă cu premiul 2 de frumuseţe.

308. JOCUL CELOR PATRU CAI

J. Capablanca H. Steiner
Los Angeles, 1933

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 5.0—0 0—0 6.d3 d6 (O foarte rar întîlnită simetrie) 7.Ng5 Nc3 8.bc3 Ce7 9.Ch4 c6 10.Nc4 Ne6? (B 10...Rh8 U 11... Cg6 12.Cg6 fg6) 11.Nf6 gf6 12. Ne6 fe6 13.Dg4 Rf7 14.f4 Tg8?! (B 14...ef4) 15.Dh5 Rg7 16.fe5 de5 (De aici a început spectacolul de artă şahistă. VD) 17.

Tf6!! Rf6 18.Tf1 Cf5 19.Cf5! ef5 20.Tf5 Re7 21.Df7 Rd6 22. Tf6 Rc5 (22...Df6 23.Df6 Rd7 24.Df5! +—) 23.Db7! Db6 24. Tc6!! Dc6 25.Db4#. O partidă-exhibiţie care a făcut deliciul spectatorilor din sala de joc şi din întreaga lume.

309. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Rauser **M. Botvinnik**
Leningrad, 1933

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 g6 7.Ne3 Ng7 8.Cb3 Ne6 9.f4 0—0 10.0—0 Ca5!? 11.Ca5 Da5 12. Nf3 Nc4! 13.Te1 Tfd8 14.Dd2 Dc7 15.Tac1?! e5! 16.b3 d5!! 17.ed5 (17.bc4 de4! ∓) e4!! 18.bc4 ef3 19.c5 Da5 20.Ted1?! (B 20.gf3 Cd5 21.Cd5 Dd2 22. Nd2 Td5 23.Ne3) Cg4! 21. Nd4 f2 22.Rf1 Da6 23.De2 Nd4 24.Td4 Df6!! —+ 25.Tcd1 Dh4 26.Dd3 Te8 27.Te4 f5 28.Te6 Ch2 29.Re2 Df4 (0—1). Premiul de frumuseţe al finalei celui de al VIII-lea campionat al U.R.S.S.

310. INDIANA NIMZOVICI

S. Flohr M. Botvinnik
Moscova, meci (6), 1933

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 c5 5.dc5 Ca6 6.a3 Nc3 7. Dc3 Cc5 8.f3! d6 9.e4 e5 10.

Ne3 Dc7 11.Ce2 Ne6 12.Dc2 0—0 13.Cc3 Tfc8 14.Ne2 a6 15. Tc1 Ccd7 16.Dd2! Db8 17.Cd5 Nd5 18.cd5 Tc1 19.Dc1 Dd8 20. 0—0 Tc8 21.Dd2 Dc7 22.Tc1 Dc1 23.Dc1 Tc1 24.Nc1 Rf8 (Este util de urmărit modul instructiv în care albul își valorifică perechea de nebuni) 25. Rf2 Re7 26.Ne3 Rd8 27.Re1 Rc7 28.Rd2 Cc5 29.b4 Ccd7 30. g3 Cb6 31.Rc2 Cbd7 32.a4 Cb6 33.a5 Cbd7 (X b7) 34.Nc1 Rd8 35.Nb2 Ce8 36.Rd2 Cc7 37.Re3 Re7 38.Nf1 Cb5 39.h4 Cc7 40. Nh3 Ce8 41.f4! f6 42.Nf5! g6 43.Nh3 h6 44.Nc1 Cg7 (B 44... Cc7) 45.fe5! de5 (F) 46.Rf3! h5 47.Ne3 Rd6 48.Nh6 Ce8 49.g4 hg4 50.Ng4 Cc7 51.Ne3 Cb5 52. Re2! Cc7 53.Rd3 f5 (Zn) 54. ef5 gf5 55.Nf5 Cd5 56.Nd2 C7f6 57.Rc4 Rc6 58.Ng6 b5 59. Rd3 Ce7 60.Ne4! Ced5 61.Ng5 Ch5 62.Nf3 Cg3 63.Nd2! Rd6 64.Ng4! Cf6 65.Nc8 Rc6 66.Ne1 e4 67.Rd4 Cgh5 68.Nf5 Rd6 69. Nd2 (1—0). „Una din cele mai bune partide jucate de mine" — Flohr.

311. APĂRAREA BENONI

E. Bogoliubov **A. Alehin**

Pforzheim, meci C.M. (9), 1934

1.d4 c5!? 2.d5 e5 3.e4 d6 4.f4?! (B 4.Cc3 a6 5.a4 U Cg1—d2—c4 ↗) ef4 5.Nf4 Dh4 6. g3 De7 7.Cc3? (B 7.Cf3!) g5! ∓ 8.Ne3 Cd7 9.Cf3 h6 10.Dd2 Cgf6 11.0—0—0 Cg4 12.Ne2 Ng7 13.Thf1 Ce3 14.De3 a6 15. Cg1 b5 16.Tde1 Nb7 17.Cd1 0—0—0 18.Ng4 Rb8 19.Nd7 Td7 20.Dd2 g4! 21.Ce3 De5 22. c3 h5 23.Cf5 Nf6 24.Df4? (B 24.Rb1) Df4 25.gf4 Ţdd8! ∓ 26.c4 bc4 27.Ce3 c3! 28.b3 Nd4 29.Cc4 f5! 30.e5 de5 —+ 31. fe5 Nd5 32.Tf5 Tdf8 33.Tf8 Tf8 34.e6 Te8 35.e7 Nc4 36.bc4 Ng1 37.Tg1 Te7 38.h3 gh3 39.Rc2 h2 40.Tb1 Tb7 41.Th1 Tb2 42. Rc3 Ta2 43.Rd3 Rc7 44.Re4 Rc6 45.Rf5 a5 46.Rg5 a4 (0—1). Cea mai bună partidă dintr-un meci pentru titlul mondial, pe care Alehin l-a considerat „o mare inutilitate".

312. PARTIDA PIONULUI DAMEI

O. Bernstein G. Stahlberg

Zürich, 1934

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.Nf4 e6 4.e3 Ne7 5.Cbd2 0—0 6.Nd3 b6 7.Ce5! Nb7 8.Df3 c5 9.c3 Cbd7 10.Dh3! Te8 11.Cdf3!? (A 12. Cf7! Rf7 13.De6!!) Ce5 12.Ce5 c4 13.Nc2 b5 14.g4! ± g6 15. Nd1! (A 16.g5 Cd7 17.Cf7!!) Nf8 16.Ng5! Ne7 (F; Zn) 17.Df3! b4 18.cb4 Nb4 19.Rf1 Ne7 20.Rg2!? Tb8 21.Na4 Tf8 22.Nh6 ± Dc7 23.h4! Ce4 24.Cd7! Nc6 25.Nc6 Dc6 26.Nf8 Dd7 27.Ne7 Tb2! (27...De7?! 28.De2 U f2—f3 +—) 28.Nf6! Db7 29.Taf1 c3

30.g5!? Db5 31.h5! Cd2 32.hg6! +— fg6 (32...Df1?! 33.Tf1 Cf3 34.gh7 Rh7 35.Rf3 c2 36.Th1 Rg6 37.Rg4! U Th6+) 33.Dg4 Dd7 34.Th7!! Dh7 35.Th1 Dh1 36.Rh1 Rf7 37.Dh3 Tb1 38.Rg2 (1—0). Una din cele mai frumoase partide ale turneului.

313. APĂRAREA OLANDEZA

H. Kmoch M. Iudovici

Leningrad, 1934

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4. Ng2 Nb4 5.Nd2 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Ch3 d6 8.0—0 e5 9.d5 h6 10. f4 e4 11.Cf2 De8?! (B 11...h5) 12.g4! ± Nd8 13.e3 g6 14.gf5 gf5 15.Rh1 Rh7 16.Tg1 c6 17. dc6 bc6 18.Ce2 Df7 19.Nc3 Ce8 20.Ce4! fe4 21.Ne4 Nf5 22.Dd3 Ne4 23.De4 Df5 24.Df3 (24. De8!?! Td8 25.Tg7 Rh8 26.Tf7 Nf6!! —+) Cf6 25.Cd4 Dd7 26. Tg2 Ca6 27.Tag1 Cc5 28.Tg7 Dg7 29.Tg7 Rg7 30.Dc6 Ne7 31. Cf5 Rf7 32.Dc7 Cg8 33.Cd6 Re6 34.f5 Tf5 35.Cf5 +— Rf5 36. De5 Rg6 37.b4 Nf6 38.Dg3 Rf7 39.Dc7 Rg6 40.Dc5 (1—0). O frumoasă partidă pentru care reputatul maestru german a primit premiul 1 de frumuseţe.

314. GAMBITUL DAMEI

E. Eliskases **K. Gilg**

Bad Liebwerda, 1934

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4. Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.Dc2 Ce4 (Varianta Wolf) 9.Nf4 f5 10.h4 Cdf6 11. Ne2? (B 11.Ce5) Cg4! ∓ 12.Ce4 fe4 13.Cd2 e5!! 14.de5 (14.Ng4?! ef4 15.Nc8 fe3!! 16.Nd7 Tf2!! —+) Tf4!! 15.ef4 e3 ∓ 16. Ng4 ed2 17.Dd2 Ng4 18.cd5 cd5 19.f3 Ne6! (19...Nh4?! 20.Rf1 Ne6 21.g4! Y) 20.g4 Db6! 21.f5 Nb4 22.Tc3 d4!! —+ 23.fe6 dc3 24.bc3 Td8! 25.Dc1 Tc8! 26.e7 Dc5! (0—1). O manevră celebră, de încercuire, distinsă cu premiul 1 de frumuseţe.

315. GAMBITUL BUDAPESTA

S. Reshevsky A. Denker

Syracusa, 1934

1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.de5 Cg4 4.e4 d6? (B 4...Ce5) 5.Ne2!? Ce5 6.f4 Cg4 7.Cf3 Cc6 8.0—0 Nd7 9.Cc3 Ne7 10.h3 Cf6 11.e5! de5 12.fe5 Cg8 ± 13.Ne3 f6 14. Nd3 fe5 15.Cg5! Cf6 (15...Ng5 16.Dh5! ±) 16.Tf6! Nf6 17.Dh5 g6 18.Ng6 hg6 19.Dg6 (1—0). Premiul de frumuseţe 1—2 al turneului.

316. APĂRAREA CARO-KANN

M. Monticelli **R. Fine**

Syracusa, 1934

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.Cf3 e6 7.Nc4?! (7.Nd3) Cf6 8.De2 Cbd7

9.Ce5 Ce5! 10.de5 Cd7 (A 11... Da5) 11.f4? (B 11.0—0) Nc5 ∓ (E 12.0—0) 12.Nb3 a5! 13.a4 Db6 ∓ 14.Nd2 0—0—0 15.Cf1 Nb4 16.0—0—0 Cc5! (Ultima piesă a unei „mașini infernale") 17.De3 (17.Nb4 Td1!! 18.Dd1 Cb3! 19.cb3 Db4 —+) Td3!! (O mutare care amintește de „epoca eroică" a lui Morphy și Anderssen) 18.cd3 Cb3 19. Rc2 Nc5 20.Dh3 Cd4 21.Rc1 Db3 (0—1). Și astfel a apărut un „mare maestru la 19 ani" în „Lumea Nouă". Premiul de frumusețe 1—2.

317. INDIANA NIMZOVICI

A. Lilienthal E. Eliskases

Ujpest, 1934

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 c5 6.f3! (Sistemul ultramodern . . . pentru anul 1934) d5 7.e3 0—0 8. cd5 ed5 9.Nd3 Cc6 10.Ce2 Te8 11.0—0 Nd7 12.Cg3 Dc8 13. Nd2 Rh8 14.Tc1 Ca5 (→ Fd) 15. e4 b5 16.e5 Cg8 17.f4 f5 18.Tf3 Cc4! 19.Nc4 bc4 20.Ne3! cd4 21. Nd4 Ne6 22.Ch5 Te7 23.Th3 Tb8 24.De1 Tb2 25.Dh4 Db7 (Dispozitivul de atac pe care și l-a imaginat albul. VD) 26.Cf6!! h6 (26...gf6 27.ef6 Tf7 28.Dh7!! Th7 29.f7! +—; 26...Cf6 27. ef6 +—; 26...gf6!? ±) 27.De1! Db3 (27...gf6 28.ef6 Te8 29.f7

+—) 28.Tg3 → Tb7 29.h3 Tb1 30.Ce8 Tc1 31.Dc1 Da2 32.Rh2 Tb1 33.De3 Da1 34.Tg7 Th1 35. Rg3 Td1 36.Rh4 Td3 37.Df2 Da3 38.De2 Dc1 39.g3 Td2 40. Dh5! Th2 41.Tg8 (1—0). O partidă considerată de majoritatea criticilor de specialitate ca fiind „cea mai frumoasă confruntare șahistă a anului 1934".

318. INDIANA NIMZOVICI

A. Lilienthal J. Capablanca

Hastings, 1934/1935

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 b6 6.f3 d5 7. Ng5 h6 8.Nh4 Na6 9.e4 Nc4 10.Nc4 dc4 11.Da4 Dd7 12.Dc4 Dc6 13.Dd3 Cbd7 14.Ce2 Td8 15.0—0 a5 16.Dc2 Dc4 17.f4 Tc8 18.f5! ± e5 19.de5 De4 (VD) 20.ef6!! (Un sacrificiu de damă corect care, pur și simplu, l-a ametit pe Capablanca) Dc2

21.fg7 Tg8 22.Cd4 ± De4 (F) 23.Tae1 Cc5 24.Te4 Ce4 25. Te1 +— Tg7 26.Te4 Rd7 27. Te7 Rd6 28.f6 (1—0). „Cea mai dragă" partidă a marelui maestru de origine maghiară.

319. DESCHIDEREA RETI-ZUKERTORT

M. Botvinnik V. Cehover
Moscova, 1935

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.b3 Cf6 4. Nb2 Ne7 5.e3 0—0 6.Ne2 c6 (6...c5!?) 7.0—0 Cbd7 8.Cc3 a6 9.Cd4 dc4 10.bc4 Cc5 11.f4 Dc7 12.Cf3 Td8 13.Dc2 (E 13...Cd3; 13...Ce4) Ccd7 14.d4 c5 15. Ce5 b6 16.Nd3 cd4 17.ed4 Nb7 18.De2 Cf8 19.Cd1 Ta7!? 20. Cf2 Db8 21.Ch3 h6 (Urmează un atac, demn de o antologie, în care albul, după ce hărţuieşte regele negru pe toată tabla, îl capturează. VD) 22.

Cg5!! hg5 (F) 23.fg5 C8d7 24. Cf7!! Rf7 25.g6! Rg8 (25...Rf8 sau Re8 26.De6 +—) 26.De6 Rh8 27.Dh3 Rg8 28.Nf5! Cf8 29.Ne6 Ce6 30.De6 Rh8 31.Dh3 Rg8 32.Tf6! Nf6 33.Dh7 Rf8 34. Te1 Ne5 35.Dh8! Re7 36.Dg7 Rd6 37.De5 Rd7 38.Df5 Rc6 39. d5 Rc5 40.Na3 Rc4 41.De4 Rc3 42.Nb4 Rb2 43.Db1 +. O combinaţie de 20 de mutări, o „rara avis".

320. APĂRAREA FRANCEZĂ

Em. Lasker J. Capablanca
Moscova, 1935

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Cge2!? de4 5.a3 Ne7! 6.Ce4 Cf6 7.C2c3 Cbd7 8.Nf4! Ce4 9. Če4 Cf6 10.Nd3 0—0 11.Cf6 Nf6 12.c3 Dd5?! (B 12...Nd7) 13.De2 ± c6 14.0—0 Te8 15. Tad1 Nd7 16.Tfe1 Da5 17.Dc2 g6 18.Ne5 Ng7 19.h4! Dd8 20. h5 Dg5 21.Ng7 Rg7 22.Te5 De7

23.Tde1 Tg8 24.Dc1 Tad8 25. T1e3 Nc8 26.Th3 (Şi acum: atacul!) Rf8 27.Dh6 Tg7 28.hg6 hg6 29.Ng6!! ± Df6 (29...fg6 30.Dh8 Tg8 31.Tf3 +—) 30. Tg5 Re7 31.Tf3 Df3 32.gf3 Tdg8 33.Rf1 Tg6 34.Tg6 Tg6 35.Dh2 (B 35.Df4) Rd7 36.Df4 f6 37.c4 a6 38.Dh4 Tg5 39.Dh7 Rd8 40. Dh8 Rc7 41.Df6 +— (Cra) Tf5 42.Dg7 Nd7 43.Re2 Rc8 44.Dh8 Rc7 45.Dh2 Rc8 46.Dd6 Th5 47. Re3 Tf5 48.Re4 Th5 49.Df8 Rc7 50.Df4 Rc8 51.Dd6 Tf5 52.Re3 Th5 53.Rd3 Tf5 54.Re2 Th5 55. Rd2 Tf5 56.Re3 Th5 57.Df8 Rc7 58.Df4 Rc8 59.Dd6 Tf5 60. Dg3 Th5 61.Dg4 Tf5 62.Dg8 Rc7 63.Dg3 Rc8 64.Dg6 (1—0). Capablanca a cedat după ce a analizat poziţia la întrerupere... împreună cu Lasker. O partidă jucată „tinereşte"... la 67 de ani de Lasker, care a fost onorat cu premiul de frumuseţe 1—2.

321. PARTIDA SPANIOLĂ

N. Riumin **M. Botvinnik**
Moscova, 1935

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.d4 (B 9. a4!) Ng4 10.Td1 ed4 11.cd4 d5! 12.e5 Ce4 13.h3 Nh5 14.a4?! (B 14.Cc3 Cc3 15.bc3 Dd7 ↗) b4!? 15.a5 Rh8 16.g4 Ng6 17.Ch2 Nh4 ∓ 18.Ne3 f5 19.f4 Ng3 (A 20...fg4 21.hg4 Nf4!) 20. g5 h6 21.gh6 gh6 22.Cd2 Ce7! 23.Rh1 De8 24.Tg1 Nh5 25.Chf3 Tg8 26.Cf1 Df7 27.Nd1 Tg7 28. Tc1 c6 29.Tc2 Tag8 (Cra+Crn; B 29...b3!?) 30.Tg2 Nf4 —+ 31.Da6 Tg2 32.Tg2 Tg2 33.Rg2 Dg6 34.Rh1 Ne3 35.Ce3 Cf2 36. Rh2 Cd1 (0—1). Botvinnik a primit premiul de frumuseţe 1—2.

322. PARTIDA PIONULUI DAMEI

St. Deneş **H. Silbermann**
Bucureşti, 1935

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 e6 4.Nd3 c5 5.c3 Cbd7 6.Cbd2 Nd6 7.0—0 0—0 8.e4 de4 9.Ce4 Ne7 10.De2 b6 11.Nf4 Nb7 12.Tad1 cd4 13.cd4 Cd5 14.Ng3 Te8 15. Cd6 Nd6 16.Nd6 Cf8 17.Ng3 Tc8 18.Ce5 Cb4 19.Nb1 Dd5 20. f3 Na6 ∓ 21.Cd3 Dd4 22.Nf2 Df6 23.a3 Cd5 24.Dd2 Cg6 25. Tfe1 Ted8 26.Cb4 Cf4 27.De3 Td1 28.Td1 Ne2 29.Te1 Dg5! ∓ 30.g3 (F; 30.Ng3 Ch3 31. ~ De3 —⩲) Ch3 31.Rg2 Cgf4! 32. Rh1 Cf2! (32...Dc5!! 33.Te2 Cf2 34.Rg1 Ce2 35.De2 Cd3 36.Rg2 Cb4 37.ab4 Db4 —+) 33.Df2 Dc5!! 34.Dc5 Nf3 35.Rg1 Ch3 36.Rf1 Tc5 (0—1). O partidă frumoasă din cel de al 7-lea campionat al României, primul turneu din ţara noastră la care s-a acordat un premiu de frumuseţe pentru partida Halic—Znosko-Borovski, nepublicată.

323. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres W. Winter

Varşovia, Olimpiada, 1935

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.e5 Cd5 4.Cc3 e6 5.Cd5 ed5 6.d4 d6 7. Ng5 (Nt) Da5 8.c3 cd4 9.Nd3!? (Un gambit de o rară originalitate) dc3 10.0—0 cb2? (B 10... Cc6!) 11.Tb1 de5?! (B 11... Cc6) 12.Ce5 ± Nd6 13.Cf7!! Rf7 14.Dh5 g6 (14...Re6 15. Nf5!; 14...Rg8 15.De8 Nf8 16. Ne7 Cd7 17.Nf5 +—; 14...Rf8 15.Tfe1 Nd7 16.Df3 Rg8 17. Ne7! +—) 15.Ng6! hg6 16.Dh8 Nf5 17.Tbe1 Ne4 18.Te4!! (1—0). Considerată de mulţi specialişti ca fiind „cea mai frumoasă partidă jucată la Olimpiadele de pînă acum", a intrat în antologie ca „senzaţia Olimpiadei de la Varşovia".

324. GAMBITUL DAMEI

H. Friedmann **N. Brody**

Varşovia, Olimpiada, 1935

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e3 a6 4. Nc4 Cg6 5.Cf3 c5! 6.0—0 e6 7. De2 Cc6 8.Td1 b5 9.dc5 Dc7 10. Nd3 Cb4! ∓ 11.a4!? Cd3 12. Dd3 b4 13.c6 Ne7 14.Dc4 0—0 15.b3 a5 16.Nb2 Na6 17.Dc2 Tac8 18.Tc1 Tfd8 19.Cbd2 Td5! 20.Cd4 e5! 21.Cb5?! Nb5 22.ab5 Tb5 23.Ce4 Tb6 24.Cf6 gf6 25. Dd1 Tc6 ∓ 26.Tc6 Dc6 27.Tc1 De6 28.Tc8 Dc8 29.h3 De6 30. Rf1 f5 31.Dc2 f6 32.Re2 Rg7 33.Rd1 h5 34.Dd3 Rf7 35.Rc2 Dc6 36.Rd2 Re6 (36...Dg2 37. Dc4 Y) 37.f3 Nd6 38.Re2 Nc7 39.Rf2 Nb6 40.Re2 Dc5 41.g4 hg4 42.fg4 f4! 43.Df5 Re7 44. Dh7 Rd6 45.Dd3 Rc7 46.g5 fg5 47.Dh7 Rb8 48.Dh8 Ra7 49.De5 Dc2 50.Rf3 fe3! —+ 51.Nd4 Df2 52.Re4 Df4! 53.Df4 gf4 54. Nb6 Rb6 55.Rf3 a4 (0—1). O victorie care a adus echipei române un rezultat de egalitate cu reprezentativa polonă, cîştigătoarea Olimpiadei din 1930.

325. GAMBITUL DAMEI

E. Eliskases M. Muffang

Varşovia, Olimpiada, 1935

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 a6 6.0—0 c5 7. De2 Cc6 8.a3!? b5 9.Na2 Nb7 10.dc5 Nc5 11.b4 Ne7 12.Nb2 0—0 13.Cbd2 Db6 14.Cb3 Tfd8 15.Tac1 Tac8 16.Cc5! (Un plasament ideal pentru calul alb) **16...Cd5 17.Tfd1 Na8?** (Un tempo pierdut inutil; era mai necesară continuarea 17...Nf6) **18.Nd5!** (Albul elimină singura figură care-l încurcă în planul său de joc) **18...ed5** (După care albul şi-a putut pune în practică un atac decisiv, pentru care a fost răsplătit cu premiul special de frumuseţe al Olimpiadei. VD) **19.Ch4!** (Prima poantă care-l surprinde pe maestrul francez complet

nepregătit pentru apărarea rocadei) **19...Cb8 20.Dg4 Nf6 21. Nf6 Df6 22.Ce4!** (A doua poantă) **22...De6 23.Cf5!!** (A treia poantă şi ultima, după care negrul nu mai are apărări eficiente) **23...g6 24.Tc8 Tc8 25. Ce7!** şi în faţa pierderii masive de material negrul a cedat.

326. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Alehin M. Euwe
Utrecht, meci C.M. (7), 1935

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.Cge2 de4 5.a3 Ne7 6.Ce4 Cc6 7.g4!? (Flohr: „Oare Alehin vrea să ne arate că îşi poate permite orice?"; Em. Lasker: „O înaintare nesănătoasă care poate fi răsturnată printr-o acţiune în centru"; Alehin: „Paradoxală la prima vedere, mutarea conţine ideea evidentă de a îmbina dezvoltarea nebunului pe flanc cu posibilitatea unui asalt de pioni pe flancul regelui") b6 8.Ng2 Nb7 9.c3! Cf6 10.C2g3 0—0 11.g5 Ce4 12.Ce4 Rh8 13.Dh5 De8 (A f7—f5) 14. Cf6!! (Un sacrificiu de pion neaşteptat care răstoarnă toate calculele negrului) Nf6 15. gf6 gf6 16.Dh4! ± Dd8 (F) 17. Nf4! e5 18.Ng3 f5 19.de5 Tg8 20.Nf3?! (20.Dh3! +—) Dd3! ∓ 21.Ne2 De4? (21...Dc2! =) 22. De4 fe4 23.Nh4 ± h6 24. 0—0—0 Tae8 25.Nf6 Rh7 26. f4! ef3 27.Nf3 +— Ca5 28.Nb7 Cb7 29.Td7 Cc5 30.Tf7 Rg6 31. Tc7 Cd3 32.Rb1 Rf5 33.Td1 Ce5 34.Tf1 Re4 35.Ta7 Cc4 36. Td7 Re3 37.Te1 Rf3 38.Te8 Te8 39.Td4 Ce3 40.Th4 Cf5 41. Tb4 (1—0). Probabil cea mai bună partidă a lui Alehin din meci, cu toate erorile ei, lesne de văzut... „după război".

327. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin **M. Euwe**
Ermelo, meci C.M. (21), 1935

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 8.g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 Td8 12.Dc1 f6 13.0—0 Ne6 14.Ce5 Ce5 15. a5 a6 16.Ce4 Nb4!? 17.Cc5 Nc8 18.Ne5 fe5 ∓ (Ap) 19.f4 Nd2! 20.Dc4?! (B 20...Dc2) Td4! 21. Db3 ef4 22.gf4 (VD) De7! ∓ 23.Cd3 Ne6 24.Da3 Nc4 25.Rh1 Da3 26.Ta3 0—0 27.Ta4 Tfd8 28.Ta3 Nd3 29.ed3 Tb4 30.Tf2

Tb2 31.Nf1 Td4 32.f5 Tf4 —+ 33.Tf4 Nf4 34.h3 Nd6 35.Ta1 Rf7 36.d4 Rf6 37.Te1 Nb4 38. Ta1 Td2 39.Nc4 Td4 40.Ne6 Td8 (0—1). „Cea mai frumoasă partidă a meciului" — Flohr.

328. APĂRAREA OLANDEZĂ

M. Euwe A. Alehin

Zandvoort, meci C.M. (26), 1935

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Nb4 4. Nd2 Ne7 5.Ng2 Cf6 6.Cc3 0—0 7.Cf3 Ce4 8.0—0 b6 9.Dc2 Nb7 10.Ce5 Cc3 11.Nc3 Ng2 12.Rg2 Dc8 13.d5 d6 14.Cd3 e5 15.Rh1 (15.f4!?) c6 16.Db3 Rh8 17.f4 e4 18.Cb4 c5 (F) 19.Cc2 Cd7 20. Ce3 Nf6 21.Cf5!? Nc3 22.Cd6 Db8 23.Ce4 Nf6 ∞ 24.Cd2 (A e2—e4—e5) g5 25.e4 gf4 26. gf4 Nd4 27.e5 De8 28.e6 Tg8 29.Cf3 (29.ed7?! De2! —+; 29. Dh3!?) Dg6 30.Tg1! Ng1 31. Tg1 Df6? (B 31...Df5! 32.Cg5 h6 ∞) 32.Cg5! ± Tg7 33.ed7 Td7 34.De3! (A 35.De5!; 35. Ce6?!) Te7 (35′; Crn) 35.Ce6 Tf8 36.De5 (Cra; B 36.Dg3) De5 37.fe5 Tf5 38.Te1 h6 39. Cd8! Tf2 40.e6 Td2 41.Cc6! +— Te8 42.e7! b5 43.Cd8 Rg7 44.Cb7 Rf6 45.Te6 Rg5 46.Cd6 Te7 47.Ce4 (1—0). Un cal brav, care a făcut aproape 20 din cele 42 de mutări, a decis lupta şi a adus marelui maestru olandez mult rîvnita coroană de lauri a campionului mondial.

329. APĂRAREA FRANCEZĂ

H. Grob **H. Silbermann**

Reus, 1936

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ed5 ed5 4.Nd3 Cf6 5.h3 Nd6 6.Ce2 0—0 7.Ng5 Ne6 8.Cd2 Te8 9.0—0 Cbd7 10.f4 Cf8 11.c3 c6 12.Cf3 h6 13.Nh4 Cg6!? 14.Nf6 Df6 15.f5?! Nf5 16.Ce5 Nd3!! 17. Tf6 Ne2 18.Tg6 Nd1 19.Td6 Nc2 20.Td7 f6 ∓ 21.Cf3 Tab8 22.Rf2 Rf8 23.Te1! Ne4 24.Cd2 Ng6 25.Te8 Ne8 26.Tc7 a5! 27. Cb3 b6 28.Cc1 Td8 29.Cd3 Nd7 30.b3 Nf5 31.Cf4 Td6 32.g4 Nb1 33.a3 f5! ∓ 34.gf5 Nf5 35.h4 g5 36.hg5 hg5 37.Cg2 Ne4 38. Ce3 Tf6 39.Re1 Tf3 40.Re2 g4! 41.Cg4 Tc3 42.Ce5 Tb3 43.Tc6 b5 44.Tb6 a4 45.Cd7 Re7 46. Cc5 Tb2 47.Re3 Ng2 48.Rf4 Nf1 49.Re5 Te2 50.Rf4 (50.Rd5? Ng2 —+) Ta2 51.Re5 Te2 52. Rf4 Te1 53.Th6 Nc4 54.Rf5 b4!! —+ 55.Th3 (55.ab4 a4

—+; 55.Ca4 b3 —+) Ta1 56.Re5 ba3 57.Th7 Re8 58.Ce6 Tb1 59.Rf6 Tf1 60.Re5 Tf7 61. Th8 Rd7 62.Ta8 Tf1 63.Ta7 Rc6 64.Cd8 Rb6 65.Tb7 Ra6 66.Tb8 a2 67.Rd6 Tf6 68.Rc5 Ra7 69. Tb4 a1D 70.Cc6 Tc6 (0—1). Una din cele mai frumoase partide ale turneului.

330. GAMBITUL DAMEI

M. Euwe G. Maroczy
Zandvoort, 1936

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7 7.Tc1 c6 8.a3 h6 9.Nf4 a6 10.h3 dc4 11.Nc4 b5 12.Na2 Nb7 13. 0—0 c5 14.Ce5 c4?! (B 14...cd4 15.ed4 Cb6) 15.Nb1 Te8 16.De2 Ce5 17.de5! Ch7 18.Dh5 Cf8 19. Tcd1 Dc7 20.Nh6!! gh6 21.Td4! f5 22.ef6 Nf6 23.Tg4 Ng7 24. Dh6 Tad8 25.Ce2! ± e5 26.Cg3 Te6 27.Dh4! Td3 28.Cf5 Cg6 29. Dh5 Df7 30.h4! Nf8 31.Ch6 Nh6 32.Dh6 Dh7 33.Dg5 Rf7 (33... Rh8 34.Nd3 ed3 35.Df5 Td6 36. h5 +—) 34.Nd3 ed3 35.Df5 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumusețe.

331. GAMBITUL DAMEI

J. Foltys E. Böök
München, 1936

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 dc4 5.e4 Nb4 6.e5 Cd5 7. Nd2 c5 8.dc5 Cc3 9.bc3 Nc5 10.Nc4 Cd7 11.0—0 0—0 12. De2 Ne7 13.Tad1 ± Dc7 14. Nd3 Cc5 15.Nb1 b6 16.Cg5 h6 17.Ch7! ± Na6 18.c4 Tfd8 19. Cf6! +— Rh8 (19...Nf6?! 20.ef6 +—; 19...gf6 20.Dg4 Rh8 21. Nh6 Tg8 22.Dh5 +—) 20.Nh6 gh6 21.Dc2 (1—0). Una din multele partide scurte și instructive ale Olimpiadei experimentale (neoficiale) de la München.

332. GAMBITUL VIENEZ

K. Hromadka M. Schreiber
München, 1936

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.f4 d5 4.fe5 Ce4 5.Df3 f5?! (5...Cc3 6. dc3) 6.d3 Cc3 7.bc3 d4 8.Dg3!? Cc6 9.Ne2 Dd5 10.Nf4 Ne6 11. c4 Nb4 12.Rf2 ± Dd7 13.Tb1 0—0—0 14.Nf3 Nc5 15.Tb5 b6 16.Ce2 a6 17.Tc5! bc5 18.Tb1 Tdg8 19.h4 ± (E 19...g5) Cd8 20.Ng5 Da4 21.Tb2 Cf7 22.Cf4 De8 23.Ce6 De6 24.Nd5 +— Dg6 25.e6 Cd6 26.De5 Te8 27. Tb6!! (1—0). Un atac frontal decisiv care ar fi meritat un premiu de frumusețe.

333. GAMBITUL DAMEI

Tr. Ichim R. del Turco
München, 1936

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 c6 4. Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 8.g3! e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 0—0—0?! (Era mai bine 11...Td8) **12.Dc1 f6 13.0—0 h5 14.a5!** (Reacția albului pe flancul damei este promptă) **14...g5?! 15.Ce5 Ce5 16.Ne5! De5 17.a6!** (Consecvent

planului său de joc, albul începe deschiderea coloanelor la rocada negrului) **17...h4 18.ab7 Rb8** (La 18...Rb7? urma 19. Cb5!) **19.Ca4 hg3 20.hg3 Ne4 21.Dc4! Td4?** (O mutare aparent foarte bună, dar care se va dovedi insuficientă; trebuia 21...Ng2 22.Rg2 Dd5 23.Dd5 cd5 cu un final mai bun pentru alb) **22.Da6 Db5** (Pe această continuare s-a bazat reputatul maestru italian cînd a jucat 21...Td4, apreciind că schimbul este forţat şi va scăpa astfel de atacul pieselor albe. VD) **23.**

Da7!! (Începutul unei combinaţii corect calculate) **23...Ra7 24. Cc5 Rb6 25.b8D Rc5 26.Da7 Rd5 27.Ta5! Nc5 28.Tb5 cb5 29. Dd7 Nd6! 30.Ne4 Re4 31.De6 Ne5 32.f4 gf4 33.Tf4 Re3 34. Db3** şi negrul a cedat, dînd posibilitate maestrului român să înregistreze una din cele mai frumoase victorii din activitatea sa şahistă.

334. INDIANA DAMEI

A. Alehin — C. H. O'D. Alexander
Nottingham, 1936

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Nb4 4.Cbd2 b6 5.g3 Nb7 6.Ng2 0—0 7.0—0 Nd2? (B 7...d5; 7...Ne7) 8.Dd2 d6 9.b3 Cbd7 10.Nb2 Tb8 11.Tad1!? Ce4 12.De3 f5 13.d5! ed5 14.cd5 Cdf6 15.Ch4 Dd7 16.Nh3 g6 17.f3 Cc5 18. Dg5 Dg7 19.b4 Ccd7 20.e4! (Combinaţia decisivă) Ce4 21. Dc1! Cef6 22.Nf5!! Rh8 (22... gf5?! 23.Cf5 Dh8 24.Ch6 Rg7 25.Dg5 +) 23.Ne6 Na6 24.Tfe1 Ce5 25.f4! Cd3 26.Td3 Nd3 27. g4 (1—0). Partida a primit premiul special pentru cel mai bun atac pe flancul regelui.

335. INDIANA VECHE

M. Botvinnik — S. Tartakover
Nottingham, 1936

1.Cf3 Cf6 2.c4 d6 3.d4 Cbd7 4.g3 e5 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 c6 8.e4 Dc7 9.h3 Te8 10. Ne3 Cf8?! (B 10...ed4) 11.Tc1 h6? (B 11...Nd7) 12.d5 Nd7 13. Cd2 g5?! (B 13...Cg6) 14.f4 gf4 15.gf4 Rg7 16.fe5± de5 17.c5! (A 18.d5! ±) cd5 18.Cd5 Dc6 19.Cc4 Cg6 (VD) 20.Cd6! ± Ne6 21.Ce7! Ce7 (21...Te7 22. Cf5!) 22.Tf6!! Rf6 23.Dh5 Cg6 24.Cf5!! +— Tg8 25.Dh6 Na2 26.Td1 Tad8 27.Dg5 Re6 28.Td8 f6 29.Tg8! Cf4 30.Dg7 (1—0).

Partida, respectiv Botvinnik, a primit premiul special de frumusețe.

336. APĂRAREA OLANDEZĂ

R. Fine — A. Alehin

Margate, 1937

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Nb4 5.Nd2 Ne7 6.Cc3 Cc6?! (Tr 6...d5) 7.d5! Ce5 8.Db3 0—0 9.Ch3 Cg6 10.de6 de6 11.Td1 c6 12.0—0 e5?! (B 12...Rh8; 12...Dc7 =) 13.c5!? Rh8 14.Cg5 De8 15.Ce6 Ne6 16.De6 Nc5 17.Df5 ± (Ap /) Td8 18.Dc2 De6 19.Ca4 Ne7 20.a3 Td4! 21.h3 b5?! (B 21...Dc4 sau Tfd8 ∞) 22.Cc3 a5 23.Ne3 Td1 24.Td1 b4 25.ab4 ab4 26.Ca4 Cd5 27.Nc5! Df7 28.e3 Tc8 29.Dc4! Df8 30.Ne7 Cge7 31.e4 Cf6 32.Db4 ± (Urmează un procedeu tehnic foarte instructiv de realizare a avantajului. VD) Td8 33.Td8 Dd8 34.Cc5 Dd6 35.Dc3 h6 36.Cd3 Cd7 37.h4 Cg6 38.Nh3 Cgf8 39.b4 h5 40.Cc5 Cf6 41.Dc4 De7 42.Cb3 Dd6 43.Ca5 Dd2 44.Cc6 De1 45.Nf1 Ce4 46.De2! De2 47.Ne2 +— g6 48.Ce5 Cc3 49.Nd3 Rg7 50.f4 Cd5 51.b5 Rf6 52.Rf2 Cb6 53.Re3 Ca4 54.Rd4 Ce6 55.Rd5 Cc7 56.Rc6 Ce6 57.b6 Cd8 58.Rd7 Ce6 59.b7 Cac5 60.Rc8 (1—0). „O performanță model în domeniul șahului logic pozițional" — Euwe.

337. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Keres — A. Alehin

Margate, 1937

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c4!? Nd7 6.Cc3 g6 7.d4 Ng7 8.Ne3 Cf6 (8...Cge7!?) 9.de5 de5 10.Nc5 Ch5! / 11.Cd5 Cf4 12.Cf4 ef4 13.e5! → g5? (B 13...Ce5 14.Ce5 Ne5 15.De2 f6 16.0—0—0 c6 =) 14.Dd5! ± Nf8 (14...g4 15.e6!) 15.Nf8 Tf8 16.0—0—0 (A 17.Cg5!) De7 17.Nc6! ± Nc6 18.Dd3 Nd7?! (B 18...h6) 19.Cg5 0—0—0 20.Cf3 f6 21.ef6 Tf6

22.The1 +— Dc5? (B 22...Dg7 23.Da4 A 24.Da7; 24.Ce5 +—) 23.Dd7 (1—0). „O victorie senzaţională" — Ziarele. Cea mai scurtă partidă pierdută vreodată de Alehin.

338. APĂRAREA SICILIANĂ

T. Popa S. Herland

Bucureşti, 1937

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 d6 4.Ng2 g6 5.Cge2 Ng7 6.0—0 Cf6 7.d3 0—0 8.h3 Nd7 9.Ne3 Tb8 10.Dd2 Ce8?! (B 10...b5) 11.f4! f5 12.e5! de5 13.Nc5 b6 14.Ne3?! (B 14.Na3) ef4 15.Nf4 e5 16.Ng5 Nf6? (B 16...Dc8 ∞) 17.Nh6 Ng7 18.Ng5 Nf6 19.Nh6 (Cra) Ng7 (Crn) 20.Tae1! Nh6 21.Dh6 Cb4? 22.a3 +— Cc2 23. Nd5 Tf7 24.Tc1 Cd4 25.Cd4 ed4 26.Nf7 Rf7 27.Dh7 Cg7 28.Ce4 De7 29.Tc7 Tc8 30.Ta7 Tc2 31. g4 De5 32.Td7 Re6 33.Td6 Re7 34.Dh4 Rf8 35.Tf6 Rg8 (Urmează un mat de studiu în 5 mutări) 36.Dh8!! Rh8 37.Tf8 Rh7 38.Cg5 Rh6 39.Cf7 Rh7 40. Th8 +. O simbolică predare de ştafetă în şahul românesc: Sigmund Herland, 72 de ani — Toma Popa, 24 de ani.

339. APĂRAREA SICILIANĂ

K. Richter L. Engels

Bad Saarow, 1937

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.Ne2 Cc6 4.d4 cd4 5.Cd4 Cf6 6.Cc3 g6 7.0—0 Ng7 8.Ne3 0—0 9.Dd2 Cg4 10.Ng4 Ng4 11.f4 Nd7 12. Tad1 Tc8 (B 12...Da5) 13.Df2 Ca5 14.f5! ± Cc4 15.Cd5 Ce3 16.De3 (2 cai → 2 nebuni) Te8 17.Df2! e6 18.Ce3 Rh8? (B 18...ef5 19.ef5 De7 20.fg6 fg6 21.Cd5 ±) 19.f6! Nf8 20.e5!! ± de5 21.Cf3 Dc7 22.Cg5 Rg8 23. Ch7! +— Rh7 24.Dh4 Rg8 25. Tf3 Ng7 26.Th3 Rf8 27.Dh8 (1—0). Premiul de frumuseţe al turneului.

340. APĂRAREA ALEHIN

A. Alehin S. Reshevsky

Kemeri, 1937

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.Cf3 d6 4.d4 Ng4 5.c4 Cb6 6.Ne2 de5 7.Ce5 Ne2 8.De2 Dd4 9.0—0 C8d7 10.Cd7 Cd7?! (B 10...Dd7) 11.Cc3 (A 12.Cb5) c6 12.Ne3 De5 13.Tad1 e6 14.Df3! ↗ 0—0—0 (F; 14...Cf6?! 15.Cb5!; 14...Ne7?! 15.Td7!! U 16. Df7! ±) 15.Na7 (Ap) Da5 16. Nd4 Df5 17.Dg3 e5 18.Ne3 Nb4 19.Ca4 → Na5! ∞ 20.f4! Nc7 21.b3 f6 22.fe5 De6 23.h3 Thg8 24.Nd4 Ce5 (B 24...fe5 25.De3 e4 26.c5 Tde8 Y) 25.Dc3! Cd7 26.c5! ± Tge8 27.b4! Cb8 28. Cb6 Nb6 29.cb6 Da2 30.Dg3! Td7 (30...Df7 31.Ta1! Td4 32. Ta8 Te5 33.De5! +—) 31.Nc5 (B 31.Nf6!) Df7 32.Ta1 Dg6 33. Dh2! +— Te5 (33...Ca6 34.b5! Dg5 35.Tfc1! +—; 33...Dg5 34. Ta8 De5 35.Nf2! Dh2 36.Rh2 U Nf2—g3 +—) 34.Ta8 Td2 35. Tb8!! Rb8 36.De5 (1—0). Partida n-a primit nici un premiu de frumuseţe, dar a fost pu-

blicată în toate revistele de specialitate din lume.

341. PARTIDA PIONULUI DAMEI

L. Rellstab — **V. Petrov**

Kemeri, 1937

1.d4 d5 2.Cf3 c5 3.e3 Cf6 4.Nd3 g6 5.Cbd2 Cbd7 6.b3 Ng7 7.Nb2 0—0 8.h3?! (B 8.0—0) cd4! 9.ed4 Ch5 10.g3 Dc7 11. De2 Cc5 12.Ce5 Cd3 13.Cd3 Nf5 14.Tc1 Tac8 15.De3 Dd6 16.c3 Tfe8 17.f4 g5 18.0—0 gf4 19.Cf4 Nh6 20.Df3 Cf4 21.gf4 Rh8 22.Tf2 Tg8 23.Rh2 Tg6 24.c4 Tcg8 25.cd5 Nf4! (După 18 mutări care au pregătit „explozia" asupra cîmpului f4) 26.Df4 Tg3!! (0—1). Partida a primit un premiu de frumusețe.

342. PARTIDA PIONULUI DAMEI

S. Landau — E. Böök

Kemeri, 1937

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 e6 4.Nd3 c5 5.c3 Cbd7?! (5...Cc6) 6.0—0 Nd6 7.Cbd2 0—0 8.Te1 Dc7 9.e4 cd4 10.cd4 de4 11.Ce4 Ce4 12.Te4 Te8 13.Th4!? Cf3 14.Cg5 h6 15.Dh5 ± (Ap) e5 16.Nd2 ed4 17.Tc1 De7 18.Ce4 Cg6 19.Ng5! ± De5 20.f4! Dd5 (VD) 21.Cf6! → gf6 22.Ng6!! Nf8 (22...fg6 23.Dg6 Rf8 24.Th6 +—; 22...fg5 23.Dh6 gh4 24. Nh7 Rh8 25.Ne4 +—) 23.Tc7! (P) Ne6 24.Nf6 Dh5 25.Nh5 Tec8 26.Nf7! Rh7 (26...Nf7 27.

Tg4 +—) 27.Tc8 Nc8 28.Nd4 Nf5 29.Th5 (1—0). Pentru incisivul său atac maestrul olandez a primit premiul 1 de frumusețe.

343. GAMBITUL BUDAPESTA

G. Barcza — **I. Halic**

Budapesta, 1937

1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.de5 Ce4 (Varianta Fajarovicz) 4.Cd2 Cc5 5.Cgf3 Cc6 6.g3 d6! 7.ed6 Nd6 8.Ng2 Df6 9.0—0 Ne6 10.Cb3 0—0 11.Cc5 Nc5 12.Da4?! (B 12.Db3) Ng4! ∓ 13.Cg5 Tae8 14.Ce4 Te4 ∓ 15.Ne4 Ne2 16. Nf4 Db2 17.Nc6 bc6 18.Dc6 Nf2 19.Tf2 Da1 20.Rg2 Nd3 21.Dc7 Dd4 22.De5 Ne4 23.Rg1 Dc4 24. Ne3 Td8 25.Df4 Td1 26.Tf1 Tf1 27.Df1 Da2 —+ 28.Nf2 a6 29. h3 h6 30.g4 Nb7! 31.Dd3 Da1 (0—1). O victorie de prestigiu a maestrului român.

344. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Keres S. Reshevsky
Stockholm, Olimpiada, 1937

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10. d4 Dc7 11.a4 (Se provoacă dislocarea masei pionilor negri de pe flancul damei) **11...b4 12.cb4 cb4 13.h3 0—0 14.Cbd2 Ne6 15. Cf1 Tfc8 16.Ce3 g6 17.b3 Ch5 18.Nb2 Nf6 19.Tc1** (Ameninţă 20.de5 de5 21.Cd5 Nd5 22.ed5, determinînd pe negru să lichideze tensiunea în jurul cîmpurilor d4 şi e5 cu preţul unui pion slab la d6) **19...ed4 20.Cd4 Dd7** (Cu gîndul la un sacrificiu, 21...Nh3 22.gh3 Dh3 23.Df3 Df3 24.Cf3 Nb2, după care cîştigă) **21.Tb1 Tc5 22.Cdf5!** (Brusc albul schimbă cursul evenimentelor pe tablă, care păreau favorabile negrului) **22...Nf5 23. ef5 Nb2 24.Tb2 Te8 25.Nd3 Dc6 26.Dg4 Db6** (De remarcat cum îşi continuă albul atacul pe flancul regelui, ameninţînd în acelaşi timp pionii negri de pe flancul damei) **27.Tbe2 Tce5 28.fg6 hg6** (VD) **29.Ng6!** (Pentru a doua oară piesele albe atacă flancul regelui, dar de data asta decisiv) **29...fg6 30. Dg6 Rh8 31.Cf5! T8e6 32.Dh5 Rg8 33.Dg5 Rf8 34.Dg7 Re8 35. Cd6** după care negrul a cedat. Tartakover a apreciat această

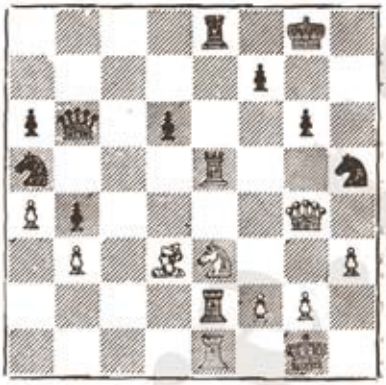

partidă drept „o bijuterie a Olimpiadei de la Stockholm".

345. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres E. Eliskases
Semmering/Baden, 1937

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.b4?! (Gambitul Sicilian, abandonat de multă vreme) cb4 4.d4 Cf6 5.Nd3 d5 6.Cbd2 de4 7.Ce4 Cbd7 8.Ceg5! Dc7 9.c4! h6 10. Ch3 g5 11.Chg1 Ng7 12.Ce2 e5 13.Cg3 0—0 14.0—0 e4 15.Ce4 Ce4 16.Ne4 Dc4 17.Nd3 Dd5 18. Te1 g4 19.Ch4 Cb6 20.Tb1 Nd7 21.Te4 Tfe8 22.Tf4! Dd6 23.Nd2 Cd5 24.Tg4!! Ng4 25.Dg4 (A 26. Dg7 U 26.Cf5) Df6 26.Cf5 Rf8 27.Cg7 Dg7 28.Dh5! (28.Dh4? Te6! Y) Cf6 (F) 29.Dh4 h5 30. Tb4 ± Tac8 31.h3 Tc7 32.Tb5! Te6 33.Th5!! (1—0); 33...Ch5 34.Dd8 Te8 35.Nb4 +—. La turneul de la Semmering şi Baden în „Olimpul şahist" a păşit un nou talent autentic: esto-

nianul Paul Keres, cîştigătorul acestui concurs al „giganţilor" anului 1937.

346. GAMBITUL DAMEI

M. Euwe — A. Alehin

Haga, meci C.M. (1), 1937

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.Ce5 Cbd7 7.Cc4 Dc7 (Varianta Kmoch) 8. g3 e5 9.de5 Ce5 10.Nf4 Cfd7 11.Ng2 f6 12.0—0 Td8! 13.Dc1 Ne6 14.Ce4!? Nb4 15.a5 0—0 16.a6 ba6 17.Ce5 Ce5 18.Cc5 Nc5 19.Dc5 (Ap) g5 20.Ne3 Nd5 21.Ta6 Ng2 22.Rg2! (22.Ta7?! Nf1!!) Tf7 23.Tfa1 Dd6? (B 23...Db8!) 24.Dd6 Td6 25.Ta7 ± Ta7 26.Ta7 Cc4 27.Nc5 Te6 28. Nd4 Te2 29.Nf6 g4! 30.Rf1 Tc2 (30...Te6?! 31.Tg7 Rf8 32.Nc3 Cd2 33.Rg2 h5 34.Tg5 +—) 31. Tg7 Rf8 32.Tg4 Cb2 33.Nb2 Tb2 34.Tc4 +— Tb6 35.Re2 Rf7 36. Th4 Rg6 37.Tf4! Tb3 38.Tc4 Tb6 39.Re3 Rf5 40.g4 Re6 41. f4 Rd5 42.Td4 Re6 43.f5 Re7 44.Te4 Rf7 45.h4 Tb1 46.Rf4 Tc1 47.Ta4 h6 48.Ta7 Rg8 49. g5 Tc4 50.Re5 (1—0). „O partidă excelentă a campionului lumii" — Alehin. În meciul din 1935 prima partidă a cîştigat-o Alehin, iar Euwe... titlul mondial. De astă dată Euwe a decis prima partidă. Oare, prin tradiţie, va cîştiga titlul Alehin?

347. GAMBITUL DAMEI

A. Alehin — M. Euwe

Haarlem, meci C.M. (6), 1937

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 (!? pentru anul 1937) dc4 4.e4! (Nt; Ad) e5 5.Nc4!? ed4 6. Cf3!! (P; ∅ d4 şi Cc3) b5?! (B 6...dc3 7.Nf7 Re7 8.Db3 cb2! 9.Nb2 Db6!) 7.Cb5! ± Na6 8. Db3! (→ f7) De7 (8...Nb5? 9. Nf7 Rd7 10.Cd4 +—) 9.0—0 Nb5 10.Nb5 Cf6 11.Nc4 Cbd7 12.Cd4 Tb8 13.Dc2 Dc5 +— 14.Cf5 Ce5 15.Nf4 Ch5 16.Nf7! Rf7 17.Dc5 Nc5 18.Ne5 Tb5 19. Nd6 (A a2—a4) Nb6 20.b4! Td8 21.Tad1 c5 22.bc5 Nc5 23.Td5! (1—0). „Adversarul meu a condus partida admirabil" — Euwe.

348. INDIANA NIMZOVICI

M. Euwe — **A. Alehin**

Cravenhage, meci C.M. (25), 1937

1.d4 Cf6 c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Cge2 d5 6.a3 Ne7 7.cd5 ed5 8.Cg3 c5 9.dc5 (B 9.Nd3) Nc5 10.b4?! (B 10.Nd3) d4! 11.bc5 dc3 12.Dc2 Da5 13. Tb1 Nd7 (A 14...Na4!) 14.Tb3 Na4 15.Dc3 Dd8! ∓ (P; VD) 16. Nc4 Ca6! 17.Na6 ba6 18.0—0 Nb3 19.Db3 Tb8 20.Dc2 Dd5 21. e4 Db3 22.De2 Db5! 23.Df3 Dc5 24.Cf5?! (B 24.Nf4 Tbe8) Tb1 25.Df4 Ce4 26.h4!? Te8 27. Te1 Dc3 28.Td1 (A 29.De4) Cd2! —+ 29.Td2 Tc1 30.Rh2 Dc7 31.Td6 Tc5 32.g3! Tf8! 33. g4 f6 34.Rh3 h5 35.Dd2 hg4 36. Rg4 Df7 37.h5 Tf5! (Alehin: „În

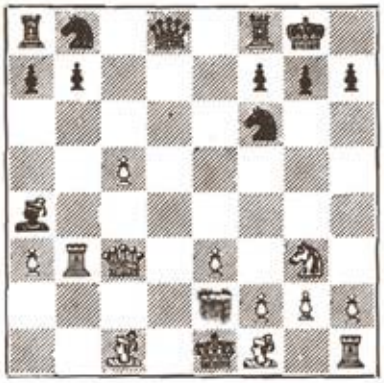

sfîrşit, cel mai odios cal din întregul meci a căzut!") 38.Rf5 Dh5 39.Rf4 Dh4 40.Rf3 Dh3 41.Re4 Te8 42.Rd5 Db3 43.Rd4 Da3 (0—1). Victoria i-a readus lui Alehin „Coroana lumii", pe care n-a mai pierdut-o pînă la sfîrşitul vieţii.

349. CONTRAGAMBITUL BENONI

V. Alatorţev **V. Panov**
Moscova, 1937

1.d4 c5 2.d5 e5 3.e4 d6 4. Ce2 Cf6 5.f3 Ne7 6.c4 0—0 7. Ne3 Ce8 8.Dd2 Ca6 9.Cbc3 Cac7 10.g4 Nh4 11.Cg3 Nd7 12.Nd3 g6 13.0—0 Cg7 14.Rh1 b6 15. Tg1 De7 16.Tg2 Rh8 17.Tag1 a6 18.a4 Tab8 19.b3 f6 20.Cge2 b5 21.ab5 ab5 22.f4 b4 23.Cd1 ef4 24.Cf4 Rg8 ∓ 25.De2 Ta8 26. Nd2 Ng5 27.Tf1 Nc8 28.Nc2 Ca6 (A Ca6—b8—d7—e5) 29. Df2 Cb8 30.h4 Nf4 31.Df4 Cd7 32.Nb1 Ce5 33.Ce3 Nd7 34.Tgf2 Tf7 35.Dg3 h6 36.Df4 Rh7 37. Nc1 Ta1 38.Tb2 h5 → 39.gh5 Ch5 40.Df2 Rg8 41.Nc2 Th7 (A g6—g5) ∓ 42.Tb1 Tb1 43.Nb1 g5 44.Tg1 Cg7 45.Cg2 Cg4 46. Db2 Ch5 —+ (A 47...Cg3 ∓) 47.Te1 gh4 48.e5 h3 (0—1).

350. DESCHIDEREA ROMÂNEASCĂ

G. Alexandrescu E. Negruţac
Bucureşti, 1938

1.Cc3!? (Ideea Alexandrescu) d5 2.d4 Nf5 3.f3 (A 4.e4!) Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.Cd5 Cd5 6.e4 h6! 7.Nd2 e6 8.De2! Cb4 9.Nb4 Nb4 10.c3 Nc3 11.bc3 Ng6 12 Tb1! b6 13.De3 a6 (E Nf1—b5) 14.Nd3 0—0 15.Ce2 e5 16.0—0 De7 17.f4 ± f6 18.Nc4 Nf7 19. Nf7 Tf7 20.Cg3 (A 21.Cf5) ed4 21.cd4 c5 22.Cf5 Df8 23.dc5 bc5 (B 23...Dc5) 24.Dd3! g6 25.Cd6 Te7 26.e5 ± Rg7 (26...fe5 27. fe5 Dg7 28.Dd5 +—) 27.Tb7 Cb8? (Crn) 28.Dd5 Cd7 29.e6 Cb8 30.Tfb1 (1—0). Această „Deschidere românească", neavînd efectul scontat, a dispărut în scurt timp din practica turneelor.

351. INDIANA NIMZOVICI

M. Botvinnik J. Capablanca
Amsterdam, 1938

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 d5 5.a3 Nc3 6.bc3 c5 7.cd5 ed5 8.Nd3 0—0 9.Ce2 b6 10. 0—0 Na6 11.Na6 Ca6 12.Nb2 Dd7! 13.a4 Tfe8?! (O greşeală surprinzătoare pentru Capablanca. Corect era 13...cd4! 14.

cd4 Tfc8) **14.Dd3 c4?** (O greșeală pozițională gravă. Era de considerat modesta continuare 14...Db7) **15.Dc2 Cb8 16.Tae1 Cc6?!** (Negrul se străduie să lichideze pionul a4, subapreciind posibilitățile albului pe flancul regelui. Trebuia 16... Ch5!) **17.Cg3 Ca5 18.f3 Cb3 19. e4 Da4 20.e5 Cd7 21.Df2** (Forțat, dar aducerea damei pe flancul regelui intră în planul albului) **21...g6 22.f4 f5 23.ef6 Cf6 24.f5 Te1 25.Te1 Te8** (Ceea ce urmează, va fi totul forțat. Însă nici după 25...Tf8 26.Df4! Da2 27.fg6! negrul nu mai are șanse) **26.Te6! Te6 27.fe6 Rg7 28.Df4! De8 29.De5 De7** (După 29...Ca5 30.Nc1! De7 urma tot combinația albului jucată în partidă. VD) **30.Na3!! Da3 31.**

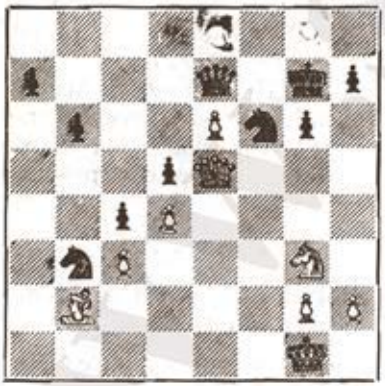

Ch5 gh5 32.Dg5 Rf8 33.Df6 Rg8 34.e7! Dc1 35.Rf2 Dc2 36.Rg3 Dd3 37.Rh4 De4 38.Rh5 De2 39. Rh4 De4 40.g4 (După 40.Rh3? urma 40...h5!! și remiză datorită amenințării 41...Dg4) **40...De1 41.Rh5** și negrul a cedat. După meci-turneul Haga/Moscova din 1948, Botvinnik a declarat: „Aceasta a fost cea mai bună partidă din cariera mea șahistă". Deci: „Nemuritoarea lui Botvinnik".

352. APĂRAREA FRANCEZĂ

R. Fine — M. Botvinnik

Amsterdam, 1938

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.dc5!? Ce7 6.Cf3 Cbc6 7.Nd3 d4?! (B 7...Nc5; 7...Cg6) 8.a3 Na5 9.b4 Cb4 10.ab4 Nb4 **11.Nb5 Cc6?!** (B 11...Nd7 Ş =) 12.Nc6! bc6 13.Ta4!! ± Nc3 14. Nd2 f6 (35') 15.0—0 0—0 16. Nc3 dc3 17.De1 a5 (X c3, c6, e6) 18.Dc3 Na6 19.Tfa1 Nb5 20. Td4 (20.Ta5 Ta5 21.Ta5 Dd1 Y) De7 21.Td6! a4 22.De3 Ta7 23.Cd2! (A c2—c4) a3 24.c4 Na4 25.ef6 Df6 26.Ta3 Te8 27.h3! ± Taa8 28.Cf3 Db2 29.Ce5 Db1 30.Rh2 Df5 31.Dg3! (1—0). „O minunată realizare a tînărului Fine, în stilul lui Alehin!" — Euwe.

353. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fine — **P. Keres**

Amsterdam, 1938

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 d6 8.a4 Ng4 9.c3 0—0 10.ab5 ab5 11.Ta8 Da8 12.Db5 Ca7! 13.De2 De4 14.De4 Ce4 ∓ 15.d4 Nf3 16.gf3 Cg5 17.Rg2 Tb8 18.Nc4 ed4 19.cd4 Ce6! 20.

d5 Cc5 21.Cc3 Cc8 22.Te1 Rf8 23.Te2 f5! 24.Cb5 Cb6 25.b3 Cd5! 26.Cd4 Cb4! 27.Nd2 d5! 28.Nb4 Tb4 29.Cc6 dc4!! (P) 30. Cb4 cb3 ∓ 31.Cd5 Cd3 32.Td2 b2 33.Td1 c5 34.Rf1 c4 35.Tb1 Nc5 36.Re2 Nf2! 37.Ce3 c3! 38. Cc2 (38.Rd3 Ne3 39.Rc3 Nc1 —+) Ce1! —+ 39.Ca3 Nc5 40. Re1 Na3 41.Rd1 Nd6 42.Rc2 Nh2 43.Th1 Ne5 44.Th7 Rf7 45. Th1 g5 46.Te1 Rf6 47.Tg1 Rg6 48.Te1 Nf6 49.Tg1 g4! 50.fg4 f4 51.g5 Nd4 52.Td1 Ne3! 53. Rc3 Nc1 54.Td6 Rg5 55.Tb6 f3 56.Rd3 Rf4 57.Tb8 Rg3 (0—1). Partida care a decis pe cîştigătorul celebrului turneu AVRO, după care tînărul mare maestru Paul Keres a fost declarat şalanger la titlul mondial, devenind erou naţional al Estoniei.

354. INDIANA NIMZOVICI

M. Euwe **C. H. O'D. Alexander**

Meci interţări, 1939

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 Cc6 5.Cf3 d6 6.Ng5 h6 7.Nh4?! (B 7...Nf6) g5 8.Ng3 g4 9.Ch4 Cd4 10.Dd3 e5 11.0—0—0 Ce6 12.Cb1 Na5!? 13.Da3? (B 13.e3 Y) Nb6 14.Ne5 Ce4! (P) ∓ 15.Nh8 Dh4 16.c5 Dg5! 17. Cd2 C6c5 18.h4 gh3 19.gh3 Cf2 20.Th2 Cd1 21.Tg2 De3 22.Tg8 Re7 23.Rd1 Da3 24.ba3 Ce6 25. h4 Nf2 26.h5 d5 (26...b6 27. Ng2!) 27.Nh3 b6 28.Ne6 Re6 29. Te8? (B 29.Ng7 U Nh6 ∞) Rd7 30.Te5 Nb7 31.Ng7 Nh4 (0—1). „O partidă minunată a lui Alexander" — Euwe.

355. DESCHIDEREA VAN'T. KRUIZ

A. Ungureanu **S. Israilovici**

Bucureşti, 1939

1.e3 d5 2.b3 e5 3.Nb2 Nd6 4.Cf3 De7 5.Ne2 Cf6 6.d3 h6 7.Cbd2 Nf5 8.c4 c6 9.Dc2 Nh7 10.cd5 Cd5 11.Cc4 (→ e5) Cd7 12.Cd6 Dd6 13.a3 0—0 14.0—0 f6 15.b4 Tae8 16.Cd2 C7b6 17. Nf3 Cc7 18.Db3 Rh8 19.Ce4 De6 20.Dc2 f5 21.Cc5 Dc8 22. Cb7!?! Db7 23.Nc6 Db8 24.Ne8 Ce8 25.Dc5 Cd7 26.De7 Cef6 27.De6 Te8 28.Da6 Ng8!? 29. Tac1 Cb6 30.f4 Cg4! 31.fe5 Te5!! (P; A 32...Ta5!) ∓ 32.g3 (32.Ne5? De5 33.g3 De3 34.Rg2 Nd5 35.Rh3 Dg5 —+) Te3 (A 33...Tg3 U Dg3 —+) 33.Tc2 Nd5 —+ 34.Tfc1 De8! 35.Nc3 Tg3! 36.hg3 De3 37.Rf1 Df3 38. Re1 Dh1 39.Rd2 Dg2 40.Re1 Dg1 41.Rd2 Df2 42.Rd1 Nf3 (0—1). După care „Deschiderea Van'T. Kruiz" a fost abandonată.

356. APĂRAREA FRANCEZĂ

D. Yanofsky P. Dulanto

Buenos Aires, Olimpiada, 1939

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Cbd7 6.Cf3 Ne7 7.Cf6 Cf6 8.Nd3!? c5 9.dc5 Da5 10.c3 Dc5 11.0—0 0—0 12. Te1 Td8 13.Ce5 b6? (B 13...h6) 14.Nf6!? Nf6 15.Nh7! Rf8 16. Dh5 Ne5 17.Te5 Dc7 18.Ne4

Nb7 19.Nb7 Db7 20.Dh8 Re7 21.Dg7! Tg8 (VD) 22.Te6!! Re6

23.Te1 Rd6 24.Df6 Rc5 25.Te5 Rc4 26.b3 Rd3 (27...Rc3 28.Tc5! +—) 27.Dd6 Rc2 28.Te2 (1—0). Această frumoasă victorie aparţine . . . unui copil de 14 ani.

357. APĂRAREA FRANCEZĂ

I. Pleci L. Endzelins

Buenos Aires, Olimpiada, 1939

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4. Cgf3 de4?! (B 4...Cc6) 5.Ce4 Cd7 6.dc5 Cc5 7.Dd8 Rd8 8. Ng5 f6 9.0—0—0 Re8 10.Nb5 Rf7 11.Td8!! Ne7 (11...Ce4 12. Ce5! fe5 13.Ne8 +; 11...fg5 12. Ce5 Re7 13.Te8 +; 11...Rg6 12. Ne8 Rf5 13.Ch4 Re5 14.f4 Re4 15.Te1 +) 12.Ce5!! fe5 13.Cd6! Rg6 14.Ne7 Ce7 15.Th8 a6 16. Ne2 e4 17.f4 b5 18.Te8 Rf6 19. Tf8 Rg6 20.h4 Nb7 21.h5 (1—0).

358. DESCHIDEREA ANDERSSEN

E. Reinhardt J. Chernis

Hollywood, 1940

1.a3 Cf6 2.Cf3 d5 3.d4 b6 4. c4 Nb7 5.e3 e6 6.Cc3 Cbd7 7. Dc2 c5 8.dc5 Nc5 9.b4 Ne7 10. Nb2 Tc8 11.Td1 Dc7 12.Cb5 Db8 13.Db3 dc4 14.Nc4 Nf3 15. gf3 0—0 16.Cd4 Te8 17.Ne6! fe6 18.Ce6 Rh8 19.Td7!! Cd7 20.Ng7 Rg8 21.Cd8! Rg7 22.Tg1 Rh6 23.De6 (1—0). O deosebit de frumoasă combinaţie la rege, într-o deschidere demult uitată.

359. INDIANA NIMZOVICI

P. Keres M. Euwe

Haga, meci (6), 1940

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 Cc6 5.Cf3 0—0 6.Ng5!? h6 7.Nh4 d6 8.e3 De7 9.Ne2 e5 10.d5! Cb8 11.Cd2 Cbd7 12.0—0 a5 13.Tae1 Te8 14.f4! ± Nc3 15.Dc3 Ce4! 16.Ce4 Dh4 17.g3 De7 18.Ng4 Cf6 19.Cf6 Df6 20. Nc8 Tac8 (O poziţie rarisimă, cu toţi pionii pe tablă şi numai tigurile grele, pe care în general doi mari maeştri ar declara-o remiză. Pentru Keres şi Euwe însă lupta abia acum începe. VD) 21.Tf2 b6 22.Tef1 Dg6?! (B 22...ef4 23.Df6 gf6 24. Tf4 Te3 25.Tf6 Te2 ∞) 23.f5! ± (Ap) Df6 24.e4 c6 25.dc6 Tc6 26.a4 Rf8 27.Td1 Tec8 28.b3 Re7 29.Df3 Rd7 30.h4 Rc7 31. Rf1 Rb7 32.Re2 T8c7 33.Th2 Dd8 34.g4 f6 35.Tg2 Tc8 36.Tg3

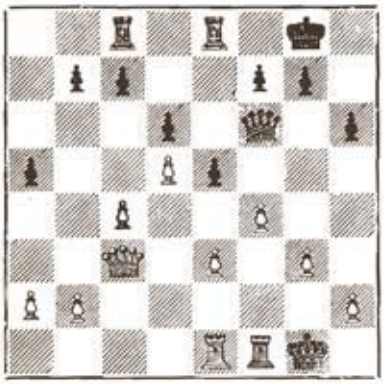

Dd7 37.Dd3 Df7 38.Th1 Th8 39. Thh3 Tcc8 40.g5! hg5 41.hg5 Dc7 42.Dd5 Ra7 43.Td3 Th3?! (Mutarea din plic; B 43...fg5!) 44.Th3 fg5 45.Th7 De7 46.Rf3 Tf8 47.Rg4 Tf7 48.b4! ab4 49. a5!! +— Db7 (49...ba5 50.Da5 Rb8 51.Db4 Rc8 52.Th1 A Ta1 +—) 50.ab6 Rb6 51.Dd6 Ra7 52.De5! b3 53.Th3! Tf6 54.Dd4 Tb6 55.Tb3 (1—0). „O producţie artistică semnată de Keres" — Euwe.

360. INDIANA NIMZOVICI

L. Prins **A. de Groot**

Amsterdam, 1940

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 d5 5.Da4?! (B 5.Cf3) Cc6 6.Nd3 0—0 7.Cge2 e5! 8.cd5 Cd5 9.0—0 ed4 10.Cd5 Dd5 11. Nb5 Nd7 12.Cd4 Cd4 13.Nd7 Ce2 14.Rh1 Nd6 ∓ (Ad) 15.f4 Tad8 16.e4 Dh5 (A 17...Cg3) 17. Nh3 Nc5 18.Db3 Td4 19.e5 (19. Db7 Td1! 20.Td1 Cg3 →) Tfd8 20.Dc2?! (B 20.e6!) Td1! ∓ 21.Nd2 T8d2 22.Dc5 Ta1 23. Ta1 Cf4 —+ 24.Da7 Td1 25. Td1 Dd1 26.Dg1 Dg1 27.Rg1 Ch3 28.gh3 f6! 29.ef6 gf6 30. Rf2 Rf7 31.Re3 c5 32.a4 Re6 33.Rf4 h6 (0—1). O partidă pentru care teoreticianul „Psihologiei şahului", olandezul A. D. de Groot, a primit premiul de frumuseţe.

361. APĂRAREA SICILIANĂ

F. Marshall H. Rogozin

New York, 1940

1.e4 c5 2.b4 cb4 3.a3 Cc6 4. ab4 Cf6?! (B 4...Cb4) 5.b5 Cd4 6.c3 Ce6 7.e5 Cd5 8.c4 Cdf4 9.g3 Cg6 10.f4 Cgf4 11.gf4 Cf4 12.d4 Cg6 13.h4 e6 14.h5 Nb4 (Pînă aici albul a făcut 14 mutări numai cu pionii... şi totuşi a cîştigat. VD) 15.Nd2 Nd2

16.Cd2 Ce7 17.Ce4 Cf5 18.h6! g6 19.Cf6 Rf8 20.Cf3 d6 21.Cg5 de5 22.de5 Dd1 23.Td1 Re7 24. Th3 b6 25.Ng2 Tb8 26.Cgh7 (1—0). O partidă care merita un premiu... de originalitate!

362. INDIANA NIMZOVICI

P. Keres — **M. Botvinnik**

Moscova, 1941

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 d5 5.cd5 ed5 6.Ng5 h6 7.Nh4 c5 8.0—0—0? (B 8.dc5) Nc3! ∓ 9.Dc3 g5 10.Ng3 cd4 (10...Ce4?!) 11.Dd4 Cc6 12.Da4 Nf5 (→ / b1—h7) 13.e3 Tc8 14. Nd3?! (B 14.Ce2) Dd7 ∓ 15. Rb1 Nd3 16.Td3 Df5 —+ 17. e4 Ce4 18.Ra1 0—0 19.Td1 b5! 20.Db5 Cd4 21.Dd3 Cc2 22.Rb1 Cb4 (0—1). „Victoria din acest meci-turneu pentru campionatul U.R.S.S. a fost una dintre cele mai însemnate din activitatea mea șahistă" — Botvinnik.

363. APĂRAREA CARO-KANN

M. Najdorf — G. Stahlberg

Buenos Aires, 1941

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 ef6 6.Nc4 Nd6 7.De2 Ne7 8.Dh5! g6? (B 8... 0—0) 9.Dd1 0—0 10.Cf3 Cd7 11.0—0 Cb6 12.Nb3 Te8 13.h3 Nf8 14.Te1 Nf5 15.Te8! De8 16. c4 Td8 17.Ne3 Ne4 18.De2 Ng7 19.Td1 Nf3 (19...f5 20.Cg5!) 20. Df3 f5 21.a4! ± De4 22.De4 fe4 23.a5 Cd7 24.d5! → c5 (24... Nb2 25.dc6 bc6 26.Na4 +—) 25.Na4! Ce5 (25...Nb2 26.Tb1!) 26.Nc5! Cc4 27.Ne7! Ta8 28.d6 Nf8 29.b3 ± Cb2 30.Tc1 Ca4 31.d7!! +— (P) Ne7 32.Tc8 (1—0). Astfel a reintrat în scena șahului mondial „Don Miguel de Argentina".

364. PARTIDA SPANIOLĂ

H. Seidman — Ed. Lasker

Summer/New York, 1941

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 0—0 8.a4 Tb8 9.ab5 ab5 10.c3 d5 11.d3 Ne6 12.Cg5 Ng4 13.f3 Nc8 14.ed5 Cd5 15.Ch7! Te8 16.Cg5 Ng5 17.Ng5 Cc3 18. bc3 Dg5 19.f4 Dg6 20.Cd2 Ng4 21.f5! ± Nf5 22.Tf5! Df5 23. Tf1 Dg5 24.Nf7 Rh8 25.Tf3! ± g6 26.Tg3 Df6 27.Ng6 +— Dh4 28.Th3 Dh3 29.gh3 Te7 30.Dh5 Rg8 31.Cf3 Tf8 32.Cg5 Tf6 33. Dh6 (1—0). O frumoasă victorie a tinerei generații.

365. INDIANA VECHE

A. Alehin — G. Kieninger

Cracovia, 1941

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 e5 4.Cf3!? (4.e4!) Cc6? (B 4... Cbd7!) 5.d5! Cb8 6.e4 Ne7 7.h3 0—0 8.Ne3 Te8 9.g4! c5 10. Tg1! a6 11.g5 Cfd7 12.h4 Cf3 13.h5 b6 14.Ch4 g6 15.Df3 Ta7 16.0—0—0 Dc7 17.Nd3 Nd8 18. Tg2! ± Rh8 19.Th1 Tb7 20. Cf5!! ± gf5 21.ef5 e4 22.Ce4 Cbd7 23.Nd2! f6 24.Nc3 Ce5 25. gf6!! +— Df7 26.Thg1! h6 (26...Cf3 27.Tg8! Dg8 28.f7 +—) 27.Ne5 Te5 28.Tg7 Dg7 29.fg7 Tg7 30.Tg7 Rg7 31.f6 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumusețe. De reținut că Alehin deține recor-

dul absolut al numărului de premii de frumusețe.

366. APĂRAREA ALEHIN

I. Horowitz H. Seidman
New York, 1942

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.c4 Cb6 4.d4 d6 5.f4 g6 6.Cc3 Ng7 7. Cf3 de5 8.fe5 Ng4 9.c5 Cd5 10. Db3 Nf3 11.gf3 e6 12.Cd5 Dh4 13.Re2 ed5 14.Db7 Dd4 15.Dc8 Re7 16.Ng5 f6 17.Dc7 Cd7 18. ef6 Nf6 19.Dd6 Re8 20.Td1!! ± Db2 21.Td2 Dc3 22.Dd5 Ng5 23.Da8 Re7 24.De4 Rd8 25.Tc2 Df6 26.c6 Te8 27.c7 (1—0). O foarte frumoasă realizare a autorului cărții „The golden treasury of chess", partidă desfășurată în cadrul campionatului S.U.A.

367. PARTIDA SPANIOLĂ

H. Seidman **S. Reshevsky**
New York, 1942

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 d6 8.a4 Ng4 9.c3 0—0 10.h3 Nh5 11.Td1 b4 12.d4 (B 12.a5!) bc3! 13.g4 Db8 14.Nd5? (B 14.Nc4! cb2 15.Nb2 Ng6 16. de5 de5 17.Ce5 →) Cd5 15.ed5 Ng6! → 16.bc3 Ca5 17.Cbd2 ed4!! ∓ 18.De7 Te8 19.Dg5 dc3 20.Ch4 (20.Cf1 Cb3 21. Ta3 f6 22.Df4 Te4 23.Dg3 c2 —+) f6! 21.Df4 Nc2! 22.Cf5 (22.Tf1 cd2 23.Nd2 Cb3 24. Ta2 Te4 —+) Nd1 23.Ce4 Te4 (23...Cc3 24.Cg7!) 24.De4 De8! 25.Db4 Cb3 26.Tb1 Cc1 27.Tc1 c2 28.Db7 Dd8 29.Db3 Tb8 30.Da2 h5! 31.Cd4 hg4 32. hg4 De8 33.Cc2 De2 —+ 34.g5 fg5 35.Da3 Nc2 36.Dc3 Ne4 37. Dc7 Dg4 (0—1).

368. GAMBITUL DAMEI

H. Price S. Silverman
New York, 1942

1.d4 Cf6 2.Cf3 d5 3.c4 c6 4.e3 e6 5.Nd3 Cbd7 6.Cbd2 Ne7 7.b3 0—0 8.Nb2 c5 9.0—0 cd4 10.ed4 dc4 11.Cc4 a6 12.Cce5 Ce5 13.Ce5 Nd7 14.Tc1 Nd6 15. f4 Db6 16.Df3 Tac8 17.Dh3 Nb5 18.Nb1!! ± h6 (18...Nf1 19. Cd7!) 19.Tc8 Tc8 20.Tf2! Ne5 21.de5! Cd5 22.f5 +— Cf4 23. Df3 Ce2 24.Rh1 Cd5 25.De3 Dc5 26.Td2 Ce2 27.Dc5 (1—0). Premiu de frumusețe oferit de „Metropolitan Chess League".

369. DESCHIDEREA ORANG-OETANG

A. Santasière **L. Levy**
New York, 1942

1.Cf3 d5 2.b4!? f6! 3.d4 e5!? 4.a3 e4 5.Cfd2 Nd6 6.e3 f5 7. c4 c6 8.Cc3 Cf6 9.Db3 Ne6 10. cd5 cd5 11.Ne2 Cbd7 12.a4 Tc8 13.a5 Nh2!? 14.g3 (14.Th2 Dc7!) Ng3! 15.fg3 Dc7 16.Cd1?! (B 16.Nb2 Dg3 17.Rd1) Dg3 ∓ 17.Cf2 Cg4! 18.Ng4 fg4 19. Cde4 Dg2 20.Cd6 Rd8 21.e4 g3 22.Ng5 Cf6 23.Nf6 gf6 24. Tf1 gf2 25.Tf2 Dh1 26.Tf1 Dh4 27.Tf2 (27.Rd2?! Dh2! —+) Dh1 28.Tf1 Dh4 29.Tf2 Tg8! 30.Re2 Ng4 31.Re1 Ne6 32.Re2

Tg3 —+ 33.Da4 Ng4 34.Rd2 Dh6 (0—1). O partidă jucată foarte energic, care reamintește, nostalgic, de șahul romantic de altă dată.

370. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Sokolski G. Bastrikov

Sverdlovsk, 1942

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g3 a6 7.Ng2 Dc7 8.0—0 Cc6 9.Rh1 Nd7 10.f4 Ne7 11.Cb3 b5 12.Ne3 0—0 13.a3 Tab8 14.g4! → b4 15.ab4 Cb4 16.g5 Ce8 17.Cd4 (E 17...f5) f6?! 18.Nh3 Dc8 (B 18...f5!) 19.f5! e5 20.g6! hg6 21.fg6!! ± (P) f5 (21...Nh3? 22.Dh5! +—) 22.Cf5 Tf5 23.Nf5 +— Nf5 24.Tf5 Cf6 25.Ng5 Ce4! 26.Cd5!! (26.Dh5 Cg5!) Cf2 (26...Ng5 27.Dh5! +—) 27.Tf2 Db7 28.Dh5 (1—0).

371. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Bolbochan H. Rossetto

Mar del Plata, 1942

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.e5 h6 6.Nd2 Nc3 7.bc3 Ce4 8.Dg4 g6 9.Nc1!? c5? (B 9...Cc3 10.Nd3 c5 11.Nd2 Ca4 12.Nb5 Nd7 13.Na4 Na4 14.dc5 Dd7 15.Cf3 Ca6! 16.Ne3 0—0—0! ∓) 10.Ce2 Da5 11.f3 Cc3 12.Nd2 cd4 13.Cd4! Dc7 14.Df4 a6 15.a4 Nd7 16.Nd3 Ca4 17.Ta4! → Na4 18.Ce6!! Dc6 (18...fe6 19.Df6!!) 19.Df6 De6 20.Dh8 Rd7 21.0—0 ± (W) Nb5 22.f4 Nd3 23.cd3 De8 24.e6! fe6 25.Dg7 De7 26.Dg6 Cc6 27.f5 Te8 (27...ef5 28.Te1 Df8 29.Dh7 Ce7 30.Nh6 +—) 28.f6 +— Ce5 29.Dg3 Dc5 30.d4! Dd4 31.Ne3 De4 32.Dg7 Rc6 33.Tc1 Cc4 34.Nh6 Dd4 35.Rh1 Tc8 36.f7 Dg7 37.Ng7 b5 38.h4 Rd7 39.f8D Tf8 40.Nf8 Re8 41.Tc4 (1—0).

372. APĂRAREA CARO-KANN

H. Pilnik M. Najdorf

Mar del Plata, 1942

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 ef6 6.c3 Nd6 7.Nd3 0—0 8.Dh5! g6 9.Dh4 c5 10.Ce2 Cc6 11.Nh6 f5?! (B 11...Te8 12.0—0 cd4!; 12.dc5 Nc5 13.0—0—0 f5!) 12.Ng5 Db6 13.0—0! cd4 14.cd4 Te8? 15.Nc4! h5 16.Tae1 Te4 17.Cf4! ± → (A 18.Te4 fe4 19.Cg6!) Dd4 18.Te4 fe4 (VD) 19.Ch5! gh5

20.Nf6!! ± Dc5 21.Td1!! Rf8 (21...Ne6 22.Td5! Nd5 23.Dh5 +—) 22.b4!! Cb4 23.Dg3!! +—

Ng4 24.Td6 Cd3 25.Nd3 Dc1 26. Nf1 Tc8 27.h3 Df1 (!!) 28.Rh2 Dc1 29.hg4 hg4 30.Dg4 Dh6 31. Rg3 Tc3 32.f3 (1—0). „Bravo", a exclamat laconic Dr. Tartakover la terminarea partidei.

372. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Alehin K. Junge

Lublin, 1942

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d5 (Φ ?!) 9.d3! de4 10.de4 Ng4 11.h3 Nh5 12. Ng5! Ce8 13.Ne7 Nf3 14.Df3 Ce7 15.Td1 Cd6 16.Cd2 c6 17. Cf1 Dc7 18.a4! Tad8 19.Cg3 Cec8 20.ab5 ab5 21.Cf5! → Cb6 22.De3! ± (A 23.Cd6 +—) Cf5 23.ef5 c5 24.f6!! (P) gf6 25.Dh6 f5 26.Nf7! +— Df7 (26...Tf7 27. Dg5 U Td8 +—) 27.Td8 (1—0). La acest turneu Alehin și-a adjudecat primele două premii de frumusețe, din care unul pentru această partidă.

374. APĂRAREA FRANCEZĂ

O. Troianescu I. Bondarevski

Rostov pe Don, 1942

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.e5 h6 6.Nd2 Nc3 7.bc3 Ce4 8.Dg4 g6 9.Nd3 Cd2 10.Rd2 c5 11.Cf3 Cc6 12.Df4! Nd7 13.dc5! g5?! 14.Dg3 De7 15.Tab1 Ca5 16.h4! gh4 17.Th4 (X h6) Dc5 18.Cd4 0—0—0 19. Df4 Rb8 20.Th6 Th6 21.Dh6 Tc8 22.Df4 Dc3 23.Re2 Ra8 24. Cf3 Ne8 25.Db4 Db4 26.Tb4 Cc4!! 27.Nc4 dc4 28.Cd2 Tc5! 29.f4 (29.Cc4? Nb5 30.Rd3 Te5! ∓) Nc6 30.g4 a5 31. Tb1 c3! ∓ 32.Cb3 Tb5 33.Td1 Nd5?! (B 33...Ne4! —+) 34. Td4! Tb6 35.Rd3 Tc6 36.Ca5 Ta6 37.Cc4 Nf3 38.f5 Ta2 39. Cd6 ef5 40.gf5 Nd1 41.Cb5! ± Nc2 42.Rc3 b6 43.Td8 Rb7 44. Tf8?! (B 44.Cd4! +—) Nf5!! 45.Tf7 Rc6 46.Cd4 Rd5 47.Tf5 Re4 48.e6 Ta8!! 49.e7 Tc8 (½—½). „Această partidă, cu toate erorile ei, este una din cele mai interesante pe care le-am jucat" — Troianescu.

375. GAMBITUL DAMEI

M. Euwe H. van Steenis

Olanda, 1942

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 a6 6.c5!? Cbd7 7. b4 Ce4 8.Ce4 de4 9.Cd2 f5 10. f3! ef3 11.Df3!? → Cf6 12.Nc4 Ne7 13.0—0 Cd5 14.e4! Cb4 (14...fe4 15.Df7 Rd7 16.Ce4 ±) 15.Nb2 Cc2 16.ef5!! ± 0—0 17. Tad1 Cd4 18.Dg4! Nc5 19.Ce4!! Na7 20.f6! g6 21.Cg5 → ± c5 (21...Cf5 22.Rh1 Ce3 23.Td8 Cg4 24.f7 ∓) 22.f7 Rg7 23.Df4! Nb8 (VD) 24.Td4!! cd4 25.Nd4 e5 26.Ne5 Ne5 27.De5 Rh6 28. Ce4 b5 (28...Nf5?! 29.Tf5!) 29. g4!! +— Ng4 (29...bc4 30.g5 Rh5 31.Cf6 +—) 30.Cf6 Nf5

31.Cg8 Tg8 32.fg8D Dg5 33.Dg3 (1—0).

376. CONTRAGAMBITUL ALBIN

M. Stark W. Adams
Ventnor City, 1943

1.d4 d5 2.c4 e5 3.de5 d4 4. Cf3 Cc6 5.g3 Nc5 6.Nf4! (P) Cge7 7.Ng2 Cg6 8.Cbd2 f6 9. ef6 Cf4 10.f7! Rf7 11.gf4 h6 12. Cb3! ± Dd6 13.Ce5!! Ce5 14. fe5 Db6 15.Nd5 ± Re7 16.Dd3 Tf8 17.Tg1 Nf5 18.Tg7 Re8 19. Ne4 Ne4 20.De4 d3 21.0—0—0! +— Nf2 22.Rb1 Td8 23.e6 (1—0).

377. DESCHIDEREA CATALANĂ

A. Alehin K. Junge
Praga, 1943

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.g3 dc4 5.Da4 Cbd7 6.Ng2 a6 7.Dc4 b5 8.Dc6 Tb8 9.0—0 Nb7 10.Dc2 c5 11.a4! Nf3 12.Nf3 cd4 13.ab5 ab5 14.Td1 Db6 15. Cd2 e5 16.Cb3 Cc5? (B 16... Ne7!) 17.Cc5 Nc5?! (B 17...Dc5) 18.Ta6!! Da6 (F) 19.Dc5 De6 20.Nc6 Cd7 21.Nd7 Rd7 (21... Dd7 22.De5!) 22.Da7 Rc6 23. Nd2! Thc8 24.e4! +— Db3 (E 25.Tc1 Rd6 26.Nb4) 25.Ta1! b4 26.Ta6 Rb5 27.Ta5 Rc6 28.Dc5 Rd7 29.Ta7 (1—0). Cu adevărat o combinație „Made in... Alehin".

378. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Smislov A. Kotov
Moscova, 1943

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 d6 6.Cf3 e6?! (B 6...Cf6) 7.Ng5 Cge7 8.Dd2 h6 9.Ne3 e5 10.0—0 Ne6 11.Ce! Dd7 12.a3 Nh3 13.f4 Cd4 14. Tb1 ef4 15.Nf4 Ng2 16.Dg2 0—0 17.g4 → Tad8 18.Rh1 Ce6 19.Nd2 d5 20.Cf3 d4?! (B 20... de4 21.Ce4 Cd5) 21.Ce2 Cc6 22. Dh3 Rh7 23.Cg3 f6 (VD) 24.

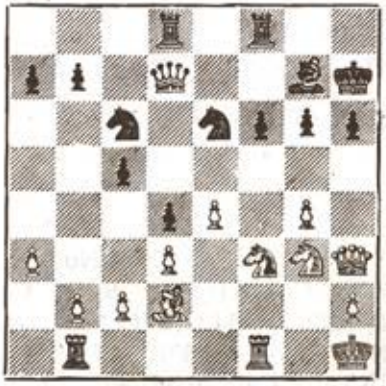

Cf5! (Smîslov: „Nu am putut calcula variante concrete, ci

Nf8 (29...fe5 30.Tf5!! +—) 30. Nf4 e5 31.Ne5! Ce3 32.Nf6!! gf6 33.Te1 Tb8 34.Dc7 Tc8 35. Dg3! Rh8 36.Dh3 Nh6 37.Te7!! +— Df8 38.T1e3 Tc2 39.a7 De7! 40.a8D Nf8 41.Dh7 (1—0). O partidă cu un final de o rară eleganță, fapt pentru care Luckis a primit premiul de frumusețe.

382. APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Smîslov **M. Botvinnik**

Moscova, 1944

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Ce7 7. a4 Cbc6 8.Cf3 Da5 9.Nd2 c4 10.Cg5 h6 (E Cg5—h3—f4—h5) 11.Ch3 Cg6 12.Df3 Nd7 13.Cf4 Cf4 14.Df4 Ce7 ∓ 15.h4 Na4! 16.h5 Db5 (A Nc2) 17.Rd1 Tc8 18.Nc1 Tc6 19.Ne2?! (B 19.g4) Ta6 20.Rd2 0—0 21.g4 f6 22. ef6 Tf6 23.Dc7 Tf7 24.Dd8 Rh7 25.f4! (A g4—g5—g6) Da5!? (32′; 25...Dd7 26.Dd7 Nd7 27. Ta6 ba6 28.Re3 Nb5 =) 26.Db8 Cc6 27.De8 Te7 28.Dg6?! (28. Df8 Dd8 29.Dd8 Cd8 30.g5 ∞) Rg8 29.Na3?! (B 29.g5. VD) e5!? 30.fe5? (B 30...de5 ∞) Cd4! 31.Nb4 Dd8 32.Da6 ba6 33.cd4 Tb7 —+ 34.Ta4 Dg5 35.Rd1 a5 36.Nf3 Tb4 37.Nd5 Rf8 38.Tf1 Re8 39.Nc6 Re7 40.Tb4 Dg4 (0—1). O partidă de idei tipică pentru șahul de după anul 1941, cînd a apărut

așa-numita „hegemonie a șahului sovietic".

383. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Ravinski V. Panov

Moscova, 1944

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g3 Cc6 7. Ng2 Nd7 8.0—0 a6 9.Ne3 Tc8 10.De2 b5 11.a3 Ce5 12.Tad1 Cc4 13.Nc1! Ca3?! (B 13...Ne7 U 0—0) 14.e5! ± de5 15.Cc6 Dc7 16.Ce5 (A 17.Td7! Cd7 18. Nc6 Td8 19.ba3 +—) Cc4 17. Cd7 Cd7 18.Cd5 Da7 19.Cf4 (A 20.Ce6 fe6 21.De6 Ne7 22. Tfe1 +—) Cce5 20.Td7!! Cd7 21.Ce6! fe6 22.De6 Ne7 23. Te1 Dc5 24.b4! Cf8 25.Dg4 Dc3 26.Te7! Re7 27.Ng5 Rd6 28.Dd1 Rc7 29.Nf4 Rb6 30.Dd6 Ra7 31. De7 Tc7 32.Nc7 Da1 33.Nf1 Cg6 34.Dc5 Rb7 35.Na5 Tf8 36.Db6 (1—0). „Uraganul sovietic" a fost supranumită această partidă din campionatul U.R.S.S.

m-am încrezut în aprecierea generală a poziţiei") gf5 25. gf5 Cc7 26.Tg1 Ce8 27.Tg6 Tf7 28.Tbg1 Rg8 29.Th6 Rf8 30. Th7 Re7 31.Dh5 Rd6 32.Nf4 Ce5 (32...Re7 33.Cg5! fg5 34. Ng5 ±) 33.Ne5 fe5 34.f6! +— (O mutare bazată pe ideea problemistică: legarea şi interferenţa figurilor negre) Cf6 35. De5 Rc6 36.Thg7 Rb5 37.Cd4 Rb6 (37...Dd4 38.Dd4 cd4 39. Tf7 +—) 38.b4 Tc8 39.Tf7 Df7 40.bc5 (1—0). O partidă de atac caracteristică primei părţi a carierei şahiste a lui Smîslov.

379. APĂRAREA CARO-KANN

M. Botvinnik — A. Konstantinopolski

Sverdlovsk, 1943

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4. c4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Cf3 Ne7 7. Ng5 0—0 8.Tc1 Cc6 9.c5 Ce4 10.Ne7 De7 11.Ne2 Nd7 12.a3 f5?! (B 12...f6 13.b4 Cc3 14.Tc3 a6 15.0—0 Tad1) 13.Nb5! → Cg5 14.Nc6 Cf3 15.Df3 bc6 16.Df4! Tae8 17.0—0 e5 18.De5 De5 19. de5 Te5 = 20.f4 Te7 21.Tfe1 Tfe8 22.Te7 Te7 23.Rf2 Rf7 24. Td1! Te8 25.Td2 h6 26.Te2 Tb8 (26...Te2 27.Ce2 ±) 27.Re3 Tb3 28.Rd4 ± Rf6 29.Ca2 Tb8 30.b4 g5 (30...a5 31.ba5!) 31.g3 gf4 32. gf4 a6 33.Cc3 Tg8 34.a4 Tg4 35.Tf2 Ne6 36.b5! ab5 37.ab5 cb5 38.Cb5 Tg1 39.Cc3! ± Rf7 40.Tb2 Tf1 41.Ce2! Te1 42.Re5! d4 43.Rd4 Rg6 44.Cc3 Rh5 45. Te2 +— Te2 46.Ce2 Rg4 47. Re5 Nc8 48.Cd4 h5 49.Cf5! Nd7 (49...Nf5 50.h3 +—) 50.Cg7 Na4 51.f5 Rg5 52.Ce6 (1—0). O partidă cu o desfăşurare logică, aşa cum va juca Botvinnik toată viaţa sa, trasînd astfel linia şcolii sovietice de şah.

380. APĂRAREA FRANCEZĂ

D. Bronştein — B. Goldenov

Kiev, 1944

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Nb4 5.e5 h6 6.Nd2 Nc3 7.bc3 Ce4 8.Dg4 g6 9.Nc1!? c5 10.Nd3 cd4? 11.Ce2!? Cc5 12. cd4 Cd3 13.cd3 b6 14.h4 h5 15. Df3 Cc6 16.Ng5 ± Ce7 17.0—0 Na6 18.Tac1 Dd7 19.Df6 Tg8 20.Tc3 Cf5 21.Cg3 Cd4 22.Tfc1 Cb5 23.T3c2 Dd8 24.Tc8!! (1—0); 24...Tc8 25.Tc8 Nc8 26. Dd8 +. O miniatură cu un final violent.

381. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Luckis — G. Stahlberg

Mar del Plata, 1944

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 a6 7.a4 b6?! (B 7...Cc6; 7...Dc7) 8. f4 Nb7 9.Nf3 Cbd7 10.0—0 Ne7? (B 10...Dc8 11.f5 e5) 11. e5! Nf3 12.Df3 de5 13.Cc6 (P) Nc5 14.Rh1 e4! 15.Ce4 Dc7 16. b4! Ce4 17.De4 Cf6 18.Df3 Tc8 19.b5 0—0 20.Nb2! Ce8 21.f5! → Cd6 22.f6! Cf5 (22...ab5 23.Ce7 +—) 23.Tad1 Tfe8 24.Ne5 ± Db7 25.Ce7 Te7 26.fe7 De7 27. ba6 f6 28.Db7! De8 29.Td7!!

căreia i s-a decernat premiul special de frumuseţe.

384. GAMBITUL DAMEI

A. Denker **M. Botvinnik**

Meci radio U.R.S.S.—S.U.A., 1945

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4. Cf3 Cf6 5.Ng5 dc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Nh4 g5 9.Cg5 hg5 10.Ng5 Cbd7 11.ef6 Nb7 12.Ne2 Db6 13.0—0 0—0—0 14.a4 b4! 15. Ce4 c5 16.Db1! Dc7 17.Cg3 cd4 18.Nc4 Dc6 19.f3 d3!! 20.Dc1 Nc5 21.Rh1 Dd6 22.Df4 Th2! 23.Rh2 Th8 24.Dh4 Th4 25.Nh4 Df4 (0—1). O primă confruntare între maeştrii sovietici şi americani, cu rezultate pozitive . . . pentru şah.

385. DESCHIDEREA CATALANĂ

A. Alehin A. Pomar

Gijon, 1945

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4. g3 Ne7 5.Ng2 0—0 6.0—0 c6 7.Cbd2 Cbd7 8.Dc2 Te8 9.Td1 Dc7 10.b3 dc4 11.Cc4 Cf8 12. Nf4 Dd8 13.e4 Cg6 14.Ng5 h6 15.Ne3 (Ad) Dc7 16.Cfe5 Ce5 17.de5 Cd7 18.f4 Cb6 19.Cd6 Td8 20.Cb5 Db8 21.Td8 Nd8 22.Cd6 Dc7 23.a4! ± Ne7 24. Td1 Cd7 25.b4! b6 26.Dd2 Cf8 27.f5 f6 28.ef6 Nf6 29.Ce8 De7 30.Cf6 Df6 31.e5 ± Df7 (31... De5? 32.Nf4 U Nc6 +—; 31... Df5? 32.Nc6 Tb8 33.Tf1 De5 34. Tf8! Rf8 35.Dd8 Rf7 36.Ne8 Rg8 37.Ng6 +) 32.f6 +— Nb7 33.fg7 Dg7 34.b5 cb5! 35.Nh6! Dh7 36.Dg5 Rh8 37.Df6 Rg8 38.Nb7 Db7 39.Td4 (1—0). Încă o „perlă Alehin", din păcate şi ultima, deoarece la numai cîteva luni după acest turneu Alehin s-a stins brusc din viaţă.

386. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Toluş A. Kotov

Moscova, 1945

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g3 Cc6 7. Ng2 Nd7 8.Cde2 (Începutul unui plan interesant: albul evită schimbul la d4 pregătind atacul pe flancul regelui pe schema h3, g4, Cg3 etc.) **8...a6 9.0—0 b5 10.a3 Dc7 11.h3 Ne7 12.Rh1 0—0 13.g4** (Albul şi-a realizat schema de atac cu preţul unor întîrzieri în dezvoltare, spre exemplu turnurile nelegate. Practic, acum şansele sînt egale, în continuare fiind decisivă abilitatea jucătorilor) **13...Rh8 14.Cg3 b4 15.ab4 Cb4 16.g5 Cg8 17.f4 Nc6 18.Cce2 Nb5 19.Nd2 d5 20.Nc3 de4 21. Ch5 f6** (S-a ajuns într-o poziţie în care „intuiţia are cuvîntul". VD) **22.Cg7!!** (O soluţie magnifică! E cert că toate variantele acestei combinaţii nu puteau fi calculate. „Principala justificare a sacrificiului este poziţia proastă a calului din g8 şi depărtarea celorlalte figuri negre de sectorul ameninţat" — Toluş) **22...Ne2 23.De2 Rg7 24.Ne4 Cd5 25.Dh5 Tfd8 26.Tg1! Nc5 27.gf6 Rf8 28.Tg8!**

Rg8 29.Nh7 Rf8 30.Dg6 (Practic partida s-a încheiat în favoarea albului) **30...Cf6 31.Df6 Df7 32.Dh6 Re7 33.Dg5 Rd7 34. Dc5 Dh7 35.Td1 Re8 36.Dc6 Rf8 37.Nb4 Rf7 38.Dc7 Rg6 39. f5! Rh6 40.Df4 Rg7 41.Dg5** şi negrul a cedat. „Frumuseţea acestei partide nu constă atît în energia cu care a fost efectuată combinaţia finală, cît în acurateţea cu care a fost pregătit atacul decisiv" — Fine. Partida, desfăşurată în finala campionatului (XIV) U.R.S.S., a primit premiul de frumuseţe.

387. GAMBITUL SCOŢIAN

L. Szabo W. Mühring
Zaanstreek, 1946

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Nc4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.Te1 d5 7.Nd5 Dd5 8.Cc3 Dh5?! (Tr 8... Da5) 9.Ce4 Ne6 10.Ng5 h6 11. Nf6! Dd5 12.c3! d3 13.Cd4 Cd4 **14.cd4 Da5 15.Dd3 Nb4 16.d5** Dd5 (16...Ne1 17.de6 fe6 18.Ng7 +—) 17.Dg3 Ne1 18.Te1 Da5 19.Nc3 Dd5 20.Dc7 Tad8 21.Nb4 (21.Ng7 De4! 22.Dd8! Rd8 23. Te4 ±) Td7 22.Dg3 f6 23. Db8 Rf7 24.Dh8 Td8 25.Dh7 Nf5 26.Cg5! +— fg5 27.Te7 (1—0). O partidă teribil de încordată, pentru care Szabo a primit primul său premiu de frumuseţe.

388. GAMBITUL DAMEI

P. Trifunovici **O. Troianescu**
Belgrad, Balcaniada, 1946

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.cd5 cd5 5.Cc3 Cc6 6.Nf4 Nf5 7.e3 a6 8.Ce5!? Db6 9.Db3! Db3 10.ab3 Tc8 (E 11.Nb5!) 11.Cc6 Tc6 12.b4! (Teoretic se afirma că acum albul cîştigă. VD)

e5!! (Nt) 13.de5 Nb4 (P) 14. Nb5!! (14.ef6? Tc3! 15.bc3 Nc3 —+) ab5 15.ef6 0—0! 16. fg7? (B 16.Ne5 =) Te8!! ∓

17.0—0 Nc3 18.bc3 Nd3 19.Tfc1 Rg7 20.f3 Rf6 21.Ta3 Tec8! 22. Td1 Nc4 23.e4 de4 24.fe4 Te8 25.e5 Rf5 26.Ng3 Ta6 27.Taa1 Td8! 28.Td8 Ta1 29.Rf2 Tc1 —+ 30.e6 Re6 31.Td6 Rf5 32. Re3 Tc3 33.Rd4 Tc2 34.Ne1 Tg2 35.Th6 Te2 36.Nc3 b6! 37. Nb4 Ne6 38.Nf8 b4! 39.Th5 Rg6 40.Tb5 b3 41.h4 f5! 42.Rd3 Te4 43.Tb6 Rf7 44.Nd6 Th4 (0—1). O frumoasă victorie românească din prima Balcaniadă.

389. PARTIDA SPANIOLĂ

D. Yanofsky M. Botvinnik

Gröningen, 1946

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 cd4 13.cd4 Cc6 14.d5 Cb4 15. Nb1 a5 16.Cf1 Nd7 17.Nd2?! (B 17.a3) Tfc8! ↗ 18.Nb4 ab4 19. Nd3 Nd8 20.Dd2 Da5 21.Ce3 b3! ∓ 22.a3 Da4 23.Cd1 b4 24. Ce3! ba3! 25.Ta3 Ce4!! (P) 26. Dd1 Dd4 27.Tb3 Da4 28.Nc2 Cc5 29.Tc3 Db4 30.Db1 g6 (W ∞) 31.Tc4 Db7 32.b4 Ca6?! (B Cc5—a4—b6 ∞) 33.Tc8 Tc8 34. Nd3! ↗ Cb4?! (B 34...Cc7 ∓) 35.Te2! Na5? (B 35...Tc3! 36. Nc4!? Ta3 37.Rh2 e4! 38.De4 Ca6 ∞) 36.Tb2 ± Tb8 37.Cd2 Da7 38.Cc4 Dc5 39.Ca5 Da5 40. Cc2 +— Cd3 41.Tb8 Rg7 42. Ce3 Dd2 43.Df1 Cc5 44.Dd1 Dc3 45.Tb6 Na4 46.Df3 De1 47.Rh2 f5 48.Td6 f4 49.Cf5!! Rf7 50. Dg4 Ce4 51.Dh4 gf5 52.Dh7 Re8 53.Dg8 (1—0). O partidă plină de surprize, chiar şi pentru... Botvinnik, pentru care Yanofsky a primit premiul 3 de frumuseţe.

390. INDIANA DAMEI

C. Guimard **M. Euwe**

Gröningen, 1946

1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.c4 Ng7 6.0—0 0—0 7.Cc3 Ce4 8.Ce4 Ne4 9. Nf4 d6 10.Dd2 Cd7 11.Nh6 e6 12.Ng7 Rg7 13.Ce1 Ng2 14.Cg2 Cf6 15.d5 e5 16.f3 De7 17.e4 Tae8 18.Rh1 h6 19.b4 Cd7 20. g4?! (E 20...f5; X 0—0 ∓) Rh7 21.Ce3 Ta8! 22.Tg1 a5 23. b5 Dg5 24.Tg3 Cc5 25.Te1 a4! (A 26.a3 U Ta8—a4) 26.a3 Th8 27.De2 Rg7 28.Cg2 h5 → 29.h4 hg4 30.fg4?! (B 30.Tg4) Th4! ∓ 31.Ch4 Th8!! (P; 31...Dh4 32. Dh2! Y) 32.Rg2 Dh4 33.g5 Cb3 34.Tg1 Cd2!! —+ 35.Rf2 Ce4 (0—1). O combinaţie pentru care fostul campion al lumii a primit premiul 2 de frumuseţe.

391. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Szabo **E. Lundin**

Gröningen, 1946

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 (Atacul Richter) **6...e6 7.Dd2 a6 8. 0—0—0 Nd7 9.f4 h6 10.Nh4 Ne7 11.Ne2 Dc7 12.Nf2 Tc8 13. Cb3 b5!** (Începutul unui atac de o concepţie profundă; se ameninţă b5—b4 urmat de Ce4) **14.Nf3 Ca5 15.Ca5 Da5 16.Rb1**

b4 17.Ce2 e5! 18.Cc1 0—0! („Simplitatea machiavelică a acestei mutări l-ar fi făcut să tresară şi pe Nimzovici, plecat de peste zece ani în Cîmpiile Elizee ale campionilor şahului", comenta cu umor negru Le Lionnais în cartea sa „Les prix de beauté aux échecs") **19.Cd3 Tc4 20.a3?!** (Albul cade în cursa întinsă de negru, deşi şi după 20.The1 Tfc8 21.Tc1 Db5 atacul negrului este irezistibil) **20...Dc7! 21.Cb4** (Negrul a scăpat de pionul atacator, dar „imperturbabilul suedez" îşi va continua calm atacul. VD) **21...**

a5! 22.b3?! (Observînd că atît 22.Cd3 cît şi 22.Cd5 sînt fără viitor, campionul maghiar recurge la expediente) **22...ab4!!** (După acest spectaculos sacrificiu negrul are deschise toate coloanele spre regele adversarului) **23.bc4 Tb8! 24.Dd3 Ne6 25.Ne2 Db7 26.ab4 Ce4 27.Ne1 d5! 28.c3 dc4 29.Dc2 Nf5 30. Rc1 Cg3 31.Ng3 Nc2 32.Rc2 ef4 33.Nf3 Dc8 34.Nf2 Df5 35.Rb2 Nb4** (Ultima barieră albă a căzut) **36.cb4 Tb4 37.Rc3 Tb3! 38.Rd2 De5!** şi albul a cedat, dînd prilej maestrului suedez să cucerească premiul 1 de frumuseţe al turneului.

392. GAMBITUL DAMEI

H. Kapuscinski O. Troianescu
Bucureşti, 1946

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 Cbd7 6.Cf3 0—0 7.Tc1 c6 8.Dc2 Te8 9.a3 Cf8?! (Tr 9...a6) 10.Nd3 Ch5 11.Ne7 De7 12.0—0 Cg6 (B 12...f5 U Ch5—f6—e4) 13.Ng6! hg6 14. c5! ± (Ap M+Fd) Nd7 15.b4 Rh7 16.Ce5!? (→ Fr) Th8 17.f4 Rg8 18.g4 Cf6 19.g5 Ch7 20. Tce1 (B 20.h4 ±) Ne8 21.Cd1?! (B 21.h4) a5 22.Cb2 Cf8 23.ba5 (B 23.Cd3 U b4—b5 ↗) Ta5 24.Dc3 Dd8 25.Cd3 Da8 26.Ta1 f6 27.Cf3 Nd7 28.Tf2 Th5 (A e6—e5) 29.h4 Nc8 30.Rg2! Cd7 31.Tb2 Da7! 32.Rg3! (E 32...e5!) Da8 (Crn) 33.Dc2 (Cra) Rf7 (33...Ta3? 34.Ta3 Da3 35.Ta2 +—) 34.Dc3 Ta6 35.Dc2 Ta4 36.Tb4 Ta6 37.Tb2 Ta4 (VD) 38.Cde5! (A Dc2—g6 →) fe5 39.Ce5 Ce5 40.fe5 Nd7 (40... Da6? 41.Db1! ±) 41.Tf1 Rg8 42.Tb7!! +— Ta3 (42...Ne8 43. Db2 Ta3 44.Tf3! Ta2 45.Db6! +—) 43.Dg6 Te3 44.Rg4 Te4 45.Rh5 De8 46.Tb8! Db8 47.Df7 Rh7 48.g6 (1—0). Premiul de frumuseţe al finalei campiona-

tului României. „Nemuritoarea" lui Kapuscinski.

393. GAMBITUL DAMEI

A. Toluş V. Alatorţev
Moscova, 1947

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 Nb4 7.0—0 0—0 8.Dc2 dc4 9.Nc4 Nd6?! (B 9...Nc3) 10.Nd3 De7 11.Ce2 e5? ± 12.Cg3 g6 13.Nd2 Te8 14.e4!? ed4 15.Tae1! Ce5?! (B 15...Ng3 16.hg3 Dd6) 16.Ce5 Ne5 17.f4 → Nc7 18.e5 Cd5 19. f5! Ne5 20.fg6! f6 21.Nh6! Ce3 22.Te3!! de3 23.g7!! +— f5 24. Cf5 Nf5 25.Tf5 Ng7 26.Tg5 e2 27.Ne2 De3 28.Rh1 Dg5 29.Ng5 Rh8 30.h4 Te5 31.Nf4 Ta5 32. De4 Tf8 33.Nd3 Th5 34.Ng5 Nb2 35.g4! (1—0). Premiul de frumuseţe al finalei celui de al XV-lea campionat al U.R.S.S.

394. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Michel H. Rossetto
Mar del Plata, 1947

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cd4?! 4.Cd4 ed4 5.0—0 h5 6.d3 Nc5 7.Cd2 c6 8.Nc4 d5 9.Nb3 Rf8 10.c4 dc3 11.bc3 Ng4 12. Dc2 Ne2!?! 13.Te1 de4 14.Ce4 Nd3 15.Dd3!! ± Dd3 16.Cc5 Df5 17.Na3 Ch6 18.Te5! Dg6 19.Tg5 Dh7 20.Ce4! +— Re8 21.Te5 Rd8 22.Te7 Cf5 23.Td1 Rc8 24.Tf7 (1—0). Un veritabil studiu de final, care a făcut „turul lumii" la scurt interval după încheierea partidei.

395. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Laisaari O. Kaila
Helsinki, 1947

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.e4 d5 4.e5 d4 5.ef6 dc3 6.bc3 Df6 7. d4 b6 8.Cf3 Nb7 9.Ne2 Nd6 10.0—0 h6 11.Ce5! Ne5 12.de5 De5 13.Nf3 Nf3 14.Df3 c6 15. Na3 Dc7 16.Tad1 ± Cd7 17. Td6 Tc8 18.Tfd1 Cf6 19.Nc1 Cd5?! (B 19...Re7) 20.Dg3! Re7 21.Te6!! ± Re6 22.cd5 cd5 23. Dg4 Re7 (23...Rf6 24.Td5 g5 25. h4 → +—) 24.Na3 Rf6 25.Td5 g5 26.Nd6! Dc4 27.Ne5 Rg6 28. Dc4 (1—0). Premiul de frumuseţe pentru finala campionatului Finlandei.

396. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Pelikan G. Stahlberg
Argentina, 1947

1.e4 e6 2.Cc3 d5 3.f4 b6 4. Df3 Nb7 5.ed5 ed5 6.Nd3!? Cf6 7.b3 Nc5 8.Nb2 0—0 9.0—0—0 Cc6 10.Cge2 Cb4 11.Nf5 Te8 12.Cg3 Tb8 13.a3 Cc6 14.Tde1

Ce7 15.Dd3 Nf2 16.Te5 Cg6 17. Ng6 hg6 18.Cd1 Nc5 19.The1 Tf8 20.f5 g5 21.De2 Nd6 22.h4! g4 23.Ce3! ± Ne5 24.Ne5 De7 25.d4! Tbe8 26.h5! Da3 27.Rb1 Na6 28.Dd1 Ch7 29.h6! (E 29... f6) f6 30.hg7 Tf7 31.Cg4! +— fe5 32.Ch6 Rg7 33.Dg4 Rf8 34. Dg8 Re7 35.Te5! (1—0). Cea mai elegantă partidă a turneului.

397. PARTIDA SPANIOLĂ

C. H. O'D. Alexander — L. Pachman

Hilversum, 1947

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Nb7 13.d5 Nc8 14.Cf1 Te8 15. Rh2 g6 16.Ce3 Nf8 17.g4 Ng7 18.Tg1 Rh8 19.Cg5 Tf8 20.h4 Cg8 21.De2 Nd7 22.Nd2 Ce7? (VD) 23.Cf5!! (Un atac decisiv

neobișnuit, cu toate piesele pe tablă) gf5 24.gf5 f6 25.Ch7! Ne8 (25...Rh7 26.Dh5 Rg8 27. Tg7 Rg7 28.Tg1 +) 26.Tg7!! +— Rg7 27.Cf8 Rf8 28.Nh6 Rf7 29.Dh5 (B 29.Tg1!!) Cg6 30.fg6 Rg8 31.Df5 De7 32.Tg1 Cc4 33.Nc1 Nd7 34.Df3 Tf8 35. b3 Cb6 36.h5 f5 37.Ng5 fe4 38. De2 De8 39.Ne4 Nf5 40.Nh6! Tf6 41.Df3! (1—0). Premiul 1 de frumusețe al concursului de la Hilversum, primul turneu zonal al vestului Europei.

398. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Crown — A. Kotov

Londra, meci U.R.S.S.—Anglia, 1947

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 e6 6.Ne3 b6 7.Cge2 Cf6 8.h3 Na6 9.Dd2 d5 10.ed5 Cd5 11.Ng5 Dd7 12.Cd5 ed5 13.Nh6! ± Nb2 14.Tb1 Ne5 15.0—0 d4 16.Tfe1 0—0—0 17. Cf4! ± The8 18.Cd5 Dd6 19. Cb6!! (O surpriză de proporții pentru marele maestru Kotov) ab6 20.Tb6 Nb7 21.Teb1 Te7 22.Dc1 Tdd7 23.Nf8 +— Tc7 24.Da3 De6 25.Ne7 De7 26. Da4 Cd8 27.Db5 (A a2—a4—a5—a6 +—) h5 28.a4 h4 29. gh4 Nd6 30.a5 Dd7 31.a6 Db5 32.ab7 Rb8 33.T1b5 Nf4 34. Ta6 Cb7 35.Tab6 (1—0). Victoria tînărului Crown, în vîrstă de numai 18 ani, a fost marea senzație a meciului.

399. INDIANA VECHE

M. Milescu — S. Israilovici

București, 1947

1.d4 d6 2.c4 Cf6 3.g3 Cbd7 4.Ng2 e5 5.Cc3 ed4 6.Dd4 Ne7

7.b3 0—0 8.e3 Cc5 9.Cge2 Cg4 10.Nb2 Nf6 11.Dd2 Ce5 12.0—0 Nh3! 13.Cd5 Ng2 14.Rg2 Ced7 15.Cf6 Cf6 16.Cf4 Ce8 17.Tad1 Ce6 18.Dd5 Dc8?! (B 18...Cf4) 19.Ch5 ± Tb8 20.f4 f5 (A 21... g6!) 21.g4! c6 (21...fg4? 22.f5! +—) 22.Df3 Cc5 23.gf5 Df5 24. Cg3 Df7 25.Rh1 Td8 26.Tg1 Td7 27.Nd4 Ce6 28.Nb2 h6?! 29.f5 Cg5 30.Dg4 Ch7 31.e4 ± Chf6 32.Dh4 Rh7 33.Tdf1 Te7 34.Tf4 Tg8 35.Dh3 b5! 36.cb5 cb5 37. Th4 Tc7 38.Dg2 a5 39.Dd2 a4 40.Ce2 ab3 41.Tg6! +— h5 (B 41...Df8) 42.ab3 Db3 43.Cd4 Dc4 44.Tg1 Tf8 45.Ce6 Tff7 (B 45... Tcf7!) 46.Tc1! Db3 47.Cc7 Df3 48.Dg2 Dg2 49.Rg2 Cc7 50.Nf6 (1—0). Remarcabil atacul albului, inventiv şi cu mijloace reduse.

400. DESCHIDEREA CATALANĂ

C. Kottnauer **S. Gligorici**

Moscova, 1947

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.g3 d5 4.Ng2 c5 5.0—0 cd4 6.Cd4 e5 7.Cf3 Cc6 8.c4 d4 9.e3 Ne7 10. ed4 ed4 11.b3 0—0 (Ad ∓) 12. Nb2 Nc5 13.Ce1?! (B 13.Te1) Ng4 14.Dd2 Te8 15.Cd3 Te2 16. Dc1 ∓ Nb6 17.Cd2 Na5 18.Td1 Dd7 19.a3 Nc7 20.Cf3 Nh3 21. Nh1 Nf5 22.Td2 Tae8 23.b4 Cg4 24.Dc2 (VD) Cge5! —+ 25.Cfe5

Ce5 26.Te2 Nd3 27.Dd2 Ne2 28. De2 d3 29.Dd2 Cc4 30.Dc3 Cb2 31.Db2 d2 32.Nf3 Te1 33.Rg2 d1D (0—1). O strălucită combinaţie a tînărului campion al Iugoslaviei.

Privind retrospectiv, această epocă poate fi apreciată ca o perioadă plină de evenimente, cu personalităţi puternice, interesante, cu teorii pe alocuri exagerate sau nu total viabile, dar cu idei originale şi mai ales îndrăzneţe, cu contraste marcante, cu turnee şi meciuri de mare anvergură şi, uneori, încă cu o notă de romantism, care face ca şi astăzi partidele lor să capteze prin vigoarea şi coloritul lor puternic, deşi din punct de vedere tehnic unele din ele sînt inferioare multora din realizările marilor maeştri de astăzi. A fost epoca „şahului modern", poate a adevăratului joc de şah, lipsit de violenţa psihologică şi teoretizarea excesivă de după anul 1948.

5. EXPLOZIA ŞAHISTĂ

Meciul-turneu desfăşurat la începutul anului 1948, la Haga şi Moscova, pentru desemnarea unui nou campion mondial de şah, în locul regretatului Aleksandr Alehin, a fost semnalul unei explozii şahiste fără precedent. Intrarea fără rezerve a reprezentanţilor şahului sovietic în turneele internaţionale de orice categorie şi pe toate meridianele globului a surprins, la prima vedere, prin rezultatele constant superioare obţinute de şahiştii ruşi. Pretutindeni, oriunde participau, Botvinnik, Keres, Smîslov, Bronştein, Petrosian, Spasski sau Tal ocupau primele locuri în clasament, fără excepţie.

Secretul succeselor şahiştilor sovietici, care o îndelungată perioadă de timp au deţinut cu autoritate toate titlurile mondiale individuale şi pe echipe, a fost repede depistat de „restul lumii", care a înţeles că de fapt era vorba de o nouă concepţie de abordare a luptei şahiste, o concepţie ştiinţifică.

Botvinnik a fost primul mare jucător de şah care a studiat lupta şahistă din toate punctele de vedere, întocmind chiar un program amănunţit privind modul de pregătire multilaterală pentru fiecare concurs. Tot el a început sistematizarea aşa-numitelor poziţii-tip din jocul de mijloc, elaborînd şi metodele tehnice de joc corespunzătoare.

În aproximativ un deceniu toate aceste noi cuceriri ale şahului au fost preluate şi aplicate de numeroşi alţi şahişti de pe glob, în special de către cei tineri, servind ca bază antrenamentului ştiinţific actual al marilor maeştri. Pentru prima oară în istoria şahului fusese înţeleasă valoarea acestei „gimnastici a minţii" ca element folositor în complexul de activităţi care contribuie la ridicarea nivelului cultural în general.

În acelaşi timp în România şahul, sprijinit de stat, se dezvoltă într-un ritm accelerat nemaiîntîlnit ; astfel, în scurtă vreme,

România se înscrie, ca valoare, printre primele țări șahiste din lume. Reprezentativa feminină a țării noastre cucerește înaltul titlu de vicecampioană mondială la Olimpiadele din 1957, 1966, 1972 și 1974, iar cele masculine realizează un remarcabil loc 4 în finala celei de a VI-a Olimpiade prin corespondență, 1968—1972, și un meritoriu loc 5—7 la Olimpiada a XXIII-a la tablă, din 1978. Pe aceeași linie ascendentă se înscriu și performanțele tînărului Florin Gheorghiu, care în 1963 aduce României prima cunună de lauri a campionului mondial de juniori, iar în 1965 primește titlul de mare maestru internațional.

Un cuvînt hotărîtor în această „explozie șahistă" a avut, fără îndoială, Federația Internațională de Șah, care a trecut la organizarea și desfășurarea ciclică a întrecerilor pentru desemnarea campionilor mondiali individuali, atît la masculin cît și la feminin.

Incontestabil că apariția unor jucători de tip „solitar" ca Mihail Tal în U.R.S.S. și Robert Fischer în S.U.A. a contribuit într-o mare măsură la ridicarea ștachetei tacticii și strategiei șahului la un nivel atît de înalt, încît într-un interviu dat în 1971, marele maestru Lajos Portisch mărturisea cu îngrijorare că concursurile s-au înmulțit atît de mult, încît cunoașterea variantelor de deschidere în curînd nu va mai fi posibilă.

Se poate afirma că perioada de la meciul-turneu Haga/Moscova 1948 pînă în zilele noastre se caracterizează printr-o dezvoltare masivă a șahului pe plan mondial.

401. GAMBITUL DAMEI

P. Keres — V. Smîslov

Haga, meci-turneu, C.M., 1948

1.c4 Cf6 2.Cf3 c6 3.Cc3 d5 4.e3 g6 5.d4 Ng7 6.cd5 Cd5 7. Nc4 0—0 8.0—0 b6?! (B 8... Cb6) 9.Db3 (A 10.Cd5 cd5 11. Nd5 ±) Cc3 10.bc3 Na6 11. Na3 Nc4 12.Dc4 Te8 13.e4 → ± (Ad) b5 14.Db3 Cd7 15.c4! Tb8 16.Tad1 Da5 (A 17...bc4 U Da3) 17.c5 b4 18.Nb2 e5 19.Cg5! Te7 20.f4!? ed4 21.f5! Cc5 22.Dh3 ± h5 23.f6 Nh6 24.fe7 +— Ng5 25.Df3 f6 26.Nd4 Cd7 27.h4! (1—0); 27...Nh4 28.Dh3! A 29. Dh4 sau Dd7 +—. O bijuterie stil Keres realizată de „eternul candidat" în singura participare din viața sa la o întrecere finală pentru titlul de campion al lumii.

402. GAMBITUL DAMEI

M. Botvinnik — M. Euwe

Haga, meci-turneu, C.M., 1948

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 Nb4 7.a3 Na5 8.Dc2 De7 9.Nd2 dc4 10.Nc4 e5 11.0—0 0—0 12.Tae1

Nc7 (În ambele tabere se fac pregătiri intense pentru atacarea rocadei adverse) **13.Ce4 Ce4 14.De4 a5 15.Na2 Cf6** (Din acest moment Botvinnik începe să joace foarte energic. VD) **16.**

Dh4 e4 17.Ce5!! (Un sacrificiu de pion care arată profunzimea concepțiilor strategice ale lui Botvinnik. Deschiderea liniilor centrale face ca perechea de nebuni a albului să capete o forță decisivă) **17...Ne5 18. de5 De5 19.Nc3 De7 20.f3!** (Poanta sacrificiului pionului din d4: deschiderea coloanei „f") **20...Cd5 21.De7 Ce7 22.fe4 b6?!** (Analizatorii consideră că aceasta este mutarea pierzătoare. S-au făcut multe studii, dar un răspuns clar nu s-a obținut) **23.Ted1** (Se amenință 24. Tf7! Tf7? 25.Td8 +) **23...Cg6 24.Td6 Na6 25.Tf2 Nb5 26.e5 Ce7 27.e4 c5 28.e6! f6** (Forțat; după 28...fe6 29.Te6 negrul pierde imediat) **29.Tb6 Nc6 30. Tc6!!** („O combinație încîntătoare" — Mühring) **30...Cc6 31. e7 Tf7 32.Nd5!** după care negrul a cedat, deoarece totul este pierdut; 32...Tc8 33.Nc6 Te7 34.Nd5 și albul cîștigă. După primirea coroanei de lauri, cel de al 6-lea campion mondial a declarat: „aceasta a fost cea mai bună partidă a mea din turneu".

403. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Smislov S. Reshevsky
Moscova, meci-turneu, C.M., 1948

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.c3 Cge7 6.d4 Nd7 7.Nb3 h6 8.Cbd2 Cg6 9.Cc4 Ne7 10.0—0 0—0 11.Ce3 Nf6 12.Cd5 Te8?! (12...cd4) 13.de5!? Ne5 (F) 14.Ce5 de5 15.Df3 Ne6 16.Td1 Nd5 17.Td5 De7 18.Df5 Cf8 19. Ne3 Ce6 20.Tad1 Ted8 21.g3 Td6 22.Td6 cd6 23.Dg4 Rh8 24. Nb6 ± Cb8?! (B 24...Tc8; 24... Cc7) 25.Ne6 fe6 26.Dh4 ± (Mutarea pe care n-a observat-o Reshevsky) Dd7 27.Dd8 Dd8 28.Nd8 Cd7 29.Nc7 Cc5 30. Td6 +— Tc8 31.Nb6 Ca4 32. Te6 Cb2 33.Te5 Cc4 34.Te6 Cb6 35.Tb6 Tc3 36.Tb7 Tc2 37.h4 Ta2 38.Rg2 a5 39.h5 a4 40.Ta7 Rg8 41.g4 a3 42.Rg3 Te2 43. Rf3 Ta2 44.Re3 Rf8 45.f3 Ta1 46.Rf4 a2 47.e5 Rg8 48.Rf5 Tf1 49.Ta2 Tf3 50.Rg6 Rf8 51.Ta8 Re7 52.Ta7 (1—0). „Smîslov a jucat excelent această partidă, care este una din cele mai bune din turneu" — Flohr.

404. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Botvinnik V. Smislov

Moscova, meci-turneu, C.M., 1948

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 d5 4.cd5 Cd5 5.Ng2 Ng7 6.Cf3 0—0 7.0—0 Cb6?! (B 7...c5) 8.Cc3 a5?! (B 8...Cc6) 9.Nf4 c6 (E 10.Cb5) 10.Dc1 Te8 11.Td1 Ca6 12.h3 a4 13.e4 Nd7 14.Ce5 Dc8 15.Rh2 Td8 16.Ng5 ± (16.De3!? Ne8 17.h4 U Nh3 ↗) f6 17.Cd7 Dd7 18.Ne3 Rh8 19.Nf1 f5?! (B 19...Dc7) 20.d5! c5 21.Nb5?! (B 21.Na6 Ta6 22.Nc5 fe4 23.d6! ±) Dc7 22.Nf4?! (22.ef5 gf5 23.Na4 ±) Ne5 23.Ne5 De5 24.f4 Dg7 25.De3?! (25.Na6 Ta6 26.e5!) fe4 26.Tac1 a3! ∞ 27.ba3 Cc8?! (B 27...Cc7! 28.Dc5 Cbd5 29.Cd5 Cd5 30.Td5? Td5 31.Dd5 Db2 —+) 28.Ce4 Cd6 29.Na6 Ce4 30.De4 (30.Nb7? Db2! —+) Ta6 31.Tc5 Ta3 32.Td2 (Natural, albul stă la cîştig, dar rezistenţa înverşunată a negrului şi unele inexactităţi ale albului, duc partida la remiză. VD) Tda8

33.De6 Tc3 34.Tc3 Dc3 35.De5?! (35.Te2!) De5 36.fe5 Rg7 37.Rg2 Rf7 38.Tf2?! (B 38.Rf3) Re8 39.Td2 Ta3 40.Tb2 Td3 = 41.Tb5 Rd8 42.a4 b6! 43.Tb6 Td5 44.Tb8 Rd7 45.Th8 Te5 46.Th7 Re6 47.Th4 Te2 48.Rf3 Ta2! 49.Te4 Rf6 50.Tf4 Rg7 51.Tc4 Ta3 52.Rg4 e5 53.Rh4 Rh6 54.Tb4 Ta1 55.Rg4 Ta3 56.h4 Rg7 57.h5 gh5 58.Rh5 Rf6 59.Rh4 Rf5 60.g4 Rf6 61.Tb6 Rf7 62.Tb7 Rg6 63.Tb4 Rf6 64.Tb6 Rf7 65.Tb7 Rg6 66.Ta7 e4 67.Ta6 Rf7 68.g5 e3 69.Rg3 e2 70.Rf2 Te3 71.Re1 Rg7 72.a5 Te5 73.Ta7 Rg6 74.Ta8 Rg7 75.g6 Rg6 76.a6 Rg7 77.Ta7 Rg6 78.Tb7 Ta5 79.Tb6 Rf7 80.Re2 Re7 (½—½). O partidă de mare luptă, demnă de... doi viitori campioni mondiali.

405. GAMBITUL DAMEI

A. Mengarini **A. Bisguier**

Baltimore, 1948

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Cf6 5.Nc4 e6 6.0—0 c5 7.De2 Cc6 8.Td1 b5 9.Nb3 c4 10.Nc2 Cb4 11.a4 Cc2 12.Dc2 Nb7 13.b3 cb3 14.Db3 Nd5 15.Db2 b4 16.a5 Dc7 17.Nd2 Db7 18.Ce1 Db5 19.f3 De2 ∓ (Ad+ As) 20.Tc1 h5 21.e4 Cg4! 22.fg4 hg4! 23.Dc2 b3 24.Dd3 Dd3 25.Cd3 Ne4 26.Cb2 Nd6 ∓ 27.g3 Rd7 28.Cc3 Nf3 29.Cca4 Th2!! 30.Cb6 Re7 31.Ng5 f6 32.Rh2 Th8 33.Rg1 (33.Nh4 g5 —+) Ng3 —+ 34.Tc7 Nc7 35.

Rf2 Th2 36.Re3 Tb2 37.Nh4 Te2 38.Rd3 b2 39.Tb1 Ne4 40.Re2 Nb1 41.Cc4 Nd3! (0—1). O foarte plăcută realizare a adolescentului Bisguier, la vîrsta de aproape 19 ani, în campionatul open al S.U.A.

406. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Rădulescu P. Benkö

Budapesta, 1948

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.Cf3 0—0 5.g3 d5 6.cd5 Cd5 7.Ng2 c5 8.0—0 Cc3 9.bc3 Cc6 10.Ne3!? Da5 (B 10...cd4) 11. Db3 Td8?! 12.Cg5! ± Tf8 13. dc5!? Nc3 14.Tac1 Ng7 15.Nd5 Cd8 16.Tfd1 h6 17.Cf3 Cc6 18. Cd4 Cd4 19.Nd4 Nd4 20.Td4 Dc7 ± (Ap) 21.De3 Rg7 22.Th4 g5 23.Tb4 (→ X b7) Tb8 24.h4 Td8 25.Ng2 f6 26.hg5 hg5 27. Tcb1 Nf5 28.Tb7 (1—0). O partidă severă, ca o romanță românească!

407. PARTIDA ITALIANĂ

F. Maczynski **W. Pratten**

Portsmouth, 1948

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 De7 5.0—0 d6 6.d4 Nb6 7.b4 Ng4 8.a4 a5 9.b5 Cd8 10. Na3! ± f6 11.Ta2 Ce6 12.de5 fe5 13.Dd5 Nf3 14.Db7? (Se spune că șarpelui cînd îi e prea bine scoate capul la drumul mare . . .) Dg5! 15.Da8 Re7 16.g3 Cf4 ∓ → 17.Te1 Dh5 18.Cd2 Cf6! (18...Dh3 19.Nf1!) 19.Dh8 Dh2!! —+ 20.Rh2 Cg4 21.Rg1 Ch3 22.Rf1 Ch2 ∓. „Revista Română de Șah" a considerat-o ca „o nouă nemuritoare!"

408. DESCHIDEREA RETI

G. Barcza O. Troianescu

Karlovy Vary, 1948

1.Cf3 d5 2.g3 Cf6 3.Ng2 e6 4.0—0 c5 5.d4 Ne7?! (5...cd4 6. Cd4 Cc6) 6.dc5 Nc5 7.c4 0—0 8.Cc3 dc4 9.Da4 De7 10.Dc4 a6 11.Ce5! b5 12.Dh4 Nb7 13.Cg4! Ng2 14.Ng5! ± Nd4 (14...Nf1 15.Cf6 gf6 16.Nf6 Df6 17.Df6 Nh3 18.Dg5 +—) 15.Tfd1 Db7 16.Cf6 Nf6 17.Nf6 gf6 18.Td4! +— Cd7 19.Tg4 Rh8 20.Td1 Nd5 21.Ce4 Tg8 22.Cf6 Tg7 23. Dh6! (1—0); 23...Tag8 24.Dh7!! +—. O partidă elegantă, distinsă cu premiul 1 de frumusețe.

409. APĂRAREA SICILIANĂ

S. Tartakover **O. Troianescu**

Marianske Lazne, 1948

1.e4 c5 2.Ce2 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.g3 g6 7. Ng2 Ng4 8.f3 Nd7 9.Ne3 Ng7 10.Dd2 Cc6!? 11.Cc6 bc6 12. 0—0 Tb8 13.Tab1 h5! → (E 13. Nh6) 14.h3 Ne6 15.Tfd1 Cd7 16. Rh2 h4 17.g4 Ce5 18.b3 Da5 (A 19...Cf3) 19.Ce2 Dd2 20.Nd2 Nc8 21.f4 Cd7 22.c4 Nb7 ∓ 23. Ne1 Cc5 24.Nc3 Nc3 25.Cc3 Cd7 (A 26...g5!!) 26.g5 (F) Cc5 27. Ce2 Ce6 28.b4?! 0—0! 29.Tg1 c5! ∓ 30.bc5 Cc5 31.Cc3 Tbc8 (→ X c4) 32.f5?! (B 32.e5) Na3 33.Cd5 Nd5 34.cd5 Tb8 35.Tgd1

Rg7 36.Rg1 f6!? 37.gf6 Rf6 38. fg6 Rg6 39.Tf1 Tb1 40.Tb1 Tf4 —+ 41.Tb6 Rf6 42.a4 Ca4 43. Ta6 Cc5 44.Ta8 Ce4 45.Tf8 Re5 46.Te8 Rd5 47.Te7 Rd4 48.Tb7 d5 49.Nf1 Cd2 50.Ne2 Re3 51. Ng4 d4 52.Rg2 d3 53.Te7 Ce4 54.Ta7 Tf2 55.Rg1 Tc2 56.Tf7 Tf2 57.Ta7 Tf4 58.Rg2 Cc3 59. Te7 Te4 60.Tc7 Ce2 61.Ta7 (În continuare negrul încheie partida într-un mod foarte elegant. VD) Tg4!! 62.hg4 d2 63.

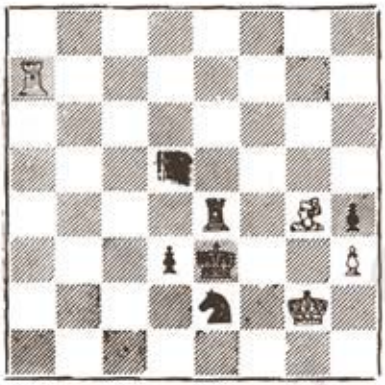

Ta3! Re4 64.Ta4 Re3 65.Ta3 Rd4! 66.Ta1 Cc1! 67.Ta8 Cd3 68.Ta1 Re3 69.Td1 Cf4! (P) 70. Rf1 Rd3 71.g5 Rc2 72.Td2 Rd2 73.Rf2 Rd3 (0—1). „Cea mai bună partidă a mea" — Troianescu.

410. APĂRAREA FRANCEZĂ

P. Trifunovici I. Bondarevski
Saltjöbaden, 1948

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cd2 Cc6 4.Cgf3 Cf6 5.e5 Cd7 6.b3 f6 7. Nb2 fe5 8.de5 Nc5 9.Nd3 De7?! (B 9...0—0; 9...Cb4) 10.a3 (E 10...Cb4) a5 11.c4! (→ d5) dc4 12.bc4 b6 13.Ne4 Nb7 14.Da4 Cd8 15.0—0 Ne4 (E 16.Nb7 Cb7 17.Dc6 ±) 16.Ce4 0—0 17. Tad1 ± Cb8 18.Cfg5 (A 19.Cf6 U Ch7) h6 19.Cf6!! ± gf6 (19...Rh8 20.Dc2 +—) 20.ef6 Tf6 21.Nf6 Df6 22.De8 +— Nf8 23.Ce4 De7 24.Dd8 Dd8 25. Td8 Rf7 26.a4 Ng7 27.f4 Re7 28.Tfd1 c5 29.T1d6 Nd4 30.Rf1 Ne3 31.g3 Nd4 32.Tc8 (1—0). Premiul 2 de frumuseţe al turneului.

411. INDIANA NIMZOVICI

A. Lilienthal M. Najdorf
Saltjöbaden, 1948

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 c5 6.e3 Cc6 7. Nd3 b6 8.Ce2 0—0 9.e4 Ce8 10. 0—0 d6 11.e5 de5 12.de5 Nb7 13.Nf4 f5 14.ef6 e5?! (B 14... Cf6) 15.fg7! ± Tf4 16.Cf4 ef4 17.Nh7! Rh7 18.Dh5 Rg7 19. Tad1 Df6 (19...Dc7 20.Dg4 R ~ 21.Td7! +—; 19...Dc8 20.Dg5 Rf7 21.Tfe1 +—) 20.Td7 +— Rf8 21.Tb7 Cd8 22.Td7 Cf7 23. Dd5 Tb8 24.Tfe1 f3 25.Te3! (1—0). Pentru această remarcabilă partidă Lilienthal a fost răsplătit cu premiul 1 de frumuseţe.

412. PARTIDA SPANIOLĂ

L. Szabo L. Pachman
Spindleruv Mlyn, 1948

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d4 Cd4 6.Cd4 ed4

7.e5 Ce4 8.Dd4 Cc5 9.Cc3 Ne7 10.Dg4 0—0 11.Nh6 Ce6 12. Nb3 ± (Ad) Rh8?! (B 12...Ng5 13.Ng5 Dg5) 13.Ne6 gh6 14.Nf5 d6 15.0—0—0! Tg8 16.De4 Nf5 17.Df5 Tg5 18.Df7 Df8 19.Df8 Tf8 20.ed6 Nd6 21.g3 Tf3 22. Ce4 Tgf5 23.The1 Rg7 24.Cd6 +— cd6 25.Te7 Rf6 (25...Tf7 26.Tf7 Rf7 27.Td6 Tf2 28.Th6 +—) 26.Th7 Tf2 27.Th6 Rg7 28.Thd6 Th2 29.Td7 Rf8 30.Tb7 Re8 31.Tc7! (1—0). Cea mai bună partidă desfășurată la așa-numita Olimpiadă de la Spindleruv Mlyn.

413. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Rădulescu **P. Seimeanu**

București, 1948

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4. Nf4 Ng7 5.e3 0—0 6.Tc1 c5!? (Aici singura continuare bună era considerată 6...c6 cu urmarea 7.Cf3 dc4 8.Nc4 Cd5 9.Ng3 Cc3! 10.bc3 Cd7 11.0—0 Da5 12.Db3 și albul stă ceva mai bine; mutarea din partidă însă își are tîlcul ei) **7.dc5 Ne6!** (Acum se explică și mutarea precedentă a negrului) **8.Cf3 Cc6 9.Da4** (Se pare că altceva mai bun nu există) **9...Ce4!** (Cu aceasta negrul a preluat conducerea ostilităților) **10.Ce4 de4 11.Td1?!** (Pentru a menține pionul sacrificat de negru) **11... Da5 12.Da5 Ca5 13.Cd4 Ng4!** (Poanta micii combinații a negrului: scoate nebunul de sub atac, amenință turnul alb și cîștigă o piesă prin e7—e5) **14.f3 ef3 15.gf3 Nh5** (La 15...Nd4 16. Ta4 Nf3 17.Tg1 Cc6 18.Td7 e5 **19.Nh6** Tfb8 albul rămîne cu perechea de nebuni și unele contrașanse) **16.Nc7** (Orice mutare a calului alb ar duce la pierdere de material. VD) **16...**

e5 (Și totuși această mutare este decisivă; la 16...Nd4 17.ed4 Nf3 18.Tg1 Nd1 19.Rd1 Cc6 20.d5 albul are bune șanse de remiză) **17.Na5 ed4 18.Ne2 Tfe8!** (Pionul negru din d4 paralizează jocul albului) **19.e4 f5 20.Td2 fe4 21.fe4 Te4 22.Rd1** (Altceva mai bun nu se vede) **22...Te2** după care albul a cedat, deoarece după 23.Te2 d3 pierderile masive de material nu mai pot fi evitate. O partidă excelent jucată de tînărul maestru român.

414. INDIANA REGELUI

Şt. Erdely **T. Popa**

Bucureşti, 1948

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3 Cbd7 6.Ne2 0—0 7.0—0 e5 8.d5 Cc5 9.Cd2 a5 10.Dc2 Ce8 11.Cb3 b6 12.Cc5 bc5 13.f4?! f5 (B 13...ef4 U De7) 14.Nd3 ef4 15.Nf4 Nd4 16.Rh1 Cg7 17.Cb5 Nf6 18.Nh6 fe4 19. Ne4 Nd7 20.Cc3 De7 21.Tae1 Ne5 22.Tf8?! (B 22.g3) Tf8 23. g3 Df6 24.Ng2 g5! ∓ 25.Ng7 Dg7 26.Dd2 h6 27.Cd1 a4 28. Da5 Ne8 29.Ne4 Nd4 30.Ng2 h5 —+ 31.Dd2 g4 32.Ne4 Df6 (A 33...Df1 34.Tf1 Tf1 35.Rg2 Tg1 ∓) 33.Ng2 Nd7 34.Cc3 Nf5 35.a3 h4 36.gh4 Dh4 37.Te2 g3 38.Nf3 Nf2 39.Tf2 gf2 40.Ng2 Nh3 (0—1). Partidă din al XII-lea campionat al României, cîştigat remarcabil de maestrul Toma Popa.

415. PARTIDA ITALIANĂ

S. Tartakover **M. Euwe**

Veneţia, 1948

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Nb6 5.d4 De7 6.0—0 d6 7.h3 Cf6 8.Te1 0—0 9.Ca3 Cd8 10.Nf1! Ce8?! 11.Cc4 f6 12.a4 c6 13.Cb6 ab6 14.Db3 Ce6 15. Db6 g5 16.Nc4 h6 17.h4 Rh7 18.hg5?! (B 18.Ne3 U Tad1) hg5 19.de5 de5 20.Ne3 Tfh8! ∓ 21.g3?! Rg6 22.Rg2?! (B 22. Rf1) Cf4! 23.gf4 Nh3 24.Rg3 ef4 25.Nf4 Dd7! 26.Ch2 gf4 27.Rf4 Th4 28.Re3 Ng2 29. Cf3 Te4! ∓ 30.Re4 Cd6 31.Rd3 Df5 32.Rd4 Df4 33.Rd3 Dc4 34. Rc2 Nf3 35.b3 Ne4 36.Rb2 Dd3 37.Tg1 Rf7 38.Tac1 Dd2 39.Ra3 Cc4!! —+ 40.bc4 Ta4!! 41.Ra4 Da2 42.Rb4 Db2 (0—1). Splendida combinaţie din finalul partidei o face demnă de o antologie. Premiul de frumuseţe al turneului.

416. INDIANA NIMZOVICI

W. Fairhurst **N. Rossolimo**

Hastings, 1948/1949

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Cge2 Te8 6.a3 Nf8!? 7.e4 d6 8.g3 c5 9.Ng2 cd4 10. Cd4 Dc7 11.Ccb5 Dd8 12.0—0 a6 13.Cc3 Dc7 14.Ng5! Cbd7 15.Tc1 Tb8 16.h3?! (B 16.De2) b6 17.f4 Nb7 18.Cd5! Dd8 19 Cf6 Cf6! 20.e5!? de5 21.fe5 Nc5 ∞ 22.Tf4 Dd7! 23.Nf6?! (Cra; B 23.b4!) gf6 ∓ 24.Dg4 Rh8 25.Dh4 Dd8! 26.ef6 e5 —+ 27. Nb7 ef4 (0—1). De un deosebit efect sînt originalele mutări ale damei negre: 10...Dd8—c7, 11... Dc7—d8, 13...Dd8—c7, 18... Dc7—d8, 22...Dd8—d7 şi 25... Dd7—d8!

417. JOCUL CELOR PATRU CAI

Maria Albuleţ Maria Grubea

Bucureşti, 1949

1.Cf3 Cc6 2.e4 e5 3.Cc3 Cf6 4.Nc4 Nc5 5.h3 0—0 6.d3 d6 7.Ng5 Ne6 8.Dd2 h6? (B 8...a6) 9.Nh4 ± Cb8 10.0—0—0 Cbd7 11.g4! De8 12.g5 Ch5 13.gh6

Cf4 14.hg7 Rg7 15.Ce2! f5 16. Cf4 Nc4 17.dc4 fe4 18.Ce6 De6 19.Thg1 Rh8 20.Dg5 Dg8! 21. Dh6 Dh7 22.Dh7 Rh7 23.Cg5 Rh8 24.Ce6 Tf7 25.Cc7 Tc8 (B 25...Tg8) 26.Ce6 Te8 27.Tg6! Cf8 (27...Nf2? 28.Nf2 Tf2 29. Th6 Rg8 30.Tg1 Rf7 31.Tf7 +) 28.Cf8 Tff8 29.Nf6 Tf6 30.Tf6 Rg7 31.Tfd6 Nd6 32.Td6 Rf7 33.Td7 Te7 34.Te7 (1—0). O partidă istorică, ce marchează al doilea campionat feminin de șah al României.

418. INDIANA REGELUI

Șt. Szabo O. Neikirch

București, 1949

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.d4 d6 6.c4 Ca6 7.Cc3 c5 8.d5?! (Ștefan Szabo era cunoscut ca avînd un bagaj teoretic ceva mai sumar) Cc7 9.Dc2 b5! ∓ 10.Cd2 Tb8 11. Tb1?! e6 12.e4 bc4 13.Da4 ed5 14.ed5 Nf5 → 15.Ta1 Nd3 16. Te1 Cg4 ∓ 17.Cde4 (17.h3? Cf2!!) Nd4 18.h3 f5 19.Ng5!?! —+ Cf6?! (B 19...fe4! 20.Nd8 Tf2 21.hg4 Tbb2 —+) 20.Cf6 Nf6 21.Nf6 Tf6 ∞ 22.Da7 Tb2 23.Da3 Tb4 24.Dc1 Tf7 25.a4 Tb3 26.Cb5! (♔ a4 →; acum albul începe să joace cu deosebita sa forță nativă!) Cb5 27.ab5 Tb5 28.Te6 ± f4 29.De1! Rg7 30.Dc3 Rh6 31.Dc1 Tb6 32.h4 Tb3 (B 32...Tbb7 U Tbe7) 33. Dd2 Rg7 (B 33...Tb1) 34.Rh2 fg3 35.fg3 Nf5 36.h5!! Ne6 37. h6 Rg8 38.de6 Te7 39.Dg5 Df6 40.Ta8! Te8 41.e7!! (1—0). O partidă cu peripeții!

419. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Foreest **J. Mieses**

Haga, 1949

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.c4 Cf6 6.Ng5 (♔ e4) Da5 7.Nd2 De5 8.Cc6 De4 9.Ne2 bc6 10.0—0 Nc5 11.Nc3 Df4 12.b4 Ne7 13.g3?! Dc7 14. Nd3 c5 15.b5 Nb7 16.De2 h5! 17.Cd2 h4 18.Ce4 Ch5 19.Tad1 f5!! (0—1). „A învins tinerețea", a consemnat triumfător Mieses, știind că adversarul său avea venerabilă vîrstă de 86 de ani, iar el numai . . . 84!

420. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

G. Barcza **D. Bronștein**

Moscova, 1949

1.c4 e5 2.a3?! Cf6 3.d3 a5 4.Cc3 d6! 5.Cf3 Cbd7! ∓ 6.e3 g6 7.Nd2 (A b2—b4) Ng7 8.b4 ab4 9.ab4 Ta1 10.Da1 0—0 (A e5—e4!) 11.Da7 De7 12.e4 (E e5—e4) c6 (Ad) 13.Ne2 d5! (O străpungere neașteptată) 14.cd5 cd5 15.Da4?! (B 15.0—0!) b6! 16.0—0 Nb7 17.ed5 Cd5 18.Cd5 Nd5 19.Db5 Dd6 20.Tc1 h6 21. Ce1 Td8! 22.Nf3 Cf6 23.Nd5 Cd5 24.Tc6 Dd7 25.Dc4 Ta8! 26.Dc1 b5! 27.h3 Rh7 28.Dc5 Cf4! ∓ 29.Tc7 (29.Db5? Ce2 30. ~ Cd4 —+; 29.Nf4 ef4 30 Db5 Ta1! —+) Df5 30.Dc6 Ta1 31.De4 Cd3! 32.Df5 Ce1 33.

Rf1 Cc2!! —+ 34.Nc1 Tc1 35. Re2 Cd4 36.Rd2 Cb3! (0—1). O combinaţie magistrală demnă şi de un campion mondial.

421. INDIANA NIMZOVICI

L. Pachman **T. Flondor**

Bucureşti, 1949

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 0—0 5.a3 Nc3 6.Dc3 d6 7.Cf3 Cbd7 8.b4 Ce4! 9.Dc2 f5 10.g3 De8 11.Ng2 Cdf6 12.0—0 Dh5 → ∓ 13.Nb2 Nd7 14.Cd2 De2 15.Tad1 Na4! 16.Da4 Cd2 17.Tfe1 Cf3 18.Nf3 Df3 19.Te3 Dh5 20.Te6 Cg4 21.h4 f4 ∓ 22. d5 fg3 (22...Cf2?! 23.Rf2 fg3 24. Rg1 Dh4 25.Td2 Dc4 26.Dd1 ∞) 23.fg3 Df5 24.Nd4 Df3 25.Dc2 Dg3 26.Dg2 Dh4 —+ 27.Te4 h5 28.Tde1 Tf7 29.Te8 Te8 30. Te8 Tf8 31.Tf8 Rf8 32.Df3 Rg8 33.De2 Ce5 34.Na7 Dg5 35.Rh2 Df4 36.Rg2 Dc4 37.Dh5 Dd5 38. Rg3 Db3 39.Rg2 Da2 40.Rg1 Db1 41.Rg2 Dg6 (0—1). O prestigioasă victorie a tînărului maestru român.

422. GAMBITUL DAMEI

Ludmila Rudenko

Clarice Benini

Moscova, C.M., 1949—1950

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 dc4 4.Cc3 a6 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7. Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Ng4 10.Td1 Cbd7 11.e4 Cb6 12.Nb3 h6 13.h3 Nh5 14.g4 Ng6 15.Ce5 Nh7 16.f3 De7 17.Ne3 Tfd8 18. Cd3 ± (Ap) Na5 19.Tac1 Cbd7 20.Dg2 Rh8 21.Ce2 Nb6 22.Df2 Tac8 23.Cc5 Nc5 24.dc5 Ce5 25. Cd4 c6 26.Nf4 Cfd7 27.Dg3 Df6 28.h4 (28.g5!? hg5 29.Ng5 Dg6 30.Rh2 ± →) g5 29.hg5 hg5 30.Ne3 Cf8 31.Td2 Cfg6 32.Nd1 Td7 (B 32...Cf4) 33.Ne2 Tcd8 34.Tcd1 De7 35.b4 a5 36.ba5 Dc5 37.Rf2 Cf4!?! 38.Ce6 Td2 39.Td2 Td2 40.Nc5 fe6 41. Rf1! ± Rg7 (41...Te2? 42.Nd4! +—) 42.Ne3 Te2 43.Nf4 gf4 44. Df4 Te1 45.Rg2 Cf7 46.Dd2!! +— Tb1 47.Dc2 (1—0). O partidă interesantă în care noua campioană mondială Ludmila Rudenko a dovedit clasa sa ridicată de joc.

423. GAMBITUL DAMEI

L. Alexander R. Rushton

Corespondenţă, 1949/1950

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 a6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6.Db3 Nf3 7.gf3 b5 8.Ne2 c5 9.a4 b4 10. dc5 Nc5 11.Cd2 Cf6 12.Dc2 Cbd7 13.b3 0—0 14.Nb2 Cd5 15.Cc4 Ne7 16.e4 Cf4 17. 0—0—0 Dc7 18.Nf1 Tfc8?! 19. Tg1 f6 20.Td2 Cc5 21.Rb1 Td8 22.e5! ± f5 23.Cd6 Cd5 24.Td5! ed5 (VD) 25.Nc4!! Dc6 (25...dc4 26.Dc4 +—) 26.Df5! Tf8 27. Nd5!! Dd5 28.Tg7!! Rg7 29.e6 Nf6 30.Dd5 (1—0). „Lanţul sacrificiilor" care aminteşte de

romanticele partide de la sfîrșitul secolului trecut.

424. INDIANA NIMZOVICI

V. Simaghin **T. Petrosian**

Moscova, 1950

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 Cc6?! 6.f3 b6 7.e4 Na6 8.Ng5 Ca5 9.e5 h6 10. Nh4 g5 11.Nf2 Ch5 12.h4 f5! 13.ef6? (B 13.hg5! ±) Df6 14. c5 Nf1 15.Rf1 g4! ∓ (P) 16. Dd3 0—0 17.Te1 Cf4 18.Dc2 Cc4! ∓ 19.g3 Df5!! —+ 20. Tc1 Dd3 21.Dd3 Cd3 22.Td1 Cdb2! 23.Ta1 gf3 24.Ch3 bc5 25.Rg1 Cd3 26.Rh2 Tab8 27. Ta2 Tb3 28.dc5 e5 29.g4 e4 30. g5 e3 31.gh6 ef2 32.Cf2 Cf2 33. Tf2 Rh7 34.Td1 Tf7 35.c6 d6 36.Td3 Tb2 37.Rg3 Tf2 38.Rf2 Ce5 39.Td4 Cc6 40.Ta4 Rh6 (0—1). Astfel reputatul teoretician sovietic s-a văzut nevoit să cedeze în fața „tehnicianului" Tigran Petrosian, care peste 13 ani avea să urce pe prima treaptă a ierarhiei mondiale.

425. GAMBITUL DAMEI

I. Boleslavski V. Smislov

Budapesta, 1950

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 dc4 5.a4 c5!? 6.e4! cd4 7.Dd4 Dd4 8.Cd4 e6 9.Cdb5 Ca6 10.Nc4 Nc5?! (E 11.Ne3; B 10... Nb4) 11.Nf4 Re7 12.0—0 Nd7 (VD) 13.e5! → Ch5 14.Ne3 ±

(As) Thc8 (E g2—g4) 15.Ne2! g6 16.Ce4! Ne3 (F; 16...Nb4 17. Cbd6 Nd6 18.Cd6 Tc7 19.Cb7 Tb7 20.Na6 +—) 17.fe3 Tc2 18. Cbd6! ± Tf8 (18...Te2 19.Tf7 Rd8 20.Tf8 U Ta8 +—) 19.Na6 ba6 20.g4 +— Cg7 21.Cf6 Nc6 22.Tfc1 (1—0); 22...Tc1 23.Tc1 N ~ 24.Tc7 Rd8 25.Ta7 +—. O frumoasă miniatură din primul turneu al candidaților.

426. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres A. Kotov

Budapesta, 1950

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 Dc7 7.Ng5 Cbd7 8.0—0 e6 9.Nh5! Dc4?! („... m-am hotărît să sacrific calul şi să încep un atac împotriva regelui negru rămas în centru. Nu m-am bazat pe un calcul concret, ci pe considerații generale" — Keres. VD)

10.Ce6! De6 (F; 10...Ch5? 11. Dd5! Cb6 12.Dc4 Cc4 13.Cc7 ±) 11.Cd5! Rd8 (11...Cd5 12.ed5 Df5 13.De1 Ce5 14.f4 h6 15. fe5 Dg5 16.ed6 → +—) 12.Ng4 De5 13.f4 De4 14.Nd7 Nd7 15. Cf6 gf6 16.Nf6 Rc7 17.Nh8 +— Nc6 18.Dd2 Nh6 19.Tae1 Dg6 20.Te7 Rd8 21.Tfe1 a5 22.Nd4 Ta6 23.Df2 Nf8 24.Nb6 Rc8 25. Te8! Ne8 26.Te8 Rd7 27.Tf8 (1—0). Un model de combinație cu punct de atac cîmpul e6.

427. GAMBITUL DAMEI

D. Bronştein A. Kotov

Budapesta, 1950

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4. e4 de4 5.Ce4 Nb4 6.Nd2 Dd4 7.Nb4 De4 8.Ne2 Ca6 9.Nc3 Ce7 10.Ng7!! Tg8 11.Nc3 Dg2 12. Dd2!! Dh1 13.0—0—0 Cd5 14. Cf3! Dd1 15.Nd1 Cc3 16.Dc3 Re7 17.Ce5! Nd7 18.Da3 c5 19. Df3! Tad8 20.Df7 Rd6 21.Df4 Tdf8 22.Cf7 Re7 23.Nh5 Nc6 24.Dd6 Rf6 25.Ch6! Tg1 26.Rd2 Rg7 27.Cg4! Tg4 28.De7 Rh6 29.Ng4 Tf2 30.Re3 Tf1 31.h4 Rg6 32.Nh5! (1—0). „O combinație diabolică" — H. Kmoch. Una din cele mai bune partide ale Turneului Candidaților, cîştigat în final de Bronştein.

428. APĂRAREA SICILIANĂ

N. Rossolimo V. Nestler

Veneția, 1950

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 a6 7. 0—0 Dc7 8.f4 Cc6 9.Ne3 Nd7 10.De1 b5 11.a3 Cd4 12.Nd4 Nc6 13.Nd3 Db7 (E De1—g3; A b5—b4) 14.De2 Cd7 15.b4 e5! 16.fe5 de5 17.Ne3 Cf6! 18.Tf5?! (B 18.Df3; A Df3—g3) Dc7 19.Taf1 Ne7 20.T5f2 0—0?! (O inexactitate care le-a adus ambilor jucători... premiul de frumusețe al turneului. VD) 21. Tf6! Nf6 22.Tf6! gf6 23.Cd5!! (P; A De2—h5—h6) Nd5! 24. Dg4 Rh8 25.Df5! Tg8! 26. Df6 Tg7 27.Nh6 Tag8 28.ed5 ∞ Dc3! 29.Rf1 Dd4? (B 29...Da1

30.Re2 Dg1! =) 30.d6 Dd5 31. Nf5 +— Dg2 32.Re1 Dg1 33. Rd2 Df2 34.Rc1 Dg1 35.Rb2 Dd4 36.Rb1 (Cra) Dd1 37.Rb2 Dd4 38.Ra2? (B 38.c3 Df2 39. Rb3 Db6 40.h4 +—) Dd5 39. Ra1 Dd1 40.Ra2 Dd5 41.Rb1 Dd1 42.Rb2 (A 43.c3! +—) Dd4 și remiză prin repetarea de 3 ori a aceleiași poziții. Un sfîrșit neașteptat al unei partide pline de peripeții.

429. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Fuderer S. Tartakover

Bled, 1950

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Nb4 5.0—0 Cge7 6.c3 Na5 7.d4 ed4 8.b4 Nb6 9.cd4 0—0 10.d5 Ca7 11.Ca3 c5 12.dc Cg6 13.Cc4 cb4 14.Ng5 f6 15. Cb6 Db6 16.Ne3 Dd8 17.e5! Ce5 18.Ce5 fe5 19.f4!! e4 20.f5! Cc6 21.Dd5 Rh8 22.f6!! gf6 23.Nb3 b5 24.Tf4 Nb7 25.Th4 f5 26. Th6 Rg7 27.Tf1 Tf6 28.Tf5 Th6 29.Nh6 Rh8 30.Df7 Db6 31.Rh1 Dd4 32.Df8 (1—0).

430. DESCHIDEREA COLLE

A. O'Kelly E. Böök

Dubrovnik, Olimpiada, 1950

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e3 e6 4.Cbd2 c5 5.c3 Cbd7 6.Nd3 Nd6 7.De2 Dc7 8.0—0 0—0 9.e4! cd4 10.cd4 de4 11.Ce4 Cd5 12.Cd6 Dd6 13.De4 C7f6 14.Dh4! → Nd7 15.Te1 ± Tfc8 (A 16...Cb4) 16.Te5! g6 17.Nd2 a6 18.Tae1 Na4 19.b3 Nb5 20.Nb1 a5 21. Cg5! Te8 22.Ne4 Nc6 23.Nd5! Nd5? (B 23...ed5) 24.Ce6! ± Cd7 25.Cg5!! Ce5 26.Dh7 Rf8 27.de5 Db6 (27...Dd7 28.Dh8 Re7 29.Df6 Rf8 30.Ch7 Rg8 31. Nh6 +—) 28.e6! (1—0). Un omagiu adus de tînărul campion belgian compatriotului său Edgar Colle.

431. INDIANA REGELUI

B. Rabar G. Primavera

Dubrovnik, Olimpiada, 1950

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Nf4 h6 7. h4! Cfd7 8.Dd2 Rh7 9.Cf3 e5 10.Ne3 ed4 11.Cd4 Ce5 12.f3 Cbc6 13.0—0—0 Cd4 14.Nd4 Ne6 15.f4! c5 16.Ne3! ± Cc4 17.Nc4 Nc4 18.h5 Nd4 19.Nd4 cd4 20.Dd4 Tc8 21.hg6 Rg6 (21...fg6? 22.Th6!! +—) 22.f5 Rh7 23.f6 Tg8 24.e5 Tg6 25. De4 Rg8 (E 26.Th6 +—) 26. Td6 +— Da5 27.Th6! Nd5 (27...Th6? 28.Dg4 Tg6 29.Dc8 U 30.Dc4 +—) 28.Tg6 (1—0).

Una din cele mai bune realizări ale maestrului iugoslav.

432. APĂRAREA FRANCEZĂ

Şt. Szabo **I. Bălănel**

Bucureşti, 1950

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Nd3 c5 6.c3 Cc6 7.Ce2 f6 8.Cf4! De7 9.Dh5?! (B 9.Cf3; 9.ef6) Rd8 (B 9...Df7! 10. Dh3 cd4 11.Ce6 Cde5 ∓) 10. Dh3! f5!? 11.Cg6?! (B 11.Cf3 De8 ±) hg6 12.Dh8 cd4 13.cd4 Cd4 14.f4 Cc5! ∓ (W; Ap) 15. Dh3 (15.Nb1?! Nd7 16.0—0 Nb5! U Cd4—e2—f4) Nd7 16. Nb1 Nb5 17.Dc3 Cc6 18.b3 Cb4! ↗ 19.Na3 a5 20.Nb4 ab4 21.Dd4 Re8 22.h4 Tc8 23.Rd1 Ce4 24.Ne4 de4 25.Tc1 Td8 26. Df2 Dd7 27.h5 gh5 28.Th5 b6! ∓ (A 29...Nc5) 29.Th8 Rf7 30.De3 Nc5 31.Td8 Dd8 32.Tc5 bc5 33.Dc5 Dd3 ∓ 34.Dc7 Rg6 35.Dd6 De2 36.Rc1 Rh7! 37.Db4 De1 38.Rb2 (F; 38.Rc2?! Nd3 39.Rb2 e3! —+) e3 —+ 39. Rc2 Nc6 40.Dd4 ed2 41.Dd2 Dd2 42.Rd2 Ng2 43.a4 Nc6 44. Rc3 g5! 45.fg5 f4! 46.Rd4 Rg6 47.a5 Nb5 48.Rc5 f3 (0—1). Una din partidele care i-au adus tînărului maestru Bălănel primul titlu de campion al României.

433. APĂRAREA OLANDEZĂ

D. Bronştein M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (22), 1951

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Cf6 4. Ng2 Ne7 5.Cc3 0—0 6.e3 d5 7. Cge2 c6 8.b3 Ce4 9.0—0 Cbd7 10.Nb2 Cdf6 11.Dd3 (B 11.f3 Cd6 12.Dd3 U e3—e4 → M) g5?! (X Fr; B 11...Nd7 12. f3 Cc3 13.Cc3 Ne8 14.e4 fe4 15. fe4 Ng6 ∞) 12.cd5?! (B 12.f3 Cc3 13.Cc3 g4 14.fg4 Cg4 15. e4! → ±) ed5 13.f3 Cc3 14. Nc3 g4 (X f5) 15.fg4 Cg4 16. Nh3 Ch6 17.Cf4 Nd6 18.b4 a6 19.a4 De7 20.Tab1 b5 21.Ng2 Cg4 22.Nd2 Cf6 23.Tb2 Nd7 24. Ta1 Ce4 ∓ 25.Ne1 Tfe8?! (B 25...Rh8 U Nd6—f4) 26.Db3 Rh8 27.Tba2 Df8 28.Cd3 ± (A Cd3—e5, Cd3—c5) Tab8 (Crn) 29.ab5 ab5 30.Ta7 Te7 31.Ce5 Ne8 32.g4!! ± fg4 33.Ne4 de4 34.Nh4 Te5 (34...Ta7? 35.Ta7 U Ce5—f7 +—; 34...Tg7 35.Tg7 Dg7 36.Ta7 Da7 37.Nf6 +—) 35.de5 Ne5 36.Tf1 Dg8 37.Ng3! +— Ng7 38.Dg8 (1—0). Un final condus cu mare forţă de şalanger.

434. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Botvinnik D. Bronştein

Moscova, meci C.M. (23), 1951

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4. Ng2 d5 5.cd5 cd5 6.Cc3 Ng7 7. Ch3 Nh3!? 8.Nh3 Cc6 9.Ng2 e6 10.e3 0—0 11.Nd2 Tc8 12.0—0 Cd7?! (B Cf6—e8—d6) 13.Ce2 Db6 14.Nc3?! (B 14.Db3!) Tfd8! (E 15.Db3 Nf8!) 15.Cf4 Cf6 16. Db3 Ce4 17.Db6 ab6 18.Ne1 Ca5 19.Cd3 ± Nf8 20.f3 Cd6 21.Nf2?! (B 21.Tf2 E 21... Tc2! =) Nh6 (B 21...Tc2! =) 22.Tac1 Cac4 23.Tfe1 Ca5?! (B 23...Cf5 ↗) 24.Rf1 Ng7 25.g4

Cc6 26.b3?! (B 26.Cb4) Cb5! ↗ 27.Re2 Nf8 28.a4 Cc7 29.Ng3 Ca6 30.Nf1 f6 31.Ted1 Ca5 = 32.Tc8 Tc8 33.Tc1 Tc1 34.Cc1 Na3 35.Rd1 Nc1? (B 35...Rf7) 36.Rc1 Cb3 37.Rc2 Ca5 38.Rc3 Rf7 39.e4 ± (W) f5 (X h7) 40. gf5 gf5 41.Nd3 Rg6 42.Nd6?! (20′; B 42.Nb1 Cc6 43.ed5 ed5 44.Na2 Ce7 45.Nh4 ±) Cc6 43.Nb1 Rf6 (B 43...Ca7! 44.ed4 ed4 45.Na2 b5 46.a5 Cc6 47.Nd5 Ca5 =. VD) 44.Ng3!! fe4 45.

fe4 h6 46.Nf4 h5 47.ed5 ed5 48.h4 Cab8 49.Ng5 Rf7 50.Nf5 Ca7 51.Nf4 Cbc6 52.Nd3 Cc8 53.Ne2 Rg6 54.Nd3 Rf6 55.Ne2 Rg6 56.Nf3 C6e7 (Zn) 57.Ng5! (1—0); 57...Cc6 58.Nd5 Cd6 59. Nf3 Rf5 60.Nc1! b5 61.Nc6 bc6 62.a5 +—. Un final jucat cu multă acurateţe de campionul mondial „en titre" Botvinnik, care după această victorie şi-a păstrat titlul suprem. De reţinut că acest meci a început la data de 15 martie 1951, exact la 100 ani de la turneul de la Londra, care aducea lumii şahiste primul campion mondial neoficial, dar recunoscut de toţi.

435. GAMBITUL DAMEI

P. Voiculescu M. Boboţov

Ruse, 1951

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 d5 4. Ng5 Cbd7 5.Cc3 h6 6.Nh4 c6 7.cd5 ed5 8.e3 Nd6 9.Dc2 De7 10.Nd3 a5 11.Tc1 0—0 12.0—0 g5?! (X Fr) 13.Ng3 Ng3 14.hg3 Te8 15.Cd2! (A e3—e4; E 15... Ce4) Db4 16.Tce1 b6 17.a3 Dd6 18.e4! de4 19.Cce4 ± Dc7 20.Nc4 Rg7 21.Dc3 Nb7 22.Te3 Te7 23.Tfe1 Tae8 24.Na2! ± (A d4—d5—d6) Ce4 25.Ce4 f5?! (B 25...f6 26.Db3! ±) 26.d5 +— De5 27.Cd6 (1—0). O partidă interesantă jucată de doi adolescenţi.

436. APĂRAREA SICILIANĂ

Şt. Szabo **T. Flondor**

Bucureşti, 1951

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.f4 e6 6.Cf3 Cge7 7.0—0 0—0 8.d3 d5! 9.e5?! (X M) a6 10.a4 Dc7 11.Te1 Nd7 12.Cg5?! h6 13.Ch3 Tac8 14. Cf2 Cd4 15.Ce2 Cef5 16.c3 Ce2 17.De2 Da5! ↗ (A 18...b5 → X a4) 18.Ta3 c4 19.Dd1 cd3 20. Cd3 Tc4! (→ a4) 21.b4 Dc7 22. Cc5 Tc5!! 23.bc5 Dc5 24.Rh1 h5! ∓ (Ap; W) 25.Db3 Nc6 26. Db4 Df2 27.Tf1 De2 28.Db2 Dd3 29.Dd2 Dc4 30.Da2 Dc5 31.Tb3

Tc8 32.Da3 Dc4 33.Db4 Dd3!? (B 33...De2!) 34.c4! (Y =) Dc4 35.Dc4 dc4 36.Tb6! (→ X b7) Ng2 37.Rg2 Tc7 38.Td1 Nf8 39. Td8 Rg7 40.Tb8 Td7! (Y) 41. T6b7 Td1 42.Tc8!? Tc1 43.Tbb8 Tc2 44.Rg1 (B 44.Rh3 ±) Tc1 45.Rf2 Tc2 46.Re1?! (B Rg1—g2—h3) Th2 47.Tf8 Ch6 48.Tfc8 Tg2 49.Tc4 Tg3 50.Tc2 h4 51. Tbb2 h3 52.Rf2 Ta3 53.Ta2 Cg4 54.Rg1 Tf3 ∓ 55.Tc4 (VD) Rh6!

56.Tc8 Tb3 57.Tac2 Td3! —+ 58.Rf1 h2 59.Rg2 Ce3 60.Rh2 Cc2 61.Tc2 Td4 62.a5 Tf4 63. Tc6 Te4 64.Ta6 Te5 (0—1). O partidă de mare luptă a foarte talentatului campion al României.

437. DESCHIDEREA CATALANĂ

M. Najdorf — H. Kramer

Amsterdam, 1951

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4. Ng2 dc4 5.Cf3 Cbd7 6.Cbd2 Cb6 7.0—0 c5 8.Cc4 Cc4 9.Da4 Nd7 10.Dc4 Db6 11.b3 Nb5 12.Dc2 cd4 13.Nb2 d3 14.ed3 Ne7 15. Ce5! ± 0—0 16.Tac1 Tfd8 17. Tfe1 Cd5 18.De2 Nf6 19.Dh5! Ne8 20.Ne4! g6 21.De2 Tac8 22. Cg4 Nd4 23.Tc8! Tc8 24.Nd5 ed5 (VD) 25.Ch6! ± Rf8 26.De7

Rg7 27.Te6!! +— Nb2 28.Tb6 ab6 29.Cg4 Nc6 30.Ce5 Ne5 31. De5 Rg8 32.a4 Te8 33.Dd4 b5 34.a5! Te6 35.f4 h6 36.Rf2 Rh7 37.g4 f6 38.Db6 (1—0).

438. APĂRAREA GRÜNFELD

G. Barcza — B. Lindroos

Corespondență, Olimpiada, 1949/1951

1.Cf3 c5 2.g3 Cf6 3.Ng2 Cc6 4.d4 d5 5.0—0 cd4 6.Cd4 e5 7. Cc6 bc6 8.c4 Ne6 9.Cc3 Ne7 10. Ng5 e4 (F) 11.cd5 cd5 12.Dd2 Dd7 13.Tfd1 Td8 14.Dc2! Db7 15.Da4! Nd7 16.Db3 Nc6 17.Db7 Nb7 18.Tac1 0—0 19.Cb5 Na6 20.Cd4 ± (Ad) Tc8 21.Cc6 Nd8 22.e3 Tc7 23.Cd8 Tc1 24.Tc1

Td8 25.Nf1! Tc8 26.Tc8 Nc8 27. Nf6 ± gf6 28.Ne2 Rf8 29.Rf1 Re7 30.Re1 Rd6 31.Rd2 Re5 32. Rc3 +— f5 33.b4 f6 34.a4 h6 35.b5 Nb7 36.a5 Nc8 37.Nd1 a6 38.Ne2 ab5 39.Nb5 Nb7 40.a6 Na8 41.h3 Re6 42.Rd4 Rd6 43. h4 (1—0). Una din cele mai bune partide din prima Olimpiadă de șah prin corespondență.

439. APĂRAREA OLANDEZĂ

M. Botvinnik **N. Kopilov**

Moscova, 1951

1.d4 f5 2.g3 Cf6 3.Ng2 g6 4.Cc3 Ng7 5.Ng5 Cc6 6.Dd2 d5!? 7.Nf6 Nf6 8.Cd5 Nd4 9. Cc7 Rf7 10.Cf3 Nb2 11.Tb1 Dd2 12.Cd2 Nc3 13.Tb3 Nd2 14.Rd2 Ne6! 15.Ce6 Re6 16. Tb7 Thd8 17.Rc1 Cd4 18.Te1 Tac8 ∓ 19.Tb2 Tc5 20.e3 Cb5 21.Td1 Tdc8 22.Td5! Td5 23. Nd5 Rd5 24.Tb5 Re4! 25.Tb7 Te8! 26.Ta7 Rf3 ∓ 27.a4 Rf2 28.a5 g5 29.a6 Re3 30.Tb7 e5 —+ 31.a7 Ta8 32.Th7 f4 33.gf4 gf4 34.Rd1 f3 35.c4 Td8 36.Rc2 f2 37.Tf7 Ta8 (0—1). Partida „nemuritoare" a lui Kopilov.

440. INDIANA REGELUI

O. Moiseev **V. Simaghin**

Moscova, 1951

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 0—0 5.Cf3 d6 6.h3 e5 7.d5 Ch5 8.Ne3 f5 9.ef5 gf5 10.Ne2 Cf6 11.Dc2 Ca6 12.g3 Cb4 13. Db3 a5 14.0—0—0 f4! (∅ →) 15.gf4 Nf5 16.Ce1 ef4 17.Nd4 Rh8 18.a3 c5!! 19.Nf6 Df6 20. ab4 (F; E 20...a4 21.Ca4 Ta4 22. Da4 Db2 +) ab4 21.Cb5 (21. Ca2 Ta4! 22.Rd2 Tfa8 23.Cc1 Tc3!! 24.ba3 Dc3 25.Dc3 bc3 +) Ta1 22.Rd2 f3 23.Cc2! (23. Ta1?! Nh6 24.Rd1 fe2 25.Re2 Nh3 26.f3 Te8 27.Rd1! Ng2 →) Nc2 24.Rc2 fe2 25.Ta1 Dg6!? 26.Rd2 (26.Dd3?! e1C!! 27.Te1 Tf2 —+) Nh6 —+ 27.De3 Tf2 28.The1 Ne3 29.Re3 Dg3 30.Rd2 Df4 (0—1). Pentru combinația începută la mutarea a 18-a maestrul Simaghin a primit unul din premiile de frumusețe ale turneului final al celui de al XIX-lea campionat al U.R.S.S.

441. GAMBITUL DAMEI

K. Makarczyk **V. Urseanu**

București, 1951

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.d4 Nb4 5.Da4 Cc6 6.a3!? Nc3 7.bc3 Nd7 8.cd5 ed5 9.Dc2 Ce4 ↗ 10.g3 Df6 11.Ng2 Nf5 12. Ch4?! (X Fr) Cg3! ∓ 13.Cf5 Cf5 14.Nd5 0—0 15.Ne4 Cce7! 16.Nb7 Tab8 17.Ne4 g6 18.Tb1 Dh4 19.0—0!?! Dg4 20.Rh1 Tb1 21.Db1 De2 ↗ 22.Nf4 Cd6 23. Ng2 Cef5 24.Rg1 Te8 25.Dd1 Dc4 ∓ 26.Te1 Dc3 27.Te8 Ce8 28.Da4 De1 29.Nf1 Ced6 30. Da7?! (30.Nd6) Ce4 31.Db8 Rg7 32.Db2 g5 33.Nc7? (B 33.Nc1) Cd2 34.Db5 Cf3 35.Rg2 De4 36. De2 Dc6 —+ (B 36...Dg4 U h7—h5—h4) 37.Dc4 De4 38.d5 C5d4 (0—1). O partidă care

marchează cel de al doilea turneu internațional al României.

442. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Gereben **E. Gheller**

Budapesta, 1951

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.h3 (Vizînd un atac imediat pe flancul regelui, albul face o mutare neobișnuită în această poziție) **6... Cc6 7.g4 Cd4 8.Dd4 e5 9.Dd3 Ne7 10.Ng2 Ne6 11.b3 0—0 12. Nb2 b5 13.0—0—0 b4** (Se pare că atacul negrului este mai rapid) **14.Ce2 a5 15.f4 Cd7 16.f5 Cc5 17.Df3** (Era ceva mai bine Dg3, dar oricum negrul se hotărăște să atace rocada albului, oferind un spectaculos sacrificiu. VD) **17...a4!! 18.h4** (18.fe6?

fe6 19.Dg3 Nh4 20.Dh2 Tf2 21. The1 ab3 22.ab3 Ng5 23.Rb1 Da5 24.Cc1 Nc1 25.Rc1 Da1 26. Cb3 cb3 27.Na1 Ta1 mat) **18... ab3 19.ab3 Ta2!! 20.fe6 fe6 21. De3 Da5** (Albul este pierdut. Negrul amenință 22...Tb2 23. Rb2 Da3 24.Rb1 Ta8 mat) **22. c4 Tb2! 23.Rb2 Da3 24.Rb1 Ta8 25.Cc1 Da1 26.Rc2 Ta2! 27.Ca2 Da2 28.Rc1 Cb3 29.Db3 Db3 30. Td2 Dc3 31.Tc2 De3 32.Rb2 Da3! 33.Rb1 b3 34.Tb2 Db4 35. g5 Nd8 36.Tc1 Nb6 37.Nh3 Rf7 38.h5 Nd4 39.g6 hg6 40.hg6 Re7** și albul a fost nevoit să cedeze, dînd posibilitate tînărului mare maestru sovietic să obțină premiul 1 de frumusețe al unuia dintre cele mai mari turnee ale anului 1951.

443. APĂRAREA GRÜNFELD

G. Barcza **O. Troianescu**

Budapesta, 1951

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.c4 0—0 5.0—0 d5 6.cd5 Cd5 7.d4 c5 (→ M) 8.dc5 Cb4!? 9. Db3 C8a6 10.Cg5?! h6! 11.a3 Cc6 12.Ce4 Cd4 13.Dd1 Ne6 14.Cbd2 f5! 15.Cc3 Cc5 ∓ 16. Tb1 Tc8! (E 17.a4) 17.Cf3 Nb3 18.Dd2 e5! ∓ 19.Ce1 e4 20.e3 (VD) Cc2! —+ 21.Cc2 Dd2 22.

Nd2 Nc2 23.Tbc1 Nd3 24.Cd5 Rf7 25.f3 Cb3! 26.Tc8 Tc8 27. Tf2 Tc2 28.Nc3 Tc1 29.Nf1 Nc3 30.Cc3 ef3! 31.h3 Re6 32.Ca2 Te1 33.Cb4 Ne2 (0—1). Una din cele mai bune partide ale turneului.

444. INDIANA NIMZOVICI

E. Gheller — H. Golombek

Budapesta, 1952

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.a3 cd4 6.ab4 dc3 7. Cf3 cb2 8.Nb2 d5! 9.c5 b6 10. Nb5 Nd7 11.Nd7 Cfd7 12.Dc2! Cc6! 13.Ng7 Cb4! 14.Db1 Tg8 15.c6 Cc6 (F) 16.Dh7 Cf6! 17. Nf6 Df6 18.Dg8 Rd7 19.Ce5! Ce5! 20.Da8 Cf3! 21.gf3 (21.Rd2 Db2 22.Rf3 Df6 =) Da1 22. Re2 Db2 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Un premiu secund de frumusețe acordat... ambilor jucători.

445. GAMBITUL DAMEI

I. Bălănel — A. Tarnowsky

Miedzyzdroje, 1952

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Db3 Cbd7 6.Ng5 h6 7.Nh4 Da5?! (B 7...Ne7) 8.e3 Nb4 9.a3 Nc3 10.Dc3 Dc3 11. bc3 Ce4 12.cd5! cd5 13.c4 dc4 14.Nc4 ± (Ad) b6?! 15.Nb5 Cd6 16.Nc6 Nb7 17.Nb7 Cb7 18.Tc1 Cd6 19.0—0 g5 20.Ng3 Re7 21. Tc6! Ce4 22.Tfc1 f6 23.Ce1 Cg3 24.hg3 Thb8 25.Cd3 Tb7 (VD) 26.d5!! Cf8 27.d6 Rd7 28.f4 Cg6 29.e4 gf4 30.gf4 e5 31.f5 Cf4 32.Cf4 ef4 33.Rf2 Tg8 34.Rf3 Tg3 35.Rf4 Ta3 36.Tc7! Tc7 37.

dc7 Rc8 38.Tc6! ± b5! 39.Tf6 Rc7?! (B 39...b4) 40.Th6 b4 41. Th7 Rc6 42.Th1 Ta2 43.g4 a5 44.Tc1 Rb5 45.Tf1! b3 46.f6 Tc2 47.f7 +— Tc8 48.g5 a4 49.g6 b2 50.Tb1 a3 51.g7 Tc1 52.f8D Tb1 53.Db8 Ra5 54.g8D Tf1 55. Re3 b1D 56.Dd5 (1—0). O excelentă partidă a unuia dintre cei mai eminenți maeștri ai șahului românesc, Ion Bălănel.

446. GAMBITUL DAMEI

L. Pytlakowski — **V. Smislov**

Helsinki, Olimpiada, 1952

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Da4 c6 5.Dc4 Ng4 6.Ce5 Ne6 7.Dd3 Cbd7 8.Cd7 Nd7 9.Cc3 Db6 10.Nd2? (B 10.e3) e5! 11. de5 Cg4 12.Dg3?! (12.e3) 0—0—0! 13.h3 Ne6 14.Td1 Db2! 15.hg4 Nb4 16.Th3 Td4! 17.De3 Thd8 ∓ 18.f4 (18.Tb1 Td2 19.Tb2 Td1 +) Ng4 19. Tg3 Nf5 20.Tf3 Na5?! (B 20... Td2 21.Td2 Dc1 —+) 21.g4 Nc2

—+ 22.e6 fe6 23.De6 Rb8 24. Td3 Nd3 25.ed3 Nc3 26.De5 Ra8 (0—1).

447. GAMBITUL DAMEI

J. Bolbochan L. Evans

Helsinki Olimpiada, 1952

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 dc4 4.e3 a6 5.Nc4 e6 6.0—0 c5 7. De2 Cc6 8.Cc3! b5 9.Nb3 cd4 10.ed4! Cd4 11.Cd4 Dd4 12. Cd5!! (Ad W; 12.Td1?! Dg4! ∓) Cd5 13.Td1 Cc3!? 14.bc3 Db6 (14...Dc3?! 15.Nb2 U 16.Tac1 ±) 15.De5! Nb7 16.Ne3 Dc6 17. Nd5 Dc8 18.Nb7 Db7 19.a4! Tc8 20.ab5 Db5 21.Dd4 (A 22. c4! Dc6 23.Ta6! +—) e5 22. Dg4! Td8 23.Td8 Rd8 24.Td1 Re7 25.Df5! (1—0). Una din cele mai frumoase partide ale Olimpiadei.

448. APĂRAREA SICILIANĂ

C. Kottnauer H. Rossetto

Helsinki, Olimpiada, 1952

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.f3 a6?! (B 5...e5) 6.c4!? g6 7.Cc3 Ng7 8.Ne3 Cc6 9.Dd2 Nd7 10.Ne2 Tc8 11.Cc6 Nc6 12.0—0 0—0 13.Tac1! Dc7 14.b4 Db8 15.a4 Nd7 16.a5 ± Ne6 17.Ca4 Cd7 18.Nd4 Nd4 19. Dd4 Tc7 20.f4! (A 21.f5) f6 21. Tc3 De8 22.c5 dc5 23.Cc5 Cc5 24.Tc5 Dd7 25.Dd7 Td7 26.Tfd1 Td1 27.Nd1 Td8 28.Nf3 Tc8? (B 28...Rf7) 29.e5! ± Tc5 30. bc5 Nc8 31.Rf2 Rf7 32.Re3 fe5 33.fe5 Re8 34.Rf4 (A Rf4—g5—h6) h6 35.h4 e6 36.Ne4 Rf7 37. g4 Rg7 38.g5 hg5 39.hg5 Rf7 40.Re3 +— (Zn) Re7 41.Ng6 Nd7 42.Ne4 Nc6 43.Nc6 bc6 44. Rf3 Rf7 45.Rg3 (1—0). O frumoasă realizare a maestrului cehoslovac.

449. APĂRAREA FRANCEZĂ

W. Unzicker S. Gligorici

Stockholm, 1952

1.e4 c5 2.c3 e6 3.d4 d5 4.e5 Cc6 5.Cf3 Db6 6.a3 Nd7 7.b4 cd4 8.cd4 Cge7 9.Cc3 Cf5 10. Ca4 Dd8 11.Nb2 Ch4 (B 11... Ne7; 11...h5) 12.Ch4 Dh4 13. Nd3! f5 14.0—0 Ne7 15.f4 0—0 16.Cc5 Nc5 17.dc5! a6 18.Dd2 Tad8? (B 18...De7) 19.a4 → ± Ca7 20.b5! ab5 21.ab5 Cc8 22. Ta8 +— Ce7 23.Ta7 Tb8 24.c6 Cc6 25.bc6 Nc6 26.Df2 Dh5 27. Nd4 Ta8 28.Ne2 Df7 29.Tfa1 Ta7 30.Ta7 Dd7 31.De3 (1—0). O partidă instructivă privind „pericolele majorității de pioni pe aripa damei".

450. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

G. Stoltz H. Steiner

Stockholm, 1952

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.g3 f5 4. Ng2 Cf6 5.d4 Ne7 6.e3 0—0 (Era mai exact 6...c6) **7.Cge2 Rh8 (?!) 8.Dc2 De8 9.b3 Cc6 10.Na3 ed4 11.ed4 f4!** (O ofertă de sacrificiu... neonorată) **12. 0—0—0 Ch5?** (Neconsecvent; trebuia 12...f3!) **13.Ne4 g6 14. Cd5 Dd8 15.Nb2 f3 16.Cef4!?** (O „sămînță de scandal" care

va dezlănțui o „splendidă furtună". Se cîștiga și cu liniștita 16.Cec3) **16...Ng5 17.Ng6!?** (Consecințele combinației care începe erau foarte greu de prevăzut) **17...hg6?!** (Era mai bine 17...Cf4) **18.Dg6 Cg7 19.h4 Nf4 20.gf4 Nf5 21.Dh6 Nh7 22.Ce3 Tf6 23.Dg5 Tg6** (La răscruce de drumuri albul se hotărăște pentru artă. VD) **24.d5!?!** (Un sa-

crificiu spectaculos, dar nu pe deplin corect, constatarea făcîndu-se însă mult după terminarea partidei. Corect era 24. Dd8! Cd8 25.h5 Th6 26.d5!) **24...Tg5 25.hg5 Ce7! 26.Cg4 Dc8?** (Levenfiș: 26...Rg8! 27. Cf6 Rf7 28.Th7 Cef5 ∞) **27.g6! Dg4 28.Th7 Rg8 29.Tg7 Rf8 30. Tf7 Re8 31.Te1 Dg6 32.Tee7 Rd8 33.Nf6 Df6 34.Tf6** și negrul a cedat. Pentru conținutul estetic al atacului pieselor albe maestrul suedez a fost onorat cu premiul de frumusețe al Interzonalului.

451. INDIANA REGELUI

M. Euwe — M. Najdorf

Neuhausen, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 c5 6.d5 e5 7. Ng5 h6 8.Nf6 Df6 9.d6!? Cc6 10.e3 b6 11.Nd5 Rh8 12.Ce4 Dd8 13.h4 f5 14.Cg5 Nb7 15. g4! ± e4 16.Ce2 Nb2 17.Cf4! Df6 18.gf5! Na1 (18...gf5 19. Tb1 Ne5 20.Ch5 Dg6 21.Tg1 hg5 22.Tg5 De8 23.Cg7! Ng7 24. Th5 Nh6 25.Th6 Rg7 26.Th5 ±) 19.Cg6 Rg7 (VD) 20.Ce4 Nc3

(20...Df5? 21.Da1 Rg6 22.Tg1 +—) 21.Rf1 Df5 22.Cf4 Rh3 23.Cc3 ± Tae8 24.Cce2 Tg8 25. h5 Tg5 26.Cg3 Tg3 27.fg3 Te3 28.Rf2 Te8 29.Te1 Te1 30.De1 Rg7 31.De8 +— Dc2 32.Rg1 Dd1 33.Rh2 Dc2 34.Cg2 Df5 35. Dg8 Rf6 36.Dh8 Rg5 37.Dg7 (1—0). Se pare, una din cele mai bune partide din cariera șahistă a marelui maestru olandez.

452. INDIANA BENONI

O. Barda **B. Spasski**

București, 1953

1.d4 Cf6 2.Cf3 c5 3.d5 g6 4.g3 Ng7 5.Ng2 0—0 6.0—0 d6 7.h3?! (B 7.c4, 7.a4) b5 8.a4 Nb7! 9.Ch2 a6 10.ab5 ab5 11. Ta8 Na8 12.Ca3 Dd7 13.b3 Ca6 14.Nb2 Cc7 15.e4 Nb7 16.De2 Ta8 17.Nc1 (E 17...Ce4!) Ta7 18. f4 e6 19.c4 b4 20.Cc2 ed5 21. ed5 Ta2 22.g4 Cfd5!! ∓ 23.cd5 Na6 24.Dd1 Nf1 25.Nf1? (B 25. Cf1) Cd5 26.Dd5 Tc2 27.Ne3 De6! —+ 28.Da8 Nf8 29.Nf2 Db3 30.g5 Tc1 31.Rg2 Da3 32. Dd5 Ta1 33.Cg4 Da8 34.Nc4 Ng7 35.Da8 Ta8 36.Cf6 Nf6 37. gf6 Ta3 38.Ne1 b3 39.Nc3 Ta2 40.Rf3 Tc2 (0—1). Premiul de frumusețe 2—3.

453. GAMBITUL REGELUI

G. Stoltz **E. Reicher**

București, 1953

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 Ne7 4.Nc4 Cf6 5.Cc3?! (B 5.e5) Ce4 6.Ce4 d5 7.Nd3 de4 8.Ne4 f5! 9.Nd3 Dd6 10.De2 Cc6 11.c3 Nd7 12.Nc2 0—0—0 13.0—0 g5 → 14.d4 Nf6 15.Nd2 h5 (A h5—h4—h3) 16.h4 gh4 17.Ce1 The8 18.Df3?! (B 18.Dd1. VD) Nd4!! ∓ 19.cd4 Cd4 20.Dd1 Ce2 21.Rh1 Cg3 22.Rg1 Dc5 —+ 23.Tf2 Ce2 24.Rf1 Nb5 25. a4 Cg3 26.Rg1 Te2 27.Nf5 Cf5 (0—1). Partida, implicit maestrul român, a primit premiul de frumusețe 2—3.

454. DESCHIDEREA ENGLEZA

A. Toluș **V. Smislov**

București, 1953

1.c4 e5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 g6 4.e3 (Era mai energic 4.d4) **4... Ng7 5.d4 d6 6.d5?!** (Trebuia 6. Ne2 menținînd tensiunea în centru) **6...Cce7 7.Ne2 f5 8.Dc2 Cf6 9.0—0 0—0 10.Td1 h6 11. c5!** (Albul caută contrașanse pe flancul damei) **11...g5 12.cd6 cd6 13.Cd2 f4 14.Cc4 Cf5!** (Un cal „violent", care controlează atît centrul cît și flancul regelui) **15.a4 h5 16.b3 Tf7!** (Cu o poziție foarte flexibilă, negrul are tendințe clare de „hegemonie" strategică și pozițională) **17.Na3 Nf8 18.Nd3 Ce8 19.Te1?** (Permite negrului o străpungere originală. VD) **19...f3! 20. gf3 Ch4 21.Cd2 Nh3! 22.Nf1 Dd7 23.Rh1 Tc8!** (Toate piesele

albe au devenit eminamente... pasive) **24.Nb2 Nf1 25.Tf1 Dh3 26.Tg1 Cf3 27.Cf3 Df3 28.Tg2 g4 29.Rg1?!** (Mai multe șanse dădea 29.De4!) **29...Cg7 30.e4 Ne7** (Negrul atacă cu toate forțele) **31.Td1 Nh4 32.Te1 Ng5 33.Tg3 Df6 34.Td1 a6 35.De2 Nh4 36.Tg2 Df3!** (Albul este pierdut) **37.Tc1?!** („Roadele" crizei de timp) **37...Tc3** și albul a cedat. Premiul 1 de frumusețe al turneului.

455. GAMBITUL DAMEI

G. Wood **C. J. S. Purdy**

Corespondență, C.M., 1950/1953

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Ne7 5.e3 0—0 6.b3 Ce4 7.Dc2 Cc3! 8.Dc3 c5! 9.Ne2 (9. dc5 Nf6 10.Cd4 e5 11.Cc2 d4 12.Dd2 Nf5 W) cd4 10.ed4 dc4 11.bc4 Cc6 12.0—0 b6 13. Td1 Na6 14.Ne3 Tc8 15.d5?! (B 15.Tab1) ed5 16.Td5 Nf6! ∓ 17.Td8 Nc3 18.Tf8 (18.Tc8!?) Rf8 19.Tc1 Nb2 20.Td1 Re7 21. Cd4 Nd4 22.Nd4 Cd4 23.Td4 Tc5 ∓ 24.Te4? (B 24.f3) Rd7 25.f4 Ta5 26.Td4 Rc6! —+ 27. Td2 Ta4 28.Tc2 Rc5 29.Td2 Nc4 30.Nc4 Tc4 31.Td7 Tf4 32.Ta7 b5 33.g3 Ta4 (0—1). Una din cele mai bune partide ale primului campion de șah prin corespondență al lumii, desfășurată în finala inaugurală a acestui turneu mondial.

456. INDIANA REGELUI

M. Taimanov **M. Najdorf**

Zürich, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3 0—0 6.Ne2 e5 7. 0—0 Cc6 8.d5 Ce7 9.Ce1 Cd7 10.Ne3 f5 11.f3 f4 12.Nf2 g5 13.Cd3 Cf6 14.c5 Cg6 15.Tc1 Tf7 16.Tc2?! (B 16.cd6 cd6 17. Cb5 a6!) Nf8 17.cd6 cd6 18. Dd2 g4 19.Tfc1 g3! ∓ 20.hg3 fg3 21.Ng3 Ch5 22.Nh2 Ne7! 23.Cb1 Nd7! 24.De1 Ng5 25. Cd2 Ne3 26.Rh1 Dg5 27.Nf1 Taf8 28.Td1 b5! 29.a4 a6 30. ab5 ab5 31.Tc7 Tg7 32.Cb3 Ch4 33.Tc2 (VD) Nh3!! (Un frumos

sacrificiu care prefaţează atacul final) —+ 34.De2 Cg2! 35. Ng2 Ng2 36.Dg2 Dh4! 37.Dg7 Rg7 38.Tg2 Rh8 39.Ce1 Cf4 40. Tg3 Nf2 41.Tg4 Dh3 42.Cd2 h5 (0—1).

457. INDIANA VECHE

I. Averbach **A. Kotov**

Zürich, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cf3 Cbd7 4.Cc3 e5 5.e4 Ne7 6.Ne2 0—0 7.0—0 c6 8.Dc2 Te8 9.Td1 Nf8 10.Tb1?! (B 10.b3) a5 11.d5 Cc5 12.Ne3 Dc7 13.h3 Nd7 14.Tbc1 g6 15.Cd2 Tab8 16.Cb3 Cb3 17. Db3 c5! (Blochează flancul damei cu intenţia de a ataca pe flancul regelui) 18.Rh2 Rh8 19. Dc2 Cg8 20.Ng4 Ch6 21.Nd7 Dd7 22.Dd2 Cg8 23.g4 f5 24.f3 Ne7 25.Tg1 Tf8 26.Tcf1 Tf7 27. gf5?! (X Fr; B 27.De2) gf5 28. Tg2 f4! 29.Nf2 Tf6 30.Ce2?! Dh3!! ∓ 31.Rh3 Th6 32.Rg4 Cf6 33.Rf5 Cd7 34.Tg5 Tf8 35. Rg4 Cf6 36.Rf5 Cg8 37.Rg4 Cf6 38.Rf5 Cd5 39.Rg4 Cf6 40.Rf5 Cg8 41.Rg4 Cf6 42.Rf5 Cg8 43. Rg4 Ng5 —+ 44.Rg5 Tf7 45. Nh4 Tg6 46.Rh5 Tfg7 47.Ng5 Tg5 48.Rh4 Cf6 49.Cg3 Tg3 50. Dd6 T3g6 51.Db8 Tg8 (0—1). O foarte frumoasă realizare, care aminteşte de partidele clasice ale lui Alehin.

458. GAMBITUL DAMEI

P. Keres **V. Smislov**

Zürich, 1953

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 c5 4.e3 Ne7 5.b3 0—0 6.Nb2 b6 7. d4 cd4 8.ed4 d5 9.Nd3 Cc6 10. 0—0 Nb7 11.Tc1 Tc8 12.Te1 (B 12.De2) Cb4 13.Nf1 Ce4 14. a3 Cc3 15.Tc3 Cc6 16.Ce5 Ce5 17.Te5 (17.de5!? dc4 18.Nc4 Dd1 19.Td1 Tfd8 =) Nf6 18.Th5!?! g6 19.Tch3 dc4! (19...gh5? 20. Dh5 Te8 21.a4! →) 20.Th7 (20.bc4? gh5 21.Dh5 Ne4!) c3! ∓ (Y) 21.Dc1 Dd4 22.Dh6 Tfd8 —+ 23.Nc1 Ng7 24.Dg5 Df6 25.Dg4 c2! 26.Ne2 Td4 27. f4 Td1! 28.Nd1 Dd4 (0—1). Una din cele mai bune partide din „Turneul pretendenţilor".

459. INDIANA NIMZOVICI

P. Keres S. Reshevsky

Zürich, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 0—0 6.a3 Nc3 7. bc3 b6 (Ideea lui Keres!) 8.e4 Nb7 9.Ng5 h6 10.h4! d6 11.e5 de5 12.de5 Ne4! (O apărare ingenioasă) 13.Th3 Nd3 14.Td3 Dc7 15.Nf6 gf6 16.Dg4 Rh8 17. Df3! → Cd7 18.0—0—0?! (B 18. Td6! ±) Ce5 19.Df6 Rh7 20. Td6 Cc4 21.Cf3!! (Echilibristică şahistă „pe lamă de cuţit") Cd6 22.Cg5! Rg8 23.Dh6 f6 24. Ce6 De7 25.Td6! Tf7 26.Dd2 Tae8 27.f4 f5 28.Dd5 Rh8 29. De5 Df6 30.Rc2 c4! 31.Rd2 Rg8 32.Dd5 Dh4 33.Dc4 Df2 34.Rc1 Dg1 35.Rc2 Dg2 36.Rb3 b5! (Cra+Crn) 37.Dd4 Df1 38.Rb4 Dc4 39.Dc4 bc4 40.Rc4 Tc8 41. Rd5 (½—½). O remiză cu un imens consum bioenergetic, care nu se uită.

460. INDIANA NIMZOVICI

E. Gheller — **M. Euwe**

Zürich, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 b6! (O finețe importantă în aplicarea planului negru de „blocadă și contraatac") **7.Nd3 Nb7 8.f3 Cc6 9.Ce2 0—0 10.0—0 Ca5 11.e4 Ce8! 12.Cg3 cd4 13.cd4 Tc8 14. f4** (În planul de atac al rocadei negrului intră și sacrificarea pionului c4, a cărui apărare ar fi necesitat imobilizarea unor forțe importante) **14...Cc4 15.f5 f6 16.Tf4** (Atacul albului s-a declanșat, atac pe care, după o matură chibzuință, negrul... îl așteaptă cu plăcere!) **16...b5! 17. Th4 Db6** (Deci apărare cu contraatac) **18.e5 Ce5 19.fe6 Cd3 20.Dd3 De6 21.Dh7 Rf7 22. Nh6** (Atacul albului pare decisiv, dar excampionul lumii gîndește, gîndește... VD) **22...**

Th8!! (La vederea mutării se spune că lui Gheller „i-a înghețat sîngele în vine", deoarece se făcuse la față „alb ca varul". Mutarea din partidă nu este o simplă mutare de apărare ci... de contraatac! Practic, în planul său, negrul avea nevoie de cîmpul c2) **23.Dh8 Tc2 24.Tc1** (După luni de analiză în „laborator" s-a descoperit că 24.d5! dădea unele șanse albului) **24...Tg2 25.Rf1 Db3 26.Re1 Df3** după care albul a cedat, iar Dr. Euwe a fost distins cu premiul de frumusețe... pentru mutarea Tf8—h8!

461. INDIANA NIMZOVICI

D. Byrne — R. Pitschak

Milwaukee, 1953

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 b6 6.f3 Nb7 7. Ng5 d6 8.e4 Cbd7 9.Nd3 e5 10. Ce2 Cf8 11.0—0 Ce6 12.Nf6! Df6 13.Da4 c6 14.c5! dc5 15. f4!! ed4 16.e5! Dd8 17.f5 Cc7 18.cd4! cd4 19.Ne4 Cb5 20.f6 Dd7 21.Tad1 Td8 22.Dc2! g6 23. a4 Cc7 24.Cd4 Cd5 25.e6!! fe6 26.Ce6!! +— De6 27.Nd5 Td5 28.Tde1 Te5 29.Dc3!! 0—0 30. Te5 Dc8 31.Te7 Tf7 32.Db3 Df8 33.Tfe1 (1—0). Un adevărat spectacol al sacrificiilor de pioni.

462. INDIANA NIMZOVICI

L. Pachman — M. Filip

Praga, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.e3 Nb7 5.Cc3 Nb4 6.Nd3 0—0 7.0—0 c5 8.Ca4 cd4 9.a3 Ne7

10.ed4 Ce4 11.b3 f5 12.Nb2 Nf6 13.Cc3 Cc3 14.Nc3 De8 15.Te1 Dg6 16.Nf1 Cc6 17.Tc1 Ce7 18. d5! ed5 19.Ce5! Ne5 20.Te5 Dd6 21.Te3! Tf7 22.cd5 a5 23.Nc4 Cg6 24.Dd4 f4 25.Te6!! +— Da3 26.Nb2 Df8 27.Tb6 d6 28. Na3 Td8 29.Te1 Nc8 30.Te6 Tfd7 31.De4 Df7 32.h3 f3 33. Nd6 fg2 34.Ng3 Rh8 35.Tg6 hg6 36.Dh4 (1—0). O luptă „fratricidă" ... de toată frumusețea!

463. APĂRAREA SICILIANA

V. Korcinoi E. Gheller

Kiev, 1954

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0—0 0—0 9.f4 e5!? 10.Cf3 Ng4 11.h3 Nf3 12. gf3 Cd4 (De aici Korcinoi găsește o continuare foarte energică, după care negrul are dificultăți) **13.fe5 de5 14.Tg1! Cf3?!** (Luarea pionului se va dovedi o pierdere de timp irecuperabilă. Trebuia 14...Da5 urmat de 15...Tc8) **15.Df2 Db6 16. Ne3 Cd4** (De aici Korcinoi pornește o combinație care va rămîne celebră. VD) **17.Td4!!** (Un sacrificiu pe cît de neașteptat pe atît de strălucit) **17...ed4 18. Nd4 Dd8 19.Cd5! Ce8 20.Dg3 f6 21.Nc4 Tf7** (La 21...Rh8 urma 22.Cf4! cu amenințări de mat) **22.Cf4! Nd6 23.Nf7 Rf7 24.Db3 Re7 25.Nf6!!** o mutare de problemă care încheie splendid această cea mai bună partidă din cel de-al XXI-lea campionat al U.R.S.S.

464. APĂRAREA CARO-KANN

M. Tal L. Aronin

Riga, 1954

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 de4 4.Ce4 Cf6 5.Cf6 gf6 6.Nc4 Dc7 7.0—0 Ng4 8.d4 e6 9.Te1 Cd7 10.h3 Nh5 11.Ne6!? fe6 12.Te6 Rf7 13.Cg5!? fg5 14.Dh5!! Re6 15.Ng5 Ce5! 16.Te1 Dg7 17.Dg4 Rd6 18.de5 Rc7 19.e6 Tg8! 20. Nf4 Nd6 21.Nd6 Rd6 22.Td1 Rc7 23.Df4 Rc8 24.g4 Td8 25. Te1 Dc7 26.Df5 De7 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). O „remiză uriașă", care avea să prefigureze pe unul din cei mai nonconformiști mari maeștri ai șahului, un gen de anti-Capablanca: pe Mihail Tal.

465. APĂRAREA SICILIANA

R. Nejmetdinov E. Paoli

București, 1954

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.

Df3 Ne7 8.0—0—0 Dc7 9.Tg1 Nd7 10.g4 Cc6 11.Ne3 (A g4—g5) h6 (∞) 12.h4 Tc8 13.g5 hg5 14.hg5 Ce5 15.Dg2! Cg8 (F) 16.f4 Cc4 17.Nc4 Dc4 18.f5 b5 19.Rb1! (O mutare subtilă care evidențiază talentul combinativ al lui Rașid Nejmetdinov) b4 20.g6! e5 21.b3 (P) Dc3 22. gf7 Rd8 (Acum se vede rolul mutării 19.Rb1) 23.Dg7 ed4 24. Nd4! +— Dc2 25.Ra1 Th2 26. Nb6 Tc7 27.Dg8 (1—0).

466. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Filip **V. Korcinoi**

București, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6.bc3 Ng7 7.Nc4 0—0 8.Ce2 Cc6 9.Ng5 Dd7!? (Nt; → M) 10.0—0 Ca5 11.Nd3 b6 12.Dd2 Td8 13.Nh6 Nh8?! (B 13...c5) 14.Tad1 Nb7 15.Dg5! (A f2—f4—f5) e6 16.e5! c5 17.Cf4 cd4 18.cd4 (18.Ch5 Dd5!) Cc6! 19.d5!? (B 19.Nb5! → ±) ed5 20.Nb5?! (B 20.e6 ±) Ne5!! (Începutul unei combinații cîștigătoare) 21.Nc6 Nf4 22. Df6 Nh6 23.Nd7 Td7 ∓ 24.Tfe1 Nf8! 25.h4 Tad8 26.h5 d4 27.hg6 hg6 28.Td3 Na6 29.Ted1 Nd3 30.Td3 Tc8 31.Df3 Ng7 32.De4 Tcd8 33.f4 Td5 34.g4 Nf6 35. Rg2 Rf8 36.Rf3 b5 ∓ 37.De1 Rg8 38.Db4 T8d7 39.Db3 a5 —+ 40.a3 Tc5 41.Db1 Tdc7 42. Re2 a4 43.Dh1 T7c6 44.Db1 Tc8 45.Dh1 Tc2 46.Td2 Te8 47. Rd1 Tc3 48.Dd5 Ta3 49.Db5 Ta1 50.Rc2 Tc8 51.Rd3 Te1 52. Tc2 Td1 53.Re2 d3 54.Rd1 dc2 55.Rc1 a3! (P) 56.Da6 Nb2 (0—1). O frumoasă „piesă de dosar" a studentului Victor Korcinoi, cîștigătorul celui de al IV-lea turneu internațional al României.

467. INDIANA REGELUI

S. Furman **V. Ciocâltea**

București, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 Cbd7 7.Dd2 c5! 8.Cge2 Da5 9.d5 Te8! 10.Cc1 a6 11.Ne2 Ce5! 12.h3?! (B 12.f4) e6! 13.f4 Ced7 14.de6 Te6 15.Nd3 b5! ↗ ∓ 16.Cb3 Db4 17.Cd5 (E 17...bc4) Cd5 18. cd5 Dd2 19.Cd2 Te8 20.0—0—0 Cb6 21.Tde1 Ca4! 22.b3 Cc3 23. a3 Nd7 24.Nf2 a5 25.Nc2 a4 26. ba4 Ca4 ∓ (Ap) 27.Cb1 Cc3 28. e5 (Inventiv... dar tardiv) Cb1 29.Nb1 de5 30.fe5 Ne5 31. Nc2 Ta3 32.Nc5 Ta1 33.Nb1 (F) Nf5 34.Rd2 Nf4 35.Rc3 Te1 36. Te1 Tb1 37.Te8 Rg7 38.Nf8 Rf6 39.Ne7 Re5 —+ 40.Ng5 Rd5 41.Nf4 b4 42.Rd2 Tb2 43.Re3 Tg2 44.Td8 Rc4 45.Td4 Rb5 46. Nd6 Tb2 47.h4 Ne6 48.Nf8 b3 49.Tb4 Rc6 50.Ng7 Tg2 51.Rf3 Nd5 52.Re3 g5! 53.hg5 Tg5 54. Nd4 Ne6 55.Tb6 Rc7 56.Tb4 h5 57.Rf4 Tg4 58.Re5 h4 59.Ta4 h3 60.Ta7 Rc6 61.Ta6 Rb5 62.Tb6 Rc4 63.Tc6 Rd3 64.Tc3 Rd2 (0—1). „O partidă excelent jucată de campionul român" — Stahlberg.

468. INDIANA NIMZOVICI

M. Botvinnik V. Smîslov

Moscova, meci C.M. (2), 1954

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Cge2 Na6 6.a3 Ne7 7.Cf4 d5 8.cd5!? Nf1 9.Rf1 ed5 10.g4! c6 (B 10...g5!?) 11.g5 Cfd7 12.h4 Nd6? (B 12...0—0) 13.e4! de4 14.Ce4 Nf4 15.Nf4 0—0 16.h5! ± Te8 (30') 17.Cd6 Te6 18.d5! Td6 19.Nd6 Dg5 20. Df3! Dd5 21.Dd5 cd5 22.Tc1 Ca6 23.b4 +— h6 24.Th3 Rh7 25.Td3 Cf6 26.b5 Cc5 27.Nc5 bc5 28.Tc5 Tb8 29.a4 Tb7 30. Tdc3 (1—0). Un plan strategic de atac original elaborat de Botvinnik încă de la primele mutări.

469. APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Smîslov M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (9), 1954

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.b4 cd4 7. Dg4! Ce7 8.ba5! dc3 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 Cd7 11.Cf3 Cf8 12.Dd3 Da5 13.h4! ± Nd7 14.Ng5 Tc8 15.Cd4 Cf5 16.Tb1 Tc4?! 17.Cf5 ef5 18.Tb7 Te4?! 19.De4! +— de4 20.Tb8 Nc8 21.Nb5! Db5 22.Tb5 Ce6 23.Nf6 Tg2 24.h5 Na6 25.h6 (1—0). O partidă deosebit de bine condusă de alb.

470. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Smîslov **M. Botvinnik**

Moscova, meci C.M. (15), 1954

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3 d6 6.Cge2 e5 7.Cd5 Cge7 8.c3 Cd5! 9.ed5 Ce7 10.0—0 0—0 ∓ (As Fr) 11.f4 Nd7 12.h3 (Pasiv; B 12.fe5) Dc7 13.Ne3 Tae8 14.Dd2?! (B 14.g4 f5 15.g5) Cf5 15.Nf2 h5! 16. Tae1 Dd8 17.Rh2 Nh6 18.h4 Df6! ∓ 19.Ne4 ef4 20.Cf4 (VD)

Ch4! (Încheierea logică a planului de atac al negrului) 21. Ne3 Cf5 22.Nf5 Df5! 23.Dg2 Dg4 (A h5—h4) 24.De2 De2 25. Te2 Te5 26.Tee1 Tfe8 27.Nf2 h4! 28.Te5 Te5 29.d4 hg3 30. Rg3 Tg5 31.Rh2 Tf5! —+ 32. Ne3 cd4 33.cd4 Rh7 34.Tf2 g5 35.Ce2 Tf2 36.Nf2 f5 (0—1). O victorie în „stil Botvinnik".

471. INDIANA REGELUI

R. Byrne **A. Kotov**

New York, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.Cf3 Cbd7 7.0—0 e5 8.e4 c6 9.h3 Te8 10. Te1 a5 11.Ne3 ed4 12.Cd4 Cc5 13.Dc2 a4 14.Tad1 Da5 15.f4

Nd7! 16.Nf2?! (Pasiv; B 16. Cde2) Te7 17.g4 Tae8 18.f5 gf5 19.Cf5 Nf5 20.ef5 Te1 21.Te1 a3!! ↗ 22.g5 ab2 ∓ 23.gf6 Te1 24.Ne1 Nf6 25.Db2 Cd3 26.De2 Ce1 27.De1 Nd4! ∓ 28.Rh1 Rf8 29.Dd2 Dc3 30.Dc3 Nc3 31.Nf3 Re7 32.Rg2 Rf6 33.Nh5 Rf5 34. Nf7 Re4 35.Rf2 Rd3 36.Ne6 h6 37.Rf3 Ne5 38.Rf2 Nf6 39.Rf3 Ng5 40.Rf2 Nh4 41.Rf3 Ng5 42. Rf2 h5 43.Rg3 h4 44.Rg4 Nd8 45.a4 Rd4! 46.a5 d5 —+ 47. cd5 c5! 48.Nc8 c4! 49.Rf3 Na5 50.Re2 b5 51.d6 b4 52.Rd1 b3 53.Rc1 Rc3 54.Nf5 Nd8 55.Rb1 Ng5 56.d7 Rb4 57.Ng4 c3 58. Nf5 Rc5 (0—1). Ingenioasă manevra finală de cîștigare a partidei începută cu 46...d5. Din meciul U.R.S.S.—S.U.A.

472. INDIANA REGELUI

M. Taimanov **L. Evans**

New York, 1954

1.c4 Cf6 2.Cf3 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 0—0 5.d4 d6 6.Ne2 e5 7. 0—0 Cc6 8.d5 Ce7 9.Ce1 Cd7 10.Cd3 f5 11.f3 f4 12.Nd2 g5 13.Tc1 Tf6 14.c5 Cc5 15.Cc5 dc5 16.Ca4 b6 17.b4 cb4 18.Nb4 Nf8! 19.Tc7? Cf5!! ∓ 20.Nf8 Dc7 21.Na3 Ce3 22.Dc1 Dg7! 23.Tf2 Nd7 24.Cc3 g4 25.Nb2 g3 —+ 26.hg3 Dg3 27.Nf1 Tc8 28.De1 b5 29.Ce2 Dh4 30.g3 fg3 31.Cg3 Cf1 32.Cf5 Tg6 33.Rf1 Dh1 34.Re2 Tc2 35.Rd1 De1 36. Re1 Tg1 (0—1).

473. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Bălănel L. Szabo

Praga/Marianske Lazne, 1954

1.e4 c5 2.d3 Cc6 3.Cf3 e6 4.g3 d5 5.Cbd2 (Un fel de „Indiana veche" cu culori inversate) **5...Cf6 6.Ng2 Ne7 7.0—0 b6 8.Te1 Dc7 9.Cf1?!** (O mutare-șablon care permite negrului să se dezvolte rapid. Era necesar 9.De2) **9...de4 10.de4 Na6 11.Nf4 e5** (Negrul are inițiativa) **12.Ng5 Td8 13.C3d2! Nf1!** (Se joacă foarte bine de ambele părți) **14.Rf1 Ce4?** (Inexact. Trebuia 14...0—0 păstrînd inițiativa) **15.Ne4 Ng5 16. Nc6 Dc6 17.Te5 Rf8!?!** (O combinație „cu gaură" pe care albul o sesizează și cîștigă; dar și după 17...Ne7 18.Rg1! Dd7 19. De2 0—0 20.Te7 Dd2 21.Tae1 albul obține avantaj. VD) **18.**

Tg5 Dh1 (Și după 18...Dh6 19. h4 f6 20.Df3! Td2 21.Da8 Rf7

22.Db7 Rf8 23.Dc8 Rf7 24.Dc7 Rf8 25.Te1 albul cîştigă) **19.Re2 Te8 20.Rd3 Td8 21.Rc3 Dc6** (Mutare pe care s-a bazat sacrificiul nebunului) **22.Df3!!** (Ceea ce n-a „văzut" negrul; se parează toate ameninţările) **22... Dd7 23.Dd3! De7 24.Td5 Tc8 25.Df5** şi negrul a cedat, prilejuind una din cele mai spectaculoase victorii ale campionului român.

474. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres J. Sajtar

Amsterdam, Olimpiada, 1954

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cbd7 7.Nc4 e6 (B 7...g6) 8.0—0 Dc7? (B 8...h6) 9.Ne6! fe6 10.Ce6 Dc4 11.Cd5 Rf7 12.Nf6 Re6?! (B 12...Cf6 ±) 13.Nc3! (A 14.Dg4) Cf6 14.Nf6 gf6 15.Cb6 +— Dc6 16.Ca8 Ne7 17.a4 b6 18.Dd5! Rd7 19.Ta3 Nd8 20.Cb6 (1—0); 20...Nb6 21.Df7 Rd8 22.Df6 +—. O miniatură care confirmă afirmaţiile anti-siciliene ale lui Keres.

475. INDIANA NIMZOVICI

B. Andersen **A. Fuderer**

Amsterdam, Olimpiada, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 c5 5.dc5 0—0 6.Nf4 Nc5 7.e3 Cc6 8.Cf3 b6 9.a3?! Nb7 10.Nd3?! h6 11.h3 Ch5 12.Nh2 f5 13.Cb5 a5 14.0—0—0!? Cf6 15.Thg1 De7 16.Ch4 Tfc8 17. g4?! fg4 18.Cg6 Df7 19.Nd6 e5! 20.Nc5 e4! 21.Cd6 Dg6 22.Ne4 Ce4 23.Tg4 Dg4!! ∓ 24.hg4 Cc5 25.Cc8 Tc8 26.f4 a4 27.g5 Ca5 28.Tg1 Ne4 29.Dc3 Cd3 30.Rd1 Tc4 31.gh6 Tc3 32.Tg7 Rh8 33. bc3 d5 (0—1).

476. DESCHIDEREA RETI

M. Botvinnik G. Stahlberg

Amsterdam, Olimpiada, 1954

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Ng2 Cf6 4.Cf3 Ne7 5.0—0 0—0 6.b3 d4 7.e3 Cc6!? 8.ed4 Cd4 9.Nb2 Cf3 10.Df3 Tb8 11.De2 b6 12.Cc3 Nb7 13.Tad1 Ng2 14.Rg2 c6 15. Ce4 Tb7?! 16.Cg5! Cd7 17.Cf3 Nf6 18.d4 Dc8?! 19.Cd2 c5 20. Ce4 Nd4 21.Nd4!? cd4 22. Td4! ± Cc5 23.Cd6 Dc6 24.Df3 Df3 25.Rf3 Td7 26.Tfd1 f6 27. Re3 e5 28.Td5 Ce6 29.Cb5 Te7 30.Td7 Tff7 31.Te7 Te7 (VD)

32.Td6! ± Rf7 33.Tc6 Td7 34. Tc8 Cc5 35.b4! Cd3 36.c5! Cb4?! (B 36...bc5) 37.c6! Td5 38.c7 Tb5 39.Tf8 Rf8 40.c8D Re7 41. Dc7! +— Re6 42.Dg7 Cd5 43.

Rf3 Ta5 44.Dh7 Ta2 45.h4 Ce7 46.h5 Td2 47.h6 f5 48.Dg7 e4 49.Rg2 e3 50.h7 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul special al colegiului de arbitri al Olimpiadei.

477. PARTIDA SCOȚIANĂ

Tr. Stanciu N. Andriţoiu
București, 1954

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 Cc6 4.d4 ed4 5.Cd4 Nb4 6.Ng5 De7 7.Ne2 d6 8.0—0 Nc3 9.bc3 h6 10.Nh4! (Ad) Ce5 11.f4 Cg6 12. Nf6 Df6 13.e5! ± de5 14.fe5 Db6 15.Tb1! Dc5 16.Tb5 De7 17.Nd3 c6 18.e6! 0—0 19.Ng6 (19.ef7!) fg6 20.Tf8 Rf8 21.Te5 Rg8 22.De1! c5 23.Ce2 Nd7 24. Cf4 Ne8 25.Cd5 ± Dd6 26.De3 Tc8 27.h4 b6 28.De4 c4 29.Dd4 Rh8 30.g4 Td8 31.h5 gh5 32. gh5 Nh5?! 33.Cf4! (33.Th5? Dg3! —+) Db8 34.Ch5!! Td4 35.cd4 +— Dd6 36.c3 De7 37.Cf4 Rh7 38.Rf2! Dh4 39.Rf3 Dh1 40.Rg4 Dg1 41.Rf5 Db1 42. Te4 g5 43.e7 Db5 44.Te5 De8 45.Cd5 Dd7 46.Re4 Dg4 47.Re3 Dg3 48.Rd2 (1—0). O partidă condusă cu ingeniozitate și îndrăzneală de juniorul, pe atunci, Traian Stanciu.

478. INDIANA REGELUI

R. Letelier M. Najdorf
Montevideo, 1954

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 Cbd7 6.Ne3 c6 7. Dd2 e5 8.d5 c5?! (B 8...cd5) 9. Cge2 a6 10.g4 Tb8 11.Cg3 h5? (O „derogare" prea îndrăzneață de la teorie, care va fi prompt sancționată) 12.g5 Ch7 13.h4 f6?! (B 13...Da5!) 14.Dg2! fg5 15.hg5 b5 16.cb5 ab5 (VD) 17.

Th5!! gh5 18.Cf5 0—0 19.g6 Chf6 20.Dg5 c4 21.Cd6 b4 22. Ccb5 c3 23.bc3 bc3 24.Nh3 Cb6 25.Cc8 Cc8 26.Ne6 Rh8 27. 0—0—0! +— Te8 28.Nf7! Cd6 29.Th1 Cg8 30.Th5 Nh6 31.g7 (1—0). O combinație cîștigătoare care amintește de spectaculoasele victorii ale lui Pillsbury.

479. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Bălănel V. Ciocâltea
București, 1954

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.c4! Ng7 6.Ne3 d6?! (B 6...Cf6 7.Cc3 Cg4!) 7.Ne2 Ch6 8.Dd2!? Cg4 9.Ng4 Ng4 10. Cc3 Nd7 11.f3 0—0 12.0—0 f5 13.ef5 gf5 14.Cde2 b6 15.Tad1 Ce5 16.b3 De8 17.Cd5! Df7 18.

Ng5 ± Tae8 19.Nh6 Nh6 20. Dh6 Rh8 21.Cef4 Tg8 22.Cc7 Tc8 23.Cce6 Nc6 24.Rh1 b5 25. cb5 Nb5 26.Tf2 Nc6 27.h4 Nb7 28.Te1 (→ e5) Tc3?! 29.Cg5 Dg7 30.Dh5! Nc6 (VD) 31.Te5!!

Ne8 32.Tf5 Nh5 33.Ch5 ± Tc1 34.Rh2 Th1 35.Rh1 Da1 36.Rh2 h6 37.Ce4 Tc8 38.Cf4 De1 39. Cg6 (B 39.Tf7!) Rg7 40.Ce7 Tc2! 41.Cg3! De7 (F) 42.Tc2 Dh4 43. Rg1 Dg3 44.Tc4 +— De1 45. Rh2 De6 46.Tg4 Rh7 47.Ta5 a6 48.Td4! Rg7 49.Tad5 De2 50. Td2 De7 51.Td1 De2 52.Td6 Da2 53.Tb6 (1—0). O luptă înverșunată între două „capete de afiș" ale șahului românesc.

480. APĂRAREA RUSĂ

P. Keres C. H. O'D. Alexander
Hastings, 1954/1955

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6!? 8.Te1 Ng4 9.c3 Cf6 (B 9...f5) 10.Ng5 Dd7 11. Cbd2 0—0—0 (Un plan greșit, frumos combătut de alb) 12. Da4 h6 13.Nh4 g5 14.Ng3 Nf3 15.Cf3 g4 (După care albul câștigă) 16.Ce5! Ce5 17.Nf5!! (P) Df5 18.Te5 Dd3 19.Te7 Td7 20. Te3 Da6 21.Da6 ba6 22.Ne5 (1—0). O combinație de excepție semnată de Keres.

481. INDIANA REGELUI

G. Idigoras O. Panno
Mar del Plata, 1955

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cf3 Ng7 4.g3 0—0 5.Ng2 d6 6.0—0 Cc6 7.Cc3 a6?! (B 7...e5) 8.h3 Tb8 9.b3 b5 10.e3 Ca5 11.cb5 ab5 12.Nb2 b4 13.Ce2 Na6 14.Te1 Dd7 15.Tc1 Tfc8 16.Cf4 c6 17. h4! (Startul unui frumos atac pe flancul regelui) Da7 18. Tc2 Cb7 19.h5 c5 20.hg6 hg6 21.Nh3 Tf8 22.Cg5! Nh6 (VD)

23.Cg6! ± fg6 (23...Ng5 24.Cf8 Rf8 25.f4 Nh6 26.dc5 dc5 27. Nf6 ef6 28.Td2! +—) 24.Ne6

Rg7 25.f4 Cd8 26.d5 Nc8 27. Th2! Ne6 28.de6 Da6?! (B 28... Ng5 29.fg5 Ce6) 29.Dg4! Th8 30.Cf3 (A f4—f5) Dd3 31.e4 c4 32.bc4 Dc4 33.f5 g5 34.Dh5! Rf8 35.Dg6 Ng7 36.Th8 Nh8 37.Cg5 Ng7 38.Ch7 Rg8 39.Nf6 ef6 40. Cf6 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumusețe.

O TRIPLĂ DRAMĂ

482—484.
APĂRAREA SICILIANĂ
Göteborg, 1955

O întîmplare insolită s-a produs în runda a 14-a, cînd trei perechi sovieto-argentiniene au pornit jocul cu aceeași deschidere și după o luptă scurtă, dar de mare dramatism, argentinienii au cedat. Partidele au început după analizele din „laboratoarele" proprii.

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 h6 9.Nh4 g5!?! (O „întărire" argentiniană, care însă se va dovedi „cu gaură") **10.fg5 Cfd7 11.Ce6!!** (Sacrificiul care răstoarnă „inovația" negrului) **11...fe6 12.Dh5 Rf8 13. Nb5!!** (Poanta sacrificiului jucată întîi de Gheller, apoi de Keres și, în sfîrșit, de Spasski. VD).

De aici argentinienii au început să gîndească pe cont propriu, astfel că partidele au continuat în mod diferit, dar numai ca desfășurare, nu și ca final. Aparent albele au deja poziție cîștigată, dar analizatorii și maeștrii în general, au cuvîntul...

E. Gheller O. Panno

13...Ce5 14.Ng3 (Aici, în analizele argentinienilor era prevăzută continuarea 14.0—0; mutarea din partidă le răsturna toate calculele) **14...Ng5 15.0—0 Re7 16.Ne5 Db6 17.Rh1 de5 18. Df7 Rd6** (O „plimbare" ... spre eșafod) **19.Tad1 Dd4 20.Td4 ed4 21.e5 Rc5 22.Dc7 Cc6 23.Nc6** (1—0). Prima lovitură.

P. Keres M. Najdorf

13...Rg7 14.0—0 Ce5 15.Ng3 Cg6 (Nici 15...Dg8 16.Ne5 de5 17.Ne8!! nu-l salvează pe negru) **16.gh6 Th6 17.Tf7! Rf7 18. Dh6 ab5** (La 18...Dh8 urmează 19.Ne8!!) **19.Tf1 Re8 20.Dg6 Rd7 21.Tf7 Cc6 22.Cd5!! Ta2 23.h4! Dh8 24.Ce7 Ce7 25.Dg5** (1—0). A doua lovitură!

B. Spasski H. Pilnik

13...Rg7 14.0—0 Ce5 15.Ng3 Cg6 16.gh6 Th6 17.Tf7! Rf7 18. Dh6 ab5 19.Tf1 Re8 20.Dg6 Rd7 21.Tf7 Cc6 22.Cd5!! Ta2 (Pînă aici ca în partida Keres—Najdorf, în continuare Spasski a jucat ceva mai slab) **23.h3 Dh8 24.Ce7 Ce7 25.Dg5 Ta1 26.Rh2 Dd8 27.Db5 Rc7 28. Dc5 Rb8 29.Nd6 Ra8 30.Ne7 Ta5 31.Db4** (1—0). Ultima lovitură!

O „catastrofă" pe care argentinienii n-o vor uita niciodată.

485. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres L. Szabo

Budapesta, 1955

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0—0 0—0 9.f4 a6 10.e5! (Nt) de5 11.Cc6 bc6 12.fe5 Cd7 13.h4 Tb8 14.De3 Te8 15.Th3 Da5 16.Ne7 Te7 17. Tg3 Te8 18.Td7! Nd7 19.Nd3 h6 20.Df4! Rf8 21.Tg7! Rg7 22. Df6 Rf8 23.Ng6 (1—0). O partidă elegantă care a făcut ocolul pămîntului. Premiul 1 de frumuseţe.

486. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Borsony O. Smith

Corespondenţă, Olimpiada, 1952/1955

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Ne7 10.a4 b4 11.Cd4 Ce5 12.f4 Cc4 13.De2 Ca5 14.Nc2 Nc8!? 15. cb4 c5! 16.Cc3! f5 17.Cf5! Nf5 18.Ce4 cb4 19.Cf6 Rf7! 20.Nf5 Nc5 21.Ne3 Ne3 22.De3 Df6 23. Dd3 Tad8 24.Nh7! ± Cc4 25. b3! Db6 26.Rh1 Ce3 27.a5! Dh6 28.De3 Dh7 29.h3 De4 30.Tfe1 De3 31.Te3 d4 32.Td3 The8 33. Rg1 Te4 34.g3 Re6 35.Tc1 Rd5 36.Tc4 Tde8 37.h4! Te1 38.Rg2 T1e2 39.Rh3 T8e4 40.Tb4 +— Tc2 41.Rg4 Tc6 42.h5 Td6 43. Tb7 g5 44.Tg7 Te8! 45.Rf3 gf4 46.Tg5 Rc6 47.gf4 Td5 48.h6 Td6 49.h7 Th8 50.Th5 (1—0). O partidă de luptă epuizantă, cu sute de ore de gîndire şi nopţi albe, din a II-a Olimpiadă.

487. APĂRAREA RUSĂ

H. Pilnik **F. Olafsson**

Reykjavik, 1955

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7.0—0 0—0 8.Te1 Cd6 9.Cc3 cô 10.Nf4?! Ng4 11.h3 Nh5 12.Nh2 f5 13.Ce2 g5! 14.Cg3 Ng6 15. Ce5 Cd7 16.Cg6 hg6 17.De2 Tf7 18.Cf1 Ce4 19.f3 Cd6 20.c3 Cf8 21.Dc2 Ce8 22.Te2 Nd6 23.g3 Cg7 24.Tae1 Df6 25.Rg2 Cge6 26.Ng1 Td8 27.Td1 Th7 28.c4 g4! 29.fg4 Ng3!! 30.Cg3 Th3!! 31.gf5 Cf4 32.Rf3 Dh4 33.Nf2 Ch7 34.Tg1 Cg5 35.Re3 Te8 36. Rd2 Cf3 37.Rc3 Ce2 38.Ce2 Df2 39.Tg6 Rh8 40.Dc1 Te3! 41.Cf4 Ce1 (0—1).

488. GAMBITUL DAMEI

L. Polugaevski **I. Szabo**

Uppsala, 1956

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c5 5.e3 Cc6 6.a3?! a6 7. Nd3 dc4 8.Nc4 b5 9.Na2 Nb7 10.0—0 Ne7 11.De2 Dc7 12.dc5 Nc5 13.b4 Na7?! (B 13...Nd6) 14.Nb2 0—0 15.Tac1 Tac8 16. Cg5 → De7 17.Cce4 Ce4 18.Ce4 Ce5! 19.Dh5!?! Cd3 20.Cf6 gf6 21.Dg4 Rh8 22.Dh4 e5 23.Nb1 Tc4! (P) 24.Nd4 Tg8 25.g3 Td4! 26.ed4 e4 —+ 27.Tc3 Te8 28. Nd3 ed3 29.Td3 f5 30.De7 Te7 31.d5 Td7 32.d6 Rg7 33.Te1 Ne4 34.Td2 Nb8 35.Ted1 Nf3 36. Tc1 Td6 37.Tdc2 Td3 38.Tc3 Tc3 39.Tc3 Ne4 40.f3 Ne5 41. Tc8 Nf3 (0—1). „Nemuritoarea" maestrului român Iuliu Szabo.

489. INDIANA NIMZOVICI

E. Gheller **V. Smislov**

Amsterdam, 1956

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 c5 6.e3 b6 7. Ce2 Cc6 8.Cg3 0—0 9.Nd3 Na6 10.e4! Ce8 11.Ne3 Ca5 12.De2 Tc8 (→ X c4) 13.d5 Dh4! 14. 0—0 Cd6 15.Tad1 f5 16.de6 de6 17.ef5 ef5 18.Df3 Nb7 19.Df4 Df6 ∓ 20.Nb1 Ce4! 21.Td7 (B 21.Ce4 fe4 22.Df6 Tf6 23.Td7 ∞) Dc6! 22.Tb7 Db7 23.Cf5 Tce8 24.Dg4 Rh8 25.Cg3 Cg3 26.hg3 Df7 27.Dh4 h6 28.Nd3 Df6 29.Dh5 Td8 30.Ne2 Df5 31. Dh4 Df6 32.Dh5 (Cra) Cc6 33. g4 Df7 34.Dh4 Ce7 35.Dh3 Cg6 36.Dh2 Cf4 37.Nf3 Dc4 38.g5 Td6 39.Tc1 Tg6 40.gh6 Th6 41. Dg3 (VD) De4! +— 42.Df4

Df4! 43.Nf4 Tf4 44.Te1 Ta4 45. Te8 Rh7 46.Ne4 g6 47.g4 Ta3 48.Te6 Tc3 49.Rg2 b5 50.f3 b4 51.g5 Th4 52.Ng6 Rg7 53.Rg3 Td4 54.Ne8 b3 55.g6 Td8 56. Te7 (0—1). Albul a depășit timpul de gîndire, dar partida era oricum pierdută.

490. INDIANA REGELUI

L. Szabo B. Spasski

Amsterdam, 1956

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.d4 0—0 5.0—0 d6 6.b3 a5 7. c4 a4 8.b4 c5 9.bc5 dc5 10.Ca3 cd4 11.Cd4 Ca6 12.Cab5 Cd7 13. Ne3 Cdc5 14.Dc1 Nd7 15.Td1 Tc8 16.Da3 Te8 17.Tab1 Nf8 18. Cc2 Da5 19.Nb7 Cb7 20.Td7 Cac5 21.Tdd1 Da8 22.Cb4 (B 22.f3) e6 23.Db2 Ca5 24.Tdc1 Ce4 25.Ca3 Tb8 26.c5 Cc6! ∓ 27.Tc4 Cc5 28.Nc5 Nc5 29.Tc5 Tb4 30.Dc3 Tb1 31.Cb1 Td8 32.

Cd2 Cd4 33.Dc4 Cb3!?! (B 33... Da7! ∓) 34.ab3 a3 35.Dc3 a2 36.Ta5 Da5 37.Da5 Td2 38.Rg2 (1—0). Una din cele „100 de partide pierdute de mine", carte pe care a promis că... o va scrie Spasski!

491. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Fichtl **E. Gereben**

Varşovia, 1956

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.Ne3 Ng7 6.Cc3 Cf6 7.Cc6 bc6 8.e5 Cg8 9.f4 Ch6! 10.Df3 0—0 11.Nc4?! d5 → 12. ed6 ed6 13.Dc6?! (B 13.0—0) Nd7! ∓ 14.Df3 Tc8 15.Nd3 Ng4! 16.Dd5 Te8 17.Rd2 Te3! 18.Re3 Db6 19.Rd2 Db2! —+ 20.Ce4 Db4 21.c3 Nc3 22.Cc3 Dc3 23.Re3 Cf5 24.Rf2 Db2 (0—1). Premiul de frumuseţe al turneului.

492. APĂRAREA ALEHIN

O. Troianescu O. Panno

Moscova, Olimpiada, 1956

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.Cf3 Ng4 5.Ne2 e6 6.c4 Cb6 7.ed6 cd6 8.0—0 Ne7 9.Cc3 0—0 10.b3 a5?! (X b5) 11.Ne3 Ca6 12.h3 Nh5 13.Cd2 Ng6 14.a3 Tc8 15.Dc1 d5! (→) 16.Db2 (16. c5? Cc5 17.dc5 d4 18.cb6 Tc3! ∓) Nf6!? (A 17...dc4 U 18...Nd4) 17.cd5! Cd5 18.Cd5! ed5 19.Tfc1 Cc5?! 20.b4!! ± Db6 21.Dc3 Ce6 22.Dc8 Tc8 23. Tc8 Cf8 24.Cb3 (A 25.Cc5 U 26. Tb8) Nf5 25.Tc5 ab4 26.Tb5 Dd8 27.Tb4 b6 28.Cc1 g6 29. Nd3 Ce6? (B 29...Nd3±) 30.Nf5 gf5 31.Ce2 Dd6 32.g3 +— Rg7 33.Tab1 Nd8 34.Rg2 Dc6 35.Tc1 Da8 36.Tc3 Da6 37.Cf4 Cf4 (F) 38.Nf4 h5 39.h4 Nf6 40.Te3 b5 41.Ne5 Rg6 42.Nf6 Rf6 43.Tf3 Rg6 44.Tf4 Da3 45.Tb5 Da2 46. Tb6 f6 47.Te6 Dc2 48.Te3 (1—0). Partida a adus României o victorie de prestigiu la Argentina, una din protagonistele Olimpiadei.

493. INDIANA REGELUI

H. Aloni **D. Bronştein**

Moscova, Olimpiada, 1956

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 e5 6.Cge2 0—0 7. Ne3 Cbd7 8.Dd2 a6 9.g4 ed4! 10.Cd4 c5 11.Cc2 Ce5 12.Ne2 Ne6 13.Ca3 Cfd7 14.0—0—0 b5! (P; → Fr) 15.cb5 ab5 16.Ccb5 c4 17.Dd6 Da5 18.Nd4? (B 18. Nd2) Tfc8 19.Nc3 Cd3!! 20.Nd3 (F) Nc3 21.Cc3 cd3 22.Td3 Ce5 —+ 23.Te3 Td8 24.De7 Td7 25. Df6 Dc5 26.Cc2 Cd3 27.Td3 Td3 28.a3 Df2 29.Te1 Td2 (0—1). „O partidă strălucită" — Petrosian.

494. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Botvinnik S. Gligorici

Moscova, Olimpiada, 1956

1.c4 g6 2.g3 c5 3.Ng2 Ng7 4.Cc3 Cc6 5.Cf3 Ch6 6.h4! d6 7.d3 Tb8 8.h5 Nd7 (B 8...f6) 9. Nh6! ± Nh6 10.hg6 hg6 11. Dc1! Ng7 12.Th8 Nh8 13.Dh6

Nc3 14.bc3 e6 15.Cg5 Re7! 16. Rd2 Ne8? (B 16...Dh8! ∞. VD)

17.Dg7 ± Rd7 18.f4 De7 19. Th1 Cd8 20.Ce4 Rc7 21.Th8 Nc6 22.Cf6! Rb6 (22...Ng2? 23. Te8!) 23.Nc6 Cc6 24.Th7 Cd8 25.Dg6 Ra6 26.a4 Ra5 27.Dg5 Ra4 28.Th1 Rb3 29.Dh4 Rb2 30.g4! (1—0). O partidă mai puţin obişnuită, de atac, a campionului mondial „en titre". Se pare, cea mai bună confruntare a Olimpiadei.

495. INDIANA NIMZOVICI

Th. Ghiţescu N. Karaklaici
Moscova, Olimpiada, 1956

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Ce2 d5 6.a3 Nd6 7. c5 Ne7 8.f4 b6 9.b4 Nb7 10. g3!? Ce4?! (B 10...bc5 11.bc5 Nc5!) 11.Ce4 de4 12.Nb2 Nd5 13.Cc3 f5 14.Dc2 a5 15.Ne2 ab4 16.ab4 Ta1 17.Na1 c6 18.0—0 b5 19.Cd5 Dd5 20.Nc3 g5?! (B 20...Cd7) 21.Ta1 gf4 22.gf4 Dd7 23.Rh1 Nf6 24.Db2 De7 25.Nd1! Cd7 26.Nb3 Rh8 27.Ta7 Tg8 28. d5! +— Dg7 29.Nf6 Df6 30. Df6 Cf6 31.dc6 Cg4 32.h3 Ce3 33.Ne6 (1—0). O victorie excelentă sub toate aspectele.

496. APĂRAREA CARO-KANN

A. Dückstein H. Kramer
Moscova, Olimpiada, 1956

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cd7 5.Nc4 Cgf6 6.Cg5 Cd5 7.Dh5 g6 8.De2 Ng7 9.C1f3 0—0 10.0—0 h6 11.Ce4 Dc7 12. Nb3 b6 13.c4 Na6 14.Tfe1 Tfe8 15.Dc2 Cf4 16.Ne3 c5 17.Dd2 g5 18.h4 cd4 19.Cd4 Cc5 20.Cc5 bc5 21.Cf5 Tad8 22.Nf4 gf4 23. De2 e6 24.Na4! Tf8 25.Cg7 Rg7 26.Dg4 Rh7 27.Nc2 Rh8 28.Dh5 Rg7 29.Te5! Tg8 30.Tae1 Td2 31.Te6! fe6 32.Te6 (1—0). Maestrul austriac a primit premiul pentru cea mai bună partidă din ultima rundă acordat de Clubul Central din Moscova.

497. APĂRAREA GRÜNFELD

D. Byrne **R. Fischer**
New York, 1956

1.Cf3 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.d4 0—0 5.Nf4 d5 6.Db3 dc4 7.Dc4 c6 8.e4 Cbd7!? 9.Td1 Cb6 10.Dc5?! (B 10.Db3) Ng4 11. Ng5? (B 11.Ne2) Ca4!! 12.Da3 Cc3 13.bc3 Ce4! 14.Ne7 Db6! 15.Nc4 Cc3! 16.Nc5 Tfe8 17.Rf1 (VD) Ne6!! —+ 18.Nb6 Nc4 19. Rg1 Ce2 20.Rf1 Cd4 21.Rg1 Ce2 22.Rf1 Cc3 23.Rg1 ab6 24.Db4

Ta4! 25.Db6 Cd1 26.h3 Ta2 27. Rh2 Cf2 28.Te1 Te1 29.Dd8 Nf8 30.Ce1 Nd5 31.Cf3 Ce4 32.Db8 b5 33.h4 h5 34.Ce5 Rg7 35.Rg1 Nc5 36.Rf1 Cg3 37.Re1 Nb4 38. Rd1 Nb3 39.Rc1 Ce2 40.Rb1 Cc3 41.Rc1 Tc2 ∓. Cu această piesă de rezistență, pe care „Lumea Nouă" a denumit-o „partida secolului", și-a făcut intrarea în arena cu 64 de pătrate adolescentul Robert Fischer, alintatul Bobby de mai tîrziu.

498. APĂRAREA SICILIANĂ

N. Pădevski **M. Botvinnik**

Moscova, „Alehin", 1956

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 e6 7.0—0 Ne7 8.Ne3 0—0 9.Nb3 Ca5 10.f4 b6 11.Df3 (B 11.e5 Ce8 =) Nb7 12.g4 Tc8 13.g5 (VD) Tc3!! 14.bc3! —+ (B 14. gf6 ∓) Ce4 15.Dg4 Dc8! 16.Tf3 Cb3 17.ab3 f5 18.Dh4 e5 19. Th3 h6 20.Dh5 Dc3! 21.Td1 ed4! 22.Nd2 Dc6 23.gh6 Cg5! 24.Tg3 Dh1 25.Rf2 Ce4 (0—1). Partida a fost distinsă cu premiul special al turneului.

499. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Bălănel H. Pilnik

Marianske Lazne, 1956

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 h6 9.Nh4 g5 10. fg5 hg5 11.Ng5 Cbd7 12.Nd3 Ce5 13.De2 Ch5!? 14.Ne7 De7 15.0—0—0 Dg5 16.Rb1 Nd7 17. Cf3 Dg7 18.De3! (E 18... 0—0—0) Nc6 19.Ne2 Cf3 20. Nf3 De5 21.Td2 Cf6 22.Thd1 Td8 23.h3 Re7 24.Db6 Td7 25. a4! ± (Se anunță o frumoasă combinație) Tg8 26.Cd5!! Nd5 27.ed5 Df4 28.de6 fe6 29. Db3 d5 30.Te2 Tc8 31.Tde1 Tc6 32.Dd3! Tdd6 33.Dg6 Rd8 34. Df7! (A 35.Ng4) Df5 35.Db7 Tb6 36.Da8 Rc7 37.a5 Tb8 38. Da7 Tb7 39.Dd4 Ce4 40.Ne4 de4

41.Dc3 ± Tc6 42.Dg3 Rc8 43. Tf2 Tg7! 44.Dh4 Da5 45.Te4 Td7 46.Tf8 Rb7 47.Tb4 Rc7 48. Tf1 Dc5 49.De4 a5 50.Tb3 Td4 51.Dh7! +— Td7 52.Tf7 Tf7 53.Df7 Rd6 54.Td3 Re5 55.Dg7 Re4 56.Dg4 Re5 57.Dg3 Re4 58. Df3 Re5 59.Te3 Rd6 60.Df8 Rd5 61.Dd8 Td6 62.Dg5 Rc6 63.Tc3 (1—0). Una din cele mai bune partide ale turneului.

500. GAMBITUL DAMEI

A. Toluş S. Furman

Moscova, 1957

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4. cd5 ed5 5.e4 (∞) de4 6.d5 f5 7.Nf4 Nd6 8.Nb5 Rf7 9.Ch3 Cf6 10.Nc4 a6 11.a4 Te8 12.Dd2 (E 12...e3) De7 13.a5 Cbd7 14.Cg5 Rg6?! (B 14...Rg8) 15.Ce6 h6 16.g4!! (→ Fr) fg4 17.0—0—0! Ce5 18.Ne5 Ne5 19.Ce4! +— Ce4 20.Dc2 Df6 21.The1! Nb2 22.Rb1 Ne6 23.de6 Nd4 24.Te4 Rg5?! 25.Tg4 Rg4 26.De4 (1—0). Un final dur... dar elegant. Din finala celui de al XXIV-lea campionat al U.R.S.S.

501. INDIANA DAMEI

E. Rusenescu Tr. Stanciu

Bucureşti, 1957

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Nb4 4.Nd2 Nd2 5.Cbd2 d5 6.Dc2 0—0 7.e3 Cbd7 8.Nd3 h6 9.cd5 ed5 10.0—0 Te8 11.Tfc1 c6 12. b4 De7 13.b5 cb5 14.Nb5 a6 15.Nd3 Cb8 16.Dc8! → Tc8 17. Tc8 Ce8 18.Tac1 g6 19.e4! Rg7 (19...de4 20.Ce4 Rg7 21.Ce5!) 20.e5! ± b6 21.Cf1 Rf8 22.Ce3 Db7 23.e6! fe6 24.Ce5 Re7 25. Cg6 Rd7 26.Cg4 Cc7 27.Th8! Cc6 28.C4e5 Ce5 29.Ce5 Re7 30. Th7 +— Rd8 31.Cf7 Re7 32. Ch6 Rd8 33.Cg4 Tc8 34.Cf6 Ce8 35.Tc8 Dc8 36.Td7 (1—0). „Nemuritoarea" problemistului Eugen Rusenescu.

502. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Botvinnik **V. Smislov**

Moscova, meci C.M. (17), 1957

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.c4 c6 4.Ng2 Ng7 5.Cc3 0—0 6.d4 d5 7.cd5 cd5 8.Ce5 b6 9.Ng5 Nb7 10.Nf6 Nf6 11.0—0 e6 12.f4 Ng7! 13.Tc1 f6 14.Cf3 Cc6 15. e3 Dd7 16.De2 Ca5 17.h4 Cc4 18.Nh3 Cd6 19.Rh2 a5 20.Tfe1 b5 21.Cd1 b4 ⩒ 22.Cf2 Na6 23. Dd1 Tfc8 24.Tc8 Tc8 25.Nf1 Nf1 26.Tf1 Dc6 27.Cd3 Dc2 28. Dc2 Tc2 29.Tf2 Tf2 30.Cf2 Cc4 ∓ 31.Cd1 Rf7 32.b3?! (B 32.g4 A g4—g5) Cd6 33.Rg2 h5 34.Rh3 Ce4 35.g4 (X h4) hg4 36.Rg4 f5 37.Rh3 Nf6 38.Ce1 Rg7 39.Cd3 Cc3! 40.Cc3 bc3 41. Ce1 (Într-un final avantajos, Smîslov cîştigă cu o tehnică magistrală. VD) Rh6 42.Cc2 Ne7 43.Rg3 Rh5 44.Rf3 Rh4 45.Ce1 g5 46.fg5 Rg5 47.Cc2 Nd6 48.Ce1 Rh4 49.Cc2 Rh3 50. Ca1 Rh2 51.Rf2 Ng3 52.Rf3 Nh4! 53.Cc2 Rg1 54.Re2 Rg2 55.Ca1 Ne7 56.Cc2 Rg3 57.Ce1 Nd8 58.Cc2 Nf6! —+ 59.a3 Ne7

60.b4 a4! 61.Ce1 Ng5 62.Cc2 Nf6 63.Rd3 Rf2 64.Ca1 Nd8 65. Cc2 Ng5 66.b5 Nd8 67.Cb4 Nb6 68.Cc2 Na5 69.Cb4 Re1! (0—1). Un final model citat în manualele de teorie. După unii critici, cea mai bună partidă din meci.

503. APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Smislov M. Botvinnik
Moscova, meci C.M. (20), 1957

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Dc7 7. Dg4 f6 (B 7...f5) 8.Cf3 Cc6 9. Dg3! Df7 10.dc5 (Ad) Cge7 11. Nd3 fe5 (B 11...Nd7 12.Tb1 0—0—0 ∞) 12.Ce5 Ce5 13.De5 0—0 14.0—0 Cc6 15.Dg3 e5 16. Ne3 ± Nf5 17.Tab1 (↗ I „b") Nd3 18.cd3 Tae8 (V 18.d4!?) 19. f4! ± Dc7 (19...e4!? ±) 20.fe5 Tf1 21.Tf1 De5 22.De5 Ce5 23. Td1 +— Rf7 24.h3 Cc6 25.Nf4 Te7 26.Nd6 Td7 27.Tf1 Re6 28. Te1 Rf7 29.Rf2 b6 30.Tb1 Re6 31.Tb5! d4 32.c4 bc5 33.Nh2!? (33.Nc5?! Tf7 34.Re2 Tf5! ∞) Tf7 34.Re2 Te7 (34...Tf5? 35. g4 +—) 35.Tc5 Rd7 36.Rd2 Te6 37.Tg5 g6 38.Td5 Rc8 39. Ng1 Tf6 40.Nd4 Cd4 41.Td4 Tf2 42.Rc3 (1—0). „Cea mai dragă victorie din cariera mea șahistă", afirma Smislov la o conferință de presă, partidă care practic a decis pe cel de al 7-lea campion mondial de șah.

504. APĂRAREA PHILIDOR

L. Pachman A. Dunkelblum
Dublin, 1957

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4.Cc3 Cbd7 5.Nc4 Ne7 6.de5 Ce5 7.Ne2 Cf3 8.Nf3 0—0 9. 0—0 Te8 10.Te1 h6 11.b3 Nf8 12.Nb2 g6 13.Cb5 (A 14.Nf6) Ng7 14.c4 a6 15.Cc3 Cd7 16. Dd2 Dg5 17.Dc2 Ce5 18.Ne2 Ne6 19.Cd5 Nd5 20.cd5 Tac8 21.g3 Cd7 22.f4 De7 23.Ng7 Rg7 24.Ng4 f6 (E e4—e5; X Fr) 25.h4 c5 26.h5 gh5 27.Nh5 Tg8 28.Dh2! c4 29.b4 Tc7 30.Ng4 Cf8 31.Tac1 Th8 32.Tc3 ± Cg6 33.Te2 b5 34.Nf5 Df7 35.Ne6 De8 36.Dh3 (A 37.Dg4) Rf8 37. e5! +— fe5 38.fe5 de5 39.Tf3 Re7 40.Nf7 Df7 41.d6! Rd6 42. Td2 Re7 43.Tf7 Rf7 44.Df5 Re7 45.Dg6 c3 46.Dd6 Re8 47.De5 (1—0). Partida a primit premiul pentru „cel mai corect joc".

505. INDIANA DAMEI

Ruth Landmesser
Margareta Teodorescu
Emmen, Olimpiada, 1957

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. e3 Nb7 5.Ne2?! (B 5.Nd3) Nb4

6.Nd2 Nd2 7.Cbd2 d6 8.0—0 0—0 9.Dc2 Cbd7 10.Nd3 c5 11. Ce4 Dc7 12.Cfg5 h6 13.Cf6 Cf6 14.Ch7 Ch7 15.Nh7 Rh8 16.Ne4 cd4 (→ X c4) 17.Nb7 Db7 18. ed4 Tac8 19.b4?! (X c4) Tc7 20. Db3 Tfc8 ∓ 21.Tac1 De4! 22. Tfd1 De2! 23.Te1 (VD) Tc4! ∓

24.Tcd1 Dg4 25.f3 Dg5 26.Te2 Tc3 27.Da4 Tf3 —+ 28.Da7?! Tc1 29.Tde1 Te1 (B 29...De3!! —+) 30.Te1 Te3 31.Te3 De3 32.Rf1 Dd4 33.Df7 Da1 34.Re2 Da2 35.Rd3 Db3 36.Re2 Dc2 37. Re3 Dc3 38.Re2 De5 39.Rd2 Dg5 40.Rd1 Dg4 41.Rc1 Dg5 42. Rd1 Df6 43.De8 Rh7 44.Db5 Dd4 (0—1). Una din partidele care a ridicat echipa feminină a României pe locul secund în lume.

506. APĂRAREA SICILIANĂ

Chantal Chaudé de Silans — **Olga Rubțova**

Emmen, Olimpiada, 1957

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.g3 Ng7 6.Ce2 Cf6 7.Ng2 d6 8.0—0 0—0 9.Cbc3 Ng4 10.h3 Nd7 11.Rh2 Tc8 12.f4 a6 13.g4?! → (B 13.Ne3) b5 14.a3 Ca5 15.Tb1 Cc4 16.Dd3 Nc6 17. Cg3 Cd7! ∓ (→ Fd) 18.g5 Cc5 19.De2?! Ca3! 20.ba3 Nc3 21. Df3 Ng7 22.f5?! (X e5) Ne5 ∓ 23.Nf4 Cd7 24.Dg4 Nf4 25.Tf4 Ce5 26.Dh4 f6! 27.Tbf1 fg5 28. Dg5 e6 29.f6 Cf7 30.Dh4 Nd7 31.T4f2 Tc3 32.Ce2 Tc2 33.Cf4 Tf2 34.Tf2 Ce5 35.Ch5?! gh5 36.Dg5 Cg6 (0—1). O remarcabilă realizare strategică a campioanei mondiale „en titre".

507. GAMBITUL DAMEI

K. Darga — A. O'Kelly

Madrid, 1957

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Cd5 6.e3 Cc6 7. Nd3 Ne7 8.0—0 cd4 9.ed4 0—0 10.Te1 Nf6 11.Ne4 Cce7 12.Dd3 g6 13.Nh6 Ng7 14.Ng7 Rg7 15. Nd5 Cd5 16.Cd5 Dd5 17.Te5 Dd6 18.Tae1 (Ad) Nd7 19.Cg5! Nc6 20.d5! ed5?! (B 20...Nd5 ∞) 21.Dd4 Rg8 22.Te7 f6 23.Tee6 Dd8 24.Th7 Te8 25.Dh4 (1—0). Premiul de frumusețe al turneului.

508. GAMBITUL DAMEI

L. Evans — **B. Larsen**

Dallas, 1957

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4. e3 Cf6 5.Cf3 Cc6 6.cd5 ed5 7. Nb5 a6 8.Nc6 bc6 9.0—0 Nd6 10.dc5 Nc5 11.e4 0—0 12.Ng5 Ne7 13.Cd4 Dd6 14.e5?! De5 15. Cc6 Dg5 16.Ce7 Rh8 17.Cc8

T'ac8 18.Dd3 (VD) Tfd8! (Φ a6) 19.Da6 d4! 20.Ce2 Tc2 21.Tad1 De5 22.Cg3 h5! 23.Tfe1 Dd5 24. Te2?! (B 24.Dd3 ∞) d3! 25.Te3 Tf2! (În general, în poziţii în care există pioni departe înaintaţi, apar combinaţii) 26.Ce4 Ce4 27.Ted3 Tf1!! (P) 28.Tf1 Dc5 (0—1). O victorie care reactualizează stilul lui Lasker.

509. DESCHIDEREA COLLE

Elena Răducanu

Rodica Manolescu

Bucureşti, 1957

1.d4 d5 2.Cf3 c6 3.e3 e6 4.Nd3 Cf6 5.Cbd2 Cbd7 6.0—0 Ne7 7.b3 0—0 8.Nb2 c5 9.Ce5 cd4 10.ed4 Da5 11.f4 Na3 12. Na3 Da3 13.Cdf3 Dd6 14.De2 b6 15.g4 Nb7 16.Cd7 Dd7 17. Ce5 De7 18.Tf3 Ce4 19.Th3 f6 20.Cf3 Tf7 21.Cd2 f5 22.g5 Db4 (→ X) 23.Cf3 g6 (E g5—g6) 24. De3 Tc8 25.Ce5 Tg7 26.Cf3 (E Db4—d2) Tc3 27.De1 Tgc7 28. a3 Dd6 29.Ce5 Tg7 (E Ce5—g6! +—) 30.Th6 Dc7 31.h4 Dc8 32. h5 gh5 33.Dh4 (→ I „h") Nc6 34.Dh5 Ne8 35.Dh4 Tcc7 36.Te1 Tce7 37.Rh2 Dc3 38.Te2 Dd4 ∓ 39.Tg2 Cg5! —+ 40.Tg5 Tg5 41.Dg5 Tg7 42.Dh4 Dg1 (0—1). O partidă excelent jucată de noua campioană a României.

510. GAMBITUL SCOŢIAN

J. Penrose M. Blau

Hastings, 1957/1958

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.c3!? Cf6 5.e5 Cg4 6.cd4 d5 7.Nb5! Nd7 8.Cc3 Ce7?! (B 8... Ne7) 9.0—0 c6 10.Nd3 Dc8 11. Te1 Ne6 12.Cg5 g6 13.Ce6 De6 14.Ng5 h5 15.Db3 (Ad ±) Dd7 16.Te2 Ng7 17.Da3! b6 18.e6! fe6 19.Cd5!! Cf5 (F) 20.Nf5 (1—0). O miniatură plină de farmecul artei şahiste.

511. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski L. Polugaevski

Riga, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cbd7 7.Nc4! Da5 8.Dd2 e6 9.0—0—0 b5 10.Nb3 Nb7 11.The1 Ne7 12. f4 Cc5 13.e5 de5 14.Nf6 Nf6? (B 14...gf6! 15.fe5 0—0—0) 15. fe5 Nh4 16.g3 Ne7 (VD) 17. Ne6! 0—0 18.Nb3 Tad8 19.Df4 b4 20.Ca4! ± h6 21.Cc5 Dc5 22.h4 Nd5 23.Cf5 Nb3 24.ab3 Td1 25.Td1 Tc8 26.De4 Nf8 27. e6 fe6 28.De6 Rh8 29.De4 Dc6 30.Dd3 Te8 31.h5 Ne7 32.Ce7 Te7 33.Dg6! De8 34.g4 Te1 35. De8 Te8 36.Td4 a5 37.Rd2 Te5

38.c3 bc3 39.bc3 Tg5 40.c4 Rg8 41.Tf4 (1—0). Una din victoriile „memorabile" ale lui Spasski din finala celui de al XXV-lea campionat al U.R.S.S.

512. INDIANA REGELUI

M. Botvinnik V. Smîslov

Moscova, meci C.M. (2), 1958

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 (Atacul Sämisch) 0—0 6.Ne3 a6!? 7.Nd3 Cc6 8.Cge2 Tb8 9.a3 Cd7 10.Nb1 Ca5 11.Na2 b5?! (B 11...c5 ±) 12.cb5 ab5 13.b4! ± Cc4 14.Nc4 bc4 15.0—0 c6 16.Dd2 Cb6 17. Nh6 Nh6 18.Dh6 f6 19.a4 Ca8 20.Tfb1 f5 21.De3 fe4 22.fe4 Cc7 23.d5 cd5 24.ed5 Nb7 25. Tf1! Dd7 26.Dd4 e6!? (Y) 27. de6 Ce6 28.Dg4! Tfe8 29.Cd4 Dg7 30.Tad1 Cc7 31.Df4 Te5 32.Cc6 +— Nc6 33.Dc4 d5 34. Dc6 Td8 35.Db6!? (Cra+Crn) De7 36.Dd4 Dd6 37.Tfe1 Tde8 38.Te5 Te5 39.b5 Ce6 40.Da7! d4 41.Ce4! (1—0). „Una din cele mai bune partide din meci" — Botvinnik.

513. APĂRAREA CARO-KANN

V. Smislov M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (19), 1958

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Ng4 4.h3 Nf3 5.Df3 Cf6 6.d3 e6 7. a3! (E Nf8—b4 U d5:e4) Ne7 8.g4!? Cfd7 9.d4 ↗ Cf8 10.Ne3 Cg6 11.Dg3 (A 12.g5 U h3—h4) Nh4 12.Dh2 Cd7 13.0—0—0 Db8 (13...Da5!? U 0—0—0) 14. f4 de4 (B 14...Dc7 U 0—0—0) 15.Ce4 Cf6 16.Cf6 Nf6 17.Df2 Nh4 18.Df3 Ce7 19.Nd3 g6 20. f5! ± ef5 (20...Dg3?! 21.Dg3 Ng3 22.fe6 fe6 23.Nh6 0—0—0 24.Thf1 ±) 21.Nf4! (→ M) Dd8 22.gf5 Dd5 23.Dg4 Nf6 24. The1 ± h5 25.Dg3 h4 (25... 0—0—0? 26.Nb8 Da5 27.fg6 fg6 28.Te6 Dg5 29.Rb1 +—) 26.Dg4 gf5 27.Nf5 Rf8 28.Ne4 Da2 (?!) 29.c3 Td8 30.Tf1! +— Cd5 31.Nd2 (A 32.Nd5 U Tf6 +—) Td6 32.Dc8 Re7 33.Db7 Td7 34.Tde1! Da1 35.Nb1 (1—0). „Partida mea cea mai bună din meci" — Smîslov.

514. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Larsen **O. Panno**

Mar del Plata, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0—0—0 Nd7 9.f4 Ne7 10.Cf3 b5 11.e5 b4 12. ed6!?! (B 12.ef6 bc3 13.Dc3 gf6 =) bc3 13.Dc3 Nf8 14.

f5 Da5 15.fe6 fe6 16.Nf6 gf6 17.Df6 Tg8 18.Nc4 Ng7 19.Dh4 Tb3 20.Nb3 Tb3! —+ 21.ab3 Da1 22.Rd2 Db2 23.Dh7 Tf8 24. Dh5 Rd8 25.Dh4 Re8 26.Dh5 Tf7 27.Dc5 Tf5 28.Dc4 Ce5 29. Ce5 Nh6 (0—1).

515. APĂRAREA CARO-KANN

C. Radovici N. Pădevski

Sofia, 1958

1.e4 d5 2.ed5 Cf6 3.c4 c6 4. d4 cd5 5.Cc3 Cc6?! (B 5...e6) 6. Cf3 e6 7.c5 Ne7 8.Nb5 0—0 9. 0—0 Ce4 10.Nc6 Cc3 11.bc3 bc6 12.Nf4 Da5 13.Dc2 f6 14.Tfe1 Nd8 15.Nd6 Tf7 16.c4 (→ M) Nc7 17.cd5 cd5 18.Ng3 ± Tb8 19.Tab1 Ng3 20.hg3 Tfb7 21. Tb7 Tb7 22.Te3 Tb4 23.Tb3 Da4 24.Dc3 Tb3 25.ab3 Db5 26.De3 Nd7 27.Cd2 Db8 28.f4 Db4 29. Cf3 Rf7 30.Dd3 Nb5 31.Dc2 g6 32.g4 Da5 33.g5 Dc7 34.Dd2 f5 35.Ce5 Re8 36.Db4 a6 37.Rf2?! (37.c6! +— Db6 38.Rh2! Dc7 39.Rg3 Zn) Rd8 38.Dc3 Rc8 39.Db4 Nc6 40.Rf3 Nb5 41.Re3 +— (VD) De7 42.Rf2 Dc7 43. Rg3 De7 44.Dc3 h6 45.De3 hg5 46.fg5 Dc7 47.Rf2 Ne8 48.Cf3 Rd7 49.De1 Db8 50.De5 Db3 51.Dd6 Rc8 52.De6 Rd8 53.Df6 Rc8 54.Da6 Rd8 55.Db6 Db6 56. cb6 Rc8 57.Re3 Rb7 58.Rf4 Rb6 59.Re5 Rb5 60.Rd5 Nc6 61.Re6 Rc4 62.Ce5 Rd4 63.Cc6 Re3 64. Ce5 (1—0). O partidă de luptă,

cu un final rezolvat scolastic de maestrul român.

516. APĂRAREA SICILIANA

Maria Albuleț-Pogorevici

Vera Nedelkovici

București, 1958

1.e4 c5 2.Cc3 d6 3.f4 Cc6 4.Nb5 (Sistemul Vinken) Nd7 5.Cf3 g6 6.0—0 Ng7 7.Nc6 Nc6 8.d3 Cf6 9.h3 e6 10.Ne3 b6 (A d6—d5) 11.De1 0—0 12.g4 → d5 (Y) 13.Nd2 Cd7 14.e5! De7 15.d4 f5 ± (X Ng7) 16.Ce2 Nb5 17.Tf2 Ne2 18.Te2 Tac8 19.c3 Nh6 20.g5 Ng7 21.Dg3 (E h7—h5) Tc6 22.h4 Tfc8 23.Ne3 Df7 24.Tg2 a6 25.Rh1 Nf8? (B 25... Cf8 U De7 ∞) 26.h5 cd4?! ± 27.hg6 hg6 28.Cd4 T6c7 29.Th2 Cc5 30.Rg2 Ce4 31.Tah1! Ng7 32.De1 Rf8 33.Th7 Re7 34.T1h6 (→ X g6) Tg8 35.Cf3 Re8 36. Ch4 Dd7 37.Tg6 d4! (Y) 38.Nd4 Dd5 39.Cf3 Da2 40.Rh3 Rf7 (VD) 41.Tgf6! Re8 (41...Cf6?! 42.ef6 Th8! 43.Ce5 Rg8! 44.Th8

Nh8 45.f7 Tf7 46.Cf7 Nd4 47. Ch6 +—) 42.Nb6 Te7! 43.Dd1 Td7 44.Cd2!! +— (P; A Dd1—h5) Nf6 45.Dh5 Rf8 46.Td7 Th8 47.Td8! (1—0). Un final de o înaltă ținută artistică, condus cu competență de prima maestră internațională de șah a României.

517. PARTIDA SPANIOLĂ

M. Tal — M. Filip

Portoroz, 1958

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Cc6 13.dc5 dc5 14.Cf1 Nd6 15. Ch4!? Ce7 16.Df3 Tfd8 17.Ce3 Db7 18.g4 c4 19.Cef5 Cf5 (E 20.Cg7 Rg7 21.Nh6 +—) 20.Cf5 Nf5 21.gf5 Rh8 22.Rh2 h6 23. Tg1 De7?! (B 23...Nf8) 24.Nd2 Nc5 25.Tad1 Td7 26.Dg3 Df8 27.Rh1 Tad8 28.Nh6!! (Un sacrificiu excepțional, a cărui corectitudine este foarte greu de apreciat la tablă) gh6 29.De5 Ne7 30.Td4! Td4 31.cd4 Rh7 32.Td1! Ce8 33.f6! Cf6 34. Df5 Rh8 35.e5 Dg7 36.ef6 Nf6 37.Tg1 Ng5 38.f4 (1—0). Pentru astfel de combinații Tal a fost bănuit de... vrăjitorie!

518. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer — B. Larsen

Portoroz, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.f3 0—0 8.Dd2 Cc6 9.Nc4 Cd4 10.Nd4 Ne6 11.Nb3 Da5 12. 0—0—0 b5 13.Rb1 b4 14.Cd5 Nd5 15.Nd5 (B 15.ed5!) Tc8? (15...Cd5 =) 16.Nb3! +— Tc7 17.h4 Db5 18.h5! Tfc8 19.hg6 hg6 20.g4 a5 21.g5 Ch5 22.Th5! gh5 23.g6 e5 24.gf7 Rf8 25.Ne3 d5 26.ed5 Tf7 (26...a4 27.d6!) 27.d6 Tf6 28.Ng5 Db7 29.Nf6 Nf6 30.d7 Td8 31.Dd6 (1—0). O victorie de prestigiu la 15 ani, cînd Fischer a primit înaltul titlu de mare maestru. Un record absolut în materie.

519. APĂRAREA SICILIANĂ

D. Bronștein — F. Olafsson

Portoroz, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 Cbd7 7.a3 g6 8.h4!? Ce5 9.Nb3 Ng7 10.Ng5 Da5 11.Dd2 Nd7? (B 11...Cc6) 12.Nf6 Nf6 13.Cd5 Dd2 14.Rd2 Tc8 15.Cf6 ef6 16.Tad1 Re7 17.Nd5 Nc6 18.b3 Nd5 19. ed5 f5 20.c4 Rd7 21.f3 h5 22.

Tc1 Tc7 23.a4! Te8 24.The1 Rd8 25.Te2 Cd7 26.Te8 Re8 27.a5 Ce5 28.Ce2 Rd7 29.Rc3 Tc8 30. Rd4 Te8 31.Cf4 Re7 32.b4 Rd7 33.Tc2 Re7 34.Te2 Rd7 35.c5 Tc8 36.Te5!! +— de5 37.Re5 Te8 38.Rf6 Te3 39.Rf7 Tb3 40. Cg6 Tb4 41.Ce5 Rc8 42.d6 Tb2 43.Re8 Td2 44.Cg5 Rb8 45.g3 Td1 46.Ce7 (1—0). Partidă distinsă cu premiul pentru „cel mai frumos joc poziţional".

520. INDIANA REGELUI

V. Bergraser **V. Ragozin**

Corespondenţă, C.M., 1956/1958

1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.c4 Ng7 4.g3 0—0 5.Ng2 d6 6.0—0 c5 7.Cc3 Cc6 8.d5 Ca5 9.Dd3 a6 10.e4 Tb8 11.e5 Cg4!? 12.e6! fe6 13.Cg5 ed5 (13...Ce5? 14. De2 Cac4 15.f4! ±; 14...Cec4 15.Ce6 Ne6 16.De6 ↗) 14.cd5 (14. Nd5? Rh8 15.Cf7 Tf7! 16.Nf7 Ce5 17.Dd5 b5! → ∓) b5 15. h3? (B 15.De2! A 16.Ce6; 15. Ce2 U Cf4) Cf6! 16.Ce2 Nf5 17.Dd1 Ce8! 18.g4 Nd7 19.Cf4 Cc7 20.Dc2 De8 21.Ne4 Tf6 (X h7) 22.Te1 (VD) Cc4 ↗ 23.a4 Ce5 24.ab5 Cb5! 25.Cfe6 Ne6 26.Ce6 Cd4 (26...Cf3?! 27.Nf3 Tf3 28.De4) 27.Cd4 cd4 28.f4 Cd7 29.Ta6 Cc5 30.Tc6 Df7!? (→ ○ f4) 31.b4! Tb4 32.Tc8 Nf8 33.g5 Tf4 34.Nf4 d3! ∓ (34... Df4? 35.Tf1 Dg5 36.Rh1 Cd7 37.Dc7 +—) 35.Dg2 Df4 36.Tf1 Te4! 37.Rh1! Df5 38.Tf5 gf5!? 39.Df2? (B 39.Dd2 Te2 40.Dc3 Ce4 41.Tf8 Rf8 42.Dh8 Rf7 43.

Dh7 Re8 44.Dg4 Rd7 45.Da8 A = şah etern) f4 40.Dd2 Te3! 41.Df2?! (B 41.Dc3 ∞) Cd7 —+ 42.Td8 Te2 43.Df1 Ce5! 44.Df4 Cf7! (0—1). O partidă tipică pentru stilul lui Ragozin, cel de al doilea campion mondial de şah prin corespondenţă, în care, pe fondul unui joc exact, se remarcă tendinţa permanentă către spectaculos.

521. PARTIDA SPANIOLĂ

N. Pâdevski D. Ianoşevici

Sofia, 1958

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Te8 13.Cf1 Nd7 14.Ce3 g6 15. Nd2 Nf8 16.b4!? cb4 17.cb4 Cc4! 18.Cc4 bc4 19.Tc1 c3?! (B 19...ed4! =) 20.Nb3 ed4 21.Cd4 Ce4 22.Te4! Te4 23.Df3 Nc6 24. Nc3 Nb7! 25.Cb5 De7! 26.Cd6! Te1! 27.Te1 De1 28.Ne1 Nf3 29. Nf7 Rg7 30.Nc3 Rh6 31.Nd2

Rg7 32.Nc3 Rh6 (½—½). O remiză prin șah etern, după o luptă epuizantă.

522. GAMBITUL DAMEI
I. Nikolaevski **D. Drimer**
Varna, 1958

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 e6 4.Cc3 Cf6 5.Ng5 Cbd7 6.cd5 ed5 7.Dc2 Ne7 8.e3 0—0 9.Nd3 Te8 10.0—0—0 (V 10.0—0 „atacul minorității") Cf8 11.Rb1 Ce4!? 12.Ne7 Cc3 13.Dc3 De7 14.h3 Ne6 15.g4 Tac8 (15...Df6?! 16.Ce5 Df2 17.h4 → S) 16.Thg1 c5 17.dc5 Tc5 ↗ 18.Dd2 Cd7 19.Tc1 Tec8 20.Cd4 Ce5 21.Tc5 Tc5 22.Nc2 (B 22.f4) g6 23.f4 Cc4 24.Df2 Nd7 25.Te1 Tc8! ∓ 26.Nd3 Db4 27.Nc4 dc4 28.Cc2 Db6! (A Nd7—c6—e4) 29.Tc1 Nc6 30.Ra1 Ne4 31.Cd4 Tc5 (A Tc5—a5—a2!) 32.Dd2! a5 33.g5 Dc7 34.h4 b5 35.h5 (Cra+Crn. VD) gh5! 36.Ce2!

Td5 ∓ 37.De1 b4 38.Cg3 Nf3 (38...Ng6? 39.f5! Nf5 40.e4 +—) 39.Df1 Ng4 40.Ce4 Rg7 41.Cf6 Td8 42.e4 Dc5 43.Cd5 Ne6 44.Tc4 Db5! (P) —+ 45.Dd3 Nd5 46.Dd4 Rg8 47.Tc1 Dd7 48.ed5 Dd5 49.Df6 h4 50.f5 Dd2 51.Rb1 Dd3 52.Ra1 Dd6 (0—1); 53.Dh6 Dh6 54.gh6 f6 55.Rb1 h3 56.Th1 Td5 57.Th3 Tf5 —+. O foarte frumoasă realizare a tînărului maestru român.

523. APĂRAREA SICILIANĂ
M. Farré A. Gudmundsson
München, Olimpiada, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.f3 Cc6 8.Dd2 a6 9.0—0—0 Nd7 10.g4 Tc8 11.Ne2 0—0 12.h4 Cd4 13.Nd4 Da5 14.Rb1 e5?! 15.Ne3 Ne6 16.a3 Tfd8 17.Ng5 Td7 18.h5 Tdc7 19.h6 Tc3?! 20.hg7 T8c6 21.Nf6 Tb6 22.Nb5!! Tb5 23.Dd6 Tc8 24.Df8! (1—0). Un excepțional final-studiu realizat într-o partidă practică.

524. APĂRAREA SICILIANĂ
W. Unzicker S. Reshevsky
München, Olimpiada, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 Dc7 9.Ne3 Cc6 10.Rh1 0—0 11.Nf3 Ca5 12.De1 Cc4 13.Nc1 e5?! (B 13...Nd7) 14.Cf5! Nf5 15.ef5 Tac8 16.g4! (A 17.g5) e4!? 17.Ce4 Tfe8 18.Cf6 Nf6 19.Df2 Nb2 20.Nb2 Cb2 21.Tab1 Ca4 22.Tb7 Dc4 23.Dg2 (A 24.Nd5) Cc3 24.g5 Tb8 25.Td7 Tb1?! 26.Tb1 Cb1 27.De2!

Dc8 28.Tc7! Dd8 29.Dc4 d5 30. Nd5 Cd2 31.Dc6! Tf8 32.Tf7! Tf7 33.g6 hg6 34.fg6 Rf8 35. gf7 Ce4 36.De8 (1—0).

525. APĂRAREA TARRASCH

M. Tal Z. Milev

München, Olimpiada, 1958

1.c4 c5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.d4 d5 6.cd5 Cd5 7. Nc4 Cb6 8.Nb5! a6?! (B 8...Nd7) 9.Nc6 bc6 10.0—0 Nb7 11.Ce4 Cd7 12.Dc2 Db6 13.Ce5! (A 14. Cd7) cd4 14.Cd7 Rd7 15.ed4 Re8 16.Ne3 (A 17.d5) Dc7 (VD)

17.d5! ed5 18.Tfe1!! (O mutare care a făcut senzație în „Olimpul șahist") Rd8 19.Db3 c5 (19...Rc8 20.Cc5 +—) 20.Cc5! (1—0). Una din cele mai „severe" partide ale Olimpiadei.

526. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov St. Witkowski

Polanica Zdroj, 1958

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.e5 Cd5 4.Cc3 e6 5.Cd5 ed5 6.d4 d6 (Moda vremii) 7.Nb5! Cc6 8. 0—0 Ne7 9.c4! Ne6 10.Ne3 de5 11.Ce5 Dc7 12.Nf4 Db6 13. dc5! ± Dc5 14.b4! Db6 15.Da4 Tc8 16.c5 ± Dd8 17.Cc6 bc6 18.Nc6 Nd7 19.Nd7 Dd7 20.Dd7 Rd7 21.Ne5 +— Nf6 22.Tfe1 Re6 23.Nf6 Rf6 24.Tad1 Thd8 25.Td4 Td7 26.f4 a5 27.a3 g6 28.h3 Tb8 29.Tc1 ab4 30.ab4 Tdb7 31.c6 Tc7 32.Tc5 Ta7 33. b5 Ta1 34.Rh2 Tb1 35.Tdd5 Re6 36.c7 Tc8 37.Td8 (1—0).

527. DESCHIDEREA RETI

B. Larsen **F. Olafsson**

Beverwijk, 1959

1.g3 e5 2.Ng2 d5 3.b4!? Nb4 4.c4 Ne6 5.Nb2 Cc6 6.f4 Cge7!? 7.Cf3 d4 8.Ce5 Ce5 9.fe5 0—0 10.Dc2 Cg6 11.Nb7? (B 11.0—0) Tb8 12.Ne4 f5! 13.Nd3 Ce5 ∓ (M) 14.0—0 Nc5 15.Na3 Dd6 16. Nc5 Dc5 17.Dc1 f4! ∓ → 18. gf4 Cd3 19.ed3 Nh3 20.Tf3 Dh5 21.Tg3 Tf4 22.Ca3 —+ Tbf8 23.Cc2 Df5 (0—1). O valoroasă victorie a proaspătului mare maestru islandez.

528. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Holmov P. Keres

Tbilisi, 1959

1.e4 c5 (Adversar declarat al Sicilienei, Keres „încearcă marea cu degetul") **2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.e5 Cg4 5.Nc6 dc6 6.0—0 g6 7.Te1 Ng7 8.h3 Ch6 9.Cc3 b6?!** (Cauza tuturor relelor care se vor abate pe capul lui Keres, după părerea lui

Holmov; la 9...0—0 negrul s-a temut de 10.g4!, fără a observa că după 10...f5 11.g5 Cf7 12.e6 Cd6 13.d3 f4! are contrajoc. VD) **10.d4!** (Începutul unui atac

foarte original și, din această cauză, foarte greu de prevăzut) **10...cd4 11.Cd4 c5?!** (Dacă ar fi știut ce-i în mintea lui Holmov, negrul ar fi jucat 11...Nb7 cu posibilități de apărare după 12. Nh6 Nh6 13.Dg4 0—0 14.Tad1) **12.Cc6! Dd7! 13.Ce7!!** (Un „sacrificiu imposibil", care se va dovedi corect) **13...Re7** (După partidă Holmov a demonstrat că negrul ar fi putut opune o rezistență mai îndelungată după 13...Dd1 14.Td1 Re7 15.Ng5! Re6 16.Td6 Rf5 17.f4!) **14.Nh6 Nh6 15.Df3 Ng7!? 16.Cd5! Rd8 17.Tad1 Nb7** (La 17...Db7 urma 18.e6! fe6 19.Cb4! decisiv) **18. Db3 Nc6** (După care negrul nu mai are apărări suficiente) **19. Cb6 ab6 20.Df7! Ne5 21.Td7 Nd7 22.Te5 Rc7 23.Te7 Tad8 24.a4 g5 25.Dd5 The8 26.Th7 g4 27.a5 gh3 28.ab6 Rb6 29.Td7** și negrul a cedat, Holmov obținînd premiul de frumusețe al celui de al XXVI-lea campionat al Uniunii Sovietice. Într-o analiză făcută în „Buletinul celui de al XXXVI-lea campionat al U.R.S.S.", se apreciază că cea mai frumoasă realizare din finalele unionale trebuie aleasă dintre partidele Toluș—Kotov (1945), Holmov—Keres (1959) și Holmov—Bronștein (1965).

529. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Nestorescu V. Kirilov

Corespondență, 1958/1959

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.f4 Cc6 7. Cc6 bc6 8.e5 Cd7 9.ed6 ed6 10. Ne3 Cf6 11.Dd2 Ne7 12.0—0—0 Da5 13.h3 Ne6 14.b3 Da3 15. Rb1 Tb8 (→ b3) 16.g4 a5 17. Ng2 d5 18.Nd4! ± 0—0 19.f5! Nd7 20.fg6 fg6 21.g5 +— Nf5!? 22.gf6 Nf6 23.Nf6 Tf6 24.Ra1 Tf7 25.Cd5 (1—0). O remarcabilă realizare a unuia dintre cei mai buni problemiști români contemporani.

530. APĂRAREA OLANDEZĂ

B. Larsen A. Lutikov

Moscova, 1959

1.c4 f5 2.Cc3 Cf6 3.d4 d6 4.Cf3 g6 5.Nf4 Ng7 6.h4 Ch5 7.e3 0—0 8.c5!? (A 9.Db3 U 10. Cg5 →) c6 9.Db3 d5 10.g3 Cd7 11.Ne2 Da5 12.0—0 Cdf6 13.Ce5 Cf4 14.ef4 Ce4 15.Ce4

fe4 16.De3 Dc7 17.Tfc1 Ne6 18. b4 (→ Fd) ± Ne5 19.de5 Dd7 20.a4 Tf7?! (B 20...a6) 21.b5 Td8 22.a5 d4 23.De4 Nd5 24.e6! ± Ne6 25.a6! Nd5 26.Dd3 cb5 27. ab7 Nb7 28.Ta7 Dc5 (VD) 29.

Tb7!! ± Db7 30.c6 Dc7 31.Db5 Tf6 32.h5 Rg7 33.De5 Tdd6 34. h6! Rf8 35.Nd3 Re8 36.Ne4 Rf8 37.g4 d3!?! 38.Nd3! Dc8!? (P) 39.f5! +— Td3 (39...Tc6? +—) 40.g5 Tc6 41.Dh8 (1—0). „Parada subtilităţilor", onorată cu premiul de frumuseţe al turneului.

531. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Smîslov — B. Larsen

Moscova, 1959

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cc3 Nb4 6.Cdb5 a6 7.Cd6 Re7 8.Nf4 Cf6 (∞) 9.Nc4! Da5 10.0—0 Ce5! 11.Cc8 (11. Cd5!? ∞) Tac8 12.Nb3 Nc3 13. bc3 Dc3 (∞) 14.Te1 d6 15.De2 Thd8 16.Tad1 Rf8 17.Rh1 b5 18.Ng5 Cg6 19.Nd2 (19.f4?! h6! 20.Nf6 Df6!) Dc7 20.f4 Rg8 21.Tf1 Dc6 22.Na5! Te8 23.Td4 e5 24.fe5 de5 25.Tb4! Cf4 26. De3 Ce6 27.Nb6 Tb8 28.Na7 (Larsen a crezut că acum va cîştiga, dar Smîslov văzuse tot. VD) a5 29.Nb8 Tb8 30.Nd5!

(∞) Cd5 31.ed5 Dd5 32.Da7! Tf8 33.Da5 Cf4! (∞) 34.Tbf4 ef4 35.a4 Dc4 36.Db5 Dc2 (1/2—1/2). O partidă care ilustrează convingător „explozia şahistă" de după 1948, prin bogatul său conţinut de idei.

532. APĂRAREA SICILIANĂ

Kveta Eretova — Olga Rubţova

Plovdiv, 1959

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Nb5 Nd7 8.Nc6!? (Tr 8.0—0) bc6 9.Df3 c5 10.e5! cd4 11.ef6 g6 12.Ce2 Tb8 13.Cd4 Tb2? (Eroarea decisivă; trebuia continuată dezvoltarea) 14.0—0

Dc8 15.Tfb1 Tb8 16.Tb8 Db8 17.Db3! Dc8 18.Tb1 e5?! (B 18...d5) 19.Cb5 Ne6 20.Da4 Nd7 21.Da7 h6 22.Cc7 Rd8 23.Ne3 (1—0). Partidă distinsă cu premiul 1 de frumusețe.

533. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Keres — S. Gligorici

Zürich, 1959

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Nb7?! (Tr 9...Ca5) 10.d4 Ca5 11.Nc2 Cc4 12.b3!? Cb6 13.Cbd2 Cbd7 14.Nb2 ± (Ad) c5 15.Cf1 Te8 16.a4 Nf8 17.Cg3 Dc7 18.Dd3 (→ b5) c4 19.bc4 bc4 20.Dd2 g6 21.Na3 Tad8 22.Tab1 Nc8 23.De3 Ng7 (Modul în care Keres folosește avantajul de spațiu merită studiat cu atenție. VD) 24.de5 ± de5 25.Ted1 Nf8

26.Nf8 Tf8 27.Dg5 Ce8 28.De7 Cg7 29.Cf1 Ce6 30.Ce3 Cf4 31. Rf1 (E Cf4—e2) f6 32.Cg4 Cd3 33.Td3!! +— cd3 34.Nb3 Rh8 35.Cf6!! Tf6 36.Cg5 Tf2! (Ingenios contraatac, dar . . .) 37.Rg1! (37.Rf2? Dc5 =) Tf1! 38. Rh2! (1—0). Una din cele mai bune partide ale lui Keres din perioada respectivă.

534. GAMBITUL DAMEI

M. Tal — D. Keller

Zürich, 1959

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.d4 c6 5.Ng5 dc4 6.e4 b5 7.a4 (O continuare mai puțin obișnuită) **7...Db6 8.Nf6 gf6 9.Ne2 a6** (Negrul se consolidează pe flancul damei, scăpînd din vedere asigurarea poziției regelui. De această eroare strategică se va folosi albul în mod magistral) **10.0—0 Nb7 11.d5!** (Începe atacul în centru) **11...cd5 12.ed5 b4 13.a5! Dc7** (De aici Tal pornește un îndrăzneț sacrificiu de piese departe calculat. VD) **14.de6! bc3 15.Cd4!**

(Poanta) **15...Tg8 16.Da4 Rd8 17.g3 Nd5 18.Tfd1 Rc8 19.bc3** (Este deschisă coloana „b") **19... Nc5 20.e7 Cc6 21.Ng4 Rb7 22. Cb5!** (Excelent; calul nu poate fi luat) **22...De5! 23.Te1?!** (Era indicat 23.Tab1 pentru menţinerea presiunii) **23...Ne4?!** (După 23...Dg5!, care a fost găsită la analizele de acasă, negrul putea obţine reale contraşanse) **24.Tab1 Tg4 25.Te4! De4 26.Cd6 Rc7 27.Ce4 Te4 28.Dd1! Te5** (Deşi are avantaj material, negrul este pe marginea prăpastiei) **29.Tb7!** (Lovitura de graţie) **29...Rb7 30.Dd7 Rb8 31. c8D Te8 32.De8 Rb7 33.Dd7 Rb8 34.Dc6** după care negrul ... s-a prăbuşit. O partidă cum rar se întîlneşte, jucată cu adevărat în stilul lui Tal.

535. APĂRAREA CARO-KANN

M. Tal — V. Smislov

Bled/Zagreb/Belgrad, 1959

1.e4 c6 2.d3!? (Se evită rutina!) **2...d5 3.Cd2 e5 4.Cf3 Cd7?!** (Era mai indicată dezvoltarea unuia din nebuni) **5. d4!? de4 6.Ce4 ed4** (Cu cîştig de tempo pentru alb) **7.Dd4 Cgf6 8.Ng5 Ne7 9.0—0—0 0—0 10.Cd6 Da5 11.Nc4 b5 12.Nd2!** (Ocupă diagonala Nc3 cu cîştig de tempo şi oferă damei cîmpul g5) **12...Da6?** (Era mai bine 12...Da4) **13.Cf5 Nd8** (VD) **14. Dh4!** (Un sacrificiu motivat de poziţia nefavorabilă a pieselor negrului) **14...bc4 15.Dg5 Ch5**

16.Ch6 Rh8 17.Dh5 Da2 18.Nc3 Cf6 19.Df7!! (Decisiv) **19...Da1 20.Rd2 Tf7 21.Cf7 Rg8 22.Ta1 Rf7 23.Ce5 Re6 24.Cc6 Ce4 25. Re3 Nb6 26.Nd4** şi negrul a cedat. O partidă tipică pentru „stilul psihologic" al lui Tal şi o bună lecţie combinativă, distinsă cu premiul de frumuseţe al Turneului candidaţilor.

536. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Smîslov — **P. Keres**

Bled/Zagreb/Belgrad, 1959

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 cd4 13.cd4 Nb7! 14.Cf1 Tac8 15. Nd3 Cd7 16.Ce3 ed4 17.Cd4 Nf6 18.Cdf5?! g6 19.Ch6 Rh8 20. Tb1 Ng7 21.Chg4 h5! 22.Ch2 Cc5 23.Cd5 Nd5 24.ed5 Cd3 25. Dd3 Dc2 26.Td1 Tfe8 (A Te8—e1) ∓ 27.Dc2 Tc2 28.Cf1 Cc4 29.b3 Cb2! 30.Td2 Td2 31.Nd2 Cd3 (→ d5) 32.Ce3 f5 33.Rf1

Nd4 34.Cc2? (B 34.Cd1) Nf2! 35.Nc3 Rg8 36.Td1 Cc5! ∓ 37. Nd4 Nd4 38.Cd4 Te3 39.Ce6 Tc3! 40.Cg5 Cd3 41.Ce6 Rf7 42. h4 Rf6 43.Re2 Cc5 44.Cc5 Tc5 +— 45.Rf3 g5! 46.hg5 Rg5 47. Td3 b4 48.Td2 Tc3 49.Rf2 h4 50.Rg1 Rf4 51.Rh2 Re4 52.Td1 a5 53.Td2 f4 (Un final foarte instructiv) 54.Tf2 Td3 55.Tc2 Rd5 56.Tc8!? f3 57.Tf8 fg2 58. Tf5 Re4 59.Ta5 h3 (0—1). O realizare „estivală" a marelui maestru Keres.

537. INDIANA REGELUI

M. Tal — R. Fischer

Bled/Zagreb/Belgrad, 1959

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Cf3 e5 7. d5 Cbd7 8.Ng5 (Moda zilei) h6 (Se pare „Ideea Fischer") 9. Nh4 a6 10.Cd2 De8 11.0—0 Ch7 12.b4 (→ Fd) ± Cg5 13.f3 f5 14.Nf2 De7 15.Tc1 Cf6 16.c5 Nd7 17.Dc2 Ch5 18.b5!? fe4 19. Cde4 Ce4 20.fe4 Cf4 21.c6 Dg5 22.Nf3 bc6 23.dc6 Ng4 24.Ng4 Dg4 25.Ne3 ab5 26.Nf4 (F) ef4 27.Cb5 Tf7 28.Dc4 ± (Ap) Tc8?! (B 28...Rf8) 29.Tf3 Ne5 30.Tcf1 Rg7 31.a4 Ta8 32.Rh1 Dg5 (B 33...g5) 33.g3! ± Taf8 34.gf4 Nf4 35.Cd4! +— Dh4 36.Tf4! Tf4 37.Ce6 Rh8 38.Dd4 T8f6 39.Cf4 Rh7 40.e5 de5 41. Dd7 (1—0). O partidă deosebit de instructivă.

538. APĂRAREA FRANCEZĂ

P. Keres — G. Stahlberg

Telepartidă, 1959

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e5 Cfd7 6.h4 f6 7.Dh5 Rf8 8.ef6 Cf6 9.Df3 c5 10.dc5 b6 11.h5 h6 12.Nf6! Nf6 13.Ch3 Cc6 14.Cf4 bc5?! (Poanta planului lui Stahlberg, care considera că va urma 15.Cg6 Rg8 16.Ch8 Rh8 ∞; B 14...Cd4! 15.Dd1 bc5) 15.Nd3! (Surpriza) Ce5 16.Cg6 Cg6 17.Ng6 Dd6 18.0—0 Nd7 19.Tad1 Td8 20. Tfe1! Ne8! 21.De3! Nf7 22.Ce4 Db6 23.Cc5 e5 24.Da3! Rg8 25. b4 Ng6 26.hg6 h5 27.Td5!! +— Td5 28.Db3 (1—0).

539. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Em. Reicher — **P. Joița**

București, 1959

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.g3 Cc6 4.Ng2 g6 5.Tb1 Nd7 6.b4 Dc8 7.b5 Cd8 8.d3 Ng7 9.a4 Ce7 10.Cd5?! (B 11.h4) Cd5 11.cd5 a6! = 12.Nd2 ab5 13.ab5 f5 14. Cf3 Cf7 15.0—0 0—0 16.Dc2 b6 17.Tfc1 Ta7 18.Ne3 Da8! ∓ ↗ 19.Cd2 Ch6 20.Cc4 f4 → 21.Nd2 Cg4 22.Ne1 De8! 23.h3 Ch6 24. Db3 Cf5! 25.e3 f3 26.Nh1 Df7 (A 27...Cg3) 27.Cd2 Cg3 ∓ 28. Nf3 Cf5 29.Tc4! (∞) Nh6 30. Ng2 (E 31...Ce3) Cd4!! 31.Db2 Cb5 32.Tb4 Ca3 33.Ta1?! (B 33. Tc1 ∓) Cc2! —+ 34.Ta7 Ce1 35.Ce4 Cg2 (Un cal omnipotent) 36.Rg2 Df3 37.Rf1 Dd1! 38. Rg2 Nh3 39.Rh3 Dh1 40.Rg4

Df3 41.Rh4 g5 (0—1). Una din cele mai frumoase partide din finala campionatului României.

540. INDIANA NIMZOVICI

B. Koch M. Salm

Corespondență, Olimpiada, 1958/1960

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Ce2 d5 6.a3 Ne7 7. cd5 ed5 8.b4 c6 9.Cg3 Te8 10. Nd3 b5 11.Nd2 Cbd7 12.a4! Nb4 13.ab5 c5 14.0—0 c4 15.Nc2 Cb6 16.Db1 Nf8 17.e4! g6 18.e5 Cfd7 19.f4 Nh6 20.Dd1 f5 21.Cf5! gf5 22.Dh5 Ng7 23.Nf5 Cf8 24.Nc8 Dc8 25.f5 Ne5 26.de5 Dc5 27. Rh1 Te5 28.Dg4 Rh8 29.Nh6 Dc7 30.Dd4 Te8 31.Nf4 Cfd7 32.Tae1 Rg8 33.Ne5 Te5 34.f6! Rf8 35.Dg4 1—0). Una din cele mai bune partide ale Olimpiadei a III-a de șah prin corespondență.

541. APĂRAREA OLANDEZĂ

Elisabeta Bikova

Kira Zvorikina

Moscova, meci C.M., 1960

1.Cf3 f5 2.d4 Cf6 3.Nf4 g6 4.e3 Ng7 5.h3 c5 6.c3 b6 7. Cbd2 0—0 8.Nd3 Na6 9.Na6 Ca6 10.Db3 Rh8 11.Cg5 De8 12.0—0—0! cd4 13.ed4 Tc8 14. Tde1 Cc7 15.Cc4 Ce4! 16.f3! b5 17.Cd6 ed6?! (Cd6!?) 18.fe4 De7 19.Db4 fe4 20.Te4 Df6 21.Dd6 Ce6 22.Ce6 de6 23.g3 Tfd8 24. De6 De6 25.Te6 Td4 26.The1 Tdd8 27.Rb1 a5 28.Tb6 Td5 29.a3 Rg8 30.Te7 Nf8 31.Teb7 b4 32.ab4 ab4 33.cb4 Td1 34. Ra2 Td3 35.Tb8 Tb8 36.Tb8 Rf7 37.Tb7 Re6 38.Tb5 Ne7 39.Tb7 Nf8 40.Th7 Nb4 41.Tb7 Ne1 42. Tb3 Td1 43.Te3 Rf7 44.Rb3 Nf2 45.Tf3 (1—0). O partidă care prezintă stilul clasic de joc al celei de a treia campioane mondiale de șah, Elisabeta Bikova.

542. GAMBITUL DAMEI

M. Taimanov L. Polugaevski

Leningrad, 1960

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Da4 Cbd7 5.Cc3 e6 6.e4 c5 7. d5 ed5 8.e5! d4? 9.Nc4 dc3 10.ef6 Df6 11.Ng5 Dc6 12.0—0—0!! (Un sacrificiu de antologie) cb2 13.Rb2 Ne7 (13...Da4? 14. The1 Ne7 15.Te7 Rf8 16.Tf7 Rg8 17.Tfd7 Dc4 18.Td8 Rf7 19. Ce5 +—) 14.The1 f6 15.Nb5 Db6 16.Rc1 ± fg5 17.Nd7 Rf8 18.Te7! Re7 19.De4 +— Rd8 20.Nf5 Rc7 21.De5 Rc6 22.Td6 Rb5 23.Db2 (1—0). Una dintre cele mai inspirate partide ale anului, ilustrînd nivelul la care a ajuns arta în jocul de șah.

543. INDIANA BENONI

B. Larsen E. Gheller

Copenhaga, 1960

1.g3 d5 2.Ng2 e5 3.Cf3 Cc6 4.0—0 Cf6 5.c4 d4 6.d3 Nd6 7. Ca3 0—0 8.Tb1 Te8 9.Cc2 a5 10.b3 h6 (?!) 11.a3 Nf5 12.b4 ab4 13.ab4 Dd7 14.b5 Cd8 15. e3! de3 16.Ce3 Nh7 17.Nb2 c6 18.Ta1! ± Ta1 19.Da1 cb5 20. Ce5 Dc7 21.Cf3! Ne7 (21...Nd3? 22.Nf6 Nf1 23.Cd5!. VD) 22.

Tc1! bc4 23.dc4 Db6 24.Cd5 Cd5 25.cd5 Nf8 26.Nd4 Db3 27. Ce5 b5 28.Cd7 Na3 29.Ng7! Nc1 30.Cf6 Rg7 31.Ce8 Rf8 32.Dh8! Re7 33.d6 Rd7 34.Cf6 Rc8 35. Nh3 Rb7 36.Dd8 Dd1 37.Rg2 Nd3 38.Nc8 Ra8 39.Da5 (1—0). După unii cronicari, cea mai bună partidă din cariera lui Larsen.

544. APĂRAREA CARO-KANN

M. Tal — **M. Botvinnik**
Moscova, meci C.M. (9), 1960

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.C1e2 Cf6 7.h4 h6 8.Cf4 Nh7 9.Nc4 e6 10.0—0 (A ∅ e6) Nd6 11. Ce6!? fe6 12.Ne6 Dc7 13.Te1 Cbd7 14.Ng8 Rf8 15.Nh7 Th7 16.Cf5 g6! (40′) 17.Nh6 Rg8 18. Cd6 Dd6 19.Ng5 Te7 20.Dd3 ± (Momentul critic al partidei) Rg7 21.Dg3!?! Te1 22.Te1 Dg3 23.fg3 Tf8! 24.c4 Cg4 25.d5 cd5 26.cd5 Cdf6 27.d6 Tf7 28. Tc1 Td7 29.Tc7 Rf7 30.Nf6 Cf6 31.Rf2 Re6 32.Td7 Rd7 33. Rf3 Rd6 ∓ 34.Rf4 Re6 35.g4 Cd5 36.Re4 Cf6 37.Rf4 Cd5 38. Re4 Cb4 —+ 39.a3 Cc6 40.h5 g5 41.h6 Rf6! 42.Rd5 Rg6 43. Re6 Ca5 44.a4 Cb3 45.Rd6 a5 46.Rd5 Rh6 47.Rc4 Cc1 48.Rb5 Cd3 49.b3 Cc1 50.Ra5 Cb3 51. Rb4 Cc1 52.Rc3 Rg6 53.Rc2 Ce2 54.Rd3 Cc1 55.Rc2 Ce2 56.Rd3 Cf4 57.Rc4 Rf6 58.g3 Ce2 (0—1). Un exemplu clasic al aşa-numitei „apărări active".

545. APĂRAREA OLANDEZĂ

M. Tal — M. Botvinnik
Moscova, meci C.M. (19), 1960

1.c4 f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d4 d6 6.Cc3 e6 7. 0—0 0—0 8.Dc2 Cc6 9.Td1 (Ideea sistemului este înaintarea e2—e4 care dă albului avantaj din deschidere) **9...De7 10.Tb1 a5 11.a3 Cd8 12.e4! fe4 13.Ce4 Ce4 14.De4 Cf7** (Albul a obţinut majoritatea în centru) **15.Nh3 Df6 16.Nd2 d5 17.De2 dc4 18.Nf4 Cd6 19.Cg5 Te8 20. Ng2 Ta6 21.Ce4 Ce4 22.Ne4 b5 23.b3!** (Albul ocupă poziţii excelente şi declanşează „marele atac". VD) **23...cb3 24.Db5 Tf8 25.Db3 Tb6 26.De3 Tb1 27.Nb1 Nb7 28.Na2 Nd5 29.Nd5 ed5 30. Nc7 a4** (Acum cîştigarea partidei de către alb este evidentă) **31.Td3 Df5 32.Ne5 Nh6 33.De2 Tc8?!** (Cronicarii spun că era mai bine 33...De4, dar ... numai pentru prelungirea agoniei)

34.Tf3 Dh3 35.Nc7! Nf8 36.Db5! De6 37.Ne5 Dc6 38.Da5 Ta8 39. Dd2 Tc8 40.Rg2 Dd7 41.h4 după care negrul a cedat. „Această partidă este cea mai bună realizare a mea din meci", a mărturisit cu multă bucurie Tal, care în final a cîştigat şi titlul suprem ... pentru un an.

546. GAMBITUL REGELUI

B. Spasski R. Fischer

Mar del Plata, 1960

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. h4 g4 5.Ce5 Cf6 6.d4 d6 7.Cd3 Ce4 8.Nf4 Ng7 9.Cc3 Cc3 10. bc3 c5! 11.Ne2! cd4 12.0—0 Cc6 13.Ng4 0—0 14.Nc8 Tc8 15.Dg4 (Ad Fr) f5 16.Dg3 dc3 17.Tae1 Rh8 (B 17...Dd7!) 18.Rh1 Tg8 19.Nd6 Nf8 20.Ne5 Ce5 21.De5 Tg7 22.Tf5 Dh4 23.Rg1 Dg4 24. Tf2 +— Ne7 25.Te4 Dg5 26. Dd4 Tf8 27.Te5 Td8 28.De4 Dh4 29.Tf4 (1—0). Prima partidă cîştigată de Spasski la Fischer.

547. APĂRAREA SICILIANĂ

Nona Gaprindaşvili **Margareta Teodorescu**

Tbilisi, 1960

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.c4 Cf6 6.Cc3 Cd4 7.Dd4 d6 8.Ne3 Ng7 9.Ne2 0—0 10.Dd2 Ne6 11.f3 Da5 12.Tb1 Tfc8! 13.b4 Dd8 14.Cd5! (Aparent, albul domină, dar rămînerea regelui în centru va fi speculată exemplar de către negru. VD) b5!! 15.Tc1 bc4 16.

Nc4 Cd5 17.ed5 Nd7 18.b5? (B 18.0—0) Nb5! ∓ 19.Nb5 Tc1 20.Dc1 Da5 21.Rf2 Db5 22.Dc6 Dc6 23.dc6 Tc8 24.Tc1 a6 25. Tb1 f5!! 26.Tb6?! f4! —+ 27. Ta6 fe3 28.Re3 Rf7 29.a4 Re6 30.a5 Rd5 (0—1). Una din cele mai frumoase partide ale campioanei române.

548. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Matanovici **Gh. Mititelu**

Budapesta, 1960

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.Dg4 Ce7 7.

b4 cd4 8.ba5 dc3 9.Dg7 Tg8 10. Dh7 Cbc6 11.f4 (11.Cf3!?) Da5 12.Cf3 Nd7 13.Cg5 Tf8 14.Tb1! 0—0—0! 15.Cf7 Tf7 16.Df7 Ne8! 17.Df6 (17.De6 Nd7 18.Df6 Nf5 19.Ne2 Dc5! → ∓) Ng6 18.Ne2 Nc2 (B 18...Da4!) 19. Tb5! Da4 20.Tc5 Rb8 21.Tc3 De4! ∓ 22.Te3 Dg2 23.Nf3 Dg8 24.Te2 (B 24.Rf2) Cd4! 25.De7 Cf3 26.Rf2 Ne4 27.Td1 Tc8 28. Dd6 Ra8 29.Nb2 Dg4! 30.Tc1 Th8 31.Dd7?! Th2 —+ 32.Re3 Te2 33.Re2 Dg2 (0—1).

549. GAMBITUL DAMEI

A. Sokolski — I. Nei

U.R.S.S. 1960

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 e6 4. Db3 Cf6 5.Cc3 Cbd7 6.g3 Ne7 7.Ng2 0—0 8.0—0 b6 9.cd5 ed5 10.Nf4 Rh8 11.Tac1 Ch5? 12. Cd5! Cc5 13.dc5 Ne6 14.Ne3 Nd5 15.Dc2 Cf6 16.Tfd1 Db8 17.b3 Db7 18.Nd4 bc5 19.Nc5 Nc5 20.Dc5 Tfe8 21.Cd4 Cd7 22. Dd6 Ng2 23.Rg2 Ce5 24.Cf5 h6 25.Tc5 f6 26.f4 Db6?! 27.Te5! (27.fe5? Tad8!) fe5 28.Dd7 Tg8 29.Ch6! gh6 30.Td6 Tg7 31. Th6 Rg8 32.De6 Tf7 33.Dg6 Tg7 34.Dh5! Rf8 35.Th8 (1—0).

550. INDIANA BENONI

J. Penrose — M. Tal

Leipzig, Olimpiada, 1960

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.d5 ed5 5.cd5 d6 6.e4 g6 7. Nd3 Ng7 8.Cge2 0—0 9.0—0 a6 10.a4 Dc7 11.h3 Cbd7 12.f4 Te8 13.Cg3 c4 14.Nc2 Cc5 15.Df3 Cfd7 16.Ne3 b5 17.ab5 Tb8 18. Df2! ab5 19.e5! de5 20.f5! Nb7 21.Tad1! Na8 22.Cce4! Ca4 23. Na4 ba4 24.fg6 fg6 25.Df7 Rh8 26.Cc5 Da7 27.Dd7 Dd7 28.Cd7 Tb2 29.Cb6 Tb3 30.Cc4 Td8 31. d6 Tc3 32.Tc1 Tc1 33.Tc1 Nd5 34.Cb6 Nb3 35.Ce4 h6 36.d7 Nf8 37.Tc6 Ne7 38.Nc5 Nh4 39.g3 (1—0). „Nemuritoarea" lui Penrose! Una din marile surprize ale Olimpiadei.

551. APĂRAREA FRANCEZĂ

R. Fischer — M. Tal

Leipzig, Olimpiada, 1960

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Na5 6.b4 cd4 7. Dg4! Ce7 8.ba5 dc3 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 Cbc6! 11.Cf3! Dc7 12. Nb5! Nd7 13.0—0 0—0—0 14. Ng5 (VD) Ce5 (14...Th8!?) 15.

Ce5! Nb5! (15...De5?) 16.Cf7! Nf1!? 17.Cd8 Tg5 18.Ce6 Tg2 19.Rh1! De5 20.Tf1 De6 21.Rg2 Dg4 (½—½); 20...Tg6 21.De7

Te6 22.Dc5 Rb8 23.a6! =. „O partidă admirabilă!" — Urseanu.

552. INDIANA BENONI

M. Botvinnik L. Schmid

Leipzig, Olimpiada, 1960

1.d4 c5 2.d5 d6 3.e4 g6 4.Cf3 Ng7 5.Ne2 Cf6 6.Cc3 Ca6! 7.0—0 Cc7 8.a4 a6 9.Cd2 Nd7 10.Cc4 b5 11.e5!? de5 12.ab5 ab5 13.Ta8 Da8 14.Ce5 b4 15.d6! bc3 16.dc7 Dc8 17.Nf4! cb2 18.Cd7 Cd7 19.Nb5 Nd4 20.c3 e5 21.cd4 ef4 22.Nd7 Dd7 23.De2 Rf8 24.De5 Rg8 25.Tb1 f6 26.Dc5 Rg7 27.Tb2 Te8 28.Tb1 f3 29.gf3 Dh3 30.Dc6 (1—0).

553. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Tal M. Najdorf

Leipzig, Olimpiada, 1960

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 ed4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne3 a6 7.f4 b5 8.Df3 Nb7 9.Nd3 Cbd7 10.0—0 Ne7 11.a3 0—0 12.Dh3! Dc7 13.Tae1 Cc5 14.Nf2 d5?! (B 14...Cd3) 15.ed5! Cd3 16.cd3 Nd5 17.Cd5 ed5 18.Cf5 Nc5 19.d4!? Na7 20.Nh4 Ce4 21.Te4! de4 22.Nf6 Db6 23.Ng7 Tfe8 24.Ne5 Dg6 25.Ch6 Rf8 26.f5! (1—0).

554. INDIANA REGELUI

M. Euwe **Th. Ghiţescu**

Leipzig, Olimpiada, 1960

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 d6 5.Cc3 0—0 6.e4 Cbd7 7.Cge2 e5 8.d5 a5 9.0—0 Cc5 10.h3 Ce8 11.Ne3 f5 12.ef5 gf5 („Nodul gordian" al partidei) **13.f4 e4 14.Dd2?!** (O dezvoltare solidă, dar pentru un joc viabil era mai indicat 14.Cd4 Cf6 15.g4 fg4 16.f5 gh3 17.Nh3 cu bune şanse de atac pentru alb) **14...h5 15.Rh2?!** (Era necesar 15.b4) **15...h4 16.Nd4 hg3 17.Cg3 Tf7 18.Cce2 Nd4 19.Cd4 Dh4 20.Cc2 Tg7 21.Ce2 Cf6 22.Ce3 Cd3 23.Cd4?!** (În situaţie grea, albul apelează la resurse tactice. VD) **23...Cg4!** (O replică

la înălţimea adversarului) **24.Cg4! fg4 25.De3 g3 26.Rg1 Nh3 27.De4 Ng2!** (La 27...Nf5? 28.Cf3 albul se apără) **28.Rg2** (Acum albul pierde forţat. Nu salva nici 28.Dg2 Cf4 29.Dd2 g2) **28...Dh2 29.Rf3 Cc5 30.Dc2 g2 31.Tg1 Dh3 32.Re2 Te8 33.Rd1 De3 34.Ce2 Ce4 35.a4 Cf2 36.Re1 Ch3** şi fostul campion mondial a cedat. Încă o victorie a unui jucător român la un fost deţinător al titlului suprem.

555. APĂRAREA SICILIANĂ

Th. Ghițescu **Fl. Gheorghiu**

București, 1960

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 e6 7.Ng5?! (B 7.Nb3; 7.a3) Ne7 8.Nb3 b5 9.De2 0—0 10.0—0 b4!! 11.Ca4 Nb7 12.f3 Cc6 13.Ne3 d5! 14.Tfd1 Cd4 15.Nd4 Da5 16.Cb6? (B 16.e5!?. VD)

de4! 17.Ca8 Dh5!! 18.Df2? (B 18.Td2! ∓) ef3 19.gf3 Nf3 20.Td3 Na8 21.Tg3 e5 22.De3 Ce4! 23.Nb6 Cg3 24.Dg3 Nh4! 25.Dh3 Nf2 (0—1). Finala campionatului din 1960 a consacrat un nume nou în eșichierul românesc: Florin Gheorghiu, campion național la 16 ani.

556. INDIANA DAMEI

B. Spasski **L. Polugaevski**

Moscova, 1961

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.Ng5 Ne7 6.e3 Ce4! 7.Ce4 Ne4 8.Nf4! 0—0 9.Nd3 Nb4 10.Rf1?! (B 10.Re2) Nd3 11.Dd3 Ne7 12.h4 f5 13.Re2 d6 14.g4! → Cd7 15.Tag1 fg4 16.Tg4 Cf6 17.Tg5 Dd7 18.h5 Ce8 19.Tg2 b5! 20.c5! ± dc5 21.h6 Tf5 22.Ne5 (22.Ce5! → ±) c4 23.De4 ± Dd5 24.Dg4 c3 25.b3 b4 26.e4 Db5 27.Re3 Tf7 28.hg7 Cf6 29.Nf6?! (B 29.Dh3! +—) Tf6 30.Th7 Tf3 31.Rf3 Dd3 32.Rf4 Nd6 33.Rg5 Rh7 34.Rh5? (34.Rf6! Dd4 35.Rf7 +—) Db5! (Y) 35.Rh4 Ne7 36.Rh3 Dg5 37.Dg5 Ng5 38.Tg5 Td8 39.f4 Rg8 40.Tc5 Td4 41.Tc7 Te4 ∓ 42.Rg4 e5 43.a3 Tf4 44.Rg5 a5 45.ab4 ab4 46.Rg6 Tg4 47.Rf6 Rh7 48.g8D Rg8 49.Re5 Tg1 50.Rf6 Tf1 51.Re5 Tb1 (0—1). O partidă de mare luptă, instructivă și interesantă în toate fazele ei.

557. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Hanu O. Simu

Corespondență, 1960/1961

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 h6 8.Nh4 Db6 9.a3 Nd7 10.Nf2 Dc7 11.Df3 Ne7 12.0—0—0 e5?! (12...Cc6) 13.fe5 Ng4 14.ef6!! Nf3 15.Cd5! Dd7 16.fg7 Tg8 17.gf3 Nd8 18.Tg1 Cc6 19.Cf5 f6 20.Nb6! (1—0). O spectaculoasă miniatură românească.

558. INDIANA NIMZOVICI

M. Botvinnik M. Tal

Moscova, meci C.M. (1), 1961

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.a3 dc4 7.

Nc4 Nd6 8.Cf3 Cc6 9.Cb5!? e5 10.Cd6 Dd6 11.de5 Dd1 12.Rd1 Cg4 13.Re2 Cce5 14.Nd5 c6 15. Ne4 Ne6 16.Cd2 Tad8 17.h3 Cf6 18.Nc2 Td7 19.b3 Tfd8 20.Td1 Cd3 21.Nd3 ± Td3 22.Nb2 T3d7?! (22...c5!) 23.Nf6 gf6 24. b4! Nf5 25.Cb3 Nd3 26.Re1 b6 27.Tac1 Ne4 28.f3!? Td1 29. Td1 ± Td1 30.Rd1 Nd5? (B 30...Nf5) 31.Cd4! +— c5 32.bc5 bc5 33.Cb5 Ne6 34.Cc7 Nc4 35. Ce8! f5 36.h4 Rf8 37.Cd6 Nf1 38.g3 Re7 39.Cf5 Re6 40.e4 Re5 41.Rd2 (1—0). De remarcat modul exemplar de tratare de către Botvinnik a aşa-numitelor „poziţii simple" în care au excelat la vremea lor Lasker şi Capablanca.

559. INDIANA NIMZOVICI

M. Botvinnik — M. Tal

Moscova, meci C.M. (5), 1961

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.a3 dc4 7. Nc4 Nd6 8.Cf3 Cc6 9.b4 e5 10. Nb2 Ng4 11.de5 Cc5 12.Ne2 De7 13.Cb5!? Tfd8 14.Dc2 a6 15.Cd6 cd6 16.Dd1 Tac8 ∞ 17.0—0 Ce4 18.Cd4 Ne2 19.De2 Cc4 20.Tac1 d5 21.Dg4! Dd7 22.Dd7 Td7 (X d5) 23.Tc2 Ced6 24.Td1 Tdd8?! (B 24...Tdc7 25.Tdc1 Ce8 ∞) 25. Cb3 Cb2 26.Tb2 Cc4 27.Ta2 b6 28.Rf1 f6?! (B 28...Rf8; 28...g6) 29.a4 Ce5 30.b5 Tc3 (Crn) 31. Cd4 Ta8 32.Tda1! ± a5 33.Td1 Tac8? (B 33...Cd3) 34.Cf5 T8c7 35.Td5 Rf7 36.Td1 Re6 37.Cd4 Rf7 38.Re2 T7c4 39.h3 Tb4 40. Cc2 Tbc4 41.Td2 (Aici partida s-a întrerupt şi Tal a dat mutarea în plic... pentru prima oară în ambele meciuri cu Botvinnik, într-un final dificil, despre care Bronştein a apreciat că nu i-ar place să-l joace nici la alb nici la negru. VD)

Re7 42.Cd4 g6 43.Td1?! (B 43. Ta1!) Cd7 44.Cc6 Re8 45.Td6 Tc2 46.Tc2 Tc2 47.Rf3 Ta2 48. Te6 Rf8 49.Td6 Re8 50.Te6 Rf8 51.Rg3! (E Cde5) Ta4 52.Te7 Cc5 53.Th7 Ce4 54.Rh2 Cd6 (54... Cf2? 55.Tb7 +—) 55.Th8?! (B 55.Td7 Cc4; 55...Cb5? 56.Tb7 U Tb6 +—) Rf7 56.Tb8 Cc4 57.Tc8 Cd2 58.g4 (E 58...Cf1 U Ta1) Ta2 59.Tb8 Ce4! 60. Tb6 Tf2 61.Rg1 Tb2 62.Ca5 Cd2 = 63.Cc6 Cc4 64.Tb7 Re6 65.h4 Rd5 66.Td7 Rc5 67.Td3 Rb5 68.Cd4 Rc5 69.Cf3 Te2 70. h5 gh5 71.gh5 Ce3 72.h6 Tg2 73.Rh1 Tg6 (½—½). O partidă jubiliară: a 500-a confruntare din cadrul meciurilor oficiale pentru titlul mondial individual masculin de şah.

560. APĂRAREA CARO-KANN

M. Tal M. Botvinnik
Moscova, meci C.M. (8), 1961

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4. dc5 e6 5.Dg4 Cc6 6.Cf3 Dc7 7. Nb5. Nd7 8.Nc6 Dc6 9.Ne3 Ch6!? 10.Nh6 gh6 11.Cbd2 Dc5 12.c4! (→ M) 0—0—0 13.0—0 Rb8 14.Tfd1 Db6? (B 14...Ne7) 15.Dh4! ± a5?! (B 15...Tg8) 16. Tac1 Tg8 17.Cb3! a4 18.c5! Dc7 19.Cbd4 Tc8 20.b4 ab3 21.ab3 ± Dd8 22.Dd8 Tcd8 23.b4 Tg4 24. b5 Tc8 25.c6! +— Ne8 26.Tc2 Ng7 27.Ta1 Ne5 28.Ce5 Td4 29. Cd7! (1—0); 29...Nd7 30.cd7 Td8 31.Tc8!! +—. O partidă care demonstrează nocivitatea pierderilor de tempo.

561. INDIANA REGELUI

M. Botvinnik M. Tal
Moscova, meci C.M. (21), 1961

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 Cbd7 6.Ne3 e5 7. Cge2 0—0 8.d5 Ch5 9.Dd2 f5 10.0—0—0 a6 11.Rb1 Cdf6 12. ef5 gf5 13.Cg3! ± De8 14.Nd3 Cg3 (Botvinnik: 14...e4 ∞) 15. hg3 c5 16.Nh6 Dg6 17.g4 b5 18. Ng7 Rg7 19.Th4 bc4 20.Nc2 h6 21.Tdh1 Dg5 22.Dg5 ± hg5 23. Th6 fg4 24.fg4 Ng4 (VD) 25. Tg6 +— Rf7 26.Tf1 Re7 27.Tg7 Re8 28.Ce4! Cd7 29.Cd6 Rd8 30.Tf8 Cf8 31.Cc4 Nd7 32.Tf7 Rc7 33.d6 (1—0). Și pentru a treia oară, caz unic în istoria

șahului, Botvinnik a redevenit campion mondial.

562. INDIANA REGELUI

A. O'Kelly L. Endzelins
Corespondență, C.M., 1959/1961

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 c5 8.g4! Ce8 9.h4 f5 10.gf5 gf5 11.ef5! Nf6 12.Ce4! Nf5 13.Ce2! Cg7 14.C2c3 Ca6 15.Dd2 Cc7 16.Nd3 (Ad) Dd7 17.h5! Rh8 18.0—0—0 Ne4 19.fe4 a6 20. Tdg1 b5 21.b3! bc4 22.bc4 Tab8 23.h6 Cge8 24.Tg3 ± Tg8 25. Tg8 Rg8 26.Dg2 (A Th1—f1) Rh8 27.Tg1 Df7 28.Ne2! Ca8 29.Nh5 Df8 30.Tf1! ± De7 31. Df2 Cac7 32.Rc2 Rg8 33.Df5 Td8 34.Ng5! +— Ng5 35.Tg1 Rh8 36.Tg5 Ta8 37.Tg1! Tb8 38.Tf1! Rg8 39.Dg4 (1—0). Una dintre cele mai bune partide ale celui de al treilea campion mondial de șah prin corespondență.

563. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Hort **P. Keres**

Oberhausen, 1961

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.d4 b5 6.Nb3 Cd4 7. Cd4 ed4 8.Nd5 Tb8 9.Nc6 Nd7 10.Nd7 Dd7 11.Dd4 Cf6 12.0—0 Ne7 13.Cc3 0—0 14.a4 Tfe8 ∓ 15.Dd3 b4 16.Cd5 a5 17.b3 Cd5 18.ed5 Nf6 19.Tb1 c5! 20.Nf4 Ne5 21.Ne3 Tbc8 22.Dc4 (E c5—c4!) Df5 23.Db5 Dc2 24.Da5 f5 25.f3 Nb2 26.Da6 Db3 27. Nf2 c4 28.Db7! Tb8 ∓ 29.Da7 Ta8 30.Db7 Teb8 31.Dd7 Dc2 32.Dd6 b3 33.De6 Rh8 34.d6 Nf6 35.Tfc1 (VD) Dc1!! (O ade-

vărată „bombă atomică". care l-a . . . năucit pe Hort) 36.Tc1 b2 37.Tb1 c3 38.De2 Ta4 39.d7 h6 40.De8 Rh7 41.d8D? (B 41. Db8! Ta1 42.Tf1 Tf1 43.Rf1 c2 44.Db2! =; 41...c2 42.Db2 Nb2 43.Tf1 Ta5 44.Nb6 Ta1! ↗ ∞) Td8 42.Da4 Td2 43.Tb2 cb2 44.Db3 Td8 45.Dc2 Tb8 46.Db1 g6 47.g4 Ta8 48.Rg2 Ta1 49. Dc2 b1D 50.Dc7 Ng7 51.Nd4 Df1 52.Rg3 f4 53.Rf4 Dc1 (0—1). O partidă de categorie „super-grea" pînă la ultima mutare. Premiul 1 de frumusețe.

564. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Portisch M. Tal

Oberhausen, 1961

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cfd7 5.f4 c5 6.c3 Cc6 7. Cdf3 Db6 8.g3 cd4 9.cd4 f6 10. Nh3! fe5 11.fe5 Nb4 12.Rf1 Cf8 13.Ce2 Cg6 14.Rg2 (As) 0—0 15.Ng4 Nd7 16.h4 Na5 17.Tb1! (A 18.b4) Db5 18.h5 Cge7 19.h6 g6 20.Ng5 ± Cf5 21.Nf5 Tf5 22.g4 Tf3 23.Rf3 Nb6 24.Rg3 Tf8 25.Dd2 Nc7 26.Nf4 Ne8 27. Thf1 Nb6 28.Tf2! ± Cb4 29. Tbf1 Cd3 30.Tf3 Db2 31.Dd3 Nb5 32.Ng5 (B 32.Nc1!) Tf5 33. Dc3 Nd4 34.Dc8 Rf7 35.Dc7 (1—0).

565. APĂRAREA CARO-KANN

V. Ciocâltea G. Barcza

Debrețin, 1961

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Cd7 5.Nc4 Cgf6 6.Cg5! (O variantă cu continuări foarte

tăioase) **6...e6 7.De2 Cb6 8.Nb3 h6 9.C5f3 c5 10.dc5 Cbd7 11.c6 bc6 12.Ch3 Dc7 13.Ne3 Nd6 14. 0—0—0 0—0?!** (Negrul se expune unui atac foarte violent; era mai prudent 14...a5) **15.g4?! Cg4 16.Thg1 Cdf6 17.Rb1! Rh8 18.Nc1 e5 19.Cd2! e4 20.Ce4 Ce4?** (Era mai bine 20...Te8 21. f3 Ce4 22.fe4 cu joc complicat) **21.De4 f5 22.Dg2 Nh2?!** (În poziție destul de dificilă, negrul deschide și coloana „h", care va fi eficient exploatată... de alb) **23.Th1 Ne5 24.f3 Cf6 25.f4 Nd6 26.Dg6 Nd7 27.Cg5 Ne8** (Acum albul prinde prilejul de a încheia partida cu o combinație splendidă. VD) **28.Th6!**

gh6 29.Dh6 Ch7 30.Td6 Dg7 31. Nd2! Dh6 32.Th6 Rg7 33.Th7 Rg6 34.Nb4 c5 35.Nc5 Tf6 36. Ne7 Tb6 37.Nd5 Tc8 38.Nf3 și negrul a cedat, maestrul Ciocâltea fiind răsplătit cu premiul de frumusețe al turneului.

566. APĂRAREA FRANCEZĂ

B. Ivkov L. Portisch

Bled, 1961

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Dc7 7. Dg4 f5 8.Dg3 Ce7 9.Dg7 Tg8 10.Dh7 cd4 11.Rd1 Nd7 12.Dh5 Rd8 13.Ce2 (Nt) Na4?! (B 13... d3) 14.Cf4! De5 15.Df7 Nd7 16. Nd3 Dd6 17.Te1 e5 18.a4! (↗ / a3—f8) Ne8 19.De6! De6 20.Ce6 Rd7 21.Cc5! Rc8 22.Te5 Cbc6 23.Te2 Tg2 24.Nf5! Rd8 25.Cb7! Rc7 26.Nf4! Ce5 27.Te5! Cf5 28. Te7! (De remarcat mutările în lanț cu semn de exclamare ale albului) Rc6 29.Tc7 Rb6 30. Tb1 Ra6 31.Tc6! (1—0). Pentru această realizare marele maestru Ivkov a primit premiul pentru cea mai bună partidă.

567. INDIANA REGELUI

O. Puşcaşu I. Bilek

București, 1961

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 g6 4.g3 Ng7 5.Ng2 0—0 6.Cf3 Cc6 7.0—0 Ng4?! (7...a6) 8.h3 Nf3 9.ef3 d5 10.f4! dc4 11.d5 Ca5 12.De2 Dd7 13.Nd2 b6 (13... b5!?) 14.Tac1 Tad8 15.Tfd1 b5 16.b3!? ± cb3 17.Cb5 a6 18.Na5 ab5 19.Tc7 ± Dd6 20.ab3 e6 21. Tc6! +— Dd7 22.Nd8 Td8 23. d6 b4 24.Tc7 De8 25.Dc4 Nf8 26.Nc6 Td6 27.Td6 (1—0).

568. APĂRAREA PIRC-UFIMŢEV

V. Brat H. Klass

Corespondenţă, Olimpiada, 1958/1961

1.d4 Cc6 2.Cf3 g6 3.e4 Ng7 4.Cc3 d6 5.Nc4 Cf6 6.De2 0—0 7.h3 e5 8.de5 de5 9.Ne3 Cd4 10.Dd3 Cf3 11.gf3 Dd3 12.Nd3 a6 13.0—0—0 Ne6 14.f4 ef4 15. Nf4 c5 16.Nd6 Tfc8 17.e5 Cd5 18.Ca4 b5 19.Ne4 ba4 20.Nd5 Nd5 21.Td5 c4 22.c3 Nh6 23. Rc2 Te8 24.Thd1 f6 25.T1d4 fe5 26.Ne5 Te5 27.Te5 Ng7 28.Ta5 Nd4 29.cd4 Tf8 30.Ta4 Tf2 (După numai 30 de mutări s-a intrat într-un final care, la prima vedere, pare că va duce la remiză, dar care va lua în curînd aspecte dramatice. VD)

31.Rc3 g5 32.Ta6 Tf3 33.Rc4 Th3 34.b4 Th1 35.Ta3 g4 36.b5 Tc1 37.Rd5 Tb1 38.Rc6 Tc1 39. Rd6 Tb1 40.Tb3 Tb3 41.ab3 g3 42.b6 g2 43.b7 g1D 44.b8D (Prima reactivare a partidei) Rg7 45.Db7 Rg6 46.De4 Rf6 47.b4 Da1 48.De5 Rg6 49.b5 Da5 50.Dc5 Dd8 51.Rc6 Dc8 52. Rb6 Db8 53.Ra5 h5 54.Dc6 Rg5 55.b6 h4 56.Dc5 Rg6 57.Dd5 Rh6 58.De6 Rg5 59.De7 Rg4 60. Dc7 Da8 61.Rb4 Df8 62.Rb5 Df1 63.Rc5 Df8 64.Dd6 Dd6 65. Rd6 h3 66.b7 h2 67.b8D h1D (A doua reactivare) 68.Dg8 Rf4 69.d5 Da1 70.Df7 Re4 71.De6 Rf4 72.Re7 Dg7 73.Re8 Dh8 74. Rd7 Dh7 75.De7 Df5 76.Rc6 Dc2 77.Dc5 Dg2 78.Df8 Re5 79. Dh8 Rf5 80.Dh5 Rf6 81.Dh6 Re7 82.De6 Rf8 83.Rc7 Dg7 84. Rd8 Dg5 85.Rc8 Dg2 86.Df6 Re8 87.De5 Rf7 88.Rd7 Df3 89. De8 Rg7 90.De6 Rf8 91.Rd8 Db3 92.Df6 Rg8 93.d6 Db6 94. Re7 Dc5 95.Df4 Da3 96.Dg4 Rh7 97.Rf7 Da7 98.Rf8 Df2 99. Re7 Dc5 100.Dh4 Rg6 101.Dg3 Rf5 102.Dg7 Re4 103.Dg4 Rd3 104.Re6 Db6 105.Dd1 Rc3 106. Dc1 Rd3 107.Da3 Rd2 108.Re7 Db7 109.Rf6 Db6 110.Da2 Rd1 111.De6 Df2 112.Rg7 (1—0). Partida record a Olimpiadelor şahului prin corespondenţă, în care au „evoluat" 6 dame şi s-au dat 54 de şahuri. Din finala celei de a treia Olimpiade.

569. DESCHIDEREA BIRD

Milunka Lazarevici

Nona Gaprindaşvili

Vrnjacka Banja, 1961

1.f4 c5 2.Cf3 g6 3.e3 Ng7 4.d3 e6 5.Ne2 Ce7 6.0—0 Cbc6 7.e4 d6 8.c3 0—0 9.Ne3 Tb8

10.d4 f5! 11.e5 cd4 12.cd4 Cd5 13.Nc1 Nh6 14.g3 de5 15.de5 b5 16.Cc3 Db6 17.Rg2 Td8 18. Cd5 Td5 19.Db3 Nf8 20.Ne3 Nc5 21.Nc5 Dc5 (21...Tc5 22. Tfd1!?) 22.Tfd1 Ce7 23.Tac1 Db6 24.Td5 Cd5 (Din această poziție începe o luptă „corp la corp" la cel mai înalt nivel. VD) 25.Db5! De3!! (25...Db5 26.

Nb5 Tb5 27.Tc8; 26...a6 27.Ne2 Nd7 28.b3 ±) 26.Db8 De2 27. Rh3 Rg7!! 28.Da7 Rh6 29.Da3 Rh5! ∓ 30.Te1?! —+ (30.Tg1! g5! 31.fg5 Na6 32.g4 fg4 33. Tg4 Df2 34.Th4 Rg6 35.Th6 Rg7 36.Da6 Df3 =) Df2 31. Dd3 Na6! 32.Dd1 Ce3 33.Te3 Nf1 (0—1). Se pare cea mai bună partidă sau, cel puțin, una din cele mai bune partide jucate de viitoarea campioană mondială.

570. INDIANA DAMEI

P. Trifunovici R. Teschner

Dortmund, 1961

1.d4 Cf6 2.Cf3 b6 3.Ng5 Nb7 4.Cbd2 g6 5.e3 Ng7 6.Nd3 c5 7.c3 0—0 8.0—0 d6 9.De2 Cbd7 10.Tfd1 Tc8 11.a4! (E 11...a6) Dc7 12.a5 e5 13.de5 Ce5 14.Ce5 de5 15.Nf6! Nf6 16.Ne4 Ne4 17. Ce4 Ne7 18.ab6 ab6 19.c4! ± (→ M) Ta8 (19...f5?! 20.Cc3 U Cb5, Ta7 +—) 20.Cc3 f5 21.e4! Ta1 22.Ta1 f4 23.Dg4 Nd8 24. Cd5 Df7 25.Ta8 h5 26.Dd1 De6 27.f3 g5 28.h3 Df7 29.b3 Dg7 30.Cc3 Nf6 31.Dd5 +— Rh8 32.Tf8 Df8 33.De6 Ng7 34.Cd5 Rh7 35.Rh2 Dd8 36.Df7 h4 37. Ce7 Df8 38.Dg6 Rh8 39.Dh5 (1—0). O partidă jucată pur științific, cu elemente strategice simple și instructive.

571. INDIANA BENONI

Gh. Mititelu L. Ștein

București, 1961

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4. Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.h3 0—0 7. Ng5 a6 8.a4 e6 9.Nd3 h6 10.Ne3 ed5 11.ed5 Te8 12.Cf3 Cbd7 13. 0—0 Cf8 14.Dd2 g5! (O continuare foarte puternică, cu amenințarea 15...Cg6 16...Ch5 vizînd cîmpul f4) **15.Dc2 b6!** (Încă o mutare ingenioasă, pregătind dublarea turnurilor pe coloana „e") **16.Nd2 Ta7 17.Ce2!** (Începutul unui plan de joc activ) **17...Ch5 18.g4 Df6 19.Rg2 Te2 20.Ne2 Cf4 21.Nf4 Df4 22. Dd2 Cg6 23.Tae1 Te7 24.Df4!**

Cf4 25.Rh1 Te2 26.Te2 Ce2 27. Te1 Nd7 28.Te2 Na4 29.Te1! (Astfel albul parează slăbiciunile legate de pionii b2 şi c4, echilibrînd compensativ şi materialul de pe tablă) **29...b5 30. Te8 Rh7 31.cb5 ab5 32.Td8 Nb2 33.Td6 c4 34.Tc6 c3 35.Cd4 b4** („Mareea neagră" pare a fi de neoprit. VD) **36.Tc4!!** (Mutarea

care a adus victoria maestrului român) **36...Na3 37.d6 b3 38. Cb3 Nb3 39.Tc3 Nd5 40.Rg1 Nd6 41.Td3 Ne6 42.Td6 h5 43. Td4 hg4 44.hg4 Rg6 45.Rh2 Rf6 46.Rg3** (Acum apare mai clară victoria albului) **46...Re5 47.Td8 f5 48.gf5 Rf5 49.Rf3 Na2 50. Td1 Rf6 51.Re4 Nb3 52.Tg1 Nc2 53.Rd5 Nf5 54.Tg3 Nc2 55. Tf3 Rg7 56.Re5 Rg6 57.Tg3** şi negrul a cedat. O prestigioasă victorie de palmares a maestrului Mititelu.

572. PARTIDA SPANIOLĂ

B. Spasski — P. Keres

Baku, 1961

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 a5 10. d4 ed4 11.cd4 a4 12.Nc2 Cb4 13.d5! (Nt) Cd7 14.Ca3 Nf6 15. Cb5 Cc5 16.Cbd4 Na6 ↗ (W) 17.Te3 Cc2 18.Dc2 ± (↗ M) Te8 19.Cc6 Dd7 20.e5! (→ M; Ap) Ne7 21.Nd2 Nf8 22.Nb4?! (B 23.Cg5 g6?! F) h6 23.Td1 Nb7 24.Cfd4 Ta6 25.Nc5!?! (B 25.f4) dc5 26.e6 fe6 27.Ce5! Dd6 28.Ce6 Nd5 (F) 29.Td5! De6 (29...De5 30.Cc7!) 30.Cg6 Df7 (30...Dd5? 31.Te8 Tf6 32.Ce7 +—) 31.Te8 De8 32.Cf8 Rf8 33. Dc5 Rg8 34.Dc7 De1 35.Rh2 Df2 36.Dc4 (Cra; 36.Dc8 Rh7 37.Da6 Df4 etc. =) Rh7 37. De4 Tg6 38.Tb5 Dg3 39.Rh1 Df2 40.Tb4 a3 41.ba3 (Urmează un final de un cert interes teoretic. VD) Df1 (41...Da2?

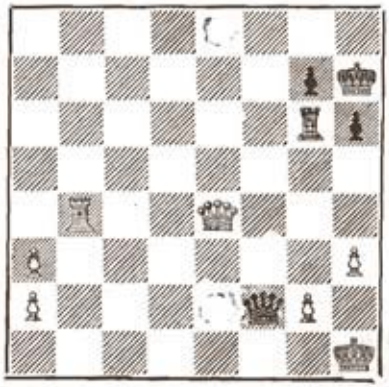

42.Tb6 +—) 42.Rh2 Df6 43.Db1 h5! 44.Tb5 Df4 45.Rh1 Rh6 46. Dd1 Tg5 47.a4 Tf5 48.Tb3 Tc5 49.Tb6 g6 50.Tb1 Tc3 51.a5 Ta3 52.Dd5 Dc7 53.Dd2 Rh7 54.Tc1 Da5 55.Dd6 Tc3! (55...Ta2? 56. Tc7 Rh6 57.Df4 +—) 56.Dd7 Rg8 57.Td1 De5 58.a4 Te3 59. Dc8 Rg7 60.Db7 Rh6 61.Db4 Te2 62.a5 Ta2 63.Df8 Rg5 64.h4 (Ultima resursă) Rh4 65.Dd8 Rg4 66.Dg8 Ta1! 67.Dg6 Rh4 68.Ta1 Da1 69.Rh2 Dh1 70. Rh1 pat! (½—½). O partidă palpitantă, ca un film bun de aventuri, cu „happy-end"!

573. INDIANA DAMEI

V. Smîslov — L. Polugaevski

Baku, 1961

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. e3 Nb7 5.Nd3 d5 6.0—0 Cbd7 7.Cc3 Ne7 8.De2 0—0 9.b3 Ce4 10.Nb2 Cdf6 11.Ca4 c5 12.Ce5 dc4 (→ M) 13.bc4 De8 14.Nc2 cd4 15.ed4 Tc8 (Și acum, lupta la baionetă!) 16.f3 Cd6 17.Cc3 Na6 18.Nd3 Cd7 19.f4 Ce5 20. fe5 (→ Fr) Cc4 21.Ce4 Dd8 22. Cf6! Nf6 (22...gf6? 23.Dg4 Rh8 24.ef6 Tg8 25.Dh3 +—) 23.ef6 Cb2 24.Nh7 Rh8 25.Dg4! gf6! 26.Tf4! (26.Tf3?! Tc4!) f5! (26... Tg8? 27.Dh3 Tg7 28.Th4 +—) 27.Nf5 ef5 28.Tf5 Nd3! (½—½) șah etern. O partidă caracteristică stilului modern: un duel tactic dramatic, în care atacul și apărarea mențin echilibrul in extremis.

574. PARTIDA SPANIOLĂ

M. Botvinnik — R. Wade

Hastings, 1961/1962

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.Nc6 dc6 6.d3 Cd7 7.Cbd2 f6 8.0—0 Nc5? (8...Nd6) 9.c3 Cf8 10.d4 ed4 11.Cb3 Nb6 12.Cfd4 Cg6 13.Ne3 0—0 14. Dc2 ± (Ad) De7 15.Cf5! Nf5 16.ef5 Ce5 17.Nb6 cb6 18.Cd4 Df7 19.Ce6 ± Tfc8 20.Tfe1 b5 21.Te3 Rh8 22.Tae1 Tg8 23.f4 Cg4 24.Th3 Tae8 25.De2 Ch6 26.g4 → Dd7 27.Td3 Dc8 28. Rf1 c5 29.h3 g6 30.fg6 hg6 31. Te3 Dc6 32.Dg2 +— Dd7 33. Cc5 Df7 34.Te8 Te8 35.Te8 De8 36.De4! Dd8 37.Dd4 De7 38.Ce4 Cg8 39.g5 (1—0). O partidă „made in Botvinnik", unitară și foarte instructivă, în stilul lui Steinitz.

575. INDIANA BENONI

J. Donner — **K. Robatsch**

Beverwijk, 1962

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. Cc3 ed5 5.cd5 g6 6.Cf3 d6 7.e4 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10. Dc2 (10.Cd2!?) Ca6 11.Nf4 Cb4 12.Db1 De7!? (47'; Nt) 13.Cd2 Cfd5! 14.ed5 Nf5 15.Dd1 Nc3 16.bc3 Cd5 17.Nb5 (17.Nd6? Dd6 —+) Cf4 ∓ (Ap W) 18. Ne8 Te8 19.Te1 Ch3! 20.gh3 Dg5 21.Rh1 Te1 22.De1 Nh3 23. De4 Dd2 —+ 24.Df3 Nf5 25. Rg1 d5 26.Td1 Dg5 27.Dg3 De7 28.De3 De3 29.fe3 Ne4 30.Td2 b5 31.Tb2 Nd3 32.a4 ba4 33. Tb8 Rg7 34.Tc8 a6 35.Tc5 Nc4

36.e4 a3 37.Ta5 de4 38.Rf2 a2 39.Re3 f5 40.Rd4 Nb3 41.c4 e3! 42.Re3 Nc4 43.Rd4 Ng8 44.Ta6 Rh6! 45.Re5 Rg5 46.Ta3 f4 47. Re4 Ne6 48.h3 Ng8 49.Ta5 Rh4 50.Rf4 Rh3 51.Rg5 Rg3 52.Rh6 Rf2 (0—1). O partidă interesantă în toate fazele.

576. GAMBITUL DAMEI

M. Bertok — **R. Fischer**
Stockholm, 1962

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nh4 b6 8.cd5 Cd5 9.Ne7 De7 10.Cd5 ed5 11.Ne2 Ne6 12.0—0 c5 13.dc5?! (B 13.Ce5) bc5 ∓ 14.Da4 Db7! 15.Da3 Cd7 16.Ce1 a5!? 17.Cd3 c4 18.Cf4 Tfb8 19. Tab1? (B 19.Ce6 fe6 20.Ng4 Ta6 21.b3 cb3 22.ab3 Db3 23. De7 ∞) Nf5! ∓ 20.Tbd1 Cf6 21.Td2 g5! —+ 22.Cd5 Cd5 23.Nc4 (23.Nf3 Nd3!) Ne6 24. Tfd1 (24.Nd5 Nd5 25.Dd6 Ne6! —+) Ce3! 25.De3 Nc4 26.h4 Te8 27.Dg3 De7 28.b3 Ne6 29. f4 g4 30.h5 Dc5 31.Tf2 Nf5 (0—1). Una din puținele partide jucate de Fischer în Gambitul Damei.

577. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer — J. Bolbochan
Stockholm, 1962

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.h3 Cc6 7.g4 Cd4 8.Dd4 e5 9.Dd3 Ne7 (B 9...Ne6) 10.g5! Cd7 11.Ne3 Cc5? (B 11...Ng5) 12.Dd2! Ne6 13.0—0—0 0—0 14.f3 Tc8 15. Rb1 Cd7 16.h4 b5 17.Nh3 Nh3 18.Th3 Cb6 19.Nb6 Db6 20.Cd5 Dd8 21.f4 (A 22.f5) ef4 22.Df4 Dd7 23.Df5 Tcd8 24.Ta3! ± Da7 25.Tc3 g6! 26.Dg4 Dd7 27. Df3 De6 28.Tc7 Tde8 29.Cf4 De5 30.Td5 Dh8 (VD) 31.a3 h6

32.gh6 Dh6 33.h5 Ng5 34.hg6 fg6 35.Db3!! +— Tf4 36.Te5 Rf8 37.Te8 (1—0). Partida a primit premiul de frumusețe 2—3 al Interzonalului.

578. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

V. Korcinoi — M. Filip
Stockholm, 1962

1.c4 Cf6 2.Cc3 c5 3.Cf3 e6 4.g3 b6 5.Ng2 Nb7 6.d4 cd4 7. Dd4 Ne7 8.0—0 0—0 9.Td1 Dc8 10.e4!? (As; E d7—d5) d6 11.b3 Cc6 12.Dd2 Td8 13.De2! Cd7 14.Na3 Db8 15.Td2 Cc5 16. Tad1 e5 (X d5) 17.Cd5 Nf8 18. Nb2 Ce6 19.b4! Te8 20.a3 Nc8 21.h4! Db7 22.h5 h6 23.Ce3! (→

X d6) Dc7 24.Cf5 Td8 25.Td3 a5 (→ Fd) 26.Nc3 ab4 27.ab4 b5 28.cb5 Ca7 29.Dd2 ± Cb5 30. Ne5 Nb7 31.Tc1 Db8 32.Ng7!! Ng7 33.Ch6 Nh6 34.Dh6 Ne4 35.Te3 d5 36.Cg5! +— De5 (36...Cg5 37.Dg5 Rf8 38.Ne4 de4 39.h6 +—) 37.Te4! Dg5 (37... de4? 38.Dh7 +—) 38.Te6 Dh6 39.Th6 Ta4 40.Tc5 (1—0). O partidă cu un joc clasic, care impresionează prin simplitate și finețe.

579. DESCHIDEREA CATALANĂ

B. Spasski L. Zinn
Marianske Lazne, 1962

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 e6 4. g3 dc4 5.Ng2 b5 6.0—0 Nb7 7.b3! (W; Ad) cb3 8.Db3 Cf6 9. Cc3 Ne7 10.Ce5! (A 11.Cb5) a6 11.Ne3 0—0 12.Ce4 Cd5 13.Tfc1 a5 14.Nd2 Db6 15.Db2 Tc8 16. Cc5 Ta7 17.e4 Cf6 18.Ne3 ± Nc5 19.dc5 Dc7 20.Td1 Ce8 21. Nh3 De7 22.Td6! ± Na6 23. Tad1 Tb7 24.Cf7! Rf7 25.Ne6 De6 26.Te6 Re6 27.Db3 Re7 28. Dg8! +— (P) h6 29.Td6! (A 30. De6 +—) Cd6 30.ed6 Rd7 31. Dg7 Rd6 32.Dh6 Rd7 33.Dg7 Rd6 34.Df6 Rc7 (34...Rd7 35. Df7 Rd6 36.Nf4 Rc5 37.Df5 U Dc8 +—) 35.De5 Rd7 36.Df5 Rc7 37.Nf4 Rb6 38.Dc8 Ra7 39. e5 (1—0). O partidă de o rară frumusețe, caracteristică campionului Uniunii Sovietice.

580. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

T. Petrosian V. Korcinoi
Curaçao, 1962

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.Cc3 d5?! 6.Ng5 dc4 (B 6...Ce4 ∞) 7.e3 Da5 (B 7... Ng7 8.Nc4 0—0 ∞) 8.Nf6 ef6 9.Nc4 ± (Ap) Nb4 10.Tc1 a6 11.0—0 Cd7 12.a3 Ne7 13.b4 De5 14.f4 +— Db8 (14...De3? 15.Rh1 U Tf3 +—) 15.Nf7! Rf7 16.Db3 Re8 17.Cd5 Nd6 18.Ce6 b5 19.Cdc7 Re7 20.Cd4 Rf8 21. Ca8 (1—0); 21...Da8 22.De6 Db8 23.Cc6 Dc7 24.Ce7 +—. O victorie fulgerătoare a cîștigătorului Turneului Candidaților de la Curaçao, care din cele 27 de partide jucate a realizat +8 =19 —0, terminînd neînvins, performanță unică într-un asemenea concurs.

581. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Keres P. Benkö
Curaçao, 1962

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6! 5.Cc3 b5 6.Nd3 Nb7 7.0—0 Dc7 8.Te1! Nc5 9.Ne3 Cf6?! 10.Cdb5! ab5 11.Cb5 Dc6 12.Nc5 Dc5 13.e5! Nc6 (VD) 14. b4! Db4 (14...Db6? 15.Cd6 R~ 16.Cc4 D~ 17.ef6 +—) 15.ef6 Ca6 16.Tb1 Df4 17.fg7 Tg8 18. Ne4!! ± Tg7 19.Dd4 Rf8 20.g3 Db8 21.Nc6 dc6 22.Cd6 Da7 23. Df6! Cc5 24.Tb4 Dc7 (24...Da2 25.Cf5!! +—) 25.Td1 Td8 26. Tbd4 Td7 27.Ce8!! +— Re8 28.

Dg7 (1—0). Cunoscut ca un inveterat „dușman" al Apărării Siciliene, în confruntarea cu Benkö parcă a vrut să demonstreze din nou greșita existență a acestei deschideri.

582. PARTIDA SPANIOLĂ

Elisabeta Bîkova

Nona Gaprindașvili

Moscova, meci C.M. (7), 1962

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 Ne7 7.d4 d6 8.de5 de5 9.De2 Ng4 10.c3 0—0 11.Td1 De8 12.Ng5 h6 13.Nh4 Ch5 14.Ng3 Nc5 15. Cbd2 Td8 16.Cf1 (VD) Cf4!? 17. Nf4 ef4 18.h3 Nf3 19.Df3 Ce5!? 20.De2 f3 21.gf3 Cg6 22.Cg3 De5 23.Rh1 Df4 24.Td8 Td8 25.Td1 Td1 26.Nd1 Dh4 27.Rh2 Cf4 28.Df1 g6 29.Nc2 Nf2! ∓ 30.Df2 Ch3 31.De1 Cg5 32.Rg2 Dh3 33.Rf2 Dh2 34.Re3 Dc2 —+ 35.f4 Ce6 36.f5 Cc5 37.Dd2 Dd2 38.Rd2 Rg7 39.b3 Rf6 40. fg6 fg6 41.Re3 Re5 (Za) 42.c4 b4 (0—1). Remarcabil stilul „bătăios" al celei de a cincea campioane a lumii, care va deține cu autoritate coroana feminină a șahului mondial, din anul 1962, timp de 16 ani.

583. GAMBITUL DAMEI

P. Keres E. Gheller

Moscova, meci (8), 1962

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 c5 5.cd5 Cd5 6.e3 Cc6 7. Nc4 Cc3 8.bc3 Ne7 9.0—0 0—0 10.e4 b6 11.Nb2 Nb7 12.De2 Ca5 13.Nd3 Tc8 14.Tad1 cd4?! (Preludiul unui plan greșit) 15. cd4 Nb4? (A Dd8—e7 U Nb4—c3) 16.d5! (— / Nb2—g7 Nd3—h7) ed5 17.ed5 De7 18.Ce5! ↗ f6 19.Dh5 g6 20.Cg6! hg6 21. Ng6 Dg7 22.Td3! +— Nd6 23.f4 Dh8 24.Dg4 Nc5 25.Rh1 Tc7 26.Nh7!! Rf7 27.De6 Rg7 28.Tg3 (1—0). Încă una din acele partide scurte și dramatice „à la Keres".

584. APĂRAREA GRÜNFELD

P. Keres V. Mikenas

Moscova, 1962

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.e3 0—0 6.cd5 Cd5 7.Nc4 Cc3 8.bc3 c5 9.0—0 Dc7 10.De2 Cc6 (A 11...Ng4) 11.Na3 Ca5 12.Nd3 b6 13.Cd2 Nb7 14. Ce4 Dc6 15.f3 Da4!? 16.Nb2 Dc6? (16...cd4 17.Nb5 d3! =) 17.Tab1 ↗ c4 (B 17...Tfd8) 18. Nc2 e5 19.Na3 ed4 20.ed4 Tfe8 21.Df2 Tad8 22.Tfe1 ± (Ap) Nc8 23.Dh4 h6 24.Cd6! Te1 25. Te1 Tf8? (25...Td6!? 26.Nd6 Dd6 27.Te8 Rh7 28.Te8 De6! A Dc8 și De3 ∞) 26.Te7 +— Ne6 27.Ta7 Nd5 28.De7 Ne6 29. h4! Dd5 30.Ne4 Dh5 31.g4 Ng4 32.Cf7! (1—0). Un exemplu instructiv de joc modern poziționai-combinativ.

585. PARTIDA SPANIOLĂ

E. Mednis J. Westbrook

New York, 1962

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.De2 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5?! 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.d5 Nd7 13.Rh2 c4 14.Tg1 Cb7 15.g4 Rh8?! (B 15...Ce8 U g7—g6, Ce8—g7, f7—f6, Cb7—d8—f7) 16.Cbd2 Cg8 17.Cf1 Tfb8?! (B 17...Te8) 18.Ce3 g6 19.Nd2 Cc5 20.Tae1 Cf6 21.Cg5 Ne8 (VD) 22.Cf5! ± Nf8 (22...gf5? 23.gf5 h6 24.f4 ef4 25.Nf4 hg5 26.Ng5 Ccd7 27.Dg2 Nf8 28.Nf6 Cf6 29. e5! de5 30.Te4! +—) 23.Tg2 a5

24.f4 b4 25.fe5 de5 26.Df2 gf5 27.gf5 Ng7 28.Ch7! +— Ch7 29.Tg7! Rg7 30.f6! Cf6 31.Tg1 Rf8 32.Df6 Nb5 33.Nh6 Re8 34. Tg8 Rd7 35.Df7 Rd6 36.Tg6 (1—0). Premiul de frumusețe.

586. INDIANA REGELUI

B. Spasski L. Evans

Varna, Olimpiada, 1962

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 c6 6.Ne3 a6 7.Dd2 b5 8.0—0—0 bc4?! (B 8...Da5) 9.Nc4 0—0 10.h4 d5 11.Nb3 de4 12.h5! (Începutul unui atac grandios) ef3 13.hg6 hg6 14. Nh6! fg2 15.Th4 Cg4 16.Ng7 Rg7 17.Dg2 Ch6 18.Cf3 Cf5 19. Th2 Dd6 20.Ce5 Cd7 21.Ce4 Dc7 22.Tdh1 +— Tg8 23.Th7 Rf8 24.Tf7 Re8 25.Dg6! Ce5 26.Tf8! (1—0). Una din cele mai bune partide jucate la Olimpiada de la Nisipurile de Aur din Bulgaria.

587. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer M. Najdorf

Varna, Olimpiada, 1962

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.h3 b5!? 7.Cd5!? Nb7? (7...Ce4!?) 8.Cf6 gf6 9.c4 bc4 10.Nc4 Ne4 11.0—0 d5 12.Te1 e5 13.Da4! Cd7 14. Te4!! de4 15.Cf5! Nc5 16.Cg7! Re7 17.Cf5 Re8 18.Ne3 Ne3 19. fe3 Db6 20.Td1 (20.Nf7?! Rd8! ∞) Ta7 21.Td6! Dd8!? (21... Db2 22.Nf7! +—) 22.Db3 Dc7 23.Nf7 Rd8 24.Ne6 (1—0). O strălucită demonstrație împotriva teoretizării jocului de șah: marele maestru Najdorf învins în . . . „Varianta Najdorf"!

588. INDIANA REGELUI

(la alb)

V. Ciocâltea R. Fischer

Varna, Olimpiada, 1962

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d3 Cc6 4.g3 g6 5.Ng2 Ng7 6.0—0 e5?! (Se recomandă 7...e6! sau 6... Cf6. După mutarea din text, albul poate obține avantaj în centru) **7.c3 Cge7 8.Ch4 0—0 9. f4 ef4 10.gf4 f5** (Negrul atacă centrul alb pentru a-i îngreuia mobilizarea pieselor) **11.Cd2 Rh8 12.Cdf3 fe4 13.de4 d5 14. ed5 Dd5 15.Dd5 Cd5** (S-a intrat într-un joc de mijloc complicat, în care șansele albului sînt superioare) **16.Cg5 Cb6 17. Ne3 Ca4 18.Tae1 Nd7 19.Nc1!?** (O mutare fină, care pune negrului probleme grele) **19...Nf6 20.Chf3 Nf5 21.Ce5 Ce7 22.Ce4 Nh4 23.Td1 Tac8** (Avantajul poziţional al albului este evident. Pentru a se degaja, negrul sacrifică un pion) **24.Cd6 Tc7 25.Cb5 Tc8 26.Ca7 Ta8 27. Cb5 Ta5 28.c4 Cb6 29.Cc3 Ca4 30.Cb5 Cb6 31.Ca3 Nf6 32.Tfe1 Ca4 33.Cb5** (După 33.Nb7 Tb8 negrul capătă contrajoc) **33... Cb6 34.Cc3 Cc6 35.Nc6 bc6 36. b3 Cd7 37.Ca4 Ce5 38.fe5 Nh1 39.Tf1 Rg7 40.Td6 Taa8 41.Ne3 Nh3 42.Tf8 Tf8 43.Td1 Tf5** (Perechea de nebuni îi dă negrului puterea de a rezista. VD)

44.Cc5! Tf3 45.Nd4 Tf4 46.c6 Rf8 47.Ne5 Nf2 48.Rh1 Tg4 49. Cd7 Re7 50.Ng3 Re6 51.Td6 Re7 52.Td2 Ng3 53.hg3 Tg3 54. Ce5 c5 55.Rh2 Te3 56.Cd3 Nf5 57.Cc5 h5 (Un final pasionant în care albul are totuși un pion în plus) **58.a4 h4 59.a5 g5 60.a6 Rf6 61.a7 Te8 62.Ta2 Ta8 63.b4 g4 64.b5 g3 65.Rg2 Rg5** (Acum totul este clar. Negrul este pier-

dut, deoarece pionii săi sînt stopați, în timp ce cei albi se îndreaptă spre transformare) **66. b6 Rg4 67.b7 h3 68.Rf1 g2** (Lui Bobby nu-i vine a crede că partida este pierdută, deși acum se vede și cu... ochii închiși) **69.Tg2!** (O mutare spectaculoasă, după care învingătorul turneelor de la Bled, 1961 și Stockholm, 1962, a cedat. Ciocâltea a jucat această partidă ca un veritabil mare maestru.

589. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Holmov **M. Tal**

Erevan, 1962

1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.0—0 c5 6.Cc3 cd4 7.Cd4 Cc6 8.Cb3 d6 9.e4 a5 (O „Siciliană" destul de originală) 10.a4 Ng4 11.f3 Nd7 12.Ne3 Ce5 13.De2 Tc8 14.Cd2 Dc7 ↑ 15.Tfc1 Cc4 16.Cc4 Dc4 17.Dd2 Ne6 ∓ 18.Cb5 Ce4! → 19.fe4 Nb2 20.Cd4 Nd7 21.Nf1 Dc3 22. Dc3 Tc3 23.Nd2 Tc5 24.Cb3 Na1! 25.Ca1 Na4 ∓ 26.Nd3 Tfc8 27.Tb1 d5!? 28.e5 (28. Tb7?! de4! 29.Ne4 Td8 30.Nd3 Nc2! —+) d4 29.Tb7 Te5 30. Rf2 Nc6 31.Tb6 a4 32.Na6 Tc7 33.Nh6 Tf5 34.Rg1 f6 35.g4 Tc5 36.Nf4 e5 —+ 37.Nd2 Ne4 38.Nb4 T5c6 39.Tb8 Rg7 40.Nb5 Tc8! 41.Tb7 T6c7 42. Tb6 Tb7 (0—1). O partidă în care inventivitatea și fantezia „vrăjitorului" Tal sînt pregnante.

590. JOCUL CELOR DOI CAI

S. Sandin **W. Weiss**

Corespondență, 1962/1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 b5!? 6.Nb5 Dd5 7.Nc6 Dc6 8.Df3 e4 9.Db3 Nc5! 10.Df7 Rd8 11.0—0 Tf8 12.Dg7 Tg8 13.Dh6 Nb7 14.Td1 Nf2! 15.Rf1 Re7 16.Ch7 Nd4! 17.b3?! (B 17.Cc3) Dc2!! (0—1). O miniatură originală.

591. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer S. Reshevsky

New York, 1962/1963

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.h3 g6 7.g4 Ng7 8.g5!? Ch5! 9.Ne2 e5 10. Cb3 Cf4 11.Cd5! ± Cd5 12.Dd5 Cc6 13.Ng4!! ± Ng4 14.hg4 Dc8! 15.Dd1 Cd4?! 16.c3 Cb3 17.ab3 De6 18.Ta5! f6?! 19.Dd5! (Ad) Dd5 20.Td5 Rd7 21.gf6 Nf6 22.g5 Ne7 23.Re2 Taf8 24. Ne3 Tc8 25.b4 b5?! 26.Tdd1 Re6 27.Ta1 Tc6 28.Th3 Nf8 29. Tah1 Tc7 30.Th4! d5 31.Ta1! Tc6 32.ed5 Rd5 33.Td1 Re6 34. Td8! Rf5 35.Ta8 Te6 36.Th3 Ng7 37.Th8 Nh8 38.Th7 Te8 39.Tf7 Rg4 40.f3 Rg3 41.Rd3 +— (B 41.Rf1! Rh4 42.Rg2! +—) e4 42.fe4 Td8 43.Nd4 Rg4 44.Tf1 Ne5 45.Re3 Nc7 46. Tg1 Rh5 47.Rf3 Td7 48.e5 Tf7 49.Re4 Tf5 50.e6 Nd8 51.Nf6 Nf6 52.gf6 Tf6 53.Rd5 Tf2 54. Te1! (1—0). O excelentă ilustrare a modului cum trebuie

tratată tema strategică: lupta contra nebunului rău.

592. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Parma C. Langeweg

Beverwijk, 1963

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cc3 a6 6.Ne2 Dc7 7.f4 Nc5 8.Ne3 d6 9.Dd3 Cge7 10.Cc6 Cc6 11.0—0—0 0—0 12. Nf3 Tb8 13.Nc5 dc5 14.e5 → Td8 15.Dc4 Cd4 16.Ce4 b6 17. Cd6 b5 18.Dd3 Nd7 19.Ne4 f5! 20.ef6! Dd6 21.Nh7 Rh8 22.fg7 Rg7 23.Dg6 Rh8 24.Dh5 → Ne8 25.Ng6 Rg7 26.Dh7 Rf6 27.Nd3 Cf5 28.Dh8 Re7 29.Tf1 Ng6 30. Dh3 Dc6 31.Dg4 Rf7 32.Dg5! (A 33.Nf5) c4 33.Ne2 Td1 34. Td1 De8 35.g4 Cg7 36.h4 De7 37.De5 Td8 38.h5 Td1 39.Nd1 Nh7 40.g5 Nf5 41.h6 (1—0). Un exemplu tipic pentru stilul îndrăzneț al iugoslavului Parma.

593. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciocâltea V. Jansa

Bad Liebenstein, 1963

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 e6 7.Nb3 Ne7 8.f4 0—0 9.Df3 Dc7 10.g4 Cc6 11.Cc6 bc6 12.g5 Cd7 13.Ne3 c5 14.0—0—0 c4 15. Na4 Tb8 16.Nd7! Nd7 (VD) 17. f5! Db7! 18.f6!! Nd8 19.b3 cb3 20.ab3 Na5 21.fg7 Tfc8 22.Thf1! Nc6 23.g6! hg6 (23...fg6 24.Nh6! A 25.Df8 +—) 24.Dh3 Rg7 25. Dh6 Rg8 26.Nd4! e5 27.Td3! Nd7 28.Cd5! Nd8 29.Tf7!! +— Rf7 30.Dh7 Rf8 31.Dg6 Ne8 32.

Tf3 Nf7 33.Dh6! Re8 34.Dh8 Rd7 35.Tf7 Rc6 36.De8 (1—0). „Un atac extraordinar, menținut într-un ritm îndrăcit, cu un final strălucit" — C. Seneca.

594. INDIANA REGELUI

A. O'Kelly G. Ramirez

Malaga, 1963

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 Cc6 7. Dd2 a6 8.0—0—0 Nd7 9.Nh6 Db8 10.h4 b5 11.h5! Td8 12.hg6 fg6 13.Ng7 Rg7 14.Dh6 Rf7 15. e5!! ± de5 16.Ce4!! Cd4 17.Cg5 Re8 18.Dg6! (1—0). O demonstrație de virtuozitate șahistă.

595. PARTIDA SPANIOLĂ

I. Nun **L. Rădulescu**

Corespondență, 1961/1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.Nc6 bc6 6.d4 ed4 7.Cd4 Nd7 8.c4 g6 9.0—0 Ng7 10.f4 c5 11.Cf3 Ce7 12.Cc3 0—0

13.Ne3 Tb8! 14.Dc2 Tb4 15.a3 (X Fd) Tb7 16.h3 Db8 17.Tab1 Te8 18.g4 f5! 19.ef5 Cf5! 20.Nf2 (20.gf5? Nf5 —+) Cd4! 21. Nd4 cd4 22.Cd5 Tb3 23.Tf2 c6 24.Cb4 Tbe3 25.Dd1 d5 26.cd5 Df4! 27.dc6 Ne6 28.Rg2 Ne5! (0—1). Una din cele mai frumoase partide ale primului meci internaţional al ţării noastre la şahul prin corespondenţă: România—Cehoslovacia.

596. DESCHIDEREA CATALANĂ

B. Ivkov D. Cirici

Belgrad, 1963

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.0—0 0—0 6.d4 Cbd7 7.Dc2 c6 8.b3 b6 9.Nb2 Nb7 10.Cc3 Tc8 11.Tad1 Dc7 12.e4 Tfd8 13.Tfe1 Cf8 14.Db1 Nb4? 15.e5 Ce4 16.Ce4! Ne1 17.Cd6 Nb4 18.c5! bc5 19.a3 Na5 20.dc5 Db8 21.h4! ± Nc7 22.h5 h6 23.Td4! Nd6 24.ed6 Td7 25.Ce5 f6 26.Cd7 Cd7 27. Tg4 Tf8 (VD) 28.Tg7!! (Un ex-

cepţional sacrificiu, a cărui justificare tactică se va vedea la mutarea a 35-a) Rg7 29. Dg6 Rh8 30.Dh6 Rg8 31.Dg6 Rh8 32.h6! Tg8 33.Nf6 Cf6 34. Df6 Rh7 35.Nf1! +— Na6 36. Na6 Db3 37.d7 Tg3 38.fg3 Dg3 39.Rf1 Dh3 40.Re1 Dg3 41.Rd2 (1—0). „Un atac magnific" — Ghiţescu. O partidă în care predomină elementul artistic.

597. APĂRAREA GRÜNFELD

T. Petrosian M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (5), 1963

1.c4 g6 2.d4 Cf6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.e3 0—0 6.Ne2 dc4?! (B 6...e6) 7.Nc4 c5 8.d5 e6 9. de6 Dd1 10.Rd1 Ne6 11.Ne6 fe6 12.Re2 ∞ Cc6 13.Td1 Tad8 14.Td8 Td8 15.Cg5! (→ X e6) Te8 16.Cge4 Ce4 17.Ce4 b6 18. Tb1 Cb4 19.Nd2 Cd5 20.a4 Tc8 21.b3 Nf8 22.Tc1 Ne7 23.b4 c4? ± 24.b5 (→ X c4) Rf7 25. Nc3 Na3 26.Tc2 (A 27.Cd2 ±) Cc3 27.Tc3 Nb4 28.Tc2 Re7 29. Cd2 ± c3 30.Ce4 Na5 31.Rd3 Td8 32.Rc4 Td1 33.Cc3 Th1 34. Ce4! Th2 35.Rd4 Rd7 (35...Tg2? 36.Tc7 Rd8 37.Th7 +—) 36.g3 Nb4 37.Re5! Th5 38.Rf6 Ne7 39.Rg7 e5 40.Tc6 +— Th1 41. Rf7 Ta1 42.Te6 Nd8 43.Td6 Rc8 44.Re8 Nc7 45.Tc6 Td1 46.Cg5 Td8 47.Rf7 Td7 48.Rg8 (1—0). O partidă în care regele alb a fost o veritabilă piesă de luptă în obţinerea victoriei.

598. GAMBITUL DAMEI

M. Botvinnik T. Petrosian

Moscova, meci C.M. (8), 1963

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6.0—0 a6 7.a4 Cc6 8.De2 Ne7 9.dc5 Nc5 10.e4 Cg4 11.e5! Cd4 12.Cd4 Dd4 13. Ca3! (A 14.Cc2 Ce5?! 15.Ne3 Dd6 16.Tfd1 Dc7 17.Nf4 f6 18. Tac1 ± Ad) Na3 14.Ta3 Ce5 15. b3 (35') Dc5 16.Ta2 (16.Nb2!?) Cc4 17.bc4 Nd7 18.Na3 Df5 19.Td2 Nc6! 20.Te1 h5 21.De3 f6! ∞ 22.De6 De6 23.Te6 Rf7 = 24.Te7 Rg6 25.a5 Tad8 26.Nd6 The8 27.Te8 Te8 28.f3 Te1 29. Rf2 Ta1 30.Nb4 Tb1 31.Na3 Tb3 32.Nd6 Tc3 33.Td4 (B 33.c5) Tc2 34.Rg3 Nd7! 35.h4 Ne6 36. c5 Nc4 37.Rf4 Nb5 38.g4 Tc3 39.Te4 Nc6 40.Te3 Tc4 41.Rg3 Ta4 42.Nc7 hg4 43.fg4 Nd7 44. Nf4 Rf7 45.Tb3 Nc8! 46.g5 fg5 47.hg5 Ta5 48.Ne3 Rg6 49.Tb6 Rf5 50.c6 bc6 51.Tc6 Ta3 52. Tc5! Rg6 53.Tc6 Rh5 54.Rf4 Ta4 55.Rg3 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Cea mai activă remiză din meci.

599. APĂRAREA GRÜNFELD

T. Petrosian M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (15), 1963

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Db3 dc4 5.Dc4 Ng7 6.e4 0—0 7.Ne2 Cc6 8.Cf3 Cd7 9.Ne3 Cb6 10.Dc5 Ng4 11.d5 Cd7 12.Da3 Nf3 13.Nf3 Cd4 14.0—0—0 Cf3 15.gf3 Cb6 16.Db3 Dd7?! (B 16...Dc8 U c6) 17.h4 h5 18.f4 e6 (De aici Petrosian începe o manevră care-l va duce la victorie și la titlul suprem. VD) 19. de6 De6 20.De6 fe6 21.Thg1 Rh7

22.Cb5 Tf7 23.Cd4 Te8 24.Cf3 Nh6 25.Cg5 Ng5 26.Tg5 ± Cc4?! (B 26...Cc8; 26...Tg8) 27.Tdg1 (27.f5!?) Tg8 28.Rc2 b6 29.b3 Cd6 30.f3 Td7 31.T5g2 Tdd8 32. a4! ± Cf7 33.Nc1 e5 34.Ne3 ef4 35.Nf4 Td7 36.Td2 Td2 37. Rd2 Td8 38.Re2 c5 39.a5! +— Td7 40.ab6 ab6 41.Ta1 Rg7 42. Ta6 Tb7 43.Ta8 Rf6 44.Tc8 Ce5 45.Re3 Cd7 46.Tc6 Rf7 47.e5 Cf8 48.Tf6 Rg7 49.Re4 b5 50. Tc6 Rf7 51.Tc5 Ce6 52.Td5 Re7 53.Ne3 Tb8 54.Td6 b4 55.Ta6 Tb5 56.Ta7 Re8 57.f4 Rf8 58.f5 (1—0). Cea mai bună realizare din acest meci a celui de al nouălea campion mondial de șah, Tigran Petrosian.

600. APĂRAREA GRÜNFELD

T. Petrosian M. Botvinnik

Moscova, meci C.M. (21), 1963

1.c4 Cf6 2.Cf3 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6.dc3 Dd1

7.Rd1 Ng4 8.Ne2 Cd7 9.Ne3 e5 10.Cd2 (½—½) după numai 15 minute de joc. Astfel s-a „realizat" cea mai scurtă partidă din cadrul tuturor meciurilor disputate pentru titlul de campion mondial de șah.

601. APĂRAREA SICILIANĂ

Fl. Gheorghiu L. Portisch

București, 1963

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Db6?! 5.Cb3 Cf6 6.Cc3 e6 7.Ne3 Dc7 8.a3! a6 9.f4 d6 10.Nd3 b5 11.Df3 Ne7 12.0—0 Cd7 13.Tad1 Nb7 14.Dg3 0—0 15.Dh3 Cc5?! 16.Cc5 dc5 17.e5 h6 18.f5! De5 19.f6!! ± → Nf6 20.Nf4 Dd4 21.Rh1 (A 22.Ne2!) c4!? 22.Ne4 Db6 23.Nh6 Tfe8 24.Ne3 +— Cd4 25.Dh7 Rf8 26.Nb7 Db7 27.Tf6 gf6 28.Nd4 (1—0). O strălucită victorie a tînărului nostru campion.

602. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Dely S. Brzozska

Miskolc, 1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.0—0 Nd7 6.c3 Cge7 7.d4 Cg6 8.Te1 Ne7 9.Cbd2!? 0—0 10.Cf1 Ch4 11.Ch4 Nh4 12.Ce3 Nf6?! 13.de5 de5 14.Cd5 Ne7 15.Te3! (O manevră originală) b5 16.Nb3 Ne6 17.Td3 Dc8 18.a4! Nd8 19.Tg3 Rh8 20.Dh5 f6 (Urmează „atacul la baionetă". VD) 21.Tg7!! Rg7 22.Nh6 Rg8 23.Cb6! cb6 24.Dg4 Rf7 25.Dg7 Re8 26.Df8 Rd7 27.

Td1 +— Cd4 28.Ne6 Re6 29.cd4 Ne7 30.d5 Rd7 31.Dg7! Dg8 32.d6 (1—0). Cea mai bună partidă a turneului, distinsă cu premiul de frumusețe.

603. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

M. Tal I. Bilek

Miskolc, 1963

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Cc3 Ng7 4.Cf3 c6 5.Nc4 Cf6 6.e5! de5 7.Ce5 0—0 8.0—0 Cbd7 9.f4 ± Dc7 10.Df3 a6 11.Te1! (A 12.Cf1!) e6 12.Nb3! c5 13.Ne3 cd4 14.Nd4 Ce5 15.fe5 Cd7 16.Ce4!! → Ne5 17.Ne5 De5 (17...Ce5 18.Cf6 Rg7 19.Df4!! +—) 18.Tad1! Rg7 19.Cd6! Dc5 20.Rh1 Ce5 21.Df4! f6 22.Tf1! a5 23.h4! Ta6 24.Ce4 De7 25.h5!! h6 (25...a4? 26.h6 Rh6 27.Cf6 Cd7 28.Td7! Nd7 29.De5!! +—) 26.Dg3! a4 27.Tf6!! +— Tf6 28.De5 ab3 29.ab3 (1—0). O partidă în cel mai pur „stil Tal".

604. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

D. Bronştein P. Dely
Miskolc, 1963

1.c4 e5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 f5 4.d4 e4 5.Ng5 Ne7 6.Ne7 De7 7.Cd5 Dd6 (După numai cîteva mutări s-a ieşit complet din teorie) 8.Cd2 Cge7 9.Ce7 Ce7 10.e3 0—0 11.g4! c5 12.Cb3 cd4 13.c5! Dg6 14.Dd4 Dg4 15.Ne2 Dg6 16.0—0—0 ± b6 17.f4 ef3 18.Nf3 bc5 19.Cc5 Cc6 20.Df4 De8 21.Rb1 De7 22.Dd6 +— Dd6 23.Td6 Tb8 24.Cd7 Nd7 25. Td7 Ce5 26.Nd5 Rh8 27.Ta7 Tfd8 28.Tb7 Tb7 29.Nb7 Cc4 30.Tc1 Ce3 31.a4 g5 32.a5 (1—0). O deosebit de frumoasă realizare a albului, care menţine în actualitate unul din scopurile partidei de şah: creaţia artistică!

605. INDIANA BENONI

Fl. Gheorghiu M. Janata
Vrnjacka Banja, C.M. (j), 1963

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5 4. Cc3 d6 5.e4 Ne7 6.g3 0—0 7. Ng2 Ce8 8.Cf3 g6 9.0—0 a6 10. a4 Cd7 11.Ce1 Tb8 12.Cd3 Cg7 13.Tb1 b6?! (B 13...a5!?) 14. b4! ± Tb7 (VD) 15.a5! (⌀ →) ba5 16.bc5 Tb1 17.Cb1 Cc5 18. Cc5 dc5 19.Nb2 Nd6 20.Cd2 Nd7 21.Da1 Te8 22.f4 f6 23.fe5 Ne5 24.Ne5 fe5 25.Da3! Dg5 26. Cf3 De7 27.Da5 Ng4 28.Da6 Tf8 29.d6! Df6 30.Dc6 Td8 31.Dd5 De6 32.Ce5 (1—0). O partidă

istorică, care a adus României prima cunună de lauri a campionilor lumii în şah.

606. PARTIDA SPANIOLĂ

L. Ştein M. Udovcici
Rijeka, 1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 cd4 12.cd4 Nb7 13.Cc3! Tc8 14.De2 Dc7 15.Nd3 Tfe8 16.Ng5 h6 17.Nd2 Nf8 18. d5! ± (Ad) Cc4 19.Tec1 Cd2 (F) 20.Dd2 Db6?! (B 20...Db8, Dd8) 21.b4! (→ Fd) Ta8 22.a4 ba4 (F) 23.Ca4 Dd8 24.Ce1 Ch5 25.De3 Cf4 26.Nf1 Ne7 27.Db6 Tb8 28.g3 Cg6 29.Dd8 Nd8 30. Cc2 Nc8 31.Cc3 Nb6! 32.Ca3 Nd4 33.Tab1 f5 34.Cc4! Td8 35. Ca5! ± Te8 36.Cc6 Ta8 37.ef5 Nf5 38.Ta1 Ce7?! 39.b5! +— Cc6 40.bc6 Tf8 41.Ta2 Tab8 42. g4 Nc8 43.Ce4 Tb2 44.Tc2 (1—0). Un exemplu de strategie modernă.

607. INDIANA REGELUI

O. Panno S. Reshevsky

Los Angeles, 1963

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 c6 8.Dd2 cd5 9.cd5 a6 10. 0—0—0 Ce8 11.Nd3 Cd7 12. Rb1 b5 13.Tc1 Cc5 14.Nc2 Tb8 15.b4!? (Foarte îndrăzneț) Cd7 16.Cge2 Cb6 17.Nd3 f5 18. a3 Cf6 19.h3 Nd7 20.Ra2 fe4 (Negrul atacă!) 21.fe4 Cc4 22. Nc4 bc4 23.Tb1 Ch5 24.Thc1 De7 25.Tc2 Tf7 26.a4 (Albul contraatacă) Cf4 27.Cc1 De8 28.Ra3 Nf6 29.Tcb2 Nd8 30.b5! (Albul continuă contraatacul) ab5 31.Cb5 Ta8 32.Dc2 Na5 33.Dc4 Tc8 34.Db3 Cg2 (Negrul reia atacul) 35.Tg2 Tf3 36.Te2 Th3 (O poziție neobișnuită, din care va ieși învingător albul. VD) 37.Ca2 Ng4 38.Te1 Ne1 39.

Te1 Nd7 40.Cac3 Df8 41.Db4 Df6 42.Rb3 Dh4 43.Te2 Ng4 44. Dd6! ± Dg3 45.Rb4 Tc3 46. Dd8 Rg7 47.De7 Rg8 48.De8 Rg7 49.Tf2 Nf5 50.De7 Rg8 51. De8 Rg7 52.De7 Rg8 53.Cd6! +— Tb3! 54.Ra5! Tb8 55.Df7 Rh8 56.Df6 Rg8 57.Df7 Rh8 58. Ce8 Ta8 59.Rb5 Te8 60.De8 Rg7 61.De7 Rg8 62.Nc5 Db3 63. Nb4 (1—0). O partidă care reamintește de epoca romantică a șahului, cînd sacrificiile și combinațiile imprevizibile erau „la ordinea zilei".

608. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

Gisela Gresser

Nona Gaprindașvili

Split, Olimpiada, 1963

1.e4 c6 2.Cf3 g6 3.d4 Ng7 4.Cc3 d6 5.Ne3 b5 6.Nd3 Cd7 7.Dd2 Cb6 8.De2 Cf6 9.h3 0—0 10.0—0 Dc7 11.Tad1?! (B 11.a4) b4! 12.Cb1 c5 13.c3 c4 14.Nc2 a5 15.Tc1 Na6 16.Cbd2 Tfc8 17. Ch2? (B 17.Nf4 ∞) b3! ∓ 18. ab3 cb3 19.Nd3 Nd3 20.Dd3 Cc4 21.Cc4 Dc4 22.Dc4 Tc4 23.f3 a4 24.Ta1 a3! 25.Ta3 Ta3 26.ba3 Tc3 27.Te1 Ce4!! —+ 28.Cf1 Cg3! 29.Nf2 Cf1 30.Rf1 b2 (0—1). Premiul de frumusețe al celei de a II-a Olimpiade.

609. APĂRAREA RAGOZIN

V. Smislov V. Antoșin

Soci, 1963

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 Nb4 5.cd5 ed5 6.Ng5 h6 7.Nf6 Df6 8.Db3 Dd6 9.a3 Na5 10.Db5!? (E c7—c6) Cc6 11.e3 a6 12.Db3 0—0 13.Nd3 Ng4?!

(B 13...Ce7 14.0—0 c6 15.Ca4 Nc7 16.Cb6 Tb8 17.Cc8 Tfc8 =) 14.0—0 Nc3 15.bc3 Nf3 16.gf3 b6 (16...Ca5?! 17.Db4 Db4 18. ab4 Cc4 19.Nc4 dc4 20.Ta5 ±) 17.Rh1 (→ Fr) Ca5 18.Da2 c5 19.Tg1 cd4 20.cd4 Tfc8 21.Tg3 Tc3 22.Tag1! ± g5 23.De2 Cb3!? (23...Da3 24.f4 → +—) 24.Nb1 Cc1 25.Dd1 Da3 26.f4 Db2 27.Dh5!! +— Tc6 (27...Ce2 28.Tg5 hg5 29.Tg5 Rf8 30.Dh8 Re7 31.De5 +—) 28.fg5 Db1 29.gh6 Rh8 30.Df7 Dh7 31.Tg7 (1—0). „Cea mai interesantă partidă din turneu" — Ciocâltea.

610. APĂRAREA SICILIANĂ

C. Radovici Ş. Neamţu

București, 1963

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Cc3 b5 6.Nd3 Nb7 7.0—0 d6 8.a4!? ba4? (B 8...b4) 9.Ta4! Cf6 (B 9...Cd7) 10.De2 Ne7 11.Ne3 0—0 12.f4 Dc7 13. Tc4! Dd7 14.e5 Cd5 15.ed6 Nd6 16.Ce4 Ce3 17.De3 Nd5?! 18. Tc3 Nb4 19.Cf6! gf6 20.Nh7! (1—0). O combinaţie de final foarte instructivă, în plin mijloc de partidă.

611. GAMBITUL DAMEI

C. Mihăescu **C. Ştefaniu**

Corespondenţă, 1962/1963

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6.0—0 a6 7. De2 b5 8.Nb3 Nb7 9.Td1 Cbd7 10.Cc3 Nd6 11.e4 cd4 12.Td4 Nc5 13.Td3 0—0 14.Ng5 Dc7 15.a3 Ne7 16.Nc2 Cc5 17.Tdd1 Tfd8 18.Cd4 Tac8 19.Tac1 e5 (∞) 20.Cf5 Ce6 21.h4 ± h6 22. Nf6 Nf6 23.Cd5 Nd5 24.ed5 Cf4 25.De4 ± (As) Cg6 26.Dg4 Rf8 27.Ne4 Dc1 28.Tc1 Tc1 29.Rh2 Ce7 30.Ce3 Tc7 31.g3 Cc8 32. Nd3 Ce7 33.Db4! Tcd7 34.Ne4 Rg8 35.Rh3?! Cd5! 36.Cd5 Td5 37.Nd5 Td5 (∞) 38.f3 g6 39. Dc3 Td6 40.Db4 Te6 41.b3 Rg7! 42.Dg4 Ne7 —+ 43.f4 f5 (0—1). O partidă de mare luptă, care a adus negrului onorantul titlu de co-campion al României în finala primului campionat naţional de şah prin corespondenţă.

612. INDIANA NIMZOVICI

A. Anton M. Şuta

Corespondenţă, 1962/1963

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 Nc3 5.bc3 c5 6.f3 d5 7. cd5 Cd5 8.dc5 f5 9.c4 Df6 10. Nd2 Ce7 11.Ch3 Cbc6 12.Cf4 0—0 13.e3 Cg6 14.Cg6 Dg6 15. Rf2 e5 16.Ne2 Ne6 17.Tb1 Df7 18.Dc2 De7?! (B 18...Tab8) 19. Tb3 Dc5 20.Tb7 Da3 21.Thb1 ± Nc8 22.T7b3 De7 23.c5! Rh8 (E Ne2—c4—d5) 24.Rg1 h6 25.Ta3 f4 26.Nd3 fe3 27.Ne3 Nd7 28. Ne4 Tab8 29.Td1 Cb4 30.Dc1 ± Nf5 31.c6! Ne4 32.Nc5 Dc7 33. Nf8 Tf8 34.Dc5! +— Tf6 35. fe4 Cc6 36.Tad3 Df7 37.Td6 Cd4 38.Tf6 Df6 39.Da7 Df4 40. Da2 De4 41.Db1 (1—0). Partida care a decis atribuirea primului titlu de campion al României la şahul prin corespondenţă.

613. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

V. Smislov — **M. Tal**

Moscova, 1964

1.c4 g6 2.Cc3 Ng7 3.g3 c5 4.Ng2 Cc6 5.b3 e6 6.Nb2 Cge7 7.Ca4 Nb2 8.Cb2 0—0 9.e3 d5 10.Cf3 Cf5 11.0—0 b6 12.Ca4 Nb7 13.cd5 ed5 14.d3! ± Df6 15.Dd2 Tad8 16.Tfd1 Tfe8 17. Tab1 Cd6 18.Ce1 d4 19.e4 De7 20.Cc2 f5 21.ef5 Ce5 22.f4 Cf3 23.Nf3 Nf3 24.Te1 (VD) De2!! ∓

25.Te2 Te2 26.De2 (26.Dc1? Tg2! 27.Rf1 Th2 28.Re1 Nd5 29.Tb2 Th1 30.Rf2 Te8 —+) Ne2 27.Cb2 gf5 28.Te1 Nh5 29.Cc4 Cc4 30.bc4 Te8 31.Rf2 Te1 32.Re1 Rf8 33.Rd2 Re7 34. Ce1 a6 35.a4 a5 36.Rc2 Ne8 37. Rb3 Nc6 38.Ra3 Rf6 39.Rb3 Rg6 40.Ra3 Rh5 41.h3 Rg6 42. Rb3 Rg7 43.Ra3 Rf6 44.Rb3 Ne8 45.Cg2 Nh5 46.Rc2 Ne2 47. Ce1 Nf1 48.Cf3 Nh3 (25') 49. Cg5 Ng2 50.Ch7 Rg7 51.Cg5 Rg6 52.Rd2 Nc6 53.Rc1 Ng2 54. Rd2 Rh5 55.Ce6 Rg4 56.Cc7 Nc6 57.Cd5 Rg3 58.Ce7 Nd7 59. Cd5 Na4 60.Cb6 Ne8 61.Cd5 Rf3 62.Cc7 Nc6 63.Ce6 a4 64. Cc5 a3 65.Cb3 a2 66.Rc1 Rf4 67.Rb2 Re3 68.Ca5 Ne8 69.c5 f4 70.c6 Nc6 71.Cc6 f3 72.Ce5 f2 (0—1). Una din cele mai bune partide din cariera șahistă a lui Tal.

614. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

R. Fischer — P. Benkö

New York, 1963/1964

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.Cc3 d6 4.f4 Cf6 5.Cf3 0—0 6.Nd3!? Ng4? (O eroare care se va dovedi a fi germenul tuturor necazurilor ce se vor abate pe capul negrului) **7.h3 Nf3 8.Df3 Cc6 9.Ne3 e5 10.de5 de5 11.f5** (Se amenință g2—g4—g5 decisiv) **11...gf5 12.Df5 Cd4 13.Df2 Ce8 14.0—0 Cd6 15.Dg3** (Începutul unei manevre originale, care pregătește combinația finală) **15...Rh8 16.Dg4 c6 17.Dh5 De8?!** (Negrul scapă din analiză intențiile albului și cade în capcană; era necesar 17...Ce6. VD) **18.Nd4 ed4 19.Tf6!!** (O mutare superbă prin simplitatea și eleganța ei, care... încheie partida) **19...Rg8 20.e5 h6 21.Ce2!** la care negrul a cedat. „Greșeala 17...De8? s-a făcut spre norocul spectatorilor, care altfel ar fi fost văduviți de scli-

pitoarea mutare 19.Tf6!!" — Evans.

615. INDIANA REGELUI

L. Pachman **I. Bilek**

Kecskemét, 1964

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 g6 4.e4 Ng7 5.f3 0—0 6.Ne3 b6 (Moda zilei) 7.Nd3 Nb7 8.Cge2 c5 9.d5 e6 10.g4? (B 10.Dd2) ed5 11.cd5 Te8 12.Dd2 Cbd7 13. Rf2?! (B 13.0—0 =) Ce5 14. Cg3 Nd5!! 15.Cd5 Cd5 16.ed5 Df6 17.Ne4 Cg4 18.Rg2 Ce3 19. De3 Db2 ∓ 20.De2 De2 21.Ce2 Na1 22.Ta1 b5 —+ 23.Rf2 Te5 (A 24...f5) 24.Td1 Tae8 25.Cc3 a6 26.Nd3 Rg7 27.Nf1 Th5 28. h3 Th4 29.Ce4 The4! 30.fe4 Te4 31.Td3 b4 32.Rf3 Te1 33.Ne2 a5 34.Te3 Ta1 35.Te7 Rf6 36. Td7 Re5! 37.Tf7 Ta2 38.Th7 a4 39.Nd3 Ta3 40.Re2 g5 41.Tg7 Rd4 42.Nf5 Te3 (0—1). Premiul de frumuseţe al Zonalului.

616. PARTIDA SPANIOLĂ

E. Gheller **B. Spasski**

Moscova, 1964

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.0—0 Ng4 6.h3 Nh5 7.c3 Cf6 8.d4 b5 9.Nb3 Ne7 10. Ne3 0—0 11.Cbd2 d5!? → (O mutare psihologică) 12.g4 Ng6 13.de5?! (B 13.Ce5 Ce5 14.de5 Ce4 15.Ce4 de4 16.Nd5! ↗) Ce4 14.Cb1?! (O mutare care aparent . . . promite; negrul însă a „văzut" mai clar. B 14.Cd4 ∞) Dc8 ↗ 15.Cd4 Ce5 16.f4 c5 17. fe5 cd4 18.cd4 Dd7 19.Cd2 f6! (→ Ad) 20.Tc1 Rh8 21.Nf4 fe5 22.Ne5 Ng5 23.Tc7 Dc7!! —+ 24.Nc7 Ne3 25.Rg2 Cd2 26. Tf8 Tf8 27.Nd5 Tf2 28.Rg3 Cf1 29.Rh4 h6 30.Nd8 Tf8 (0—1). O partidă jucată „la sînge", justificată de nivelul acestui zonal disputat între 7 mari maeştri sovietici.

617. INDIANA REGELUI

D. Bronştein **B. Larsen**

Amsterdam, 1964

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Ng5 c5 7. d5 e6 8.Cf3 h6 9.Nf4 ed5 10. ed5 Te8 11.Cd2 Ch5 12.Ng3 Ng4 13.0—0 Cg3 14.hg3 Ne2 15.Ce2 Nb2 16.Tb1 Ng7 17.Tb7 Cd7 18.Cf4! (Albul iniţiază o combinaţie, condus de intuiţie, a cărei corectitudine se va dovedi . . . după terminarea partidei) Cb6 19.Te1 Nc3 20.Ce4 Ne1 21.Ce6! Nf2 (21...fe6? 22.

Dg4 +—) 22.Rf2 fe6 23.Dg4 Tf8 24.Rg1 Tf6 25.Dh3? —+ (25.de6! Df8 26.e7 Tf1 27.Rh2 Df5 28.Df5 Tf5 29.Ta7!! Tc8 30.Cd6 Te5 31.Cc8 Cc8 32.Ta8 Te7 33.Tc8 Rf7 34.Tc5 Ta7 =) Df8! 26.Cg5 Tf1 27.Rh2 Tf5! 28.Ce6 Th5 29.Dh5 gh5 30. Cf8 Tf8 (0—1). Pentru calificarea în Turneul Candidaților Bronștein avea nevoie de o remiză!

618. INDIANA REGELUI

L. Portisch — M. Tal

Amsterdam, 1964

1.Cf3 Cf6 2.g3 d6 3.d4 g6 4.Ng2 Ng7 5.0—0 0—0 6.c4 Ng4 7.Cc3 Dc8 8.Te1 Te8 9.Db3 Cc6 10.d5 Ca5 11.Da4 b6 12.Cd2 Nd7 13.Dc2 c6 (B 13...c5) 14.b4 Cc4!? (O rupere a echilibrului normal de valori materiale... à la Tal) 15.Cc4 cd5 16.Ca3 d4 17.Na8 Da8 18.Ccb5 Tc8 19.Dd1 Ce4 (∞) 20.f3 a6 21.Cd4 Dd5 22.Ne3 Tc3 23.Cdc2 Df5 24.g4 De6 25.Nd4 h5! (De remarcat „dansul pe sîrmă" al lui Tal. VD) 26.Ng7 hg4 27.Cd4?! (O mutare slabă, cu intenții... psihologice; B 27.fe4! +—) Dd5 28.fe4 De4 29.Cf3 (Cra) De3 30.Rh1 Nc6 31.Tf1 Ta3 32. Dc1 gf3 33.Dc6 De2 34.Tg1 Rg7 (Crn) 35.Tae1 Dd2 36.Td1 De2 37.Tde1 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Se pare că senzația de supremă încordare pe care i-o dau aventurile te-

ribile ce se desfășoară pe tablă constituie pentru Tal tot farmecul șahului.

619. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

K. Darga — L. Evans

Amsterdam, 1964

1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.Cc3 Cc6 4.e3 g6 5.d4 Ng7 6.d5 Ca5 7.e4 d6 8.Nd3 0—0 9.0—0 e5 10.Ce1 Ce8 11.f4 f5 12.Dc2! ef4 13.Nf4 Nd4 14.Rh1 Nc3 (14...fe4 15. Ce4!) 15.Dc3 fe4 16.Ne2! Df6! 17.Dd2! b6 18.Cc2! Db2 19. Tab1! e3! (19...Dg7 20.Nh6!) 20. De3! Dc2 21.Nh6! Nf5! (21... Cg7 22.De7 +—) 22.Nd3!! Db1 (F) 23.Nb1 +— Cg7 24.Ng7 Rg7 25.Nf5 gf5 26.Dg3! Rh8 27.Dc3! Rg8 28.Te1 Tae8 29.Te6! Te6 30.de6 Cc6 31.Dg3 Rh8 32.Dd6! (1—0). Una din cele mai frumoase partide ale Interzonalului.

620. APĂRAREA CARO-KANN

L. Evans B. Berger
Amsterdam, 1964

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4.Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.Cf3 Cd7 7.h4 h6 8.h5 Nh7 9.Nd3 Nd3 10.Dd3 Dc7 11.Nd2 Cgf6 12. 0—0—0 e6 13.Rb1! c5?! (B 13... Ne7) 14.c4 cd4?! (14...0—0—0) 15.Cd4! a6 16.Ce6!! fe6 17.Dg6 Rd8 18.The1! Rc8 19.Te6 b6 20. Df5!! (A 21.Nf4 +—) Rb7 21. Nf4 Dc5 22.Tf6!! (1—0). O miniatură foarte frumoasă şi deosebit de instructivă.

621. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Larsen F. Perez
Amsterdam, 1964

1.e4 c5 2.f4 e6 3.Cf3 Cc6 4.Nb5 g6 5.Nc6 dc6?! 6.d3 Ng7 7.0—0 Ce7 8.Cc3 0—0 9.De1! b6 10.a4 Na6 11.Dh4! Dd7 12. Ne3 c4 13.dc4! c5 14.Ce5! Db7 15.Tf3! f6 (VD) 16.Th3! fe5 17.

Dh7 Rf7 18.f5!! ef5 (18...Th8 19.fe5 +—) 19.Nh6 Tg8 20.ef5 Cf5 21.Tf1! Nc4 22.Tg3!! Nf1 (22...Dc6 23.Tg6 Dg6 24.Tf5 Df6 25.Tf6 Rf6 26.Ce4 +—) 23.Dg6 Re7 24.Ng5! Rf8 25.Df5 Df7 26. De4!! Tc8 27.Tf3 Nc4 28.Dc4 (1—0). O excepţională realizare artistică a laureatului Interzonalului.

622. INDIANA REGELUI

T. Petrosian H. Pilnik
Buenos Aires, 1964

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.Cf3 g6 4.d4 Cd7 5.e4 c6 6.Ne2 Ng7 7. 0—0 Cgf6 8.d5 c5 9.Ng5! (Ad) a6 10.a3 Dc7 11.Cd2 h5 (B 11... 0—0) 12.Da4 Rf8 13.b4 Nh6 14. Nh6 Th6 15.Tab1 Rg7 16.Tb2 Th8 17.Tfb1 Ce8 18.Dc2 Dd8 19.Cb3 b6 20.Nd3 h4 21.Dd2 Df6 22.De3 Df4 23.bc5 dc5 24. Cd2 Cd6 25.De2 ± Dg5 26.h3 Dd8 27.De3 Tb8 28.Ne2 Cf6 29. Ca4 Cd7 30.Nd3 Tb7 31.Cc3 Te8 32.Cf3 (E f7—f5) Th8 33.Dc1 f6 34.Tb3 b5?! 35.Cd2 Dc7 36. T3b2 b4? (B 36...bc4) 37.ab4 cb4 38.Ca4! +— Cc5 39.Cc5 Dc5 40.Cb3 Da7 41.c5 Cb5 42. c6 Tb8 43.Dc5 Dc7 44.Db4 Cd6 45.Dc5 f5 46.Cd2 Tb2 47.Tb2 fe4 48.Ce4 Td8 49.Cd6 Td6 50. Ne4 Rf6 51.Tb3 (1—0). O partidă care prezintă foarte bine stilul poziţional-prudent al campionului mondial „en titre", un veritabil boa constrictor!

623. JOCUL CELOR DOI CAI

K. Honfi **V. Zagorovski**

Corespondență, Olimpiada, 1961/1964

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 Ca5 6.Nb5 c6 7.dc6 bc6 8.Df3 Tb8 9.Nd3 h6 10.Ce4 Cd5 11.Cg3 g6 12.b3 h5! ∓ 13.0—0 Ng7 14.Na3! Ng4 15.De4 f5 16.De1 h4 17. f3?! (B 17.Ce2) hg3 18.Dg3 Nh5! —+ 19.Te1 Rf7 20.Cc3 Cb4 21. Rh1 Cd3 22.cd3 Dd4! 23.Tac1 Nf6 24.Ca4 f4 25.Dh3 Nf3!! 26. Df3 Th2!! 27.Rh2 Th8 28.Dh3 Th3 29.Rh3 Df2 (0—1). O frumoasă partidă din finala Olimpiadei a IV-a.

624. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Sanguinetti **E. Arnlind**

Corespondență, Olimpiada, 1961/1964

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.Nf4 Ce5!? 7.Dd4 a6 8.C5c3 Cc6 9.De3 Cf6 10.Ne2 Ne7 11.a4? (B 11.0—0) d5! 12.ed5 ed5 13.Dg3 d4 14. Cd1 Nf5 15.c3 h5! 16.Nc4 Dd7! 17.h4 Ce4 18.Df3 dc3 19.bc3 Ca5 20.Ne2 Cb3 21.Ta2 Cec5 22.Tb2 Ng4 23.De3 Ne2 24.Re2 0—0 25.Te1 Tfe8 26.Dh3 Ng5 27.Ne3 Dd3 28.Rf3 De4 29.Re2 Ne3 30.fe3 Cd3 (0—1).

625. PARTIDA SPANIOLĂ

I. Bondarevski J. Balogh

Corespondență, Olimpiada, 1961/1964

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d5 9.ed5 Cd5 10.Ce5 Ce5 11.Te5 Cf4 12.d4 Cg6 13.Te1 Nb7 14.Cd2 c5! 15. Cf3 c4 16.Nc2 f5 17.Ce5 Dd5 18.f3 Ce5 19.Te5 Dd7 20.Nf4!? Nd6 21.Nf5 Dd8 22.De1 Ne5? (B 22...Rh8) 23.Ne6 Rh8 24.Ne5 Dg5 (VD) 25.d5! Tf3 26.h4! De3

27.De3 Te3 28.Nd4 Te6 29.de6 Rg8 30.Nc5 Nd5 31.e7 Rf7 32. Tf1 Re6 33.Tf8 Rd7 34.Rf2 Te8 35.g4 g5 36.Tf6 Ne4 37.Re3 Nb1 38.h5 Na2 39.Ta6 Nb1 40.Rd4 Nd3 41.Re5 Tc8 42.Nb4 Ne2 43. Rf5 Tg8 44.Td6 Rc8 45.Na5 (1—0). O mostră de virtuozitate.

626. PARTIDA SPANIOLĂ

B. Ivkov E. Gufeld

Sarajevo, 1964

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d3 Cbd7 11.Cbd2 a5 12.Cf1 a4 13.Nc2 Te8 14.Cg3 g6?!

(14...Nf8) 15.Nh6! Nf8 16.Dd2 Nh6 17.Dh6 De7 18.d4! (As) Cf8 19.a3 c5 20.Tad1 C6d7 21.dc5 dc5 (VD) 22.Td6!! c4 (22...Dd6

23.Ch5!! Ce6 24.Cg5!! Cdf8 25. Cf6 Rh8 26.Cf7 ∓) 23.Ted1 Cc5 24.Ce5!! Ne6 (24...De5 25.T1d5 De7 26.Tc5!! Dd6 27.Ch5!! +—) 25.Cc6! Dc7 26.e5! +— Nd7 27. T1d5!! Cd3 28.Td7!! Cd7 29. Td7!! Dd7 30.Ce4!! Te6 31.Cf6! (1—0). O partidă care sugerează imaginea focurilor de artificii din noaptea Anului Nou!

627. APĂRAREA GRÜNFELD

F. Olafsson **S. Gligorici**

Reykjavik, 1964

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4. Ng2 d5 5.cd5 cd5 6.Cf3 Ng7 7. 0—0 0—0 8.Ce5 Cc6 9.Cc3 e6! 10.Cc6 bc6 11.Nf4 Cd7! 12.Dd2 Na6! 13.Tfd1 c5!! ∓ 14.dc5 Cc5 15.Tac1 (A 16.Cd5!) Tc8 16.Ne3! De7 17.Nd4 Tfd8 18.Ng7 Rg7 19.De3! (A 20.Cd5!) Df6! (A 20...d4!) 20.Td4 Nb7! 21.Df4 Df4 22.gf4 Rf8!? 23.e3 Na6 24.Nf1 Nf1 25.Tf1 Tb8! 26.Td2 Tdc8! ∓ 27.Tfd1 a5 28.f3! (A 29.e4!) Tb4 29.Ce2 Ca4 30.b3 Cc3 31.Cc3 Tc3 32.Td3 Tc7 33.T1d2 a4! 34. Rf2 Tc1!! (A 35...ab3 36.ab3 Tb1!) 35.Tb2 ab3 36.ab3 Re7! 37.Rg2 Rd6 38.Ta2 Tb7 39.Tb2 Tbc7 40.b4 T7c2 41.Tc2 Tc2 42. Rg3 Rc6! 43.Ta3 Rb7!! 44.e4 d4! —+ 45.Ta5 d3 46.Ta1 Te2 47.Td1 d2 48.f5 gf5 49.Rf4 f6! 50.h4 h5 51.e5 fe5 52.Rg5 e4! 53.fe4 fe4 (0—1). O remarcabilă partidă poziţională cîştigată cu mijloace sobre.

628. INDIANA BENONI

V. Hort **V. Ciocâltea**

Tel Aviv, Olimpiada, 1964

1.d4 c5 2.d5 e5 3.e4 d6 4. Nd3 Cf6 5.c4 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Cf3 a6 8.0—0 Ce8 9.a3 g6 (A f7—f5) 10.b4 b6 11.Ce1 f5 12. f4?! (B 12.Tb1) ef4! 13.Nf4 Nf6 14.Tc1 g5! 15.Nd2 f4 16.Dh5 Ta7 17.Cf3 (B 17.e5) Cd7 18.h4 Ce5 19.Ce5 de5 20.hg5 Ng5 21. Ne2 Tg7 22.Df3 Nh4 23.Ne1 Ne1 24.Tce1 Tf6 25.Dh5 Tfg6 26.Tf2 Dd6 27.bc5 bc5 28.Tb1 Cf6 29.Dh4 Tg3 30.Nf3 Th3 (0—1). O splendidă partidă de atac.

629. DESCHIDEREA RETI

V. Smîslov **W. Unzicker**

Tel Aviv, Olimpiada, 1964

1.c4 Cf6 2.g3 e6 3.Ng2 d5 4.Cf3 dc4 5.Da4 Cbd7 6.Dc4 a6

7.Dc2 Tb8 8.0—0 Ne7 9.Ca3!? (Original, dar...) 0—0 10.Cc5 c5 11.a4 b6 12.d3 Nb7 13.Nf4 Ta8 14.e4 Nc6 15.Nd2 Ce8 (Urmează un joc foarte instructiv în centru) 16.Nc3 Cd6 17. Cfe5 Ce5 18.Ce5 Nb7 19.b3 Dc7 20.Tac1 Tac8 21.Nb2 b5! 22.d4!?! f6! 23.Cd3 Ne4 24.dc5 Ng2 25.Rg2 Dc6 26.Rg1 Cb7 27. De2 e5 28.Tfd1 ba4 29.ba4 Da4 30.Ce5?! (Cra) fe5 31.De5 Tf7! (Răsturnarea combinației) —+ 32.De6 Tc8 33.Ta1 Dc6 (0—1). Marea surpriză a Olimpiadei, ca și rezultatul final al meciului: R.F. Germania—U.R.S.S. 3—1!!

630. DESCHIDEREA RETI

J. Mora — **C. Botez**

Tel Aviv, Olimpiada, 1964

1.Cf3 Cf6 2.g3 d5 3.Ng2 c6 4.0—0 Ng4 5.d4 e6 6.Ce5 Nf5 7.c4 Cbd7 8.Cd7 Dd7 9.Db3 Ne7 10.Cc3?! (B Cb1—d2—f3 → e5) 0—0 11.Td1 Tfc8!? 12.Ng5? (B 12.cd5) dc4 13.Dc4 Nc2 —+ 14. e4 (14.T ~ b5!! —+) Nd1 15. Td1 Cd5 16.Ne7 Cc3! 17.bc3 De7 18.e5 Tc7 19.f4 Td8 20.De2 Tcd7 21.Tf1 c5 22.d5 ed5 23.f5 f6! 24.e6 d4 25.c4 d3 26.De3 Td4 27.Nd5 b5 28.Tb1 d2! 29. Td1 bc4 30.Nf3 Td3 (0—1). O partidă frumos-combinativă.

631. INDIANA BENONI

H. Aloni — **M. Botvinnik**

Tel Aviv, Olimpiada, 1964

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 g6 4. Cc3 d6 5.e4 Ng7 6.h3?! (O mutare profilactică inutilă) **6...0—0 7.Ne3 e6 8.de6 Ne6! 9.Cf3 Da5 10.Dd2 Cc6 11.Ne2 Cd7 12.0—0 Cde5 13.Ce5 de5** (Poziția este egală) **14.Tfd1 Cd4 15.Nd3?!** (O inexactitate care va fi „frumos" sancționată de mentorul școlii sovietice de șah; 15.Cd5 menținea egalitatea) **15...Nh3! 16. b4!** (Ingenios... dar atît) **16... cb4 17.Cd5 Ng4 18.Tdb1 Dd8 19.Nd4 ed4 20.Tb4 b6 21.a4 f5!** (Contraatac pe aripa regelui pentru preluarea inițiativei) **22. ef5 Nf5 23.a5 ba5 24.Tb5?!** (Era mai energică mutarea 24.Tb7!) **24...Nd3 25.Dd3 Dh4 26.g3 Dg4 27.Te1** (B 27.Rg2!) **27...Tf3! 28. Db1 Taf8 29.Te4** (Altceva mai bun nu prea se vede; 29.Tf1? d3! cîștigă. VD) **29...Tg3! 30.fg3**

Dg3 31.Rh1 d3! (Se deschide diagonala pentru nebun și se amenință și 32...Df3!) **32.Ce7 Rh8 33.De1 Dh3 34.Rg1 d2! 35. Cg6 hg6 36.Dh4 Rg8!** după care albul a cedat. Partida a

fost distinsă cu premiul special al juriului.

632. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Şuta Ş. Neamţu

Bucureşti, 1964

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 a6 8.0—0—0 Nd7 9.f4 b5 10.Cc6 Nc6 11.De1 h6 12. Nh4 Ne7 13.Nd3 b4 14.Ce2 Db6 15.Cd4 Nb7 16.Nf2 Da5 17.Rb1 0—0 18.Nh4 Dc7 19.g4 d5 20. Nf6! gf6?! 21.e5 a5 22.Dh4 fe5 23.Dh6 e4 24.Cf5! (1—0). O miniatură la nivel de campionat naţional.

633. PARTIDA SPANIOLĂ

S. Gligorici **P. Keres**

Hastings, 1964/1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 cd4 13.cd4 Cc6 14.Cb3 a5 15. Ne3 a4 16.Cd2 Ne6!? (Pînă aici o variantă apreciată ca favorabilă albului. Keres încearcă însă să reabiliteze 16...Ne6) **17.a3 Ca5 18.Tc1 Db8!? 19.Nd3 b4 20.d5 Nd7 21.Cc4 Cc4 22.Tc4 ba3 23.ba3 Db3** (Iniţiativa trece de partea negrului) **24.Db3 ab3 25.Tb4 Ta3 26.Cd2 Tc8 27.Tb3 Tb3 28.Cb3 Tc3 29.Cc1 h6 30. Te2?** (O greşeală care-l duce pe alb la un final dificil. După 30. Nd2 albul putea menţine echilibrul. VD) **30...Td3! 31.Cd3 Nb5**

32.Td2 Ce4 33.Td1 Cc3 34.Td2 Cd5 (Negrul are şanse, dar pînă la cîştig mai este cale lungă) **35.Cb2?!** (După 35.Cb4 albul ar fi avut o apărare mai uşoară) **35...Ce3 36.fe3 f5 37.Td5 Nc6 38.Ta5 Rf7 39.Ta6 Nd5?!** (În criză de timp negrul nu vede 39...Ne4!) **40.Ca4 Nc4 41.Ta7 Re6 42.Cb6 Nb3! 43.Tb7 Nc2 44.Cc8 Nf8 45.Cb6?!** (Era mai bine 45.Rf2) **45...Ne4 46.Tc7 Ne7 47.Cc8?** (Acum calul este afară din joc. Era necesar 47. Cc4) **47...Nf6 48.Ta7 Nd3 49.Cb6 f4! 50.Rf2 Nh4 51.Rf3 e4! 52. Rf4 g5** şi mat la mutarea următoare. Una dintre cele mai caracteristice partide pentru stilul de joc „la nivel înalt" din această perioadă.

634. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Zagorovski A. Toluş

Corespondenţă, C.M., 1962/1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7

7.f3 0—0 8.Dd2 Cc6 9.0—0—0 Ne6 10.Rb1 Tc8 11.Ce6 fe6 12. Nc4 Dd7 13.Nb3 b6 14.g4! Ca5 15.De2 Cb3 16.cb3 Ce8 17.Nd2 d5!? 18.Ne1 d4 19.e5 Td8 20. Ng3 Cc7 21.Td3 Dc8 22.Ce4 Da6 23.h4 Cd5 24.a3 (E 24... Cb4) Cf4? (B 24...h6) 25.Nf4 Tf4 26.h5! ± (→ I „h") Db5 27.hg6 hg6 28.Cg5 Td5 (VD) 29.

Thd1! ± Ne5 30.Dh2! Tf7 31. Dh6 Td6 32.Ce4! +— Dd7 33. Cd6 ed6 34.Dg6 Tg7 35.De4 Nf6 36.Th1 d5 37.Df4 Tf7 38.Db8 Tf8 39.Dh2! (1—0). Una din cele mai bune partide a celui de al patrulea campion mondial de șah prin corespondență.

635. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Matanovici **L. Portisch**

Beverwijk, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cc3 d6 6.Ne2 Ne7 7.0—0 Cf6 8.Ne3 0—0 9.f4 Nd7 10.Rh1 a6 11.Cf3 Dc7 12.De1 d5 13.e5 Cg4 14.Ng1 f6 15.Cd4 Ch6 16.ef6 Nf6 17.Dd2 Nd4 ∓ 18.Nd4 Cd4 19.Dd4 Cf5 20.Dd2 d4 21.Cd1 Nc6 ∓ 22.Nf3 e5! 23.Nc6 Dc6 24.c3 Tad8 25.De1 ef4 26.Tf4 Tde8 27.Dd2 Ch4 28.Tf8 Tf8 29.Rg1 Te8 30.Dg5 Cg2! —+ 31.Cf2 (31.Dg2? —+) Ce1 32.Dg3 h6 33.cd4 Te3 34. Dg4 Cf3 35.Rh1 Ce1 36.Rg1 h5 37.d5 Dd5 38.Td1 Cf3 39.Rg2 Cd4 (0—1). O partidă foarte frumoasă, cu un final elegant.

636. APĂRAREA SICILIANĂ

K. Langeweg E. Gheller

Beverwijk, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.Cc3 Ng7 6.Ne3 Cf6 7.Cc6 bc6 8.e5 Cd5!? (∞) 9.Cd5 cd5 10.Dd5 Tb8 11.Nc4!? 0—0 12.0—0 Nb7 13.Dd3 Ne5 14.Na7 Tc8 15.Nd4! Nd4 (15...Nh2?! 16. Rh2 Dc7 17.Rg1 Dc4 18.Dc4 Tc4 19.c3 ±) 16.Dd4 e5 17.Dg4 (F) d5 18.Nb3 d4 ∓ 19.Tfe1 Df6 20.Tad1 h5 21.Dh3 Tfd8 22.c3 h4 23.Dg4! ↗ Tc5 24.f3 Rg7 25.h3 Td6 26.Rh1 Dd8 (A f7—f5) 27.f4 ef4 28.Df4 Tf5 29. Dd2 Df6 (∞) 30.Rg1! (A 31.Tf1) Tf4 31.Tf1 Tf1 32.Tf1 dc3 33. Tf6 Td2 34.Tf7 +— Rh6 35. Tb7 c2 36.Nc2 Tc2 37.a4 Tc4 38.a5 Ta4 39.b4 Rg5 40.Tb6 Rf5 41.a6 g5 42.Tb5 (1—0). De unde se confirmă că și în șah se aplică maxima: „De la cîștig la pierdere nu e decît . . . o mutare!".

637. PARTIDA SPANIOLĂ

M. O'Donnel E. Brigmans

Corespondenţă, 1963/1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10. d4 Cbd7 11.Ch4 g6 12.Cf3 Ch5 13.Nh6 Cg7 14.Cbd2 Nb7 15. Cf1 Te8?! (B 15...c5) 16.de5 de5?! (B 16...Ce5) 17.Nf7!! ± Rf7 18.Dd7!! Dd7 19.Ce5 Re6 20.Cd7 Tg8 21.Tad1 Nc6 22.f4! Nd7 23.f5!! (P) +— Rf6 24.Td7 gf5 25.ef5 Cf5 26.Tc7 Tge8 27. Ce3!! (1—0); 27...Ch6 28.Cd5 U 29.Tee7 +—. O partidă scurtă şi instructivă din campionatul S.U.A.

638. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Lutikov M. Tal

Kiev, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cc6 5.Cc3 Dc7 6.Ne3 a6 7.Nd3 Cf6 8.0—0 b5 9.Cc6! Dc6 10.a3 Nb7?! (B 10...Nc5) 11. De2! Dc7 12.f4 d6 13.Nd4! Ne7 14.e5! de5 15.fe5 Nc5 16.Nc5 Dc5 17.Tf2! Cd7 18.Ne4 (Ad) Dc7 19.Dh5! g6 20.Dh4! Dc4 21. Tad1 (A 22.Td7!! sau 22.Tf7!!) f5!? 22.ef6 0—0—0 23.f7! Thf8 24.Nb7 +— Rb7 25.Dd8!! Td8 26.Td7!! Td7 27.f8D Dd4 28. Df3 Ra7 29.De4 (1—0). O „cruntă dezamăgire" pentru admiratorii fostului campion mondial. Din finala campionatului U.R.S.S.

639. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Holmov D. Bronştein

Kiev, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 d6 4.d4 cd4 5.Cd4 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.g4 b5 11.Nf6 gf6 (O variantă jucată şi răsjucată) **12. f5!** (Se pare, singura continuare care pune probleme negrului) **12...Ce5! 13.Dh3 0—0** (Cel mai bun răspuns, considerat . . . pînă la această partidă. VD) **14.g5!!**

(O noutate teoretică, care a fost germenul celui mai grandios atac şahist al anului 1965) **14... b4?!** (Deconcertat de inovaţia albului, negrul iniţiază un contraatac pe aripa damei, dar fără şanse) **15.gf6 Nf6 16.Tg1 Rh8 17.Dh6 De7 18.Cc6!!** (Începutul unei frumoase combinaţii, bazată pe ideea plasării calului la e4) **18...Cc6 19.e5! Ng5!?** (După 19...Ce5 20.Ce4 Cg6 21.Cf6 Df6 22.fg6 Dg7 23.

Dg7 Rg7 24.gf7 urmat de 25. Td6 negrul este pierdut) **20.Tg5 fe 21.ed6 Df7 22.Tg3 bc3** (Iar acum atacul final, efectuat de o manieră impecabilă) **23.Nc4! cb2 24.Rb1 Cd8 25.Tdg1 Ta7 26.d7!!** (O promptă aplicare a unei idei de problemă, interferența, după care albul cîștigă spectaculos) **26...Td7 27.fe6 Ce6 28.Ne6! Td1 29.Td1 Ne6 30.Rb2 Tb8 31.Ra1 Na2 32.Tgd3! De7 33.Ra2 De6 34.Tb3!** și după acest „foc de paie" final, Bronștein a cedat, iar Holmov a primit premiul pentru cea mai bună partidă din finala campionatului U.R.S.S.

640. APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Kopriva — V. Firică

Corespondență, 1962/1965

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Dd7 5.a3 Nf8 6.Cf3 b6 7. Ne3 Ce7 8.Dd2 a5 9.Ne2 Na6 10.0—0 Cf5 11.Na6 Ca6 12.Ce2 c5 13.c3 c4 14.g4 Ce7 15.Cg3 g6 16.a4 b5 17.ab5 Db5 18.Ta2 h6 19.Tfa1 Cc6 20.Ce1 Cab8 21. Cg2 Cd7 22.h4 a4 23.De2 Db3 24.Cf1 Ta5 25.Cd2 Db5 26.Dd1 Cb6 27.Cf4 Ne7 28.h5 gh5 29. Ch5 Rd7 30.Df3 Cd8 31.Rg2 a3!? 32.Cf6 Rc7 33.ba3 Ca4! 34. Nf4 Da6 35.Th1 (Y) Tb5 36.g5 h5 37.Ch5 → Da5 38.Tc1 Cb2 39.a4 Cd3 40.Tca1 Tb7! 41.Ne3 Dc3 42.Cf6 Da5 43.De2 Cc6 44. Cf3 Ccb4 45.Td2 Da6 46.Ce1 Ce1 47.De1 Cd3 48.De2 Tb4 49. Tda2 Tb3 50.Df3 Da5 51.Dg4 Ce1 52.Rg1 Th4! (∞) 53.Dd1 Cd3 54.Cg8 Nb4 55.Df3 (Y) Cf4 56.Ch6 Da8 57.a5 Rb7 58.a6 Ra7 59.Dg3 Cg6 60.Cf7 (VD).

Aici confruntarea s-a întrerupt și transmis comisiei de ajudecare. Era ultima partidă din meciul România—Cehoslovacia, care ajunsese la scorul de 25—24 pentru țara noastră. De rezultatul acestei partide depindea victoria României sau egalitatea. Analizatorii, marii maeștri L. Pachman și L. Szabo, au decis: 60...Nc3! 61.Tc1 Nd4 62.Dh4 Ch4 63.Nd4 Rb8 64.a7 Rc7 65.Rf1 Cf3 66.g6!! Cd4 67. g7 Th3 68.Cd8!! Dd8 69.a8D Th1! 70.Rg2 Dg5! 71.Rh1 Dc1 șah etern; 61.Td1 Df8 62.Cd6! Dh8 63.Rg2 Dh5 64.f3 după care, apreciindu-se că „pentru a da un verdict complet motivat ar fi necesar să se scrie o carte", au declarat-o remiză. Deci victorie pentru România

cu $25\frac{1}{2}$—$24\frac{1}{2}$ în fața Cehoslovaciei, care peste numai trei ani avea să cucerească titlul de campioană a lumii la corespondență.

641. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

P. Claessens **H. Soerensen**
Haga, 1965

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 g6 4.f4 Ng7 5.Cf3 0—0 6.Nd3 Cbd7 7.De2 c5 8.e5 Ce8 9.Ne3 cd4 10.Nd4 de5 11.Ne5 Ce5 12.Ce5 Dd4! 13.De4 Dc5! ∓ 14.0—0—0 Cd6 15.De2 Da5 16.a3 Ne6 17.Cb5?! (B 17.Dd2) Tfc8! ∓ 18.Cd6 ed6 19.Cf3 b5!! (→ 0—0—0) 20.Ne4 (20.Nb5? Tab8! (→ —+) b4!! 21.Na8 (21.ab4 Da1 → —+) Nb2!! —+ 22.Rd2 b3 23.Re3 Tc2 24.Cd2 Dc5 25. Rf3 Tc3 (0—1). O partidă scurtă, de o reală importanță teoretică.

642. INDIANA NIMZOVICI

P. Keres B. Spasski
Riga, meci (8), 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Nd3 Nb7 6.Cf3 Ce4 7.0—0 Nc3 8.bc3 Cc3 9.Dc2 Nf3 10.gf3 Dg5 11.Rh1 Dh5 12.Tg1 Df3 13.Tg2 f5 14.Na3!? Ce4 15. Tf1 Tg8? (B 15...Cc6) 16.Ne2 Dh3 17.f3 Cf6 18.d5! ± Rf7 19.e4 c5 20.Nb2! f4 21.e5 Ch5 22.Rg1 g6 23.Tg4! +— Td8 24. Nd3! Tg8 25.Tf2! (1—0). O exemplificare a temei: „Sacrificiul de pioni în deschidere, pentru atac, împotriva regelui rămas în centru".

643. INDIANA REGELUI

P. Keres **B. Spasski**
Riga, meci (10), 1965

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f4 c5 6.d5 0—0 7. Cf3 e6 8.Ne2 ed5 9.cd5 b5!? (⌀ S) 10.e5 de5 11.fe5 Cg4 12. Nf4 Cd7 13.e6 fe6 14.de6 Tf4! 15.Dd5! Rh8! 16.Da8 Cb6 17. Da7 Ne6 18.0—0 Ce3 19.Tf2?! (B 19.Nb5 Y) b4! ↗ 20.Cb5 Tf7 21.Da5 Db8! ∓ 22.Tae1 Nd5 23. Nf1 Cf1 24.Tff1 Cc4 25.Da6 Tf6 26.Da4 Cb2 27.Dc2?! (Cra; B 27.Da5) Db5 28.Te7 Cd3 29.De2 c4 30.Te8 Tf8 31.Tf8 Nf8 32. Cg5 Nc5 33.Rh1 Dd7 34.Dd2 De7 35.Cf3 De3 (0—1) prin depășirea timpului de gîndire. O partidă dramatică, pierdută de „eternul candidat" în lupta psihologică.

644. APĂRAREA FRANCEZĂ

Lim Hong Gie A. Lundqvist
Corespondență, C.M., 1962/1965

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Dd7 5.Dg4 f5 6.Dg3 b6 7. a3 Nf8! 8.Cf3 Nb7 9.b4 Cc6 10. Ne2 Ch6 11.Nd2 0—0—0 12.Cd1 Ne7?! (B 12...Te8) 13.b5 Cb8 14.h4 Tdg8 15.a4 Cf7 16.a5 g6 17.Cg5 Cd8 18.Db3 ± ↗ (Ad) h6 19.Cf3 Cf7 20.Cb2 g5 21.h5 g4 22.Ch4 Nh4 23.Th4 Cg5 → 24.Cd3 Td8 25.ab5 ab5 26.Ta7 De7 27.Th1 c5 28.Da3! → Dd7

29.dc5 Db5 30.cb6 Db1 31.Nc1 Db6 32.Dc5 Dc7 33.Ng5! hg5 34.Rd2 Cc6 35.Tb1!! ± Ca7 36. Da7 Nc6 37.Da6 Rd7 38.Cc5 Re7 39.Tb6 De5 40.Cd3 Df6 41.Tc6 Th5 42.c3 +— Rf7 43.Db7 Rg6 44.Cc5 Te8 45.Dd7 Te7 46.Dd6 Th6 47.Ce6 Rh7 48.Nd3 (1—0). O „floare rară" ... indoneziană într-o finală mondială.

645. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Portisch B. Ivkov

Zagreb, 1965

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Ce7 5.a3 Nc3 6.bc3 b6 7. Dg4 Cg6 8.h4 h5 (X Fr) 9.Dd1! Na6 10.Ng5! Dd7 (10...f6!?) 11. Na6 Ca6 12.Ce2 Dc6?! (Mutarea a fost „aspru" criticată, dar o soluție nu a dat nimeni!) 13.0—0 Cb8 14.f4 Cbd7 15. Dd3 Cdf8 16.f5 ef5 17.Tf5 Ce6 18.Taf1 Cg5 19.hg5 ± (VD)

0—0—0 20.Tf7 Tdg8 21.Df5 Rb7 22.Dd7 +— Dc4 23.T1f3 Td8 24.Df5 Ch4 25.Dh3 Cg6 26. Tg7 Thg8 27.Tg8 Tg8 28.De6 Tg7 29.Df6 Tg8 30.Df7 (1—0). O partidă tipică „de laborator", deschiderea și trecerea în jocul de mijloc fiind rezultatul studiilor profunde făcute de Portisch în liniștea cabinetului său, unde afirmă că lucrează 6—8 ore pe zi.

646. INDIANA NIMZOVICI

L. Portisch A. Matanovici

Zagreb, 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Cf3 0—0 6.Nd3 d5 7. 0—0 dc4 8.Nc4 Cbd7 9.De2 b6 10.d5 Nc3 11.de6 Ce5 12.ef7 Rh8 13.bc3 Ng4 14.e4 De7 15. Te1 Nf3 16.gf3 Cc4 17.Dc4 Tf7 18.Ng5 h6 19.Nh4 g5 20.Ng3 Taf8 21.Tad1 Ce8 22.e5! Tf3 23. e6 Rg8 24.Td7 Df6 25.Ne5 Dg6 26.e7 T8f7 27.Td8 Dc6 28.De4! (1—0). O excelentă realizare a marelui maestru Portisch, unul din cei mai științifici jucători contemporani.

647. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

A. Bisguier B. Larsen

Zagreb, 1965

1.d4 g6 2.e4 Ng7 3.f4 d6 4. Cf3 Cf6 5.Nd3 0—0 6.0—0 Cbd7 7.e5! ↗ ± Ce8 8.De1 c5 9.f5! de5 10.fg6 hg6 11.Dh4 → ed4 12.Nh6 Cef6 13.Cg5 Ce5?! (B 13...Te8) 14.Tf6!! +— Nh8 (14... Nf6? 15.Ng7!! +—) 15.Tf1 Te8

16.Nf8 Nf6 17.Tf6!! ef6 18.Dh6! Tf8 19.Dh7 + (1—0). De necrezut. Un mat pe tablă în numai 19 mutări între doi mari maeştri.

648. PARTIDA PIONULUI DAMEI

B. Larsen **W. Uhlmann**

Zagreb, 1965

1.c4 g6 2.Cc3 Cf6 3.e4 d6 4.d4 Ng7 5.Cf3 0—0 6.Ne2 e5 7.0—0 Cc6 8.d5 Ce7 9.b4 Ch5 10.c5 Cf4! 11.Nf4 ef4 12.Tc1 h6! 13.h3 g5 14.Cd4 Cg6! 15.Ng4 Ng4 16.hg4 Nd4! 17.Dd4 (VD)

f3!! 18.gf3 Ch4! 19.De3 a5! 20. cd6! cd6! 21.b5 Df6! ∓ 22.Ce2 Cf3 23.Rg2 Ce5! 24.f3 Tac8 25. Tc3 Tc4! 26.Tc4 Cc4 27.Dd3 Ce5 28.Dc3 Rh7! 29.Th1 Tc8!! 30. De3 Tc2! —+ 31.Rg3 Ta2 32. f4 gf4 33.Df4 Ta3 34.Rg2 Df4 35.Cf4 Tf3! 36.Ch5 Tb3 37.Cf6 Rg6 38.Ce8 Tb5 39.Cd6 Tb2 40. Rg3 Tb3 41.Rg2 Cg4 42.Ta1 b6 43.Cc8 Ce3 44.Rf2 Rf6 45.Re2 Cc4 46.Tf1 Re5! 47.Tf7 Te3 48. Rf2 Te4 49.Tb7 Tf4 50.Rg3 Tf6 51.Td7 a4 52.Ta7 b5 53.Ce7 Tb6 (0—1). Una din cele mai bune partide ale marelui maestru german.

649. INDIANA REGELUI

A. O'Kelly P. Dubinin

Corespondenţă, 1963/1965

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 c6 8.Nd3 Ch5 9.Cge2 f5 10.ef5 gf5 11.Dd2 cd5 12.Cd5 Ne6 13. Cg3! (Foarte tăios!) Nd5 14. cd5 e4 (14...f4 ∞) 15.Ch5 Dh4 16.Cg3 ed3 17.f4 Cd7 18.0—0 b6 19.Dd3! ± Nb2 20.Tab1 Df6 21. Tb2!! ± (De necrezut... dar combinaţia se va dovedi corectă) Db2 22.Nd4! (A Cg3—f5! +—) Db4 23.a3 Cc5 24.Cf5 +— Dd4 25.Dd4 Tf5 26.Tf3! Rf7 27.g4 Tg8 28.Tg3 Tf6 29.g5 Tf5 30.Th3 Tg7 31.Th6 (1—0). O partidă foarte bogată în conţinut, specifică jocului prin corespondenţă.

650. GAMBITUL DAMEI

D. Bronştein **C. Radovici**

Hamburg, 1965

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.e3 b5 6.a4 b4 7. Cb1 a5?! (B 7...Na6 =) 8.Nc4 e6 9.0—0 Ne7 10.Cbd2 0—0 11. e4 Cbd7 12.De2 Nb7 13.e5 Cd5 14.Ce4 ± c5! 15.dc5 Cc5 16.

Cc5 Nc5 17.Nd3 Dc7 18.Cg5!? g6 19.h4 Ne7 20.h5 Ng5 21.Ng5 Db6 22.Tad1 Na6! 23.Na6 Da6 24.Df3 Tac8 25.Tfe1 Tfe8 26. Te2 Tc4! 27.Nh6 Dc6! 28.hg6 hg6 29.Ted2 Th4 30.Ng5 Th5! ∞ 31.Dg3 Da4 32.Tc1 Dd7 33. Nf6 Tc8 34.Tcd1 De8 35.Td4 Db5 36.Tg4 Rh7 37.Df3 Tc7 38. Tgd4 Cf6 39.ef6 De5 40.g3 Df5 41.Tf4 Dh3 ∓ (Y) 42.Dg2 Dg2 43.Rg2 g5 44.Tf3 Tc8 45.Td6 Rg6 46.b3 Thh8 47.Ta6 Ta8 48. Tc6 Thc8 49.Td6 Td8 50.Tc6 Td4 51.Tc5 Td5 52.Tc7 Tad8 53.Ta7 Tc5 54.g4 Tdc8 55.Th3 T8c7 56.Ta8 Rf6 57.Th7 Re5 58. Tf8 Rd4 59.Th3 Td5 60.Tf3 Tdd7 61.Ta8 Tc3 62.Ta5 Tf3 63. Rf3 Rc3 64.Tg5 Rb3 65.Re4 Rc4 66.Tg8 Tc7 67.Tb8 b3 68.f4 Rc3 69.Re5 b2 70.f5 ef5 71.gf5 Tc4 72.Rf6 Tb4 73.Tb4 Rb4 74.Rf7 b1D 75.f6 Rc5 (0—1). O partidă dramatică, cu răsturnări spectaculoase de situații și un „final fericit" pentru maestrul român în lupta cu fostul vicecampion mondial. „Nemuritoarea" lui Radovici.

651. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Schmid — I. Bilek

Hamburg, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.g4 h6 7. Ng2 a6 8.h3 Nd7 9.Ne3 Cc6 10. f4 Tc8 11.Cde2! Ne7 12.0—0 g5! 13.De1! gf4 14.Cf4 Ce5 15. Df2! Da5 16.Nb6 Db4 17.Cd3! Dc4 18.Nd4! (A 19.Ne5 de5 20. Ce5) Dc7 19.Dg3! Dc4 (19... Cd3? 20.cd3 e5 21.Tf6! Nf6 22. Cd5 Dd8 23.Nb6! +—) 20.Ne5 de5 21.De5 Tg8! 22.Tf6! Tg5! (P) 23.Tf5!! (P) f6 24.Df4 ef5 25.ef5 Df4 26.Cf4 Nc6 27.Te1 Rf7 28.Ccd5! Nc5 29.Rh1 Tgg8 30.Te6! Nd4 31.Te7 (1—0). O luptă aspră și bogată în stratageme.

652. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Ciocâltea — L. Szabo

Hamburg, 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Cb8 10.d3 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Nc2 Te8 13.Cf1 Nf8 14.Cg3 c5?! (B 14...g6) 15.Cf5 d5 16.Ch2 de4 17.de4 c4 18.Df3 Db6 19.Ng5! Te6 20.Tad1 Cc5 21.Nf6! ± ↗ Tf6 22.Cg4 Te6 23.Dg3 Tae8! (F) 24.b4 (B 24.Dh4! U Cg4—e3—d5) cb3 25.ab3 h5! 26.Ch2 b4 27.c4 Tg6 28.Dh4! ± (O mutare cu „greutate"!) Ce6 29. Cf3 Nc5? (29...Cf4! 30.g3 Nc5 31.Td2 Nc8 32.Rf1! Nf5 33.ef5 Ne7 34.Df4!! ef4 35.fg6! +—) 30.Td2?! Cd4 31.C3d4 ed4 32. Dh5 a5 33.Nd3 a4 34.f4 a3 35. Rh2 Ta8 36.Tee2 Dc6 37.Ta2 Te6 38.e5 g6 39.Dg5 Tae8 40. Ch6 Rf8 41.Cg4! +— Ne7 42. Dh6 Rg8 43.f5 gf5 44.Cf6 (1—0). O „cursă cu obstacole" în care maestrul român s-a dovedit mai bine „antrenat".

653. PARTIDA SPANIOLĂ

B. Spasski E. Gheller

Riga, meci (6), 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Cd7 10.d4 Cb6 11.Cbd2 Nf6 12.Cf1 Te8 13.C1h2 ed4 14.cd4 Ca5 15.Nc2 c5 16.Cg4 Ng4 17.hg4 cd4 18.g5 Ne7?! (B 18...Ne5) 19. e5! ± (Ad) Nf8?! (19...de5 20. Ce5 g6) 20.Nh7! ± Rh7 21.g6 Rg8 22.Cg5 fg6 23.Df3 Dg5 24. Ng5 de5 (VD) 25.Tac1 Ta7 26.

Dd3 Te6 27.f4 Cac4 28.fe5 Ce5 29.Dd4 Td7 30.De4 Ne7 31.Ne3 Cbc4 32.Tcd1 Td1 33.Td1 Cb2 34.Dd5 Rf7 35.Tb1?! (B 35.Tf1 Nf6 36.g4) Cbc4 36.Nf2 g5 37. Te1 Nf6?! (B 37...g4! ∞) 38. Rh1 Cb2 39.Te3 Cbc4 40.Te2 Cd6 41.Nd4 Cdc4 42.g4! Re7 43. Nc5 Rf7 44.Db7 (1—0). Deosebit de interesantă este lupta damei contra figurilor uşoare începută la mutarea a 25-a.

654. INDIANA NIMZOVICI

Fl. Gheorghiu **L. Ştein**

Mar del Plata, 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 d5 5.a3 Nd6 6.e4! c5! 7. cd5 ed5 8.e5 cd4 9.Dd4 De7! 10.Nf4 Cc6 11.Nb5 0—0! 12. Nc6 Nc5! (12...bc6 13.Cge2 +—) 13.Cd5 Cd5 14.Dd5 Td8!! ∓ (Ap) 15.De4 bc6 16.Ce2 (16.Dc6 Nb7 17.Db5 Tab8! ∓) Na6! 17.Ne3 Td5! 18.f4 Tad8! —+ 19.Nc5 Dc5 20.b4 Db6! 21.Tf1 Td2! (0—1). O partidă de o deosebită importanţă teoretică.

655. INDIANA NIMZOVICI

V Kornfilt J. Hukeì

Corespondenţă, 1962/1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Ce2 d5 6.a3 Ne7 7. cd5 ed5 8.g3 Cbd7 9.Ng2 c6 10. 0—0 Te8 11.f3 Cb6 12.e4 de4 13.fe4 Ng4 14.Rh1 Dd7 15.Dc2 Nh3 16.Ne3 Ng2 17.Rg2 Cg4 18. Ng1 Cc4 19.Cd1 b5 20.h3 Cf6 21.Cdc3 Tac8 22.Tad1 Nd8?! (B 22...Db7 U c6—c5) 23.Cf4 Nb6 24.Tf3 a6 25.e5 Cd5 26. Ce4! ± Cf4 27.Tf4 Nd8 28.Tdf1 Dd5 29.Tf7 Ne7 30.Rh2 c5 31. De2! ± (Y) cd4 32.Dg4 De5 33. Nd4!! +— Dd4 34.Te7! Rh8 35.Cf6!! Db2 36.Rh1 (1—0). Cea mai frumoasă partidă din prima finală a campionatului european.

656. APĂRAREA FRANCEZĂ

M. Tal L. Portisch

Bled, meci (4), 1965

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 de4 5.Ce4 Cbd7 6.Cf6! Cf6 7.Cf3 c5 8.Nc4 cd4 9.0—0 Ne7 10.De2 h6?! (B 10...0—0) 11.Nf4 0—0 12.Tad1 Nd7 13. Td4 Db6 14.Dd2! Nc6 15.Nh6! Ce4! 16.Df4 gh6 17.Te4 Ne4 18. De4 Tad8! 19.b3 Nc5 20.Df4 Rg7 21.De5 f6 22.Dg3 Rh7 23. Te1 Tg8? (B 23...Nb4!) 24.Dh4 Td6 25.Rf1 f5 26.h3 Tg6 27.g4! Td7 28.Te6! Td1 29.Rg2 Te6 30. Ne6 fg4 31.Dg4 Td8 32.Ce5 (1—0). Partida cea mai bună din meci.

657. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Kavalek G. Hodoș

Sinaia, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Cc3 Dc7 6.Ne3 Cf6 7.Nd3 b5 (VD) 8.e5!! (Nt) De5

9.Df3 d5 10.0—0—0 Nd6 11.g4! (E 11...0—0 12.g5! Cfd7 13.Dh3! f5 14.f4!! +—) Nb7 12.Dh3 Ne7 13.f4 Dc7 14.g5 Ce4 15. Ne4 de4 16.g6! fg6 17.Ce6 Dc8 18.f5! (18.Cg7? Rf7 19.Dh6 Nf8! 20.Nd4 Tg8! —+) Rf7 19.fg6 hg6 20.Thf1 Nf6 21.Cg5 Rg8 22.Td8!! (1—0); 22...Dd8 23.De6 Rf8 24.Df7 +; 22...Nd8 23.Dh8!! Rh8 24.Tf8 #. O miniatură de interes teoretic intrată în enciclopedia deschiderilor.

658. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Sofia Fila

Gertrude Baumstark

Corespondență, 1964/1965

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.Cf3 Cc6 4.d4 Ng4 5.d5 Cce7 6.e4 g6 (∞) 7.Ne2 Ng7 8.Ne3 Cf6 9.b4 0—0 10.h3 Nd7 11.0—0 Ch5 12.Tc1 f5 ↗ 13.ef5 Cf5 14.Ng5 Nf6 15. Ce4 Ng5 16.Cfg5 Cf4 17.Cf3 Ch4! 18.Ch4 Dh4 19.Ng4 Nf5 20.Cg3 e4 21.Tc3 h5 22.Cf5 gf5 23.Ne2 Rh7 24.Tg3 Tg8 25.Rh2 Tg6 26.Tg6 Rg6 27.Dd2 Tg8 28. Th1 Rh7 29.Nf1 Dg5! (0—1). O spectaculoasă partidă desfășurată în finala celui de al III-lea campionat național prin corespondență.

659. GAMBITUL DAMEI

G. Forintos D. Cirici

Sarajevo, 1965

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4. e3 Cf6 5.Cf3 Cbd7 6.Nd3 dc4 7.Nc4 b5 8.Nd3 a6 9.e4 c5 10. d5 c4 11.de6! fe6 12.Nc2 Cc5 13.Dd8 Rd8 14.0—0 Nb7 15.

Cg5! Re7 16.e5! Cfd7 17.f4 b4 18.Cce4 h6 19.Ne3!! ↗ Cd3 20. Nd3 cd3 21.Cd6! Ng2 22.Rg2 hg5 23.Tad1 g6 24.Td3 Nh6 25. fg5 Ce5 26.Nc5!! ± Rd7 27. Tdd1 Rc6 28.Nd4!! Ng7 29.Cf7!! +— Cf7 30.Ng7 Cg5 31.Nh8 Th8 32.Tf6! Th6 33.Td4 Rc5 34. Tg4 Ch3 35.Tg3! (1—0). Una din cele mai frumoase partide ale turneului.

660. APĂRAREA GRÜNFELD

S. Reshevsky L. Evans

Las Vegas, 1965

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Db3 dc4 6.Dc4 0—0 7.e4 Cfd7 8.Ne3 Cc6 9.Ne2 Cb6 10.Dc5 Ng4 11.0—0—0! Dd6 12. h3 Nf3 13.gf3 Tfd8 14.e5! Dc5 15.dc5 Cd7 16.f4 e6 17.Nf3! Nf8 18.Ca4 Ne7 (VD) 19.Td3! (În-

ceputul combinaţiei decisive) Rf8 20.Thd1 Re8 21.Tb3! Tab8 22.Tb7!! Tb7 23.Nc6 Tbb8 24.Cc3! (A 25.Cb5!) a6 25.Ce4! Nh4 26.Cf6!! Nf6 27.ef6 Tb4 28.a3 Tbb8 29.b4 Tbc8 (Zn) 30. Rc2 h5 31.Rc3 Tcb8 32.f5!! +— e5 33.Nh6 Tbc8 34.Td5! (1—0). O „partidă încă verde" a fostului „copil minune" al anilor 1920.

661. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Hartok **G. Szilagyi**

Amsterdam, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 Nd7 7.Nf6 gf6 8.Ne2 Db6! → 9.Cb3 e6 10.Nh5 Tg8 11.0—0 Tg7 12. Rh1 Ne7 13.f4 Rf8 14.Ce2 Rg8 15.Tf3 Rh8 16.Th3?! (B 16. Cbd4) Tag8 17.Cg3 Df2! (A X f4) 18.Nf3 Tg3!? (⌀ ∞) 19.Tg3 Tg3 20.hg3 Dg3 21.Dd2 Rg8 (De reţinut calmul imperturbabil cu care negrul îşi aplică planul de joc) 22.Tf1 a5! 23.Nd1 Dh4 24. Rg1 a4! 25.Ca5 d5! (A 26...Nc5!) 26.Cc6 Nc6 27.De3 de4 28.Ne2 f5 29.c3 h6 30.b4 ab3 31.ab3 Nd6! 32.g3 De7! 33.b4 Dc7 34 Td1 Ne8 35.Dd4 Ne7 36.Rf2 Rh7 37.Th1! (A 38.Th6! Rh6 39. Dh8 +—) Nf8 38.c4 Ng7 39. De3 Na4 40.Da7 Dd7! 41.Db8 e3 42.Rf1 Nd1! (A 43...Ne2) 43. Nd1 Dd1 44.Rg2 Dh1!! 45.Rh1 e2 46.Db7 e1D 47.Rh2 De2 48. Rh3 Df1 49.Rh2 Rg6! 50.c5 Nd4! 51.Dg2 Dg2 52.Rg2 f6 (0—1). O partidă . . . aparte!

662. JOCUL CELOR DOI CAI

I. Estrin **I. Nun**

Corespondenţă, Olimpiada (V), 1963/1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 Nc5!? (Riscant, dar... „cine riscă, cîştigă") 5.Cf7 Nf2 6.Rf1 De7 7.Ch8 d5 8.ed5 Cd4 9.h3 Ng3 10.c3 Cf5 (Nt) 11.d4 Nd7 12.De2? (B 12.Ng5 Y) Nh2! 13.Rf2 Cg3 14.De1 Cfe4 15.Rf3 Cd2!! 16.Cd2 Df6 (0—1). Un „K.O." ... prin corespondenţă.

663. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer V. Smîslov

Havana/New York, 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3!? (Un „redivivus" de la Steinitz citire) d6 6.c3 Ne7 7.Cbd2 0—0 8.Cf1 b5 9.Nb3 d5?! (B 9...Ca5) 10.De2 de4 11.de4 Ne6!? 12.Ne6 fe6 13.Cg3 Dd7 14.0—0 Tad8 15.a4 Dd3! 16.Dd3 Td3 17.ab5 ab5 18. Ta6! Td6 19.Rh1! (A 20.Cd4!) Cd7 20.Ne3 Td8 21.h3 (B 21.b4) h6 22.Tfa1 Cdb8 23.Ta8 Td1 24.Rh2 Ta1 25.Ta1 Cd7?! (B 25...b4) 26.b4! Rf7 27.Cf1 Nd6 28.g3 Cf6 29.C1d2 Re7 30.Ta6! Cb8 31.Ta5! c6 (O mutare forţată, care a sufocat pur şi simplu figurile negre) 32.Rg2 Cbd7 33.Rf1 Tc8? (B 33...Ce8!) 34. Ce1! Ce8 35.Cd3 Cc7 36.c4! bc4 (VD) 37.Cc4! +— Cb5 38.Ta6 Rf6 39.Nc1! Nb8 40.Nb2 c5 41. Cb6! Cb6 42.Tb6 c4 43.Cc5 c3 (1—0). O admirabilă realizare strategică dintr-un turneu istoric, Memorialul Capablanca

1965, în care 21 de jucători evoluau la tablă, la Havana, şi unul (Fischer) juca direct prin telex de la New York, la 1 300 mile depărtare, deoarece nu primise viza de plecare în Cuba.

664. INDIANA REGELUI

M. Filip **T. Petrosian**

Erevan, 1965

1.d4 g6 2.g3 Ng7 3.Ng2 c5 4.c3 Dc7 5.Cf3 Cf6 6.0—0 0—0 7.b3 d6 8.Nb2 Cc6 9.c4 e5 ↗ 10.d5 Ca5 11.Ce1 Tb8 12.Cc2?! (B 12.e3 U f2—f4) Nd7 13. Cd2 Ch5 ∓ 14.e4 Nh6 15.Te1 Tbe8 16.Ce3 b6 17.Nc3 Cg7 18. De2 f5 19.ef5 gf5 20.Cdf1 Cb7 21.g4?! (X Fr) Ne3 ∓ 22.Ce3 fg4 23.Cg4 Dd8 24.f3 Ch5 25. Nd2 Cf4 26.Nf4 Tf4 27.Cf2 Dh4 28.Ce4 Rh8 29.Cg3 Cd8 30.Df2

Dh6 31.Te4 Cf7 32.Rh1 Tf6 33. Tg1 Cg5 34.Te3 Dh2! —+ 35. Rh2 Th6 36.Nh3 Ch3 37.Cf5 Nf5 38.Df1 Cf4 39.Rg3 Tg8 40. Rf2 Ch3 (0—1). O partidă modernă, plină de învățăminte.

665. APĂRAREA SICILIANĂ

S. Gligorici, **M. Tal,**
J. Penrose **H. Golombek**

Londra, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 h6 8.Nh4 Db6 9.Dd3?! (B 9.Dd2) Db2 10.Tb1 Da3 11.e5 de5 12.fe5 g5! 13.ef6 gh4 14. Ne2 Cd7! 15.0—0 Cc5! 16.Df3 Nd7 17.Tb6 Tc8! 18.Rh1 Tg8! 19.Td1 Tg5! ∓ 20.Nc4 Te5! 21. Df4 Dc3 22.De5 Dc4 23.Td6! (A 24.Cb3! De4 25.Dc5! Tc5 26. Cc5; 24...Nb5 25.Cc5 Dc5 26. Dc5!!; 24...b6 25.Cc5 Tc5 26. Td7!!) Ce4!! —+ 24.De4 Nd6 25.Cf5 Nf8! 26.De1 h3! (0—1). O ciudat de frumoasă partidă în consultație.

666. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Planinci M. Matulovici

Novi Sad, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Cc3 Dc7 6.f4 a6 7. Ne3 Nb4 8.Dg4!? g6 9.Dh4 Ne7 10.Df2 Cf6 11.Ne2 Nb4?! (B 11...b5) 12.Nf3!? d6 13.0—0 0—0 14.Dh4 Ce8 (VD) 15.f5! (Startul unui foarte frumos atac cu sacrificii) Nc5 16.Tad1 Cd4 17.Nd4 Nd4 18.Td4 Dc5 19. Tfd1 e5 20.Cd5! Rg7 (20...ed4?

21.Dh6 f6 22.fg6 hg6 23.Dg6 Rh8 24.Nh5! U Dh6 și Ce7 ∓) 21.b4 Da7 22.f6 Rh8 23.Dh6 Tg8 24.T1d3! ± ed4 25.Nd1 g5 26.g4 Tg6 27.Df8 Tg8 28.Df7 b5 29. Ce7 Ne6 30.Dh7! +— Rh7 31. Th3 mat. O partidă-spectacol, care a fost distinsă cu premiul de frumusețe al campionatului iugoslav.

667. PARTIDA SPANIOLĂ

M. Tal **B. Spasski**

Tbilisi, meci (11), 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.h3 Nb7 9.d3 d6 10.c3 Cb8 11.Cbd2 Cbd7 12.Cf1 Cc5 13.Nc2 Te8 14.Cg3 Nf8 15. b4 Ccd7 16.Nb3 a5 17.a3 ab4 18.cb4 h6 19.Cf5 d5 20.C3h4 c5! ↗ 21.Te3 c4! 22.Tg3! Rh7 23.Nc2 d4 24.Df3?! (24.a4!?) Ta6! (Y →) 25.Ch6!?! gh6 26. Cf5 Da8!! (O mutare aparent psihologică, care practic decide partida) 27.Ch6 Nh6 28.Df5 Rh8

29.Nh6 Tg8 30.Ng5 De8 31.f4 Ch7 32.Nh4 —+ (Refluxul și... capitularea!) Tg3 33.Ng3 Tf6 34.Dg4 Tg6 35.Dh4 ef4 36.Df4 f6 37.Nf2 cd3 38.Nd3 Ce5 39.Nf1 Cg5 40.Rh1 Ce4 41. Tc1 (0—1). Cea mai bună partidă din finala „Candidaților".

668. GAMBITUL DAMEI

M. Taimanov V. Mikenas
Talin, 1965

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 dc4 4.e3 a6 5.Nc4 e6 6.0—0 c5 7. De2 Cbd7 8.a4 cd4 9.ed4 Cb6 10.Nb3 Cbd5 11.Cc3 Ne7 12. Ng5 0—0 13.Tad1 Te8?! (B 13... Nd7) 14.Tfe1 Nd7 15.Ce5 Cc3 16.bc3 b5 17.Nc2! h6 18.h4! (X h7 și f7) Tc8 19.Td3 Nc6 (VD)

20.Nh6! → gh6 21.Tg3 Rf8 22. De3 Nd6 23.Dh6 Re7 24.Cc6 Tc6 25.Tf3 Cg8 26.Te6!! Rd7 27.Tf7 Te7! 28.Tee7 Ce7 29.Dg5 Tc3 30.ab5 Da5 31.g3 Da1 32. Rg2 Db2 33.Nf5 Rd8 34.b6! +— Db6 35.Te7 Tg3 36.fg3 Ne7 37.Dg8 Rc7 38.Dc8 (1—0). Un atac monumental care a fost răsplătit cu premiul special de frumusețe al finalei campionatului sovietic.

669. APĂRAREA SICILIANĂ

P. Reinhardt O. Panno
Buenos Aires, 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd! 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Tb1 Da3 10.f5!? Cc6 11.fe6 fe6 12.Cc6 bc6 13.e5! Cd5! 14.Ce4 Da2?! (B 14...de5!) 15.Td1 de5 16. Ne2!! Da4 (16...Nb4? 17.Db4! Cb4 18.Td8 Rf7 19.0—0 Rg6 20.h4! h6 21.Th8 hg5 22.h5 ∓) 17.Nh5 Rd7 18.De2 Rc7 19.0—0 Nd7 20.Tf8! Taf8 21.Cc5 Da5 22.De5 Rc8 23.Cd7 Rd7 24.c4 Dc5 25.Td4 Db4 26.cd5 Db1 27. Td1 (1—0). Premiul de frumusețe al turneului.

670. PARTIDA SPANIOLĂ

T. Petrosian **V. Korcinoi**
Leningrad/Moscova, 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Ne7 10.Nf4?! Cc5 11.Nc2 Ng4 12.h3 Nh5 13.De2 Ce6 14.Nh2 Nc5! ∓ 15.Cbd2 Ce7 16.Tad1 Dc8 17. Cb3 Nb6 18.Rh1 c5 19.g4 Ng6 20.Ch4 Nc2 21.Dc2 Dc6 22.f4 d4 23.Dg2 Dg2 24.Cg2 dc3!? 25.f5 Cc7 26.Ng1 Ced6 27.Cc5 cb2 28.Td2 0—0—0 29.Ce4 Ng1

30.Rg1 Cb6 31.Cd6 Td6!? (∞) 32.ed6 Cc4 33.d7 Rd8 (Crn) 34. Td3 Ca8 35.Cf4 Cab6 36.Tfd1 b4?! (B 36...a5 Y) 37.Cd5?! (B 37.Td4! → ±) Cd5 38.Td5 Ce3 39.T5d3 Cd1 40.Td1 Rc7 41.Tb1 Rd7 42.Tb2 a5 43.a3 ba3 44. Ta2 Rc6 45.Ta3 Ta8 46.Rf2 a4 47.Re2 Rb5 48.Rd2 Rb4 49.Ta1 a3 (0—1). O partidă de mare luptă, în care, în spatele unei strategii elastice, se simte tot timpul o imensă voinţă de a învinge.

671. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Evans **N. Rossolimo**

New York, 1965/1966

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e5 7.Cb3 Ne7 8.Ne3 0—0 9.0—0 Ne6 10.Cd5 Cbd7 11.Ce7?! (O inexactitate după care negrul va egala şi în final va cîştiga partida) De7 12.Nf3 Tfd8 13. Dd2 Tac8 14.Tfd1 Cf8 15.Ng5 h6 16.Nf6 Df6 17.Tac1 Cg6 18.De3 Ch4 19.Cd2 d5! 20.ed5 Nd5 21.Nd5 Td5 22.Ce4 Dg6 23.Dh3 (VD) Tc2!! (Startul unei combinaţii superbe) 24.Dh4 Td4! 25.Dd8 Td8 26.Td8 Rh7 27.Tc2 De4 28.Tc1 De2 29.Tb1 f5 30.Tdd1 e4 31.Te1 Dc4 32. a3 Da2 33.g3 Rg6 34.Rg2 Db3 35.Rg1 Da2 36.Rg2 Rf6 37.f3 Re5 38.fe4 fe4 39.h4 Db3 40. Rh3 Dc2 41.Tec1 Df2 42.Tf1 Db6 43.Rg2 g6 44.Tf8 Db5 (S-a intrat într-un final interesant, în care dama se va dovedi mai puternică decît două turnuri)

45.Tf2 e3 46.Te1 Re4 47.a4 Dc5 48.Rh3 b5 49.ab5 ab5 50.Tf6 De5 51.Tf8 De7 52.Tf4 Rd3 53. Tf3 Rd2 54.Tfe3 De3 55.Te3 Re3 56.Rg4 Re4 57.b4 Re5 58. Rf3 Rd4 59.Rf4 Rc4 60.g4 Rb4 61.g5 h5 62.Re5 Rc5 63.Rf6 b4 64.Rg6 b3 65.Rh6 b2 66.g6 b1D 67.g7 Dg1 68.Rh7 Rd6 69.g8D Dg8 70.Rg8 Re5 71.Rf7 Rf5! (0—1). O partidă de mare luptă, disputată pînă la . . . ultimul pion alb!

672. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Byrne L. Evans

New York, 1965/1966

1.e4 c5 2.Cf3 a6 3.Cc3 d6 4.d4 cd4 5.Cd4 Cf6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Tb1 Da3 10.e5?! (B 10.f5) de5 11.fe5 Cfd7 12.Nc4 Nb4 13.Tb3 Da5 14.0—0 0—0 (VD) 15.Nf6!! (Un atac-surpriză, care l-a inhibat cert pe negru) gf6 16.Dh6!! De5 17.Cf5!! (O excepţională suită de sacrificii) ef5 18.Ce4! (A patra tentativă de sacrificiu)

Nd2! 19.Cd2 Dd4 20.Rh1 Ce5 21.Tg3 Cg4 (21...Cg6? 22.Th3 +—) 22.h3 De5 23.Tf4 De1 24.Cf1! ± Dg3 25.Tg4! Dg4 26. hg4 Cd7 27.Cg3 Rh8 28.Nd3! Tg8 29.Nf5 Tg6 30.Ng6 fg6 31. Ce4 +— b5 32.g5 Nb7 33.Cf6 Cf8 34.Dh2! Nc8 35.De5 Ce6 36. Cd7 (1—0). Premiul de frumusețe al finalei campionatului S.U.A.

673. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer P. Benkö

New York, 1965/1966

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d4 Cbd7 11.Ch4 Cb6! 12.Cd2! c5 13.dc5 dc5 14.Cf5 Nf5 15. ef5 Dc7 16.g4! h6 17.h4 c4 18. Nc2 Ch7 19.Cf3 f6?! ± 20.Cd2! (A Ce4, Df3 →) Tad8 21.Df3 h5? (B 21...Te7) 22.gh5 ± Cd5 23.Ce4 Cf4 24.Nf4 ef4 25.Rh1 Rh8 26.Tg1 Tf7 27.Tg6 Nd6?! 28.Tag1 +— Nf8 29.h6 De5 30. Dg4 Tdd7 31.f3! Nc5 32.Cc5 Dc5 33.Tg7 Tg7 34.hg7 Rg8 35. Dg6! Td8 36.Ne4 Dc8 37.De8!! (1—0). De remarcat talentul lui Fischer de a îmbina o strategie justă cu mici poante „à la Capablanca".

674. APĂRAREA SICILIANĂ

Alexandra Nicolau

Nona Gaprindașvili

Belgrad, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Cc3 Dc7 6.Ne2 Cf6 7.0—0 Cc6 8.Ne3 Nb4 9.Cc6 dc6 10.Ca4 Ne7 11.Nb6 Db8 (B 11...Dd6!) 12.Dd3! ± Cd7 13. Tad1 0—0 14.De3 e5 15.Nc4 Nd6 16.Td3 Nc7 17.Tfd1 Nb6 18.Cb6 Cb6 19.Db6 Da7? 20. Nf7!! +— Rf7 (20...Tf7 21.Td8 Tf8 22.Tf8 Rf8 23.Td8 Rf7 24. Dc7 +—) 21.Tf3 (1—0). O victorie... de antologie, asupra campioanei mondiale „en titre"; cea mai scurtă înfrîngere (internațională) a Nonei.

675. INDIANA REGELUI

T. Petrosian B. Spasski

Moscova, meci C.M. (10), 1966

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.c4 Ng7 4.Ng2 0—0 5.0—0 Cc6 6.Cc3 dō 7.d4 a6 8.d5 Ca5 9.Cd2 c5 10. Dc2 e5! 11.b3 Cg4! 12.e4 f5 13.ef5 gf5 14.Cd1! b5! 15.f3 e4! (∞) 16.Nb2 ef3 17.Nf3 Nb2 (B 17...Ce5!?) 18.Db2 Ce5 19.Ne2 f4!? 20.gf4 Nh3?! (B 20...Tf4 ∞, VD) 21.Ce3!! Nf1 22.Tf1 Cg6

23.Ng4! Cf4? (23...Df6!) 24.Tf4!! Tf4 25.Ne6 Tf7 26.Ce4 Dh4 27. Cd6 Dg5 28.Rh1 Taa7 29.Nf7 Tf7 30.Dh8! (1—0). Cea mai bună partidă din meci a lui Petrosian.

676. INDIANA REGELUI

T. Petrosian — B. Spasski
Moscova, meci C.M. (12), 1966

1.Cf3 g6 2.c4 Ng7 3.d4 d6 4.Cc3 Cd7 5.e4 e6 6.Ne2 b6 7. 0—0 Nb7 8.Ne3 Ce7 9.Dc2 h6 10.Tad1 0—0 11.d5! ± e5 12. Dc1 Rh7 13.g3 f5 14.ef5 Cf5 15.Nd3 Nc8 16.Rg2 Cf6 17.Ce4 Ch5 18.Nd2 Nd7 19.Rh1 Ce7 20.Ch4 Nh3?! (B 20...c6) 21.Tg1 (A g3—g4) Nd7 22.Ne3 De8 23. Tde1 Df7 24.Dc2 Rh8 („Intrarea în dispozitive" fiind terminată, începe . . . „coliziunea" celor două forţe) 25.Cd2 Cf5 26. Cf5 gf5 27.g4! e4?! (Era mai prudent 27...f4) 28.gh5 f4! (Negrul pare a decide partida, dar albul contraatacă. VD) 29.Tg7!

Dg7 30.Tg1 De5 31.Cf3!! ed3 32. Ce5? (În criză de timp, albul scapă cîştigul: 32.Dd3 Nf5 33. Ce5 Nd3 34.Nd4! de5 35.Ne5 Rh7 36.Tg7 +—) dc2 33.Nd4 de5 34.Ne5 Rh7 35.Tg7 Rh8 36. Tf7 Rg8 37.Tg7 Rh8 38.Tg6 Rh7 39.Tg7 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Cea mai „oscilantă" partidă din meci.

677. APĂRAREA FRANCEZĂ

B. Spasski — T. Petrosian
Moscova, meci C.M. (19), 1966

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Cf3 c5 6.dc5 Cc6 7.Nf4 Nc5 8.Nd3 f6! 9.ef6 Cf6 10.0—0 0—0 11.Ce5! Nd7! 12. Cc6 Nc6 13.De2 De7 14.Tae1 Tae8 = 15.Ng3 a6 16.a3 Df7 17.b4 Nd4 18.Ne5! Ne5 19.De5 Cd7 20.Dg3 e5! 21.f3 Df4?! (B 21...Dh5) 22.Df4 Tf4 23.Tf2 g6 24.Td2 Cb6 25.Tde2 Cd7 26.Cd1 b5 27.c3 Tf7 28.Nc2 Rg7 29.

Nb3 h5 30.Ce3 Cb6 31.Cc2 Cd7 32.Te3 h4 33.h3 Tf6 34.Cd4! Nb7 35.a4! Td8 36.Ce2 ba4? (B 36...Rh6) 37.Na4 Cb6 38.Nb3 e4 39.Cd4 Rh6 40.Td1! Tc8 41.fe4 de4 42.Ce6!! Cc4 43.Nc4 Tc4 44.Cc5 Tf7 45.Ta1 Rg5 46.Ta5! Rf4 47.Rf2 Nd5 48.Cb3! Re5 49.Re2 Tc6 50.Cd2 Re6 51.Ce4 Nc4 52.Rd2 Td7 53.Rc2 Rf7 54. Te5 Rg7 55.Cd2 Nb5 56.Cf3 Na4 57.Rb2 Td1 58.T5e4 Tf1 59.Te1 Te1 60.Te1 Tf6 61.Te4 g5 62. Cg5 Tf2 63.Ra3 Nc6 64.Th4 Ng2 65.Ce4 Te2 66.Cc5 Nf1 67.Tf4 Te1 68.h4 (1—0). O partidă cu un travaliu enorm. Cea mai bună realizare din meci a lui Spasski.

678. APĂRAREA FRANCEZĂ

G. Fletzer **B. Ivkov**

Veneția, 1966

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Cc6 5.Cf3 Db6 6.Ne2 cd4 7. cd4 Cge7 8.b3 Cf5 9.Nb2 Nb4! 10.Rf1 Ne7 11.g4 Ch4 12.Cbd2 Cg6 13.Rg2 Nd7 14.Cf1 f6 15. Ce3 Cf4! ∓ 16.Rg3 fe5 17.Ce5 Ce5 18.de5 (18.Rf4 Nh4! ∓) 0—0 19.h4 Nc5 20.Dd2 Ce2 21. De2 Nb5! ∓ 22.De1 Tf2!! 23. Df2 (23.Rf2 Ne3! 24. ~ Tf8 —+) Ne3 24.Dg2 Nf4!! 25. Rf4 (F) Tf8 26.Rg3 De3 27.Rh2 Tf2 (P) —+ 28.Thg1 Df4 29. Rh1 Tg2 30.Tg2 Nf1! 31.Th2 Df3 32.Rg1 Dg3 33.Rh1 Nd3! (0—1). Un atac impecabil.

679. DUBLU FIANCHETTO

V. Simaghin A. Sokolski

Corespondență, 1965/1966

1.b3 e5 2.Nb2 Cc6 3.e3 d6 4.c4 g6 5.g3 Ng7 6.Ng2 Cge7 7.Cc3 Ne6 8.Cge2 d5 9.d3 Dd7? (9...0—0) 10.Ca4! ± b6 11.Cf4! 0—0 12.Ce6 De6 13.Cc3 e4 14. d4 f5 15.cd5 Cd5 16.Cd5 Dd5 17.0—0 Tae8 18.Tc1 Tf7 19.f3! Nh6 20.Tc3 Cd8 21.fe4 fe4 22. Dc2 c6 23.Nc1 Tef8 24.Tf7 Df7 25.De2! De7 26.Dc4 Rh8 27.Tc2 Tf5 28.Te2 Tf8 29.Nb2 Ng7 30. Dc2 Te8 31.Tf2 +— g5 32.Nh3 Db4 33.Rg2 Db5 34.Nd7 Te7 35. d5! (1—0). Prima partidă publicată de colecția „Șahovski Informator", care apare bianual la Belgrad sub îngrijirea marelui maestru Aleksandar Matanovici.

680. INDIANA NIMZOVICI

H. Mecking O. Panno

Buenos Aires, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 Cc6 6.Cf3 d5 7. 0—0 0—0 8.a3 cd4 9.ed4 dc4 10.Nc4 Ne7 11.Ng5 b6 12.Dd3 Nb7 13.Tad1 Te8 14.Ce5 Ce5 15.de5 Dd3 16.Td3 Cg4 17.Nf4! g5 18.Ng3 Tac8 19.Nb5 Ted8 20.Tfd1 a6 21.Td8 Td8 22.Td8 Nd8 23.Ne2 Ch6 24.f3 Nc7?! (B 24...Cf5) 25.Ce4 Ne4?! (B 25... Cf5) 26.fe4 a5 27.Rf2 Rf8 28. Re3 Cg8 29.Rd4 Ce7 30.Rc4 Cc6 (VD) 31.Nf2! Ne5 32.b3! Nd6

33.Rb5 Cb8 34.Nb6 Na3 35.Na5 (Merită atenţie realizarea avantajului de către alb) Re8 36. b4 Rd7 37.Rb6 Rc8 38.b5 Cd7 39.Ra7 Nc5 40.b6 f5 41.ef5 ef5 42.Nd3 f4 43.Nf5 Rd8 44.Rb7 Ce5 45.Ra8! Nd6 46.b7 Re8 47. Nh7 g4 48.Ne4 f3 49.g3! f2 50. Ng2 Cc4 51.Nb4! (1—0). O competentă intrare în scena antologică a şahului, a „copilului teribil" al Braziliei, la 14 ani ai săi.

681. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Macles E. Paoli

Le Havre, 1966

1.e4 c5 2.d4 cd4 3.c3 dc3 4. Cc3 d6 5.Nc4 Cc6 6.Cf3 e6 7. 0—0 Ne7 8.De2 a6 9.Td1 Dc7 10.Nf4 Ce5 11.Ne5! de5 12.Tac1 Db8 13.Nb5!! ab5 14.Cb5 (A 15.Cc7) Rf8 15.Cc7 Ta7 16.Db5! Cf6 17.De5 Rg8 18.Ce6!! Ta8 19.Cc7! Ne6 20.Ca8 Da8 21.Cd4 Cg4 22.Dc7 Ng5 23.Ce6!! fe6 24.Td7!! (A 25.Tg7) Df8 25. Db6! h5 26.Tcc7! Th6 27.h3 Ce5 28.Tg7! Dg7 29.Tg7 Rg7 30. Db7 +— Cf7 31.a4 e5 32.a5 Nd8 33.a6 Tb6 34.Dc8 Tb2 35. a7 (1—0). O strălucită demonstraţie a unui specialist al gambitului Matulovici-Morra.

682. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Szabo **M. Botvinnik**

Amsterdam, 1966

1.c4 c5 2.Cc3 g6 3.Cf3 Ng7 4.d4 cd4 5.Cd4 Cc6 6.Cc2 d6 7. e4 Ch6! 8.h4!? f5! 9.h5 fe4 10. hg6 hg6 11.Ce4 Nf5 12.Cc3?! (B 12.Nd3!?) Da5! 13.Nd2 De5 14.Ce3 0—0—0 ∓ 15.Da4 Cg4 16.Th8 Th8 17.Db5 Df4 18. Ccd1? (B 18.Cg4!?) Cd4 19.Da5 Th1 20.Tc1 Ce5! 21.Dc7 Rc7 22. Cd5 Rd7 23.Cf4 g5! (0—1). K.O.-ul vieţii şahiste a lui Szabo! O partidă plină de învăţăminte, în stilul vechilor maeştri.

683. INDIANA NIMZOVICI

L. Portisch **R. Fischer**

Santa Monica, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Ce2 Na6 6.Cg3?! (B 6.a3) Nc3! 7.bc3 d5 8.Df3 0—0 9.e4?! (B 9.cd5) de4 10.Ce4 Ce4 11.De4 Dd7!! 12.Na3 Te8 13. Nd3 f5 14.Da8? (14.Da2) Cc6 15.De8 De8 16.0—0 Ca5 17. Tae1 Nc4?! (17...Da4!) 18.Nc4 Cc4 19.Nc1 c5 20.dc5 bc5 21.

Nf4 h6! 22.Te2 g5 23.Ne5 Dd8 24.Tfe1 Rf7 25.h3 f4 26.Rh2 a6 27.Te4 Dd5! 28.h4? (B 28.T4e2) Ce3! 29.T1e3 fe3 30.Te3 Da2 31.Tf3 Re8 32.Ng7 Dc4 33.hg5 hg5 34.Tf8 Rd7 35.Ta8 Rc6 (0—1). O partidă în care fantezia lui Fischer a fost vedeta principală.

684. APĂRAREA SICILIANA

B. Larsen T. Petrosian

Santa Monica, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.Ne3 Ng7 6.c4 Cf6 7.Cc3 Cg4 8.Dg4 Cd4 9.Dd1 Ce6 10.Dd2 d6 11.Ne2 Nd7 12.0—0 0—0 13.Tad1! Nc6 14.Cd5 Te8?! (B 14...Cc5) 15.f4! ± Cc7 16.f5 Ca6 17.Ng4?! (B 17.b4!) Cc5 18.fg6 hg6 19.Df2 Tf8 20.e5!? Ne5 21.Dh4 Nd5 (∞) 22.Td5 Ce6? (22...e6! 23.Ng5 ed5 24.Nd8 Tad8 ∞. VD) 23.Tf3

Nf6 24.Dh6 Ng7 25.Dg6!! +— Cf4 26.Tf4 fg6 27.Ne6 Tf7 28. Tf7 Rh8 29.Tg5 b5 30.Tg3 (1—0). O înfrîngere (de antologie) a campionului mondial „en titre".

685. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Calvo **A. O'Kelly**

Lanjaron, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.Ne3 Ng7 6.Cc3 Cf6 7.Cc6 bc6 8.e5 Cg8 9.f4 Ch6 10.Df3 Tb8! 11.Nc4 d5! → 12.ed6 0—0!! (P) ∓ 13.de7 De7 14.0—0 Cg4 15.Nf2 (15.Te1? Ce3 16.Te3 Nd4!) Cf2! 16.Df2 Tb2 —+ 17.Ca4 Tb4! 18.Tae1 Ne6! 19.f5 Tc4 20.De2 Ta4 21.fe6 De6 22.De6 fe6 23.Tf8 Nf8 24.Te6 Tc4 (0—1). O partidă scurtă, cu o importantă încărcătură teoretică.

686. APĂRAREA OLANDEZĂ

Margareta Perevoznic

Rye Timmer

Oberhausen, Olimpiada, 1966

1.d4 f5 2.c4 Cf6 3.Cf3 e6 4.Cc3 Ne7 5.Nf4 d6 6.e3 0—0 7.Dc2 De8 8.h3 b6 9.Nd3 Ch5 10.Nh2 Cc6 11.a3 g6 12.d5! ± Cd8 13.de6 c6 14.0—0—0 Ne6 15.Cd4 Cf6 16.Ne2 Nf7 17.g4 d5 18.gf5! ± dc4 19.fg6 hg6 20.Thg1 Rh7 21.h4 Nc5 22.h5 Tg8 23.Cf3 Ce6 24.Ce5 Cf8 25.Nf4 b5 26.hg6 Tg6! 27.Nf3 Tc8 28.Cf7! +— Df7 29.Df5 Te8 30.Dc5 Tg1 31.Tg1 Ce6 32.Df5 Rh8 33.Ne5 Tf8 34.Nf6 Df6 35.Th1 (1—0). Una din cele mai bune

realizări din cariera şahistă a maestrei internaţionale Margareta Perevoznic.

„VICTORIA SECOLULUI"

Cele două partide care urmează constituie cea mai senzaţională victorie din toate timpurile a reprezentativei feminine a României, care la Olimpiada de la Oberhausen din 1966 a învins cu categoricul scor de 2—0 invincibila echipă a U.R.S.S., caz unic în istoria şahului.

687. APĂRAREA ROBATSCH
Alexandra Nicolau
Nona Gaprindaşvili

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.Nc4 d6 4.Cc3 Cf6 5.De2 0—0 6.e5 Cd7 7.Cf3 Cb6 8.Nb3 Ng4 9.Nf4 Cc6 10.0—0—0 Dc8 11.The1 Df5 12. De3 Tad8 13.ed6 cd6 14.d5 Nf3 15.Df3 Ce5 16.De4 Dc8?! (Negrul evită schimbul damelor, sperînd într-o revanşă a înfrîngerii de la Belgrad) **17.Ne5 Ne5 18.Td3 Cd7 19.Th3 Cf6 20.Dh4** (În acest moment albul propune remiză, dar negrul nu acceptă) **20...Dg4 21.Ce4 Dh4 22.Th4 Ch5?!** (Hotărîndu-se să joace la cîştig, albul continuă energic) **23.g3 Tc8 24.Cd2 Tc7 25.Ta4 a6 26.f4 Nf6 27.g4 Nh4 28.Te2 b5 29.Td4 Cg7 30.Cf3 Nf6 31.Tde4** +— (VD) **31...e6 32.de6 fe6 33. Ne6 Rh8** (În continuare, sub o acută criză de timp, se fac greşeli de ambele părţi) **34.Nb3 Tc5 35.Td2 Ce8 36.Ne6 Nd8 37.g5 Cg7 38.Cd4 d5 39.Te1 Nc7 40. Cb3 Tc4 41.Nd5 Tcf4?! 42.Rd1 Th4 43.Cc5 Nf4 44.Td3 Ng5 45. h3 Cf5? 46.Ce6 Nh6 47.Cf8 Nf8 48.Te8 Rg7** (Criza s-a terminat, dar la reluare albul şi-a realizat cu precizie avantajul) **49.c3! Nc5 50.b4 Ng1 51.Te6 Tf4 52. Tf3 Th4 53.Re2 a5 54.ba5 b4 55.Rf1 bc3 56.Rg1 c2 57.Tc6 Td4 58.Nb3 Td1 59.Tf1 Ce3 60. Td1** după care campioana lumii s-a recunoscut învinsă.

688. APĂRAREA ROBATSCH
Valentina Kozlovskaia
Elisabeta Polihroniade

1.d4 g6 2.c4 Ng7 3.Cc3 d6 4.e4 Cc6 5.Ne3 e5 6.d5 Cce7 7. Nd3 f5 8.f3 Cf6 9.Cge2 0—0 10. Dd2 fe4 11.Ce4 Cf5 12.Ng5 De8 13.g4?! Ce4 14.Ne4 Cd4!? 15. Cd4 ed4 16.0—0—0?! (Deschizînd imprudent coloana „e" albul va fi supus unui veritabil

bombardament. VD) **16...Ng4!** (Negrul cîștigă un pion, după care își va mări apoi treptat avantajul material pînă la victorie) **17.Tde1 Nh5 18.Nc2 Df7 19.Te7 Df3 20.The1 Tac8 21.h4 Ne5 22.Nd1 Df2 23.Nh5 gh5 24. Dd1 d3! 25.Nd2 Dh4 26.Td7 Dc4 27.Rb1 Dc2 28.Dc2 dc2 29. Rc2 Tf7 30.Tg1 Rf8 31.Tf7 Rf7 32.Tg5 Tg8 33.Th5 Tg7 34.Th3 Rg6 35.b3 Rf5 36.Th4 Ng3 37. Tb4 b6 38.Td4 h5 39.Ne3 h4 40.Rd2 h3 41.Re2 h2 42.Td1 Ne5 43.Th1 Th7** și albul a cedat.

Cînd mijloacele mass media au anunțat, în seara zilei de 4 octombrie, rezultatul confruntării, echipa României a devenit brusc vedeta principală a Olimpiadei. Istoria șahului scrisese încă o pagină de excepție în cartea sa de aur.

689. APĂRAREA FRANCEZĂ

1. Estrin **H. Rittner**

Corespondență, 1964/1966

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.Dg4 Ce7 6.dc5 Cbc6 7.Nd2 0—0 8.Cf3 f5 9.Dh4 d4 10.Ce2 Nd2 11.Cd2 Dd5 12.Cb3 Cg6 13.Dg3? (B 13.Dh3) f4! 14. Df3 De5 15.0—0—0 Dg5! ∓ 16 Ced4 Cd4 17.Cd4 Ch4 18.De4 f3 19.Rb1 fg2 20.Ng2 Cg2 21. Thg1 Tf2 22.c6! Df4! 23.Ce6! De4! 24.Td8 Rf7 25.Cg5 Re7 26.Ce4 Tf4! 27.Tg8 bc6! 28.Tg7 Rf8 29.T7g2 Te4 30.Tg8 Re7 31. Th8 Rd6 32.b3 Te7 33.Tgg8 Rc7 34.h4 Rb7 —+ 35.h5 Tc7 36.h6 a6! 37.Tg7 Tg7 38.hg7 Ne6 39. Th7 Tg8 40.Rb2 Nf7 41.Rc3 Ng6 42.Th2 Tg7 43.Tg2 Tg8 44.Rb2 Nf7 45.Te2 Nd5 46.Te7 Rb6 47. Te2 Tg2 48.Te3 Tf2 49.Te8 Rc5 50.Te3 Tf3 51.Te2 Tg3 52.Te1 Rd4 53.Td1 Re5 54.Td2 Ne4 55. Ra3 Tg2! 56.Tg2 Ng2 57.Rb4 Rd6! 58.Ra5 Ne4 59.c3 Nb1 (0—1). Cea mai frumoasă partidă din „Memorialul Ragozin".

690. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Zaharov V. Tukmakov

Kiev, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 b6 3.d4 cd4 4. Cd4 Nb7 5.Cc3 d6 6.Ng5 Cd7 7.f4 Cgf6 8.Nf6! gf6 9.Dh5!! → (A 10.Nc4!) Dc8 10.Cd5! e6 11. 0—0—0!! ± ed5 12.ed5 (A 13. Nb5) Dc5 13.Ce6! De3 14.Rb1 Re7 15.Nb5!! +— (A 16.Nd7 Rd7 17.Df7 Ne7 18.The1 Df3

19.Cc5!! bc5 20.Te7 +—) fe6 16.The1! De1 17.Te1 e5 18. Df5! Cc5 19.fe5 de5 20.d6! (1—0). Un atac de o rară spectaculozitate.

691. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer — B. Spasski
Havana, Olimpiada, 1966

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 h6 10. d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.Cf1 Nd7 13.Cg3 Ca5 14.Nc2 c5 15.b3! cd4?! (B 15...g6) 16.cd4 Cc6 17. Nb2 g6 18.Dd2 Ng7 19.Tad1 Db6 20.Cf1! Tad8 21.Ce3 Db8 22.Nb1 Db7 23.Tc1 Rh7 24.a3 Nc8 25.Nc3! (→ X e5) Nd7 26. Db2 Db8 27.b4 Rg8 28.Tcd1 Ch7 29.Na2 Cg5 30.Cg5 hg5 31. de5 de5 32.Cd5 ± Ce7! 33.Ce7 Te7 34.Dd2 Nf6 35.Dd6 Rg7 (VD) 36.Da6? ∓ (O „greşeală naturală", care anulează toate avantajele poziţiei albului; B 36.Te3! ±) Tc8! 37.Td6 Tc3 38. Tf6 Ne6 39.Te6 fe6 40.Td1 Db7 = 41.Db7 Tb7 42.Ne6 Ta3 43.Rh2 Ta4 44.Tb1 Tc7 45.f3 Ta6 46.Nb3 Ta3 47.Tb2 Ta1 48. Rg3 Rf6 49.Rg4 Tc3 50.Nd5 Taa3 51.h4 gh4 52.Rh4 Ta1 53. Td2! Taa3 54.Rg4 Td3 55. Tc2 Tac3 56.Ta2 Ta3 57.Tc2 (½—½). O remiză „uriaşă", considerată cea mai bună partidă a Olimpiadei.

692. INDIANA NIMZOVICI

Fl. Gheorghiu — R. Fischer
Havana, Olimpiada, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 d5 5.a3 Nc3 6.bc3 0—0 7. cd5 ed5 8.e3 Ch5 9.Dc2 Te8 10. g4! (Renunţînd la rocadă albul dezvoltă un neobişnuit atac spre rocada neagră) **10...Cf4 11. h4 c5 12.Rf2 Cg6 13.Nd3! Cc6 14.Ce2 Ne6 15.g5! Tc8 16.h5 Cf8 17.g6 fg6 18.hg6 h6 19.Db1** (Începutul unui plan de joc interesant) **19...Ca5 20.Cf4 c4 21. Nc2 Tc6 22.Ta2 Cd7 23.a4 Cf6 24.Na3 Dd7 25.Tb2** (Realizînd gruparea strategică a forţelor sale, albul trece la acţiune) **25... b6 26.Tb5 Cb7 27.e4!** (Strategic albul are partida cîştigată; urmează partea tehnică. VD) **27... de4 28.Ne4 Tcc8 29.Te5 Ng4 30. Cd5! Te5 31.Cf6 gf6 32.de5 Cc5 33.Nc5 Dd2 34.Rg3 Nf3 35.Nf3 Tc5 36.Dc1 Dc1 37.Tc1 Te5 38. Rf4 Rg7 39.Ne4 h5 40.Td1 Te7 41.Td5 Rh6 42.Td6 Rg7 43.Tc6**

h4 44.Tc4 h3 45.Rg3 Rh6 46. Nb1 Te3 47.Rh2 Te1 48.Nd3 Te3 49.Th4 Rg5 50.g7 după care negrul a cedat. „Tînărul mare maestru român este un șahist tipic latin, îndrăzneț și curajos, avînd caracterul clasic al jucătorului de atac", scria a doua zi după partidă ziarul cubanez **Granma.** „Copilul cel mai drag" al lui Florin!

693. INDIANA NIMZOVICI

A. Pomar M. Johansson

Havana, Olimpiada, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.Cf3 c5 7. a3 Nc3 8.bc3 Dc7 9.Dc2 dc4 10. Nc4 cd4 11.cd4 b6 12.Dd3 Nb7 13.Nd2 Tfc8 14.Tc1 Ne4?! (B 14...Dd8) 15.De2 Db7 16.0—0 (În acest moment albul avea, în imaginația sa, planul tematic al partidei) a6 17.Cg5! Ng2 18. Ne6! Nf1 19.Df3! Ng2 20.Db7 Nb7 21.Nc8 ± (Ad) Nd5 22.e4! Ce4 23.Ce4 Ne4 24.Te1! f5 25. Ne6 Rh8 26.Nf5 Nc6 27.d5 (1—0). Una din cele mai bune partide ale Olimpiadei.

694. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Calvo V. Korcinoi

Havana, Olimpiada, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Nd3 Nc5 (O mutare insolită, cu rezultate variabile) **6.Cb3 Na7 7.c4** (Se amenință c4—c5 pentru neutralizarea nebunului din a7) **7...Cc6 8.0—0 Dh4** (O încercare de intimidare, care va avea efectul unui bumerang; era mai bine 8...Cge7) **9.C1d2 Cge7 10.c5!** (Nebunul din a7 a fost scos din joc) **10... Ce5** (Se amenință 11...Cg4!) **11. Ne2 b6 12.f4!** (De acum, toate mutările negrului sînt practic forțate) **12...C5c6 13.Cc4! bc5 14.g3 Dh6 15.f5! Df6 16.fe6! De6 17.Cd6! Rf8 18.Nc4!!,** după care marele maestru a cedat în fața tînărului student spaniol, producîndu-se cea mai mare surpriză a Olimpiadei de la Havana.

695. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Nikitin M. Tal

Kislovodsk, 1966

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 e6 7.a3 Ne7 8.0—0 0—0 9.Na2 b5 10.f4 Cbd7 11.f5 e5 12.Cde2 Nb7 13.Cg3 Tc8 14.Ng5 Cb6 15.Nf6 Nf6 16.Tf3 Ca4? (B 16...Cc4) 17.Ca4 ba4 18.Rh1 Db6 19.

Tb1! ± Ng5 20.Td3 Df2!? 21. c3 Nf4 22.Da4 Ng3 23.Tg3 Df4 24.Te1 d5!? (Y) 25.Db3 Df2 26. Tge3 d4!?! (Inventiv, dar . . . cu suprapreţ!) 27.T3e2 Df4 28.Db7 d3 (P) 29.Nf7 Rh8 30.Nd5! de2 31.Da6 ± g6 32.De2 gf5 33.g3 Dh6 34.ef5 Tf5 35.Tf1 Tf1 36. Df1 Dd6 37.c4 Tf8 38.De2 Df6 39.Rg2 e4!? 40.Ne4! Te8 41.Dc2 De5 42.Nf3 Td8 43.b4! De3 44. Nd5! Da3 45.b5 Da1 46.b6 De5 47.Dd2 Td6 48.Df2 Rg7 49.Df7 Rh6 50.b7 Tg6 51.Df8 Tg7 52. b8D (1—0). Este extraordinar cîte resurse tactice a găsit Tal într-o poziţie practic pierdută.

696. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Evans B. Zuckermann

Campionatul S.U.A., 1966/1967

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Cc6 7.f3 Ng7 8.Dd2 0—0 9.0—0—0 Cd4 10.Nd4 Ne6 (10...Da5) 11. Rb1 Dc7 12.h4 Tfc8 13.h5! Ch5?! (13...Da5) 14.Ng7! Rg7 (F) 15.g4 Cf6 16.Dh6 Rg8 17. e5!! ± de5 18.g5 Ch5 19.Nd3! e4 20.Th5!! gh5 21.Ce4! Df4 22. Cf6!! +— ef6 23.Nh7 Rh8 24. Nf5! Rg8 25.Dh7 Rf8 26.Dh8 Re7 27.gf6 +. Un mat pe tablă de o mare valoare artistic-combinativă.

697. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Gurghenidze A. Lein

Tbilisi, 1966/1967

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.e5 Cd5 4.Cc3 Cc3 5.dc3 Dc7 6.Nf4 Cc6 7.Nc4! e6 8.0—0 b6 9.Te1 f5?! (B 9...Ne7) 10.Ch4! (A 11.Dh5) g6 11.Cf5!! ± Ca5 (11...gf5 12. Dh5 +—; 11...ef5 12.e6 +—) 12.Nd5!! Nb7 13.Cd6! Nd6 14. ed6 Dc8 15.Nh6! (E 15...0—0) Tg8 (15...Nd5 16.Dd5 Dc6 17. Te6!) 16.Df3! Nd5 17.Dd5 Cc6 (17...Dc6 18.Te6!) 18.Tad1! (A 19.Te6 de6 20.d7 +—) Cd8 19. Dg5! Cc6 20.Df6! g5 21.Te5! (1—0). O miniatură de antologie din finala campionatului **U.R.S.S.**

698. APĂRAREA PIRC—HFIMŢEV

D. Bronştein I. Nikolaevski

Tbilisi, 1966/1967

1.e4 d6 2.d4 g6 3.c3 Ng7 4. f4 Cf6 5.e5 de5 6.fe5 Cd5 7.Cf3 0—0 8.Nc4 Ng4 (B 8...c6!) 9. 0—0 e6 10.Db3 Nf3 11.Tf3 Cb6 12.Ne2 Dd5? (B 12...Cbd7 =) 13.Ne3 Db3 14.ab3 c5 15.dc5 Cd5 16.Nb5! ± Ne5 17.Cd2 Cc7 18.Na4 Ng7 19.Cc4 Cba6 20.Cd6 Tab8 21.b4 b6 22.Nc6 Tbd8 23. Cb7 Tc8 24.Cd6 Tcd8 25.Nb7 bc5 26.bc5 Cb8 27.Ta7 Td7 28. Nc8 Te7 29.Ng5 f6 30.Ne3 Cc6 31.Tb7 h6 32.b4 f5 33.b5 Cd8 34.c6 e5 35.Nb6 e4 36.Tc7 Tc7 37.Nc7 ef3 38.Nd8 Nc3 39.Ne7 Nd4 40.Rf1 (1—0). Premiul de frumuseţe al finalei campionatului U.R.S.S.

699. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

W. Hartston **M. Basman**
Hastings, 1966/1967

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.g3 c6 4.Cf3 e4 5.Cd4 d5 6.cd5 Db6 7.Cb3 Cg4 8.d4 cd5 9.Ng2 (B 9.Cd5!?) Nb4 10.0—0 Nc3 11. bc3 0—0 12.h3 Cf6 13.Tb1 Dc6 ∓ 14.Dc2 b6 15.Ne3 (B 15. Na3!?) Na6 16.Tfc1 Cbd7 17. Nf1 h6 18.Cd2 Tac8 19.Tb4?! (B 19.a4) Nc4 20.Cc4 dc4! ∓ 21.Ng2 Tfe8 22.Tb2 De6 23.Nd2 Cd5 24.e3 f5 25.Te1 C7f6 26.a4 a5 27.Rh2 Tc7 28.Db1?! (B 28. Tb5!?) Rh8 29.Da2 g5 30.Tb5 h5 31.Db1 Dd6 32.Rh1 Tg8 33.Tg1 h4 34.gh4? (B 34.Ne1!?) gh4 35.f4 Tcg7 36.De1 Tg3 37. De2 Dc7 38.Tbb1 Df7 39.Df2 Ch5 40.Tb5 Rh7 41.Rh2 Rh6 42.De2 Dg6 43.Tbb1 Chf4! —+ 44.ef4 e3 45.Nd5 Tg1 46.De3 Dg2 (0—1). Iată la ce duce pasivitatea!

700. PARTIDA SPANIOLĂ

G. Dague **C. Ștefaniu**
Corespondență, 1965/1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3?! (O deschidere a anilor 1860) d6 6.c3 g6!? 7.Cbd2 Ng7 8.0—0 0—0 9.De2?! b5 10.Nc2 Ch5 ∓ ↗ 11.Cb3 f5 12.Ce1?! (B 12.ef5) f4 13.c3 Dh4 (A 14...Cg3) 14.Tf2 Tf6 15.Cd2 Cg3! ∓ 16.Nb3 Rh8 17.Dd1 Ce7 18.a4 (Y) g5 19.Cf1 Cf1 20.Rf1 ba4 21.Ta4 Dh2 —+ 22.Nc4 h5 23.d4 (Tardiv) Tg6 24.de5 Ne5 25.Cd3 g4 26.Ce5 Dh1 27.Re2 Dd1 28.Rd1 de5 29.b3 g3 30. Tfa2 h4 31.Nf1 Th6 32.Te2 h3 33.gh3 Nh3 34.Nh3 Th3 35.Taa2 Cg6 (0—1). Una din cele mai frumoase partide ale meciului România—Franța.

701. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Lutikov B. Larsen
Beverwijk, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 g6?! 3.d4 Ng7 4.dc5 Da5 5.Cc3 Cf6 6.Cd2 Dc5 7.Cc4 0—0 8.e5 ± Cg4!? 9.Dg4 d5 10.Ne3 Db4 11.Dh4 dc4 12. 0—0—0! Cc6 13.Td5! ± e6 14. Tc5 f5 15.f4 Db6 16.Dg3 a6 17. h4 (→ Fr) Dc7 18.h5 b5 19.Ne2 Nb7 20.h6 +— Nh8 21.Nf3 Tfd8 22.Dh3 Dd7 23.Td1 De8 24.g4 b4 25.Ce2 Td1 26.Rd1 Td8 27.Re1 b3 28.ab3 cb3 29.gf5 ef5 30.Dg2 Ce5 31.fe5! Nf3 32.Df3 Ne5 33.Ng5! (1—0). Un experiment nereușit al insoțitului Larsen.

702. APĂRAREA SICILIANĂ

Fl. Gheorghiu L. Barczay
Vrnjacka Banja, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Nc4 e6 7.Ne3!? a6 8.Nb3 Dc7 9.De2 Ca5? (9...Ne7) 10.g4! h6! 11. 0—0—0 ± b5 12.f3 (E b5—b4) Nd7 13.h4 Cc4 14.g5 Ch5 15. Thg1 g6 16.f4 Tc8 17.f5 b4 18. fe6 fe6 19.Cd5! → ± ed5 20. ed5 Ce5 21.Ce6 Ne6 22.de6

Ng7?! (B 22...Ne7) 23.Da6! (W) hg5 24.Td6 +— 0—0 25.e7 Rh7 26.ef8D Nf8 27.Tb6! Nc5 28. Nc5 Dc5 29.Tb7 Rh8 30.Td1 g4 31.De6 Tf8 32.Te7 Cf3 33.Dg6 De7 34.Dh6 (1—0). O adevărată lecție de „cum se cîștigă la un mare maestru".

703. INDIANA BENONI

A. Foguelman **H. Mecking**

Buenos Aires, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. de6 fe6 5.Ng5 d5 6.e4! h6 7. Nf6 Df6 8.cd5 ed5 9.ed5 Nd6! (De reținut faptul că piesele negre sînt conduse de un adolescent de 15 ani) 10.Nb5?! Cd7 11.Cc3 0—0 12.Cf3 Ce5 13.Ne2 Cf3 (→ M) 14.Nf3 Nd7 15.Dc2 Tae8 16.Ne4 Nf5 17.f3 Dh4 18. Re2 b5! 19.g3 Dh5! 20.Rd2 Ne4 21.Ce4 Dd5 22.Re2 Dh5 23.g4 Dh3 24.Taf1 Tf3! (0—1). Atacul a fost condus impecabil de foarte tînărul Henrique Costa Mecking.

704. PARTIDA SPANIOLĂ

M. Damianovici H. Ben Rheuma

Tunis, 1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 Ne7 7.d4 Ce4 8.de5 0—0 9.Nd5 Cc5 10.Ne3 Tb8 11.c3 b4?! 12.c4 Nb7 13.Nc5 Nc5 14.Cbd2 Ne7 15.Da4 ± → Te8 16.Tfe1 Nf8 17.Cb3 Dc8 18.Tad1 Na8 19.Cc1 b3? (Un sacrificiu inutil) 20. ab3 ± Tb4 21.Da2 d6 22.Cd3 Tb8 23.ed6 Nd6 24.c5 Te1 25. Te1 Nf8 26.Nf7!! Rf7 27.b4 Rf6 28.Dc4 +— g6 29.Dc3 Rf7 30. Cg5 Rg8 31.Dc4 Rh8 32.Cf4 Df5 33.Cf7 Rg7 34.Ce6 Rf6 35.g4 Df3 36.g5 Rf5 37.Dc2 Rg4 38. Te4 (1—0). „O frumoasă realizare a cîștigătorului turneului" — Troianescu.

705. INDIANA BENONI

J. Morera **P. Ostoici**

Monte Carlo, 1967

1.d4 g6 2.e4 Ng7 3.c4 c5 4. d5 d6 5.Cc3 Cf6 6.f3 0—0 7. Ne3 b6!? 8.Dd2 e6 9.0—0—0 ed5 10.Cd5 Ne6 11.Cf6 Nf6 (Φ d6 Y) 12.Dd6 Dc8! (A 13...Td8!) 13.Dd2 Cc6! 14.b3 Da6! (A 15... Da3 16.Rb1 Td8! —+) 15.a4 Tfd8! ∓ 16.Dc2 Da5! 17.Nd2 Td2!! ∓ 18.Dd2 Ng5!! 19.Dg5 Dc3 20.Rb1 Db3 21.Rc1 Dc3 22. Rb1 Cb4! 23.Td2 (23.Dd2 Db3 24.Db2 Dd1 25.Dc1 Da4 —+) f6! 24.Df4 g5! 25.Dd6 Nd5!! —+ 26.Te2 Nc4 27.Td2 Nb3! 28.Nc4 Nc4 29.Ce2 Nd3! 30.Dd3 Dd3 31.Td3 Cd3 32.Rc2 Td8 33.Td1 Cb4 34.Rc1 Td1 35.Rd1 Rf7 36.Rd2 Re6 37.Cg3 a6 38. Rc3 b5! 39.ab5 ab5 40.Cf5 Cd5! 41.Rc2 Re5 42.g3 c4 43.Ch6 Ce3 44.Rc3 b4 (0—1). Cea mai frumoasă partidă a învingătorului turneului „open".

706. INDIANA REGELUI

B. Larsen **R. Fischer**

Monte Carlo, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Cf3 e5 7. 0—0 Cc6 8.Ne3 Te8 9.de5 de5 10.Dd8 Cd8 11.Cb5! Ce6! 12. Cg5! Te7! 13.Tfd1 b6 14.c5?! (B 14.Ce6 Ne6 15.f3 =) Cc5! 15.Td8 Nf8 16.Ca7 Ta7 17. Tc8 Rg7!? 18.f3 Ce8 19.a3 Cd6 20.Td8 h6 21.Ch3 Ce6 22.Tb8 Te8 23.Te8 Ce8 24.Nb5?! (B 24. Cf2) Cd6 25.Nf1 Cb7! ∓ 26. Cf2 Nc5! 27.Nc5 Cbc5 28.Td1 h5 (E Cf2—g4—e3—d5) 29.Td5 Rf6 30.h4 Re7! 31.Nc4 c6 32. Td2 Cd4!? 33.Rf1 f5 34.b4 b5! 35.Ng8 fe4! 36.fe4 Cd7 37.Td3 Ta6!! ∓ (O mutare inexplicabilă pentru mulți... mari maeștri, ceea ce arată tehnica înaltă a lui Fischer) 38.Tc3 c5!! 39.g4 c4! 40.gh5 gh5 41.Nd5 Cf6 42.Tg3 Cd5 43.ed5 Tf6! 44.Rg2 Cf5! 45.Th3 Tg6 46.Rf3 Cd4 47. Re3 Tg2!! —+ 48.Th1 Rd6 49. Ce4 Rd5 50.Cc3 Re6 51.Tc1 Th2 52.a4 Th3 53.Rf2 Cb3 54. Rg2 Cc1 55.Rh3 ba4 56.Ca4 Ce2 57.b5 c3 58.b6 c2 59.Cc5 Rd5 60.Cb3 Rc6 61.Rg2 Rb6 (0—1). O impresionantă demonstrație de tehnică a campionului american.

707. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer **E. Gheller**

Monte Carlo, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Tb1 Da3 10.f5 (Cea mai tăioasă continuare) Cc6 11.fe6 fe6 12.Cc6 bc6 13.e5 Cd5 (Momentul critic al variantei. VD) 14.Cd5?!

(B 14.Ce4) cd5 15.Ne2 de5 16.0—0 Nc5 17.Rh1 (∞) Tf8 18.c4 Tf1 19.Tf1 Nb7 20.Ng4?! dc4! 21.Ne6 Dd3 22.De1 Ne4 23.Ng4 Tb8 → 24.Nd1 Rd7 25. Tf7 Re8 (0—1). Un duel teoretic la cel mai înalt nivel!

708. APĂRAREA FRANCEZĂ

Margareta Teodorescu Gabriele Just

Leipzig, 1967

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cfd7 5.Nd3 c5 6.c3 Cc6 7. Ce2 Db6 8.Cf3 cd4 9.cd4 f6 10. ef6 Cf6 11.0—0 Nd6 12.Cc3 a6 13.a3 0—0 14.Ne3!? Dc7 15.h3 Rh8 16.Tc1 Nd7 17.Ca4! ± Tae8 18.Cc5 Dd8?! (B 18...Nc8) 19.Cd7 Cd7 20.Cg5! Cf6 21. Nh7! Nf4 22.Ng6 Te7 23.h4 Ca5

24.Df3 Ne3 25.fe3! Cc4 26.De2 e5?! (26...Rg8) 27.Tf6! (O încheiere elegantă) gf6 28.Dh5 Rg8 29.Ch7 Ce3 30.Cf8 Df8 31.de5! f5 32.e6 d4 33.Nf7 Rg7 34.Dg6 Rh8 35.Tc8! (1—0). O partidă de o frumusețe... feminină!

709. INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu L. Ștein

Moscova, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 b6 7. Nd3 Nb7 8.Cge2 c5 9.d5 e6 10. 0—0 Cbd7 11.Ng5 Na6 12.Da4! Dc8 13.Cg3 Db7 14.f4 Tae8?! (B 14...Cg4. VD) 15.e5! (→ As)

de5 16.Cge4 Ce4 17.Ne4 ± Dc8 18.de6 fe6 19.Nc6 b5 (F) 20.cb5 Nb7 21.Ce4! Cb6 22.Da7 Nc6 23.Cd6 Da8 24.Db6 Ng2 25.Ce8 Nf1 26.De6 Rh8 27.Tf1 Te8 28. Dc6 ef4 29.Nf4 c4 30.Td1! +— Da7 31.b6 De7 32.b7 Nd4 33. Rh1 Na7 34.Ng5! (1—0). O spectaculoasă victorie la campionul „en titre" al U.R.S.S.

710. PARTIDA SPANIOLĂ

L. Ștein P. Keres

Moscova, 1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.c3 Nc5!? 10.Cbd2 0—0 11.Nc2 f5 12.Cb3 Nb6 13.Cfd4! Cd4 14.Cd4 Dd7?! (B 14...Nd4) 15.f3 Cc5 16.Rh1! ± Cb7 17.Ne3 c5 18.Ce6 De6?! (B 18...Nf7) 19.a4! ± Ca5 20. Nf2 Rh8 21.Tel Ta7 22.De2 b4 23.cb4 cb4 24.Nb6 Db6 25.Tad1 Dc5 26.Nd3 Db6 27.Nb1! Dc6 28.Dd2 Da4 29.Dd5 Cc6 30.Nf5! +— Db5 31.Dd6 Db8 32.Dc6 Tf5 33.e6 Te7 34.Td7 Te8 35. Tb7 Dc8 36.Tc7 Db8 37.Dd7 Tg5 38.f4 Tg6 39.f5 Tg5 40.f6 (1—0). O excelentă partidă a campionului sovietic.

711. INDIANA BENONI

E. Bukici M. Tal

Budva, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. Cc3 ed5 5.cd5 d6 6.e4 g6 7.Cf3 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10. Cd2 Ca6 11.f3 Cc7 12.a4 Cd7 13.Cc4 Ce5 14.Ce3 f5 15.f4 Cf7 16.ef5 gf5 17.Nd3 Df6 18.Tf3 Nd7 19.Dc2 Ch6 20.Nd2 Te7 21.Ccd1 Ce8 22.Tg3 (22.Nc3 ±) Dd4 23.Cf2 Rh8 24.Nc3 Df4 25. Ch3 Dh4 26.Tf1 Nd4 (26...Nc3 27.Dc3 Df6 ±) 27.Tf4! Df6 28. Nd4 cd4 29.Cf5 Cf5 30.Nf5 ± Tc8?! 31.Dc8!! Nc8 32.Nc8 Tel

33.Rf2 De7 34.Ne6 Te6 35.de6 Cf6 36.Tgf3 Cg8 37.Tf7 Dh4 38. Tg3 d3 39.Tf8 Dd4 40.Rf1 (1—0). „Partidă care n-am s-o uit niciodată", mărturiseau după joc... ambii adversari.

712. GAMBITUL DAMEI

S. Furman J. Kostro
Polanica Zdroj, 1967

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7. Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.Ch4! Ng4 10.f3 Cd5?! (10...Nh5 11.g4 Cd5 12.Re1 Ne7 ∞) 11.fg4! (Nt) Dh4 12.Df3! ± Dd8 13.Nd2 Ne7 14.Ne1! Ca6 15.Nf2 Cab4 16.e4 Cb6 17.Nb3 Tc8 18.Tad1 Tc7 19.Rh1 Td7 20.Ne3 h6?! 21.g3 +— Nf6 22.Ce2 Ne7 23.h4 Ca8 24.Rg2 Cc7 25.Cf4 b6 26.Ch5 c5 27.dc5 bc5 28.g5! hg5 29.hg5 Cd3 30.Th1 Da8 31.Th4 Tfd8 32.Cf6! Nf6 33.gf6 (1—0). Premiul special pentru cea mai bună partidă a turneului.

713. PARTIDA SPANIOLĂ

P. Dely **M. Todorcevici**
Bagneux, 1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.a4 b4 9.a5 d5! 10. ed5?! (B 10.d4) Cd5 11.Ce5 Ce5 12.Te5 Cf6! 13.h3 Nd6 14.Te1 Cg4!! 15.Df3 Dh4 16.Te8? (16. Te4!? h5 17.Nd5! Tb8 18.d4 ∞) Nb7! ∓ 17.Nf7 Rh8 18.Tf8 Tf8 19.Dg4 De7 20.De6 Dg5! —+ 21.Dg4 De5! 22.Rf1 Tf7 (0—1). O partidă care reamintește de șahul bătăios al anilor 1900. O excelentă realizare a campionului Parisului.

714. INDIANA REGELUI

H. de Carbonnel **H. Berliner**
Corespondență, C.M. (V), 1965/1967

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 c6 6.Ne3 a6 7.Dd2 b5 8.0—0—0 Da5! 9.Rb1 Cbd7 10.g4 Tb8 11.h4 h5! 12.g5 Ch7 13.Th2 Chf8 14.Tc1?! Cb6 15. cb5? (B 15.c5) ab5 16.Cd1 Da8! 17.f4 Cc4! 18.Nc4 bc4 19.Tf2 c5! 20.Cc3 Ce6 21.dc5 Nb7!! 22. cd6 Ne4 23.Ra1 0—0!! 24.de7 Tfe8 25.Dd1 Te7 26.Cf3 Td8 27. Cd2 Cd4 28.Nd4! Nd4 29.Cde4 Nf2 30.Dc2 Ne3 31.Tf1 Td3 32. Cf6 Rg7 33.f5 Te5! 34.fg6 fg6 35.Dh2 Db8! 36.Tb1! Tb5! 37. Dh1! Nd4!! 38.Cb5 Db5 39.Dh2 Db7! 40.Ce8 Rh8 41.Cd6 Dd5! 42.Df4 .Tf3! 43.De4 c3! 44.De8 Rh7 45.De7 Ng7 46.bc3 Dd6! (0—1). O partidă teribil de complicată, care ilustrează cum nu se poate mai bine farmecul șahului prin corespondență.

715. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer L. Dely
Skoplje/Kruşevo/Ohrid, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Nc4 e6 7.Nb3 a6 (7...Ne7!?) 8.f4 Da5 (B 8...Ne7) 9.0—0 Cd4 10.Dd4 d5? (B 10...Dc5) 11.Ne3 Ce4 12. Ce4 de4 13.f5! Db4 14.fe6 Ne6 15.Ne6 fe6 16.Tf8!! +— Df8

17.Da4 (1—0). O „execuţie" din colecţia de „perle antisiciliene" ale lui Keres.

716. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Hennings — **R. Letelier**

Havana, 1967

1.e4 c5 2.Cc3 Cc6 3.Cge2 g6 4.d4 cd4 5.Cd4 Ng7 6.Ne3 d6 7.Nc4 Cf6 8.f3 Db6 9.Ccb5 a6 10.Cf5 Da5 11.Nd2 gf5! ∓ 12. Na5 ab5 13.Nb5 Ta5 14.a4 fe4 15.Dd2 Ta8 16.fe4 Nd7 17.Nd3 h5 18.0—0 h4 19.a5 Cg4 —+ 20.c3 h3 21.g3 Nh6 22.De2 Ne3 23.Rh1 Ta5 24.Ta5 Ca5 25.Ta1 Nb6 26.Nb5?! Cf2 27.Rg1 Cd3! (0—1). Cea mai frumoasă partidă a... ultimului clasat al turneului, fără a fi o surpriză, avînd în vedere forţa jucătorilor din zilele noastre.

717. PARTIDA ITALIANĂ

N. Rossolimo — P. Reissman

Porto Rico, 1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 ed4 6.cd4 Nb4 7. Nd2 Nd2 8.Cbd2 d5 9.ed5 Cd5 10.Db3 Cce7 11.0—0 c6 12.Tfe1 0—0 13.a4 b6?! (B 13...Db6!) 14.Ce5! (X c6; A 15.Cc6) Nb7 15.a5! ± (A 16.a6! U 17.Cc6!) Tc8 16.Ce4! Dc7 17.a6 Na8 18. Dh3 Cf4 19.Dg4! Ced5 20.Ta3 Ce6 (20...f5? 21.Df4 fe4 22.De4 +—) 21.Nd5! +— cd5 22.Cf6 Rh8 23.Dg6!! Dc2 24.Th3 (1—0). Finalul artistic cu care a încheiat Rossolimo partida i-a adus premiul de frumuseţe.

718. INDIANA REGELUI

L. Portisch — B. Larsen

Soussa, 1967

1.Cf3 d6 2.d4 Ng4 3.c4 g6 4.Db3 Dc8 5.h3 Nf3 6.Df3 Ng7 7.e3 Cf6 8.Cc3 0—0 9.g3 Cbd7 10.Ng2 c6 11.0—0 e5 12.d5 cd5?! (12...c5 13.e4 h5! ±) 13. cd5 Ce8 14.e4 f5 15.h4! ± Dc4 16.h5 fe4 17.Dd1 gh5 18.Dh5 Cef6 19.Dh4 Cc5 20.Ne3 Tac8 21.Tfd8 Rh8? (21...a5!? ±) 22. Nh3! Tc7 23.Nf5 b5 24.Tac1 Cd3 (VD) 25.Ce2 Cc1 26.Tc1

De2 27.Tc7 Tg8 28.Tg7! Dd1 29. Rh2 Rg7 30.Dg5 Rf7 31.Ne6 Re8 32.Df6 +— Dh5 33.Ng3 Dg6 34.Dg6 hg6 35.Na7 Re7 36. a3 Th8 37.Ne3 Rf6 38.Rg2 Th7 39.Nc8 Tc7 40.Na6 Tc2 41.b4 Tc3 42.Nb5 Ta3 43.Nc6 (1—0). „Una din cele mai preţioase victorii ale mele" — Portisch.

719. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Gheller V. Hort

Soussa, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.Nd3 Cc6 6.Cc6 bc6 7.0—0 d6?! (Un plan de joc greşit) 8.De2 Cf6 9.Cd2± Dc7 10.b3 Ne7 11.Nb2 e5 12.f4 0—0 13.fe5 de5 14.Rh1 a5 15.Cc4 Cd7 16.a4 ± Rh8 17.Nc3 f6 18. Dd2 Nd8 19.Tad1 Da7 20.Ne2 Nc7 21.De1 Rg8 22.Dh4 Dc5 23.Nb2 De7 24.Na3! c5 25.Td2 Cb6 26.Df2! Cd7 27.Tfd1 Td8 28.Ng4! +— Ta6 29.Td5 f5 30. Nf5 Cb6 31.Td8 Nd8 32.Nc5 (1—0).

720. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer L. Ştein

Soussa, 1967

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7!? 10.d4 Ca5 11.Nc2 Cc4 12.b3 Cb6 13.Cbd2 Cbd7 14.b4 (Interzice „mutarea spaniolă" c7—c5) **14... ed4 15.cd4 a5 16.ba5 c5 17. e5!** ± (O străpungere frumoasă dar şi obligatorie) **17...de5 18. de5 Cd5 19.Ce4** (Remarcabil „fluxul" natural al pieselor albului către rocada adversă) **19... Cb4! 20.Nb1 Ta5 21.De2! Cb6?!** (Probabil „mutarea perdantă") **22.Cfg5!!** ± **Ne4! 23.De4 g6 24. Dh4 h5 25.Dg3** (În numai cîteva mutări a fost dereglat tot sistemul de apărare al negrului) **25...Cc4!** (Negrul se apără foarte ingenios, dar...) **26. Cf3?! Rg7 27.Df4! Th8** (VD)

28.e6!! (Gligorici: „O lovitură care zdruncină rămăşiţele zidului din jurul regelui negru") **28...f5 29.Nf5 Df8 30.Ne4?!** (După 30.Ch4!! albul cîştiga mai repede) **30...Df4 31.Nf4 Te8 32.Tad1 Ta6 33.Td7 Te6 34.Cg5 Tf6 35.Nf3! Tf4 36.Ce6 Rf6 37. Cf4 Ce5 38.Tb7 Nd6 39.Rf1 Cc2** (O poantă frumoasă, dar atît; negrul nu mai are contrajoc şi va pierde... onorabil) **40.Te4!** +— **Cd4 41.Tb6 Td8 42.Cd5 Rf5 43.Ce3 Re6 44.Nc2! Rd7 45. Nb5 Cb5 46.Tb5 Rc6 47.a4 Nc7 48.Re2 g5 49.g3 Ta8 50.Tb2 Tf8 51.f4 gf4 52.gf4 Cf7 53.Te6 Cd6 54.f5 Ta8 55.Tbd2 Ta4 56.f6** şi negrul a întins mîna în semn că cedează. Astfel s-a născut partida care a ocupat primul loc în „Topul Informator" din a doua jumătate a anului 1967.

721. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski A. Suetin

Moscova, 1967

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 e6 4.d4 cd4 5.Cd4 Dc7 6.Ne3 a6 7.Cb3 Cf6 8.f4 Nb4 9.Nd3 0—0 10.0—0 Nc3 11.bc3 d6 12.Tf3 ± e5 13.f5 d5 14.Tg3! Rh8 15.ed5 Ce7 16.Nc5 Cfd5 17.Dg4 Tg8 18.Th3 ± Cf6 19.Dg5 Ced5 20. Tf1 b6 21.Ne4! Nb7 22.Nd5 Nd5 23.Ne7! Dc6 24.Th6! Ce4 25. Tc6 Cg5 26.Td6! Nb3 27.ab3 Ce4 28.Tb6 Cc3 29.f6 Tge8 30. fg7 Rg7 31.Tb7 Ce2 32.Rh1 Cf4 33.g3 Cg6 34.Nd6 Ch8 35.c4 Rg6 36.g4 Te6 37.c5 Rg5 38.h3 e4 39.Rg2 e3 40.Nf4 Rg6 41.Tb6! e2 42.Te1 Tc8 43.b4 a5 44.Te2 ab4 45.Tee6 fe6 46.Ne5! h5 47. Te6 Rf7 48.Tb6 hg4 49.hg4 Re7 50.Nh8 Th8 51.Tb4 Re6 52.Tc4 Rd5 53.Tc1 Tg8 54.Rg3 Rc6 55. Rf4 Tf8 56.Re5 Tg8 57.Rf5 Tf8 58.Re6 Tg8 59.Tg1 (1—0).

722. INDIANA DAMEI

S. Gligorici **B. Larsen**

Palma de Mallorca, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 b6?! 3.Cc3 Nb7 4.Dc2 d5 5.cd5 Cd5 6.e4 (B 6. Cf3!) Cc3 7.bc3 e5! 8.de5 (8. Cf3!? ed4 9.Nb5 c6 10.Nc4 ∞) Dh4 9.Cf3 De4 10.De4 Ne4 11.Nc4 Cc6! 12.0—0 0—0—0! 13.Te1?! (B 13.Nf7!) Nd5 14. Na6 Rb8 15.Ng5 Ne7 16.Ne7 Ce7 17.Cd4 The8 18.f4 g6 19. Nb5?! (B 19.a4) c6 20.Nf1 h5 ∓ 21.g3 c5 22.Cb3 h4 23.c4 Ne6 24.Tad1 hg3 25.hg3 Ng4! 26. Td8 Td8 27.Rf2 Cf5 28.Ne2? (B 28.e6!) Ne2 29.Te2 Td3 —+ 30.g4 Ch6 31.g5 Cg4 32.Re1 Ce3 33.Cd2 Cc2 34.Rf1 Rc7 35.Tf2 Ta3 36.e6 fe6 37.Th2 Ta2 38. Th6 Ce3 39.Re1 Cg2 40.Rd1 Cf4 (0—1). Una din „partidele selecte" ale marelui maestru danez.

723. INDIANA BENONI

S. Gligorici M. Matulovici

Palma de Mallorca, 1967

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4. Cc3 g6 5.Cf3 Ng7 6.e4 0—0 7. Ne2 e6 8.0—0 ed5 9.cd5 Ng4 (B 9...Te8!?) 10.h3 Nf3 11.Nf3 Cbd7 12.Nf4 Ce8 13.Dd2 a6 14. Ng5! Nf6 15.Nh6 Ng7 16.Ng5 Nf6 17.Nf6 Cef6 18.Tae1 Te8?! (B 18...b5!?) 19.Nd1 ± b5 20. Nc2 c4 21.f4 b4 22.Ca4 b3 23. ab3 cb3 24.Nd3 Dc7 25.Rh2 Cc5 26.Cc5 Dc5 27.Tc1 Da7 28.Tc4 Cd7 (VD) 29.Tfc1 ± Cc5?! 30.

Tc5!! dc5 31.d6 Db6 32.Nc4 Ta7 33.e5 a5 34.Dd5 a4 35.d7 +—

Tf8 36.Td1 Taa8 37.e6! fe6 38. De5 Rf7 39.Td6 Dc7 40.Ne6 Re7 41.d8D! Tfd8 42.Nc4 (1—0). Una din cele mai bune zece partide ale anului 1967, după „Topul Informator".

724. APĂRAREA FRANCEZĂ

Fl. Gheorghiu W. Uhlmann
Sofia, 1968

1.e4 e6 2.d3 d5 3.Cd2 Cf6 4.Cgf3 c5 5.g3 Cc6 6.Ng2 Ne7 7.0—0 0—0 8.Te1 b5 9.e5 Cd7 10.Cf1 a5 11.h4 b4 12.Nf4 a4 13.a3! ba3 14.ba3 Na6 15.Ce3! Cd4!? 16.c4! ± Cb3 17.cd5!! Ca1 18.Da1 ed5 19.Cd5 Nd3?! 20.e6! Cf6!? (20...fe6 21.Nc7! De8 22.Te6 Tf7 23.Cg5 ±; 21. Nc7 Nf6 22.Dd1 Dc8 23.Te6! ±) 21.Ce7 De7 22.Ce5 Ng6 23.Cc6! Db7 24.Nd6! +— Ne4 25.Te4! Dc6 26.Nf8! (1—0). O bijuterie teoretică șahistă „à la Florin"!

725. DESCHIDEREA CATALANĂ

A. Jongsma J. Flesch
Wijk aan Zee, 1968

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 c5 4. Cf3 cd4 5.Cd4 d5 6.Ng2 e5 7. Cf3 d4 8.0—0 Cc6 9.b4! Dc7 10. a3 Ne6 11.Cbd2 h6 12.Da4! Cd7! 13.Nb2 Ne7 14.Tac1 0—0 15. Tfd1 f5?! (B 15...Cb6) 16.c5! Nf6! 17.Cb3 Rh8 18.b5 Ce7 19. Cfd2 Cd5 20.Cc4 Ne7 21.e3! ∞ Nc5 (21...Cc5? 22.Cc5 Nc5 23. Ce5 ±. VD) 22.Ce5!! (Începutul

unei combinații excepționale) C5b6 (22...De5 23.Cc5 Cc5 24. Tc5 Tfd8 25.Nd4) 23.Cg6 Rg8 24.Cc5!! Ca4 (24...Cc5 25.Dd4!) 25.Ce6 Da5 26.Nd4! Tf7 27. Nb7 Tb8 28.Nc6 ± Cf6 29. Ne5 Tc8 30.Nd6 Ce4 31.Ce7 +— Te7 32.Ne7 Cac3 33.Nb4 Da4 34.Te1! (A 35.f3!) Tc6 35. bc6 Dc6 36.Cd4! Dc7 37.f3! a5! 38.fe4 ab4 39.ab4 Dc4 40.b5! fe4 41.b6 Db4 42.b7 (1—0). „O partidă fantastică", apreciau unii cronicari ai anului 1968.

726. APĂRAREA FRANCEZĂ

M. Tal J. Donner
Wijk aan Zee, 1968

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Dc7 7. Cf3 b6 8.a4 Na6 9.Na6 Ca6 10. De2 Cb8 11.a5! ba5 12.Na3 Cd7?! (B 12...Ce7!?) 13.dc5 Ce7 14.c6! Dc6 15.0—0 ± Dc3 16. Tfd1 Cc6 (16...Dc4!? 17.Dd2 Cc6) 17.Nd6 Dc4 18.De3 De4

19.Db3 Cb6 20.c4! Dc4 21.Da3 Da6 22.Tac1 Tc8 23.Cd2 f6 24. ef6 gf6 25.Df3 Rd7 26.Df6 The8 27.Ce4 Ce7 28.Cc5 Tc5 29.Nc5 Cc4?! 30.Ne7 (1—0).

727. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

V. Ciocâltea **C. Radovici**

București, 1968

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 d6 5.Cf3 0—0 6.d4 Cbd7 7.0—0 e5 8.h3 c6 9.Ne3 Ch5 10.de5 de5 11.Dd6?! f5! 12. Tad1 De8 13.Nc1 e4! 14.Cd4 (14.Cg5? Ce5! ∓) Ce5 (A 15... Cc4) 15.b3 (VD) e3!! ↗ ∓ 16.

Ne3 Cf7! 17.Dc5 (17.Dc7 Ne5! 18.Da5 Ng3!) Cg3! 18.Tfe1 Ch5 19.Db4 f4 20.Nc1 Cg5 21.h4 (21. Rh2 De5!! 22 f3 c5 —+) Ch3 22.Rf1 (22.Rh2 Cf2 —+) De5! 23.Ca4 f3!! —+ 24.Cf3 (24.ef3 Dh2 25.Nh3 —+) Dg3!! 25.Ne3 Ng4 26.Dd6 Ne5!! 27.Dd3 Dh2!! (0—1). O excepțională realizare a maestrului Radovici la cel de al X-lea turneu internațional al României.

728. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski E. Gheller

Suhumi, meci (6), 1968

1.e4 c5 2.Cc3 d6 3.g3 Cc6 4.Ng2 g6 5.d3 Ng7 6.f4 Cf6 7. Cf3 0—0 8.0—0 Tb8 9.h3 b5 10.a3 a5 11.Ne3 b4 12.ab4 ab4 13.Ce2 Nb7 14.b3 Ta8 = 15. Tc1 Ta2 16.g4 Da8 17.De1! Da6 18.Df2 Ca7? (B 18...Cd7) 19.f5! Cb5 20.fg6 hg6 21.Cg5 ± Ca3 22.Dh4 Tc8 23.Tf6! ef6 24.Dh7 Rf8 25.Cf7! Tc2 26.Nh6 Tc1 27. Cc1 Rf7 28.Dg7 Re8 29.g5! f5 30.Dg6 Rd7 31.Df7 Rc6 32.ef5 (1—0). Cea mai bună partidă din meci.

729. INDIANA REGELUI

L. Schmid H. Kestler

Bamberg, 1968

1.c4 g6 2.d4 Ng7 3.Cc3 d6 4.e4 e5 5.Cge2 Cc6 6.Ne3 Nd7 7.f3 ed4 8.Cd4 Cd4 9.Nd4 Nd4 10.Dd4 Df6 11.Dd2 (As) Ce7 12.Ne2 Nc6 13.0—0 0—0 14. Tac1! ± Dg7 15.Cd5 Nd5 16. cd5 c6 17.dc6 Cc6 18.Tfd1 T..c8 19.Tc3 Tfd8 20.Td3 h5 21.a3 a6 22.f4 Df6 23.N:3 De7 24.Td6 Td6 25.Dd6 Dd6 26.Td6 Ca5 27. Tb6 Tc1 28.Rf2 h4 29.e5!! ± Tc2 30.Re3! h3 31.gh3 Th2 32. Nd5! Th3 33.Re4 +— (X b7 f7 g6) Rf8 34.Tf6 Th7 35.b4 Cc6 36.Nc6 bc6 37.Tc6 a5 38.b5 Th3

39.b6 Re7 40.Rd5! Ta3 41.Tc7 (1—0). O partidă deosebit de valoroasă prin consecvenţa şi exactitatea sa, care aminteşte de realizările marelui J. R. Capablanca.

730. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Ditt A. Gipslis

Corespondenţă, 1966/1968

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6 5.Cd2 Cf6 6.e5 Cd5 7. Nd3 Dc7 8.0—0 De5 9.Cf5! Dc7 10.Te1 Ce7 11.Df3 Cf5 12.Nf5 Ne7?! (B 12...Cc6) 13.Ce4! ± ef5 14.Cc3 0—0 15.Cd5 Da5 16. Ce7 Rh8 17.b4 +— Dd8 18. Nb2 d6 19.Tad1 f6 20.Dh5 (1—0). O „partidă de autor" foarte adecvată pentru corespondenţă.

731. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Botvinnik L. Portisch

Monte Carlo, 1968

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.g3 d5 4. cd5 Cd5 5.Ng2 Ne6 6.Cf3 Cc6 7. 0—0 Cb6 8.d3 Ne7 9.a3 a5?! (Elimină b2—b4, dar slăbeşte flancul damei) **10.Ne3 0—0 11. Ca4 Ca4 12.Da4 Nd5 13.Tfc1** (Cu mutări simple albul a ocupat coloana semideschisă „c" pe care va acţiona ulterior cu o energie excepţională. VD) **13... Te8 14.Tc2 Nf8 15.Tac1 Cb8?** (O eroare care compromite definitiv poziţia negrului, care nici aşa nu era prea fericită; era mai bine 15...e4, deşi după

16.de4 Ne4 17.Td2 Df6 18.Tc4! albul are suficient avantaj) **16. Tc7 Nc6 17.T1c6! bc6 18.Tf7!!** (Un sacrificiu de o rară frumuseţe, bazat pe pasivitatea figurilor negre) **18...h6 19.Tb7 Dc8 20.Dc4 Rh8 21.Ch4! Db7 22.Cg6 Rh7 23.Ne4 Nd6 24.Ce5 g6 25. Ng6 Rg7 26.Nh6** şi negrul cedează. Partida a fost clasată pe primul loc în „Topul Informator" din primul semestru al anului 1968.

732. INDIANA BOGOLIUBOV

S. Gligorici **M. Tal**

Belgrad, meci (6), 1968

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Nb4 4.Nd2 a5!? (Original... de pe vremea lui Nimzovici) 5.Cc3 0—0 6.e3?! d6 7.Dc2 Cbd7 8.a3 Nc3 9.Nc3 De7 10.Ne2?! (B 10. b3) a4! 11.0—0 b6 12.Cd2 Nb7 13.e4 c5 ∓ (Y) 14.e5 Ce8 15.f4 cd4 16.Nd4 de5 17.fe5 Ce5! 18. Nb6 Cd6 19.Nd4 Cf5! 20.Ne5

Dc5 21.Tf2 De5 22.Cf3 Dc5 ∓ 23.Dc3 Tfd8 24.Db4 Da7 25.c5 Tab8 26.Dc3 Tbc8 —+ 27.Td1 Td1 28.Nd1 Tc5 29.Db4 Nc6?! (B 29...Nf3!) 30.Df4 Td5 31.Ne2 h6 32.Ce5 Na8 33.g4 g5! 34.Dc4 Te5 (0—1). Cea mai bună partidă din meci, în care Tal a strălucit din nou!

733. JOCUL CELOR DOI CAI

I. Estrin **H. Berliner**

Corespondenţă, C.M., 1965/1968

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.ed5 b5 6.Nf1 Cd4! 7.c3 Cd5! 8.Ce4 Dh4!? 9.Cg3 Ng4 10.f3 e4! (Nt) 11.cd4 Nd6! 12.Nb5 Rd8 13.0—0 ef3 14.Tf3! Tb8 15.Ne2 Nf3 16.Nf3 Dd4 17. Rh1 Ng3 18.hg3 Tb6 19.d3 Ce3 20.Ne3 De3 21.Ng4 h5 22.Nh3 g5 23.Cd2 g4! 24.Cc4 Dg3 25. Cb6 gh3 26.Df3 hg2 27.Dg2 Dg2 28.Rg2 cb6 29.Tf1 Re7 30.Te1 Rd6 31.Tf1 Tc8!! 32.Tf7 Tc7! 33.Tf2 Re5 34.a4 Rd4 —+ 35. a5 Rd3 36.Tf3 Rc2 37.b4 b5! 38. a6 Tc4 39.Tf7 Tb4 40.Tb7 Tg4 41.Rf3 b4 42.Ta7 b3 (0—1). O partidă care demonstrează clasa celui de al cincilea campion mondial de şah prin corespondenţă.

734. JOCUL CELOR TREI CAI

B. Spasski **B. Larsen**

Malmö, meci (5), 1968

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 g6 4.d4 ed4 5.Cd4 Ng7 6.Ne3 Cf6 7.Ne2 0—0 8.0—0 Te8 9.Cc6 bc6 10.Nf3 Nb7 11.Dd2 d6 12. Nh6?! (B 12.Tad1; 12.Nf4) Nh6 13.Dh6 Te5! ∓ 14.Tae1 c5 15. Te3 De7 16.Tfe1 Te8 17.h4?! (B 17.h3!?) De6 18.Df4 Rg7 19. b3 h6 20.Dg3 Dd7 21.Df4 T8e7 22.Cd5? (22.Dg3!?) Nd5 23.ed5 g5! ∓ 24.hg5 hg5 25.Dg3 Df5 26.c4 Te3 27.fe3 Te5! —+ 28. Nd1 Dd3 29.Nf3 Dc3 30.Rh2 a5 31.Rh1 Rf8! 32.Tf1 De3 33.Dh3 Rg7 34.g3 Dd4 35.g4 a4 36.Nd1 Te3 37.Dg2 Td3 38.Ne2 Td2 39. ba4 De5 (0—1). Una din partidele memorabile ale lui Larsen.

735. GAMBITUL DAMEI

L. Szabo **G. Sigurjonsson**

Reykjavik, 1968

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4. Cc3 e6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 dc4 7. Nc4 b5 8.Ne2 Nb7 9.a3 a6 10. b4 Nd6 (Nt) 11.0—0 0—0 12. Nd2?! (B 12.e4 e5 13.Ng5 ±) De7 13.Dc2 e5 = 14.Tae1 Tac8 15.Cg5 h6 16.Cge4 Nb8 17. Cg3 (17.f4!?) Tfe8 18.Cf5 De6 19.de5 Ce5 20.Cd4 Dd7 ∓ 21. Cb3 (VD) c5!! 22.Cc5 Tc5! 23.

bc5 Cf3!! 24.Nf3 Nf3 25.Ce2 (25.gf3? Dh3 —+) Ce4 26.Cg3 (26.Nc1 Cg5!! 27.Cf4 Dg4 —+) Cd2 27.gf3 Cf3 28.Rg2 Dc6 29.e4 Ce1 30.Te1 Ng3 31.hg3 Te5! —+ 32.Td1 Tc5 33.Td8 Rh7 34.De2 f5 35.Td4 Tc4 36. Tc4 Dc4 37.Dc4 bc4 38.Rf3 g5 39.ef5 h5 40.Re4 c3 (0—1); 41. Rd3 h4 —+. O perlă artizanală islandeză.

736. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Zuckermann **A. Pomar**

Costa del Sol, 1968

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 d5 4.Nb5 Nd7 5.e5 d4 6.ef6 dc3 7. fg7 cd2 8.Dd2! Ng7 9.Nd3 Db6 10.0—0! Cc6! 11.Dg5 Nf6 12. Dh5 Tg8! (→ Y) 13.Dh7 0—0—0 14.Nf5 (14.Df7 Tdf8! —+) e6 15.Nh3 Th8! 16.De4 (16.Df7 Tdf8 —+) Th3!! ∓ 17.gh3 Tg8 18.Rh1 Cd4! (A 19...Nc6 —+) 19.Cd4 Nd4 20.f3 Nc6! 21. De2 Db5!! (0—1); 21.Dd1 Df1 22.Df1 Nf3 —+. O miniatură artistică, interesantă din punct de vedere teoretic.

737. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

L. Kavalek E. Vasiukov

Meci Praga—Moscova, 1968

1.d4 d6 2.e4 Cf6 3.Cc3 g6 4. Cf3 Ng7 5.h3 0—0 6.Ne3 Cc6 7. g3!? e5 8.Ng2 Nd7 9.0—0 Te8 10.Dd2 a6 11.Tad1 Dc8 12.Rh2 b5 13.de5 Ce5 14.Ce5 Te5 15. Nd4 Th5?! 16.h4 Nc6 17.Nf3 Cg4 18.Rg2 Nd4 19.Dd4 Tc5 20. Ne2 a5 21.Cd5! Nd5 22.ed5 h5 23.c3 Ce5 24.f4 Cg4 25.Nf3 b4 26.Tde1 bc3 27.bc3 Tb8 28.Te2 Tcb5 29.c4 Tb1 30.Tb1 Tb1 31. Ng4 hg4 32.f5! +— gf5 33.Df6 Tb8 34.h5 a4 35.h6 Df8 36.Te7 (1—0). O partidă de o excepțională simplitate și claritate în idei.

738. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Lechtinski L. Pachman

Luhakovice, 1968

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6 5.Nd3 Nc5 6.Cb3 Na7 7. 0—0 Cc6 8.Rh1 Cge7 9.f4 0—0 10.e5! ± (→ / d3—h7) f6 11. ef6 Tf6 12.C1d2 Cd5 13.Ce4! Tf8 14.f5! (A 15.Ng5 U 16.f6) h6 15.Nh6!! +— gh6 16.Dg4 Rh8 (F; 16...Rf7 17.fe6 +—) 17. Dg6 Ne3 18.f6! Tg8 19.Dh7! (1—0). Ca pe vremea lui Morphy, dar... cu rolurile inversate: marele maestru răpus de un maestru! Surpriza finalei campionatului Cehoslovaciei.

739. INDIANA NIMZOVICI

S. Gligorici L. Portisch

Lugano, Olimpiada, 1968

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.Cf3 d5 7. 0—0 dc4 8.Nc4 cd4 9.ed4 b6 (Nt) 10.Ng5 Nb7 11.Te1 Cbd7 12.Nd3 Tc8 13.Tc1 Te8 14. De2! ± Nc3 15.bc3 Dc7 16.c4 Dc6 17.h3! Tcd8 18.Tcd1 Cf8

19.De5! C6d7 20.Dg3 Ta8 21. h4 Rh8 22.Nc1 f6 23.h5 h6 24. d5! Da4 (24.ed5 25.Cd4 +—) 25.Cd4 Cc5 26.de6 Cce6 27.Nc2 Da2 28.Te6! Te6 (28...Ce6 29. Ce6 Te6 30.Dg6 +—) 29.Ce6 Ce6 30.Dd3 Cf8 31.Na3 f5 32. Dc3! (1—0); 32...Ce6! 33.Nb2 Da5 34.De3! +—. Cea mai bună partidă a Olimpiadei.

740. INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu S. Gligorici
Lugano, Olimpiada, 1968

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 Ch5 8.Dd2 f5 9.0—0—0 Cd7 10. Nd3 Cdf6 11.Cge2 (11.ef5!?) fe4 12.Ce4 Ce4 13.Ne4 Cf6 14.Nc2! (Nt) Nf5 15.Cg3! ± Nc2?! (B 15...Dd7) 16.Dc2 c5 17.dc6 bc6 18.h4! Da5 19.Rb1 e4! (Y) 20. h5! ± De5?! (VD) 21.Ce4! Ce4

22.Nd4! De7 23.Ng7 Rg7 24.h6! Rf7 25.The1! Tae8 26.Te4 Df6 27.Da4! +— Te4 28.fe4 Tc8 29. Da7 De7 30.Dd4! Te8 31.Tf1 (31.c5! +—) Rg8 32.Tf4 g5 33. Tf5 De4 34.De4 Te4 35.Tg5 Rh8 36.Tg7! Te6 37.Tc7 Th6 38.Tc6 Rg7 39.c5 Th1 40.Rc2 dc5 41. Tc5 Tg1 42.Tg5 Rf6 43.Tg8 h5 44.Tf8 Rg5 45.Tf2 Rg4 46.Te2 Rg3 47.a4 h4 48.a5 (1—0). O experimentare „pe viu" a unor idei noi în teoria şi strategia jocului de şah.

741. GAMBITUL DAMEI

M. Boboţov **T. Petrosian**
Lugano, Olimpiada, 1968

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4. cd5 ed5 5.Cc3 c6 6.Ng5 Ne7 7. Dc2 g6 8.e3 Nf5 9.Nd3 Nd3 10. Dd3 Cbd7! 11.Nh6 Cg4 12.Nf4 0—0 (Nt) 13.0—0 Te8 14.h3 Cgf6 15.Ce5 Cb6 16.Ng5?! Ce4 17.Ne7 De7 18.Dc2 Cd6 ± 19. Ca4 Cbc4! 20.Cc4 Cc4 21.Cc5 Cd6 22.Tac1?! Dg5! 23.Dd1 h5! 24.Rh1 Te7 25.Cd3 Ce4 26.Cc5 Cd6 27.Cd3 Df5 28.Ce5 f6 29. Cf3 Tg7 30.Ch2 Te8 31.Rg1 Ce4 32.Df3 De6 33.Tfd1 g5! 34.Dh5 f5 35.Te1 g4 36.hg4 fg4 37.f3 gf3 38.Cf3 Th7 39.De5 Dc8 40. Df4 Tf8 41.De5 Tf5 (0—1).

742. DESCHIDEREA BIRD

B. Larsen **M. Najdorf**
Lugano, Olimpiada, 1968

1.b3 c5 2.Nb2 e6 3.f4 d5?! 4.e3 Cf6 5.Cf3 Ne7 6.Nb5 Nd7 7.a4 ± 0—0 8.0—0 Cc6 9.De2?! (B 9.d3!) a6 10.Nc6 Nc6 11.Ce5 Tc8 12.a5 Cd7 13.Cc6 Tc6 14.

d3? (14.c4! =) c4! ∓ 15.bc4 dc4 16.d4 Cf6 17.c3 b5! 18.ab6?! (B 18.e4) Db6 19.Na3 Na3 20. Ta3 Cd5 ∓ 21.Te1 Db7 22.Dc2 Tb6 23.Cd2 Tb2 24.Dc1 Tb8! 25.Ta5 f5 26.h3 h6 27.Rh1 Cf6 28.Te5 Ta2 29.Tg1 Df7 30.e4?! (30.Cc4 Ce4!) Tbb2 31.Cc4 Tc2 32.De3 Ce4 —+ 33.d5 ed5 34. Cb6 Tc3 35.Dd4 Dh5! 36.Dd5 Rh7 37.Da2 Th3! 38.gh3 Dh3 39.Dh2 Cf2 (0—1). O excelentă realizare a polono-argentinianului Najdorf la cei 58 de ani ai săi.

743. GAMBITUL DAMEI

B. Larsen **V. Korcinoi**

Palma de Mallorca, 1968

1.c4 c5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 d5 4.cd5 Cd5 5.e3 e6 6.d4 Cc6 7. Nd3 Ne7 8.0—0 0—0 9.a3 Cc3 10.bc3 Nf6 11.Tb1 g6 12.Ne4 Dc7 13.a4 b6 14.a5?! (14.De2 Nd7! 15.Na3 Ne7 ±) Na6 15. ab6 ab6 16.Te1 Ta7 17.h4? (B 17.Nd3 =) Ca5 18.h5 Td8 ∓ 19.Cd2 Ng7 20.hg6 hg6 21.Df3 Cc4 (21...Cb7! A Cd6) 22.Cc4 Nc4 23.Td1 b5 24.Nd2?! (24. Nd3 cd4 25.ed4 Ta2 ∓) Ta2 ∓ 25.Nc6 Da5 26.Dg4 Nd3 27.Tbc1 Nc2 28.Te1?! (B 28.Tf1) cd4 —+ 29.ed4 Nd4 30.Dg5 Nf2 31.Rf2 Td2 32.Rg1 Dc3 33.Db5 Dd4 34. Rh1 Dh4 35.Rg1 Ne4 36.Db8 Rh7 37.Ne4 Tg2 38.Ng2 Df2 (0—1). După părerea maeștrilor de la „Informator", cea mai bună partidă a turneului și a doua „producție" a celui de al doilea semestru al anului 1968.

744. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

V. Smislov V. Liberzon

Riga, 1968

1.c4 e5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.Tb1 d6 6.b4 a6 7. e3 f5 8.Cge2 Cf6 9.d3 0—0 10. 0—0 Nd7 11.a4 Tb8 12.b5 ab5 13.ab5 Ce7 14.Na3! (Cea mai bună continuare: albul își instalează forțele în dispozitivul de atac) **14...Ne6 15.Db3 b6** (Aici s-a propus și 15...Cd7) **16. d4! e4 17.d5** (Albul domină datorită avantajului de spațiu, preconizînd un plan de joc care-i va aduce un loc întîi în clasamentul „Informator") **17... Nf7 18.Cd4 Dd7 19.Nb2 g5 20. Cce2 Rh8 21.Ta1 Cg6 22.f4! ef3 23.Tf3 Ce7 24.Cc6 Tbe8 25.Ced4 Cfd5!** (Un „sacrificiu" de necesitate, care însă nu va da roade) **26.cd5 Nd5** (VD. Momentul cri-

tic al partidei; negrul pare a se fi degajat şi contraatacă) **27. Cf5!! Tf5** (După 27...Nb3 28. Ng7 Rg8 29.Cce7 albul stă la cîştig) **28.Ng7 Rg8 29.Tf5 Nb3 30.Tg5 Cg6 31.Nh6! De6 32.h4! De3 33.Rh2 Dc3 34.Tf1** (Acum e ceva mai clar că albul, deşi cantitativ stă mai slab, are partida cîştigată) **34...Nc4 35.Tf2 De1 36.Tgf5 Nb5 37.Nd2 Db1 38.Nd5 Rh8 39.Nc3 Ce5 40.Ce5 de5 41.Te5** şi negrul a cedat. Brigada de arbitri a „Informator"-ului a distins această realizare cu titlul de „cea mai bună partidă a semestrului II al anului 1968".

745. APĂRAREA PIRC-UFIMŢEV

J. Smejkal V. Smîslov

Hastings, 1968/1969

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.c3 d6 4. f4 Cf6 5.e5 Cd5 6.Cf3 0—0 7. Nc4 c6 8.a4 ± Ca6 9.0—0 Cac7 10.De1! f6 11.Dh4! Ne6 12.Ca3 Dd7 13.Nd2 b5 14.Nd3! Cb6 15. ab5 cb5 16.Tae1! a6?! (B 16... de5) 17.ed6 ed6 18.Te6!! De6 19.f5! ± g5 20.Cg5!! fg5 21. Ng5 Dd7 22.f6! Nh8 23.Nf5! Ce6 24.Dg4! Rf7 25.Dh5 Rg8 26.Dg4 Rf7 27.Nh7! Re8 28.f7! +— Tf7 29.Ng6 Cd8 30.Dh5! De6 31.Dh8 Rd7 32.Nf7 (1—0). La 30 de ani noua stea a şahului cehoslovac dă o probă de real talent.

746. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Medina A. Pomar

Malaga, 1969

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4. Cc3 cd4 5.Cd4 Cc6 6.Nc4 Dc7 7.Nb3 a6 8.Ne3 e6 9.De2 Ne7 10.0—0—0 Ca5 11.g4 Cb3 12. ab3 b5 13.g5 Cd7 14.Cf5! b4!? (14...ef5 15.Cd5 Dd8 16.ef5 Nb7 ∞) 15.Cg7 Rf8 16.Dh5! ± Rg7 (16...bc3 17.Dh6 cb2 18.Rb2 Db7 ∞) 17.Nd4 Ce5 (17...e5? 18. Dh6 Rg8 19.Cd5 +—) 18.f4 bc3 19.Nc3 Nb7?! (19...Ta7; 19... Tg8) 20.fe5 de5 21.Td7!! +— Dd7 22.Dh6 Rg8 23.Ne5 f6 24. gf6 Nc5 25.Dg7!! Dg7 26.fg7 Rf7 27.gh8D Th8 28.Nh8 Ne4 29.Tf1 Nf5 30.Ne5 Ne3 31.Rb1 Rg6 32.Nf4 Nd4 33.Te1 Rh5 34. Rc1 Rg4 35.Ne5 Nf2 36.Tf1 Ne3 37.Rd1 Nc5 38.Tf4 Rh3 39.Tf3 Rg2 40.Tg3 Rf2 41.Rd2 h5 42. Tg8 a5 43.c4 h4 44.Tc8 Ne3 45. Rc3 Re2 46.b4 Nd2 47.Rb3 Nb4 48.c5 Ne4 49.c6 Re3 50.Ra4 Nd5 51.Rb5 Re4 52.Nf6 h3 53.Td8 Re3 54.Td5 (1—0).

747. APĂRAREA PIRC-UFIMŢEV

D. Minici **T. Rakici**

Novo Travnik, 1969

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.c4 d6 4. Cc3 Cd7 5.f4?! (B 5.Cf3) e5! 6. de5 de5 7.f5 Ce7 8.Df3 Cc6 9. Ne3 Cd4 10.Df2 Cf6 (A 11... Cg4) 11.fg6 fg6 12.h3 0—0 ∓ 13.Cf3 c5! 14.0—0—0 Da5 15. Rb1 b5! 16.De1 b4 17.Cd5 Da4

18.Nd4 ed4 19.Nd3 Cd5 20.ed5 b3 21.a3 Nf5 22.Nf5 Tf5 23.De6 Rh8 24.Dc6?! (Ce-a urmat, e puţin probabil că s-ar putea imputa albului că n-a sesizat din timp. VD) Dc4!! (Un „sa-

crificiu real", cum l-a numit Spielmann, bazat pe aprecierea generală a situaţiei, neputîndu-se face calcule precise) 25. Da8 Tf8 26.Da7 Dc2 27.Ra1 d3 28.Tb1 c4 (A 29...c3!!) 29.Cd4 Df2 30.Cb5 Da7 31.Ca7 c3 32. Tbd1 Tf2! —+ 33.d6 Tb2 34. d7 Ta2 35.Rb1 c2 (35...Ta1!! —+) 36.Rc1 Nh6 (0—1). Partida a fost distinsă cu premiul de frumuseţe al finalei campionatului Iugoslaviei.

748. APĂRAREA OLANDEZĂ

L. Portisch I. Radulov

Budapesta, 1969

1.c4 f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 e6 4. Ng2 Ne7 5.0—0 0—0 6.d4 c6 7.Dc2 b6 8.Cbd2 d5 9.Ce5 Nb7 10.Cd3! Cbd7 11.b4 Te8?! (B 11...Nd6) 12.a4 Nd6 13.Cf3 Ce4 (13...a5!?) 14.c5 bc5 15.bc5 Nc7 16.Nf4! ± Nf4 17.gf4! Dc7 18. Cfe5 Cef6 19.Tfb1 a5 20.Cd7 Cd7 21.Ce5! Ce5 22.fe5 Teb8 23.Tb6 Na6 24.Tab1 Tb7 25.Dd2 Tb6 26.cb6! Db7 27.Da5 Nb5 28. Db4 Ta4 29.Dd6 Rf7 30.e4!! Db6 (30...de4 31.d5! ed5 32.Nh3 g6 33.Df6 Rg8 34.Nf5!) 31.ef5 Da7 32.De6 +— Rf8 33.Nd5! cd5 34.Tb5 Td4 35.Dc8 (1—0).

749. GAMBITUL DAMEI

B. Spasski **T. Petrosian**

Moscova, meci C.M. (11), 1969

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.a3 Nb7 5.Cc3 d5!? 6.e3 Cbd7 7.cd5 ed5 8.Ne2 (B 8.Nd3! =) Nd6 ∓ 9.b4 0—0 10.0—0 a6 11. Db3 De7 12.Tb1 Ce4! 13.a4 Cdf6 14.b5 Cc3 15.Dc3 Ce4 16. Dc2? (16.Db3 ∓) Tfc8 17.Nb2 c6 18.bc6 Nc6 19.Db3 Dd7 20. Ta1 b5 21.a5?! (B 21.ab5) Nb7 22.Ce5 Dd8?! (B 22...De7 ∓) 23. Tfd1?! (23.Nd3!) Dh4 ∓ 24.g3 De7 25.f3 (B 25.Nf3 ∓) Cg5 26. h4 Ce6 27.f4 f6 28.Cf3 Cd8 29. Rf2 Cf7 30.Cd2 Tc4! —+ 31. Dd3 Te8 32.Nf3 Nb4 33.Na3 Na3 34.Ta3 Cd6 35.Te1 f5 36. Taa1 Ce4 37.Ne4 fe4 38.Db1 Dd7 39.Ta2 Tec8 40.Cc4?! dc4 41.d5 Nd5 42.Td1 c3 43.Tc2 Dh3 44.Tg1 Dg4 45.Rg2 Df3 46.Rh2 De3 47.f5 Dc5 48.Tf1 b4 49.f6 b3 50.Tcf2 c2 51.Dc1 e3 52.f7 Rf8 53.Tf5 b2 54.Db2 c1D 55. Dg7 Rg7 (0—1).

750. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski T. Petrosian

Moscova, meci C.M. (17), 1969

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6 5.Nd3 Cc6 6.Cc6 bc6 7.0—0 d5 8.Cd2 Cf6 9.b3 Nb4! 10.Nb2 a5 11.c3 Ne7 12.c4 0—0 13.Dc2 h6 14.a3 Na6 = 15.Tfe1 Db6 16.ed5 cd5 17.cd5 Nd3 18. Dd3 Tfd8 19.Cc4 Da6 ∓ 20.Df3 Td5 21.Tad1 Tf5 22.Dg3 Tg5 (B 22...a4!?) 23.Dc7 Te8? (B 23...Cd5! 24.Td5 ed5 25.Te7 dc4 26.Tf7 Tg2 —+) 24.Nf6! gf6?! ± (B 24...Nf6 25.Cd6 Tf8 =) 25.Td7 Tc8 26.Db7 Db7 27.Tb7 Rf8 28.a4 Nb4 29.Te3 Td8 30.g3 Td1 (30...Tgd5!?) 31. Rg2 Tc5 (B 31...Td4) 32.Tf3 f5? (32...Rg7 ±. VD) 33.g4! ± Td4

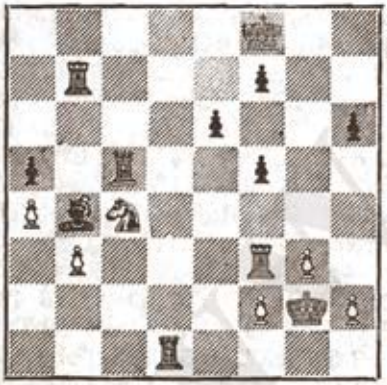

34.gf5 ef5 35.Tb8 Re7 36.Te3 Rf6 37.Tb6 Rg7 38.Tg3 Rf8 39. Tb8 Re7 40.Te3 Rf6 41.Tb6 Rg7 42.Tg3 Rf8 43.Th6 f4 44.Tgh3! Rg7?! (44...Tg5!?) 45.T6h5 +— f3 46.Rg3 Th5 47.Th5 Td3 48. Ca5 Rg6 49.Tb5 Na5 50.Ta5 Tb3 51.Ta8 Ta3 52.a5 Rg5 53.a6 Rg6 54.a7 Rg7 55.h4 Rh7 56.h5 Rg7 57.h6 Rh7 58.Rf4 (1—0). După părerea lui Keres, partida care, psihologic, a adus pe umerii lui Spasski coroana de lauri a campionului lumii.

751. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski T. Petrosian

Moscova, meci C.M. (19), 1969

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cbd7 (E mai recomandabil 6...e6) **7. Nc4 Da5 8.Dd2 h6 9.Nf6!** (O noutate teoretică) **9...Cf6 10. 0—0—0 e6 11.The1 Ne7** (Probabil era mai bine 11...Nd7) **12. f4 0—0 13.Nb3 Te8 14.Rb1 Nf8** (Conform „protocolului sicilian", după terminarea dezvoltării, albul este obligat să atace. Şi a urmat „avalanşa albă". VD) **15.g4!! Cg4 16.Dg2 Cf6 17.**

Tg1! Nd7 18.f5 Rh8 19.Tdf1 Dd8 20.fe6 fe6 21.e5! de5 22.

Ce4! (Trebuie sesizată precizia tactică cu care Spasski conduce atacul) **22...Ch5 23.Dg6! ed4 24.Cg5!** și campionul lumii a „capitulat". Partida pe care „Informator"-ul a apreciat-o ca fiind cea mai bună realizare a anului 1969.

752. GAMBITUL DAMEI

Mira Litmanowicz
Waltraud Nowarra
Lublin, Olimpiada, 1969

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 a6 5.e4 b5 6.e5 Cd5 7.a4 c6?! (B 7...Nb7, 7...Cc3) 8.ab5 Cc3 9.bc3 cb5 10.Cg5 Nb7?! (B 10...f6!? ∞) 11.e6 fe6 12.Ce6 Dd6 13.d5!! De5 14.Ne2 Cd7 15. 0—0 Tc8 16.Nf3! ± Dc3 17.Ta3 Db4 18.Te3 g6 19.Na3! +— Da5 20.Cf8 Tf8 21.Ne7 Rf7 22. Ng4 Cf6 23.Dd4! Cg4 24.Dg4 Db6 25.Nf8 Rf8 26.Df3 Rg8 27. Te7 Tf8 28.Dc3 Tf7 29.Te8 Tf8 30.Tf8 Rf8 31.Dh8 Rf7 32.Dh7 Rf6 33.Te1 Nd5 34.De7 (1—0). Premiul de frumusețe acordat de revista poloneză „Szachy".

753. INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu **L. Kavalek**
Amsterdam, 1969

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 Cc6 7. Cge2 Tb8! 8.Dd2 Te8 9.Td1 a6 10.Cc1 e5 11.de5 Ce5 12.Ne2 b5! 13.cb5 ab5 14.Nb5 Ce4! 15. fe4 Tb5!! 16.Cd5 Cc4 17.Df2?! (17.Dd3!? Cb2 18.Dc2 Cd1 19. Rd1 Dh4 ∞) Te4 ∓ 18.0—0 Ce3 19.Df7 Rh8 20.Dc7 Dc7 21.Cc7 Cd1 22.Td1 Nd4! —+ 23.Rf1?! (B 23.Rh1) Ng4 24. Td2 Ne3 25.Tc2 Td4 (0—1). Una din cele mai bune 20 de partide ale anului, după clasamentele „Informator".

754. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Karpov U. Andersson
Stockholm, C.M. (j), 1969

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.c3 d6 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Nb7 (?!) 13.d5 Nc8 14.Cf1 Nd7 15.b3 Cb7? (15...c4 16.b4 Cb7 U a6—a5) 16.c4 Tfb8 (?!) 17.Ce3 Nf8 18.Cf5 Cd8 19.Ch2 Ce8 20. h4 f6 21.h5 Cf7 22.Te3 Cg5 23. Ch4 Dd8 24.Tg3 Cc7 25.C2f3 h6 26.Cg6 a5 27.a4! (E a5—a4) bc4 28.bc4 Ca6 29.De2 Ta7 30.Nd2 Tab7 31.Nc3 Cb4 32.Nd1 Ca6 33.Cd2 Cb4 34.Te3 Ne8 35.Cf1 Dc8 36.Cg3 Nd7 37.Dd2 Ch7 38. Ne2 Rf7 39.Dd1 Ne7 40.Cf1 Nd8 41.Ch2 Rg8 42.Ng4 ± Cg5 43.Nd7 Dd7 44.Cf1 (A Cg3—f5 g2—g3 U f2—f4) f5 45.ef5 Df5 46.Cg3 Df7 47.De2 Nf6 48. Tf1! Dd7 49.f4! +— ef4 50.Tf4 Nc3 51.Tc3 Te8 52.Te3 Tbb8 53. Df2 Ch7 54.Cf5 Te3 55.De3 Cf6 56.Cge7 Rh8 57.Ch6 Te8 58.Cf7 Rh7 59.Te4! Te7 60.Te7 (1—0). Cea mai bună partidă din turneu a noului campion mondial de juniori și... a viitorului campion mondial absolut.

755. APĂRAREA SICILIANA

A. Urzică B. Vujacici

Stockholm, C.M. (j), 1969

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.f4 Cc6 7. Cc6 bc6 8.e5 Cd7 9.ed6 ed6 10. Ne3 De7 11.Dd4 Ng7 12.Dg7 De3 13.Ne2 Tf8 14.Tf1 Rd8 15. Tf3! (Nt; → Fr) Dg1 16.Nf1 Te8 (B 16...Rc7) 17.Ce2 Na6 (VD) 18.

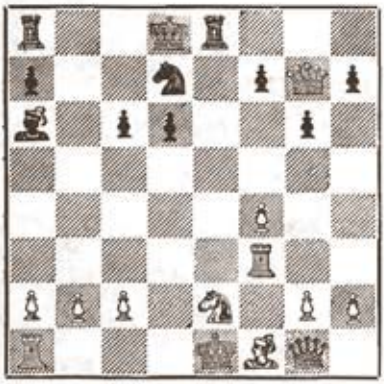

0—0—0!! (P) Ne2 19.Ne2 Dg2 20.Tfd3! De2 21.Td6 De7 22.Td7 Dd7 23.Df7! Dd1 24.Rd1 Tc8 25.Dh7 (B 25.Da7! Tc7 26.Db6 +—) Tc7 26.Dh4 Rc8 27.b3 Td7 28.Rc1 Td6 29.Dh7 Rb8 30. a4 Tde6 31.Dd7 T8e7 32.Dd8 Rb7 33.a5 c5 34.h4 Tc7 35.Rb2 Tcc6 36.Dd7 Ra6 37.Ra3 Ted6 38.Dg7 +— Tf6 39.c3 Tf4 40. Dd7 Tcf6?! (Crn; 40...Tff6 41. Ra4 U b4—b5 +—) 41.c4! T4f5 42.Db5 ∓ (1—0). Premiul de frumuseţe al C.M. de juniori, acordat reprezentantului României, Aurel Urzică. De remarcat că titlul a fost cîştigat de sovieticul Anatoli Karpov, viitorul campion mondial absolut din 1975.

756. INDIANA NIMZOVICI

A. Saidy **B. Ivkov**

Polanica Zdroj, 1969

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Cge2 Te8!? (Nt) 6.a3 Nf8 7.d5! d6 8.g3 Cbd7 9.Ng2 Ce5 10.b3 ed5 11.cd5 c6!? 12. dc6?! (B 12.0—0 ±) bc6 13.f4 Ceg4 14.Nc6 Nd7 15.Na8? ∓ (15.Nd7 Dd7 16.Dd3 De6 ∞) Da8 16.0—0 Ce3 17.Ne3 Nh3! 18.Tf2 Te3 19.Ta2 Tf3!! —+ 20.Cd5 Cd5 21.Tf3 Ce3 22.Dd3 Df3 23.Cd4 Dh5 24.Te2 (24. De3? Dd1 25.Rf2 Df1 ∓) Cg4 25.Df5 Df5 26.Cf5 Cf6 27.Ce7 Ne7 28.Te7 Nd7 29.Te2 Rf8 30. Tc2 Cd5 31.Td2 Nc6 32.b4 a6! 33.Te2 Cb6 34.Tc2 Nb5 35.Tc7 d5 36.Ta7 d4 37.Rf2 d3 38.Re3 h5 39.h3 g6 40.Rd2 Rg7 41.Tc7 Rf6 42.Tc5 Re6 43.Rc3 h4 44. f5 gf5 45.gh4 f4 46.Rd2 f3 (1—0).

757. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

A. Saidy **R. Fischer**

Metropolitan League, 1969

1.c4 e5 2.Cc3 Cc6 3.g3 f5 4.Ng2 Cf6 5.d3 Nc5 6.e3 f4!? 7.ef4 0—0 8.Cge2?! (B 8.fe5) De8 9.0—0 d6 (Ad W) 10.Ca4

Nd4! 11.Cd4 ed4! 12.h3 h5! 13. a3 a5 = (W) 14.b3 Dg6 15.Cb2 Nf5 16.Dc2 Cd7! 17.Te1 Cc5 (→ X d3) 18.Nf1 Ta6! ∓ 19.Nd2 Tb6 20.Na5 Tb3 21.Nd2 Ta8 22. a4 Ta6! ∓ 23.a5 Rh7 24.Ted1 b6 25.Ne1 (25.ab6 Tab6 26.Ta2 Cd3 —+) ba5 —+ 26.Ca4 Td3!! 27.Nd3 Nd3 28.Da2 Cb4 29.Da3 Cc2 30.Db2 Ca1 31.Ta1 Ca4 32.Ta4 De4 33.Na5? (33. Dd2) Ta5 34.Ta5 De1 35.Rh2 Da5 (0—1). Una din cele mai bune partide ale anului 1969.

758. GAMBITUL DAMEI

L. Polugaevski M. Tal

Moscova, 1969

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Cd5 6.e4 Cc3 7. bc3 cd4 8.cd4 Nb4 9.Nd2 Nd2 10.Dd2 0—0 11.Nc4 Cc6 12.0—0 b6 13.Tad1! Nb7 14.Tfe1 Ca5 15.Nd3 Tc8 16.d5! ± ed5 17. e5! Cc4 18.Df4 Cb2 19.Nh7! Rh7 20.Cg5 Rg6 21.h4!! Tc4! (21...f6 22.h5 Rh5 23.g4 Rh6 24.Dh2 +—) 22.h5 Rh6 23.Cf7 Rh7 24. Df5 Rg8 25.e6! Df6 (25...De7 26. h6! +—) 26.Df6 gf6 27.Td2 Tc6 28.Tb2 Te8? (28...Nc8! 29.e7 Te8 30.Cd8 ±; 29.Ch6! Rh7 30.Cf5 Te6 31.Tc1 ±) 29.Ch6! Rh7 30. Cf5 Tee6 31.Te6 Te6 32.Tc2 Tc6 33.Te2 +— Nc8 (33...Tc7 34.Te6 +—) 34.Te7 Rh8 35.Ch4 f5 36.Cg6 Rg8 37.Ta7 (1—0). A 3-a partidă a anului după clasamentele „Informator".

759. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Lutikov **M. Taimanov**

Moscova, 1969

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Cc3 Dc7 6.Ne3 a6 7.Nd3 b5 8.Cc6 Dc6 9.Nd4 Nb7 10.De2 Ce7 11.f4 (F) b4 12.Cb1 Cg6 13.Df2 Nd6 14.Ne3 0—0 15.Cd2 Tac8 16.h4 Dc7 ∓ 17.e5 Nc5 18.h5 Ne3 19.De3 Ce7 20. Cc4 Cf5 21.Dd2 Nd5 22.Ce3 Ce3 23.De3 Dc5 24.Dg3 h6 25.Th4 Dg1 (Mutarea cheie) ∓ 26.Rd2 Dd4 21.f5 (VD) Tc2!! 28.Rc2 b3!

29.Rd1 Dg1 30.De1 Dg2 31.Df1 Nf3 32.Re1 Db2 33.Tb1 De5 34. Rf2 ba2 35.Te1 Df6 36.Rg3 Ng2! —+ 37.Dg1 ef5 38.Dd4 Dg5 39. Rh2 Ne4! 40.The4 fe4 41.De4 Dh5 (0—1). „Partida vieții mele" — Taimanov.

760. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ostapenko — I. Iarcev

U.R.S.S., 1969

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 e6 7.Ne3 Ne7 8.De2 0—0 9.Nb3 Dc7 10.0—0—0 a6 11.Thg1 b5 12.g4 b4 13.Cc6 Dc6 14.Cd5 ed5 15.g5 de4 16.gf6 Nf6 17.Nd5 Da4 18.Dh5! (Nt) Ne6 19.Tg7!! Ng7 (19...Rg7? 20.Dh6 +—) 20. Tg1 Tfc8 (20...Rh8 21.Tg7 +—; 20...Tac8 21.Tg7! Rg7 22.Nd4 f6 23.Dg5 Rf7 24.Df6 Re8 25.De6 Rd8 26.Nb6 Tc7 27.Dd6 Re8 28. De5 +—) 21.Tg7 Rg7 22.Dh6 Rg8 23.Ne4 b3 (23...Tc2 24.Nc2 Tc8 25.Dh7 +—; 23...Tc4 24. Nh7 Rh8 25.Ng5 Tf4 26.Nf5 +—) 24.Nh7 Rh8 25.Nf5 Rg8 26.Dh7 Rf8 27.Nh6 Re8 28.Dg8 Re7 29.Ng5 Rd7 30.Df7 Rc6 31. Ne6 +— Rb6 32.Ne3 Ra5 (32... Tc5 33.Nb3 De8 34.Df4 +—) 33.Nc8 Tc8 34.Df5 Tc5 35.Nc5 Db5 (35...ba2 36.b4 Rb5 37.Dd7 +—) 36.Nb4 Rb4 37.a3 Rc4 38. Db5 (1—0). Partidă clasată de „Informator" pe primele şase locuri ale anului 1969.

761. APĂRAREA ALEHIN

P. Keres — V. Mikenas

U.R.S.S., 1969

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.ed5 Cd5 4.Cge2 Ng4 5.h3 Cc3 6.bc3 Nf5?! (B 6...Nc8) 7.Tb1 Dd5 8. Cg3 Nc8 9.c4 Da5 10.Nb2! ± (As) c6 11.Nc3 Dc7 12.Nd3 e5 13.0—0 f6 14.f4! → Ne6?! (B 14...ef4!?) 15.fe5 Cd7 16.ef6! Dg3 (F) 17.fg7 Nc5 18.Rh1 Tg8 19.De1! Nd6!? (Un ingenios contraatac, dar . . . doar atît) 20. De6 Rd8 21.Dg8 Rc7 (Negrul pare a fi decis partida, dar şi albul contraatacă) 22.Tb7!! +— Rb7 23.Tb1 Cb6 24.Df7 Nc7 25. Rg1 Td8 26.c5 Td3 27.cd3 Dh2 28.Rf2 Dg3 29.Re2 (1—0). O splendidă partidă, care face cinste celor doi „veterani" ai şahului estonian.

762. INDIANA REGELUI

S. Mariotti — S. Gligorici

Praia da Rocha, 1969

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f4 c5 6.d5 0—0 7.Ne2 e6 8.de6 fe6 (8...Ne6 =) 9.g4!? (Nt) Cc6 10.h4!? Cd4 11.h5 d5? ± (B 11...b5) 12.e5 Ce4 13. hg6 hg6 14.Dd3 b5 15.Ce4 bc4 16.Dh3 de4 17.Dh7 Rf7 18.f5! +— ef5 19.Th6 Cc2 20.Rf1 fg4 21.Rg2 Ce1 22.Rh1 (22.Rg3!) Cd3 23.Dg6 Rg8 24.Dh7 Rf7 25. Ne3! De7 26.Tf1 Re8 27.Dg6 Tf7 28.Dc6 Dd7 29.Te6 Rf8 30. Nc5 Cc5 31.Dc5 Rg8 32.Td6 Db7 33.Tf7 Rf7 34.Nc4 Re8 35.Nd5 De7 36.Dc6 Rf8 37.Da8 Dh4 38. Rg2 (1—0). „Una din cele mai bune partide ale mele" — Mariotti.

763. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

B. Larsen — V. Korcinoi

Palma de Mallorca, 1969

1.g3 d5 2.Ng2 c6 3.c4 g6 4. Da4!? d4 5.Cf3 Ng7 6.0—0 e5 7.d3 Ce7 8.Cbd2 0—0 9.b4 Cd7

10.Tb1 a5 11.b5 c5 12.e3 de3 13.fe3 Ta7 14.Dc2 b6 15.Ce4 (A 16.Cc3 U 17.e4 U 18.Cd5) Cf6 16.Cf6 (16.Cc3 Ch5 17.e4 f5 ∞) Nf6 17.Nb2 Cf5 18.Tbe1 Te8 19.e4 Cg7?! (19...Cd4 20.Cd4 ed4 ±) 20.Cd2 ± h5! 21. Cb1 h4 22.Cc3 hg3 23.hg3 Ch5 24.Cd5 Ng5 25.Df2 f6 26.Nc1 Nc1 27.Tc1 f5!? 28.De3 Th7 29.Tce1 Rh8 30.ef5!? gf5 31.g4! Cf6! 32.Cf6 Df6 33.gf5 ± Nf5?! (33...Th5) 34.Df3 Tf7? (Crn; B 34...Tf8) 35.Dh5 Rg7 36.Nd5 +— Tff8 37.Tf2! (37.Te2? Ng6) Ng6 38.Tf6 Nh5 39.Tb6 Nf3 40. Td6 Tf4 41.Nf3 Tf3 42.Td5 Rf6 43.Rg2 Tf5 44.Te3 Tc8 45.Tf3 a4 46.Tf5 Rf5 47.Rf3 a3 48.Re3 Th8 49.Tc5 Th2 50.b6 Ta2 51. d4 Re6 52.Te5 Rd7 53.Ta5 Rc6 54.c5 Th2 55.Re4 (1—0).

764. APĂRAREA CARO-KANN

J. Diez del Corral A. Pomar
Palma de Mallorca, 1969

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 de4 4. Ce4 Nf5 5.Cg3 Ng6 6.h4 h6 7. Ch3?! Cf6 (7...e5! 8.de5 Da5 9. Nd2 De5 =) 8.Cf4 Nh7 9.Nc4 e6 10.0—0 Nd6 11.Cgh5!? 0—0 12.Te1 Cbd7 13.c3 Ch5 14.Ch5 Dh4?! (B 14...Cf6) 15.g3 De7 16. Dg4 Ng6 17.Nd3 Nh5?! (B 17... Cf6!?) 18.Dh5 Tae8 19.Nh6! gh6 20.Dh6 f5 (20...Cf6 21.Rg2 +—) 21.Dg6 Dg7 22.Te6 Nc7 23.De8! Te8 24.Te8 Cf8 25.Tae1 Nd6 26. Nf5 Dg5 27.Nh3 Rf7 28.T8e4 Cg6 29.T1e3 Dh5 30.Ne6 Rg7 31.Tg4 Rf6 32.Nd7 Cf8 33.Tf3 Re7 34.Tg7 Rd8 35.Ng4! Db5 36.Tff7 Db2 37.Tb7 Dc3 38.Ta7 Nb8 39.Ta8 +— Db2 40.Tf7 Cg6 41.Td7 Re8 42.Th7 Db1 43. Rh2 Rf8 44.Ne6 Db2 45.Rg2? (B 45.Tf7 Re8 46.Nb3 +—) Db6 46.a4 c5 47.d5 Db4 48.a5 Db1 49.Tf7 Re8 50.a6 Ch4 51. gh4 Dg6 52.Rh3 Dd3 53.f3 Df1 54.Rg4 Dg2 55.Rh5 Dg3 56.a7 De5 57.Rg6 Dg3 58.Ng4 Dd6 59. Tf6 (1—0). Un final de un rar dramatism!

765. INDIANA REGELUI

B. Spasski J. Penrose
Palma de Mallorca, 1969

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 c6 6.Ne3 a6 7.Nd3 Cbd7 8.Cge2 b5 9.Dd2 Nb7 10. 0—0 0—0 11.b3 e5 12.d5 b4 13. Cd1?! (Pasiv. Era mai bine 13. Ca4) **13...c5?!** (Trebuia 13...cd5, ceea ce dădea negrului un joc mai activ) **14.g4!** ± (Semiblocada de pe aripa damei dă posibilitate albului să atace direct la rocadă) **14...Rh8 15.Cf2 Cg8 16.Cg3 Dh4 17.Rg2 h6 18.a3 a5 19.Ta2 Cdf6 20.Tfa1 Ch7?!** (Era necesar 20...Tab8!) **21.ab4 ab4 22.Ta8 Ta8 23.Ta8 Na8 24.Da2 Nb7 25.Da7!** (După cît se pare, decisiv) **25...De7 26.Ne2!! Chf6 27.f4 ef4 28.Nf4 Ce8 29.Db8! Nd4 30.Cd3 f6 31.Nf3 Dd7 32. h4! Rh7 33.h5 g5 34.Nd2 Ne5 35.Ne3! Ce7 36.Ce5 fe5** (VD) **37. Nc5!!** (Un sacrificiu corect, care-i va aduc albului victoria)

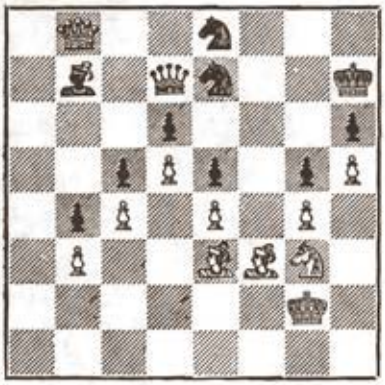

37...dc5 38.De5 Cg8 39.Db8 Cef6 40.Cf5 Ce7 41.Ch6!! Ced5 42. cd5 Rh6 43.Df8 Dg7 44.Dc5 Cd7 45.Dd6! Rh7 46.e5! Rh8 47.h6 Dh7 48.e6 Dc2 49.Rg3 şi negrul a cedat. Locul întîi în clasamentul „Informator" pe semestrul II al anului 1969.

766. GAMBITUL DAMEI

Th. Ghiţescu Fr. Olafsson
Reykjavik, 1970

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 g6 5.Nc4 Ng7 6.Cc3 0—0 7.0—0 Cfd7 8.De2 c5?! (O greşeală „mică" ... cu urmări „mari"! Trebuia 8...a6 sau 8... Cb6) 9.h3! Cc6 10.Td1! cd4 11. ed4 a6 12.Ng5! h6 13.Nh4 g5 14. Ng3 Cf6 15.Ce5! e6 16.Cc6 bc6 17.Ne5 Cd5 18.Ce4 f6 19.Nd6 Tf7 20.Nh2 Nf8 21.Cd2 Nd6 22. Nd6 Dd6 23.Ce4 Df8 24.Tac1 a5 25.Cc5 Dd6 26.De4 f5 27.Df3 Taa7 28.Cd3 Tg7 29.Ce5 Tac7 30.Nd5 ed5 31.Tc5 Rh7 32.Tdc1 Nd7 33.Dc3 +— Ne8 34.Dc2! Df6 35.Ta5 h5 36.f3 Tge7 37. Tc5 Rg7 38.b4 Tb7 39.Dc3 Te6 40.a4 f4 41.a5 Tbe7 42.a6 Ta7 43.Ta5 Rh7 44.Dc5 Dg7 45.Db6 Tee7 46.Tac5 (1—0). O realizare strategică de prim ordin!

767. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

B. Larsen L. Kavalek
Lugano, 1970

1.b3 c5 2.Nb2 Cc6 3.c4 e5 4.g3 d6 5.Ng2 Cge7 6.e3 g6 7. Ce2 (7.Cc3!?) Ng7 8.Cbc3 0—0 (8...Ne6!?) 9.d3 Ne6 10.Cd5 Dd7 11.h4! f5?! (B 11...h5) 12.Dd2 Tae8 13.h5 ± b5 14.hg6 hg6 15. Cec3 bc4 16.dc4 e4 17.0—0—0 Ce5 18.Cf4 Td8 19.Rb1 Nf7?! (B 19...Nc4) 20.g4! +— Cg4 21. f3 ef3 22.Nf3 Ce5 23.Dh2 Nc4!? 24.bc4 Cf3 25.Dh7 Rf7 26.Ccd5 Tg8 27.Ce7 Tb8 28.Ra1! De7 29. Dg6 Rf8 30.Ce6 De6 31.Ng7! Re7 32.Nf8! Tbf8 33.Th7 (1—0). Una din cele mai bune partide ale lui Larsen din anul 1970.

768. PARTIDA SPANIOLĂ

E. Gheller S. Gligorici
Belgrad, meci (1), 1970

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 h6 10. d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.Cf1 Nb7 13.Cg3 Ca5 14.Nc2 Cc4 15.b3 Cb6 16.Nb2 Cbd7 (B 16...c5) 17. Dd2 c5 18.Tad1 Da5?! (B 18... Dc7) 19.dc5 dc5 20.c4 b4?! (B 20...Dd2) 21.a4! ± Dc7 22.Cf5 Cb8 (B 22...Tad8. VD) 23.Ce5!!

Te5 24.Ne5 De5 25.f4 De6 26.e5 Ce8 27.Ch4 Cc6 28.Dd3 g6 29. f5! gf5 30.Cf5 Dg6 31.De2 Dg5 32.h4 Df4 33.g3! +— De5 34. Dg4 Dg7 35.Cg7 Cf6 36.Df4 Ng7 37.Dc7 Tb8 38.Td6 Cg4 39. Tc6 Nd4 40.Rf1 (1—0). Partidă de o factură cu totul deosebită, distinsă cu premiul special de frumusețe al meciului „U.R.S.S.—Restul lumii".

769. APĂRAREA CARO-KANN

R. Fischer T. Petrosian
Belgrad, meci (1), 1970

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4. Nd3 Cc6 5.c3 Cf6 6.Nf4 Ng4 7. Db3 Ca5?! (B 7...Dc8 U Ng4—h5—g6) 8.Da4 Nd7 9.Dc2 e6 (B 9...a6) 10.Cf3 Db6 11.a4! (E 11... Nb5) Tc8 12.Cbd2 Cc6 13.Db1 Ch5?! (B 13...g6) 14.Ne3 ± (Ad) h6 15.Ce5 Cf6 16.h3 Nd6 17. 0—0 Rf8? (B 17...0—0) 18.f4 (→ Fr) Ne8 19.Nf2! Dc7 20.Nh4 Cg8 21.f5! ± Ce5 22.de5 Ne5 23.fe6 Nf6 24.ef7 Nf7 25.Cf3! Nh4 26.Ch4 Cf6 27.Cg6 Ng6 28. Ng6 Re7! 29.Df5 Rd8 30.Tae1 Dc5 31.Rh1 Tf8?! (Pasiv; B 31... Tc6) 32.De5! +— Tc7 33.b4! Dc6 34.c4! dc4 35.Nf5 Tff7 36. Td1 Tfd7 37.Nd7 Td7 38.Db8 Re7 39.Tde1 (1—0). O partidă din meciul „U.R.S.S.—Restul lumii" impresionantă prin simplitatea ei, ilustrînd cum nu se poate mai bine logica șahului în forma ei cea mai desăvîrșită.

770. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

B. Larsen **B. Spasski**
Belgrad, meci (2), 1970

1.b3 („Hobby"-ul șahist al lui Larsen) **1...e5 2.Nb2 Cc6 3. c4 Cf6 4.Cf3 e4 5.Cd4 Nc5 6. Cc6 dc6 7.e3 Nf5 8.Dc2 De7 9. Ne2 0—0—0** (Aici s-a încheiat mobilizarea forțelor în ambele tabere, cu o tentă favorabilă negrului) **10.f4?** (VD. O ciudată

greşeală într-o deschidere pe care Larsen o practică de mulţi ani, după care nu prea se mai văd şanse de salvare) **10...Cg4! 11.g3 h5 12.h3** (La 12.Cc3 urma 12...Td2!!) **12...h4!** (Un sacrificiu care decide partida) **13.hg4** (După 53 minute de gîndire, fără a găsi calea salvatoare) **13...hg3 14.Tg1 Th1!!** (Trebuie din nou recunoscut că şahul are şi o frîntură de artă) **15. Th1 g2 16.Tf1** (După 16.Tg1 urma 16...Dh4 cu cîştig imediat) **16...Dh4 17.Rd1 gf1D** şi albul a cedat. Aşa s-a „scris" catastrofa vieţii sportive a „marelui viking şahist"! „Informator"-ul a apreciat această partidă ca realizarea cea mai bună a meciului „U.R.S.S.—Restul lumii" şi a clasat-o pe primul loc în topul primului semestru al anului 1970.

771. APĂRAREA SICILIANA

D. Minici — **R. Fischer**

Rovinj/Zagreb, 1970

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.g4 b5 11.Nf6 Cf6 12.g5 Cd7 13.a3 Tb8 14.h4 b4 15.ab4 Tb4 16.Nh3 0—0 (Nt) 17.Cf5 Cc5! 18.Ce7 De7 19.h5?! (19.De3 Nb7 20.Td4 =) Nb7 20.h6?! Ne4 21.Ce4 Ce4 22.hg7 Tc8! ∓ 23. Th2 Ta4 24.Rb1 d5 25.c4 Tac4 26.Nf1 Tb4 27.Dh3 Cc3 28.Rc1 Ca4 29.Rb1 Tb2 30.Tb2 Cc3 31. Rc1 Da3 —+ 32.Nd3 Da1 33. Rd2 Db2 34.Re1 Ce4 (0—1). „Una din cele mai bune 25 de partide ale lui Fischer" — Keres.

772. INDIANA REGELUI

T. Petrosian — **S. Gligorici**

Rovinj/Zagreb, 1970

1.c4 g6 2.Cf3 Ng7 3.d4 Cf6 4.Cc3 0—0 5.e4 d6 6.Ne2 e5 7. 0—0 Cc6 8.d5 Ce7 9.b4 Ch5 10. Cd2! (Nt) Cf4 11.a4 f5 12.Nf3 g5! 13.ef5 Cf5 (A 14...Ch4) 14. g3 Cd4! 15.gf4 Cf3 16.Df3 (16. Cf3 ef4 17.Nb2 g4 18.Rh1 =) g4 17.Dh1? (17.Dd3 Nf5 18. Cde4 ef4 19.f3 gf3 20.Tf3 Nc3 21.Dc3 Ne4 22.Tf4 Dg5 23. Dg3 Dg3 24.hg3 =) ef4 ∓ 18. Nb2 Nf5 19.Tfe1 f3 20.Cde4 Dh4 (A 21...Dh3) 21.h3 Ne5! —+ 22.Te3 gh3 23.Df3 Ng4! 24.Dh1 h2 25.Rg2 Dh5! 26.Cd2 Nd4! 27.De1 Tae8! 28.Cce4 Nb2 29.Tg3 Ne5 30.Taa3 Rh8 31.Rh1 Tg8 32.Df1 Ng3 33.Tg3 Te4 (0—1). Pentru această excelentă partidă Gligorici a primit premiul de frumuseţe al turneului.

773. APĂRAREA SICILIANA

P. Keres — L. Dely

Kapfenberg, 1970

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 g6 5.c4 Cf6 6.Cc3 Cd4 7. Dd4 d6 8.Ne2 Ng7 9.Nd2 0—0 10.De3 Cd7?! (10...Nd7 11.0—0 a6!) 11.h4! ± f5 (11...h6!?) 12. ef5 gf5 13.Cd5 e5 14.Da3 Cc5 (14...Cf6 15.Ng5 Ne6 16.

0—0—0!) 15.Ng5 Dd7 16. 0—0—0! Ce4 17.De3 h6! 18. g4!! (18.Nh6 Cf2!; 18.Ce7! Rh7 19.g4! Cg5 20.Cf5 ±) hg5 19. hg5 Dd8 20.Th5 Cc5 21.Tdh1 fg4 22.b4! Ca4! 23.c5! Ne6 24. g6!! Nd5 25.Th8! Nh8 26.Th8 (1—0). Încă o pagină de teorie a lui Keres.

774. APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Georgescu P. Diaconescu
Tg. Mureș, 1970

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4. Cf3 de4 5.Ce4 Cd7?! (B 5...cd4 6.Dd4 Dd4 7.Cd4. VD) 6.dc5! ±

→ Cc5 7.Dd8 Rd8 8.Ng5 f6 9. 0—0—0 Re8 10.Nb5 Rf7 11. Td8!! +— Ne7 12.Ce5! fe5 13. Cd6!! Rg6 14.Ne7 Ce7 15.Th8 a6 16.Ne8 (1—0). O partidă demnă de un premiu de frumusețe, realizată de unul din cei mai „fair-play" maeștri români.

775. PARTIDA VIENEZĂ

I. Balașov A. Matanovici
Skoplje, 1970

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 Cc6 4.d3 Nc5 (4...Nb4!?) 5.f4!? d6 6. Cf3 Ng4 (B 6...Cg4! 7.De2 Nf2 8.Rd1 Nb6 ∓ /\) 7.Ca4! Nf3 8. Df3 Cd4 9.Dd1 b5?! (Riscant) 10.Nf7!! (Nt) ± → Rf7 11.Cc5 dc5 12.fe5 ± Cd7 13.c3 Ce6 14. 0—0 Re8?! (B 14...Rg8! ±) 15. d4 cd4 16.cd4 De7 17.Ne3 Tf8 18.d5 Tf1 19.Df1 Cd8 20.e6 Cf6 21.Tc1! (Toate piesele albe participă la atac) Ce4 22.Db5 c6 (F) 23.Tc6 Rf8 24.Tc1! Rg8 25.Tc7! Dd6 (F) 26.De8 Df8 27. Tg7! (1—0). „O splendidă încheiere a unei partide frumoase!" — Gheorghiu.

776. INDIANA NIMZOVICI

E. Costea P. Dubinin
Corespondență, Olimpiada, 1968/1970

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 b6 5.Ng5 h6 6.Nh4 Nb7 7.e3 Nc3 8.bc3 d6 9.Cd2 Cbd7 10.f3 De7 11.Nd3 g5 12.Nf2 h5 13.Dc2 h4 14.h3 Ch5 15.Ne4 c6 16.Da4 d5 17.cd5 cd5 18.Nd3 Rf8 19.Db4 ± f5 20.0—0 Db4?! (B 20...f4) 21.cb4 Rf7 (VD) 22. f4! ± gf4 23.Nh4 fe3 24.Cf3 Chf6 25.Tac1 Tac8 26.Ng5 Ce4 27.Ne3 Cdf6 28.Ce5 Rg7 29.Tc8 Tc8 30.g4! Th8 (30...Tc3?! 31. Tc1 ±) 31.Rg2 fg4 32.hg4 Tf8 33.b5! Cd6 34.Nf4! Cde4 (34... Cc4 35.Rg1! +—) 35.Nc1 Ch7 36.Tf8 +— Cf8 37.Nf4 Cd6 38.

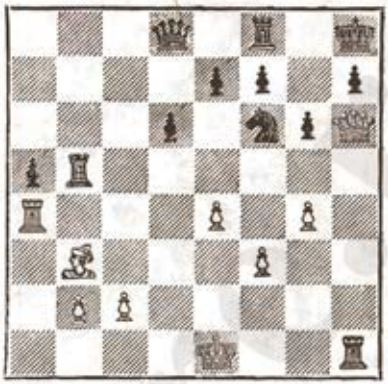

Rf3 Ce8?! (B 38...Ce4) 39.g5 Cd6 40.Cc6! Cc4 41.Ca7 Cd7 42.Cc6 (1—0). Singura partidă pierdută de reprezentativa U.R.S.S. în finala Olimpiadei a VI-a.

777. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciocâltea — L. Ştein

Caracas, 1970

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 Nd7 7.Nb3 g6 8.f3 Cd4 9.Dd4 Ng7 10.Ng5 0—0 11.De3!? (O idee personală pe care campionul român a mai experimentat-o cu succes) b5! 12.h4! a5 13.a4 ba4! 14.Ca4 Tb8 15.h5! Ch5 16. g4 Cf6 17.Nh6 Na4! 18.Ng7 Rg7 19.Ta4 Tb5 20.Dh6 Rh8 (Continuarea iniţiativei albului nu-i o problemă prea uşoară, cînd ai ca partener un mare maestru de elită. VD) 21.Td4! e6 22.f4! De7 (22...e5 23.g5! +—) 23.e5! de5 24.g5! Ch5 25.Td7! Db4 (½—½); 26.Rd1 Tb7 27.Tb7 Td8 28.Rc1 Db7 29.Th5 Td1!! =. Partida a fost distinsă cu premiul de frumuseţe al turneului.

778. INDIANA REGELUI

(la alb)

R. Fischer — O. Panno

Buenos Aires, 1970

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d3 Cc6 4.g3 g6 5.Ng2 Ng7 6.0—0 Cge7 7.Te1 d6 8.c3 0—0 9.d4 cd4 (B 9...b6) 10.cd4 d5 11.e5 ± (Ap) Nd7 12.Cc3 Tc8 13.Nf4 Ca5 14. Tc1! b5 15.b3! b4 16.Ce2 Nb5 (B 16...Tc1) 17.Dd2 Cac6?! 18. g4! (→ 0—0) a5? (18...Ne2! 19. De2 Db6 20.Ne3 Cb8 21.Nf1 ±) 19.Cg3 Db6 20.h4! Cb8 21.Nh6 Cd7 22.Dg5! (A 23.Ng7 Rg7 24. Ch5!) Tc1 23.Tc1 Nh6 24.Dh6 Tc8 25.Tc8 Cc8 26.h5 Dd8 27. Cg5 Cf8 (VD) 28.Ne4!! De7 29. Ch7! Ch7 30.hg6 fg6 (30...Cf8 31.g7 +—) 31.Ng6 Cg5 32. Ch5! Cf3 33.Rg2 Ch4 34.Rg3 Cg6 35.Cf6 Rf7 36.Dh7 (1—0). O adevărată lecţie de tactică,

apreciată de „Informator" ca una din cele mai bune partide ale anului 1970.

779. APĂRAREA GRÜNFELD

B. Spasski R. Fischer

Siegen, Olimpiada, 1970

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.e4 Cc3 6.bc3 Ng7 7.Nc4 c5 8.Ce2 Cc6 9.Ne3 0—0 10.0—0 Dc7 11.Tc1 Td8 12.h3 b6 13.f4 e6 14.De1 Ca5 15.Nd3 f5 16.g4! fe4 17.Ne4 Nb7 18. Cg3 Cc4 19.Nb7 Db7 20.Nf2 Dc6 21.De2 cd4 22.cd4 b5 ∞ 23.Ce4 Nd4?! (23...Te8 24.a4 a6 25.Cc5 U Ca6!) 24.Cg5 Nf2?! 25.Tf2 Td6 26.Te1 Db6! 27.Ce4 Td4 28.Cf6 Rh8 29.De6 Td6! (29...Td1? 30.Df7 Te1 31.Rg2 Dc6 32.Rg3 Te3 33.Rh4 Th3 34. Rh3 Dh1 35.Th2 +—) 30.De4 Tf8? (B 30...Tad8) 31.g5 Td2 32.Tef1 (32.Te2! Cd6 33.De7 Tf7 34.Df7 +—) Dc7? (B 32... Cd6 33.De7 Tf7) 33.Td2! Cd2 34.Dd4 Td8 35.Cd5 Rg8 36.Tf2 Cc4 37.Te2 Td6 38.Te8 Rf7 39. Tf8 (1—0). În ziua disputării acestei partide s-a înregistrat recordul de spectatori al Olimpiadei: 2 300 de bilete vîndute.

780. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer W. Unzicker

Siegen, Olimpiada, 1970

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Nc6 dc6 5.0—0 f6 6.d4 ed4 7. Cd4 Ce7 8.Ne3 Cg6 9.Cd2! (O noutate, care dă partidei o desfășurare originală) **9...Nd6 10. Cc4 0—0 11.Dd3! Ce5 12.Ce5 Ne5 13.f4! Nd6 14.f5!** (O simplă mutare de pion care afectează activitatea ambilor nebuni negri) **14...Dc7 15.Nf4 Nf4 16. Tf4 Nd7** (Interesant de observat „alonja" mutărilor albului) **17.Te1 Dc5 18.c3 Tae8 19.g4! Dd6 20.Dg3 Te7?! 21.Cf3 c5** (Toată „artileria grea" a albului este gata de atac, iar modesta „infanterie" așteaptă comanda de străpungere. VD) **22.**

e5!! fe5 23.Tfe4 Nc6 24.Te5 Tfe8! 25.Te7 Te7 26.Ce5! h6 27. h4 Nd7 28.Df4 Df6 29.Te2!! (O mutare de excepţională tehnicitate, care apără în mod indirect pionul h4) **29...Nc8 30.Dc4 Rh7 31.Cg6!** („Calul năzdrăvan" care paralizează întreaga poziţie a negrului) **31...Te2 32. Dc2 Nd7 33.De7!** (Se intră în faza finală favorabilă albului) **33...De7 34.Ce7 g5 35.hg5 hg5 36.Cd5! Nc6! 37.Cc7 Nf3 38. Ce8!** (Excepţională forţa de calcul mintal a lui Fischer, care probabil a „văzut" sau cel puţin a intuit toate aceste mutări de final încă de la mutarea 22. e5!!) **38...Rh6 39.Cf6 Rg7 40. Rf2 Nd1 41.Cd7!!** (Cu adevărat un „cal fantastic") **41...c4 42. Rg3** la care marele maestru german a cedat. Partida a ocupat locul 1 în „Topul Informator" pe primul semestru al anului 1970.

781. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Quinteros V. Hort

Vinkovci, 1970

1.c4 e5 2.Cc3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 d6 5.e3 Ng7 6.Cge2 Ne6?! (B 6...Cge7) 7.d4! (Nt; Gheorghiu—Quinteros) ed4 8.Cd4! Cd4 9.ed4 Dd7 10.0—0! Ce7 11. Te1 0—0 12.d5 ± Nf5 13.h3! Dd8 14.Ng5 f6 (X e6) 15.Ne3 Nd7 16.f4! Cf5 17.Nf2 h5 18. Dd3 Rh7 19.Te2 a6 20.Tae1 Tf7 21.g4! ± hg4 22.hg4 Ch6 23.f5! gf5 24.Te6!! +— Dg8 25.gf5 Cg4 26.Ce4! Nh6 27.Dh3 Dg7 28.Dh4 Th8 29.Cg3! Tg8 30.Ch5 Df8 31.T1e4! Ne6 32.de6 Tfg7 33.e7! Df7 34.Cg7 Dg7 35.e8D Te8 36.Te8 (1—0). De-a dreptul impresionantă maniera de joc a tînărului maestru argentinian.

782. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

V. Smîslov **R. Fischer**

Palma de Mallorca, 1970

1.c4 g6 2.Cc3 Ng7 3.g3 c5 4.Ng2 Cc6 5.b3 e6 6.Nb2 Cge7 7.Ca4 Nb2 8.Cb2 0—0 9.e3 d5 10.cd5 Cd5 11.Ce2 b6! 12.d4 Na6 13.dc5 Df6! 14.Cc4 Cc3! ∓ 15.Cc3 (15.Dc1 Ce2 16.Re2 Tac8 17.cb6 Ce5 —+) Dc3 16.Rf1 Tfd8 17.Dc1 Nc4 18.bc4 Dd3 19.Rg1 Tac8 20.cb6 ab6 21.Db2 Ca5 22.h4? (22.Nf1 Cc4 23. Df6 ∓) Cc4 23.Df6 Df5! 24. Df5 gf5 25.h5 Td2 26.Tc1 Tc5 27.Th4 Ce5 28.Tc5 bc5 29. Ta4 c4 30.h6 Rf8 31.Ta8 Re7 32.Tc8 Ta2 —+ 33.Nf1 Tc2 34. Rg2?! Cg4 35.Rg1 Tf2 36.Nc4 Tf3 37.Rg2 Te3 38.Th8 Ch6 39. Th7 Cg4 40.Nb5 Tb3 41.Nc6 Tb2 42.Rg1 Ce5 43.Na8 Tb8 (0—1).

783. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Fischer **B. Larsen**

Palma de Mallorca, 1970

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Nc4 e6 7.Nb3 Ne7 8.Ne3 0—0 9.De2 a6 10.0—0—0 Dc7 11.g4 Cd7!? (O

mutare care l-a surprins pe alb și care a generat, se pare, furtuna de mai tîrziu) **12.h4** (După părerea lui Spasski 12.g5 Cc5 13.Dh5 Td8 14.Thg1 Nd7 15. Tg3 g6 dădea mai multe șanse albului) **12...Cc5 13.g5 b5 14.f3 Nd7 15.Dg2 b4 16.Cce2 Cb3 17. ab3 a5 18.g6 fg6 19.h5 Cd4 20. Cd4** (Dublu atac la rocadă. VD)

20...g5! (Negrul restituie pionul și... preia inițiativa) **21.Ng5 Ng5 22.Dg5 h6 23.Dg4 Tf7! 24. Thg1 a4 25.ba4 e5!** (După această adevărată „lovitură de măciucă" albul este iremediabil pierdut; ce a mai urmat a fost doar tehnică) **26.Ce6 Dc4 27.b3 De6 28.De6 Ne6 29.Td6 Te8 30. Tb6 Tf3 31.Tb4 Tc8 32.Rb2 Tf2 33.Tc1 Nf7 34.a5 Ta8 35.Tb5 Nh5 36.Te5 Ne2 37.Tc5 h5 38. e5 Nf3 39.Rc3 h4 40.Rd3 Te2 41.Tg1 Td8 42.Rc3 Ne4 43.Rb4 Tb8 44.Ra3 h3 45.e6 Nc2 46.b4 Te3 47.Rb2 Nd3 48.Ta1 Na6 49. Tc6 Tb4 50.Rc2 Nb7 51.Tc3 Te2 52.Rd1 Tg2** și albul a cedat. O victorie la ambițiosul Bobby în propriu-i „fief": Siciliana. Partida a fost clasificată pe primul loc în „Topul Informator" din a doua jumătate a anului 1970.

784. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Vasilescu — Z. Sarossy

Corespondență, 1968/1970

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 h6 10. d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.Cf1 Nb7 13.Cg3 Ca5 14.Nc2 Cc4 15.Nd3 Cb6 16.Nd2 c5 17.d5 Nc8 18. Ch2 Nd7? (B 18...Ch7) 19.f4 ef4 20.Nf4 Ca4 21.Tb1 c4 22.Nc2 Cc5 23.Df3! Nc8 24.Tf1 Ne7?! (B 24...Ta7) 25.Tbe1 Tf8 26.Ce2 Ccd7 27.Cd4 Ce5 28.De3 Nd7 29.Chf3 Cf3 30.Tf3 Ch7 31. Nh6!! gh6 32.Dh6 Ng5 33.Dh5 De8 34.e5! f5! 35.De8 Tae8 36. e6 f4 37.Cf5 Cf6 38.Td1 Cd5 39.ed7 Te5 40.g4! Nd8 41.Nb1 Nb6 42.Rh1 Td8 43.Td5 Te1 44. Rg2 Tg1 45.Rh2 Tb1 46.Td2 Td7 47.Tf4 d5 48.Tf3 a5 49.Rg3 Nc5 50.Rh4! +— b4 51.Rh5 Te1 52.Ch6 Rh7 53.g5 Te3 54. g6 Rh8 55.Te3 Ne3 56.Te2 d4 57.Cf5 Rg8 58.cd4 (1—0). O partidă remarcabilă din semifinalele Olimpiadei a VII-a.

785. APĂRAREA GRÜNFELD

I. Platonov — **V. Korcinoi**

Riga, 1970

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 0—0 6.Db3 dc4

7.Nc4 Cc6 8.Cf3 Ca5 9.Db4 Cc4 10.Dc4 c6 11.Ne5 Ng4 12.Cd2 Ne6 13.De2 Tc8 14.e4? (B 14. 0—0—0 =) Nh6 15.Cf3 b5 16. Dc2 Ng4 17.0—0 Ch5 18.Ce2 Dd7 19.Dd3 c5! 20.Tad1 c4 21. Dc3 f5! 22.ef5 Tf5 ∓ 23.Cg3 Tf7 24.Ch5 Nh5 25.d5 Tcf8 26. Dd4 Tf3! 27.gf3 Dh3 (0—1). Una din cele mai bune partide ale finalei campionatului U.R.S.S.

786. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

P. Markland — V. Hort

Hastings, 1970/1971

1.e4 c6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.g3 e5 5.Ng2 d6 6.Cge2 Cd7 7.0—0 Cgf6 8.d3 0—0 9.h3 Cc5 10.Ne3 a5 11.f4! ef4 12.gf4 De7 13.Dd2 Tb8 14.Tae1 ± (A 15. e5) Ccd7 15.Cg3 Ce8 16.d4 Cc7 17.e5! ± de5 18.fe5 Db4 (18... c5?! 19.Cd5! →) 19.Nh6! Dc4 20.Ng7 Rg7 21.Te4! (A 22.Th4 U Dh6) Ce6 22.Th4 h5 (22...Th8 23.d5 Dc5 24.Rh1 +—) 23.Nd5!! +— Df1 (23...cd5 24.Ch5 gh5 25.Dg2 Rh6 26.Tf5 Cg7 27.Dg7! Rg7 28.Tg5 +—) 24.Rf1 cd5 25. Cd5 b6 26.Cf4 Cf4 27.Df4 Na6 28.Rg1 Nd3 29.Dg5 Rh8 30.Dh6 (1—0).

787. INDIANA NIMZOVICI

M. Najdorf — **R. Hübner**

Wijk aan Zee, 1971

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 Cc6 6.Cf3 Nc3 7.bc3 d6 8.e4 e5 9.d5 Ce7 10. g3?! (B 10.Ch4!?) h6! 11.Ch4 g5 12.Cg2 Da5 13.Db3 Nh3 ∓ (E f2—f4) 14.0—0 0—0—0! 15.Tb1 Dc7 16.f3 Rb8 17.Tf2 Thg8 18. Ce3 Nc8 19.Rf1 Tdf8 20.Re1 Ce8 21.Cf5 (E f7—f5) Cf5 22. ef5 f6 23.g4 Th8 (→ I „h") 24. Ne3 h5 25.Nf1 Tf7 26.h3 Dd7 27.Rd2 Cc7 (Negrul trece la o regrupare profundă şi foarte originală) 28.a4 Te7 29.Te1 Ca8 30.a5 Dd8 31.Da3 Thh7! 32.Tb1 b6! (O splendidă concepţie poziţională: → Fd) 33.Nd3 Tb7 34. ab6 Cb6 35.Ta1 Dh8 36.Rc2 hg4 37.hg4 Nd7 38.Da2 Th2 39.Rd2 Tf2 40.Nf2 Dh2 41.Re2 Ca4 42. Dd2 Ne8 43.Tb1 Tb1 44.Nb1 Df4 —+ 45.Nd3 Dd2 46.Rd2 Cb6 47.Rc1 Na4 48.Nc2 Nd7! 49.Nd3 Rc7 50.Rb2 Nc8 51. Rb3 Na6! (Apoteoza luptei din această partidă: slăbiciunea cîmpului c4) 52.Ne3 Cd5 (0—1). O realizare strategică de prim rang.

788. APĂRAREA RUSĂ

W. Browne — P. Viner

Adelaide, 1971

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5!? 6.Nd3 Ne7 7.0—0 Cc6 8.Te1 Ng4 9.c3 f5 10.Db3 0—0 11.Db7 Nf3! 12. gf3 Cf2 13.Rf2 Nh4 14.Rf1 Ne1 15.Re1 Dd6! 16.Rd1! Tb8 17. Da6 Tf6 ∓ 18.Cd2 Dh2 19.Da4 h5 20.b4 h4 21.b5 h3?! (21... Cd8; 21...Ce7) 22.bc6 Dg1 23. Rc2 h2 ∞ (VD) 24.Nb2!! ±

Da1 25.Na1 h1D 26.Da7! Tff8 27.Nb2 Dh2 28.Na3 Ta8 29. Dc5 ± Tfd8 30.Nf5 Td6 31.c4! Df4 32.Nd3 Th6 33.Dd5 Rh8 34. Nb4 (De remarcat elasticitatea manevrelor albului) Th2 35. c5 Df6 36.Nc4 Te8 37.Nc3 Dg6 38.Nd3 Dg3 39.a4 Th1 40.Df7 De1 41.Ne4!! +— Dd1 42.Rd3 Te4 43.Df8 Rh7 44.Df5 Rg3 45. Dd5 (Cra) Rh8 46.De4 Te1 47. Dh4 Rg8 48.Df2! Te7 49.d5! Da4 50.Dd4 Dd1 51.d6 Tf7 52. De4! (1—0). O partidă frumoasă și de mare luptă.

789. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciocâltea K. Darga

Bamberg, 1971

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Cc3 Dc7 6.Ne3 a6 7.f4 b5!? 8.Cb3 d6 9.Nd3 Cf6 10.0—0 Ne7 11.Df3 Nb7 12. Tae1 Cb4 13.Dh3 Cd7 (Nt) 14. a3 Cd3 15.cd3 Cc5 16.Cc5 dc5 17.f5 e5?! (O mutare aparent normală, dar în fond o greșeală strategică; 17...ef5!) 18. Dg3! Nf6 19.Tc1! Td8 20.d4!! (→ M) cd4 21.Cd5 Dd6 22.Cf6 gf6 23.Nd2 (Excelent; P; A 24. Nb4 U Dg7) Df8 24.Tc7! Tg8 25.Dd3 Td7 26.Tfc1 Dg7 27. g3 Dg4 28.Tb7! +— Tb7 29. Dc2 Td7 30.Dc8 Td8 31.Dc6 Td7 32.Df6 Td8 33.De5 (1—0). O foarte frumoasă realizare strategică.

790. INDIANA REGELUI

E. Gheller D. Velimirovici

Havana, 1971

1.Cf3 Cf6 2.d4 g6 3.c4 Ng7 4.g3 0—0 5.Ng2 d6 6.0—0 c5 7.Cc3 Cc6 8.d5 Ca5 9.Cd2 e5 10.e4 Cg4 11.b3 f5 12.ef5 (Aici negrul a avut o „idee genială", după care... va pierde frumos. VD) **12...e4? 13.f6!!** (După

numai o mutare albul stăpînește situația) **13...Cf6 14.Cde4! Ce4 15.Ce4 Na1 16.Ng5 Nf6 17. Cf6 Tf6 18.Da1 Rf7 19.Te1** („Quod erat demonstrandum";

se ameninţă 20.Dc3 b6 21.Te6 cu ciştig) **19...Tb8** (O mutare insuficientă, dar de fapt se pare că nimic nu-l mai salvează pe negru) **20.Te3! b6 21.Tf3 Nf5 22.g4 Dh8 23.Nf6! Df6 24.Df6 Rf6 25.gf5 gf5** (S-ar părea că negrul a egalat situaţia, dar albul va arăta în continuare că decizia în partidă este numai problemă de tehnică) **26.Te3! Cb7 27.Te6 Rf7 28.Nf3 Tg8 29. Rf1 Rf8 30.Nh5 Tg5 31.Te8 Rg7 32.Te7 Rh6 33.Tb7 Th5 34.Ta7 Th2 35.Td7 Rg5 36.Td6 Rf4 37. Re2 b5 38.cb5 Re5 39.Td7 Th4 40.a3 Th3 41.f3 Rd4 42.b6 Th2 43.Re1 Th1 44.Rf2 Th2 45.Re1 Th1 46.Rf2 Th2 47.Rg3 Tb2 48. b7 Tb3 49.a4 c4 50.a5 c3 51.a6** şi negrul a cedat. Partida a fost clasificată de „Topul Informator" pe primul loc în ierarhia realizărilor perioadei ianuarie—iunie 1971.

791. APĂRAREA CARO-KANN

L. Szabo J. Kostro

Luhakovice, 1971

1.c4 c6 2.e4 d5 3.ed5 cd5 4. d4 Cf6 5.Cc3 g6 6.cd5 Ng7 7. Nc4! 0—0 8.Cge2 Cbd7 9.Nb3! Cb6 10.Cf4 Nf5 11.0—0 Dd7 12.Te1! a5 13.a4 Tfd8 14.h3! ± h5 15.De2 Rf8 16.Nd2 Ce8 17. Cd3! Nd4?! (B 17...Nd3 18.Dd3 Cf6) 18.Ce5! ± Dd6 (F) 19.Cf7!! Rf7 20.Cb5!! Df6 21.Cd4 Dd4 22.De7 +— Rg8 23.Nc3! Df4 24.d6 Cc4 25.g3! (1—0). O frumoasă miniatură jucată de marele maestru ungur... ca în anii tinereţii.

792. APĂRAREA RUSĂ

V. Vaisman **P. Nichiţelea**

Corespondenţă, „10 ani", 1970/1971

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 ed4 4.e5 Ce4 5.De2 Cc5 6.Cd4 Cc6 7.Ne3 Cd4 8.Nd4 Ce6 9.Nc3 Ne7 10.Cd2 0—0 11.Ce4 d5 12. 0—0—0 Nd7 13.Cg3 c5 14.Rb1 b5 15.Cf5 d4 16.Nd2 Rh8?! (B 17...c4) 17.Dg4 f6 18.Dh4 c4! ∓ („Mareea neagră" s-a pornit din nou) 19.Ce7 De7 20.Ne2 Dc5 21. Nf3 Nc6 22.Nc6 Dc6 23.Nb4 Tf7 24.Nd6 b4! ∓ 25.f4 f5 26.Dh5 Rg8 27.Thf1 d3! 28.cd3 c3! 29. Tde1 Cd4 30.Tf2 Tb7 31.Tc1 Da6 32.Dh3 b3! —+. În acest stadiu (VD) s-a încheiat con-

cursul şi partida a fost adjudecată (0—1); 33.a3 c2 34.Ra1 Tad8! 35.De3 Td6! 36.ed6 Da3!! —+. Partida a fost distinsă cu

premiul de frumusețe al turneului „10 ani de activitate" al Comisiei de șah prin corespondență din F.R. Șah.

793. INDIANA REGELUI

V. Korcinoi E. Gheller
Moscova, meci (1), 1971

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Cf3 e5 7. 0—0 Cc6!? 8.d5 Ce7 9.Cd2 a5 10.b3 Cd7 11.Na3 Cc5 12.b4 ab4 13.Nb4 Ca6 = 14.Na3 b6 15. Cb3 f5 16.Nb2 fe4 17.Ce4 Cf5 18.a4 Cc5 19.Cbc5 bc5 20.Nd3 Nh6 21.a5! ± De7?! (21...Cd4) 22.Ta3! („Patent Korcinoi") Na6 23.Te1 Df7 24.Nf1 Tab8 25. Tb3! Tb3 26.Db3 Cd4 27.Nd4 ± ed4 28.Db2! Df4 29.Nd3 Ng7 30.De2 Ne5 31.g3 Df3 32.Dd2! +— Dg4 33.Cc5! Nf4 34.De2 De2 35.Te2 dc5 36.gf4 (1—0). O excelentă realizare a lui Korcinoi.

794. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov I. Averbach
București, 1971

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 Nd7 7.0—0 e6?! (B 7...g6) 8.Rh1 Ne7 9.f4 0—0 10.f5 Dc8?! (B 10... Cd4 ∞) 11.fe6 fe6 12.Cf5 b5 13. Cb5 Ce4 14.Dg4 Tf5 (⌀ Y) 15. Df5 Cf6 16.Dh3 Cb4 17.Ne2 Cc2 18.Tb1 Tb8 19.Cc3 Dc5?! (B 19...Cd4 20.Nd3 e5! 21.Dg3 Nf5) 20.Dg3 Ch5 21.Dh3 Cf6 22.Nd3 e5 23.Nh7 Ch7 24.Dd7 Dc4 25. Nd2 (1—0). Foarte instructiv!

795. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

T. Petrosian V. Korcinoi
Moscova, meci (9), 1971

1.c4 e5 2.g3 c6 3.b3 (Nt) d5 4.Nb2 d4 5.Cf3 Nd6 6.d3 (6. b4!?) c5 7.Ng2 Ce7 8.0—0 Cec6 9.e3 0—0 10.Cbd2 Ne6 11.e4 = Cd7 12.Ch4 g6 13.Nf3! Nc7! 14. a3 Na5 15.Nc1 De7 16.Ng4 f5 17.ef5 gf5 18.Nf3 (18.Nh3 e4!) Cf6 19.Ng2 Tad8 20.Ta2 Nc8 21. Te1! ± Rh8 22.b4! cb4 23.Cb3 Nb6 24.Nc6! bc6 25.ab4 a6 (25... Tg8 26.c5 Cd5) 26.Cf3 e4 27.c5! Nc7 28.Cfd4 Df7 29.Td2! Nd7 30.Nb2 Rg8 31.Ca5 Na5 32.ba5 Tb8 33.Na1 +— Tfe8 34.Tde2 Dh5 35.Dd2 Rg7 36.h4! ed3 37. Dd3 f4 38.Cf3 Te2 39.De2 Dc5 40.Ce5 Rf8 41.Cd7 Cd7 42.De6 (1—0). Cea mai bună partidă din meci și a lui Petrosian din anul 1971.

796. APĂRAREA FRANCEZĂ

R. Fischer B. Larsen
Denver, meci (1), 1971

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Ce7 5.a3 Nc3 6.bc3 c5 7.a4 Cbc6 8.Cf3 Nd7 9.Nd3 Dc7 10. 0—0 c4 11.Ne2 f6 12.Te1! Cg6?! (12...0—0; 12...0—0—0) 13.Na3! ± → fe5 14.de5 Cce5 15.Ce5 Ce5 16.Dd4! Cg6 17.Nh5! Rf7 18.f4! The8 19.f5! ef5 20.Dd5 Rf6 21.Nf3 ± Ce5 22.Dd4 Rg6?! (O aventură „tip Larsen") 23. Te5! De5 24.Dd7 Tad8 25.Db7 De3 26.Rf1 Td2 (Y) 27.Dc6 Te6

(VD) 28.Nc5!! +— Tf2 29.Rg1 Tg2 30.Rg2 Dd2 31.Rh1 Tc6 32. Nc6 Dc3 33.Tg1 Rf6 34.Na7 f4 35.Nb6 Dc2 36.a5 Db2 37.Nd8 Re6 38.a6 Da3 39.Nb7 Dc5 40. Tb1 c3 41.Nb6 (1—0). O partidă de excepție ca realizare artistică.

797. INDIANA NIMZOVICI

B. Spasski O. Kinnmark

Göteborg, 1971

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Ng5 0—0 5.e3 d6 6.Nd3 Nc3 7.bc3 e5 8.Ce2 h6 9.Nf6 Df6 10.Cg3 c6 11.0—0 d5 12.f4 ed4 13.cd4 De7 14.Df3 Cd7 15.cd5 cd5 16.Cf5 Da3?! (B 16...De6) 17.Dg4 g6 (F) 18.Ch6! Rh7 19. Cf7! Dd3 20.f5! +— Da6 21. Cg5 Rg8 22.Dh4 Cf6 23.fg6 Rg7 24.Ch7 (1—0). Campionul mondial a primit, pentru această partidă, premiul de frumusețe.

798. DESCHIDEREA PONZIANI

A. Planinci **Th. Ghițescu**

Atena, Balcaniada, 1971

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.c3!? Cf6 4.d3 g6!? 5.g3 Ng7 6.Ng2 0—0 7.0—0 a5 8.Cbd2 d6 9.Te1 h6 10.d4 Te8 11.d5 Cb8 12.b4 Ca6 13.a3 Ch7 14.Cc4?! (B c3—c4—c5) ab4 15.ab4 Tb8! 16.Ca5 f5 17.Nf1?! (B 17.Cd2) Df6 18.ef5 Nf5! (Y) 19.Ch4 e4!? 20.Ta3 Tf8 21.Ne3 Cg5 22.Ng2 Nh3! ∓ 23. Cc4 Ng2 24.Rg2 Cf3 25.Cf3 ef3 26.Rh1 Df5 —+ 27.b5 Cc5 28. b6 cb6 29.Cd6 Dh3 30.Tg1 Tbd8 31.Cb5 Tf5 32.Df1 Dg4! 33.Nc5 bc5 34.c4 Th5 35.Cc7 Tf8! 36. Ce6 Th3! 37.Cf8 Nf8 38.Td3 Dh5 39.Dh3 Dh3 40.d6 Dd7 41. Tgd1 Ng7 42.Td5 Nd4 43.g4 Nf2 44.h3 Nd4 (0—1). O partidă dramatică, jucată într-un meci dramatic: România—Iugoslavia 3—3.

799. APĂRAREA SICILIANĂ

W. Hug R. Vaganian

Atena, C.M. (j), 1971

1.e4 e6 2.d3 c5 3.Cf3 Cc6 4. g3 g6 5.Ng2 Ng7 6.0—0 Cge7 7.Te1 0—0 8.Cbd2 Dc7 9.a4 d5 10.ed5 Cd5 11.Cc4! b6 12.c3 Nb7 13.Cg5 Tad8 14.Dg4! e5 15.Dh4! h6 16.Cf3 g5 17.Ng5!! ± hg5 18.Cg5 Tfe8 19.Nd5! Td5 20. Ce3! Dd8 21.Dh7 Rf8 22.Dh5!! Td7 23.Cf5! Tc7 24.Te4! Nc8 25.Ch7 Rg8 26.Ch6!! Nh6 (26... Rh7 27.Cf7 Rg8 28.Cd8 +—) 27.Dh6 f5 28.Cf6 Rf7 29.Ce8

Re8 (29...fe4 30.Cc7 +—) 30. Th4 Rd7 31.Dg6 Ce7 32.Th7! Tc6 33.Df5 Te6 34.Te1 Rd6 35. Dg5 Df8 36.f4! ef4 37.Te6 Ne6 38.gf4 Cf5 39.Ta7 Dh8 40.a5! Rc6 41.Dg6! (1—0). Partida care a adus învingătorului titlul de campion mondial de juniori.

800. DESCHIDEREA BIRD

Maria Ivanka — **Gertrude Baumstarck**

Cluj, 1971

1.f4 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.Cf3 0—0 5.0—0 d5 6.d3 c5 7. c3 Cc6 8.Dc2 d4 9.e4?! (Deschiderea prematură a centrului va fi exploatată . . . de negru) de3 10.Ne3 Nf5 11.Db3 Nd3 12. Td1 c4 13.Db7 (VD) Cg4! 14.

Nf2 Cf2 15.Rf2 Dd6 (A 16...Tfb8 U Tb2) 16.Td2 Dc5 17.Re1 e5! 18.b4 cb3 19.ab3 e4 20.Nh1 Ca5 21.Ta5 (F) Da5 22.Cg5 Tab8 23. Dd7 Nb1 (0—1). Una din cele mai frumoase partide ale meciului România—Ungaria și o excelentă realizare a maestrei române.

801. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Pedersen — S. Gallmeyer

Danemarca, 1971

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 b5 8.e5 de5 9.fe5 Dc7 10.ef6 De5 11.Ne2 Dg5 12.0—0 De5? (B 12...Ta7) 13.Nf3 Ta7 14.Cc6! (Nt) Dc5 (14...Cc6 15.Nc6 Nd7 16.Nd7 Td7 17.Df3 Nc5 18.Rh1 0—0 19.Ce4 ±) 15.Rh1 Td7 (15...Cc6 16.Ce4! Dd4 17.Cd6! Dd6 18.fg7 ±) 16.Cb8!! +— Td1 17.Tad1 (A 18.Nc6) gf6 18. Ce4 Dc7 (18...De5 19.Cc6 +—) 19.Cf6 Re7 20.Nh5! Ng7 (20... Db8 21.Cg8! Tg8 22.Tf7 Re8 23.Tg7 ∓) 21.Cc6! Dc6 (21...Rf8 22.Cd7!) 22.Cg8! Re8 23.Nf7 Rf8 24.Td8 (1—0). O execuție în Siciliană „à la Keres".

802. PARTIDA SPANIOLĂ

L. Liubojevici — **A. Planinci**

Vrsac, 1971

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 Nb7!? 7.d4 Cd4 8.Cd4 ed4 9. e5?! (B 9.c3!) Ce4 10.c3 d3! (10... dc3? 11.Df3 De7 12.Cc3 ±) 11.Dd3 Cc5 12.Dg3 Cb3 13.ab3 De7! 14.Ng5?! (14.b4 De6 15. Ne3 d6 16.f4 h5 ∓) De6 15. f4?! f6! ∓ 16.ef6 Nc5 17.Rh1 gf6!! 18.Te1 0—0—0 19.Te6 de6 20.De1 fg5 21.Cd2 gf4 22.De6 Rb8 23.Cf3 Thg8 24.c4 b4 25.

Tf1 Tg6 26.Df5 Ne3 27.h3 Tg3! —+ 28.Dh7 Nf3! 29.Tf3 (29.gf3 Td2 —+) Td1 30.Rh2 Ng1 31. Rh1 Tg7! 32.Dh8 Rb7 33.Td3 (33.g4 Tg4 —+) Te1 34.g3 Nd4 35.Rh2 Tge7! (0—1). Încă una din deosebit de spectaculoasele „perle violente" ale marelui maestru iugoslav.

803. APĂRAREA GRÜNFELD

T. Petrosian — R. Fischer

Buenos Aires, meci (2), 1971

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Nf4 Ng7 5.e3 c5 6.dc5 Da5 7. Tc1 Ce4!? = 8.cd5! Cc3 9.Dd2!? Da2 10.bc3 (10.Tc3 0—0! =) Da5 11.Nc4 Cd7 12.Ce2 Ce5 13. Na2 Nf5? (B 13...Dc5 =) 14. Ne5! Ne5 15.Cd4 ± Dc5 16.Cf5 gf5 17.0—0 Da5 18.Dc2! f4 19. c4 fe3?! (B 19...b6!?) 20.c5!! Dd2 21.Da4 Rf8 22.Tcd1 De2 23.d6! Dh5?! (23...Nh2! 24.Rh2 Dh5 25. Rg1 e2 26.Dd4 f6! ±) 24.f4! e2 25.fe5 ed1D 26.Td1 De5 27.Tf1 f6 28.Db3 +— Rg7 29.Df7 Rh6 30.de7 f5 31.Tf5 Dd4 32.Rh1 (1—0). Una din „nemuritoarele" lui Petrosian.

804. APĂRAREA FRANCEZĂ

S. Nyman — **H. Rittner**

Corespondenţă, C.M., 1968/1971

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Ce7 7. Dg4 Dc7 8.Dg7 Tg8 9.Dh7 cd4 10.Ce2 Cbc6 11.f4 Nd7 12.Dd3 dc3 13.Tb1?! (B 13.Dc3) 0—0—0 14.Ne3 Cf5 15.Nf2 d4 16.h3!? f6! 17.ef6 e5 18.g4 e4! (E 19. Ng2 U 20.0—0) 19.De4 Tge8 20. Dd3 Df4 21.Ng2 Te2! (E 21. 0—0) 22.Re2 Te8 23.Rf1 Te3 24. Dc4 Cd6! 25.Da4! (VD) Te2! 26.

Re2 d3 27.cd3 Da4 28.Thc1 Cd4 29.Rf1 c2! 30.Nd4 Dd4 31.Tc2 Rd8 32.Re2 Nb5 33.Td2 Ce4! 34.Ne4 De4 35.Rf2 Df4 36.Re2 De5 37.Rf2 Df6 38.Rg1 Dd4 39. Tf2 Dd3 40.Tb2! Dg3 41.Tg2 De3 42.Rh2 De5 43.Rg1 Nc6 44. Tbd2 Rc7 45.Tc2 b5! 46.g5 Rb6 47.g6 Ng2 48.Tg2 Dd4! —+ 49. Rh2 Dg7 50.h4 a5 51.h5 b4 52. ab4 ab4 53.Rg1 b3 (0—1). O partidă caracteristică stilului, forţei de joc şi puterii de analiză a celui de al şaselea campion mondial de şah prin corespondenţă.

805. GAMBITUL DAMEI

T. Petrosian — B. Spasski

Moscova, 1971

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.Nc4 c5 6.0—0 a6 7.a4

Cc6 8.De2 Ne7 9.Td1 cd4 10. ed4 0—0 11.Cc3 Cd5 12.De4 (Nt) Ccb4 13.Ce5 Ta7 14.Nb3 Cf6 15. Dh4 b6 16.Dg3 Nb7? (16... Rh8 =) 17.Nh6! Ce8 18.Tac1 Rh8 19.d5! ed5 (19...gh6 20.de6 A 21.Cf7) 20.Ne3 Ta8 21.Cc4! Cd6 22.Nb6 Db8 23.Ca5 Cf5 24. Db8 Tab8 25.Cb7 Tb7 26.a5 +— Ng5 27.Tb1 d4 28.Cd5 Cc6 29.Na4 Tc8 30.f4! Cce7 31.Tbc1 Tcb8 32.fg5 Cd5 33.Nc6 Tb6 34. ab6 Cde3 35.b7 Cd1 36.Td1 g6 37.g4 Cg7 38.Td4 Ce6 39.Td7 (1—0). O înfrîngere demnă de cartea pe care a promis că o va scrie campional mondial „en titre" B. Spasski: „100 de partide pierdute de mine".

806. INDIANA REGELUI

V. Tukmakov **I. Nikolaevski**

Leningrad, 1971

1.d4 g6 2.c4 Ng7 3.Cc3 d6 4.e4 c6 (O mutare ciudată; 4... e5) 5.Ne3 a6 6.Nd3 b5 7.Cge2 Cf6 8.f3 bc4! = 9.Nc4 d5! 10. Nb3 de4 11.fe4 Cg4! 12.Dd2 Ce3 13.De3 0—0 14.0—0—0 Ng4 15.h3 Ne2 16.Ce2 Cd7 17. h4 c5! („Cursa contracronometru" a început) 18.h5 c4 19.Nc2 Da5 20.hg6 hg6 21.Cc3 Tfb8 22. Td2 e5! 23.d5 Cc5 24.Dh3 Ta7 25.d6! Tab7 26.d7 Ce6 27.Td6 Cf8 28.Thd1?! (B 28.Ca4! ∓) Tb2! (Splendid; dar oare... e și corect?) 29.d8D Da3!! (Se pare că albul cu o damă în plus... va pierde) 30.Th1 Td8 31.Td8 Tb8 32.Rd2 Td8 33.Cd5 Dc5! —+ 34.Re2 Ce6! 35.Dh7! Rf8 36.Tf1 Cf4 37.Cf4 ef4 (0—1). Ca în vremurile de altădată!

807. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Byrne I. Balașov

Moscova, 1971

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne3!? („Patent Byrne") e5 7.Cb3 Ne6 8.Dd2! (E 8...d5) Cbd7 9.f3 Ne7 10.0—0—0 Tc8 11.g4! Cb6 12.g5 Cfd7 13.Tg1 Dc7 14.Rb1 Cc4 15.Nc4 Dc4 16.h4 b5 17. Dg2! b4 18.Cd5 Nd8 19.f4! f5?! 20.gf6! gf6 21.fe5 de5 22.Nh6 f5 23.ef5 Nf5 24.Cd4!! +— Dd4 25.Td4 Tc2 26.Cc7! Nc7 27.Da8! Re7 28.Tg7 Rf6 29.Dh8 (1—0). Una din cele mai frumoase partide din „Memorialul Alehin".

808. INDIANA DAMEI

W. Uhlmann **V. Smislov**

Moscova, 1971

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0 7.d4 Ce4 8.Nd2 d5 9.cd5 ed5 10. Tc1?! (O primă inexactitate; trebuia 10.Nf4!? după care albul avea cel puțin egalitate) **10...Cd7 11.Nf4 c5 12.dc5 Cc3! 13.bc3 Cc5 14.Ne5 Te8 15.Te1 Ce4 16.Da4 a6 17.c4 Nc5 18. e3?!** (Era mai bine 18.Nd4 Nd4 19.Cd4 dc4 după care albul mai avea unele contrașanse) **18...dc4 19.Dc4 Tc8 20.De2** (Deși Uhlmann n-a mai făcut nici o gre-

şeală, Smîslov va încheia partida cu un final de antologie. VD) **20...Cf2!! 21.Df2 Nf3 22.**

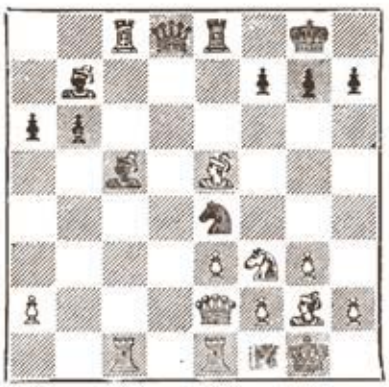

Nh3 Te5!! 23.Nc8 Nc6! 24.Nh3 De8 25.Ng2 Te3!! 26.Rh1 Ng2 27.Rg2 De4 28.Rh3 De6! 29.Rg2 Dd5 30.Rh3 Te6!! şi albul a cedat. De menţionat că toate semnele de exclamare din final aparţin marelui maestru Uhlmann. Partida, de o factură rar întîlnită în „repertoriul Smîslov", a fost clasificată pe primul loc în „Topul Informator" din semestrul II al anului 1971.

809. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov R. Byrne
Hastings, 1971/1972

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 Nd7 7.Dd2 Tc8 8.0—0—0 Cd4 9.Dd4 Da5 10.f4 h6?! 11.Nh4 g5 12. e5!? gh4 13.ef6 e6 14.Ne2 ± Nc6 15.The1 Tg8 16.Nf3 Rd7?! 17.Te5 Db6 18.Db6 ab6 19.Nh5 Tg2 20.Nf7 Th2 21.Ne6 Rc7 22. Te3 Td8 23.Cd5! Nd5 24.Td5 Tf2 25.f5 h5 26.Tc3 Rb8 27.a4 Tf4?! (B 27...Nh6) 28.Ta3 Tg4 29.a5 +— Nh6 30.Rb1 ba5 31. Tda5 Rc7 32.Tb5 Tg3 33.Ta7 Tb8 34.Nd5 Tg1 35.Ra2 Tf1 36. Tab7 Tb7 37.Tb7 Rd8 38.Ne6 h3 39.Td7 Re8 40.Tc7 (1—0). Una din cele mai bune partide ale lui Karpov.

810. PARTIDA PIONULUI DAMEI

V. Korcinoi A. Karpov
Hastings, 1971/1972

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.Ng5 b6 4.e4 h6 5.Nf6 Df6 6.Nd3 Nb7 7.Cbd2 a6 8.De2 d6 9.0—0—0 Cd7 10.Rb1 e5 11.c3 Ne7 12.Cc4 0—0 13.Nc2 Tfe8 14.d5! c5? (B 14...c6) 15.Ce3 Nf8 16.g4 Dd8 17.g5 h5 18.g6! fg6 19.Thg1 Df6 20.Cg5 Ne7 21.Ce6 Cf8 22.Cc7 Df7 23.Tdf1 b5 24.Ca8 Na8 25. c4 Tb8 26.Nd3 De8 27.Tc1 Nf6 28.Tg2 Tb6 29.Tcg1 Tb8 30.Df1 b4 31.Ne2! h4 32.Tg6 Dg6 33. Tg6 Cg6 34.Ng4 Cf4 35.Dd1 b3 36.ab3 Nb7 37.Cg2 Nc8 38.Nc8 Tc8 39.Dg4 Te8 40.Cf4 ef4 41. Df4 Ne5 42.Dh4 Tf8 43.b4 Nd4 44.bc5 (1—0).

811. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Smejkal V. Smîslov
Wijk aan Zee, 1972

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.de5 (O continuare mai puţin studiată) d5 7.c4!? (Nt) dc4?! (B 7...a6

8.Na4 dc4) 8.Cd4 Nd7 9.Cc6 bc6 10.Nc4 0—0 11.De2 Cc5 12.Cc3 Ne6 13.Td1 ± (Ad) Dc8 14.Ne3 Tb8 15.b3 Tb4 16.Td4! ± a5 17.Tad1 Nc4 18.Tc4 Tc4 19.Dc4 De6 20.De6 Ce6 21.f4 f5 22.ef6 Tf6 23.Ce4 Tf5 24.g4 Td5 25. Tc1 Cd4 26.Tc4 c5 27.Rf2 ± Rf8 28.Ta4 Cc6 29.Re2 Re8 30. Nd2 h5 31.h3 Cd4 32.Rf2 hg4 33.hg4 g5 34.f5 Te5 35.Cg3 Cc6 36.Tc4?! (Cra; B 36.Te4) Td5 37.Nc3 Cb4 38.Nb4 ab4 39.Ce4! +— Rd7 40.Re3 Td1 41.f6 Nd6 42.Cg5 Te1 43.Rf2 Ta1 44.Tc2 Th1 45.Te2 c4 46.bc4 Nc5 47. Rg2 Tg1 48.Rh3 Th1 49.Rg3 Tg1 50.Rh4 Th1 51.Rg3 Tg1 52. Rh4 Th1 53.Ch3 Tf1 54.g5 Nd4 55.Rg4 Nf6 56.gf6 Tf6 57.Cf4 Rd6 58.Cd3 Tf1 59.Te5! Ta1 60. Td5 Re6 61.Cb4 Tc1 62.Td4 (1—0). Cea mai bună partidă din turneu.

812. DESCHIDEREA NIMZOVICI/LARSEN

J. Bellon W. Browne

Malaga, 1972

1.b3 e5 2.Nb2 Cc6 3.e3 Cf6 4.Nb5 d6 5.Ce2 a6 6.Nc6 bc6 7.d3 Ne7 8.0—0 0—0 9.Cd2 c5 10.e4 Cd7 11.f4 f6 12.Cc4 ef4?! 13.Cf4 Ce5 14.Ce3 c6 15.De1 g6 16.Td1 De8 17.Dg3 Rh8 18.Tf2 Tg8 19.Tdf1 h5 20.Ch3 Rh7 21. Rh1 Dd8 22.Ne5 ± de5 23.Cg1 Ne6 24.Cf3 Tg7 25.Cd2 Dd7? (X f6 ; VD) 26.Tf6! Nf6 27.Tf6 Te8 28.Cf3 Ng8 29.Dg5 (A 30. Cf5) Nf7 30.Ce5 Dd4 31.Cf7 Rg8

32.h3 Te7 33.Ch6 (1—0). Finalul i-a adus tînărului maestru spaniol premiul de frumusețe.

813. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

L. Ștein V. Smîslov

Moscova, 1972

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 b6 4.e4 Nb7 5.De2?! (Nt) Nb4 6.e5 Cg8 7.d4 d6 8.a3 Nc3 9.bc3 Ce7 10.h4 Cd7 11.h5 Nf3 12.Df3 de5 13.h6 gh6 (13...g6? 14.de5 ±) 14.Nh6 ed4 15.Ng7 Tg8 16.Th7 Cf5 17.Nd4 c5 18.g4 cd4 19.gf5 e5 20.Dd5 Tf8 21.cd4 Tc8 22. Td1 De7 23.Ng2 Tg8 (23...ed4 24.Rf1 ±) 24.Db7 Tc4 25.de5 De5 26.Rf1 Db5 27.Rg1 Dc6 (27...Tcg4? 28.Dc8 Re7 29.Tf7 Rf7 30.Td7 +—; 29.Td7 Dd7 30.Tf7 Rf7 31.Dd7 +—) 28.Dc6 Tc6 29.Th8!! +— Tg6 30.fg6 Th8 31.Nc6 Tg8 32.Nd7 Re7 33. Nf5 gf5 34.Td7 Rf6 35.Nd3 (1—0). Una din cele mai bune confruntări ale anului.

814. APĂRAREA ALEHIN

V. Kupreicik — **A. Gipslis**

Moscova, 1972

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.c4 Cb6 5.f4 de5 6.fe5 Cc6 7. Ne3 Nf5 8.Cc3 e6 9.Cf3 Ne7 10. d5 Cb4 11.Cd4 Ng6 12.a3 c5 13. Ce6 fe6 14.ab4 cb4 15.Ca4 Cd7 16.Dd4 Da5 (O noutate teoretică cu ideea 17...Nc5! şi mai ales cu intenţia de a stabiliza tensiunea din centrul tablei) **17.d6 Nd8 18.c5** (Momentul critic al partidei; marşul prematur al pionilor centrali ai albului a lăsat în urmă un rege . . . neajutorat. VD) **18...b5!!** (O mutare

care provoacă o „furtună de nedescris" în timpul căreia e greu de prevăzut ce se va întîmpla) **19.b3 0—0 20.Cb6 Da1 21.Da1 ab6 22.Db2 Ce5! 23.cb6** (După 23.De5 Nf6 24.De6 Rh8 situaţia rămîne la fel de neclară) **23...Nh4 24.Rd1** (Forţat; după 24.g3? Cf3 25.Rd1 Nf6 negrul cîştigă) **24...Cg4 25.Nd4 Tad8 26.g3 Td6! 27.gh4 e5** (Şi tot aşa de brusc cum a izbucnit, furtuna de pe tablă s-a şi potolit, dînd negrului o situaţie evident cîştigată; ce a mai urmat a fost doar „tehnică şahistă") **28.Nb5 Ce3 29.Rc1 ed4 30.Dd2 Tb6 31.Db4 Tfb8 32.Dd4 Tb5 33.De3 Tb3 34.De6 Nf7 35. De4 T3b4 36.Df5 T4b5 37.Dc2 Tb4 38.Df5 T4b5 39.Dc2 Nb3 40.Dc7 T5b7 41.Dc6 Tb6 42.Dc5 Na4 43.Rd2 Td8 44.Re3 Te6 45. Rf4 Tf8 46.Rg5 Tg6 47.Rh5 Ne8** şi albul nu mai poate evita matul. Partida a fost clasificată pe primul loc în „Topul Informator" al primei jumătăţi a anului 1972.

815. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciocâltea — I. Csom

Vrnjacka Banja, 1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Dd4 Nd7!? 5.c4 Cc6 6.Dd2! Cf6 7.Cc3 g6 8.b3 Ng7 9.Nb2 0—0 10.Ne2 Da5 11.Tb1 Tfc8 12.0—0 Tab8?! (B 12...a6 13. a3 Ng4! =) 13.h3! a6 14.a3! Dc5?! ± 15.b4 Da7 16.c5! Ce8 17.Cd5! Nb2 18.Tb2 dc5 19.Dh6! +— f6 20.Ce7! (1—0). O foarte apreciată miniatură a campionului român.

816. APĂRAREA SICILIANĂ

O. Rodriguez — M. Quinteros

Sao Paulo, 1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.

f4 Cbd7 8.De2!? Dc7 9.0—0—0 Ne7 10.g4 h6 11.Nh4 g5 12.fg5 Ch7 13.Cf5! ef5 (13...Nf8 14. gh6 ±) 14.Cd5 Da5 15.ef5 Ce5 16.Ce7 Re7 17.Ne1! Da2 18.Nc3 Td8 (18...Da1? 19.Rd2 Da4 20. Ne5 +—) 19.b3! (19.Ne5? Da1 20.Rd2 de5 —+) Cg5 20.Td5! ± (A 21.Ta5 +—) a5 21.Te5! Rf8 22.Te3 d5 23.Db5 +— Ce4 24.Te4! de4 25.Dc5 Rg8 26. De5 f6 27.Nc4 (1—0). Cea mai bună partidă din primul semestru al anului 1972, după părerea fostului campion mondial Max Euwe.

817. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

I. Bilek — **S. Gligorici**

Teesside, 1972

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d3 c6 6.e4 d6 7. Cge2 Cbd7 8.0—0 e5 9.h3 Ch5 10.Rh2 Cc5 11.Ne3 Ce6 12.d4 c5! (∞) 13.dc5 dc5 14.Cd5 Cd4 15.f4! Ne6 16.f5 Nd5 17.ed5

Cf6! 18.g4 gf5 19.gf5 Rh8 20. Cc3 e4! 21.Rh1 Tg8 22.Ng5 (Poanta albului . . .) Nf8 23.Ce4 (VD) Ce4!! (. . . și poanta negrului!) 24.Nd8 Cg3 25.Rg1 Td8 26.Tf3 Nd6! —+ 27.Dd3 Tde8! 28.Taf1 Cf1 29.Tf1 Ce2 30.Rh1 Cg3 31.Rg1 Cf1 32.Rf1 Tg3! 33.Dd1 Teg8 34.Dh5 Tg2 35.Df7 Ne5 36.f6 Nd4! (0—1). Pentru această partidă marele maestru Gligorici a primit premiul de frumusețe al turneului.

818. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Liubojevici — U. Andersson

Teesside, 1972

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 b6 5.Dg4 Nf8 6.Cf3 Dd7 7.a4 Na6 8.Cb5! (∞) Ce7 9. Dh5!? Cg6 10.h4 c6! 11.Cc3 Nf1 12.Rf1 c5 13.a5 cd4 14.Cd4 Nc5! ∓ 15.Cb3 Cc6 16.f4 0—0! 17.Cc5 bc5 18.Dd1 f6! —+ 19. ef6 Cd4?! (B 19...Tf6 20.Ce4 Tf7 21.Cc5 Dd6 22.Cd3 e5! —+) 20. h5! Cf4 21.g3!! (P) Tf6 22.gf4 e5 23.Ne3! Taf8 24.Th2! +— Rh8 25.Rg1 ef4 26.Nd4 cd4 27. Dd4 Dg4 28.Tg2 Dh5 29.Cd5 (1—0). Din care se vede cît de sinuos este drumul spre victorie în șah!

819. INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu — U. Andersson

Las Palmas, 1972

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.c4 d6 4. Cc3 Cf6 5.f3 a6 6.Ne3 Cc6 7. Cge2 Tb8 8.Dd2! 0—0 9.h4! (Nt) e5 10.d5 Ca5 11.Cg3 c5 12.h5

Nd7 13.Nh6! Nh6?! (B 13...Ce8) 14.Dh6 b5 15.Ne2! De7 16. 0—0—0 Ce8 17.f4! ef4 18.Df4 Df6?! (B 18...b4; 18...De5) 19. Tdf1 Df4 20.Tf4 f6?! 21.hg6 hg6 22.Tfh4 Rf7 23.Th7 Cg7 ± (Urmează „execuţia". VD) 24.

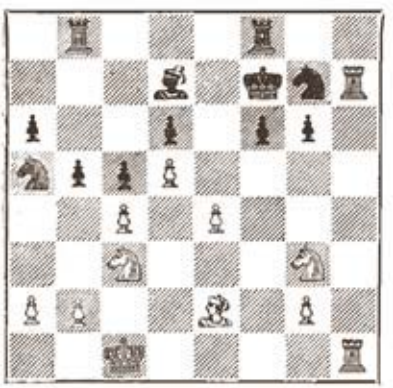

e5!! de5 25.Cce4 Cb7 (F) 26. Ch5!! +— gh5 27.Nh5 Re7 28. Tg7 Rd8 29.Ng6 f5 30.Thh7 Nc8 31.Cg5 (1—0). Pentru partea artistică a partidei Florin Gheorghiu a fost distins cu premiul de frumuseţe al turneului.

820. INDIANA BENONI

S. Gligorici D. Minici

Iugoslavia, 1972

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. Cc3 ed5 5.cd5 d6 6.e4 g6 7.Cf3 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10. Cd2 Ca6 11.f3 Cc7 12.a4 Cd7 (12...b6) 13.Rh1! b6 14.Cc4 Ce5 15.Ce3 Tb8 16.Nd2! a6 17.f4 Cd7 18.Cc4 Cf6 19.Nf3 ± h5 (19...b5 20.Cd6 ±) 20.Cd6! Dd6 21.e5 Dd8 22.d6! Ce6 23.ef6 Nf6 24.f5! ± gf5 (24...Cd4 25. fg6 fg6 26.Nh5! gh5 27.Dh5 ± A 28.Tf6) 25.Nc6 Tf8 26.Tf5! Cd4 27.Th5! +— Dd6 (27... Cc6? 28.Dc2 +—) 28.Nd5 Nf5 29.Tf5! Cf5 30.Dg4 Cg7 31.Ce4 Dd8 32.Tf1! (32.Cf6 Df6 33.Nc3 Dh6!) Ne5 33.Nc3 (1—0).

821. APĂRAREA SICILIANĂ

C. Ştefaniu K. Harandi

Corespondenţă, Olimpiada, 1968/1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.f4 Dc7 7. Nd3 Cc6 8.Cf3 Ng4 (Tînărul maestru iranian joacă foarte energic, pentru a nu permite albului să preia iniţiativa) **9.h3 Nf3** (Renunţarea la perechea de nebuni va da probleme negrului) **10.Df3 g6 11.Ne3 Ng7** (O fianchetare care practic slăbeşte apărarea regelui rocat) **12.0—0 Ce5 16.Tad1 Tae8 17.Nd4** (V.D.

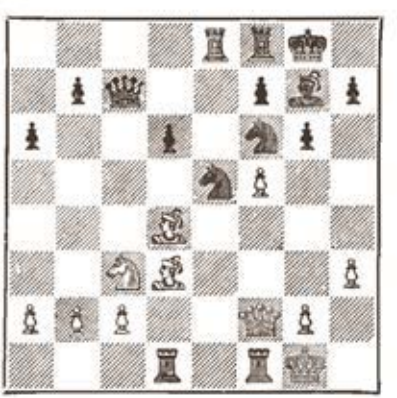

Albul are clar inițiativa și de acum încolo începe „travaliul pentru victorie") **17...b5 18. a3 d5 19.Ne2 Tc8 20.Df4 Tfe8 21.g4 gf5 22.gf5 Ce4 23.Ce4 de4 24.f6 Nf8 25.Dg5 Cg6 26.Tf2 h6 27.Df5! Dg3 28.Rh1 Dg5 29.Tg1 Df5 30.Tf5 Rh7 31.c3.** Cu un final cîștigat de alb, partida s-a oprit datorită încheierii concursului, iar comisia de adjudecare a decis: 1—0; rezultat care, în finala celui de al VI-lea campionat al lumii, a adus reprezentativa României pe locul al patrulea în ierarhia mondială, într-un finiș de concurs dramatic!

822. GAMBITUL DAMEI

R. Fischer B. Spasski

Reykjavik, meci C.M. (6), 1972

1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.d4 Cf6 4. Cc3 Ne7 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7. Nh4 b6 8.cd5 Cd5 9.Ne7 De7 10.Cd5 ed5 11.Tc1 Ne6 12.Da4 c5 13.Da3 Tc8 14.Nb5! ± a6 (14...Db7!?) 15.dc5 bc5 16.0—0 Ta7 17.Ne2 Cd7 (17...a5) 18.Cd4! Df8? (18...Cf6 19.Cb3 c4 20.De7 Te7 21.Cd4 ±) 19.Ce6 fe6 20. e4!! d4?! (B 20...c4) 21.f4 De7 22.e5! Tb8 23.Nc4! Rh8 (23...Cb6 24.Db3!) 24.Dh3 ± Cf8 25.b3 a5 26.f5 +— ef5 27.Tf5 Ch7 28. Tcf1 Dd8 29.Dg3 Te7 30.h4 Tbb7 31.e6 Tbc7 32.De5 De8 33. a4! (Zn) Dd8 34.T1f2 De8 35. T2f3 Dd8 36.Nd3 De8 37.De4! (A 38.Tf8) Cf6 38.Tf6 gf6 39.Tf6 Rg8 40.Nc4 Rh8 41.Df4 (1—0); 41.Tf7! O remarcabilă realizare strategică.

823. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Fischer B. Spasski

Reykjavik, meci C.M. (10), 1972

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d4 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Nc2 Te8 13.b4 Nf8 (B 13...a5!?; 13... ed4!?; 13...d5!?) 14.a4 Cb6 15.a5 (15.ab5 ab5 =) Cbd7 16.Nb2!? Db8!? 17.Tb1! ± c5 18.bc5 dc5 19.de5 Ce5 20.Ce5 De5 21.c4 Df4 22.Nf6! Df6 23.cb5 Ted8 (23...Tad8?! 24.Dc1 Dc3 25. Na4! ±; 23...ab5!?) 24.Dc1! Dc3 25.Cf3 Da5?! (25...ab5 26.Tb5 Na6) 26.Nb3! (VD) ab5 27.Df4

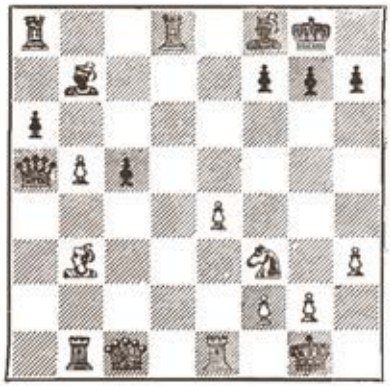

Td7 (27...c4? 28.Nc4 bc4 29. Tb7 +—) 28.Ce5 Dc7! 29.Tbd1! Te7 (29...Td1? 30.Nf7 Rh8 31. Cg6 +—) 30.Nf7 Tf7 31.Df7

Df7 32.Cf7 Ne4 (32...Rf7 33. Td7) 33.Te4 Rf7 34.Td7 Rf6 35. Tb7 Ta1? (35...b4!? 36.Rf1 Tc8! 37.Tc4 Te8! ±) 36.Rh2 Nd6 37. g3 b4 38.Rg2 h5 39.Tb6 Td1 40. Rf3? (B 40.g4!) Rf7? (40...g5! ±) 41.Re2 Td5 42.f4! +— g6 43.g4 hg4 44.hg4 g5 45.f5 Ne5 46. Tb5! Rf6 47.Teb4 Nd4 48.Tb6 Re5 49.Rf3 Td8 50.Tb8 Td7 51. T4b7 Td6 52.Tb6 Td7 53.Tg6 Rd5 54.Tg5 Ne5 55.f6 Rd4 56. Tb1 (1—0). O partidă de luptă în care ambii jucători au demonstrat întregul registru al fanteziei, inventivității, științei și artei șahului. După „Informator", cea mai bună partidă din meci și una din cele mai bune ale anului 1972.

824. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Spasski R. Fischer

Reykjavik, meci C.M. (11), 1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Cb3 Da3 10. Nf6! gf6 11.Ne2 h5 12.0—0 Cc6 13.Rh1 (B 13.Cb1!) Nd7? (B 13...Ca5) 14.Cb1!! (Nt; 30') Db4 (14...Db2 15.a4! A 16.Ca3; 14... Da4 15.c4 ±) 15.De3 d5?! (15... Ce7 16.C1d2!) 16.ed5 Ce7 17. c4! ± Cf5 18.Dd3 h4?! (18... ed5) 19.Ng4 Cd6 20.C1d2 +— f5 21.a3! Db6 22.c5! Db5 23. Dc3! fg4 24.a4! h3 25.ab5 hg2 26.Rg2 Th3 27.Df6! Cf5 28.c6 Nc8 29.de6 fe6 30.Tfe1 Ne7 31. Te6 (1—0). „O partidă fantastică" — Gligorici.

825. APĂRAREA ALEHIN

B. Spasski **R. Fischer**

Reykjavik, meci C.M. (13), 1972

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4. Cf3 g6 5.Nc4 Cb6 6.Nb3 Ng7 7. Cbd2?! (Era mai bine 7.De2, dar Spasski se grăbește cu dezvoltarea) **7...0—0 8.h3 a5 9.a4 de5 10.de5 Ca6 11.0—0 Cc5 12. De2 De8! 13.Ce4** (După 30 minute de gîndire, ceea ce denotă că albul are probleme dificile de rezolvat) **13...Cba4 14.Na4 Ca4 15.Te1 Cb6 16.Nd2 a4 17. Ng5 h6 18.Nh4 Nf5 19.g4 Ne6 20.Cd4 Nc4 21.Dd2 Dd7 22.Tad1 Tfe8 23.f4 Nd5 24.Cc5 Dc8 25. Dc3 e6 26.Rh2 Cd7 27.Cd3 c5** (Cu cîteva mutări mai energice negrul a obținut un clar avantaj pozițional) **28.Cb5 Dc6 29. Cd6 Dd6!** (Reduce la zero toate încercările de atac ale albului) **30.ed6 Nc3 31.bc3 f6 32.g5 hg5 33.fg5 f5 34.Ng3 Rf7 35.Ce5 Ce5 36.Ne5 b5 37.Tf1 Th8! 38.Nf6 a3 39.Tf4 a2 40.c4! Nc4 41.d7 Nd5 42.Rg3! Ta3 43.c3 Tha8** (Nu se cîștiga după 43...a1D 44. Ta1 Ta1 45.Th4! Tha8 46.Th7) **44.Th4 e5! 45.Th7 Re6 46.Te7 Rd6 47.Te5 Tc3 48.Rf2 Tc2 49. Re1 Rd7** (Joc de superclasă. Negrul pierde nebunul, dar va rămîne cu o formație de „pioni teribili") **50.Ted5 Rc6 51.Td6 Rb7 52.Td7 Ra6 53.T7d2 Td2 54.Rd2 b4 55.h4 Rb5** (Acum de abia începe lupta decisivă între cei trei pioni liberi negri și nebunul alb, care va tăia respira-

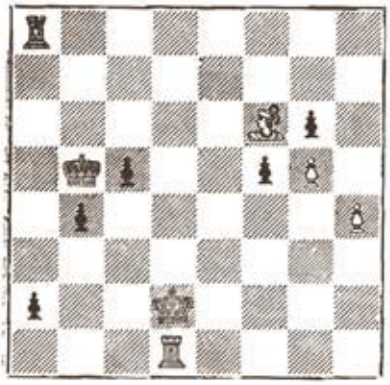

ţia asistenţei. VD) **56.h5 c4 57. Ta1** (După 57.h6 c3 58.Rd3 a1D 59.Ta1 Ta1 60.h7 Td1 61.Rc2 Th1 negrul cîştigă) **57...gh5 58. g6 h4 59.g7 h3 60.Ne7! Tg8 61. Nf8 h2 62.Rc2 Rc6 63.Td1! b3** (Pare mai degrabă un studiu din şahul artistic) **64.Rc3?!** (Probabil era remiză după 64. Rb2) **64...h1D! 65.Th1 Rd5 66. Rb2 f4 67.Td1 Re4 68.Tc1 Rd3 69.Td1?** (Mutarea care pierde. Un „şah" fatal după un „maraton" epuizant! După 69.Tc3 Rd4 70.Tf3 c3 71.Ra1 c2 72.Tf4 Rc3 73.Nb4 Rd3 74.Tf1 Tg7 75.Rb2 se obţinea remiza) **69...Re2 70. Tc1 f3 71.Nc5 Tg7 72.Tc4 Td7** după care albul cedează. O adevărată simfonie a şahului compusă de cei mai buni jucători ai anului 1972. Unii critici de specialitate au considerat-o cea mai dramatică partidă a secolului.

826. GAMBITUL DAMEI

Jeane Hund **Olga Rubţova**

Corespondenţă, C.M., 1969/1972

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4. Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 (Pasiv; B 6.Ce5) e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Cbd7 10.e4 Ng6 11. Nd3 Nh5 12.e5 Cd5 13.Ce4 c5 14.Ng5 Dc7 15.Tfc1 a6 (A 16... Nb5) 16.Cg3?! (B 16.Ne3! A 17. Ceg5) Ng6 17.Ne3 Da5 18.Ng6 fg6 19.Ce4 cd4 20.Nd4 Cf4 21. De3 b5! 22.g3 Cd5 23.Dd3 ba4 24.Ceg5?! (B 24.Cfg5 =) Db5 25.De4 Tae8 26.Tc2 Tf5 27.Tac1 h6 28.Ch3 Ne7 29.Rg2 g5 30. Tc6 Cf8 31.Chg1 Db7! 32.Cd2 Nb4 33.Tc7 Db5 34.T7c2 (VD)

Cf4! 35.gf4 Tf4 36.De3 Dd5 37. Cgf3 Cg6 38.Tc5 Ch4 39.Rf1 Nd2 40.Cd2 Dg2 41.Re2 Cf5 (0—1). Cea mai bună partidă din finala primei ediţii a campionatului mondial feminin de şah prin corespondenţă.

827. INDIANA NIMZOVICI

L. Portisch M. Boboţov

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 b6 6.Cge2 Nb7 7.0—0 cd4 8.ed4 Ne7 9.d5!! (Nt) ed5 10.cd5 Cd5 11.Cd5 Nd5 12. Cf4! Nb7 (F) 13.Te1! → ± Cc6 14.Ch5! Rf8 (14...0—0 15.Cg7!!) 15.Cg7!! ± h6 (15...Rg7 16.Dg4 Rf8 17.Nh6 Re8 18.Dg7! +—) 16.Cf5 Ng5 17.Cd6 Dc7 18.Ng6!! (A 19.Cf7 +—) Ce7 19.Nf7 Th7 20.Nb3 Dc6 21.Cb7 Db7 22.Ng5 hg5 23.Dd3! Tg7 24.Te7!! Re7 25.Nd5!! (1—0). O victorie-fulger de mare importanţă teoretică.

828. INDIANA BENONI

S. Gligorici L. Kavalek

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. Cc3 ed5 5.cd5 d6 6.e4 g6 7.Cf3 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10. Cd2 Cbd7 11.a4 Ce5 12.Dc2 Ch5?! 13.Nh5 gh5 14.Cd1! (Nt) ± Dh4 (14...Nd7!? 15.Ce3 De7) 15.Ce3 Cg4 16.Cg4 hg4 (16... Dg4?! 17.f3 ±) 17.Cc4 Df6 18. Nd2 Dg6 19.Nc3 Nc3 20.bc3 b6 (20...De4 21.De4 Te4 22.Cd6 ±) 21.Tfe1 Na6 22.Cd2 Te5 23. f4! ± gf3 24.Cf3 Th5 25.Df2 Df6 26.Te3 Te8 27.Tae1 Df4 28. e5! +— de5 29.Te4 Df6 30.Dg3 Rh8 31.Ce5 Tg8 32.Tg4 Tg4 33. Cg4 Dg6 34.c4 Tf5 35.Ch6! Tf6 36.Te8 Rg7 37.Tg8 Rh6 38.Dh4 (1—0). Una din partidele de vîrf ale Olimpiadei.

829. INDIANA BENONI

P. Benkö **Th. Ghiţescu**

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5 4. Cc3 d6 (O deschidere care-l obligă pe negru să joace agresiv, altfel avantajul de spaţiu al albului decide) 5.g3 g6 6.Ng2 Ng7 7.Cf3 0—0 8.0—0 a6 9.Ce1 Ce8 10.Cd3 f5 11.a4 e4 12.Cf4 Cc7 13.h4 Cd7 ∓ 14.Db3?! (B 14.Dc2) Tb8 15.f3 ef3 16.ef3 Ce5 17.Td1 b6 18.Cce2 Nd7 19. Dc2 b5 20.ab5 ab5 21.cb5 Tb5 22.Ta2 (VD) Db8 ∓ (Ap) 23.

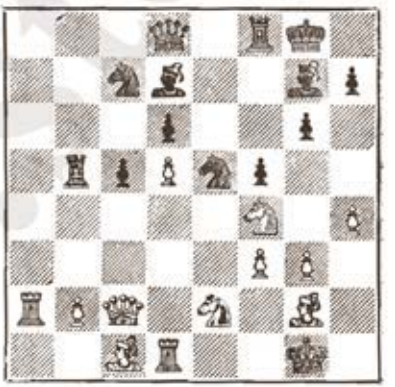

Nd2 Db7 24.Nc3 Ta8 25.Ta8 Da8 (→ Fd) 26.Dc1 Tb6?! (B 26...Db8) 27.b4! Ca6 28.bc5 Cc5 29.De3 (B 29.Cd4) Tb3! 30.Cd4 Ta3 31.De1 Da4! (Za) 32.Rh1 Tc3 (0—1). Una din cele mai bune partide ale maestrului român.

830. PARTIDA SPANIOLĂ

W. Browne K. Harandi

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 b5 6.Nb3 Nb7 7.d4! Cd4 8.Nf7! Rf7 9.Ce5 Rg8 10.Dd4 ± c5 11.Dd1 d6 12.Cg4 Ce4 13.f3 Cg5 14.Cc3 d5 15.De1 Cf7 16.Nf4 h5 17.Ce5 (A 18.Cg6) Df6 18.Cf7 Df7 19.Dd2 h4 20 Tae1 Th5 21.Ce2 Ne7 22.Cc1 Tf5 23.Cd3 g5 24.Ne5 h3 25. Ng3 hg2 26.Dg2 d4 (∞) 27.Ce5 Dh7 28.Cg4 Taf8 29.Te6 Nf6 30. Nd6! ± Ng7 31.Nf8 Tf8 32.b3 c4 33.bc4 bc4 34.Te7 d3 35.Ce5 Df5 36.Tb7 De5 37.cd3 cd3 38. Rh1 Df4 39.Td7 +— Df5 40. Td6 Tb8 41.Dg4 De5 42.Dc4! Rf8 43.Td5 De2 44.Tf5 (1—0). Un final de mare tensiune.

831. APĂRAREA SICILIANA

U. Andersson L. Portisch

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.Nb5 Cc6 4.0—0 Nd7 5.Te1 Cf6 6.c3 a6 7.Nf1 e5 (X d6) 8.h3 ⩘ h6?! 9. d4 Dc7 10.a4! g6 11.Ca3 Ng7 12.dc5 dc5 13.Cc4! Tb8 14.b4 cb4 15.cb4 Ne6 16.Cd6 Re7 17. Na3 Ce8 18.Cb7! Db7 19.b5 Rf6 20.bc6 Dc7 21.Ce5!! (1—0). Un K.O. neobișnuit pentru... ambii parteneri.

832. INDIANA DAMEI

W. Hug **V. Hort**

Skoplje, Olimpiada, 1972

1.c4 Cf6 2.Cf3 e6 3.g3 b6 4. Ng2 Nb7 5.0—0 Ne7 6.d4 0—0 7.Cc3 Ce4 8.Ce4 (Hort propune aici 8.Nd2!?) **8...Ne4 9.Nf4 d6 10.Dd2 Cd7 11.Tfd1?!** (Era mai indicat 11.Tac1!? sau chiar 11. b4) **11...h6!?** (Datorită inexactităților albului, negrul a preluat inițiativa) **12.Ce1 f5! 13.Ne4** (Hort propune 13.f3!?) **13...fe4 14.Dc2 Cf6 15.f3 g5** (Negrul a intrat în plină ofensivă) **16.Ne3 De8 17.Rg2 Dh5!** (Amenințările negrului încep să capete contur decizional) **18.h3 Dg6 19.Tac1 Tf7 20.fe4 g4 21.h4 c5!** („Zarurile au fost aruncate": în cîteva mutări negrul decide. VD) **22.**

Dd3 Ce4 23.Cc2 Taf8 24.Ng1 Nh4! (Poanta finală) **25.gh4 Tf3! 26.Ce3 Tg3 27.Rh1 Tf2!** Aici albul a înțeles că totul e pierdut și a renunțat la luptă. După „Informator", aceasta a fost cea mai bună partidă a Olimpiadei.

833. APĂRAREA SICILIANĂ

H. Ottevaere **H. Falleyn**

Corespondenţă, 1971/1972

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Nc4 Cc6 7.Ne3 Ng7 8.f3 0—0 9.Dd2 Nd7 10.Nb3 Da5 11.0—0—0 Tfc8 12.h4 Ce5 13.Rb1 Cc4 14.Nc4 Tc4 15.Cb3 (15.h5!? ∞) Dd8 16.g4 b5! 17.e5 Ce8 18.h5 Ne5 19.hg6 fg6 20.Cb5?! (B 20.Cd5! A Ce7) Ne6! 21.C5d4 Nf7 22.f4 Ng7 23.f5 Cf6 24.Th4?! (B 24.g5) a5 25.Dh2 a4 26.Cd2 Tb4! ∓ 27.Cc6 Na2!! 28.Ra2 a3! 29.b3 Dc7 —+ 30.Dg2 d5!! 31.Cb4 Dc3 32.Cc4 Ce4! 33.Cd5 Db2 (0—1). Premiul de frumuseţe al finalei campionatului Belgiei.

834. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Fl. Gheorghiu V. Korcinoi

Palma de Mallorca, 1972

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.g3 Cc6 6.Ng2 Cc7 7.d3 g6 8.Ne3! ± Ce6 9.0—0 Ng7 10.Ca4! ↗ Ccd4 11.Tc1 Da5 12.Cc5! Cf3 13.Nf3 Cc5 14.Tc5 Da2 15.b4! 0—0 16.Tc7! Nf6 17.Db1! Da4 18.Tfc1 Tb8 19.Dc2! Da3 20.Nh6! Ng7 21.Ng7 Rg7 (VD) 22.Dc5!! (După care negrul va asista la propria sa dramă) Db2 (F) 23.Da7 Nh3 24.Da1! Da1 25.Ta1 Tfc8 26.Te7! Tc2 27.Nd5 Tbc8 28.f4! Ng4 29.Ta7 Te2 30.Te2 Ne2 31.Tb7 Td8 32.Tf7 Rh6 33.Nc4 Nd3 34.Nd3 Td3 35.Rg2 Td2 36.Rh3

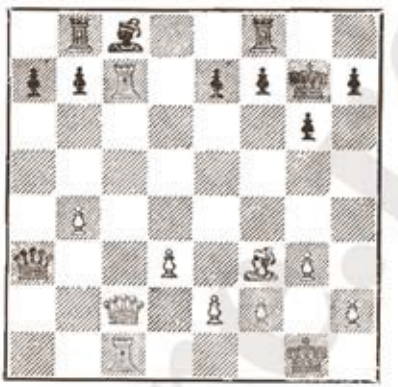

Tb2 37.Tb7 Tf2 38.b5! Tf1 39.Rh4 Tf3 40.h3 Tf2 41.Tf7 Tb2 42.g4 g5 43.fg5 Rg6 44.Tf6 Rg7 45.Tb6 Tb3 46.g6 h6 47.g5 (1—0). O foarte frumoasă partidă a marelui maestru Florin Gheorghiu.

835. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Karpov S. Gligorici

San Antonio, 1972

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d3 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Cf1 Cc5 13.Nc2 Te8 14.Cg3 Nf8 15.b4!? ↗ Ccd7 16.d4 h6! 17.Nd2 Cb6 18.Nd3 Tc8 (De reţinut manevrele poziţionale deosebit de complicate, tipice partidelor între mari maeştri) 19.Dc2 Dd7 20.Tad1 Dc6?! 21.Ne3! Ca4 22.Tc1 Cb6 23.Db1 Dd7 24.Cd2 c5 25.bc5 dc5 26.d5 Ca4 27.c4 b4 28.Tf1 Dc7 29.f4 Cd7 30.Dc2 Cc3 31.f5! Cf6 32.Ce2 Ce2 33.Ne2 Nd6 34.g4 Rf8 35.h4 Re7

36.g5 hg5 37.hg5 Cd7 38.Ng4 Tg8 39.Rf2 Th8 40.Th1 Tcg8 41. Dd1 Rd8 42.Dg1 Cb6 43.Th2 De7 44.Cb3 Rc7 45.Rf3! (VD)

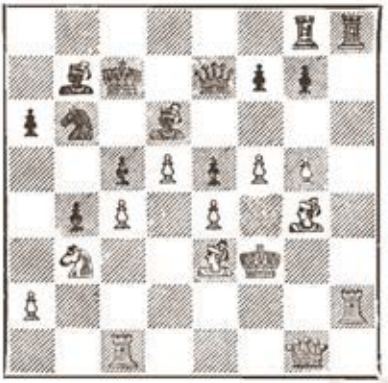

Cd7 46.a3! +— ba3 47.Ta2 Th4 48.Ta3 Tgh8 49.Tb1 Tb8 50.De1 Tg4 51.Rg4 Nc8 52.Da5 (1—0). O partidă jucată după toate regulile „școlii clasice", caracteristică pentru stilul lui Karpov.

836. DESCHIDEREA SOKOLSKI

S. Cîmpeanu **Gh. Varabiescu**
Iași, 1972

1.b4 e5 2.Nb2 Nb4 3.Ne5 Cf6 4.c4 0—0 5.e3 d5 6.Cf3 Ne7!? (A c7—c5) 7.Ne2 c5 8.Nb2 Cc6 9.cd5 Cd5 10.a3 (V 10.0—0 Nf6 11.d4 Ng4 ∓) Nf6 11.Dc2 Te8! 12.Cc3 Cc3 13.Nc3?! (B 13. dc3) Cd4! ∓ 14.Db2 Nf5 15. Tc1? (B 15.ed4 Nd4 ∓) Ce2 16.Re2 Nd3 17.Rd1 Te6! 18.Ce1 c4 19.Cf3 Dd5! 20.Tg1 Tb6 21. Da2 Nc3 22.Tc3 Td8! 23.Tc1 Tf6 24.Tc3 Tf3!! —+ 25.Td3 Dd3 26.gf3 c3 27.Dc2 Dd2 28. Dd2 Td2 29.Rc1 Tf2 30.Td1 Td2! 31.Td2 cd2 32.Rd2 Rf8 33. Rd3 Re7 34.Rc4 Rd6 35.Rb5 g5! 36.a4 f5 37.h3 h5 38.Rc4 g4 39. fg4 fg4 40.hg4 h4 (0—1). O partidă care se pare că pune sub semnul întrebării viabilitatea Deschiderii Sokolski.

837. INDIANA BENONI

L. Portisch B. Larsen
San Antonio, 1972

1.d4 e6 2.c4 c5 3.d5 ed5 4. cd5 d6 5.Cc3 g6 6.Cf3 Ng7 7. Nf4 Cf6 8.Da4! Nd7 9.Db3 Dc7 10.e4 0—0 11.Ne2 Ch5 12.Ne3 Ca6 13.Cd2 f5!? (Ambii jucători se dezvoltă ... agresiv) **14. ef5 gf5 15.Nh5 f4 16.0—0 fe3 17.fe3 Cb4?!** (Inexact! 17...Nf5!? sau 17...e4!? menținea echilibrul, care acum se va înclina brusc în favoarea albului. VD)

18.Cce4! a5 19.Cg5 a4 20.Dc4 h6 21.Ce6 Ne6 22.de6 d5 23.Nf7 Rh8 24.Dh4 De5 25.Cf3! De3 26. Rh1 Cd3 (Aici „contraofensiva neagră" s-a terminat şi albul şi-a reluat atacul, care de astă dată va fi decisiv) **27.Tae1! Ce1 28.Te1 Dd3 29.Dh5 a3 30.b3 Nc3 31.e7 Rg7 32.ef8D Tf8 33. Nd5!** (Se ameninţă 34.Te7!) **33...Ne1 34.De5 Tf6 35.De7** şi negrul a cedat, deoarece la 35... Rg6 urmează 36.Ce5 cu cîştig. Partida a fost clasificată pe primul loc în „Topul Informator" al celui de al doilea semestru din 1972.

838. INDIANA NIMZOVICI

B. Spasski **M. Tal**

Tallin, 1973

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Ng5 h6 5.Nh4 c5 6.d5 b5!? (Tal nu se dezminte, activizînd partida chiar din deschidere) **7. de6 fe6 8.cb5 d5!** (În locul modestei 8...Da5) **9.e3 0—0 10. Cf3?!** (Mutare „naturală", dar inexactă; trebuia 10.Nd3 sau 10. a3) **10...Da5 11.Nf6 Tf6 12.Dd2 a6 13.ba6 Cc6!** (Tal mai sacrifică un pion, temporar, pentru iniţiativă) **14.Ne2 d4! 15.ed4 Tf3! 16.Nf3 cd4 17.0—0 dc3 18. bc3 Nc3 19.Dd6 Ta6 20.Nc6 Nb4!** (După „masacrul" din centrul tablei negrul a rămas cu doi nebuni pentru turn, dar lipsa pionilor dă partidei, în continuare, aspectul unei „lupte în deşert" cu consecinţe nu tocmai clare. VD) **21.Db8 Tc6 22. Tac1 Nc5 23.Tc2 Da4 24.Db3**

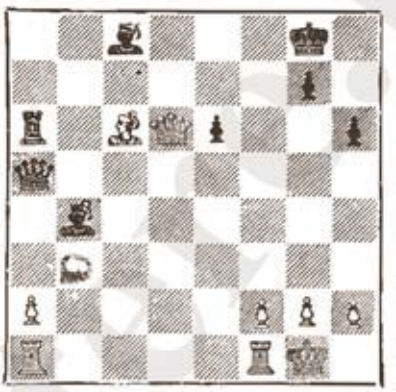

Df4 25.Dg3? (O inexactitate care va fi exploatată precis de negru; dădea unele şanse 25. Db5!?) **25...Df5 26.Tfc1 Nb7! 27.Df3 Dg5 28.Db3 Tc7!** (După care negrul a intrat într-un final cîştigat) **29.g3 Nf2! 30.Rf2 Df6 31.Re1 De5 32.Rf1 Na6! 33. Rg1 Dd4 34.Rg2 De4 35.Rg1 Nb7 36.h4 Dh1 37.Rf2 Tf7 38. Re2 De4** şi albul a cedat, oferindu-se lumii şahiste cea mai frumoasă partidă a primului semestru al anului 1973, după părerea juzilor de la „Sahovski Informator".

839. INDIANA REGELUI

J. Smejkal **A. Planinci**

Ljubljana/Portoroz, 1973

1.Cf3 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.0—0 d6 6.d4 Cbd7 7.Cc3 e5 8.e4 Te8 9.h3 (B 9.Ne3 Cg4 10.Ng5 f6 11.Nc1 ±; 9.d5

Cc5 10.Ce1 ±) ed4 10.Cd4 Cc5 11.Te1 a5 12.Dc2 c6 13.Ne3 a4 14.Tab1 (14.Tad1 Cfd7 15. Te2!? Da5 16.Ted2 Db4 17.Cb1 Cb6 18.Ca3 ±) Nd7!? 15.b4 ab3 16.ab3 De7! 17.Tbd1?! (17.f3!? Ch5 18.Rh2 f5!? ∞) Cfe4! ∓ 18.Nf4 f5 19.Ce4 (19.f3 Nd4 20. Td4 Df6 ∓) Ce4 20.f3 g5 21.Nc1 (21.fe4?! gf4! 22.Cf5 Nf5 23.ef5 De1 24.Te1 Te1 25.Rf2 Tea1 ∓) Nd4 22.Td4 De5! ∓ (22...Df6 23. Ted1) 23.Nb2 (23.Tdd1?! Dc3 24. Te2 Cg3 25.Te8 Ne8 26.Dc3 Ce2 27.Rh2 Cc3 28.Td6 f4 29.h4) Ta2! 24.Dc1 Dg3 25.Te2 c5 26. Td1 f4! —+ (VD) 27.fe4 f3 28.

Td3 (28.Dc3 Tb2 —+) Tf8 29.Tf2 Nh3 30.Tdd2 Tf4 31.Dc3 Tb2! 32.Tb2 Ng2 33.Tg2 f2 34. Tbf2 Dc3 35.Tf4 h6 36.Tf5 Db3 37.Td5 Dc4 38.Td6 Dc1 (0—1). O „execuție" de o înaltă . . . ținută artistică.

840. APĂRAREA SICILIANĂ

R. Calvo L. Kavalek

Las Palmas, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Dc7 8.De2!? Cbd7 9.0—0—0 Ne7 10.g4 h6?! (B 10...b5!?) 11. Nh4 g5?! (B 11...Cc5!?) 12.fg5 Ch7 13.Cf5!! +— ef5 14.Cd5 Dd8 15.ef5 Ce5 16.Ng3!! Ng5 17.Rb1 0—0 18.h4 Nf6?! (B 18... Ne7! ±) 19.g5! hg5 20.hg5 Ng5 21.Ne5 de5 22.Dg4! Rg7 23.f6! Rg8 24.De4! (1—0). Premiul de frumusețe al turneului.

841. PARTIDA SPANIOLĂ

N. Pâdevski **H. Mesing**

Vrnjacka Banja, 1973

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.c3 f5 5.d4 fe4 6.Cfd2 Ne7 7.d5 Cf6!! → 8.dc6 bc6! 9.Ne2 d5 10. Cb3 c5 11.Ng5 0—0 12.C1d2 a5 13.a4 De8! 14.Cf1 (A 15.Nf6 U Dd5) Dg6! 15.h4 h6 16.Nh5 Ch5 17.Ne7 Cf4!! 18.Nf8 Ng4!! 19. Dc2 (19.f3 Cg2 —+) Cg2 20. Rd2 Tf8 21.Rc1 Ce1!! (0—1); 22.Dd2 Cd3 23.Rb1 Tf2 —+. O violentă ofensivă, deosebit de originală.

842. APĂRAREA OLANDEZĂ

E. Torre **R. Byrne**

Leningrad, 1973

1.g3 f5 2.Ng2 Cf6 3.c4 e6 4. b3 Ne7 5.Nb2 0—0 6.f4?! (B 6. Cf3) d5! 7.Cf3 c5! 8.0—0 b6! 9. e3 Nb7 10.De2 Cc6 11.Cc3 Dd7 12.Cd1?! (B 12.d3 =) Tad8 13.

Cf2 Ce4?! (B 13...dc4) 14.d3 Cf2 15.Rf2!? Nf6 16.Nf6 Tf6 17.cd5 Dd5!? → 18.Ce5 Dd6 19.Nc6 Nc6 20.Tg1 Nb7 21.g4 Dc7! 22. Tg3 Td5 23.Tag1? (B 23.Db2) Te5! 24.fe5 De5! ∓ 25.gf5 Tf5 26.Re1 Tf7 ∓ 27.Dc2 g6 28.e4 Na6! (→ X d3) 29.T1g2 Da1 30. Re2 Tf1 31.Dd2 Tb1 32.Dg5 Te1 33.Rf3 Dd1 34.Rf4 Tf1 35.Re5 Da1 36.Re6 Nc8 37.Rd6 Tf6 38. Rc7 Ne6! 39.d4 Dd4 40.Td2 Tf7 41.Rb8 De4! (0—1). O „călătorie regală" de la f2 la b8, care nu se vede prea des în marile turnee!

843. INDIANA DAMEI

B. Larsen — I. Radulov

Leningrad, 1973

1.c4 Cf6 2.Cf3 e6 3.b3 Ne7 4.Nb2 0—0 5.Cc3 d5 6.e3 b6 7.d4 Nb7 8.Nd3 c5 9.0—0 Cbd7 10.De2 Ce4?! (B 10...Tc8) 11.cd5 ed5 12.Tfd1 ± Cc3 13.Nc3 Tc8 14.Tac1 Tc7!? 15.dc5! bc5 16. Dc2! g6?! (B 16...h6) 17.e4! ± Da8 18.Dd2! („Mutarea critică" a partidei) Nf6 19.Df4! Dd8 20.Na5 +— Cb6 21.b4!? Ne7 22.ed5 Nd6 23.Dh6! cb4 24.Cg5 f5 25.Ce6 Dd7 26.Tc7! (1—0). „O excelentă realizare a lui Larsen" — Gheorghiu.

844. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Korcinoi — R. Hübner

Leningrad, 1973

1.c4 Cf6 2.Cc3 c5 3.Cf3 g6 4.e4 Ng7 5.d4 cd4 6.Cd4 Cc6 7. Cc2 d6 8.Ne2 Cd7 9.Nd2 Cc5 = 10.b4 Ce6 11.Tc1 0—0 12.Cd5 Ced4 13.Cd4 Cd4 14.Ng5 Te8 15.0—0 Ne6 16.Te1 Ce2 17.Te2 Dd7 18.Td2 Nd5 19.Td5 De6 20. Dd3 ± Tac8 21.Ne3 a6 22.h3 Tf8 23.g4 Df6 24.Ng5 Db2 (B 24...De6 ±) 25.a3 Tc7 26.c5! Tfc8 27.Rg2 Nf8 28.cd6! ed6 (28...Tc1 29.Nc1 Dc1 30.d7 Td8 31.Tc5! A 32.Tc8) 29.Tc7 Tc7 30.e5! Tc2 31.Nd2! de5 32.Td8 Rg7 33.De3! Ne7 34.Dh6 Rf6 35.Dh4! Re6 (VD) 36.Te8! Td2

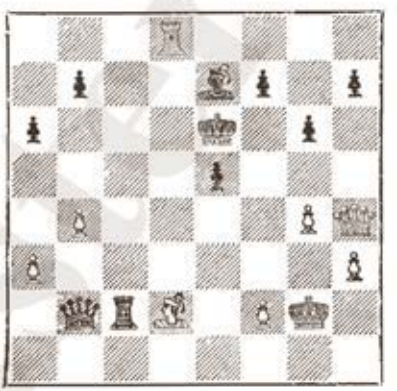

37.De7 Rd5 38.Td8 (1—0). Cea mai bună partidă a Interzonalului, clasificată astfel de „Informator".

845. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Timman — L. Polugaevski

Hilversum, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Cbd7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 b5 10.Nd3 Nb7 11.The1 h6 12.Dh3! (O noutate din „Laboratorul

olandez") 0—0—0 13.Nf6 Cf6 14.Cd5! Da5? (B 14...Cd5 15. ed5 Nd5 16.a4! ±) 15.Cb3! (1—0). Cea mai scurtă partidă... pierdută de marele maestru sovietic, după care tînărul maestru olandez a intrat în stima opiniei șahului mondial, deși la acest turneu... s-a clasat pe ultimul loc.

846. INDIANA REGELUI

V. Korcinoi **Th. Ghițescu**

Bath, 1973

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3 0—0 6.Ne2 e5 7. 0—0 ed4 8.Cd4 Te8 9.f3 c6 10. Rh1 d5 11.cd5 cd5 12.Nb5 (B 12.Ng5) Cbd7 13.ed5 a6 14.Na4 b5 15.Cc6 Db6 16.Nb3 Nb7 (∞) 17.a4 Cc5 18.Ng5 Cb3 19.Db3 Nc6 20.dc6 Dc6 = 21.ab5 ab5 22.Ta8 (22.Db5 Ta1! 23.Ta1 Db5 24.Cb5 Tb8 =) Ta8 23.Tc1 h6 24.Ne3 Dc4 25.Dd1? (B 25. Db5 =) b4 ∓ 26.Ca4 De6 27. Cb6 Te8! 28.Cc4?! (28.Ng1!?) Tc8 29.Dd3 Cd5 30.Nd2 Nb2!! —+ 31.Te1 Cf4! 32.Dc2 Dc4 33.Te8 Rh7 (0—1). O victorie cu trei semne de exclamare.

847. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Savon **H. Mecking**

Petropolis, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Cbd7 8.De2 Dc7 9.g4 b5 10. a3 Ne7 11.Ng2 Nb7 12.0—0—0 Tc8 13.Nh4?! (B 13.Nf6; 13. The1) Dc4 14.Dc4?! Tc4 15.Nf3 Cc5 ∓ 16.Ne2 (16.The1 Cfe4 ∓) Cfe4 17.Ce4?! (B 17.Ne7) Ne4 18.Ne7 Cb3 —+ 19.Rb1 Td4 20. Nd6 Nh1 21.cb3 Td1 22.Nd1 Rd7 23.Ne5 f6 24.Nc3 Ne4 25. Ra2?! Rc6 26.a4 Td3 27.Ne2 e5 28.fe5 fe5 29.Ne5 Td2 30.Nf1 Td1 31.ab5 ab5 32.Nh3 b4 33. Ng7 Td7 (0—1). O partidă remarcabilă a „învingătorului de la Petropolis".

848. APĂRAREA GRÜNFELD

L. Portisch B. Ivkov

Petropolis, 1973

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.c4 c6 5.0—0 0—0 6.d4 d5 7. Da4 Cbd7 8.cd5 Cb6 9.Da3 cd5 (9...Cbd5 10.Cc3 a5!? A Cb4) 10. Cc3 Cc4 11.Db4 e6 12.Nf4 ± Te8 13.Ce5 Nf8 14.Db3 Cd6 15. Ng5 Ne7 16.Tfd1 Cf5?! (B 16... Db6) 17.e4!? Ce4 18.Ne7 De7 19.Ce4 de4 20.Ne4 Td8 21.Dc3 (A d4—d5) Cd6 22.Ng2 Nd7 23. Da3 Ne8 24.Tac1 Rf8 25.d5! ± ed5 26.Td5 f6 (26...Cf5 27.Dc3 Rg8 28.Cg4 +—; 27...Td5? 28. Cg6 fg6 29.Dh8 Rf7 30.Nd5 +—) 27.Cd3 Nc6 28.Te1 Dc7 29.Cf4! Nd5 30.Nd5 Te8 31.Ce6 Te6 32.Te6 Td8 33.Tf6 Rg7 34. Df3 Td7 (34...Dc1 35.Rg2 Db2? 36.Td6 Td6 37.Df7 A Df8 +—) 35.Tf8 Cf5 36.Tg8 Rh6 37.Ne6 (1—0). Una din cele mai bune partide ale Interzonalului.

849. APĂRAREA ALEHIN

D. Bronştein L. Liubojevici

Petropolis, 1973

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4. c4 Cb6 5.f4 de5 6.fe5 c5 7.d5 e6 8.Cc3 ed5 9.cd5 c4 10.Cf3! Ng4! 11.Dd4 Nf3 12.gf3 Nb4 13.Nc4 0—0 14.Tg1 g6 (S-a ajuns la o poziţie „sălbatică" în care mintea omenească poate născoci tot felul de „trăznăi". VD) **15.Ng5!!**

(Startul unei combinaţii deosebit de frumoase şi corecte) **15... Dc7 16.Nb3 Nc5 17.Df4 Ng1 18. d6 Dc8 19.Re2?!** (Avînd partida „în mînă" albul îşi permite o relaxare; era mai bine 19. 0—0—0! Nc5 20.e6 ef6 21.De5 Te8 22.Nh6 Dd7 23.Ce4 cu şanse de cîştig) **19...Nc5?!** (Dădea o mai îndelungată rezistenţă 19...Dc5! 20.e6 C8d7!!) **20. Ce4!** (Decisiv) **20...C8d7 21.Tc1 Dc6 22.Tc5 Cc5 23.Cf6 Rh8 24. Dh4 Db5 25.Re3!! h5 26.Ch5 Db3 27.ab3 Cd5 28.Rd4 Ce6 29. Rd5 Cg5 30.Cf6 Rg7 31.Dg5 Tfd8 32.e6 fe6 33.Re6 Tf8 34. d7 a5 35.Cg4 Ta6 36.Re5 Tf5 37.Df5 gf5 38.d8D fg4 39.Dd7 Rh6 40.Db7 Tg6 41.f4** şi în sfîrşit negrul a pus capăt îndelungatei şi inutilei sale agonii. Partida a intrat pe primul loc în „Topul Informator" al celui de al doilea semestru al anului 1973.

850. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Filip **M. Taİ**

Soci, 1973

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.g3 Ne6 4.b3?! (B 4.Ng2) d5! 5.Ng2! d4!! 6.Cb1?! (6.Nb7) Cc6 7.d3 Dd7 8.a3 a5 9.Dc2 Ne7 10.Cd2 f5 ∓ 11.Cgf3 Ch6 12.0—0 0—0 13. Nb2 Cg4 14.Tad1 Tad8 15.Tfe1 Nc5 (As) 16.Cg5 e4! 17.Cf1 De7 18.Ce6 De6 19.h3 e3!! ∓ 20.hg4 f4!! 21.Nd5 Td5 22.cd5 ef2 23. Rf2 fg3 24.Rg1 (24.Rg3 Nd6 —+) Dg4 25.dc6 Dh3! (A 26... Tf1! —+) 26.e4 Tf2! 27.Df2 gf2 28.Rf2 bc6 29.Te2 Dh4! 30.Cg3 Nd6 31.e5! Ne5 32.Tg1 g6 33. Te4?! (B 33.Te5) Dh2 34.Tg2 Ng3! 35.Rf3 Dh3!! —+ 36.Tg3 Df1 37.Rg4 Df5 38.Rh4 Dh5 (0—1). O partidă originală care a făcut ocolul Pămîntului imediat după „naşterea" ei.

851. INDIANA NIMZOVICI

A. Şaşin V. Korcinoi

U.R.S.S., 1973

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 c5 6.Cf3 d5 7.

0—0 Cc6 8.a3 cd4 9.ed4 (9. ab4 dc3 10.bc3 ±) Nc3 10.bc3 dc4 11.Nc4 Da5 12.Nb2 e5 13. Te1 Ng4 (13...ed4 14.cd4 ±; 13...e4!? 14.Cd2 Ng4 15.Dc2 Nf5) 14.h3 Nf3 15.Df3 Tad8 16. Na2! (16.Tad1 Td6! 17.d5 e4 18. Dg3 Tfd8 19.Na2 Cd5 20.Nd5 Td5 21.c4 Tg5 ∓; 16...Td7 17. d5 e4 18.dc6 ef3 19.cd7 Dc7 20. Na2! Cd7 21.Te7 Db6 22.Tdd7 Db2 23.Tf7 +—) Td7 (16... ed4 17.cd4 Cd4 18.Nd4 Td4 19. Te7 Cd5 20.Tb7 ±) 17.Te2 Tfd8 (17...ed4 18.cd4 Td4 19.Te7! Ce7 20.Nd4 Cfd5 =) 18.Tae1 ed4 (18...Db6 19.De3 ±) 19.cd4 Db6 (19...Cd4? 20.Nd4 Td4 21.Te8 +—) 20.Dc3! (A 21.d5) Cd4 (20...Td4 21.Dg3 +—) 21.Te7 Te7 22.Te7 Cf5! 23.Tf7! (23.Te5 Td1 24.Rh2 Cd6 ∓) Td1 24. Rh2 Dd6!?! (24...Cg4!? 25.hg4 Dd6 26.Dg3! Cg3 27.Td7 Rf8 28. Ng7 Re8 29.Td6 Cf1 30.Rh3 Td6 31.g5 Td2 32.Ng8 Tf2 33. Nh7 ∞) 25.g3 Cg4 26.Rg2 Ch4 27.gh4 Dh2 28.Rf3 Df2 29.Re4 (29.Rg4? Tg1 30.Rh5 g6 31.Rh6 Dh4 +) De2? (29...Te1 30.Rd5!! Ce3 31.Rd6 Cc4 32.Dc4 Db6 33.Rd7 Td1 34.Nd4!! Td4 35. Dd4 Dd4 36.Rc8 +—) 30.Rf4 Tf1 31.Rg5 h6 32.Rg6 Ce5 33. De5 Tg1 34.Dg5! Db2 35.Tg7 (1—0). O partidă deosebit de instructivă chiar și pentru... Korcinoi!

852. APĂRAREA SICILIANA

B. Spasski N. Rașkovski

Moscova, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Dc7 8.Nd3 Cbd7 9.De2 b5 10.0—0—0 Nb7 11.The1 Ne7 12.e5! (12.Rb1 Cc5 ±) de5 13.fe5 Cd5 14.Ne7 (14.Ce6! fe6 15.Dh5 ±) Cc3 (14...Ce7 15. Dg4 A Ce6 ±) 15.Dg4! ± Cd1 16.Ce6! Dc6?! (16...fe6 17.Nd6 Db6! 18.Dg5 Cf6 19.Dg7 +—; 18.De6! Rd8 19.Nf5 Nc6 19.De7 Rc8 20.Td1 +—) 17.Cg7 Re7 18.Dg5 f6 (18...Rf8 19.Cf5 +—) 19.ef6 Rd8 20.f7 Rc7 21.Df4 (1—0). O partidă „fioroasă", în care negrul, tot un mare maestru al șahului, a fost pur și simplu spulberat.

853. PARTIDA SPANIOLĂ

E. Gheller P. Keres

Moscova, 1973

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 d6 7.c3 0—0 8.d4 Cd7?! 9.Ne3! Nf6 10.Cbd2 Te8?! (10...ed4!? 11.cd4 Cb6 12.Nc2 ±) 11.d5! ± Ce7 12.b4 (12.c4 c5) g6 (12...Cg6 13.g3 ±) 13.c4 c6 14.Tc1 Ng7 (14...cd5?! 15.ed5 Cf5 16.c5 A c6 ±; 15...b5 16.Nb3 ±) 15.c5! ± (↗ Fd) dc5 16.bc5 cd5 17.ed5 Cd5 18.Ng5 Ce7 (18...Nf6 19. Ce4! Ng5 20.Cfg5 Ce7 21.Nd7 Nd7 22.Dd7 +—; 18...Da5 19. Cc4 Dc5 20.Cce5 +—) 19.Ce4 h6 20.Cd6! hg5 (20...Tf8 21.Ne7

A Cc8 +— ; VD) 21.Cf7! +— Da5 (21...Rf7 22.Cg5 Rf6 23.Ch7

Rf7 24.Nb3 +—; 21...Dc7 22. C7g5 A Nb3 +—) 22.C7g5 Tf8 23.Nd7 Da2 24.Te2 Da3 (24... Dd5 25.Td2 +—) 25.Te3 Db4 (25...Da2 26.Tc2 Dd5 27.Td3 +—) 26.Nc8 Tac8 27.Dd7 Cf5 (27...Tfe8 28.De6 Rh8 29.Cf7 Rh7 30.C3g5 Rg8 31.Ch6 Rh8 32.Dg8! Tg8 33.Chf7 #) 28.De6 Rh8 29.Dg6 (1—0). A treia partidă a anului, după clasamentele „Informator".

854. APĂRAREA SICILIANĂ

W. Lombardy M. Quinteros

Manila, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Ne7 8.Df3 h6 9.Nh4 Dc7 10. 0—0—0 Cbd7 11.Ne2! Tb8 12. Dg3 Tg8?! (B 12...b5) 13.Thf1! b5?! (Nt) 14.Ce6!! ± fe6 15. Dg6 Rd8 (15...Rf8 16.e5! de5 17.f5! e4 18.Nf6 gf6 19.Dh6 Tg7 20.fe6 +—; 18...Cf6 19.Nh5 +—) 16.e5 de5 (16...Ce8 17.De6 +—) 17.f5! ef5 (17...Dc6 18.Nf6 Nf6 19.Nf3 Db6 20.fe6 De6 21. Nd5! Ng5 22.Dg5 hg5 23.Ne6 Te8 24.Ng4 +—) 18.Nf6 Nf6 19.Cd5 Dc6 20.Tf5 (A 21.Cf6) Tf8 (20...Ng5 21.Tg5!) 21.Ng4! +— Tb6 22.Tf6! gf6 (22...Tf6 23.Dg7 Te6 24.Nh5! +—) 23. Dg7 (1—0); 23...Te8 24.Cb6 Db6 25.Td7 +—. O miniatură foarte frumos finisată de campionul mondial de juniori ai anilor 1957/1959.

855. APĂRAREA SICILIANĂ

D. Velimirovici E. Vasiukov

Tbilisi, 1973

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 e6 5.Cc3 a6 6.Ne2 Dc7 7.0—0 b5 (7...Cf6) 8.Cc6 Dc6 9.Nf3 Nb7 10.Nf4! d6 11.Te1 (A Cc3—d5) e5 12.a4! b4 13.Cd5 ef4 14.c3! b3 15.e5! 0—0—0 16. Db3! Rb8 17.Cb4! Dd7 18.Nb7 Rb7 (18...Db7 19.Cc6 Rc7 20. Db7 Rb7 21.Cd8 U 22.Cf7 +—) 19.Cd5 Ra8 20.Cb6 Ra7 21.Cd7 Td7 22.Tad1 (1—0). O „scurtă" fără cusur!

856. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Karpov B. Spasski

Moscova, 1973

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10.d3 Nb7 11.Cbd2 Cbd7 12.Cf1 Te8 13.Cg3 Cc5 14.Nc2 Nf8 15. b4 Ccd7 16.d4 h6 17.Nd2 Cb6

18.Nd3 g6 19.Dc2 Cfd7 20.Tad1 Ng7 21.de5 de5 22.c4 bc4 23. Nc4 De7?! (23...Cc4) 24.Nb3! c5 25.a4 c4 (25...cb4 26.a5 Tac8 27. Da2 Ca8 28.Nb4! ±) 26.Na2 Nc6 27.a5 Na4 28.Dc1 Cc8 29. Nh6 Nd1 30.Td1 Cd6? (30...Ta7 31.Ng7 Rg7 32.Dc4 ±) 31.Ng7 Rg7 (VD) 32.Dg5! +— f6 33.

Dg4 Rh7 34.Ch4! (1—0). Cea mai bună partidă jucată de Karpov în 1973, după aprecierea „Informator"-ului.

857. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Karpov W. Uhlmann

Madrid, 1973

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4. ed5 ed5 5.Cgf3 Cc6 6.Nb5 Nd6 7.dc5 Nc5 8.0—0 Cge7 9.Cb3 Nd6 10.Ng5 0—0 11.Nh4 Ng4 12.Ne2 Nh5 (Nt; Tr 12...Db6 13. Ne7!?) 13.Te1 Db6 14.Cfd4 Ng6 15.c3! ± Tfe8 16.Nf1 Ne4 17. Ng3 Ng3 18.hg3 a5?! (B 18... Tad8!?) 19.a4 Cd4 20.Cd4! (20. cd4 Cc6 =) Cc6 (20...Db2? 21.Cb5 A 22.Te2) 21.Nb5 Ted8 22.g4! Cd4 23.Dd4 Dd4 24.cd4 Tac8 25.f3 Ng6 26.Te7 ± b6 27. Tae1 h6 28.Tb7 Td6 29.Tee7 h5 30.gh5 Nh5 31.g4! Ng6 32.f4 +— Tc1 33.Rf2 Tc2 34.Re3 Ne4 (34...Te6 35.Te6 fe6 36.Tb6 +—) 35.Tf7 Tg6 36.g5 Rh7 37. Tfe7 Tb2 38.Ne8 Tb3 39.Re2 Tb2 40.Re1 Td6 41.Tg7 Rh8 42. Tge7 (1—0). Pentru această realizare Karpov a primit premiul revistei spaniole „Jaque".

858. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Tal M. Stean

Hastings, 1973/1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Cbd7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 b5 10.Nb5! ab5 11.Cdb5 Db8 12.e5 Nb7 13.De2 de5 14.Dc4 Nc5 15. Nf6 gf6 16.Td7!! Ne3 17.Rb1! Rd7 18.Td1 Nd4 19.fe5 fe5 20. Cd4 ed4 21.Dd4 Re7 22.Dc5 Rf6 23.Tf1 Rg6 24.De7 f5 25.De6 Rg7 26.De7 Rg6 27.h4! Ta5 28. h5 Rh5 29.Df7 Rh4 30.Df6 Rg3 31.Dg5 Rh2 32.Dh4 Rg2 33.Tf2 (1—0). „Un șuvoi de sacrificii explozive" — R. Byrne.

859. PARTIDA SPANIOLĂ

L. Liubojevici J. Durao

Orense, 1974

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.0—0 Cd4 5.Cd4 Nd4 6.c3 Nb6 7.d4 c6 8.Na4 d6 9.Ca3 Nc7 10. d5! (O noutate teoretică după care albul preia ferm inițiativa) **10...Nd7 11.dc6 bc6 12.Cc4 De7**

13.f4! Cf6 14.fe5 de5 15.b3! Nb6 (Deşi negrul a răspuns la toate atacurile cu cele mai bune mutări, totuşi presiunea albului creşte necontenit) **16.Rh1 Ce4 17.Na3! De6 18.Dd3! f5** (După 18...Cf2 19.Tf2 Nf2 20.Cd6 Rd8 21.Df3 albul cîştigă) **19.Tae1! Nc7** (Din nou negrul este prompt în răspuns, dar albul a văzut ceva în plus. VD) **20.**

Tf5!! (Foarte frumos şi decisiv) **20...Df5 21.Te4 0—0—0 22.Cd6 Nd6 23.Da6! Rc7 24.Da7 Rc8 25. Nb5!!** şi deoarece după 25...cb5 26.Da6 Rc7 urmează 27.Nd6 +, negrul a oprit ceasul de control. Partida a obţinut primul loc în „Topul Informator" din semestrul I.1974.

860. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Planinci J. Timman

Wijk aan Zee, 1974

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Ce7 7. Cf3 Cbc6 8.Ne2 Da5 9.Nd2 c4 10.Cg5 h6 11.Ch3 Cg6 12.0—0 (12.a4!?) Nd7 13.Nh5 Cce7 14. a4 0—0—0 15.f4 Thg8 16.Cf2 Rb8 17.De1! (A Nd2—c1—a3) Tc8 18.Nc1 Dd8 19.Cd1 f5 20. Ce3?! (B 20.Na3 A Nd6, Cb2, a5, Ca4 → Fd) Ch8! 21.Na3 g5! ∞ 22.a5 Ne8 23.Ne8 De8 24.Db1 gf4 25.Tf4 Ceg6 26.Tf1 h5 27.Rh1 f4?! (B 27...Cf7!) 28. Cd1 Ch4 (28...Cf7) 29.Nd6 Ra8 30.Cb2! ± ↗ Cf7 31.Ca4 Cd6 32.ed6 (32.Cb6 Rb8) Dg6 33. Tf2 Cg2 34.d7! +— Tcd8 35. Cc5 Tb8 36.d8D! Tgd8 37.Tg2 Df7 38.Db6! f3 39.Tf2 Df4 40. Ce6 (1—0). De remarcat stilul agresiv al lui Planinci, care a făcut multe „victime" în rîndul marilor maeştri.

861. GAMBITUL DAMEI

L. Portisch T. Petrosian

Palma de Mallorca, meci (10), 1974

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 Cbd7 7.Tc1 a6 8.c5 c6 9.Nd3 b6 10. cb6 c5 11.0—0 c4 12.Nc2 Cb6 13.Ce5 Nb7 14.f4 Tb8?! (14... Cfd7!? 15.Dh5 f5 ±) 15.f5! ± Cbd7 16.Nf4 Tc8 17.Df3 ef5 18. Nf5 Ce5 19.de5 Ce4 20.Ce4 de4 21.Dh3 +— g6 22.Tcd1! Db6 23.Td7 Tce8 24.e6! gf5 25.Te7 Te7 26.Dg3 Rh8 27.Nh6 fe6 28. Nf8 Td7 29.Nh6 Da5?! (29... Dc5!?) 30.Db8 Dd8 31.De5 Rg8 32.De6 Tf7 33.Tf5 (1—0). Cea mai bună partidă din meci.

862. APĂRAREA SICILIANĂ

D. Klostermann P. I. Popescu

Corespondență, 1973/1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.g4 b5 11.Nf6 Cf6 12.g5 Cd7 13.f5! Cc5 14.f6 gf6 15.gf6 Nf8 16.Cf5! (Se pare, o nouă linie de joc) ef5 17.Cd5 Db7 18.ef5 Rd8 19.Ng2 Nd7 20.The1 Nc6 21.De3 Rd7 22.b4! Ca4 23. Ce7!! Ng2 24.Td6! Rd6 25.De5 Rd7 26.Td1 Re8 (26...Nd5? 27. Td5 Dd5 28.Dd5 +—) 27.Cc8 Ne7 28.Cd6 Rf8 29.fe7! (1—0). O mai mult decît remarcabilă realizare românească.

863. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Byrne **B. Spasski**

San Juan, meci (3), 1974

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10. d4 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Nc2 Te8 13.Cf1 Nf8 14.Cg3 g6 15.b3 (15.a4) Ng7 16.a4 d5 17.de5 Ce4 18.Ne4 de4 19.Ng5 ef3!? 20.Nd8 Tad8 21.ab5? (B 21.e6!) Ce5 22. ba6 Td1 23.Ted1 Na8 ∓ 24.gf3 Cf3 25.Rf1 Nc3 26.Tac1 Cd2 27. Rg1 Na5 28.b4 Cf3 29.Rf1 Ch2 30.Rg1 Cf3 31.Rf1 Nb6 32.Tc2 Ch2 33.Rg1 Cf3 34.Rf1 Rf8 35. Ce2 Ch2 36.Rg1 Cf3 37.Rf1 Ne4 38.Ta2 Ch2 39.Rg1 Cf3 40.Rf1 Ch4 41.Cf4 Nf3 —+ 42.Td3 g5 43.Ce2 Ng2 44.Re1 Cf3 45.Rd1 Ce5 46.Tc3 Nd5 47.Td2 Nc4 48. Ta3 Ta8 49.f4 gf4 50.Cf4 Ta6 51.Ta6 Na6 52.Cd5 Nc4 53.Cb6 cb6 54.Td6 b5 55.Rd2 Cg6 56. Re3 h5 (0—1). „Cea mai bună partidă din meci" — Keres și Nei.

864. INDIANA REGELUI

Th. Ghițescu W. Lombardy

Olot, 1974

1.c4 g6 2.e4 Ng7 3.d4 d6 4. Cc3 Cf6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 c5 8.g4! h5 9.h3 a6 10.a4 Ch7 11.h4! (→ X g5) hg4 12.fg4 f5 13.g5 fe4? (X e4; B 13...f4) 14. Ng2! Tf7 15.Ne4 Cf8 16.h5 Db6 (VD) 17.h6! (Începutul unei

combinații memorabile) Nh8 18.h7! Rg7 (18...Th7 19.Th7!! Rh7 20.Dh5 Rg8 21.Ng6 Db2 22.Ne8! +—) 19.De2 Tf5 20. Cf3 Dd8 21.Dh2 Rf7 22.Rd2! b5 23.Nf5 Nf5 24.Ch4 b4 25.Ce2 Cc6!? 26.Taf1! Ce7 27.Cg3 b3 28.Chf5 Cf5 29.Cf5 Da5 30.Re2

gf5 31.Dh5 (1—0). O partidă de mare maestru! Premiul de frumuseţe al turneului.

865. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov — **B. Spasski**

Leningrad, meci (1), 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.f4 Cc6 9.Ne3 e5!? 10.Cb3 a5 11.a4 Cb4 12.Nf3 (B 12.Rh1 Ne6 13.f5 Nd7 14. Nc4 ±) Ne6 13.Rh1 Dc7 14. Tf2 Tfd8 15.Td2 Nc4! = 16. Cb5?! (16.Ne2 =) Nb5 17.ab5 a4!? 18.Cc1 d5!! ∓ 19.fe5 Ce4 20.c3 (F) Cd2 21.Nd2?! (F; 21. Dd2 d4!) De5! 22.cb4!? Db2 23. Cd3 Dd4 24.Ta3 Db6! ∓ 25. De2 Te8!? 26.Nd5 Nb4 27.Nf7 Rf7 28.Df3?! (28.Dh5!?) Rg8 29. Nb4 Db5 ∓ 30.h3 Tad8 31.Nd2 Dd5 32.Df2 b5 33.Na5 Td7 34. Cf4 Tf7!? 35.Tf3 Dc4 36.Nd2 b4 37.Db6 b3 38.Rh2 Dc2 39. Nc3!? De4 40.Dd6 h6 41.Nb2 Dc2 42.Dd5 Df5 43.Dc6 Dd7 44. Dg6 Tee7! 45.Da6 Db7! 46.Da4 Te4 47.Db3 Tb4! 48.De6 Tb2 —+ 49.Tg3 Tb6 50.De3 Rh7 51.De3 Td6 52.Dc5 De7 53.Db4 Dd7 54.Ch5 Tg6 55.Tg6 Rg6 56. Cg3 Dd3 57.h4 Rh7 58.h5 Td7 59.Dc5 Td4 60.De7 Tg4 61.De5 Th4 62.Rg1 Dd1 63.Rf2 Dd4 (0—1). O luptă „pe viaţă şi pe moarte" între un fost şi un viitor campion mondial, în care „fostul" i-a dat o lecţie „viitorului"!

866. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov — **B. Spasski**

Leningrad, meci (9), 1974

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.f4 Cc6 9.Ne3 Nd7 10.Cb3 a5 11.a4 Cb4 12.Nf3 Nc6 13.Cd4 g6?! (B 13...Dd7 A Tfc8) 14.Tf2 e5 15.Cc6 bc6 16.fe5 de5 17.Df1! ± Dc8 18.h3 Cd7 19. Ng4 h5 20.Nd7 Dd7 21.Dc4 Nh4 22.Td2 De7 23.Tf1 Tfd8 (VD)

24.Cb1!! (A c2—c3, Td2—e2, Cb1—d2—f3—g5) Db7 25.Rh2 Rg7 26.c3 Ca6 27.Te2! Tf8 28. Cd2 Nd8 29.Cf3 f6 30.Td2 Ne7 31.De6! +— Tad8 32.Td8 Nd8 33.Td1 Cb8 34.Nc5 Th8 35. Td8! (1—0); 35...Td8 36.Ne7 Te8 37.Df6 Rh7 38.Df7 Rh6 39. Ng5 +. O partidă în care viitorul campion mondial... şi-a arătat colţii.

867. APĂRAREA SICILIANĂ

W. Browne **L. Polugaevski**

Las Palmas, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne3 e6 7.f4 b5 8.a3 Nb7 9.Nd3 Cbd7 10.Df3 Tc8! 11.0—0 Ne7 12.Tae1 Cc5 13.Rh1?! (13.g4!? g6 14.g5 Cfd7 15.Dg3 e5 ∞; B 13.Nf2! 0—0 14.Dh3 d5 15.e5 Cfe4 16.Ne4 Ce4 17.Ce4 de4 18.Td1 ±) 0—0 14.Dh3 Dd7! 15.Nc1?! (15. e5? Cd3 16.ef6 Ce1 —+; 15. Nf2! A 16.Nh4) Nd8 16.f5 e5 17.Cf3 Te8 18.Dg3 Rh8 19. Ng5 Dc7 20.Dh4 Rg8 21.Dg3 Ch5 22.Dg4 Ng5 23.Dh5 (23.Dg5 Cf6) Nf6 24.g4?! (B 24.Cd2) g6 25.Dh3 d5! ∓ 26.g5 (26.ed5 e4 27.Ce4 Ce4 28.Ne4 Te4! 29.Te4 Nd5 ∓ ↗) Ng7 27.f6 Nf8 28. ed5 e4! 29.Ne4 (29.Ce4 Nd5 ∓) Ce4 30.Te4 Te4 31.Ce4 Nd5 ∓ 32.Cc3 Nb7 33.Rg2 Td8 34. Tf2 Te8 35.Dg3 Dc4 36.Cd1 Te1 37.Cc3 Te3 —+ 38.h4 h5 39.gh6 Rh7 40.Cd1 Tf3! 41.Tf3 De2 42.Cf2 Nc5 (0—1).

868. PARTIDA SPANIOLĂ

C. H. O'D. Alexander I. Nun

Corespondență, Olimpiada, 1972/1974

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.0—0 Ng4 6.h3 h5 7.c4 Df6 8.Db3 0—0—0 9.Nc6 bc6 10.Ch2 Nd7 11.De3 Rb7 12. Cf3 Ne7 13.d4 ed4 14.Cd4 g5!?! 15.Db3 Ra7 16.Da4 Rb7 17.Db4 Ra7 18.Cc3 Tb8 19.Da4! Rb7 20.Td1 g4 21.Cd5! +— cd5 22. Dd7 dc4 23.Cc6! (1—0). Un atac abia vizibil, dar de o forță teribilă!

869. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

L. Liubojevici L. Day

Montreal, 1974

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.Cc3 d6 4.f4 a6 5.Cf3 b5 6.Nd3 Nb7 7.a4 b4 8.Ce2! Cd7 9.c3 bc3 10.bc3! c5 11.Tb1 Tb8 12.0—0 e6 13.f5! gf5 14.ef5 e5 (E 15.fe6 fe6 16. Cg5!; VD) 15.Tb7!! ↗ ± Tb7

16.Na6 Tc7 17.de5 Ce5 (17...de5 18.Nb5!) 18.Nb5 Rf8 (F; 18... Cd7 19.Dd6!) 19.Cg5! (A 20.Ce4 d5 21.Na3!) Cf6 20.Cf4! (A 21. Cfe6!) Rg8 21.Cd5! h6 22.Cf6! Nf6 23.Ce4 Rg7 (23...d5 24. Dd5!) 24.Nf4! ± De7 25.Te1 (A 26.Te3) h5 26.h3 Tcc8 27.Te3 +— Tcd8 28.Tg3 Rf8 29.Cf6 Df6 30.Ng5!! (1—0). O demonstrație de artă șahistă.

870. GAMBITUL DAMEI

V. Vaisman — R. Grabczewski

Puchar Wroclawia, 1974

1.Cf3 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 d5 4.d4 c5 5.cd5 Cd5 6.e4 Cc3 7. bc3 cd4 8.cd4 Cc6 9.Nc4 b5!? 10.Ne2! a6 11.0—0 Nb7 12.a4 b4 13.d5! ed5 14.ed5 Ca5 15. Nb5!! (Splendid) ab5 16.Te1 Rd7 17.Ce5 Rc7 18.Dc2! Cc4 19. Cc4 bc4 20.Dc4 Rb8 21.Nf4 Ra7 22.Dd4 Ra6 23.Nc7 (1—0). Pentru această frumoasă realizare maestrul român, cîştigătorul turneului, a fost distins cu premiul de frumuseţe.

871. INDIANA NIMZOVICI

T. Petrosian — I. Balaşov

U.R.S.S., 1974

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 d5 6.Cf3 0—0 7. 0—0 dc4 8.Nc4 Cc6 9.Nd3! (Nt) cd4 (9...De7!?) 10.ed4 Ne7 11. Te1 ± b6 12.a3 Nb7 13.Nc2 Tc8 14.Dd3 Te8?! (14...g6!?) 15. d5! ± ed5 (15...Ca5 16.de6 Dd3 17.ef7 Rf7 18.Ce5 Rg8 19.Nd3 +—) 16.Ng5 Ce4 (16...g6 17. Te7 +—) 17.Ce4 de4 18.De4 g6 19.Dh4 Dc7 20.Nb3! h5 (20... Nf8 21.Nf4! +—) 21.De4 Rg7 22.Nf7! Rf7 23.Nh6!! +— Dd6 24.Dc4 Rf6 25.Tad1 Cd4 26.Dd4 Dd4 27.Td4 Tc5 28.h4! (1—0).

872. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Pavlov — G. Sax

Nisa, Olimpiada, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.f4 Cc6 7. Ne3 a6?! (B 7...Ne7) 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Nd7 10.g4! h6 11.h4 h5 12.g5 Cg4 13.Nh3 b5 14. The1! Ca5?! 15.g6! 0—0—0 16. Ng4 hg4 17.Dg4 b4 18.Cce2 e5 19.Cf5 Cc4 20.Nf2 Da5 21.Rb1 b3 22.ab3 Cd2 (VD) 23.Td2!!

Dd2 24.gf7 ± Rb7 25.Dg1! d5 26.fe5 de4 27.Cfd4 Nc5 28.Ne3! Da5 29.e6 Ne6 30.Ce6 Ne3 31. Cd8 Td8 32.Dh1 +— Ra7 33. Cc3 Nc5 34.De4 Dc7 35.Td1?! (B 35.Tf1!) Td1 36.Cd1 Df7 37. Cc3 Df2 38.b4 Df1 39.Ra2 Df7 40.Dd5! Dd5 41.Cd5 Nf2 42.h5 Rb7 43.Rb3 Rc6 44.Rc4 Rd6 45. c3 (1—0). Ingeniosul sacrificiu 23.Td2!! „trădează" calităţile de mare maestru ale jucătorului român.

873. APĂRAREA SICILIANĂ

D. Velimirovici — B. Kazzaz

Nisa, Olimpiada, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4

Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.Nd3 b5 11.The1 Nb7 12.Dg3 (12.Cd5!?) 0—0—0 (VD) 13.

Nb5!! (Nt) ab5 14.Cdb5 Db6 15. e5! d5 16.f5!! Ch5 17.Dh4 Ng5 18.Dg5 Ce5 19.Dh5 d4 20.Te5 dc3 21.Cc3 Td1 22.Dd1 Td8 23. De1 +— ef5 24.Tf5 Dh6 25. Rb1 Dh2 26.Tf7 Dg2?! 27.De6 Rb8 28.De5 (1—0). Una din cele mai valoroase noutăți teoretice ale Olimpiadei.

874. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Jansa **S. Gligorici**

Nisa, Olimpiada, 1974

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Cb8 10. d4 Cbd7 11.Cbd2 Nb7 12.Nc2 c5 13.Cf1 Te8 14.Cg3 Nf8 15.b3 g6 16.d5 Cb6 17.De2 a5 18.Nd3 b4 19.Nb5 Te7 20.Nd2 Ng7 21.a3! bc3 22.Nc3 (VD) Cbd5!? (O deosebit de valoroasă noutate teoretică) 23.ed5 Cd5 24.Nb2 Db6

25.Ce4 Cc7!? 26.Na4 d5 27.Ced2 e4 28.Ng7 Rg7 29.Ch2 Ce6 30. Tac1 f5 31.f3 c4 32.Df2 Df2 33. Rf2 Cc5 34.fe4 Cd3 35.Re2 Cc1 36.Tc1 cb3 37.Nb3 Na6 38.Re3 de4 ∓ 39.Tc5 Td8 (A 40...Td3 —+) 40.Nc4 Nc4 41.Cc4 Td3 42.Re2 Tc3! 43.Cf1 Tc2 44.Re1 e3! 45.Te5 Te5 46.Ce5 f4 47.g3 e2! 48.Cd2 fg3 49.Re2 g2 50. Cef3 Ta2! 51.Rf2 Ta3 52.Rg2 a4! (0—1). Încă un succes prestigios al „șefului șahului iugoslav contemporan" și... al „Laboratorului Gligorici".

875. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Stean W. Browne

Nisa, Olimpiada, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cbd7 7.Nc4 e6 8.0—0 h6?! (B 8... Da5 ±) 9.Nf6! Cf6 10.Nb3 b6 11.f4 Nb7 12.Dd3 Ne7 13. Ce6! ± fe6 14.Ne6 (A 15.e5) b5 15.e5 Db6 16.Rg1 de5 17.Dg6 Rd8 18.Df7! +— Dc5 19.fe5

Ng2 20.Rg2 Tf8 21.Tad1 Rc7 22.Dg7 Tg8 23.ef6! Tg7 24.fg7 Nd6 25.Tf7 Rc6 26.Nd5 Rb6 27. Na8 Dg5 28.Rh1 Ne5 29.b4 a5 30.Tb7 Rc6 31.g8D Dg8 32.Tb8 (1—0). Partidă distinsă cu „Premiul Turover", atribuit în premieră pentru cea mai bună realizare a anului.

876. INDIANA REGELUI
(la alb)

A. Planinci W. Lombardy

Nisa, Olimpiada, 1974

1.g3 d5 2.Ng2 Cf6 3.d3 c6 4.Cd2 g6 5.Cgf3 Ng7 6.0—0 0—0 7.e4 de4 8.de4 Cfd7 9.a4! c5 10.Cc4 Cc6 11.a5 Cd4 12. Cfd2 Ce5 13.Ce3 Cec6 14.c3 Ce6 15.Cdc4 Ce5 16.Ce5 Ne5 17.f4 Nc7 18.Db3 c4 (18...Na5? 19. Td1 Dc7 20.Cd5 +—) 19.Cc4 Dd3? +— 20.Ne3! Dd7 21.e5 Cd8 22.a6! De6 23.Tfd1 Nb6 24. Nd5! Ne3 25.Ce3 Db6 26.Db6 ab6 27.ab7! (1—0). Premiul de frumuseţe al Olimpiadei.

877. APĂRAREA RUSĂ

D. Browne A. Bisguier

Chicago, 1974

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ce5 d6 4.Cf3 Ce4 5.d4 d5 6.Nd3 Ne7 7. 0—0 Cc6 8.c4 Cb4?! (B 8...Ng4) 9.cd5 Cd3 10.Dd3 Dd5 11.Te1 Nf5 12.Cc3 Cc3 13.Dc3 c6?! (13...Ne6! 14.Dc7 Nd6 ±. VD) 14.Nh6!! ± Tg8?! (14...gh6?! 15.Te5 Dd7 16.Tae1 Ne6 17.d5! etc. +—; 14...Ne4!? 15.Ng7 Tg8

16.Te4! ±) 15.Te5 Dd7 16.Tae1 Ne6 17.Cg5!! ± 0—0—0 18. Cf7! Nf7 19.Te7 Dd4 20.Tf7 Dc3 (20...gh6 21.Db3 +—) 21. bc3 gh6 22.Tb1 Tg5 23.h4! +— Tb5 24.Tb5 cb5 25.Th7 Td1 26. Rh2 Td2 27.Th6 Ta2 28.h5 Tf2 29.Th8 Rc7 30.h6 Rb6 31.Rh3 a5 32.g4 b4 33.cb4 ab4 34.Te8 Tf1 35.Rg2 Tf7 36.g5 Tf5 37.h7 Tg5 38.Rf3 Th5 39.h8D Th8 40. Th8 (1—0). Una din cele mai bune partide ale celei de a doua jumătăţi a anului 1974, disputată în finala S.U.A.

878. APĂRAREA ALEHIN

B. Ivkov J. Timman

Amsterdam, 1974

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.c4 Cb6 5.f4 Nf5 6.Cc3 e6 7. Cf3 de5 8.fe5 Nb4 9.Nd3 Nd3?! (B 9...c5!?) 10.Dd3 c5 11.0—0!? cd4 12.Ce4! +— (A 13.c5!) C6d7 13.Cfg5 (→ f7) Ce5 14. Dg3! Cbd7 15.Nf4! Db6 (15... Da5?! 16.a3 Ne7 17.b4 Dc7 18.

Cf7! +—) 16.Ne5 f6 17.Nd6! fg5 (17...Nd6 18.Cd6 Re7 19. Tae1! ±) 18.Nb4 Db4 19.Cd6 Re7 20.Tf7 Rd8 21.Dg5 Rc7 22. Cb5 Rc8 23.Taf1 b6 24.Td7! Rd7 25.Dg7 (1—0).

879. APĂRAREA SICILIANĂ

Al. Kociev **A. Miles**

Manila, C.M. (j), 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7. f3 0—0 8.Dd2 Cc6 9.g4 e6 10. Cdb5?! (B 10.0—0—0) d5 11. Nc5! a6! 12.Nf8 Rf8! 13.ed5 ed5 14.Ca3 b5! 15.Cd1 b4! 16.Cb1 Ng4! → 17.Ng2! De7 18.De3 Ce4!! ∓ (VD) 19.fe4?! (B 19.c3)

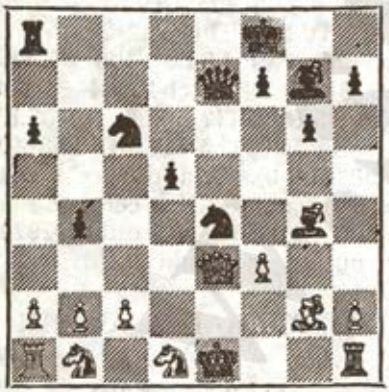

Nd1 20.Cd2 Nc2 21.Tc1 d4 22. Dh3 d3! 23.0—0 Rg8 24.e5! Td8! 25.e6! fe6 26.Tce1 Cd4 27. Rh1 Cf5! 28.Te4 Dg5 29.Cf3 Dh6! —+ 30.Th4! De3! 31.Tb4 d2! 32.Cd2 Dh3 33.Nh3 Td2 34. Te1 Nf8! 35.Tb8 Rf7 36.Tb7 Ne7 37.Nf1 Na4! 38.Tb6 Nd6! 39.Te2 Td1! 40.Rg2 Nb5 41.Tf2 Nc5! 42.Tb7 Rf6 43.Nb5 ab5 44. Te2 Tg1 45.Rh3 g5 46.Tg2 Td1! (0—1). Cea mai bună partidă a noului campion mondial de juniori.

880. INDIANA NIMZOVICI

M. Quinteros **Z. Ribli**

Montilla-Moriles, 1974

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 c5 5.dc5 0—0 6.Nf4 Ca6 7.a3 Nc3 8.Dc3 Ce4 = 9.Dd4 Cac5 10.Td1 (10.b4!? Cb3 11. De4 Ca1 12.Ne5! a5! 13.Na1 ab4 ∞) d5! 11.b4 Ca4 12.f3 Cec3! ∓ 13.Td3 f6! 14.Nd2 e5 15.Dh4 d4 16.e3 Nf5! 17.Nc3 Cc3! (17...Nd3?! 18.Nd3 Cc3 19. Dh7 Y) 18.Td2 de3!! ∓ 19.Td8 Tad8 20.Ne2 Td2! 21.g4 Nd3! —+ 22.Rf1 Ce2! 23.Ce2 Te2 24.Rg1 Td8! (0—1). Premiul pentru cea mai bună partidă a turneului.

881. INDIANA REGELUI

(la alb)

Elisabeta Polihroniade

Anne Sunnucks

Medellin, Olimpiada, 1974

1.e4 e6 2.d3 d5 3.Cd2 c5 4. g3 Cc6 5.Ng2 h6?! 6.Cgf3 Nd6 7.0—0 Cge7 8.Te1 0—0 9.c3 f5?! 10.Cb3 b6 11.De2 Nd7 12. a4 Cg6 (X d5) 13.ed5 ed5 14. Cg5!! hg5 15.Nd5 Tf7 16.Dh5 Cce7 (B 16...Ch8) 17.Te7! Ne7 18.Dg6 Df8 19.d4! Tc8 20.dc5 bc5 21.Ca5 f4 22.Cc4 Nf6 23.

Cd6 Ne8 24.Cc8 c4 25.Nf4! Dc5 26.Ne4 Dc8 27.Dh7 Rf8 28.Nd6 Te7 29.Nd5 Nf7 30.Dh8 (1—0). „A fost o partidă frumoasă" — Sunnucks.

882. APĂRAREA ALEHIN

Gertrude Baumstarck Ira Levitina

Medellin, Olimpiada, 1974

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4. Cf3 g6 5.Nc4 Cb6 6.Nb3 d5 7. a4 a5 8.Cc3 Ng7 9.0—0 0—0 10.Te1 Ng4 11.h3 Nf3 12.Df3 e6 13.Dg3 c5 14.Ng5 De8 15.dc5 Cc8 16.Tad1 Ca6 17.Dh4 Cc5 18. Nd5! (Un sacrificiu care... încheie partida) ed5 19.Cd5 Ce6 20.Cf6 Nf6 21.ef6! Rh8 22. Dh6 Tg8 23.Te4 (1—0). O partidă remarcabilă care demonstrează nivelul ridicat atins de şahul feminin din România.

883. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov V. Korcinoi

Moscova, meci (2), 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 („Dragonul", una din preferinţele lui Korcinoi) **6.Ne3 Ng7 7.f3 Cc6 8.Dd2 0—0 9.Nc4 Nd7 10.h4!** (Cea mai ascuţită schemă de atac) **10...Tc8 11.Nb3 Ce5 12.0—0—0 Cc4 13.Nc4 Tc4 14.h5!** (Un sacrificiu util pentru deschiderea coloanei „h") **14...Ch5 15.g4 Cf6 16.Cde2!** (O noutate experimentată deja de Karpov cu mult succes) **16...Da5 17.Nh6 Nh6 18. Dh6 Tfc8 19.Td3!** (O excelentă mutare profilactică, care demonstrează deosebitul simţ poziţional al lui Karpov) **19...T4c5** (În această poziţie aparent echilibrată, albul dezlănţuie un atac năpraznic. VD) **20.g5!! Tg5**

21.Td5!! (Poanta atacului, după care albul cîştigă forţat ca într-un studiu de final) **21...Td5 22.Cd5 Te8 23.Cef4! Nc6 24.e5!! Nd5** (După 24...de5 25.Cf6 ef6 26.Ch5!! albul cîştigă) **25.ef6 ef6 26.Dh7 Rf8 27.Dh8** şi negrul a cedat. O strălucită realizare a lui Karpov şi o „lovitură la plex" dată susţinătorilor „Dragonului"... şi lui Korcinoi. Cea mai bună partidă a anului.

884. APĂRAREA OLANDEZĂ

K. Robatsch V. Jansa

Soci, 1974

1.c4 f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 g6 4. b3 Ng7 5.Nb2 0—0 6.Ng2 d6 7. d4 c6 8.0—0 Rh8 (O mutare

profilactică care-i va fi fatală regelui negru) **9.d5 Da5 10.Cc3** (Pe fondul unei mutări banale, albul pregătește o capcană teribilă. VD) **10...Cd5?!** (Experi-

mentatul mare maestru ceh nu sesizează cursa) **11.cd5 Nc3 12. Dd2!!** (Mutarea a căzut ca un trăsnet din senin! Negrul este pierdut) **12...Dd5 13.Nc3 e5 14. Ce5!** (1—0). O miniatură de antologie.

885. APĂRAREA ALEHIN

D. Marjan **M. Șubă**

Novi Sad, 1974

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4. c4 Cb6 5.f4 de5 6.fe5 Nf5 7.Cc3 e6 8.Ne3 (B 8.Cf3) Nb4 9.Cf3 c5 10.Db3?! cd4 11.Cd4 Dh4 12. g3?! De4 13.Rf2 Nc3 14.Ng2 Dd4! 15.Nd4 Nd4 16.Re2 C8d7 17.Thd1 Ne5 18.a4 Tc8 19.a5 Cc5 20.Db5 Cbd7 21.Nb7? a6!! 22.Db4 Tc7 23.Td7 Cd7 24.Re3 —+ Ne4! 25.Re4 Tb7 26.Db7 Cc5 27.Re5 Cb7 (0—1). O încheiere elegantă.

886. APĂRAREA GRÜNFELD

M. Quinteros **L. Portisch**

Manila, 1974

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.c4 d5 6.d4 Cc6?! (Nt; Tr 6...c6; 6...dc4) 7.Ce5?! (B 7.cd5 Cd5 8.e4 Cb6 9.d5 Ce5 10.Cd4 ±) dc4! 8.Cc6 bc6 9. Nc6 Tb8 10.Cc3 Nh3 11.Te1?! (11.Ng2 Ng2 12.Rg2 Cd5 =) Cg4! 12.e3 e5! ∓ 13.Nf3?! (B 13.Ng2 Ng2 14.Rg2 ed4 15.ed4 Ch6 16.Da4!) ed4 14.ed4 Cf2! ∓ 15.Rf2 Nd4 16.Te3 (16.Ne3? Tb2 17.Rg1 Nc3 —+) Te8 17. Cd5 Nc5 18.b4 cb3 19.Na3 Ne3 20.Ce3 b2! 21.Tb1 Dg5 22.De2 Da5! —+ 23.Nb2 Da2 24.Dc2 Te3! 25.Re3 Nf5 26.Ne4 Db3! (26...Te8? 27.Dc3!) 27.Db3 Tb3 28.Rf4 Ne4 29.Re4 a5 30.h4 h5 31.Rf4 a4 32.Tc1 Tb2 33. Tc7 a3 34.Ta7 a2 35.g4 Tb4 36.Rg5 Tg4 37.Rh6 Rf8 38. Ta2 Th4 (0—1).

887. INDIANA BENONI

Fl. Gheorghiu U. Andersson

Manila, 1974

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4. Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.Nd3 0—0 7. h3!? e6 8.Cf3! ed5 9.ed5 Te8 10.Ne3 Nh6 11.0—0! Ne3 12.fe3 (Momentul critic al partidei) De7 13.e4 Cbd7 14.Tf2 Tf8 15.Dd2 Ce8 16.Taf1 a6 17.a3 (Strategia lui Florin Gheorghiu readuce în actualitate unele

partide ale lui Alehin) Ta7!? (O reacţie originală) 18.Nc2 f6 19.b4 b6 20.Na4 Cg7 21.Nc6 Tc7 22.Ca4 Ch5 23.Nd7 Nd7 24.Cb6 Cg3 25.Te1 Ne8 ± (VD) 26.e5!! (O străpungere

spectaculoasă) fe5 27.Ce5! Dg7 28.Tf8 Df8 29.Cg4 +— Ch5 30.De3 Cg7 31.bc5 dc5 32. De5 Tb7 33.Ch6 Rh8 34.Tf1 (1—0). O partidă modernă, în care un duel subtil de cunoştinţe în deschidere este magistral exploatat, strategic şi tactic, în jocul de mijloc, care i-a adus marelui maestru român premiul de frumuseţe al turneului.

888. PARTIDA PIONULUI DAMEI

R. Vaganian V. Kupreicik

Leningrad, 1974

1.d4 Cf6 2.Ng5!? c5?! (2...g6; 2...d5) 3.d5 Db6 4.Cc3! Db2!? 5.Nd2 Db6 6.e4 d6 7.f4 g6?! (7... e6 ±) 8.e5 ± de5 9.fe5 Cfd7 10. Cf3 Ng7 11.Tb1 Dd8 12.e6! fe6 13.Cg5! Cf6 14.Nb5 Rf8 15.de6 a6 16.Ne3!! Da5 17.0—0! h6 18. Dd3! +— Rg8 (18...hg5 19.Dg6 Ne6 20.De8 ∓) 19.Dg6 Ne6 20. Ce6 Th7 21.Tf6! Cd7 22.Nd7 (1—0). Premiul de frumuseţe al finalei Campionatului U.R.S.S.

889. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Urzică M. Ghindă

Ploieşti, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.g4 h6 (B 6... a6!) 7.h4 Ne7 8.Tg1 d5 9.Nb5 (Începutul unui foarte complicat joc de gambit) Rf8 10.e5 Cfd7 11.Nf4 Db6 12.Dd2 Cc6 13.Nc6! bc6 14.g5 hg5 15.Ng5 Nb4 16.Df4 ± c5 17.Nd8! Da6 18.Tg7!! Rg7 19.Dg5 Rf8 20.Ne7 Re8 21.Nd6 Cf6 22.Df6 Nc3 (22...Db7 23.Dh8 Rd7 24.Ce2 d4 25.0—0—0 +—) 23.bc3 Db7 24. Cc6! Rd7 25.Ca5! (1—0). O partidă din finala celui de-al 38-lea campionat naţional, care readuce în actualitate şahul romantic de altădată, atît de mult îndrăgit.

890. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Bellon S. Hamann

Costa Brava, 1974

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7. C1c3 a6 8.Ca3 Ne7 9.Ne2 0—0 10.0—0 Dc7?! (B 10...b6; 10... Nd7) 11.Ne3 Nd7 12.Tc1 Tfb8 13.g4 Ne8 14.f4 Cd7 15.g5 Cc5

16.Cc2 Da5 (A b7—b5) 17.De1! b5?! 18.b4! Cb4 19.Cb4 Db4 20. Cd5 De1 21.Ce7 Rf8 22.Tfe1 Re7 23.e5! Ce4 24.ed6 Cd6 25. Nc5 (O legare care reprezintă poanta combinației) Tbc8 26. Na3 Tab8 27.cb5 Tc1 28.Tc1 ab5 29.Nb4 Td8 30.Nf3 f6 31.h4 e5 32.fe5 fe5 33.Nd5 Ng6 34. Tc7 Td7 35.Tc8 (A 36.Tg8) Nf7 36.Nc6 Ta7 37.Nb5 Tb7 38.a4 h6 39.Tc6 Td7 40.Tb6 Td8 41. Tb7 Re6 42.Nd6 hg5 43.Nb4 Td4 44.a5 Tg4 45.Rf2 Tf4 46. Re3 g4 47.Tb6 (1—0). Un instructiv exemplu pe tema legării. Partida a primit unul din premiile de frumusețe ale turneului.

891. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

A. Miles — A. Beliavski

Hastings, 1974/1975

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.c4 0—0 5.Cc3 d6 6.0—0 Cc6 7.d3 e5 8.Tb1 h6 (8...a5!) 9.b4 Ne6 10.b5 Ce7 11.a4 Dc8?! (11... Dd7) 12.Na3 Cd7 13.Cd2 ± Tb8 14.Cd5 Te8 15.Ce4! f5 16.Cec3 Rh7 17.a5 Nf7 18.Ce7 Te7 19. b6! ab6 20.ab6 Ta8 21.Cb5 Cb6 22.Cd6 ± De6 (22...Dd7!?) 23. Dc1 cd6 24.Tb6 e4 25.Td6 De5 26.Tb6 Da5 27.Tb3 Da4 28.Ne7 Db3 29.Db1 Da4 30.Db7 +— Ta7 31.Db4 Dd7 32.Nd6 Ta2 33. de4 Tb2 34.Dc5 fe4 35.Ne4 Te2 36.Nd5 Tc2 37.Nf4 Nd5 38.Dd5 Da7 39.Ne3 Da2 40.Tc1 Tc1 41. Nc1 Db1 42.Dd2 Nf8 43.Db2 De4 44.Dc3 Ng7 45.Db4! Nd4 46.Na3 Dd3 47.Db7 Rh8 48.Dc8 Rh7 49.Dd7 Rh8 50.De8 Rh7 51. Df7 Rh8 52.Ne7 Ng7 53.Dd5 Db3 54.h4 Rh7 55.Nc5 h5 56. Ne3 Db1 57.Rg2 Db3 58.Dc6 (1—0). Un duel tactico-strategic de înaltă factură între doi foști campioni mondiali de juniori.

892. INDIANA DAMEI

R. Vaganian — **A. Planinci**

Hastings, 1974/1975

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.Cf3 cd4 4.Cd4 e6 5.Cc3 Nb4 6.Cb5?! (B 6.Nd2; 6.g3) 0—0 7.a3 Nc3 8. Cc3 d5 = 9.Ng5 h6 10.Nf6 Df6 11.cd5 ed5 12.Dd5?! (B 12.e3 =) Td8 13.Df3?! (13.Db3 ∞) Db6! ∓ ↗ 14.Td1 Td1 15.Cd1 Cc6 16.De3 (VD) Cd4!! ∓ 17.De8

Rh7 18.e3 Cc2 19.Rd2 Nf5!! —+ 20.Da8 Dd6 21.Rc1 Ca1 22.Db7?! (22.Nc4 Dc5 23.b3 Cb3 —+) Dc7!! (0—1). O miniatură cu un veritabil studiu de final.

893. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Timman W. Browne

Wijk aan Zee, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.Nd3 h6 11.Dh3!? Cb6 12.Nh4 (Nt; Tr 12.The1) e5 13.Cf5 Nf5 (13...g6!? 14.Ce7 Nh3 15.Nf6 Ne6! ∞) 14.ef5 Cfd5?! (14...ef4 15.Df3 0—0—0 16.Df4 d5 ±) 15.Cd5 Cd5 16.fe5 de5 17.Ne7 De7 18.Na6! ± Ta6 19.Td5 0—0 20.a3 Tc8 21.Te1 Tac6 22.Te2 Dg5 23.Rb1 Df4 24.Dd3 f6 (F) 25.Td2 (A Db3 U Td8) Rh7 26.g3 Dg4 27.Tb5 Tc4 28.Tb7 e4 (28...Te4 29.Tg7 +—) 29.De2 Df5 30.g4 De6 31.b3! T4c7 32.Tb4 e3 33.Dd3 Rh8 34.Te4 Dc4 35.De4 ed2 36.Dd3 +— Ta7 37.Rb2 Tca8 38.a4 Tb8 39.Ra3 Tbb7 40.Dd2 Td7 41.Df4 Ta5 42.b4 Te5 43.a5 Td1 44.Dc4 Ta1 45.Rb2 Tee1 46.Dc8 Rh7 47.Df5 Rh8 48.c3 Ta4 49.Dc2 Tea1 50.Db3 Rh7 51.c4 Rg8 52.b5 Ta5 53.b6 Th1 54.b7 Th2 55.Dc2 (1—0). Aşa a apărut „Laboratorul Timman", se pare o... sucursală a „Casei Euwe". Noutatea teoretică 12.Nh4! îl readuce din nou pe Timman în atenţia lumii şahiste.

894. APĂRAREA PIRC-UFIMŢEV

W. Browne **V. Hort**

Wijk aan Zee, 1975

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 g6 4.Cf3 Ng7 5.Ne2 0—0 6.0—0 c6 7.a4 a5 8.Ne3 Cg4! 9.Ng5 h6 10.Nh4 Ca6 11.Te1 Cb4 12.Nc4 g5 13.Ng3 Cf6 14.Cd2 d5 15.Nb3 Ng4 16.f3 Nh5 (A 17...de4) 17.Ne5 Db6! 18.Rh1 Tfd8 19.De2 Tac8 20.Tad1 Ng6 21.Df1 Td7 22.f4 gf4 23.Df4 Cc2! ∓ 24.Nc2 Db2 25.Nf6 ef6 (25...Nf6? 26.e5 Ng5 27.Dg4! ±) 26.De3 Dc2 27.Tc1! Db2 28.Cd5! (Y) Te8 29.Cc4 Da2 (F) 30.Te2 (P; 30...Da4 31.Cdb6 +—) De2!! (P) ∓ 31.De2 cd5 32.Cb6 Tdd8 33.Db5 Ne4 —+ 34.Da5 f5! 35.Dd2 Te6! 36.a5 Tg6! 37.Tg1 Nf8! 38.Ca4 Tc8 39.Cc3 Nb4 40.Db2 Tc3 (0—1). Cea mai frumoasă partidă a turneului, distinsă cu „Premiul Turover" pentru anul 1975.

895. PARTIDA SPANIOLĂ

R. Dieks **V. Ciocâltea**

Wijk aan Zee, 1975

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.Nc6 bc6 6.d4 f6 7.Ne3 Nd7 8.Cc3 Ce7 9.De2 (9.Dd2!?) Cg6 10.h4 h5 11.de5 fe5 12.Cg5 Ne7 13.Dc4 Ng5 14.Ng5 (B 14.hg5) Db8 15.0—0—0 a5 16.a3 Db7 17.g3 Cf8 (Nt; Tr 17...Tb8! 18.b3 Cf8!) 18.f4 Ne6 19.Dd3 Cd7 20.Tde1! Tb8 21.Cd1 Cc5 22.De3 Ca4 23.b3 Cc5 24.fe5 (VD) Nb3!! 25.ed6 cd6 26.e5 (26.cb3 Cb3 27.Rc2 c5 28.Dc3 Cd4 29.Rd2 Db1! 30.Dc4 Tb3! 31.Da4 Rf7 32.Dd7 Rg6 33.Dd6 Rh7 —+) Nc2! 27.ed6 Ce4 28.d7 Rf7 29.Df4 Rg6 30.Te4 Db1 31.Rd2 Ne4 —+

32.Dd6 Rh7 33.Tf1 (33.d8D Thd8 34.Nd8 Nh1 —+) Tb3! 34.De5 Td3 35.Re2 Dc2 (0—1). Partida a fost clasificată de juzii de la „Informator" drept cea mai bună din turneu şi pe primele zece locuri în lume în semestrul I.1975.

896. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Liubojevici M. Quinteros

Orense, 1975

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4. Ng5 de4 5.Ce4 Ne7 6.Nf6 Nf6 7.Cf3 Cd7 8.Dd2 0—0?! (8...b6; 8...Ne7!?) 9.0—0—0 b6 10. Df4! ± Nb7 11.Nd3 Db8?! 12. Ce5 c5 13.Cf6 Cf6 14.The1 → cd4 15.Dh4 (A 16.Cd7) Dc7 16. g4 Tac8?! (B 16...Tfc8) 17.g5 +— Na6 18.Te2 Nd3 19.Td3 Ce8 20.Th3 h6 21.gh6 g6 22.h7 Rh8 23.Tf3 (1—0). O miniatură mai rar întîlnită în partidele marilor maeştri.

897. APĂRAREA SCANDINAVĂ

I. Hoshino E. Torre

Melbourne, 1975

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.ed5 Cd5 4.Cf3 Cc3 5.bc3 e6 6.a4 Ne7 7. d4 0—0 8.Nd3! Cd7 9.h4 c5 10. Nd2 Dc7 11.De2 Tb8 12.Rf1 b6 13.Th3 Nb7 14.Te1 Tbc8 15. Tg3! Cf6 16.Cg5! g6 (VD) 17.

Ce6! fe6 18.De6 Tf7 19.Ng6!! hg6 20.Tg6 Rf8 21.Nh6 Re8 22. Tf6 Nd5! 23.Df5 Tf6 24.Df6 Rd8 25.Dg7!! Nc4 26.Rg1 Nh4 27.Ng5 Ng5 28.Dg5 Rd7 29.Te7 Rc6 30.Tc7 (1—0). O „nestemată japoneză" produsă la zonalul din Australia.

898. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Planinci **D. Velimirovici**

Novi Sad, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4. Cc3 cd4 5.Cd4 g6 6.Ne3 Ng7 7. f3 Cc6 8.Dd2 0—0 9.Nc4 Nd7

10.0—0—0 Db8 11.Nb3 a5 12. Cdb5 a4!? (Un sacrificiu necesar pentru activizarea figurilor negre) **13.Na4! Tc8 14.De2 Ca5 15.Nb3 Cb3 16.ab3 d5!** (Al doilea sacrificiu de pion, după care se va dezlănţui „lupta de guerilă") **17.ed5 De5 18.f4 Ta1! 19.Rd2 Ce4 20.Re1** (După 20. Ce4? Tc2 negrul cîştigă) **20... Td1 21.Rd1 Df5 22.Rc1 Ta8! 23.Rb1 Cc3 24.Cc3 Df6** (Cu teribila ameninţare 25...Dc3!! VD)

25.Nc1 b5 26.Ce4 Da6 27.c3 Nc3! (Încă un sacrificiu, de astă dată de figură, după care puţinele piese care i-au mai rămas negrului vor decide) **28.Cc3 Nf5 29.Ce4 Da2 30.Rc2 Tc8 31. Rd2 Db3 32.Dd3 Db4 33.Re3 Tc4 34.Cf6 ef6 35.Da3 Te4 36. Rf2 Dd4 37.Rg3 Dd5 38.Df3 De6 39.Td1 Rg7 40.Td3 Tc4 41. Te3 Ne4** (După care... „negrul cîştigă!") **42.De2 Df5 43. Tc3 Ta4 44.Dd2 Ta7! 45.De3 Td7 46.Tc5 De6 47.Rf2 Dd6 48. b4 Nb7 49.h3 Dd1!** şi albul a cedat. Disputată în finala campionatului iugoslav, partida a fost clasificată de „Informator" pe primul loc în lume pentru intervalul ianuarie—iunie 1974.

899. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Lutikov — **V. Ciocâltea**

Bucureşti, 1975

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.Nc6 bc6 6.d4 f6 7. Ne3 Nd7 8.Cc3 Ce7 9.De2 Cg6 10.h4 h5 11.de5 fe5 12.Cg5 Ne7 13.Dc4 Ng5 14.Ng5 (14.hg5!?) Db8 15.0—0—0 a5 16.a3 Db7 17.g3 Tb8! ∓ 18.b3 Cf8! 19.f4 Ne6 20.Dd3 Cd7 21.Ca4 c5! ∓ 22.f5?! Nf7 23.Ne3 (E 23...c4 24. bc4 Dc6 25.Cb2 Cc5 26.Nc5) Cf6 24.Cc3 a4!! —+ 25.b4 (25.ba4? c4! 26.De2 Db2 27.Rd2 Tb3!! —+; 27...Dc3!! —+) cb4 26.ab4 Db4 27.Ng5 (27. Rd2? Nc4 —+) Nc4! 28.Df3 a3! 29.Nf6 gf6 30.Rd2 a2 31. Tb1 (31.Ta1 Ta8 A Ta3 —+) ab1D 32.Tb1 Db1! 33.Cb1 Tb1 34.Dc3 Nf7 35.Dc7 Rf8 36.Dd6 Rg7 37.Re3 Tc8 (0—1). Cea mai bună partidă din concurs a învingătorului celui de al 16-lea Turneu internaţional al României.

900. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Estrin — V. Zagorovski

Corespondenţă, C.M., 1973/1975

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.

f3 0—0 8.Dd2 Cc6 9.Nc4 Da5 10.0—0—0 Nd7 11.Nb3 Tfc8 12. h4 Ce5 13.g4 Cc4 14.Nc4 Tc4 15.h5! De5 (15...Tac8 16.Cb3 Da6 17.hg6 fg6 18.e5 Ce8 19. Dh2 h5 20.Nd4! ±) 16.hg6 fg6 17.g5 Ch5 18.Dd3 b5 19.b3! Tc5 20.Cce2 Tcc8 21.f4 Dc5 22.Rb1 Db4 23.f5 Tab8 24.Th5! ± gh5 25.Cf4 Tc5 26.Ch5 (26.Cd5? Td5) Nh8 27.Cf4 Tbc8 28.f6! ± Dc3 29.Df1! ef6 30.Td3 Da5 31. gf6 Nf6 32.Cd5 Td5 33.Df6! Tf8 34.Dh6 Tf1 35.Nc1 Td4 36. Tg3 Rf7 37.Dh7 Re6 38.Dh3 Re7 39.Tg7 (1—0); 39...Rf6 40. Dh6 Re5 41.Te7 +—. O partidă cu un incontestabil conţinut artistic, de mare luptă, între doi campioni mondiali „prin corespondenţă", un fost şi cel „en titre".

901. APĂRAREA SICILIANĂ

Nana Aleksandria Ira Levitina

Moscova, meci (7), 1975

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 a6 5.Cc3 Cc6 6.g3 Dc7 7. Ng2 Cf6 8.0—0 Ne7 9.Te1 Cd4 10.Dd4 Nc5 11.Nf4! d6 12.Dd2 Cg4 13.Te2 Nd7?! (B 13...Ce5) 14.b4!! ± Nb4 15.Cd5! ed5 16. Db4 0—0—0?! (16...Ce5 17.Ne5 de5 18.ed5 +—; 16...Dc4 17.ed5 De2 18.Te1 +—) 17.Nd6 Dc4 18.ed5!! De2 19.Dc5 +— Nc6 20.dc6 b6! 21.Db6 Df2 22.Df2 Cf2 23.Nf4 g5 24.Ng5 Td1 25. Td1 Cd1 26.Nf4! f5 27.Nf1 a5 28.Ne5! Tf8 29.Na6 Rd8 30.c7 Rd7 31.c8D Tc8 32.Nc8 Rc8 33. Nd4 a4 34.a3 (1—0). O deosebit de frumoasă partidă.

902. INDIANA NIMZOVICI

B. Larsen U. Andersson

Stockholm, meci (5), 1975

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 0—0 6.Cf3 d5 7. 0—0 dc4 8.Nc4 Cbd7 9.Dd3 cd4 10.ed4 b6 11.Nf4! Nb7 12.Tac1 a6 13.a3 Ne7 14.Tfe1 Te8 15. Na2 Tc8 16.Ce5 Ce5 17.Ne5 ± Dd7 18.Dg3 g6 19.h4! b5 20. Dh3 Ted8 21.Te3! a5 (21...Cd5 22.h5!) 22.Tce1 b4 23.ab4 ab4 24.Ce2 Tc2 25.Cf4 Tb2 26.Nb3 Cd5 27.h5! g5 (27...Cf4? 28.Nf4 A hg6 +—) 28.Nd5 Nd5 29. Tc1! (VD) gf4 30.Dg4 Rf8 31.

Df4! Tc8 32.Tg3 +— Tc1 (32... Re8 33.Tg8 Nf8 34.Ng7 +—) 33.Dc1 Dc6 34.Db2 f6 35.Nf4 Dc4 36.Db1 f5 37.Da1 Da2 38. De1 b3 39.De5 b2 40.Dh8 (1—0).

903. APĂRAREA OLANDEZĂ

Gh. Varabiescu **P. Nichiţelea**

Corespondenţă, 1974/1975

1.d4 f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 e6 4. Ng2 Ne7 5.0—0 0—0 6.c4 d5 7. Cbd2 c6 8.Dc2 De8 9.Ce5 Cbd7 10.Cd3 Ce4 11.Cf3 g5 12.b4 h6 13.Tb1 Nf6 14.b5 Cb6 15.c5 Cc4 16.Cfe5 Ne5 (F) 17.Ce5 cb5 18. a4 a6 19.f3 Cf6 20.ab5 ab5 21. Db3 Cd7! 22.Cd3 b6! 23.e4! bc5 24.ed5! (24.Db5?! Tb8!) Ca5 25.Dc2 c4 26.Cb4 Cb3?! (B 26... Nb7!) 27.de6! De6 28.f4! Cd4 29.Df2 Ce2 30.Rh1 Cb6! 31.Ne3 (31.Na8? Ca8 U 32...Nb7 →) Cc3 32.Nb6 Ce4 33.Dd4 Nb7 34.Nc7?! Tf7 35.Ne5 Td7! 36. Dg1 Tad8?! (B 36...Td2! ∓) 37. Cc2 Td2 38.Ce3 Dc6 39.fg5?! (B 39.Tbd1) c3!! Aici partida s-a întrerupt şi la adjudecare s-a decis: 0—1; 40.Tf5! c2! 41.Tbf1! Td1!! 41.Cd1 cd1D 43.Tf8 Tf8 44.Td1 Dc2! —+. Cea mai bună partidă din finala celui de al XII-lea campionat naţional.

904. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Liubojevici M. Tal

Las Palmas, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g4 a6 7.g5 Cfd7 8.h4!? ± b5 9.h5 b4?! (9... Nb7!?) 10.Cce2 Nb7 11.Ng2 Cc5 12.Cg3 Cbd7 13.f4 ± Ne7 14. Dg4 h6 15.g6 0—0 16.gf7 Tf7 17.Ne3 Dc7 18.0—0! Nf6 (18... Cf6? 19.Dg6 Ccd7 20.Ce6 Dc4 21.Cf5 De6 22.Ch6 Rf8 23.f5 Ce5 24.fe6 Cg6 25.hg6 +—) 19 Ce6 Ce6 20.De6 Nb2 21.Tad1 (21.Tab1 ±) Cf6 22.Dd6 Cg4! 23.Nb6 Dc2 24.De6!? Cf6!? 25. Cf5?! (25.Db3! Db3 26.ab3 ±) Te8! 26.Td8 Td8 27.Nd8 Ne4! = (27...Ce4? 28.De4 +—) 28.Ne4 Ce4 (28...De4? 29.Df7 Rf7 30. Cd6 Re6 31.Ce4 Ce4 32.Tb1! ±) 29.Nd6! Dd3! 30.Te1 (30.Nc5 Cc5 31.Ce7 Rh7 32.Dg6 Rh8 —+) Cd6! 31.Cd6 Dg3 32.Rh1 Df3 33.Rg1 (½—½). O remiză de antologie desfăşurată între doi virtuozi ai luptei „pe muchie de cuţit".

905. PARTIDA VIENEZĂ

J. Barle **L. Portisch**

Portoroz/Ljubljana, 1975

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.f4 ef4 4.d4 Dh4 5.Re2 d6 6.Cf3 Ng4 7.Nf4 0—0—0 8.Re3 Dh5 9.Ne2 g5! (Nt) 10.Cg5 Cf6! 11.h3 Ne2 12.De2 Dg6 (12...Nh6? 13.Dh5 Ch5 14.g3 ±) 13.d5 Ce5 14.Cf3 Nh6! 15.Nh6 Dh6 16.Rf2 Thg8 17.Thg1 Rb8! 18.Dd2 Dg6 19. Df4 Ch5 20.Ce5 (20.Df5 Dg3 A Cf4 ∓) de5 21.De5 Tde8 22. Dd4 Cg3 23.Tae1 Cf5! ∓ 24. Dd3?! (24.Dd2!? Db6 25.Re2 Tg3! 26.b3! Cd4 27.Rd1 Cf3 28. gf3 Tg1 ∓) Db6 25.Re2 Tg3 —+ 26.Dc4 De3 27.Rd1 (27.Rf1 Tf3 —+) Dg1 (0—1). După „Informator", una din cele mai bune zece partide ale anului.

906. GAMBITUL DAMEI

A. Karpov L. Portisch
Portoroz/Ljubljana, 1975

1.Cf3 d5 2.d4 Cf6 3.c4 c6 4. Cc3 dc4 5.a4 Nf5 6.e3 e6 7.Nc4 Nb4 8.0—0 0—0 9.Ch4 ± Ng4 10.f3 Nh5 11.g4 Ng6 12.Cg6 hg6 13.Db3!? De7 14.g5 Cd5 (14... Cfd7?! 15.f4 ±) 15.e4 Cb6 16. Ca2! Na5 (16...Cc4 17.Cb4 ±) 17.Ne2 e5 18.Dc2 C6d7 19.de5 De5 20.Rh1 Te8 21.Nc4 Cb6 22. Nd3 Ca6 (22...C8d7? 23.b4! Da1 24.ba5 Cc8 25.Nb2 Da2 26.Nc4 +—) 23.Na6 ba6 24.Td1! (A 25. Ne3 Cd5 26.Nd4!) c5 25.Ne3 Tac8 26.Cc3 Cc4 27.Nc1 Tb8?! (27...Nc3 28.Dc3 ±) 28.Cd5 Cb2 29.Nf4 De6 30.Tdb1 +— Dh3 31.Nb8 Tb8 32.Tb2 (1—0).

907. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Joppen Schouten
Bienne, 1975

1.c4 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.Cc3 0—0 5.Cf3 c5 6.0—0 d6 7.d4 Ca6?! (7...Cc6) 8.b3 d5 9. Cd5 Cd5 10.cd5 Dd5 11.Nb2 Dh5 12.Ce5! cd4 13.Dd4!? De2?! (B 13...Nh3) 14.Tfe1 Db5 15. Tad1 Ne6 (VD) 16.Cg6!! Nd4 17.Ce7 Rg7 18.Td4! f6 19.Te6 Tad8 20.Tg4 Rf7 21.Tf6 Re8 22. Cd5! Td5?! (22...Tf6!) 23.Te4 Rd7 24.Nh3 Rc7 25.Tc4 Dc4 26. bc4 Td1 27.Rg2 Tf6 28.Nf6 ± Td2 29.Nf5! Ta2 30.Nh7 Cc5 31. h4 Rd7 32.h5 +— Ta6 33.Nd4 Ce6 34.Ne3 Cd8 35.Ng8 Re8 36.

h6 Cf7 37.h7 Ch8 38.Nd4 Cg6 39.h8D Ch8 40.Nh8 Th6 41.Nc3 b6 42.Nd5 a5 43.g4 a4 44.Nb4 (1—0). Un sacrificiu de damă care i-a adus maestrului elvețian premiul de frumusețe.

908. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

W. Uhlmann **L. Liubojevici**
Amsterdam, 1975

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 e6 4.g3 b6 5.Ng2 Nb7 6.d4 cd4 7. Dd4 a6 8.0—0 d6 9.b3 (A 10. Na3) Cbd7 10.Nb2 Ne7 11.Tfd1 0—0 12.e4 (12.Cg5!?) Db8! 13. Cd2 Tc8 14.De3?! (B 14.h3!?) b5! 15.cb5 ab5 16.a3 (16.Cb5?! Tc2 17.Nd4 Taa2 ∓) Nc6 17. b4 Cb6 ∓ 18.Tac1 (B 18.h3) Cg4 19.Df4 Ce5 20.Nf1 Cbc4 ∓ 21.Cc4 Ng5! 22.Ce5 Nf4 23.Cc6 Nc1 24.Cb8 Nb2 25.Cb5 Tcb8 26.Tb1 Na3 27.Tb3 Nc1 28.Cd6 Ta4! —+ 29.b5 Na3 (A Na3— c5) 30.Cc4 Nc5 31.Ce5 Ta2 32. Tf3 Td8 33.Nc4 (33.Cf7 Tf8 34.

Nc4 Tf2 —+; 33.Tf7 Nd4 34. Cc6 Rf7 35.Cd8 Rf6 36.Cc6 Nf2 —+) Tc2 34.Nb3 Tb2 35.Rg2 Tdd2 36.Cd3 Tb3 37.Cc5 Tf3 (0—1).

909. INDIANA REGELUI

L. Portisch S. Gligorici

Milano, 1975

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 c6 8.Nd3!? cd5 9.cd5 Cbd7 10. Cge2 Ch5 11.0—0 f5 12.ef5! gf5 13.Dd2 Cdf6 14.Rh1 Rh8 15. Ng5! Nd7 16.Dc2! Dc8 17.Tac1 e4!? 18.fe4 fe4 19.Ne4! Ce4 20. De4 Ne5! (20...Te8? 21.Dh4 Ng4 22.Tf7! +—) 21.Dh4 Tf1 22.Tf1 De8 23.Cf4! Cg7 (23...Cf4?! 24. Nf4 Nf4 25.Df6 Rg8 26.Df4 De5 27.Ce4! +—) 24.Tf3 Nf5 25.h3! b5 26.Nf6! b4 27.Cce2 Df7 28. Ch5! Nf6 29.Cf6 De7 (29...Tf8? 30.Ch7! +—) 30.Cd4 Ng6 31. Cc6 Db7 32.Ch7!! +— Cf5 (32... Nh7 33.Cd8! Td8 34.Dd8 Ng8 35.Dh4 Nh7 36.Tf8 ±) 33.Tf5! Nf5 34.Ce7! (1—0). Locul secund în „Topul Informator" pentru semestrul II.1975.

910. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov **U. Andersson**

Milano, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7. C1c3 a6 8.Ca3 Ne7 9.Ne2 0—0 10.0—0 b6 11.Ne3 Nb7 12.Tc1 Te8!? 13.Db3 Cd7 14.Tfd1 Tc8!? (Nt; Tr 14...Cc5) 15.Td2 Dc7 16.Dd1 Db8 17.f3 Na8 18. Df1 Cce5 19.Cab1 Cf6 20.Rh1 h6 21.Tdd1 Nf8 22.Cd2 ± Tcd8 23.Df2 Ced7 24.a3?! (B 24. Cf1!?) d5!? 25.cd5 ed5 26.ed5 Nd6 27.Cf1 (VD) Te3!? 28.Ce3?!

(B 28.De3!? Nf4 29.Dd4 Nc1 30. Tc1 Cc5 31.Nc4! ±) Nh2 29. Cf1 Nf4 30.Tc2 b5! 31.Nd3 Cb6 32.Ne4 Cc4! ↗ ∓ 33.a4 Te8 34. ab5 ab5 35.Te2 Ne5 (A Cb2) 36. Dc5 Cd6! 37.Ca2 Cde4! 38.fe4 Nd6 39.Dc2 Te5!! ∓ 40.g3 De8 41.Tde1 Nb7 42.Rg1 Ch7! ∓ (A 43...Cg5 →) 43.Cc1 Cg5 44.Cd2 Nb4 45.Rf2 (45.Rg2? f5 —+) Nd2?! (B 45...De7! A 46...Df6!) 46.Td2 Ce4 47.Te4 Te4 48. Ce2 Nc8 49.Cc3 Te1 50.Ce2 Ta1 51.Td4 Dd8 (51...Nh3!? 52. Te4 Dd7 53.Dc6 Da7 →) 52.Dc6 Nd7 53.Dd6 De8 54.Df4 Dc8! —+ 55.b4 Nh3 56.De4 Nf5? (56...Tf1! 57.Re3 Nf5 58.Dg2 De8 59.Rd2 Ta1 —+) 57.De3 Dc2 58.g4 Nd7 59.De4 Db3 60. Dd3 Db2 61.De4 Ta8 62.De3 Ta2 63.d6 Ta8 64.Te4 Nc6 65.

Dd4 Db1 66.Te7 Dh1! 67.Df4 Dg2 68.Re1 Ta1 69.Rd2 Dd5 70. Dd4 Ta2 71.Rc3 Df3 (B 71...Ta3) 72.Te3 Ta3 73.Rd2 Ta2 74.Re1 Dh1 75.Rf2 Dg2 76.Re1 Dh1 77. Rf2 Ta1 78.Tc3 Dg2 79.Re3 Df3 (0—1). Greu mai sînt de învins campionii mondiali! . . .

911. DESCHIDEREA CATALANĂ

D. Bronștein R. Keene

Teesside, 1975

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.g3 d5 4. Ng2 Cbd7 5.Cd2 Ne7 6.Cgf3 0—0 7.0—0 b6 8.b3 Nb7 9.Nb2 c5 10.e3 Tc8 11.Tc1 Tc7 12.De2 Da8 13.Tfe1! ± Tfc8 14.cd5 Nd5 (14...ed5 15.Ce5 ±) 15.e4 Nb7 16.d5 ed5 17.ed5 Nf8 (17... Cd5 18.Ce4 h6 19.Tcd1 ∞; B 17...Te8) 18.Ce4! Ce4 19.De4 Nd5 20.Df5 g6 (20...h6? 21.Cg5 g6 22.Nd5 gf5 23.Nf7 +) 21.Df4 f6 (21...Ng7 22.Ng7 Rg7 23.Te7 Dc6 24.Ce5 +—) 22.Tcd1 c4 (22...Dc6 23.Td5 Dd5 24.Cg5 Dg5 25.Dg5 fg5 26.Nd5 +) 23. Cg5!! +— Tc5 (23...fg5 24.Dd4 Ng2 25.Dh8 Rf7 26.Dh7 +—) 24.Td5 Td5 25.bc4 fg5 26.Dg4 Tf5 27.Na8 Ta8 28.De4 Td8 29. Dd4 Rf7 30.g4 (1—0).

912. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

F. Borm **Du Chattell**

Olanda, 1975

1.e4 g6 2.d4 c6 3.Cc3 d6 4. Ne3 Ch6!? 5.f3 f5 6.Dd2 Cf7 7. a4 (7.h4!?) Ng7 8.Nc4 e6 9.Cge2 0—0 10.0—0 d5 ∓ 11.Nb3 g5 12.Rh1 f4 13.Ng1 Ch8 (→ Fr) 14.Tae1 Cg6 15.Cc1 Cd7 16.Cd3 Cf6 17.Cc5 Ch5 18.Nf2?! (B 18. ed5 ∞) b6 19.Cd3 Rh8 20.Ce5 Na6 21.Tg1 Ce5 22.de5 d4! 23. Dd4 Cg3! 24.hg3 De8! 25.g4 Td8! ∓ 26.Db4 c5 27.Da3 h5! 28.Td1 hg4 29.fg4 Dg6 30.Tge1 Ne5 31.Td8 Dh6 32.Rg1 Td8 —+ 33.Ce2 Ne2 34.Te2 f3 (0—1). Premiul de frumusețe al finalei campionatului olandez.

913. APĂRAREA FRANCEZĂ

L. Hazai W. Schmidt

Pola, 1975

1.e4 Cf6 2.Cc3 d5 3.e5 Cfd7 4.d4 e6 5.f4 c5 6.Cf3 Cc6 7.Ne3 cd4 8.Cd4 Cd4 9.Nd4 Cb8 10. Dd2 (10.Dg4 Cc6 11.0—0—0 g6 =) Cc6 11.0—0—0 Cd4? (B 11...a6!?) 12.Dd4 Nd7 13.f5! Dg5 14.Rb1 Df5 15.Nd3 Dg5 16. Thf1! ± Ne7?! (B 16...Nc6 17. Tf3 A Tdf1 U Tg3 ± ; VD) 17. Cd5!! +— ed5 (17...0—0 18.Cc7

De7 19.Dd7! Dd7 20.Nh7 +—) 18.Dd5 0—0—0 (18...Nc6 19.Df7 Rd8 20.Tf5 Dh4 21.g3 +—; 18... f6 19.Nc4! +—; 18...Nf6 19.h4! Dh5 20.Db7 +—) 19.Na6! ba6 20.Da8 Rc7 21.Da7 Rc8 22.Da6 Rc7 23.Da7 Rc8 24.Da8 Rc7 25. Da7 Rc8 26.Td6!! De5 (26...Nd6 27.ed6 +—; 26...Dg2 27.Dc5 +—) 27.Tb6 Tde8 28.Td1! Nd6 29.Tb8 Nb8 30.Dd7 + (1—0). Premiul de frumuseţe al Zonalului.

914. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Urzică U. Andersson

Pola, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne2 a6 7. 0—0 Ne7 8.f4 Dc7 9.De1 0—0 10.Rh1 Cc6 11.Ne3 Cd4 12.Nd4 b5 13.Dg3 Nb7 14.a3 Nc6 15. Tae1 Tae8? (B 15...Db7 16.Nf3 Tad8 17.e5 de5 18.fe5 Ch5! ∓) 16.Nf3 Td8 17.Cd1 Ce8 (17... d5!?) 18.Ce3 Nf6 19.c3 e5 20. fe5 Ne5 (20...de5!? 21.Nc5 Ne7) 21.Dh4! (21.Ne5? de5 ∓) Rh8 22.Nd1! ± Td7 23.Nb3 Rg8 24.Cf5 Nb7 25.Td1 Nd4 26. Td4 g6 27.Td3! Dd8 (27...gf5 28.Th3 +—) 28.Dh6 Df6 29. Th3 Dh8 30.Dh4 h5 (30...gf5 31. Tg3 Cg7 32.ef5 +—) 31.Tg3 Dh7 32.Ce7 Rg7 33.Tgf3 +— d5 34.ed5 Dh6 35.Cg6! Dg6 36. Tg3 Td6 37.Nc2 Dg3 38.Dg3 Rh8 39.De5 (1—0). O valoroasă realizare, care confirmă clasa internaţională a maestrului român.

915. APĂRAREA FRANCEZĂ

Nona Gaprindaşvili Nana Aleksandria

Piţunda/Tbilisi, meci C.M. (1), 1975

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Cf6 4.e5 Cfd7 5.f4 c5 6.Cf3 Cc6 7. Ne3 cd4 8.Cd4 Cc5 9.Dd2! a6 10.0—0—0 Da5 11.Rb1 Nd7 12. Ne2 Tc8 13.Nf3 ± Ca4 14.Ca4 Da4 15.c3 (15.The1!? A f5 →) Ne7 16.Cb3 Cd8?! (B 16... Ca5!?) 17.Df2! Nb5 18.Cd4 (B 18.f5!) Cc6 19.f5! (→ M) Cd4 20.Nd4 a5 21.f6 (21.The1!?) gf6 22.ef6 Nd6 23.The1 Nc4 24.b3 Db5 25.Rc2! +— Na3 26.bc4 Tc4 27.Tb1 Da4 28.Tb3 Rd7 29. Rb1! Thc8 30.Ne2! b5 31.Df3 b4 32.Nc4 dc4 33.Ne5! (1—0). Cea mai bună partidă din meci.

916. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Radulov G. Sax

Vraţa, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g4 h6 7. h4!? Ne7 8.Tg1 d5! 9.ed5 Cd5 10.Nb5 Rf8 11.Nd2 Nh4?! (11... Nf6! 12.Cf3 Cc3 13.Nc3 Nc3 14. bc3 Dd1 =) 12.De2 Nf6 13. 0—0—0! Nd4 14.Cd5 Dd5 (14... ed5 15.Nb4 ±) 15.Ne3! Ne3 (15...e5? 16.Nd4 +—) 16.De3! Db5 17.Td8 Re7 18.Th8 ↗ ∞ Cc6 19.g5! hg5 20.Tg5 Df1 21. Rd2 g6 22.Dc5 Rd7 23.Tf8 Rc7 24.Tg3 b6 25.Tf7 Nd7 26.Da3! Td8? (26...Ce5! 27.Tf4 Db5 28. Td4 ∞) 27.Td3 +— Rc8 28. Dd6 Cb8 29.Tc3 (1—0); 29... Cc6 30.Tc6 ⊕—.

917. GAMBITUL DAMEI

R. Vaganian G. Forintos

Moscova, 1975

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Nf4 0—0 6.e3 Cbd7 7.Dc2 c6 8.cd5 Cd5 9.Cd5 ed5 10.Nd3 Nb4! 11.Re2! Cf6 12. Ce5 Te8 13.g4!? g6?! (B 13... Ng4! 14.Cg4 Cg4 15.Nh7 Rh8!) 14.Tag1 Nd6 15.h4 c5! 16.h5 cd4? (16...c4! 17.Ng6! Ne5 18. de5 d4! ∞) 17.hg6 (17.ed4? Ng4!) Ne5 (B 17...Te5 ; VD) 18.

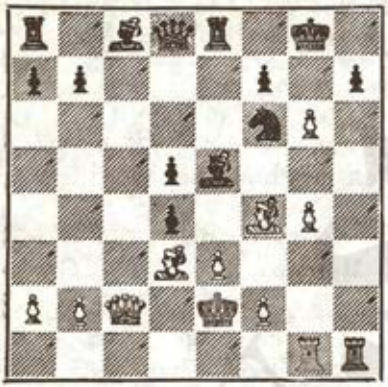

g5! Ng4?! (B 18...Ce4) 19.Tg4! +— Tc8 20.gh7 Rh8 21.Ne5! Te5 22.gf6! Tc2 23.Nc2 d3 24. Nd3 Te8 25.Thg1 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumuseţe al „Memorialului Alehin".

918. INDIANA BENONI

Margareta Mureşan

Elisabeta Polihroniade

Alexandria, 1975

1.d4 g6 2.c4 d6 3.Cc3 e5 4. d5 Ng7 5.e4 Ce7 6.h4 c5?! (B 6...h5) 7.h5 f6 8.Ne2 g5 9.g3 h6 10.f4! 0—0 11.fg5 fg5 12.Ne3 a6 13.Ch3 Rh8 14.Dd2 Nd7 15. Cf2 Cg8 16.0—0—0 b5 17.Tdf1 bc4 18.Cfd1 (B 18.Ng4!?) Tf1 19.Tf1 Nf6 20.Nc4 Nh3 21.Th1 Nc8 22.Ne2 Cd7 23.Ng4 Tb8?! (B 23...Cf8 ; VD) 24.Tf1 ± →

Rg7 25.Df2 De7 26.Nd2 Df8 27.Ce3 Ce7 28.Cc4 Cg8 29.Ne6 +— Cb6 30.Cb6 Ne6 31.de6 Tb6 32.Cd5 Tb7 33.Df5 Ce7 34. Ce7 (1—0). O partidă agresivă, de bună factură tehnică, din cea de a 28-a finală a campionatului României.

919. APĂRAREA ROBATSCH

V. Nicolici V. Ţacu

Bucureşti, 1975

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.Cf3 d6 4.h3!? Cf6 5.Cc3 0—0 6.Nc4 Ce4?! 7.Ce4 d5 8.Nd5 Dd5 9. Cc3 Da5 (35′) 10.0—0 c6 11. Nf4 (E Da5—c7) b5 12.a3 Ne6 (A 13...Nc4) 13.Te1 h6 14.Ce5!?

g5 15.Nh2?! (B 15.Ng3) Td8 16. Df3 Db6 17.Tad1! ↗ Td4 18. Td4 Dd4 19.Cc6 Cc6 20.Dc6 Td8 21.Ng3 (21.Td1? Dd1 22.Cd1 Td1 ∓) b4 22.Td1 Tc8 23.Db7 ± (23.Dc8?! Nc8 24.Td4 Nd4 ∞; X a7, b4, e7) Dc4 24.ab4 Nf6 (F) 25.Da7 Db4 26.Cd5!? Nd5 27.Td5 Db2 (B 27...Tc2) 28. Tc5 Td8 29.Dc7 Td1 30.Rh2 Da1 (VD) 31.Ne5! → Th1 32.

Rg3 Da3 33.c3! Te1? (Crn) 34. Nf6 +— ef6 35.Dd8 Rg7 36. Tc8 Rg6 37.Dg8 Rf5 38.Dh7 Re6 39.Te8 (1—0). O frumoasă „producție" a șahului românesc.

920. APĂRAREA SICILIANĂ

Ligia Jicman Tania Belamarici
Belgrad, 1975

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Ne7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 Cbd7 10.Ne2?! (O mutare mai rar folosită) b5 11.a3 Nb7 12.Nd3 Tc8?! (B 12...0—0—0) 13.Dg3 h6 14.Dh3 Cc5 15.Nf6 Cd3 16.Dd3 gf6 17.f5 e5 18.Cde2 (∞) Tg8 19.g3 Dc4 20.Td2 Dd3 21.Td3 Tc4 22.Te3 h5 23.b3 Tc5 24.Td1 Tg4 25.Rb2 Rd7 26.Cc1 Tc8 27.Cd3 Nd8 28.Cf2 Tg8 29. Ted3 Ne7 30.T1d2 Rc7 31.Cfd1 Rd7 32.Ce3 Th8 33.Ccd5 Nd5 34.Cd5 (Cu calul pe d5 urmează „execuția") Tc6 35.Td1 Thc8 36.c3 Tg8 37.Rc2 Tg4 38.Te1 Nd8 39.Rd2 Tg8 40.Ta1 Tg4 41. Re3 Tg8 42.Rf3 Ne7 43.a4 ba4 44.Ta4 Tgc8 45.b4 Nd8 46.Ta3 Tb8 47.Td1 Tb5 48.Tda1!? a5 49.ba5 Ta6 50.Rg2 Tb2 51.Rh3 Te2 52.Ta4 Re8 53.T1a2! Te1 54.Rh4 Rf8 55.Rh5 Rg7 56.Rg4 Rh6 57.Rf3 Rg5 58.Cb4 +— Ta8 59.a6 Nb6 60.h4 Rh5 61.g4 Rh6 62.Cd5 Na7 63.Ta1 (1—0). O frumoasă realizare strategică a reprezentantei României.

921. INDIANA DAMEI

A. Karpov B. Spasski
U.R.S.S., 1975

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Dc2 d5 8.cd5 Cd5 9.0—0 Cd7 10.Cd5 ed5 11.Td1 Cf6 12.Ce5 c5 13.dc5 Nc5 (Era mai slab 13...bc5 deoarece urma 14.Ng5! cu continuarea Ce5—d3—f4) **14.Cd3 Nd6 15.Nf4** (La un prim bilanț, albul a trecut la cîrma partidei) **15...Te8 16.e3 Ce4 17. Nd6 Dd6 18.Cf4 Tac8!?** (Negrul este foarte activ, încercînd să mențină echilibrul) **19.Da4**

De7 (Acum intră în scenă „strategul" Karpov. VD) **20.**

Da7! Cf2 21.Cd5! (Foarte frumos. După 21.Rf2? albul pierde repede prin 21...De3 22.Rf1 Tc2) **21...Nd5 22.De7 Cd1 23. Tc1!** (Avantajul albului este în plină creștere, iar negrul este din ce în ce mai strîmtorat) **23...Tb8 24.Db4 Ng2 25.Rg2 Ce3 26.Rg1 Te6 27.Df4 Td8 28. Dd4 Tde8 29.Dd7 Cg4 30.Tc8 Cf6** (După 30...Te1 31.Rg2 Te2 32.Rh3 Cf2 33.Rh4 Te4 34.g4 Tg4 35.Dg4 albul cîștigă) **31. Te8 Te8 32.Db7 Te6 33.Db8 Ce8 34.a4 g6 35.b4 Rg7 36.Db7 h5 37.h3 Rf6 38.Rg2 Td6 39.a5 ba5 40.ba5 Te6 41.a6 Cc7 42.a7 Te7 43.Dc6 Re5 44.Rf3** și cum totul era pierdut cu multe mutări în urmă, fostul campion al lumii s-a predat! Partida, de mare valoare strategică, a fost clasificată pe primul loc în „Topul Informator" pe semestrul II 1975.

922. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

O. Romanișin T. Petrosian

Erevan, 1975

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 b6 4.e4 Nb7 5.Nd3?! (Nt) d6 6.Nc2 c5 7.d4 cd4 8.Cd4 Ne7 9.0—0 0—0 10.b3 Cc6 11.Nb2 a6 12. Rh1 Dc7 13.f4 Tad8 14.Tc1 Db8?! (14...Cd4 15.Dd4 Dc5 =) 15.Tf3 g6 16.Cd5! ed5 17.ed5?! (B 17.Cf5! gf5 18.ed5 Tfe8 19. Tg3 Rh8 20.dc6 Nc6 21.Nf5 Tg8 22.Dh5 Tg7 23.Tg7! Ch5 24.Th7 +—) Cd4 18.Dd4 Tde8 19. f5!? Nd8 20.Dh4 Te5 21.Dh6 Dc7? (21...Cg4! 22.Dh4 Cf6 23. Dh6 =) 22.Tg3 ± Nc8 23.Ne5 de5 24.fg6 fg6 25.Ng6! Cg4 26. Nh5 Tf6 27.Dd2 Tf4 28.d6! Dg7 29.d7 Nb7?! (B 29...Dd7 30.Dd7 Nd7 31.Ng4 Tg4 32.Td1 Nh4 33.Td7 Ng3 34.hg3 Tg3 35. Td6 ±) 30.Df4! (1—0); 30...ef4 31.Tg4 Ng5 32.Td1 +—. Partidă clasificată de „Informator" pe locul al 5-lea în lume în a doua jumătate a anului 1975.

923. INDIANA DAMEI

J. Smejkal **H. Böhm**

Wijk aan Zee, 1976

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. e3 Nb7 5.Nd3 Ce4 6.0—0 f5 7. Cbd2 Nd6 8.Ce5?! (Iată... cheia succesului negrului; B 8. Dc2) Ne5 9.de5 Cc5 10.Nc2 Cc6 11.f4 De7 12.a3 a5 13.b3 0—0—0 14.Tb1 g5! 15.b4 gf4 16.bc5 Ce5 17.cb6?! (B 17.e4!) Thg8 18.e4 Tg6! 19.Cf3 Tdg8

20.Tf2 Dc5 21.Rf1 Cg4 22.Te2 fe4 23.Na4 d6 24.Tb5 Dc4 25. Dc2 Dc2 26.Tc2 ef3 27.Nf4 fg2 28.Rg1 Tf6 29.Tb1 Tf4 30. Nd7 Rd7 31.Tc7 Rd8 32.Tb7 Ce3 (0—1). Un atac plin de fantezie şi îndrăzneală, care a meritat premiul de frumuseţe acordat de juriu.

924. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Liubojevici U. Andersson

Wijk aan Zee, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cc3 Dc7 6.Ne2 a6 7.0—0 Cf6 8.Ne3 Ne7 9.f4 d6 10.De1 0—0 11.Dg3 Nd7 12.e5!? (Nt) de5 13.fe5 Ce5 14.Nf4 Nd6 15.Tad1 Db8! 16.Td3! Ce8 17. Cc4 Nc7 18.Tc3 Cc6 19.Nc7 Cd4! 20.Nd3 Da7 21.Cc5 Nb5 22.Ne5 Cc6! (Momentul culminat al partidei. VD) 23.Nh7!

Rh7 24.Tf4! f6? (24...Ce5! 25. Th4 Rg8 26.De5 Db6! 27.a4! Na4! 28.Ta4 Db2! ∓ Y) 25.Th4 Rg8 26.Dh3 Cd8 27.Nd4! +— b6 28.Ce6 Ce6 29.De6 Df7 30. De4 g5 31.Th6 Ta7 32.Tch3 Dg7 33.Tg6 Taf7 34.a4 (1—0). O frumoasă partidă de atac a „marelui iugoslav", cu o importantă contribuţie teoretică.

925. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Negulescu I. Gerger

Kocevje, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Nc4 Cc6 7. Nb3 a6 8.Ne3 Ne7 9.De2 Dc7 10.0—0—0 0—0 („Momentul critic" al variantei, de unde începe „cursa contra-cronometru") 11.Thg1 h6? (B 11...b5) 12. g4 Ch7 13.f4 Cd4 14.Nd4 b5 15.g5 hg5 16.Dh5! b4 17.Tg3!! (Un atac de maestru...) bc3 18.Th3 cb2 19.Rb1 f6 20.Dg6! Nd8 21.f5! De7 22.Tg1 Tb8! (...Şi o apărare... măiastră) 23.Dh7 Rf7 24.Dg6 Rg8 25.Tgg3 Tb3! 26.ab3 ef5 27.ef5 De1! 28. Rb2 De4 29.Dh7 Rf7 30.Dg6 Rg8 31.Th7! Dd4 32.Ra2 Tf7 33.Tg7 Tg7 34.De8 Rh7 35.Th3 Dh4 36.Th4 gh4 37.Dd8 Nf5 38. Df6 Ng6 39.Dh4 Rg8 40.Dd8 Rh7 41.Dd6 (1—0). O partidă magistral jucată de... doi copii, de 14 şi, respectiv, 15 ani în „Turneul Prietenia".

926. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciocâltea Z. Ribli

Montana Crans, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4. Cc3 cd4 5.Cd4 a6 6.f4 Dc7 7.a4

Cc6?! (B 7...g6) 8.Cc6! bc6 9. a5! ± e6 10.Nd3 Ne7 11.0—0 0—0 12.Rh1 Nb7 13.De2! (A 14.e5 →) d5 14.e5 Cd7 15.Ca4 Da5?! (B 15...c5 16.c3 ±) 16.f5!! → ± ef5 (F; E 17.f6! ±) 17.Nf5 Nc8 18.Ne3!? (A 19.Cb6) Db5 19.Dg4! Ce5 20.Nh7! Rh7 21. Dh5 Rg8 22.De5 Te8 23.Cb6! +— f6 24.Dg3 Ne6 25.Ca8 Ta8 26.Nh6 Nf8 27.Tf6 Nf7 28.Taf1 Ta7 29.Nc1 d4 30.T6f2 Tb7 31. h4! Dd5 32.Tf5 De4 33.h5! Dc2 34.h6!? d3 35.hg7 Ng7 36.Nh6 Nd5 37.Ng7 Dg2 38.Dg2 Ng2 39.Rg2 Rg7 40.Tg5 Rh6 41.Tg4 (1—0). O victorie în stilul viguros al maestrului Ciocâltea.

927. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Urzică L. Barczay

Montana Crans, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cc3 a6 6.Ne2 Cge7 7.Nf4 Cg6 8.Ng3 Ne7 9.0—0 0—0 10.Dd2 d6 11.Tad1 (A 12. Cc6) Cd4 12.Dd4 e5 13.Dd3 Ne6 14.Cd5 Nd5 15.Dd5 Db6 (15... b5!?) 16.Nc4! Tac8 17.Nb3 Tc5 18.Dd2 a5 19.c3 Tb5 20.Tb1 h5?! (B 20...h6!?) 21.h3 h4 22. Nh2 Nf6 23.Nd5 (A 24.b4) Ce7 24.Nb3 Td8 25.De2! Tc5 26.Rh1 Dc6 27.a4 b5 28.f4! ba4 29.fe5 ab3? (29...de5! 30.Na2 ± ↗) 30. ef6 Cg6 31.fg7 +— De8 32.Tf6 De7 33.Tbf1 Tc7 34.De3 (A 35. Dh6) Rg7 35.Dd4 Rg8 36.Nd6 De8 37.Dd5! Td6 38.Td6 Rg7 39.Tf5! Da4 40.Tg5 Da1 42.Rh2 Dc1 42.Tdg6! fg6 43.De5 (1—0).

928. GAMBITUL REGELUI

E. Bhend **V. Vaisman**

Montana Crans, 1976

1.e4 e5 2.f4 d5 3.ed5 e4 4. Cc3 Cf6 5.De2 Ne7 6.d3 ed3 7. Dd3 0—0 8.Ne3 Ca6 9.0—0—0 Cb4 10.Dc4 Nf5 11.Nd3?! (11. d6! Nd6 12.Td6 De7!) b5! 12.Dd4 (12.Db5? Ce4! 13.Ce4 Ne4 14.Nc4 Tb8 15.Da5 Nf6 16. c3 Nc3! 17.bc3 Cc6! —+ ; VD)

c5!! 13.dc6 (13.De5 Cg4 —+) Da5 (A Cc6 —+) 14.Nb5 Tfd8 15.Dc4 Ne6 16.Td8 Td8 17.c7?! Nc4 18.cd8D Nd8 19.Nc4 Cg4! —+ 20.Cd1 (20.Nd4 Df5! A Dc2 +) Ce3 21.Ce3 Dc5! (0—1). Cea mai bună partidă a concursului, apreciată ca atare prin premiul de frumusețe atribuit.

929. APĂRAREA SICILIANĂ

K. Hulak I. Cvetkovici

Iugoslavia, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.g4 a6 7.g5 Cfd7 8.Ne3 b5 9.a3 Cb6 10.Tg1 C8d7 11.h4! (Nt) Nb7 12.h5 g6 13.Th1! Tg8 (13...Ng7!?) 14.hg6 hg6 15.Th7 ± e5!? 16.Df3 Ng7 17.Cdb5 ab5 18.Cb5 Cf8 19. 0—0—0 Cc8 20.Nc4 De7? (B 20...Ce6 ∞) 21.Td6 Cd6 22.Cd6 Rd7 (B 22...Rd8!?) 23.Tg7! Tg7 24.Cb7 → +— Rc7 25.Nd5 Cd7 26.De2 Cb6 27.Db5 Cd5 28.ed5 Rc8 29.Dc6 Rb8 30.Cd6 (1—0). Cea mai bună partidă disputată în Iugoslavia în 1976.

930. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Tal U. Andersson

Stockholm, meci (5), 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne2 Ne7 7. 0—0 0—0 8.f4 Cc6 9.Ne3 a6 10.De1 Cd4 11.Nd4 b5 12.Td1 Nb7 13.Nf3 Dc7 14.e5 de5 15. fe5 Cd7 16.Nb7 Db7 17.Ce4 ± Tad8 (A 18...Ce5) 18.Td3 Dc6 19.Tg3 Dc2 20.De3 Dc4 21.b3 Dd5 22.Cf6! Nf6 23.ef6 g6 24. Tg4! +— Rh8 25.Nb6! Tc8 26. Dh6! Tg8 27.Td4 Cb6 28.Td5 Cd5 29.Tf3 Tc3 30.Tc3 Cc3 31. De3 b4 32.Da7 Tf8 33.Dc5 Tb8 34.Dd6 (1—0). Una din cele mai bune partide ale anului.

931. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Matanovici M. Matulovici

Iugoslavia, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Dc7 5.Ne2 Cf6 6.Cc3 e6 7.0—0 a6 8.Rh1 Cd4 9.Dd4 Nc5 10.Dd3 b5 11.f4 h5 12.e5 Cg4 13.Dh3! (Nt) Cf2 14.Tf2 Nf2 15. Df3 Da7 16.Ce4 Nb6 17.a4! b4 18.a5 Nc7 19.Ne3 Db8 20.Nc5 Nb7 21.Dg3! Ne4 22.Dg7 d6 23. Dh8 Rd7 24.Db8 Tb8 25.ed6 Tg8 26.Nf3 Nf3 27.gf3 Rc6 28. dc7 Rc5 29.Td1 Tc8 30.Td7 f5 31.Rg2 Rc6 32.Te7 Rd6 33.Tg7 Rd5 34.Rg3 e5 35.fe5 Re5 36.f4 Rf6 37.Th7 Rg6 38.Td7 Rf6 39. Rh4 Re6 40.Th7 Rd5 41.Rg5 (1—0).

932. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Rodica Reicher

Maia Ciburdanidze

Tbilisi, 1976

1.d4 Cf6 2.Cf3 c5 3.c4 cd4 4.Cd4 d6 5.Cc3 g6 6.g3 Ng7 7. Ng2 0—0 8.0—0 a6 9.e4 Nd7 10.Cf3! (O manevră inedită care o va pune în mare încurcătură pe „noua revelație a șahului feminin sovietic") Nc6 11.De2 Dc7 12.Td1 b6 13.Tb1 Cbd7 14.Cd5! ± (Ad) Nd5 15.ed5 Tac8 16.b3 Tfe8 17.Cd4 Cc5 18.Nb2 Cb7 19.Nh3! (As) Ta8 20.Te1 Ca5 21.Df3 Cd7 22.Nd7 Dd7 23.Te2 b5 24.cb5 ab5 25 Tbe1 Db7 26.Cc6 Cc6 (F; 26... Nb2? 27.Te7!! +—) 27.dc6 Dc7

28.Ng7 Rg7 29.Dd5 ± Tab8 30. Td2 (E 30...e6) Tb6 31.Tc1 Tc8 32.Tdc2 e6 33.Dd4 Rg8 34.a4! +— ba4 35.Da4 d5 36.b4 d4 37.b5 e5 38.Tc5 Td8 39.Dc4 Rg7 40.Td5 Tbb8 41.Td8 Td8 42. Dc5 Tb8 43.b6! Tb6 44.Db6 Db6 45.c7 d3 46.c8D Dd4 47.Dc6 d2 49.Td1 e4 50.Da6! e3 51.De2 (1—0). O partidă condusă de maestra româncă într-un stil poziţional impecabil — un frumos succes pe plan mondial ca urmare a unei strategii superioare.

933. APĂRAREA FRANCEZĂ

A. Karpov R. Vaganian
Skoplje, 1976

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4. ed5 ed5 5.Cgf3 a6 6.dc5 Nc5 7. Cb3 Nb6 8.Nd3 Ce7 9.0—0 Cbc6 10.Te1 Ng4 11.c3 h6 12.h3 Nh5 13.Ne3 0—0 14.Nb6 Db6 15. De2 (15.Nc2!? A Dd3) Tfd8 16. Tad1 a5 17.Nb1! Nf3 18.Df3 a4 19.Cd4 Db2 20.Cc6 Cc6 21.Df5! g6 (VD) 22.Df6 ± Td7 (22...Te8 23.Ng6!) 23.Nf5! Te7 24.Te7 Ce7 25.Nd3 Cf5 26.Nf5 gf5 27. Te1 Da2 28.Dh6! a3 29.Dg5 Rf8 30.Df6 Rg8 31.Df5 Dd2 32.Te7! Tf8 33.Dg4 Rh7 34.Te5 Dh6 35. Th5 Ta8 36.Df5! Rg7 37.Th6 Rh6 38.Df6 Rh7 39.Df7 Rh8 40.Db7 (1—0). Una din cele mai bune partide ale turneului.

934. INDIANA REGELUI

A. Karpov D. Velimirovici
Skoplje, 1976

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.e4 d6 4. d4 Ng7 5.f3 0—0 6.Ne3 e5 7.d5 Ch5!? 8.Dd2 Dh4 9.Nf2 Df4 10. Ne3 Dh4 11.g3 Cg3 12.Df2 Cf1 13.Dh4 Ce3 14.Re2 Cc4 15.Tc1! Ca6 16.Cd1!? Cb6 17.Ch3 Nd7 18.Ce3 (A Thg1, Cf5) f6 19. Thg1 Tad8 20.b3 c6?! 21.dc6 bc6 22.Cf5! gf5 23.Tg7! Rg7 24. Tg1 Rf7 25.Dh5 Re6 26.Df5 Rf7 27.Dh5 Re6 28.Df5 Rf7 29.Cg5 Re8 30.Ce6 Tf7 31.Tg7! Tc8 32.Tf7 Rf7 33.Cg5 Re7 34.Dh7 Rd8 35.Dh8 Rc7 36.Df6 Te8 37. h4 Cc5 38.h5 Ce6 39.h6 Cf8 40. b4 Cc8 41.Rd2 Ce7 42.h7 Ch7 43.Ch7 Cc8 44.Cf8 Te7 45.a3 Ne8 46.Ce6 Rd7 47.Cg7 Rc7 48. Cf5 Td7 49.a4 Nf7 50.Rc3 Na2 51.a5 Tf7 52.Dh6 Td7 53.f4 ef4 54.Df4 Tf7 55.Dh6 Td7 56.Dh2 Ne6 57.Dh6 Nf5 58.ef5 d5 59. Rd4 Cd6 60.Df4 (A Rc5 +—) Rb7 61.De5 Cf7 62.De8 Rc7 63. Da8 Rd6 64.Df8 Rc7 65.Dc5 Cd6 66.Da7 Rc8 67.Da6 (1—0).

935. APĂRAREA FRANCEZĂ

S. Reshevsky — **R. Vaganian**

Skoplje, 1976

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cfd7 5.f4 c5 6.c3 Cc6 7. Cdf3 Da5 8.Rf2?! (Bazîndu-se, probabil, pe vasta sa carieră şahistă, albul abandonează căile bătătorite ale literaturii şahiste; era însă mai bine 8.Ne3!) **8...Ne7 9.Nd3 Db6 10.Ce2 f6 11. ef6** (Era mai slab 11.Rg3 din cauza răspunsului 11...g5!?) **11... Nf6 12.Rg3 cd4 13.cd4 0—0 14. Te1?** (Deşi pare „cea mai naturală mutare din lume", totuşi negrul va demonstra că este greşeala care l-a dus pe alb la pierdere. VD) **14...e5! 15.fe5**

Cde5! 16.de5 Nh4! 17.Rh4 Tf3!! (În sfîrşit „misterul" sacrificiilor în lanţ ale pieselor negre începe să se lămurească; dar să urmărim în continuare această combinaţie excepţională) **18.Tf1! Db4 19.Nf4 De7 20.Ng5 De6! 21.Nf5 Tf5 22.Cf4** (Nu se putea 22.Tf5 din cauza 22...Df5 23.Dd5 Ne6 24.Df3 De5 25.Nf4 g5! şi negrul cîştigă) **22...De5** (Acum albul este pierdut) **23. Dg4 Tf7 24.Dh5 Ce7 25.g4 Cg6 26.Rg3 Nd7 27.Tae1 Dd6 28.Nh6 Taf8** şi convins că nu mai are resurse, albul a cedat. Cea mai bună partidă a semestrului I 1976, după opinia juzilor de la „Informator".

936. APĂRAREA SICILIANĂ

J. Szmetan — G. Garcia

Torremolinos, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cc6 5.Cc3 d6 6.Ne3 Cf6 7. Nc4 Ne7 8.De2 a6 9.0—0—0 Dc7 10.Nb3 0—0 11.g4 (B 11. Rb1!?) Cd4 12.Td4 b5! 13.g5 Cd7 14.Tg1 Cc5?! (B 14...Te8!?) 15.e5! g6 16.Th4 Nb7 (16...de5 17.Df3 f5 18.Da8 Nb7 19.Da7 Ta8 20.Nc5 Nc5 21.Cd5! Dc6 22.Cf6 Rf8 23.Dc5 +—) 17. Tg3 Rg7 18.Nd4! d5? (18...Cb3 19.ab3 d5 20.f4 A f5 ±) 19. Nd5! Nd5? +— (B 19...b4 ±) 20.Cd5 ed5 21.e6 f6 22.Dh5!! Cd3 23.Rb1 gh5 24.gf6 Rh8 (24...Rh6 25.Ne3 Cf4 26.Tf4! +—) 25.fe7 Ce5 26.ef8D Tf8 27.Th5 Tf2 28.Nf2 (1—0). O partidă remarcabilă, distinsă cu premiul de frumuseţe al turneului.

937. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Hort **L. Polugaevski**

Vinkovci, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.Nb5 Cd7 4.d4 Cf6 5.Cc3 cd4 6.Dd4 e5 7. Dd3 h6 8.h3?! (B 8.Ne3! ±) a6! 9.Nd7 Nd7 10.0—0 Ne7 11. a4 Tc8 12.a5 (B 12.Ne3!?) Ne6 (B 12...Dc7!? A Dc4) 13.Td1 Dc7 = 14.Cd2! 0—0 15.Cf1 Dc5! 16.Ce3 Nd8 17.Nd2 Na5 18.Ccd5 Nd8! 19.Nb4 Dc6 20. Nd6 Nd5! 21.Nf8 Ne4 ∓ 22. Da3 Nb6 23.Ne7 Ch5 (23... Ce8!?) 24.Td6! Dc7 25.Tad1 Nd4! (25...Nc5? 26.Dc5! +—) 26.c3? (26.T6d4! ed4 27.Td4 =) Ne3 27.Td8 Rh7! ∓ 28.fe3 Db6!! 29.Rf2 Td8 30.Nd8 (30. Td8 Cg3! 31.Rg3 De3 32.Rh2 Df2 —+) Dg6 31.g4 Cf6 32. Tg1 Nc6! —+ 33.Nf6 Dc2! 34. Rg3 De2 35.Ng7 De3 36.Rh4 Rg7 37.De7 Dg1 38.De5 f6 (0—1).

938. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

W. Uhlmann **H. Liebert**

R.D. Germană, 1976

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 c5 5.Ng2 Cc7 6.Cf3 Cc6 7. Da4 Dd7 8.0—0 g6!? 9.Dc4 b6 10.b4!? (Nt) Ng7! 11.bc5 b5! 12.Db3 b4 13.Cg5 0—0 14.Nc6? (14.Da4! Nb7 15.Tb1! ±) Dc6! 15.Db4 Tb8!! 16.Df4 Nb7 17. Cf3 Ce6! 18.De3 Nd4! 19.Dh6 Na8! 20.Tb1 Tb1 21.Cb1 De4! 22.Cc3 Nc3 23.dc3 De2 24. Cd2 Td8! 25.De3 Td2!! 26.Nd2 Cg5!! 27.De2 Ch3 ∓. Una din „marile deziluzii" ale simpaticului mare maestru Uhlmann.

939. PARTIDA SCOȚIANĂ

Elisabeta Polihroniade

Elena Ahmîlovskaia

Sinaia, 1976

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Cd4 Nc5 5.Ne3?! (B 5.Cb3) Df6 6.c3 Cge7 7.g3 Ce5?! (Un experiment neinspirat! B 7... d6 ∞) 8.Cd2 d6 9.f4! Cg4 10. Ng1 Cc6 11.h3! Ch6 ± 12.C2b3 Nb6 13.Df3 a5 14.a4 Nd7 15. Cb5! ± Ca7 16.Nb6 Cb5 17. Nb5 cb6 18.Nd7 Rd7 19.e5! +— de5 20.Db7 Re6 21.Db6 Rf5 22.g4 Rg6 23.f5 Rg5 24.De3 Rh4 25.Df2 (1—0). O frumoasă miniatură a campioanei române.

940. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Liubojevici **Fl. Gheorghiu**

Manila, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cc6 7. Dd2 e6 8.0—0—0 Nd7 9.f4 (B 9.f3!?) b5 10.Nf6 gf6 11.Cc6 Nc6 12.De3 De7! 13.Nd3 Da7 14.Dh3 b4 15.Ce2 Dc5 16.f5 e5 17.Cg3 a5 18.Ch5 Nh6 19.Rb1 Ng5 20.Df3 Re7 (∞) 21.h4 Ne3 22.Th3 Nd4 23.De2 d5 (B 23... a4 A a3) 24.g4 h6 25.ed5 Nd5 26.Ne4 (B 26.Cf4!?) Nc4 27. Dd2?! (B 27.Nd3) Tad8 28.g5 hg5 29.hg5 Td6! 30.b3 Nb5 31.

g6 Thd8 32.Nd3 (VD) e4!! 33. De1 Ne5! —+ 34.g7 (34.De4

Dc3 35.Rc1 Db2 36.Rd2 Td3 —+) ed3 (0—1). O partidă disputată la un „voltaj" foarte ridicat.

941. APĂRAREA SICILIANĂ

L. A. Tan — **H. Mecking**

Manila, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.f3 Cc6 8.Dd2 0—0 9.Nc4! Nd7 10.Nb3?! Tc8 11.h4 Ce5 12.h5 Ch5 13.0—0—0 Cc4 14.Nc4 Tc4 15.g4 Cf6 16.Cde2 Te8 17.Nd4 (Nt) Da5 18.Rb1 Ne6 19.b3!? Tc6 20.Cf4? (B 20.Th2 ∞) Nb3!! ∓ 21.cb3 e5 22.Cfd5 Cd5 23.ed5 Tc7 24.Dg5 ed4 25.Ce4 d3!! —+ 26.Td3 Tc2! 27.Rc2 Da2 28.Rd1 Db1 29.Re2 Dh1 30.Te3 Tc8! 31.Cf6 Nf6 32.Df6 Dg2 33.Rd1 Df1 34.Rd2 Dc1 35. Re2 Tc2 36.Rd3 Dd2 37.Re4 Db4 38.Dd4 f5 (0—1). O excelentă realizare a marelui maestru brazilian.

942. APĂRAREA FRANCEZĂ

B. Spasski — W. Uhlmann

Manila, 1976

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Ce7 5.Dg4 c5 6.Cf3 cd4 7. Cd4 Dc7 8.Nb5! Cbc6 9.0—0 Nc3 10.bc3 Nd7 11.Nc6 bc6 12. Na3 De5 13.Tfe1 h5 14.Df3 Dc7 15.c4 Tb8 16.cd5 cd5 17.Ne7! Re7 18.Cf5 Rd8 19.Cg7 Re7 20. Ch5 Th6 21.Cf4 Nc6 22.Dg3! ± Rd7 23.c4 dc4 24.Ted1 Nd5 25. Cd5 Dg3 26.Cf4 Dd3 27.Cd3 cd3 28.Td3 Re7 29.Tb3! Thh8 (29... Td8 30.Tb7 Td7 31.Tab1 +—) 30.Tab1 Tb3 31.Tb3 +— Tc8 32.Tb7 Rf6 33.g3 a5 34.Tb5 a4 35.Tb4 a3 36.Tb3 Ta8 37.Rg2 Re5 38.Te3 Rd4 39.h4 e5 40.g4 Rd5 41.Rg3 f6 42.h5 Ta4 43.Tf3 Re6 44.h6 Rf7 45.g5 Rg6 46. gf6 Ta8 47.f7 Tf8 48.Rg4 Rh6 49.Tf6 Rg7 50.Rf5 e4 51.Tg6 (1—0).

943. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ţeşkovski — W. Browne

Manila, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne3!? e6 7. Ne2 Cbd7 8.g4!? h6 9.f4 b5 10. g5 hg5 11.fg5 Th3!? 12.Nf2! (Nt) Tc3 13.gf6! Th3?! (B 13... Tc5!?; VD) 14.Ce6!! Da5 (F) 15. c3 fe6 16.fg7! Ng7 17.Dd6 (∞ →) Th6 18.Tg1! Nf8 19.Tg8 Dd8 20.0—0—0 +— De7 21.Dc6

Tb8 22.Na7! Rf7 23.Tg2! (23. Nb8 +—) Tb7 24.Dc8 Ta7 25. Tf1 Cf6 26.e5 Dd7 (26...Tc7 27. Tf6!) 27.Tf6 Tf6 28.Nh5 Tg6 (28...Re7 29.ef6 +—) 29.Ng6 Re7 30.Dc5 (1—0). Cea mai bună partidă a turneului după aprecierile prestigiosului „Informator".

944. INDIANA BENONI

I. Farago **D. Velimirovici**

Amsterdam, 1976

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4. Cc3 ed5 5.cd5 d6 6.Cf3 g6 7. Cd2 Ng7 8.Cc4 0—0 9.Nf4 Ce8 10.Dd2 b6 11.a4 Na6 12.e3 f5 13.h4?! (B 13.Ng3 U f4) Nc4 14. Nc4 a6 ∓ 15.Ne2 Cd7 16.e4 fe4 17.h5 Cdf6 18.hg6 hg6 19.Th3 Dd7 20.0—0—0 b5 21.ab5 ab5 22.Nb5 Df5?! (22...Ta1! 23.Rc2 Td1 24.Dd1 Df5 23.Ne3 Cg4 A Cf2 ∓) 23.Ne3 Cg4 24.Rb1?! (B 24.Ne2) Ce3 25.fe3 Cf6 ∓ 26.Tf1 De5 27.De1 Tfb8 28.Dg3 Dc3!! 29.bc3 Tb5 30.Rc2 Ta2 31.Rc1 Ta1 32.Rc2 Ta2 33.Rc1 Ta1 34.Rc2 Tf1 35.Dd6 Tfb1 —+ 36.De6 Rf8 37.Dd6 Re8 38.Dc6 Re7 39.d6 Re6 40.d7 Re7 41.d8D Rd8 42.Da8 Re7 43.Da7 Re6 44.Da2 Cd5 45.Tg3 Ne5 46. Da6 Re7 (0—1).

945. CONTRAGAMBITUL VOLGA-BENKÖ

P. Van den Steen

V. Giordanengo

Bienne, 1976

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4. cb5 a6 5.Cc3 ab5 6.e4 b4 7.Cb5 d6 8.Cf3 Cbd7 9.Nf4 Ch5 10 Ng5 (A 11.Cd6) Chf6 11.e5! ↗ ± de5 12.De2! Na6 13.Ce5 (A 14.Cf7) Tb8 14.Cf7!! ± Rf7 15. De6 Rg6 16.Nd3! +— Rg5 17. h4 Rh6 18.De3 (1—0). Partida a fost distinsă cu premiul de frumuseţe al open-ului elveţian.

946. DESCHIDEREA LARSEN

G. Emödi **L. Liptay**

Ungaria, 1976

1.b3 e5 2.Nb2 Cc6 3.e3 d6 4.Cf3 f5 5.d4 e4! 6.Cfd2 Cf6 7. Ne2 d5 8.c4! Ce7 9.Cc3?! (B 9. cd5) c6 10.0—0 Cg6 11.Tc1 a6! 12.cd5 cd5 13.b4! Nd6 14.Da4 Nd7 15.Db3 (A 16.Cd5) Ne6 16. g3?! (B 16.b5) 0—0 17.Ca4 De7 18.Cc5 Nf7 19.a4 ∞ (VD) b6! (◊ a6 →) 20.Ca6 f4!! (◊ f4) 21.ef4 Cf4!! ∓ (◊ C) 22.De3 (22.gf4 Nf4 23.Tfd1 Ta6!! 24.

Na6 Cg4! —+) Ta6 (◊ T) 23. Na6 Cg4 24.De1 Ch2!! (◊ C) —+ 25.f3 (25.Rh2 De6 26.Nc8 Tc8 27.Tc8 Dc8 28.gf4 Nf4 —+) e3 26.Cb3 Cf1 27.Nf1 e2! (A 28...De3) 28.gf4 De3! (0—1). Un cvintet de sacrificii care au făcut celebră o partidă disputată la un nivel mai modest.

947. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Tal — **L. Portisch**

Varese, meci (2), 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Cb3 Da3 10.Nf6 gf6 11.Ne2 Cc6 12.0—0 Nd7 13.f5 Ce5 14.fe6 fe6 15. Nh5 Rd8 16.Tab1 Tc8 (A 17... Db4) 17.Ce2 Ne7 18.Cf4 Rc7 19.Ne2 Rb8 20.Ca5? (B 20.Cd4) b5! 21.Cb3 Nd8! 22.Rh1 Nb6 ∓ 23.Ch5 Tc7 24.Cf6 Nc8 25.Cg4 Cc4 26.Nc4 Tc4 27.Cf6 Db4! 28.Dd1 Dc3! 29.Tc1 h5! 30.Tf3 De5 —+ 31.Dd2 Ra8 32.Td1 Nc7 33.Ca5 d5! 34.g3 Na5 35. Da5 Tc2 36.Db6 Db2 37.Dg1 de4 38.Ce4 Nb7 39.Te3 Tf8 40. a4 De5 (0—1). O partidă cu o excepţională încărcătură psihologică. Pentru calificarea în turneul candidaţilor Portisch trebuia să obţină victoria şi a realizat-o acceptînd „pionul otrăvit", care l-a „ucis" odată şi pe Bobby Fischer, un campion al Sicilienei!

948. GAMBITUL VOLGA-BENKÖ

L. Kavalek — **A. Miles**

Haifa, Olimpiada, 1976

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4. Cf3 Nb7 5.a4 a6 6.Cfd2?! bc4 7.e4 e6 8.de6 (8.Cc3!?) de6 ∓ 9.Cc3 Cc6 10.f3 Dc7 (10...Ch5!? 11.g3 Ce5 12.Nc4! ∓) 11.Cc4 Td8 12.Dc2 Ne7 13.Ne3 0—0 14.Df2 Cb4 15.Tc1 Cfd5! 16. ed5 ed5 17.Dg3 Dc8! 18.Ca5 De6! 19.Cd1 Nc8 20.Rf2 Db6! 21.Cb3 Ca2! —+ 22.Nc5 Db3 23.Nd4 Nf6! 24.Nf6 Db6 25.Ce3 Df6 26.Tc5 (26.Tc2 d4 —+) Dd4 27.Tc2 Tfe8 28.f4 Te4 29. Ne2 Tde8 30.Td1 De3 31.De3 Te3 32.Nf3 Cb4 33.Tc7 Tb3 (0—1). Cea mai bună partidă a Olimpiadei.

949. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Stean — E. Ungureanu

Netanya, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 b5 8.e5 de5 9.fe5 Dc7 10.

De2 Cfd7 11.0—0—0 Nb7 12. Dg4 De5?! (B 12...Db6!) 13. Nb5!? ab5 (13...h6!? ∞) 14. The1 h5 15.Dh4 Dc5 16.Dg3 (16.Ccb5!?) Ca6 17.Ce6! fe6 18. Te6 Rf7 19.Td7! Re6 20.Tb7 Nd6 21.Nf4! (Nt; 21.Dh3 =) Cc7 22.Nd6 Dd6 23.Tb6! +— Db6 24.Dg6 Rd7 25.Db6 Th6 26.Dd4 Td6 27.Dg7 Rc6 28.Ce4 **Td5 29.Df6 Rb7 30.Cc3 Tc5 31. Df3 Ra6 32.Ce4 Td5 33.Cf6! (1—0).** Cea mai bună partidă a turneului.

950. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Planinci **B. Parma**

Banja Luka, 1976

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 Ne7!? 7.Te1 f5 8.d5 Ca5 9.Ce5 0—0 10.d6 Nd6 11.Dd5 Rh8 12. Cf7 Tf7 13.Df7 Nh2 14.Rf1 b5 15.Nb3 Cb3 16.ab3 Nb7 17.Cc3 (17.g3!? ∞) Dh4 18.Df5 Cf2! 19.Df7 h6 20.Te7 Tg8 21.Nh6 Dh6 22.Rf2 Nd6 23.Te8 Te8 24.De8 Rh7 25.De3 Dh4 26.Re2 b4! 27.Dd3 Rg8 28.Cd1 Dg4 29. Rd2 Dg2 30.Rc1? (B 30.De2 ∓) Nf4 31.Rb1 Ne4 32.Dc4 d5 33. Dc6 Dd2 34.Ra2 Dc2 35.De8 Rh7 36.Dh5 Nh6 37.Ce3 Dc5 38.Cc4 Dc6 39.Cd2 Ng6 40.De2 Db6 (0—1).

951. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Sibarevici E. Bukici

Banja Luka, 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 (Arhiutilizata variantă Najdorf) **6.Ng5 e6 7.f4 Cbd7 8.Df3 Dc7 9.0—0—0 b5?!** (Pînă la această partidă mutarea negrului se făcea după recomandările teoriei. De unde, oare, să știe marele maestru Bukici ce „preparate" îi va servi în continuare mai modestul maestru Sibarevici?) **10.Nb5 ab5** (Pînă aici, „ca la carte". VD. În continuare însă ne-

grul a devenit subit „victima" inepuizabilelor resurse ale șahului) **11.e5!!** (O noutate cu efect de explozie atomică) **11... Db8?!** (Era ceva mai bine 11... Nb7, dar așa cum a demonstrat Sibarevici după partidă, negrul tot pierde) **12.ef6! gf6 13.The1! h5 14.Dh3 e5 15.Cd5! fg5 16. Cc6 Db7 17.Te5!!** (Poanta combinației, care practic încheie partida) **17...Ne7 18.Te7 Rf8 19. Df5! Ce5 20.Df6! Th7** și încă zdruncinat psihic, din tălpi pînă în creștet, după violențele la care a fost supus, negrul a ce-

dat. O partidă celebră, intrată în antologie.

952. INDIANA BENONI

T. Petrosian N. Raşkovski

U.R.S.S., 1976

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 c5 4.d5 ed5 5.cd5 d6 6.Cc3 g6 7.e4 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10.Cd2 Cbd7 11.a4 Ce5 12.Ta3 b6 13.Dc2 Ch5 14.Nh5 gh5 15.Cd1 Na6 16.Th3!! (35′; 16.Te1? f5!) Nf1 17.Cf1 b5 (17...h4!? ∞) 18.Cde3! ba4 19.Cf5 Cg6 20.Th5 Ne5 21.g3 ± Tb8 22.C1e3 a3 (22...Da5 ∞) 23.ba3 Db6 24.Dd2! ± Db3 25.Cg4 Tb7 26.Rg2! Dc4 (26...f6?! 27.f4 Nb2 28.Cd6 Nc1 29.Dc1 Da2 30.Rh3 Tb1 31.Cf6 Rf8 32.Dc5 +—) 27.Ce5 De4?! (27...Te5 ±) 28.f3! +— (28.Cf3? Tb3 29.Ce3 ±) De5 29.Ch6 Rf8 30.Te5 Te5 31.Cg4 (1—0). Una din cele mai bune zece partide ale anului.

953. APĂRAREA FRANCEZĂ

E. Gheller A. Karpov

U.R.S.S., 1976

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Dd7 5.Cf3?! (După 5.Ch3 b6 6.a3 sau 5.Dg4 f5 6.Dh5 albul prelua autoritar iniţiativa) **5...b6 6.Nd2!? Na6 7.Na6 Ca6 8.0—0 Cb8 9.Ce2 Ne7 10.Tc1!** (E clar că albul stă mai bine; acum ameninţă c2—c4) **10...b5 11.Cf4 h5 12.b3 Na3 13.Tb1 a5?!** (O inexactitate după care negrul nu se mai poate redresa: trebuia 13...Ne7!?) **14.c4! c6** (14...bc4 pierde 15.bc4 dc4 16.d5 ed5 17.e6 +—) **15.c5 Nb4 16.Nc1 a4! 17.Cd3** (Era mai violent 17.a3!? cu ciştig rapid) **17...Na5 18.ba4 ba4 19.Da4 Da7 20.Ng5 Nc7 21.Tb8!! Db8 22.Dc6 Rf8 23.Cf4 Ta7** (După 23... Ce7 24.Ne7 Re7 25.Cg5 albul ciştigă) **24.Ch4 De8** (Acum albul decide. VD) **25.De6!! fe6**

26.Cfg6 Dg6 27.Cg6 Re8 28.Ch8 Ta4 29.Td1 Ce7 30.Ne7 Re7 31.Cg6 Rf7 32.Cf4 Ne5 33.de5 Tf4 34.Tc1! Re8 35.c6 Rd8 36.c7 Rc8 37.g3 Ta4 38.Tc6 Ta2 39.Te6 g5 40.Td6 Td2 41.e6 Rc7 42.e7 şi campionul lumii a cedat. O foarte frumoasă realizare a marelui maestru Gheller! Partida a fost clasată pe primul loc în „Topul Informator" al semestrului II.1976.

954. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov I. Dorfman

U.R.S.S., 1976

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 e6 6.g4 Ne7 7. g5 Cfd7 8.h4!? Cc6 9.Ne3 a6 10. De2!? Dc7 11.0—0—0 b5 12. Cc6! Dc6 13.Nd4! b4 14.Cd5 ed5 15.Ng7 Tg8 16.ed5 Dc7 17. Nf6! ↗ Ce5 18.Ne5 de5 19.f4! Nf5 20.Nh3 Nh3 21.Th3 Tc8 22.fe5 Dc4! 23.Tdd3!? Df4 24. Rb1 Tc4! 25.d6 Te4 26.The3 Te3 27.Te3 Dh4 28.Df3! Dg5! 29.Te1!? Dg2 30.Df5 Tg6 31. Tf1 Dd5 32.de7 Re7 (32...a5 33. Dh5 h6 34.e6!! Tf6! 35.ef7 Df7 36.Db5 ±) 33.Df4 a5 34.Dh4 Re8 35.Dh7 Df3 36.Dh8 Re7 37. Dh4 Re8 38.Dc4! Db7 (VD) 39.

b3! +— Te6 40.Tg1 Te5 41. Tg8 Re7 42.Dh4 Rd7 43.Df6! Te7 44.Df5 Rd6 45.Da5 Te5 46. Dd8 Re6 47.Rb2! f6 48.Tf8 Dg7 49.Dc8 Rd5 50.Dc4 (1—0). O partidă în care ambii adversari au jucat în general fără cusur și totuși... negrul a pierdut! După joc, nici unul din cei doi n-a putut stabili unde s-a greșit. Din misterele șahului!...

955. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

M. Tal **L. Vadasz**

Tallin, 1977

1.e4 g6 2.d4 Ng7 3.c3 d6 4. f4 Cf6 5.e5 de5 6.fe5 Cd5 7.Cf3 0—0 8.Nc4 c5! 9.0—0 cd4 10. cd4 Cc6 11.Cc3 Ne6 12.Nb3 Ca5!? 13.Cg5 Cc3! 14.bc3 Nd5 15.e6!? Cb3 16.ef7 Tf7! 17.Cf7 Da5! 18.Ch6 Rh8! 19.Tb1? (B 19.c4!?) Cc1 20.Cf7 Nf7 21.Dc1 Nc4 —+ 22.Tf2 Dc7 23.De3 b5 24.h4 Dd6 25.Td1 Nf6 26.g3 Td8 27.Tdd2 a5 28.Rg2 Nd5 29. Rg1 De6 30.Df4 De4 31.De4 Ne4 32.Rf1 Tc8 33.Tfe2 Nd5 34.Te3 g5 35.h5 g4 36.Tf2 b4 37.Tc2 Nd4 38.Te7 Tf8 (0—1). O replică... pe măsura marelui maestru sovietic.

956. APĂRAREA FRANCEZĂ

D. Bronștein **W. Uhlmann**

Tallin, 1977

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 Ce7 5.a3 Nc3 6.bc3 c5 7. Dg4 Dc7 8.Dg7 Tg8 9.Dh7 cd4 10.Ce2 Cbc6 11.f4 Nd7 12.Dd3 dc3 13.h4?! (B 13.Cc3) 0—0—0 14.h5 Cf5 15.h6 Tg6 16.h7 Th8 17.Th3 (VD) d4! (Nt) 18.Tb1 Ne8! 19.Df3 Dd8 ∓ 20.g4 Ch4! 21.Dh1 Tg4 22.Cg3 Th7 23.Ce4 Ce5!! 24.fe5 Nc6! —+ 25.Nd3

(25.Cd6 Dd6! —+) Rc7 26.Rf2 Th5 27.Tf3 Dg8! 28.Nf4 Cf3 29. Dh5 (29.Df3 Tf4! 30.Df4 Tf5 —+) Tf4 30.Dh6 Cg5 (0—1). O excepţională realizare a marelui maestru Uhlmann.

957. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov V. Liberzon

Bad Lauterberg, 1977

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7. Dd2 a6 8.0—0—0 Nd7 9.f4 Ne7 10.Cf3 b5 11.Nf6 gf6 12.Rb1 Db6 13.f5 0—0—0 14.g3 Rb8 15.fe6 fe6 16.Nh3 Nc8 17. De1!? ± (Nt) The8 18.Ce2 Dc5 19.Cfd4 Cd4 20.Cd4 Nf8 21.Tf1 (A Tf1—f3—c3) d5 22.Cb3 Dc7 23.Ng2 de4 24.De4 ± Nb7 25. Td8 Td8 26.Db7 Db7 27.Nb7 Rb7 28.c3 Ne7 29.Cd4 e5 30. Cf5 Nc5 31.Rc2 a5 32.g4 Rc6 33.Cg3 Ne7 34.Tf5 Tg8 35.h3 Rd5 36.Rd3 a4 37.Ce4 (B 37. Th5 Tg7 38.Ce4 +—) Re6 38. Th5 Td8 39.Re2 a3?! (B 39... b4! 40.Th7 a3 ±) 40.b4 +— Rd5 41.Rd3 Re6 42.Rc2 Tc8 43. Rb3 Rd5 44.Cg3 Nd6 45.Th7 e4 46.Cf5 Td8 47.Ta7 Nf4 48. Rc2 Rc4 49.Tc7 Rd5 50.Tc5 Re6 51.Cd4 Rf7 52.Tb5 Ne3 53.Tb7 Rg8 54.Cf5 Td2 55.Rb3 (1—0). Una din cele mai bune zece partide ale anului.

958. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Torre G. Sigurjonsson

Geneva, 1977

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 b5 8.e5 de5 9.fe5 Dc7 10.De2 Cfd7 11.0—0—0 Nb7 12.Dg4 De5 13.Ne2! Cf6? (B 13...Nc5!?) 14.Nf6 gf6 15.The1 h5 16.Dh3 Cd7 17.Nb5 +— Df4 18.Rb1 0—0—0 19.Nc6 f5 20.Nb7 Rb7 21.g3! Dc7 22.Dg2 Rb6 23.Ca4 (1—0). Cea mai bună partidă a turneului.

959. INDIANA DAMEI

T. Petrosian V. Korcinoi

Il Ciocco, meci (12), 1977

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4. e3 Nb7 5.Nd3 Nb4 6.Cbd2 c5 7. dc5 (7.a3!?) Nc5 8.0—0 Cc6 9. a3 Dc7! 10.b3 Ce5 11.Ce5 De5 12.Ta2 Nd6 ∓ ↗ 13.g3 Dc5 14. e4?! (B 14.Ne2 A Nf3) h5! (→ Fr) 15.b4 Dc7 16.Te1! h4 17. Cf1 hg3 18.hg3 a5! ∓ 19.Tb2 ab4 20.ab4 Ne5 21.Tc2 Ta1 22. De2 Db8 23.Rg2 Da8 24.Cd2 Ta4 25.b5 Rf8 26.Cf3 Nd6 27. Cg5 Nc5 28.Nb2 Re7 29.Tcc1

Na3 30.Ta1 Nb2 31.Db2 Ta1 32.Ta1 Db8 33.Dd4? (B 33. Db4!?) e5 —+ 34.Dc3 Th5 35. Db4 d6 36.Dd2 g6 37.Ne2 Ce4 38.Ce4 Ne4 39.f3 Nb7 40.g4 Th7 —+ (½—½). Cea mai bună partidă din meci, încheiată cu un rezultat de egalitate, deoarece.... pentru obținerea calificării în semifinalele „Candidaților" lui Korcinoi îi era suficientă remiza!

960. PARTIDA VIENEZĂ

S. Augustin — **J. Nunn**

Moscova, 1977

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.g3 Nc5 4.Ng2 d6 5.Cge2 Cc6 6.0—0 h5!? 7.d3 h4 8.Ng5 hg3 9.Cg3! Cd4! 10.Ch5 Ce6 11.Cg7 Cg7 12.Cd5 Cd5!! 13.Nd8 Cf4 14.Ng5 Cge6 15.Nf4 Cf4 16.Rh1 Ne6 17.Nf3? (17.Df3) Th4! ∓ 18.Tg1 Re7 19.Tg2 Cg2 20.Ng2 Tah8 21. Dd2 Th2 22.Rg1 T2h4 23.Te1 Tg8 —+ 24.Te3 Ne3 25.De3 Nh3 26.Rf1 Ng2 27.Re2 c5 28. Dd2 b6 29.Dc3 Tf4 30.Da3 a5 31.Db3 Nh3 32.f3 Tg2 33.Re3 Ng4! (0—1). O partidă plină de parfumul romantismului celui de al XIX-lea secol.

961. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

J. Smejkal — L. Liubojevici

Moscova, 1977

1.Cf3 Cf6 2.c4 c5 3.Cc3 e6 4.g3 b6 5.Ng2 Nb7 6.0—0 a6 7.b3 d6 8.Nb2 Cbd7 9.Te1 Tb8!? 10.e4 b5 = 11.d3 b4 12.Cd5 ! ? ed5 13.ed5 Ne7 14.De2 Rf8 (F) 15.Dd2 ! (15.Ch4 ? Ce8 ! A Nf6 —+) Ce8 ? ! (B 15...Rg8 ! ? A Nf8 ∞) 16.Te2 Nf6 17.Tae1 Cc7 18.Df4 Cb6 19.d4 g5 20.Dd2 h6 21.dc5 dc5 22.d6 Ce6 (VD) 23.

Te6 ∓ → fe6 24.Te6 Nb2 (F; 24...Cd7? 25.Nf6 Cf6 26.Db2 +—) 25.Db2 Th7 26.Ce5 Ng2 27.Cg6?! (B 27.Rg2!) Rf7 28.Te7 De7? (28...Rg8! 29.Df6 Nh3 30. g4 Ng4 31.Ce5 Df8 —+) 29. Ce7 Nh3 30.De5 ∓ Cd7 (B 30... Ne6!?) 31.De4 Tg7 32.Df3 Cf6 33.Cd5 Tg6 34.Cf6 Tf6 35.Dh5 Re6 36.Dh3 Rd6 37.Dg2 ± (37. Dh5! A h4 ±) Rc7 38.Dd5 Rb6 39.De5 Tbf8 40.Dd5 T8f7 41.f3 Tf8 42.Rg2 Tc6 43.Rh3 Te8 44. f4 gf4 45.gf4 Te3? (B 45...Tf8! 46.f5 Tcf6 47.Rg4 T8f7 ±) 46. Rg4 Te2 47.Rg3 Ta2 48.f5 ± Ta1 49.Rf2 Ta2 50.Re3 Ta1 51. Rf2 Ta2 52.Rf3! Ta1 53.De5 Td1 54.Db8 Ra5 55.Re4?! (B

55.Db7! Tdd6 56.Re4 Tb6 57. Dc7 Tdc6 58.Dd7! +— M) Td7 56.Re5 Tcc7 57.f6 +— h5 (57... Tb7 58.De8 Rb6 59.Dh5 a5 60. Dg6! Ra7 61.Dg1 Rb6 62.Da1 +—) 58.h4 Tf7 59.De8 (59.Rf5? Tf6! 60.Rf6 Tf7 =) Rb6 60. Re6 Th7 61.Db8 Ra5 62.Rf5 Thd7 63.Rg6 Tb7 64.De5! Rb6 65.Rh5 Tbc7 66.Rg5 a5 67.Da1 Tc6 68.Da4 Td8 69.h5 Ta8 70. h6 Tg8 71.Rf5 Ta8 72.h7 (1—0). Deşi cu unele greşeli, datorită numai . . . „generalului criza de timp", una din cele mai pline de conţinut partide ale anului 1977.

962. INDIANA DAMEI

Dana Nuţu **Marina Pogorevici**

Mangalia, 1977

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 Nb4 4.Cbd2 0—0 5.e3 c5 6.Nd3 d5 7.0—0 cd4! (/ a1—h8) 8.ed4 dc4 9.Cc4 Cc6 10.Ng5 Ne7 11.Cce5 Cb4 12.Nb1 Cd7 13.Ne7 De7 14.a3 Cd5 15.Dd3 g6 16.Dd2 Ce5 17.de5 Nd7 18.Dh6?! Nc6 19.Na2 f6! ∓ 20.ef6 Tf6 21.Cd4 Taf8 22.Cc6 bc6 23.Tac1 Cf4! —+ 24.Tc6 Db7! 25.Tfc1 Ce2 26.Rh1 Tf2! 27.Ne6 Rh8 28.h4 Cc1 29.Nd5 Tf1 30.Rh2 Db8 31. Rh3 Th1 32.Rg4 Th4 (0—1). O foarte frumoasă realizare a „schimbului de mîine" al şahului feminin românesc.

963. APĂRAREA CARO-KANN

J. Timman A. Pomar

Las Palmas, 1977

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4. Nd3 Cc6 5.c3 Cf6 6.Nf4 Ng4 7. Db3 Ca5 8.Da4 Nd7 9.Dc2 e6 10.Cf3 Cc4 (Nt) 11.0—0 Nd6 12.Ne5! Dc7 13.Te1 Ch5 14.Nc4 dc4 15.Cbd2 (A Cc4) b5 16. Ce4 ± Ne5 17.Ce5 0—0 (17... Cf6?! 18.Cg5 0—0 19.Cg4 +—) 18.Te3 (→ Fr) Nc6 19.Cg5 g6 20.Th3 Cf6 21.Dd2 Ce4 (B 21... Nd5!?) 22.Ce4 Ne4 23.Df4! Db7 24.Df6 Ng2 25.Cg4 Tfe8 26.Ch6 Rf8 27.Cf5! (1—0). Una din cele mai bune partide ale anului.

964. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

S. Tatai **A. Karpov**

Las Palmas, 1977

1.Cf3 c5 2.c4 Cf6 3.Cc3 d5 4.cd5 Cd5 5.g3 g6 6.Ng2 Ng7 7.Da4 Cc6 8.Cg5 e6 9.Cge4 Cb6! 10.Db5 c4 11.Ca4 0—0 12.Cb6 ab6 13.Dc4 e5 14.Dc2 (Larsen propune şi 14.d3 Ne6 15.Ng5!) **14...Cd4 15.Db1 f5 16.Cc3 e4 17. d3 b5 18.Ne3** (Era mai bine 18.de4 b4 19.Cd5 b3 20.0—0 ±) **18...b4 19.Cd1 Te8 20.de4 fe4 21.Nd4** (Ar fi fost greşit 21. Ne4? Te4 22.De4 Nf5 şi negrul cîştigă) **21...Dd4 22.a3?!** (Mai promiţătoare ar fi fost 22. Dc2!?) **22...Ng4 23.Dc2** (După care negrul decide partida. VD) **23...Dd3!! 24.ed3** (Nici alte continuări nu salvează: 24.Ce3 Dc2

25.Cc2 Nb2 —+; 24.Tc1 ba3 —+; 24.Dd2 Dd2 25.Rd2 Tad8 26.Re1 Nf3 27.Tg1 Ng2 28.Tg2 Tc8 ∓) **24...ed3 25.Rd2 Te2! 26. Rd3 Td8 27.Rc4 Tc2 28.Rb4 Tcd2 29.f3 Nf8 30.Ra5 Nd7!** și albul cedează. Cea mai bună partidă a primului semestru al anului 1977, după culegerea iugoslavă „Șahovski Informator".

965. PARTIDA SPANIOLĂ

J. Toth — **G. Perenyi**

Budapesta, 1977

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0—0 8.d4 d6 9.c3 Ng4 10.Ne3 d5!? 11.ed5 ed4 12.Ng5 (VD) Cd5!! (Nt) 13.Nd5 Dd5 14. Ne7 Nf3 15.Df3 (15.gf3? Ce7 16.Te7 Dg5 —+) Df3 16.gf3 Tfe8! 17.cd4 Ce7 ∓ 18.Cd2 Cf5! 19.Cb3 Ch4 20.Te8 Te8 21.Tc1 g5! 22.f4! gf4 23.Rf1 Te7 24. Tc3 Rg7 25.Cc5 a5 26.Ca6 f3! —+ 27.Cc7 b4 28.Tc1 Te2 29. d5 Cf5! 30.Cb5 Td2 31.a3 Td5

32.Cc7 Td2 33.ab4 ab4 34.Tb1 Cd6 35.Ca6 Ce4! 36.Cb4 Tf2 37. Rg1 Tg2 (0—1). Partida cu cea mai valoroasă noutate teoretică (12...Cd5) din prima jumătate a anului 1977, după părerea „Informator"-ului.

966. GAMBITUL REGELUI

A. Planinci — **S. Gligorici**

Ljubljana/Portoroz, 1977

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 d6 4. d4 g5 5.h4 g4 6.Cg1 Nh6 7.Cc3 Cc6! 8.Cge2 f3 9.Cf4 f2 10.Rf2 g3 11.Rg3 Cf6 12.Ne2 Tg8 13. Rf2 Cg4 14.Ng4 (14.Rg1 Ng7 ∓) Ng4 15.Dd3 Ng7 16.Ne3 Dd7 17.Cce2 0—0—0 18.Cg3 f5! ∓ 19.Cf5 Tdf8 20.Cg7 Dg7 21.Re1 (21.Taf1!? A Re1) Cb4 22.Dc3 De7! 23.Db4 Tf4! 24.Rd2 (24. Nf4 De4 —+) De4 25.Tag1 Nf5 —+ 26.Db3 Tg3 27.Th2 Tf2 (0—1). O victorie în ... „stil Planinci".

967. INDIANA BENONI

M. Taimanov **Fl. Gheorghiu**

Leningrad, 1977

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 g6 4. Cc3 Ng7 5.e4 d6 6.Cf3 0—0 7. Ne2 e6 8.0—0 Te8 9.Cd2 Ca6 10.Rh1 Cc7 11.a4 b6 12.f3 Tb8 13.Cb3 ed5 14.cd5 a6 ∓ (Ad Fd) 15.Ng5 h6 16.Nh4 g5 17. Nf2 Ch5 18.Te1 Cf4 19.Nf1 f5! 20.Cc1 b5 21.ab5 ab5 22.Dc2 b4 23.Cd1 fe4 24.fe4 (VD) Cb5! ∓

(As) 25.Nb5 Tb5 26.Ce3 Df6 27. Cc4 Cg2!? (B 27...Cd5!) 28.Rg2 Nh3! —+ 29.Rh3?! (B 29.Rg1 Df3 —+) Df3 30.Ng3 Nf6!! (0—1). Încă o „victimă" din Olimpul şahist intrată în „panoplia" lui Florin Gheorghiu.

968. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov **M. Taimanov**

Leningrad, 1977

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 a6 5.c4 e5 6.Cb3 (6.Cf5!?) Cf6 7.Cc3 Nb4 8.f3 0—0 9.Ne3 d6 10.Tc1 b6!? 11.Nd3 Nc5 12. Dd2 Ne6 13.Cc5 bc5 14.0—0 Cd4 15.Cd5 Cd7 16.f4! Tb8 17. f5 Nd5 18.cd5 Db6 19.Tf2 f6 20.Tc4?! (B 20.Rh1 A 21.g4 ± ↗) a5 21.Ta4 Ta8 22.De1 Ta7?! (B 22...Tfb8!?) 23.b3 Tfa8 24. Tb2 Dc7 25.Nd2 (A Nc3 U g4 ↗) Cb6!? 26.Ta5 c4 27.Nf1! Ta5 28.Na5 Dc5 29.Nb6 Db6 30.Rh1 cb3 31.ab3 g6!? 32.fg6 hg6 (∞) 33.b4 Rg7 34.b5 (B 34.Nd3!) f5 35.ef5 Cf5 36.Tb3 Dd4 37.b6? (37.Tb1 ∓) Ta1 38.Tb1 Cg3! (0—1); 39.hg3 Ta8! A Th8 ∓. O excepţională victorie de palmares.

969. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Euwe J. Barle

Amsterdam, 1977

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 d5 4. cd5 Cd5 5.Ng2 Cc3 6.bc3 c5 7. Tb1 Dc7 8.Da4 Cd7?! (B 8... Cc6) 9.d4 Ng7 10.Cf3 0—0 11. Nf4 e5 12.de5 Ce5 13.0—0 a6?! (B 13...De7 Y) 14.Tfd1 Nf5? 15. Ce5 b5 16.Cd3! De7 17.Da3 De2 18.Td2 (1—0). La 76 de ani fostul campion mondial se dovedeşte încă un ... producător de miniaturi!

970. GAMBITUL DAMEI

M. Quinteros **A. Miles**

Amsterdam, 1977

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Cf3 Cf6 4.e3 Ng4 5.Nc4 e6 6.Db3!? Nf3 7.gf3 Cbd7 8.Db7 c5 9.dc5 Nc5 10.Cc3 0—0 11.f4 Cb6! (Nt) 12.

Ne2 Cfd5 13.0—0?! (B 13.Cd5 A 14.Nb4 ∞) Dh4 (A f5, Tf6) 14.Nf3 Tab8 15.Da6 Cc3 16.bc3 f5 17.Ng2 Tf6 18.h3 (B 18. De2!?; 18.Tb1!?) Tg6 19.Rh1 Tf8 20.De2 Tff6 21.Nd2 Tg4! 22.Tg1 Tfg6 23.Df3 Cc4 24.Ne1 h6! (A e5) 25.Tb1 Nd6! 26.Tb7 Rh7 27.Tf7 Dh5! —+ 28.Td7?! (B 28.Db7) Tg2 29.Dg2 Tg2 30. Tg2 Nf8 31.Ta7 De2 32.Tg1 Ce8 33.fe3 De3 (0—1).

971. PARTIDA SPANIOLĂ

N. Beliavski **I. Rapoport**

Corespondență, 1977

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.0—0 Ng4 6.h3 h5 7. d4 b5 8.Nb3 Cd4 9.hg4 hg4 10. Cg5 Ch6 11.Ne3 Ne7 12.Cf7 Cf7 13.Nd4 ed4 14.Nd5?! (14.Nf7 Rf7 15.Dg4 Nf6 = ; VD) Ce5!

15.Na8 Ng5!! 16.Nc6 Re7 17. Dd4 Nf4 18.Td1 Th1! 19.Rh1 Dh8 20.Rg1 Cf3!! 21.Rf1 Cd4 22.Td4 Ne5 23.Tb4 Dh1 24.Re2 g3 —+ 25.fg3 Dg2 26.Rd1 Df1 27.Rd2 Ng3 28.c3 Nf4 29.Rc2 Dc1 30.Rb3 Dd1 31.Ra3 Ne3! (0—1). O perlă șahistă produsă de doi amatori în liniștea căminului lor.

972. GAMBITUL VOLGA-BENKÖ

V. Hort **L. Alburt**

Decin, 1977

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4. cb5 a6 5.ba6 g6 6.Cc3 Na6 7. Cf3 d6 8.g3 Ng7 9.Ng2 Cbd7 10.0—0 Cb6 (→ X d5) 11.Te1 0—0 12.Cd2 Dc7 13.Tb1 (B 13. Cf1 A Ce3) Db7!! 14.b3 Cfd5 15.Cd5 Cd5 16.Cf1 Cc3!! 17.Nb7 Nb7 ∓ 18.Dd3? (B 18.Dd2 Cb1 19.De3 ∓) Ne4 19.De3 Nd4! 20.Dh6 Nb1 21.a3! Na2 22. Cd2?! (B 22.b4) Tfb8 23.b4 cb4 24.ab4 Tb4 ∓ 25.Cf3 Ng7 26. Dh3 Nf6 27.Df1 Nc4 28.Rg2 Ta1! 29.Cg1 Tbb1 —+ 30.Rh3 h5 31.f4 Ne6 32.Rg2 Cd5 33.Rf3 Nc3 34.Td1 Nb2 (0—1). A treia partidă a anului, după clasamentele „Informator".

973. GAMBITUL DAMEI

V. Korcinoi L. Polugaevski

Evian, meci (7), 1977

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.Cf3 d5 4.d4 c6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 dc4 7. Nc4 b5 8.Nd3 Nb7 9.0—0 b4 10.Ce4 Ne7 11.Cf6 Cf6 12.e4 0—0 13.Dc2!? (Nt) h6 14.Ne3 Tc8 15.Tfd1 c5 16.dc5 Cg4 17. Nd4 e5 18.h3 ed4 19.hg4 Tc5 20.Dd2 a5 21.Tac1 Dd7? 22.Tc5 Nc5 23.g5 hg5 24.Dg5 De7 25.

Dh5! ± g6 26.Dh6 Df6 27.Nc4 d3 28.e5 Df5 29.Td3 Ne4 (VD)

30.Td6!! Dg4 31.Tf6 Nf5 32.b3 Nd4 33.Cd4 Dd4 34.Tg6! Ng6 35.Dg6 Rh8 36.Dh6 Rg8 37.e6!! De4 38.ef7 Tf7 39.Df6 Db1 40. Rh2 Dh7 41.Rg3 Dd3 42.f3 Dc4 43.Dd8 (1—0). Cea mai frumoasă partidă din meci.

974. APĂRAREA OLANDEZĂ

W. Browne — R. Byrne

Campionatul S.U.A., 1977

1.d4 f5 2.Cc3 Cf6 3.Ng5 d5 4.Nf6 ef6 5.e3 Ne6 6.Nd3 g6 7. Df3 ± c6 8.Cge2 Cd7 9.h3! Db6 10.g4! Db2? (10...fg4 ±) 11.Tb1 Da3 12.gf5 Nf7 13.Tb7 Nb4 14. 0—0! ± 0—0—0?! 15.Tb4! Db4 16.Na6 Rc7 17.Tb1 Dd6 18.Tb7 Rc8 19.Tb3 Rc7 20.Tb7 Rc8 21. e4!! +— (A ed5) Cb8 (F) 22. Cb5! cb5 23.Dc3 Cc6 24.e5! Dc7 25.e6!! (1—0) O excelentă partidă de atac.

975. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Vitolins — V. Gavrikov

U.R.S.S., 1977

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Db2 9.Tb1 Da3 10. f5 Cc6 11.Cc6?! bc6 12.fe6 fe6? (12...Ne6!) 13.e5! de5 14.Nf6 gf6 15.Ce4 Ne7 16.Ne2 h5 17.Tb3 Da4 (VD) 18.Cf6! (Nt) Nf6 19.

c4 Nh4 20.g3 Ne7 21.0—0 Ta7 22.Tb8 Tc7 23.Dd3 (23.Nd3!? Tg8 24.Nh7 Tg7 25.Dh6 Th7 ∞) Nc5 24.Rh1 Re7 25.Dg6 Rd6 26.Df6 Te8 27.Nh5 (27.Tf5!?) Tce7 28.Td1 Nd4 29.Td4 ed4 30.Dd4 Rc7 31.Db6 Rd7 32.Dd4 (½—½). Partida cu cea mai valoroasă inovație teoretică din a doua jumătate a anului 1977.

976. PARTIDA SPANIOLĂ

M. Tal — **V. Smislov**

Leningrad, 1977

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5

7.Nb3 Ne7 (Nt) 8.Ce5 Ce5 9.de5 Nb7 10.Dg4 0—0 11.f3 Cg5 12. f4! Ce4 13.f5 Rh8 (B 13...Nc5! 14.Rh1 Rh8 15.Cc3 Cf2 16.Tf2 Nf2 17.Ng5 f6 18.ef6 gf6 19.Nh6 Tg8 —+) 14.Tf3 (B 14.Ne3!?) Nc5 15.Rf1 d6 16.f6 g6! (16...gf6 17.Th3 fe5 18.Th7 Rh7 19. Dh5 =) 17.Dh4 de5 18.Re2 Dd4! (A Cc3) 19.Th3 Df2 20. Df2 Cf2 21.Th4 Ce4 22.Nh6 Cf6 23.Nf8 Tf8 —+ 24.Rf1 Td8 25. c4 g5 26.Th3 g4 27.Tc3 b4 28. Tc1 Td4 (A 29...Tf4) 29.g3 Nf3 30.a3 a5 31.ab4 ab4 32.Ta5 Cd7 33.Nc2 e4 34.Te1 Nb6 35.Ta8 Rg7 36.Td8 f5 37.Na4 Ce5 38. Td4 Nd4 39.Cd2 Nb2 40.Cb3 Nc3 (0—1). Cea mai bună partidă din finala campionatului sovietic, după „Topul Informator".

977. GAMBITUL BLUMENFELD

V. Lukov N. Semkov

Bulgaria, 1977

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 c5 4. d5 b5 5.Ng5 Da5 6.Dd2 Dd2 7. Cbd2 bc4 8.e4 Nb7 9.Nf6 gf6 10.Nc4 f5 11.0—0—0 Nh6 12. Rb1 0—0 13.The1 ± a5?! (B 13...Ca6) 14.Cb3 d6 15.ef5 a4 16.de6! ab3 17.e7 ba2 18.Na2 Te8 19.Td6 Nf4 20.Ce5 Ne5 21. Te5 Cc6 22.Tc6!! Nc6 23.f6 h6 24.Te3 c4 25.Nc4 Tec8 26.b3 Ta5 27.g4 Ne8 28.f4 Tca8 29. Td3 Rh7 30.Td6 Tc8 31.h4 Ta7 32.Rb2 Td7 33.Td7 Nd7 34.Nf7 Tb8 35.g5 hg5 36.fg5 Ne8 37.g6 (1—0). Cea mai frumoasă partidă din finala campionatului Bulgariei.

978. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Stean **G. Sigurjonsson**

Telex, Olimpiada, 1977

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7. f4 b5 8.e5 de5 9.fe5 Dc7 10.De2 Cfd7 11.0—0—0 Nb7 12.Dg4 De5 13.Ne2 Nc5!? (Nt) 14.Nf3?! Nd4 15.Nb7 Nc3! 16.bc3 Ta7 17.The1 h5! 18.Dh4 Dc3 19.Te3 Da1 20.Rd2 Da2 21.Db4 f6 22. Dd6 Tb7 23.Te6 Rd8 24.Nf4 Rc8 25.Tde1 Da5 26.Rc1 Td8 27.Te8 Da1 (0—1); 28.Rd2 De1! 29.Te1 Ce5 —+. Una din minipartidele primei Olimpiade de șah prin telex.

979. INDIANA BENONI

R. Szmetan V. Vaisman

Iași, 1977

1.d4 c5 2.d5 e5 3.c4 d6 4.e4 Ne7 5.Cc3 Ng5 6.Cf3 Nc1 7.Tc1 (Ad) Cf6 8.g3 Ca6 9.a3 0—0 10. Ng2 Ng4 11.0—0 Dd7 12.Dd2 Nf3 (F) 13.Nf3 Tfc8 14.Rg2 Cc7 15.Nd1! a6? (B 15...De7) 16. Ca4! Ce4 17.De3 Cf6 18.Cb6 De7 19.h3 Te8 20.Ca8 Ca8 21. b4 Tc8 22.Nb3 Cb6?! (B 22... b6) 23.a4! ± Dc7 24.b5 Cbd7 25.Dc3 Te8 (B 25...a5) 26.a5 ab5 27.cb5 Ta8 28.Ta1 e4 29.b6 Dc8 30.Nc4! (A 31.Tfb1 →) ± Cb8 31.a6 ba6 32.Tfb1 Db7 33.Db3 h6 34.Ta2 Cfd7 35.De3 f5 36.

Df4 Ce5 37.Df5!! +— (Cra+ Crn) Cc4 38.De6 Df7 39.Dc8 Df8 40.b7! (40.Db7? Df3 41.Rg1 e3! =) Ta7 41.Te2 (1—0). O frumoasă realizare din „Memorialul Sadoveanu" a studentului argentinian.

980. GAMBITUL DAMEI

V. Korcinoi B. Spasski

Belgrad, meci (7), 1977/1978

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nh4 b6 8.Tc1 Nb7 9.Nf6 Nf6 10.cd5 ed5 11.b4 (O noutate teoretică din cauza căreia fostul campion mondial... va pierde kilograme de transpiraţie, iar „belicosul" Korcinoi va încerca să cîştige) **11...c6 12.Ne2 Cd7 13.0—0 a5 14.b5 c5** (Pentru moment, Spasski a reuşit să egaleze partida, dar misteriosul Korcinoi pare a mai avea unele surprize) **15.dc5** (Se consideră ca mai bună continuarea 15. Te1!? c4 16.Cd2 urmată de 17. Nf3) **15...Cc5 16.Cd4 Dd6 17. Ng4!? Tfd8 18.Te1 Ce6 19. Ne6!? fe6 20.Cc6!** (Se joacă deosebit de activ, dar situaţia pe tablă este încă nebuloasă) **20...Nc6 21.bc6 Nc3** (Era interesantă 21...Db4!? 22.a3! Da3 23.c7 Tdc8 24.Cb5) **22.Tc3 Tac8 23.Dc2 e5!? 24.c7 Td7 25.Tc1 d4 26.Tc6 Dd5** (Din această poziţie albul iniţiază o excepţională combinaţie. VD) **27.Db1!! d3 28.Db6 d2 29.Td1 Da2 30. h3!!** (În numai patru mutări

albul a obţinut o poziţie cîştigătoare, pe fondul situaţiei dominante; după 30.Db7? albul pierdea prin 30...Da4!! 31.Dc8 Rh7 32.Dg8 Rg8 33.c8D Rh7 34.Tc2 Da1!!) **30...Da4 31.Td2! Td2 32.Db7 Tdd8 33.cd8D Td8 34.Tc7 Da1 35.Rh2 e4 36.De4 Df6 37.f4 Df8 38.Ta7 Dc5 39. Db7 Dc3 40.De7 Tf8 41.e4 Dd4 42.f5 h5 43.Ta5 Dd2 44.De5 Dg5 45.Ta6 Tf7 46.Tg6 Dd8 47.f6 h4 48.fg7** şi negrul a cedat. „Partida anului 1977" după o serie de păreri autorizate, inclusiv juzii de la „Informator".

981. APĂRAREA SICILIANĂ

G. Sax E. Sveşnikov

Hastings, 1977/1978

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.Cc3 Cd4 5.e5 Cb5 6.Cb5 Cd5 7.0—0 a6 8.c4!? Cb6 9.Cc3 d5 10.d4! e6 11.Ng5 Dd7 12.cd5! Cd5 13.Cd5 Dd5 14.dc5 Nc5 15. Dc2 0—0 16.Tfd1 Dc6 17.Tac1 Na7 18.Dd2! Db6 19.Nf6!! h6

(19...gf6? 20.Dh6 +—) 20.Df4 Db2 21.Dg4 Df2 22.Rh1 g6 23. Db4! (A Df8 +—) Nb6 24.Td2 De3 25.Tc3 a5 26.Df8!! Rf8 27. Te3 (1—0). Cea mai bună partidă a turneului.

982. DESCHIDEREA OWEN

W. Browne A. Miles

Tilburg, 1978

1.c4 b6 2.d4 e6 3.e4 Nb7 4. Nd3 f5?! 5.ef5 Ng2 6.Dh5 g6 (F) 7.fg6 Ng7 8.gh7 Rf8 9.Ce2 Nh1 (Pentru perioada „exploziei șahiste" pare de necrezut că la o astfel de poziție „sălbatică" s-a putut ajunge între doi mari maeștri după numai 9 mutări. VD) 10.Ng5 Cf6 11.

Dh4 Cc6 12.Cf4 Rf7 13.Ng6 Re7 14.Ch5 Df8 15.Cd2 e5 16. 0—0—0 Cd4 17.Th1 Ce6 18.f4! d6 19.Ce4 Cg5 20.Dg5 Nh6 21. Dh4 Ng7 22.fe5 de5 23.Tf1 +— Rd7 24.Cef6 Nf6 25.Cf6 Rc8 26.Ne4 c6 27.Dh3 Rb7 28. Nc6! (1—0). O partidă cu o excepțională încărcătură tensională, demnă de un premiu de frumusețe.

983. INDIANA DAMEI

A. Miles **V. Korcinoi**

Wijk aan Zee, 1978

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.c4 Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 Ce4 8.Dc2 Cc3 9.Dc3 f5 10.b3 Nf6 11.Nb2 Cc6 12.Tad1 De7!? (Nt) 13.Dd2 (13.Dc2!? Cd8 14.Ce1 Ng2 15.Cg2 A e4) Cd3 14.d5?! (14.Tfe1) Nb2 15. Db2 d6 ∓ 16.de6 Ce6 17.b4?! (17.e3) f4! ∓ 18.Td2 Tf6 19. Dc3 Taf8 20.a3 De8 21.Dd3 Dh5 22.Tdd1 Rh8! 23.Ch4 Ng2 24. Rg2 (24.Cg2?! f3! —+) g5 25. Cf3 Th6 26.h4 gh4 27.Dc3 Rg8 28.gh4 Dg4 29.Rh2 (VD) Cg5!

—+ 30.Cg5 f3!! 31.Df3 Th4 32. Dh3 Dg5 (0—1). Una din cele mai bune partide ale anului 1978.

984. DESCHIDEREA CATALANĂ

W. Hug — V. Korcinoi

Bienne, 1978

1.Cf3 e6 2.g3 d5 3.Ng2 c5 4.0—0 Cc6 5.c4 dc4 6.Da4 Nd7 7.Dc4 Tc8! 8.Cc3 (8.d4 b5!) Cf6 9.d4 b5!! → 10.Dd3 (10.Db5? cd4 →) cd4 11.Cd4 Ce5 12.Dd1 Db6 13.Ng5 Ne7 14.Tc1 0—0 15.Cf3 Cf3 16.Nf3 Tfd8 17.Db3 (B 17.Ce4 Nb6 18.De1 Ne4 19. Nf6 Nf6 20.Ne4 Nb2 ∞) b4 18.Ce4 (VD) Ce4! (Începutul

unor frumoase combinaţii corect calculate) 19.Ne7 Tc1 20. Tc1 Df2 21.Rh1 Tc8! 22.Dd1 Tc1 23.Dc1 Nc6! 24.Nb4 De2!! (0—1). „Cascada combinaţiilor" care a atras atenţia lumii şahiste asupra finalei campionatului interechipe al Elveţiei.

985. GAMBITUL DAMEI

J. Timman — A. Karpov

Bugoino, 1978

1.c4 e6 2.Cc3 d5 3.d4 Ne7 4. cd5 ed5 5.Nf4 Cf6 6.e3 0—0 7. Dc2 c6 8.Nd3 Te8 9.Cf3 Cbd7 10.0—0—0!? Cf8 11.h3 Ne6 12. Rb1 Tc8 13.Cg5 b5 14.Ne5 h6 15.Ce6 Ce6 16.g4 Cd7 17.h4! b4 18.Ce2 Nh4 19.f4 c5 20.Na6 Ne7 21.Nc8 Dc8 22.Cg3 f6 (VD) 23.

Th6! ± Cef8 24.Th3 c4 25.Cf5 fe5 26.fe5 Dc6 27.Tdh1 (A 28. Th8 Rf7 29.Cd6 →) Cg6 28. Cd6 Cdf8 29.Ce8 De8 30.Th5 +— Dc6 31.Df5 a5 32.e6! De6 33.Dd5 a4 34.Tc1 c3 35.bc3 bc3 36.Tc3 Dd5 37.Td5 Ce6 38.Rc2 Rf7 39.Ta5 Cg5 40.Tc6 Ce4 41. Ta4 Cf6 42.Ta7 Cd5 43.Tg6! Rg6 44.e4 Cb4 45.Rb3 Nf8 46. Tb7 (1—0). O excepţională victorie de palmares a tînărului mare maestru olandez, un „posibil" viitor şalanger la titlul mondial.

986. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

W. Uhlmann J. Bellon

București, 1978

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 e4?! 4.Cg5 b5?! 5.d3! Nb7! 6.Cge4 bc4 7.g3! (Nt) cd3 8.ed3 Nb4 9. Ng2 Ce4 10.de4 Df6 11.0—0! Nc3 12.bc3 0—0 (12...Dc3? 13. Tb1 A Nb2 ±) 13.Nf4! Dc6 14. Tb1 Ca6 15.Dd5! Cc5 16.c4 d6 17.e5! ± Dd5 18.cd5 Na6 19. ed6! Nf1 20.Nf1! g5 21.dc7!! gf4 22.d6 f3 23.Tc1 Cd7 24. Nb5! Cb6 25.d7 Rg7 26.Nc6! +— Tad8 27.cd8D Td8 28.Te1! (A Te1—e8) Tb8 29.h4! Rf6 30. g4! (1—0). Cea mai bună și mai frumoasă partidă a turneului.

987. INDIANA NIMZOVICI

W. Schmidt **A. Kuligowski**

Polonia, 1978

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.g3 c5 5.Cf3 Ce4 6.Dd3 d5! (O noutate teoretică! De obicei aici urma 6...cd4) **7.dc5 Da5 8.Cd2?** (Cînd ai nesansa să fii tratat cu „preparate de-acasă", e destul de greu să le combați cu succes; se pare că 8.cd5 Dc5 9. Ne3 Dd5 10.Dd5 ed5 11.Tc1 dădea egalitate) **8...Cc5! 9.De3 0—0 10.cd5 ed5! 11.Cd5 Cc6 12. Ng2** (S-a ajuns la o poziție în care pentru pionul sacrificat negrul are certe avantaje strategice, care vor fi folosite cu o înaltă măiestrie. VD) **12...Nh3!!**

(Un sacrificiu departe calculat și corect) **13.Nh3** (13.Ce7 nu dădea nimic) **13...Tae8 14.Dg5 Te5 15.Cf6 Rh8 16.Dh4 gf6 17. Df6 Rg8 18.Nf5 Ce6!** (Cu aproape toate piesele rămase în „bloc-start"-uri e cel puțin dificil să lupți contra unui adversar care „mișună" în jurul tău) **19.Nd3 Td8 20.Rd1 Td3!!** (Un nou sacrificiu care practic pune punct partidei) **21.ed3 Nd2 22.Nd2 Dd5 23.Te1 Te1 24.Ne1 Dd3 25.Nd2 Ccd4 26.b3 Df1 27.Ne1 De2** și în fața matului inevitabil albul a cedat. Partida a ocupat primul loc în „Topul Informator" pe primul semestru al anului 1978.

988. APĂRAREA ALEHIN

G. Kasparov S. Palatnik

U.R.S.S., 1978

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4. Cf3 g6 5.Nc4 Cb6 6.Nb3 a5 7. a4 (B 7.e6 Ne6 8.Ne6 fe6 9.Cg5

Dd7 10.De2 Cc6 11.Ce6 Cd8 12. Cf8 ±) Ng7 8.Cg5 e6 (8... d5?! 9.f4 ± ↗) 9.f4 de5 10.fe5 c5 11.0—0 0—0 12.c3 Cc6?! (B 12...cd4 13.cd4 Cc6) 13.Ce4! Cd7 (13...cd4? 14.Ng5 ± →) 14.Ne3 (14.Ng5?! Db6 15.Cf6 Rh8 16. Tf4 cd4 17.Th4 Nf6! 18.ef6 dc3 19.Rh1 Dc5! ∓) Ce7 15.Ng5 cd4 (15...h6? 16.Nh4 g5 17.Ng5! +—) 16.cd4 h6 17.Nh4 g5 18. Nf2! (18.Ng5? hg5 19.Cg5 Ce5!) Cg6 19.Cbc3 De7 20.Nc2 b6 21.Ne3 Na6 22.Tf2 Ch8 (22... f5? 23.ef6 Cf6 24.Cg5 +— ; VD)

23.Ng5! hg5 24.Dh5 f5! 25.Cg5 Tf7 (25...Tfd8? 26.Tf5! +—) 26. Nf5!! Tf5 (26...ef5? 27.Cd5 De8 28.e6! +—) 27.Tf5 ef5 28.Cd5 De8 29.Dh7 Rf8 30.Df5 Rg8 31. Dh7 Rf8 32.Ta3! (32.Cc7 +—) Tc8 33.Tf3 Cf6 (33...Cf7 34. Tf7 Df7 35.Cf7 Tc1 36.Rf2 Tf1 37.Rg3 Tf7 38.Dh4! A e5—e6 +—) 34.h3! +— Dg6 35.Tf6!! Nf6 36.Ce6 Re8 37.Cf6 (1—0).

Criticii de specialitate afirmă, aproape fără excepţie, că „adolescentul-minune" de numai 15 ani, Gari Kasparov, se anunţă a fi un „sigur" campion mondial de şah în viitorul nu prea îndepărtat! Victoria la marele maestru Palatnik o confirmă.

989. APĂRAREA SICILIANĂ

A. Beliavski Z. Ubilava

U.R.S.S., 1978

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 Cc6 6.Ng5 Nd7 7.Dd2 Tc8 8.f4 Cd4 9.Dd4 Da5 10.e5! ± de5 11.fe5 e6 12. 0—0—0 Tc3 13.Nd2 Da2 14.Nc3 g6 15.b4!! ± (Nt; 15.b3 Nh6 16.Nd2 Nf8 = ; VD) Cd5 16.

Nc4 Nh6 17.Td2! Da3 18.Nb2 Db4 19.Nd5 Dd2 20.Dd2 Nd2 21.Rd2 ed5 22.e6 +— Tf8 23. ed7 Rd7 24.Te1 f5 25.Na3 Tf7 26.Te5 f4 27.Td5 Re6 28.Td3 h5 29.Nd6 g5 30.Nb8 a6 (30... b6!?) 31.Td6 Rf5 32.Td5 Rg6

33.h4 gh4 34.Re2 Tf8 35.Ne5 Tc8 36.c3 Tc4 37.Rf3 b5 38. Nd4 b4 39.cb4 Tb4 40.Rf4 Tb3 41.Tg5 Rh6 42.Ng7 Rh7 43.Ne5 Rh6 44.Rf5 Tb1 45.Tg6 Rh7 46. Tg7 Rh6 47.Ta7 (1—0). Partida cu cea mai valoroasă noutate teoretică din semestrul I.1978, după părerea marilor maeștri de la „Informator".

990. INDIANA REGELUI

Dana Nuțu Tereza Stadler

Sinaia, 1978

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 Cbd7 6.Ne3 e5 7. d5 a5 8.Nd3 Cc5 9.Nc2 Ch5 10. Dd2 f5 11.0—0—0 0—0 12. Cge2 ± (Ad) f4 13.Nf2 b6 14. b3 Nd7 15.Cb5 g5 16.g4 fg3 17. hg3 Ne8 18.g4 Cf4 19.Cg3 Ng6 20.Ne3 Tc8 21.Cf5 Nf5 22.ef5! Df6 23.Ne4! h6 24.Th2 Ce4 25. fe4 Rf7 26.Rb1 De7 (∞) 27. c5!! ± bc5 28.Da5 Tfd8 29.Da6 Dd7 30.Dc6 Nf8 31.a4 Dc6 32. dc6 d5 33.Nf4 +— ef4 34.ed5 Te8 35.Rc2 Rg7 36.d6! cd6 37. Cd6 (1—0). Străpungerea 27. c5!! atestă marele talent șahist al „fetei de la Timișoara".

991. INDIANA DAMEI

A. Miles B. Spasski

Montilla, 1978

1.d4 Cf6 2.Cf3 b6 3.c4 e6 4. Nf4 Nb7 5.e3 Ne7 6.h3 0—0 7. Cc3 d5 8.cd5 ed5 (Probabil pentru a-și deconcerta adversarul negrul continuă cu o mutare originală) **9.Nd3 c5 10.0—0 Cc6 11.Ce5 c4!?** (Cu prețul slăbirii centrului său, negrul se pare că s-a hotărît să atace pe flancul damei) **12.Nc2 a6 13.g4** (Deci albul, cîntărind cu toată competența posibilitățile negrului pe flancul damei, s-a decis să contraatace direct la rocadă, deși la conducerea negrelor este un fost campion mondial) **13...b5 14.g5 Ce8 15.Dg4** (Și astfel albul a reușit să preia inițiativa și să devină periculos pe flancul regelui) **15...g6 16. Tad1** (O mutare... de viitor, bazată pe slăbiciunea pionului d5) **16...Cg7 17.h4 Nb4?** (Spasski s-a gîndit să elimine piesa de sacrificiu a albului, fără a analiza suficient planul de atac al lui Miles; după 17...b4 18.Ce2 f6 negrul avea încă bune resurse de apărare, dar după mutarea din partidă albul dezlănțuie un atac de antologie. VD)

18.Cd7! Nc8 (Şi după 18...Nc3 albul tot ar obţine o poziţie superioară prin 19.Cf6 Rh8 20. bc3; la 18...f5 urma 19.gf6 ±) **19.Cd5!** (După 19.Cf6? Df6 20. Dc8 De6! avantajul ar trece de partea negrului) **19...Rh8 20. C5f6 Ta7** (S-ar părea că negrul va reuşi să respingă atacul adversarului său cu cîştig de material, dar albul aruncă acum în joc... turnul din d1) **21.d5! Ce7 22.Ne5!** (Nu dădea nimic 22.h5?! Nd7 23.Dh4 gh5 ∞) **22...Td7** (La 22...Nd7 albul cîştigă prin 23.Dd4!) **23.h5!** (Pas cu pas, prin mutări unice, albul îşi sufocă pur şi simplu adversarul) **23...Td5 24.Df4 Td1 25.Td1** (După care negrul s-a văzut, deodată, fără posibilităţi de apărare) **25...Da5 26.Ce8! f6** (Nici 26...Te8 27.Df6 Tg8 28.h6 Cf5 29.Nf5 Nf8 30.Nc8 nu-l mai salvează pe negru; de asemenea, după 27...Cf5 28.Nf5 Te5 29.h6 Nf8 30.hg7 Ng7 31. Td8 albul cîştigă) **27.gf6 Rg8 28.Cg7** şi negrul a cedat. Cea mai bună partidă a semestrului II.1978, după clasamentele „Informator".

992. INDIANA NIMZOVICI

V. Korcinoi — A. Karpov

Baguio City, meci C.M. (5), 1978

1.c4 Cf6 2.d4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Ce2 d5 6.a3 Nc3 7. Cc3 cd4 8.ed4 dc4 9.Nc4 Cc6 10.Ne3 0—0 11.0—0 b6 12.Dd3 Nb7 13.Tad1 h6 14.f3 Ce7 15. Nf2 Cfd5 16.Na2 Cf4 17.Dd2 Cfg6 18.Nb1 Dd7 19.h4 Tfd8 20.h5 Cf8 21.Nh4 f6 22.Ce4 (A 23.Nf6) Cd5 23.g4 Tac8 24.Ng3 Na6 25.Tfe1 Tc6 26.Tc1 Ce7?! (B 26.Nb7! =) 27.Tc6 ↗ Dc6 28.Na2 Dd7 29.Cd6 Nb7 30.Cb7 Db7 31.De3 ± Rh8 32.Tc1 Cd5 33.De4 Dd7 34.Nb1 Db5 35.b4 Dd7 36.Dd3 De7 37.Rf2 f5 38. gf5 ef5 39.Te1 Df6 40.Ne5 Dh4 41.Ng3 Df6 42.Th1 (Prima întrerupere) Ch7 43.Ne5 Dg5 44. Df5 Dd2 45.Rg3 Chf6 46.Tg1 Te8 47.Ne4 Ce7 48.Dh3 Tc8 49. Rh4 Tc1 50.Dg3 Tg1 51.Dg1 Rg8 52.Dg3 Rf7 53.Ng6 Re6? (B 53...Rf8 ±) 54.Dh3 Rd5 55. Ne4?? (55.Nf7 Rc6 56.De6 +—) Ce4 56.fe4 Re4 57.Dg4 Rd3 (40') 58.Df3 De3 59.Rg4 Df3 60.Rf3 g6 61.Nd6 Cf5 62.Rf4 Ch4 63.Rg4 gh5 64.Rh4 Rd4 65. Nb3 a5 66.Nd6 Rc4 67.Rh5 a4 68.Rh6 Rb3! 69.b5 Rc4 70.Rg5 Rb5 71.Rf5 Ra6 72.Re6 Ra7 73. Rd7 Rb7 74.Ne7 Ra7 75.Rc7 Ra8 76.Nd6 Ra7 77.Rc8 Ra6 78.Rb8 b5 79.Nb4 Rb6 80.Rc8 Rc6 81.Rd8 Rd5 82.Re7 Re5 83. Rf7 Rd5 84.Rf6 Rd4 85.Re6 Re4 86.Nf3 Rd4 87.Rd6 Re4 88.Ng7 Rf4 89.Re6 Rf3 90.Re5 Rg4 91.Nf6 Rh5 (A doua întrerupere) 92.Rf5 Rh6 93.Nd4 Rh7 94.Rf6 Rh6 95.Ne3 Rh5 96.Rf5 Rh4 97.Nd2 Rg3 98.Ng5 Rf3 99.Nf4 Rg2 100.Nd6 Rf3 101.Nh2 Rg2 102.Nc7 Rf3 103. Nd6 Re3 104.Re5 Rf3 105.Rd5 Rg4 106.Rc5 Rf5 107.Rb5 = Re6 108.Rc6 Rf6 109.Rd7 Rg7

110.Ne7 Rg8 111.Re6 Rg7 112. Nc5 Rg8 113.Rf6 Rh7 114.Rf7 Rh8 115.Nd4 Rh7 116.Nb2 Rh6 117.Rg8 Rg6 118.Ng7 Rf5 119. Rf7 Rg5 120.Nb2 Rh6 121.Nc1 Rh7 122.Nd2 Rh8 123.Nc3 Rh7 124.Ng7 pat (½—½). Cea mai lungă partidă din istoria meciurilor pentru titlul mondial.

993. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Karpov V. Korcinoi

Baguio City, meci C.M. (8), 1978

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 g6?! (Nt; B 10...d4) 11. De2 Ng7 12.Cd4!? Ce5 13.f4 Cc4 14.f5 (→ Fr) gf5 15.Cf5 Tg8 16.Cc4! dc4 17.Nc2 Cd3 (VD) 18.Nh6! ± (P) Nf8 (18...

Nh6 19.Ch6 Tg6 20.Cf7 De7 21. Nd3 cd3 22.De4 Dc5 23.Tf2 Dd5 24.Dd5 Nd5 25.Ce5 Td6 26.Cd3 Na2 27.Cc5 +—) 19.Tad1 Dd5 20.Nd3 cd3 21.Td3 +— Dc6 22. Nf8 Db6 (22...Rf8 23.Cd4 Db6 24.De6 +—; 22...Tf8 23.Cd4 +—) 23.Rh1 Rf8 24.Df3 Te8 25.Ch6 Tg7 26.Td7 Tb8 27.Cf7 Nd7 28.Cd8! (1—0). Prima partidă decisă dintr-un „maraton șahist" care a durat trei luni. Cea mai bună partidă a meciului.

994. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Karpov V. Korcinoi

Baguio City, meci C.M. (10), 1978

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ce4 6.d4 b5 7.Nb3 d5 8.de5 Ne6 9.Cbd2 Cc5 10.c3 d4 11.Cg5 (Nt; Tr 11.cd4 Cd4 12.Cd4 Dd4 ; VD) dc3 (11...

Dg5 12.Df3 Nd7 13.Nf7 Re7 14.Ce4 Df5 15.Cc5 Df3 16.gf3 Rf7 17.Cd7 dc3 18.bc3 ±) 12. Ce6 fe6 13.bc3 Dd3 14.Cf3 Dd1 15.Nd1 ± Ne7 16.Ne3 Cd3 17.Nb3 Rf7 18.Tad1 (18.Cd4 Cd4 19.cd4 c5 =) Cde5 19. Ce5 Ce5 20.Nf4 Cc4 (F; 20... Nd6? 21.Ne5 Ne5 22.Tfe1 Nc3 23.Te6 Rf8 24.Td7 ± →) 21.

Nc4?! (B 21.Td7!) bc4 22.Td4 Nd6 23.Ne3 Thb8 24.Tc4 Tb2 25.a4 Ta2 26.g3 Tb8 27.Td1 Tbb2 28.Tdd4 Tb1 29.Rg2 Tba1 30.Th4 h6 31.Nc5?! (B 31.Na7! A Nb8 ±) e5 = 32.Na7 Re6 33.Tcg4 Ne7 34.Th5 Nf6 35. Tc4 Rd7 36.Nb8 c6 37.Te4 Ta4 38.c4 Ta5 39.Ne5 Ne5 40. The5 Te5 41.Te5 Ta4 42.Te4 Ta5 43.h4 h5 44.Tf4 (½—½). Partida cu cea mai valoroasă noutate teoretică a semestrului II.1978.

995. APĂRAREA PIRC-UFIMȚEV

Maia Ciburdanidze

Nona Gaprindaşvili

Piţunda, meci C.M. (15), 1978

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 g6 4.Cf3 Ng7 5.Ne2 c6 6.0—0 0—0 7.a4 Cbd7 8.a5 Dc7 9.h3 Td8 10.Ne3 Cf8 11.Dd2 Nd7 12.Tfd1 Ne8 13.b4 e5 14.de5?! (B 14. d5 ±) de5 15.De1 Td1 16. Td1 Ce6 ∓ 17.Nc4 De7 18.Ne6 De6 19.Nc5 Cd7! 20.Nd6 f6 21. De2 Nf8 22.Nf8 Cf8 23.Cd2?! (B 23.Dd3) De7! 24.Dc4 Nf7 25.Dc5 Dc5 26.bc5 ∓ (X a5, c2, c5) Td8! 27.Rf1 Td4 28.Re1 Ce6?! (B 28...Cd7 ∓) 29.Cb3 Tc4? (B 29...Td1! A Cf4 —+) 30.Rd2 Cf4 31.a6! (Y) ba6 32.Ta1 Cg2 33.Ta6 Ne8 34.Ta7 h5 35.Tb7 Cf4 36.f3 Rf8 (36...Ch3? 37.Tb8 U Rd3 +—) 37.h4 Ce6 (37... g5!) 38.Cd1 Cc5 39.Cc5 Tc5 40. Ce3 Ta5 41.Tc7! Ta8 42.Cc4 Td8 43.Re2 Td4 44.Ce3 Td6 45. c4 Td8 46.c5 Td4 47.Re1 Td7 48.Td7 Nd7 49.Cc4 Re7 50.Rf2 Ne6 51.Cd6 g5 (51...f5!?) 52.Rg3 Rd7 53.Cb7 Nb3 54.hg5! fg5 55.Ca5 Nd1 56.Cc4 Re6 57.Rf2 Rf6 58.Ca5 Na4 59.Cc4 Nb5 60. Cd6 Na6 61.Ce8 Rg6 62.Cd6 Nd3 63.Re3 Nc2 64.Cc4 Rf6 65. Rf2 Na4 66.Cb6 Nd1 67.Cd7 Re6 68.Cb8 Na4 69.Ca6 Nb5 70. Cb4 Rf6 71.Rg3 Rg6 72.Cc2 h4 73.Rg2 g4! —+ 74.Ce3 gf3 (B 74...g3! 75.Cg4 Rg5 76.Ce5 Ne2! 77.Cc6 Rf4 78.Cd4 Nf3!! -—+) 75.Rf3 Rg5 (VD) 76.Cd1!! (O

mutare de studiu care pare a readuce egalitatea pe tablă) Nc4? (76...h3! 77.Rg3 h2! 78. Cf2 Nf1 79.Ch1 Nd3! 80.Cf2 Nc2 81.Rf3 Rh4 82.Ch1 Nd1 83. Rg2 Ne2 84.Rf2 Nh5!! —+) 77.Cf2 Nf1 78.Ch1 Nh3 79.Cf2 Ne6 80.Cd3! Ng4 81.Rf2 Rf6 82.Cb4 = Nd7 83.Rf3 h3 84. Rg3 Re7 85.Cd3 Rf6 86.Cb4 Re7 87.Cd3 Re6 88.Rh3 Ne8 89.Rg3 Ng6 90.Rf3 Nh5 91.Re3 Nd1 92.Cb4 Na4 93.Cd3 Nb5

94.Ce1 (½—½). Partidă de „cursă lungă", la capătul căreia tînăra gruzină de numai 17 ani, Maia Ciburdanidze, a fost încoronată cu înaltul titlu de campioană mondială la șah!

996. APĂRAREA CARO-KANN

Liu Ven Che — **V. Ciocâltea**
Buenos Aires, Olimpiada, 1978

1.e4 g6 2.d4 c6 3.Cc3 Ng7 4.f4 d5 5.e5 h5 6.Cf3 Ng4 7.Ne2 e6 8.0—0 Ch6 9.Ne3 Cf5 10.Nf2 Nh6 (Nt) 11.Dd2 Cd7 12.b4? (B 12.Cg5!? =) Cb6! ∓ 13.Cd1 Nf3 14.Nf3 Cc4 15.Dc1 g5 (15...a5!? ∓) 16.Ce3! Cce3 17.Ne3 gf4 18.Nf4 Db6! 19.c3 Cd4 20.Rh1 (20.Nh6 Ce2 —+) Nf4 21.Df4 Cf5 ∓ 22.Tae1 0—0—0 23.a4 a5! 24.Tb1 De3 25.De3 Ce3 26.Tfe1 Cc2 27.Te2 Ca3 28.Ta1 Cc4 29.ba5 Ca5 30.Rg1 Rc7 31.Rf2 Cc4 (31...h4!?) 32.h4 Ta8 33.Rg3 Cb6 34.Rf4 Cd7 35.a5 Cc5 —+ 36.Ta3 Taf8! 37.Td2 f6 38.ef6 Tf6 39.Re5 Tf5 40.Rd4 Tf4! 41.Re3 Th4 42.Td4 Th1! 43.Tf4 Th7 44.Tf8 h4 45.c4 h3! 46.gh3 T1h3 47.cd5 cd5 48.Rf2 Tg7! 49.Te3 Th2 50.Rf1 Ta2 51.Ta8 Tf7 52.Rg1 d4 53.Te2 Te2 54.Ne2 d3 55.Nd1 Te7 56.Rf2 d2 57.Ng4 Ce4! (0—1). Prima apariție oficială în lumea șahului a reprezentanților Chinei, care de-a lungul veacurilor au jucat numai Siang-qi. O remarcabilă realizare a celui de al doilea mare maestru al României.

997. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Șubă — M. Roos
Buenos Aires, Olimpiada, 1978

1.c4 Cf6 2.Cc3 d5 3.cd5 Cd5 4.g3 g6 5.Ng2 Cc3 6.bc3 Ng7 7.h4!? Cd7!? (Nt) 8.Db3! c5 9.h5 Dc7 10.Na3 Tb8 11.Cf3 b5 (B 11...b6!?) 12.hg6 hg6 13.Th8 Nh8 14.Cg5 ± → e6 15.Ce6 De5 (15...fe6 16.De6 Rf8 17.Nd5 Cf6 18.Nc5 Rg7 19.Nd6 ±) 16.Cf4 b4 17.d4! Dd6 (17...cd4 18.cd4 ±) 18.cb4 Dd4 (VD) 19.

Tc1!! (Un sacrificiu aparent de figură, departe calculat, care de fapt prefațează un sacrificiu de damă!) cb4 20.e3! Dg7? (20...Cc5! 21.Db4!! Db4! 22.Nb4 Tb4 23.Tc5 ±) 21.Db4! +— De5 22.Cd3! Df6 23.Nh3! (1—0). O deosebit de frumoasă realizare a celui de al treilea mare maestru al României.

998. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Fl. Gheorghiu — R. Dzindzihaşvili
Buenos Aires, Olimpiada, 1978

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 Cc6 4.g3 Nb4 5.Cd5 (Una din analizele maeştrilor români Ghiţescu, Gheorghiu, Joiţa, care rezistă cu „încăpăţînare" în ciuda atacurilor marilor maeştri ai lumii) Cd5 6.cd5 Cd4 7.Cd4 ed4 8.Dc2 De7 9.Ng2 Na5?! (B 9...Nc5) 10.Dc4 Nb6 11.0—0 0—0 12.b4! Te8 13.e3 de3 14.de3 Df6 15.Nd2! d6 16. a4 a5 17.ba5 Nc5 18.Tfc1 ± b6 19.ab6 cb6 20.Nc3 De7 21.a5! ba5 22.Ta5 Ta5 23.Na5 Nf5 24. Nb4 ± Tc8 25.Df4 Nb4 26.Tc8 Nc8 27.Db4 Dc7 28.h4 h5 29. Nf3 Dc1 30.Rh2 Df1 31.Dd6 Df2 32.Ng2 Ng4 33.Db8 Rh7 34.Df4 De2 35.d6 f6 36.De4 Rh6 37.Dd5 Nd7 38.Db7 Ng4 39.De4 Nd7 40.Df4 Rg6 41.De4 Rh6 42.Db7 Ng4 43.Dd5 Nd7 44.Dd4 Nc6 45.e4 Nd7 46.Dc5 Ng4 47. e5 Rg6?! (B 47...fe5!?) 48.ef6 Rf6 49.Dg5 Rf7 50.Dd5 De6 51. Dd2 De2 52.Dd5 De6 53.Dd4 Rf8 54.Dc5! +— Df5 55.Nd5 Dd7 56.Nc6 Df5 57.d7 Dc5 58. d8D Rf7 59.Nd5 (1—0). O partidă de mare luptă, cu un final-spectacol, început cu mutarea 54.Dc5!

999. APĂRAREA SICILIANĂ

L. Kavalek — R. Hübner
Buenos Aires, Olimpiada, 1978

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 cd4 4.Cd4 Db6?! 5.Cb3 Cf6 6.Cc3 e6 7.Nd3 Ne7 8.Ne3 Dc7 9.f4 d6 10.Df3 a6 11.g4! b6?! (B 11...b5) 12.g5 Cd7 13.0—0—0 Cc5 14.Rb1 ± Nd7 15.h4 Db7 16.Ne2! Ca7 17.f5 Cb5 18.Nd4! Nc6 (18...Cd4 19.Cd4 e5 20.Cb3 Nc6 21.Cd5 ±) 19.fe6 Cc3 20. Nc3 Ce6 21.Thf1 0—0 22.Nd3 b5 23.a3 Cc5 24.Cc5! dc5 25. Df5 Tae8 (25...c4? 26.De5! f6 27.gf6 Nf6 28.De6 Tf7 29.Tf6! gf6 30.Tg1 Rf8 31.Nb4 Te7 32. Tg8 + ; VD) 26.Ng7!! Nd7 (26...

Rg7? 27.e5 +—) 27.De5 Nd8 28.Dd6 Rg7 (F) 29.Dh6 Rh8 30. e5 f5 31.ef6 Ne6 32.Tde1! +— c4 33.Ng6! Tf7 34.Nf7 Df7 35. g6! Dg6 36.f7! (1—0). După aprecierile criticilor de specialitate, cea mai bună partidă a Olimpiadei.

1000. APĂRAREA ALEHIN

F. Olafsson B. Larsen

Reykjavik, 1978

1.e4 Cf6 2.e5 Cd5 3.d4 d6 4.Cf3 g6 (B 4...Ng4) 5.Nc4! Cb6 6.Nb3 Ng7 7.Cg5 d5 8.0—0 Cc6 9.c3 Nf5? 10.g4! Nb1 (10...Nc8?! 11.e6! ±) 11.Df3! 0—0 12.Tb1 Dd7 13.Nc2 Cd8 (13...f6?! 14. Ch7!) 14.Dh3 h6 15.f4! hg5 16. f5! (A 17.Ng5 U fg6 →) Ce6 17.fe6 De6 18.Ng5 c5 19.Rh1! cd4 20.cd4 Tfc8 21.Nf5! gf5 22. gf5 Dc6 23.Tg1 Dc2 24.Tbe1 Rf8 25.f6 (1—0). O realizare ca în timpurile de mare glorie sportivă a noului președinte al F.I.D.E.

Ultimele trei decenii s-au caracterizat — și în șah — printr-o adevărată explozie informațională, teoria făcînd un salt valoric uriaș nu numai în domeniul deschiderilor, unde s-a produs o imensă acumulare de cunoștințe, ci și în mult mai largul spațiu de creație al strategiei, unde pe scheletul unei tehnici perfecționate au fost realizate idei și planuri de o rară subtilitate, rezultînd veritabile opere de artă.

În aceeași măsură, ca o reacție în lanț, au evoluat și concepțiile estetice. Datorită perfecționării tehnicii apărării atacurile spectaculoase din perioada romantică au devenit tot mai greu de realizat, cel puțin la nivelul marilor maeștri, fiind aplicată tot mai mult tehnica contraatacului, cu lovituri tactice subtile și departe calculate, care dau partidei o tensiune deosebită.

În plus, în confruntările mari și mici, a devenit omniprezent elementul psihologic, care nu arareori a fost factorul decisiv în partidă.

În prezent, pentru a se ajunge la nivel de performanță mondială, pe lîngă pregătirea tehnică și tactică de concurs, este necesar să fie dezvoltate o serie de calități importante ale activității mintale ca supletea în gîndire, capacitatea de sesizare rapidă a esențialului, generalizarea și sintetizarea, inventivitatea și originalitatea găsirii unor căi noi de rezolvare a problemelor în permanentă mișcare de pe tabla de șah.

Este cert că șahul de după 1948 impune un angajament total.

6. DIVERTIS-ŞAH

Adeseori omul, din dorinţa de a fi original sau chiar numai pentru evitarea unui plictis, se străduieşte să născocească forme noi de practicare a unor îndeletniciri obişnuite. Principiul este valabil şi pentru jocul de şah, care, datorită existenţei sale multiseculare, s-a integrat în cotidian, în foarte multe cazuri ca un „sine qua non".

Astfel au apărut încă din cele mai vechi timpuri preocupările pentru „şahul artistic" şi apoi „şahul orb", în care piesele şi tabla cu 64 de pătrate... devin inutile. Cam în acelaşi timp au început şi demonstraţiile în simultan, cînd un singur jucător înfrunta 10, 20 sau chiar sute de adversari.

Odată cu detaşarea jucătorilor de excepţie s-a născut şi ideea partidelor cu handicap, în care maestrul oferă adversarului său mai slab un avantaj de piese sau de timp.

Mai tîrziu, după introducerea în mod curent a ceasului de control, s-a lansat jocul „fulger", în care i se atribuie fiecărui jucător numai 5—10 minute de gîndire pentru o partidă întreagă.

În sfîrşit, dar nu şi în cel din urmă caz, cînd unele voci autorizate, ca de pildă Capablanca şi Bronştein, au afirmat că jocul de şah ar fi în pragul morţii prin remiză, căutătorii de idei au pus în practică meciuri şi turnee în care aşezarea pieselor era modificată faţă de cea „bătută în cuie" prin regulamente şi legi.

Dacă mai adăugăm şi întrecerile care au început din ce în ce mai frecvent să se dispute între oameni şi... maşinile cibernetice şi chiar numai între computere, se poate imagina un tablou, cu oarecare îngăduinţă aproape complet, al diversificării la care a ajuns, în zilele noastre, practicarea jocului de şah.

Pentru ilustrare iată cîteva „mostre" realizate de-a lungul timpurilor pe toate meridianele șahiste ale globului terestru.

I. PARTIDĂ CU AVANTAJ

S. Jennings **A. Philidor**

Londra, 1750 (?)

Negrul joacă fără a privi tabla de șah și renunță la pionul din f7.

1.e4 c5!? 2.Dh5 g6 3.Dc5 Cc6 4.Dc3?! (B 4.Dc4) e5 5.a3 Cf6 6.f3 a5 7.Nc4 d5 8.Nb5 Db6 (Toate mutările au fost jucate de Philidor cu o mare vigoare și o remarcabilă corectitudine) 9.De5 (Al 3-lea pion sacrificat!!) Rf7 10.Nc6 bc6 11. d4 Ng7 12.Ce2 Te8 13.Dg5 (VD) de4 14.Cbc3 ef3 15.gf3

Dd4 16.Ce4 Ce4 17.fe4 De4 18. 0—0 Rg8 19.Tf2 Na6 20.Cg3 De1 21.Rg2 Nd4 22.Tf3 Dg1 23. Rh3 Nc8 24.Cf5 (F) —+ Dg5 25.Ng5 Nf5 26.Rh4 Te4 27.Nf4 Ne5 28.Taf1 h6 29.Rg3 Tf4 30. Tf4 g5! (0—1). Philidor a jucat această partidă „à l'aveugle" într-un stil elegant și cu un atac puternic pe tot parcursul ei.

II. PARTIDA ITALIANĂ

J. J. Rousseau de Conti

Castelul Montmorency, 1760

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 De7 5.0—0 d6 6.d4 Nb6 7. Ng5 f6 8.Nh4 g5?! 9.Cg5! fg5 10.Dh5 Rf8 11.Ng5 Dg7 12.f4 ed4 (VD) 13.f5!! dc3 14.Rh1

cb2 15.Ng8! ba1D 16.f6!! Rg8 17.fg7 Ne6 18.Nf6! (1—0). O partidă istorică, în care-l recunoaștem, desigur, pe marele scriitor francez ca un pasionat jucător de șah, bun prieten cu marele Philidor. De remarcat finalul partidei în care „pionul Kamikadze" decide!

III. PARTIDĂ CU AVANTAJ

A. Philidor Contele Brühl
Paris, 1789

Albul renunţă la Cb1, iar negrul joacă fără pionul din f7.

1.e4 d5 2.e5 Nf5 3.g4 Ng6 4.h4 h5 5.Ch3 Dd7 6.Cf4 Nf7 7.g5 Df5 8.d4 De4 (VD) 9.De2

(Cu cîtă artă sacrifică Philidor un turn pentru a izola dama neagră, obţinînd astfel un atac irezistibil asupra regelui advers) Dh1 10.g6 e6 11.Db5 Cd7 12.gf7 Rd8 13.fg8D Tg8 14. Ce6 Rc8 15.Ne3 Dh4 16.Dd5 Ne7 17.Na6!! (Se ameninţă mat la b7; dacă negrul joacă 17... ba6 urmează 18.Dc6 şi 19. Dc7 mat) Tb8 18.Dc6! (Se vede foarte rar o damă într-o astfel de postură) Nd8 19.Ng5!! şi negrul a cedat. O partidă admirabilă prin vigoare şi îndrăzneală. Toate mutările sînt „cu adresă" şi după momentul în care a fost sacrificat turnul, negrul n-a mai avut timp nici ... să respire.

IV. APĂRAREA PHILIDOR

Napoleon Bonaparte
D-na de Rémusat
Paris, 1804

1.Cc3 (Impetuos, ca pentru nivelul unui împărat) e5 2. Cf3 (Deci ... cavaleria în frunte) d6 3.e4 (Şi după o „şarjă de cavalerie" va fi ocupat centrul!) f5 (Dar nici D-na de Rémusat nu ezită în faţa unui gambit care-i poate da şanse de atac) 4.h3 (Se pare că ilustrului oştean nu-i plac complicaţiile! Şi nici ... ofertele doamnelor de la palat ...) fe4 5.Ce4 Cc6 6.Cfg5 (Împăratul, care la primul atac al Doamnei nu reacţionase nicicum, acum devine brusc ... activ) d5 7.Dh5 g6 8.Df3 (Napoleon este pus pe fapte mari: atac direct pe bază de capitulare totală) Ch6 (VD) 9.Cf6!

(Începutul unui strălucitor „foc de artificii", care o va paraliza pe Doamna cu negrele) Re7 10.Cd5! Rd6 11.Ce4!! (Pentru victoria împăratului ofițerii se sacrifică fără preget) Rd5 12. Nc4 (Al doilea ofițer sacrificat, care permite lui Bonaparte să obțină o victorie năucitoare „à la Napoleon") Rc4 13.Db3 Rd4 14.Dd3 și Doamna de Rémusat a cedat... fără condiții! Victoria imperială a avut loc la reședința de la palatul Malmaison. Se spune că după această partidă împărăteasa Josefina s-a decis... să învețe jocul de șah!

V. DESCHIDEREA NEBUNULUI

Napoleon Bonaparte

Automatul lui Kempelen

Viena, 1809

1.e4 e5 2.Df3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Ce2 Nc5 5.a3 d6 6.0—0 Ng4 7.Dd3 Ch5 8.h3 Ne2 9.De2 Cf4 10.De1 Cd4 11.Nb3 Ch3! 12.Rh2 Dh4 13.g3 Cf3! 14.Rg2 Ce1 15. Te1 Dg4 16.d3 Nf2 17.Th1 Dg3 18.Rf1 Nd4 19.Re2 Dg2 20.Rd1 Dh1 21.Rd2 Dg2 22.Re1 Cg1 23.Cc3 Nc3 24.bc3 De2 +. Una din „înfrîngerile de prestigiu" ale... cuceritorului Europei! Trebuie precizat că, de fapt, în interiorul automatului era ascuns maestrul austriac J. Allgaier cu care a jucat în realitate împăratul Franței. Se știe că Napoleon Bonaparte a fost un fervent adept al șahului, pe care, deși diletant, l-a practicat toată viața.

VI. GAMBITUL DAMEI

L. Maczuski **I. Turgheniev**

Paris, 1861

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 c5 5.a3 Nc3 6.bc3 Da5 7. Nd2 Cf6 8.Dc2 Nd7 9.e4 de4 10.fe4 cd4 11.cd4 Dh5 12.Cf3 Dg6 13.Nd3 Dg2 14.Tf1 Cc6 15. 0—0—0 Cg4 16.Tde1 h6 17.d5 Cce5 18.Ce5 Ce5 19.Tg1 Df3 20. Te3 Df6 21.Nc3 Cd3 22.Dd3 De7 23.Ng7 Tg8 24.Teg3 0—0—0 25.De3 b6 26.Dh6 Dc5 27.Nd4 Dc4 28.Tc3 Tg1 29.Rd2 Dc3 30.Rc3 Tg4 31.Dh5 Tf4 32. De5 Tf3 33.Rb2 Tg8 34.Nc3 Na4! 35.Dd4 Tg2 36.Nd2 Nd7 37.h4 Tff2 38.Rc3 Td2 39.Dh8 Rb7 40.h5 ed5 41.ed5 Td5 42.h6 Nf5! 43.Df6 Tc2 44.Rb4 a5 45. Ra4 Tc7 46.Rb3 Tb5 47.Ra4 Nd7 (0—1). Se pare că este puțin cunoscut faptul că în timpul șederii sale la Paris marele scriitor rus Ivan S. Turgheniev a fost un obișnuit al celebrei „Café de La Régence".

VII. GAMBITUL EVANS

P. Morphy C. Maurian

New Orleans, 1866

Albul joacă fără calul din b1.

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.b4 Nb4 5.c3 Nc5 6.0—0 d6 7. d4 ed4 8.cd4 Nb6 9.d5 Ca5 (VD) 10.e5!? Cc4 11.Da4 Dd7 12.Dc4

Ce7 13.Te1 de5 14.Ce5 Dd5 15. Da4! Nd7 16.Cd7 Dd7 17.Te7!! Re7 18.Na3 Re8 19.Te1 Ne3! 20.Db3 Rd8 21.Db7 Tc8 22.fe3 Dd3 23.Nb4 f5 24.Te2!! Te8 25. Td2 Te3 26.Td3 Td3 27.Ne7! (1—0). Spre regretul general al lumii șahiste, această strălucită partidă a fost „cîntecul de lebădă" al lui Paul Morphy, după care nu a mai jucat șah în public niciodată.

VIII. GAMBITUL REGELUI

Karl Marx S. Meyer

Londra, 1872

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.0—0 gf3 6.Df3 Df6 7.e5! De5 8.d3 Nh6 9.Cc3 Ce7 10.Nd2 Cbc6 11.Tae1 Df5 12. Cd5 Rd8 13.Nc3 Tg8 14.Nf6 Ng5 15.Ng5 Dg5 16.Cf4 Ce5 17. De4 d6 (VD) 18.h4!! Dg4 19. Nf7 Tf8 20.Nh5 Dg7 21.d4 C5c6 22.c3 a5 23.Ce6 Ne6 24.Tf8 Df8 25.De6 Ta6 26.Tf1 Dg7 27.Ng4 Cb8 28.Tf7 (1—0). O foarte frumoasă realizare a creatorului (împreună cu Engels) a primei organizații comuniste internaționale a proletariatului.

IX. GAMBITUL DAMIANO

E. Schiffers M. Cigorin

Petrograd, meci (13), 1897

1.e4 e5 2.Cf3 f6? 3.Ce5?! (B 3.Nc4!?) De7! 4.Cf3 d5 5. d3 de4 6.de4 De4 7.Ne2 Cc6 8. 0—0 Nd7 9.Cc3 Dg6? (B 9... Df5) 10.Ce5! +— Ce5 11.Nh5 0—0—0 12.Ng6 hg6 13.De2?! (B 13.De1) Nd6 14.Ce4? (B 14. Nf4; de aici încep o serie de combinații care fac din această partidă un deliciu. VD) Cf3?! 15.gf3 (15.Df3 Nh2 =) Nh2 16.Rg2 Nh3 17.Rh1 Ne5 18. Rg1 Nh2 19.Rh1 Ne5 20.De1 Ng4 21.Rg1 Nf3 22.Cg3 Ce7 23. De3 Nc6 24.Da7? —+ b6? (24... Th1!! 25.Ch1 Nh2 26.Rh2 Th8 27.Nh6 Th6 28.Rg3 Cf5 29.Rf4 Th4 ∓. „Cu o astfel de încheiere ar fi devenit o «nemuritoare»" — Tarrasch) 25.Ne3

(∞) Cf5 26.f4 Cg3 27.fe5 Th1 28.Rf2 Th2 29.Rg3 Tdh8 30.Da6 Rb8 31.Nb6 Tg2 32.Rf4 Th4 33. Re3 Th3 34.Rf4 Th4 (½—½); 35.Re3 Th3 36.Rd4! +— Td2 37.Dd3 fe5 38.Re5 Thd3 39.cd3 +—. Partidă care a făcut înconjurul lumii sub denumirea de „Comedia greșelilor"! Este una din cele mai „glumețe" partide din istoria șahului.

X. PAT AJUTOR

Alb Negru

New York, 1900 (?)

Chiar la începutul secolului nostru problemistul american S. Loyd a avut ideea lansării unui concurs public pentru imaginarea celui mai scurt „pat" pornit din poziția inițială a jocului de șah obișnuit. Ca model a dat următorul exemplu: 1.e3 a5 2.Dh5 Ta6 3.Da5 h5 4.Dc7 Tah6 5.h4 f6 6.Dd7 Rf7 7.Db7 Dd3 8.Db8 Dh7 9. Dc8 Rg6 10.De6 pat, așa cum se vede în diagramă. Replica la

întrecere nu a apărut nici pînă astăzi. Maestrul Loyd nu o mai așteaptă din 1911, cînd a decedat, dar... autorul acestui volum vă îndeamnă, stimați cititori, să încercați ameliorarea acestui longeviv record.

XI. PARTIDA SCOȚIANĂ

H. Pillsbury J. Möller

Hanovra, 1902

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed4 4.Nc4 Cf6 5.0—0 Nc5 6.e5 d5 7.ef6 dc4 8.Te1 Ne6 9.Cg5! g6 10.Dg4 Dd5 11.Nf4 Rd7 12.Ce6 fe6 13.Cd2 Df5 14.Df5 ef5 15. Cc4 The8 16.Rf1 b5 17.Ce5 Ce5 18.Ne5 Rc6 19.Tad1 Tad8 20. f4 Td7 21.Td3 Ted8 22.h3 a5 23.Rf2 Nb6 24.Rf3 Rb7 25.g4 fg4 26.hg4 c5 27.g5 Rc6 28.f5 Te8 29.Rf4 Nc7 30.Tdd1 Td5 31.Nc7 Tf5 32.Rg4 Te1 33.Te1 Rc7 34.Te7 Rd6 35.Th7 c4 36. Th3 Re5 37.Tf3 Re4 38.Tf5 gf5 39.Rg3 (1—0). O partidă jucată într-un simultan „à l'aveugle"

la 21 de mese, record mondial la acea vreme. Despre Pillsbury se ştie că avea o memorie prodigioasă. El a stabilit un insolit record în materie de memorie, probabil inimitabil, susţinînd în simultan „à l'aveugle": 22 partide de şah, 10 jocuri de dame, deplasînd totodată din memorie pe tablă un cal pe toate cîmpurile fără a trece de două ori pe acelaşi cîmp, şi tot în acest timp jucînd o partidă de whist cu cărţile de joc.

XII. APĂRAREA RUSĂ

Richard Strauss
L. Zuckerbächer
Viena, 1906

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 Nb4 4.Cd5 Cd5 5.ed5 d6 6.c3 Nc5 7.d4 ed4 8.Nd3 De7 (8...dc3? 9. 0—0 cb2 10.Nb2 +—) 9.Rd2 dc3 10.bc3 0—0 11.Te1 Dd7? (B 11...Df6) 12.Cg5 h6 13.Dh5 Dg4 (VD) 14.Df7!! +— Tf7 15. Te8 Tf8 16.Nh7 Rh8 17.Tf8 +.

O frumoasă operă şahistă creată de marele muzician şi compozitor austriac, iniţiat în tainele şahului încă de la frageda vîrstă de 4 ani, de către tatăl său.

XIII. GAMBITUL REGELUI

Lev Tolstoi E. Mood
Iasnaia Poliana, 1908

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Cf3 g5 4. Nc4 g4 5.Ce5 Dh4 6.Rf1 d5 7. Nd5 f3 8.gf3 Dh3 9.Re1 g3 10. d4 (B 10.De2!) g2 (B 10...Dg2!) 11.Tg1 Dh4 12.Re2 Ch6 13. Tg2 c6 14.Nh6 cd5 15.Nf8 Rf8 16.De1! De7 17.Cc3 f6 18.Cd5 Dd6 19.Dg3! fe5 20.Dg7 Re8 21.Dh8 (1—0). Este cunoscut faptul că marele romancier rus a acordat, de-a lungul vieţii sale, mult timp jocului de şah, care devenise pentru el o pasiune.

XIV. PARTIDA SPANIOLĂ

Alb Negru
Londra, 1908

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Cf6 4.0—0 Ce4 5.d4 Ne7 6.De2 Cd6 7.Nc6 bc6 8.de5 Cb7 9.Cc3 0—0 10.Te1 Te8 11.Td1 Cc5 12.Cd4 Na6?! 13.Dg4 Dc8 14.Nh6 Nf8 15.Cf5 Ce6 16.Ce4 Rh8 17.Cf6! gf6 18.ef6 Nh6 19.Ch6 Tf8 20. Dg8!! (1—0). O partidă imaginară, creată de englezul Dale în cadrul concursului organizat de revista „Hampstead and Highgate Express" din Londra, căreia marele maestru Guns-

berg i-a atribuit premiul de frumusețe.

XV. APĂRAREA SCANDINAVĂ

K. Schlechter **J. Mieses**
Stuttgart, 1909

1.e4 d5 2.ed5 Dd5 3.d4 Cf6 4.Cc3 Da5 5.Cf3 Cc6 6.Nd2 Ng4 7.Cb5 Db6 8.a4 Nf3 9.Df3 a6 10.a5 ab5!! 11.ab6 Ta1 12.Nc1 Tc1 13.Rd2 Tc2 14.Rd1 Tb2 15.Da3 Tb1 16.Rc2 Tf1! 17.Da8 Rd7 18.Tf1 Cd5 19.Db7 Cb6 20. Rb1 e6 21.Tc1 Cc4 22.Da8 g6 23.d5 ed5 24.Td1 d4 25.Td4 Cd4 26.Dd5 Nd6 27.Dd4 Te8 28.Dd5 c6 29.Df7 Te7 30.Dg8 Te1 31. Rc2 Te2 32.Rd3 Tf2 33.Dh7 Rc8 34.Rc3 Ne5 35.Rd3 Td2 36.Re4 Td4 37.Rf3 b4 38.Re2 Td2 39. Rf1 b3 40.Dg8 Rc7 41.Df7 Td7 42.Dc4 b2 43.Db3 Td5 44.Dc2 Tc5 (0—1). O partidă jucată „à l'aveugle" de ambii parteneri. Excepționalul sacrificiu al damei negre a făcut pe specialiști să o considere „nemuritoarea aveugle".

XVI. APĂRAREA RUSĂ

Ch. Chaplin **S. Reshevsky**
New York, 1923

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 ed4 4.e5 Ce4 5.De2 Cc5 6.Cd4 Cc6 7.Ne3 Cd4 8.Nd4 Ce6 9.Nc3 Ne7 10.Cd2 0—0 11.Ce4 d5 12. 0—0—0 Nd7 13.Cg3 c5 14.Nd2 b5 15.Cf5 d4 16.h4 Cc7 17.Ce7 De7 18.Ng5 De6 19.Rb1 Cd5 20. g3 Cb4 21.b3 Da6 22.a4 Da5 23. Rb2 ba4 24.Ta1 Tab8 25.Rc1 a3 26.Nd2 Ne6 27.Nb4 cb4 28.Da6 Dc5 29.Nc4 Tbc8 (0—1). După cum se vede copilul-minune al șahului s-a bucurat de prietenia marelui star al cinematografiei din epoca de aur a comediei, care în timpul liber se relaxa cu plăcere la o partidă de șah.

XVII. APĂRAREA FRANCEZĂ

I. Șerban **M. Sadoveanu**
Iași, 1923

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4. dc5 Nc5 5.Cf3 Nd7 6.Ng5 Dc7 7.c3 Cc6 8.De2 Cge7 9.Ne7 Ne7 10.Cbd2 0—0 11.Cb3 f6 12.ef6 Tf6 13.0—0—0? (O mutare care dă prilej negrului să obțină o decizie spectaculoasă. VD) a5

14.Cbd4 a4 15.Rb1 Ca5 16.Ce5 Ne8 17.Cg4 Ng6 18.Ra1 Cb3! 19.Cb3 ab3 20.Cf6 Nf6 21.a3 (F)

Ta3! 22.ba3 Dc3 (0—1). De unde se vede că marele romancier român era în foarte bune relaţii şi cu Caïssa, „muza" şahului.

XVIII. INDIANA REGELUI

A. Alehin I. Schwarz

Londra, 1926

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.Cf3 Cc6 7.d5 Ca5?! 8.Dd3 b6 (B 8...e5) 9.Cd4 Cb7 10.Cc6 Dd7 11.0—0 a5 12.b3!? Cc5 13.Dc2 Nb7 14. h3 (E Cf6—g4—e5) Tae8 15.a3 Nc6 16.dc6 Dc8 17.b4 ab4 18. ab4 Ca6 (Alehin: „Un cal îngropat de viu") 19.Ta4! Cb8 20. b5 h6 21.Ta7 e5 22.Rh2 Rh7 23.f4 Te7 24.fe5 Te5 25.Nf4 Tec8 26.Cd5 Cd5 27.Nd5 Dd8 28.h4 De7 29.e3 Rh8 30.Rg2 (E 30...g5 31.hg5 hg5 32.Th1!) f5 31.Te1 Rh7 32.e4 Ne5 33.ef5 gf5 (VD) 34.c5! (Începutul unei

combinaţii ... de zece mutări) bc5 35.b6 Tc8 36.Dc3!! Tfe8 37.Ne5 de5 38.De5!! De5 39.Te5 Te5 40.Tc7 Tc7 41.bc7 Te8 42. cb8D Tb8 43.Ne6! (Poanta combinaţiei; a zecea mutare) +— Rg6 44.c7 Tf8 45.c8D Tc8 46. Nc8 c4 47.Na6 c3 48.Nd3 Rf6 49.Rf3 Re5 50.Re3 h5 51.Nc2 Rf6 52.Rf4 Rg7 53.Rf5 Rh6 54. Rf4 (1—0). „Consider această victorie drept una din cele mai bune realizări ale mele în jocul «à l'aveugle»" — Alehin. Partida s-a disputat în cadrul unui simultan „à l'aveugle".

XIX. PARTIDA SPANIOLĂ

A. Einstein R. Oppenheimer

S.U.A., 1940

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 b5 5.Nb3 Cf6 6.0—0 Ce4 7.Te1 d5 8.a4 b4 9.d3 Cc5 10. Ce5 Ce7 11.Df3 f6 12.Dh5 g6 13.Cg6 hg6 14.Dh8 Cb3 15.cb3 Dd6 16.Nh6 Rd7 17.Nf8 Nb7 18.Dg7 Te8 19.Cd2 c5 20.Tad1 a5 21.Cc4 dc4 22.dc4 Dd1 23. Td1 Rc8 24.Ne7 (1—0). O partidă de valoare istorică, în care părintele teoriei relativităţii a demonstrat unele tehnici morphyene împotriva savantului care a dezvoltat teoria particulelor elementare, a forţelor nucleare şi a razelor cosmice.

XX. PARTIDA SPANIOLĂ

Alb Negru

Oberhausen, 1961

1.e4 (Niephaus) e5 (Jovcici) 2.Cf3 (Florian) Cc6 (Botvinnik) 3.Nb5 (Fuhrman) a6 (Matano-

vici) 4.Na4 (Garcia) Cf6 (Szily) 5.0—0 (Nagler) b5 (Haag) 6. Nb3 (Tal) Ne7 (Drechsler) 7.c3 (Marovici) 0—0 (Kozma) 8.d4 (Filip) d6 (Abramov) 9.Te1 (Minici) Ng4 (Schmid) 10.h3 (Pachman) Nf3 (Teschner) 11.Df3 (Weise) Dd7?! (Fabian) 12.Ne3 (Pfeiffer) Ca5 (Marsalek) 13. Nc2 (Hort) c5 (Pithart) 14.Cd2 (Llado) cd4 (Albareda) 15.cd4 (E. Perez) Tfc8 (Pogats) 16.Tac1 (Ban) Cc6 (Szabo) 17.Cb3 (Unzicker) Nd8 (Rellstab) 18.Ted1 (Korcinoi) Db7 (Barcza) 19.Nb1 (Matulovici) Tc7 (Becher) 20.d5 (Baghirov) Ce7 (Saborido) 21. Tc7 (Heym) Dc7 (Clemens) 22. Tc1 (Toran) Dd7 (Beltran) 23. De2 (Honfi) Db7 (Schuster) 24. Cd2 (Maistorovici) Cd7 (Gereben) 25.Nd3 (Navarovsky) Tc8 (Bilek) 26.Dd1 (Lengyel) Tc1 (Tröger) 27.Dc1 (Eisinger) Nb6 (F. Perez) 28.Cb3 (Barden) Ne3 (Heemsoth) 29.De3 (Kieninger) Dc7 (Rejfir) 30.Dc1 (Gligorici) De1 (Trapl) 31.Cc1 (Trifunovici) g6 (Toran) 32.Cb3?! (Minici) Cc5! (Petrosian) 33.Cc5 (Jansa) dc5 (Ujtelky) 34.Rf1 (Rautenberg) Cc8 (Pithart) 35.b3 (Altschul) Cd6 (Fichtl) 36.Re2 (Matulovici) f5 (Bertok) 37.f3 (Mädler) Rg7 (Polugaevski) 38.g3 (Taimanov) Rf6 (Balbe) 39.h4 (Djurasevici) fe4 (Toluș) 40.fe4 (Gheller) h5 (Nedelkovici) 41. Re3 (Staudte) g5 (Smîslov) 42. hg5 (Deppe) Rg5 (Brinckmann) 43.Ne2 (O'Kelly) h4 (Wieglos) 44.gh4 (Milici) Rh4 (Basta) 45. a3 (Besser) Rg3 (Larsen) 46.Nf1 (Puig) Rg4 (Dähne) 47.Ne2 (Albertz) Rg3 (Schmidt) 48.Nf1 (Portisch) Rg4 (Forintos) 49. Ne2 (Keres) remiză. Prima „partidă-circuit" din istoria șahului, desfășurată cu ocazia Campionatului european pe echipe masculine.

XXI. MAT AJUTOR

F. Adcock **J. Peacock**

Londra, 1966

1.e4 e6 2.Re3 g5 3.Re3 g4 4. Rf4 Cc6 5.Cc3 Cd4 6.Re5 Ch6 7.Ca4 Chf5 8.Nc4 Dg5 9.Nd5 De3 10.Cf3 Tb8 11.g3 De1 12. Ch4 b5 13.c4 b4 14.Dc2 Tb5 15.Cb6 Nh6 16.a4 Rf8 17.Cg6 Rg7 18.h4 Ta5 19.b3 Na6 20. Ta3 Tb8 21.Th3 d6 +(VD). O

partidă-studiu, imaginată la un concurs de acest gen din Anglia, pe baza următoarei teme:

— Să fie cît mai scurtă.

— În poziţia finală să rămînă pe tablă toate piesele.

— Fiecare piesă a părţii care dă mat să poată captura o piesă adversă.

— Fiecare piesă a celui care este învins să poată fi luată în momentul cînd este făcut mat.

O excepţională creaţie, care a fost distinsă cu premiul de frumuseţe.

XXII. DESCHIDEREA BIRD

Jutta Hempel **N. Hecht**

Flensburg, 1966

1.f4 e5 2.fe5 d6 3.ed6 Nd6 4.Cf3 g5 5.d4 g4 6.Cg5 f5 7.e4 h6 8.e5 Ne7 9.Ch3! gh3 10.Dh5 Rf8 11.Nc4 Th7?! (Negrul a jucat intenţionat o mutare mai slabă, în locul obişnuitei 11... Dd8, pentru a testa forţa de joc a micuţei sale adversare! Trebuie să precizez că Jutta are... 5 ani) 12.Dg6! Nb4 13. Re2! Tg7 14.Nh6! (Cu Jutta nu e de glumit; maestrul german începe să simtă „fiorii înfrîngerii") Ch6 15.Dh6 Dg5 16.Dg5 Tg5 17.g3 Cc6 18.c3 Ne7 19. Cd2 Ca5 20.Nd3 Ne6 21.Thf1 Rg7 22.Tad1 Td8 23.b4 Cc6 24. Cc4? („De ce ai jucat aşa Jutta?" a întrebat-o Hecht după partidă. „Pentru că am vrut să aduc calul la e3 pentru a mări presiunea pe f5") Nb4!! 25.cb4 Cd4 26.Rd2 Nc4 27. Tc1 Cb3! 28.ab3 Td3 29.Re1 Nb5 30.Tc7 Td7 (0—1). Jutta a pierdut, dar la un maestru e greu de cîştigat chiar dacă eşti o „fetiţă-minune"!

XXIII. GAMBITUL DAMEI

„Soiuz 9" „Pămîntul"

Teleşah, 1970

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e3 e5 4. Nc4 ed4 5.ed4 Cc6 6.Ne3 Nd6 7.Cc3 Cf6 8.Cf3 0—0 9.0—0 Ng4 10.h3 Nf5 11.Ch4 Dd7 12.Df3 Ce7 13.g4 Ng6 14.Tae1 Rh8 15. Ng5 Ceg8 16.Cg2 Tae8 17.Ne3 Nb4 18.a3 Nc3 19.bc3 Ne4 20. Dg3 c6 21.f3 Nd5 22.Nd3 b5 23. Dh4 g6 24.Cf4 Nc4 25.Nc4 bc4 26.Nd2 Te1 27.Te1 Cd5 28.g5 Dd6 29.Cd5 cd5 30.Nf4 Dd8 31. Ne5 f6 32.gf6 Cf6 33.Nf6 Tf6 34.Te8 De8 35.Df6 Rg8 ($\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$). Prima partidă „spaţială" din istoria şahului, jucată la 9 iunie între un echipaj din Cosmos, respectiv cuplul sovietic A. Nikolaev—V. Sevastianov şi una din staţiile din U.R.S.S., reprezentată de N. Kamanin—V. Gorbatko.

XXIV. ŞAH... DE VOIE!

T. Gluckmann **G. James**

Brighton, 1976

În primăvara anului 1976, în Anglia s-a desfăşurat un turneu de şah în care fiecare participant avea libertatea să-şi aranjeze figurile în spatele pionilor după bunul plac al fiecăruia. Acest experiment a fost justificat prin dorinţa de a micşora importanţa teoriei deschiderilor şi a pune mai preg-

nant în evidenţă forţa de joc a concurenţilor.

Iată mai jos partida care, pornind din poziţia din diagramă, a obţinut premiul de frumuseţe.

1.c4 c5 2.Cf3 b6 3.b3 d5 4. cd5 Dd5 5.Ce3 Db7 6.Nb2 f6 7. h4 Ng6 8.h5 Ne4 9.Ch4 Ch6 10. f3 Ng3 11.Rf1 Nb1 12.Tb1 Dd7 13.d3 e5 14.Dc2 Ce6 15.Th3 Nf4 16.Cd1 b5 17.Cf2 Cd4 18.Nd4 cd4 19.Db2 Tc6 20.Da3 Tdc8 21.g4 Ne3 22.Rg2 Tc2 23.Te1 a5 24.Ce4 Cg4!! 25.fg4 Dg4 26. Cg3 Nd2 27.Teh1 Nb4 28.Cg6 Rg8 29.Db4 Te2 (0—1). Urmărind desfăşurarea partidei ai un sentiment straniu. E adevărat că s-a jucat tot şah, dar lipseşte satisfacţia estetică. Te cuprinde, parcă, haosul.

XXV. INDIANA BENONI

V. Pokornîi — **I. Zeitler**

Timmendorfer Strand, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4. Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.f3 0—0 7. Ne3 Ca6 8.Dd2 Cc7 9.g4 e6 10. h4 ed5 11.cd5 h5 12.gh5 Ch5 13.Cge2 b5 14.Ng5 De8 15.Tg1 b4 16.Cd1 Cb5 17.Cf4 Cd4 18. Rf2 f6 19.Ch5 fg5 20.Cg7 Tf3 21.Rg2 De4 22.Cf2 Dh4 (0—1). Partidă desfăşurată în cadrul Campionatului european individual masculin al jucătorilor nevăzători, distinsă cu premiul de frumuseţe.

XXVI. APĂRAREA SICILIANĂ

„Chess Newsletter" — **R. Fischer**

S.U.A., 1977

1.e4 c5 2.Cf3 g6 3.d4 Ng7 4. Cc3 cd4 5.Cd4 Cc6 6.Ne3 Cf6 7.Cc6 bc6 8.e5 Cg8 9.f4 f6 10. ef6 Cf6 11.Nc4 d5 12.Ne2 Tb8 13.b3 Cg4 14.Nd4 e5 15.fe5 0—0 16.Ng4 Dh4 17.g3 Dg4 18. Dg4 Ng4 19.Tf1 Tf1 20.Rf1 (VD) c5!! 21.Nf2 (21.Nc5? Ne5!

—+) Ne5 22.Ne1 Tf8 23.Rg2 Tf3 24.h3! Tc3! —+ 25.Nc3 Nc3 26.Tf1 Nf5 27.Tf2 h5 28.

Te2 Rf7 29.Te3 Nd4 30.Tf3 Re6 31.c3 Ne5 32.Te3 d4 33.cd4 cd4 34.Te1 d3 35.h4 d2 36.Td1 Nc3 37.Rf2 Ng4 (0—1). După abandonarea, cu totul de neînţeles, a adversarilor umani, fostul campion mondial se amuză cu computerul!

XXVII. APĂRAREA SICILIANĂ

„Chess 4.6" M. Stean
S.U.A., 1977

1.e4 b6 2.d4 Nb7 3.Cc3 c5 4.dc5 bc5 5.Ne3 d6 6.Nb5 Cd7 7.Cf3 e6 8.0—0 a6 9.Nd7 Dd7 10.Dd3 Ce7 11.Tad1 Td8 12.Dc4 Cg6 13.Tfe1 Ne7 14.Db3 Dc6 15.Rh1 0—0 16.Ng5 Na8 17.Ne7 Ce7 18.a4 Tb8 19.Da2 Tb4 20. b3 (Avînd avantaj poziţional, Stean încearcă să cîştige „frumos" prin manevre tactice. VD) f5 21.Cg5 fe4 22.Cce4 Tf2

23.Td6! Dd6 24.Cd6 Tg2 25. Cge4 Tg4 26.c4 Cf5 27.h3!! („Acest computer este un geniu şahist" — Stean) Cg3 28. Rh2 Te4 29.Df2 h6 30.Ce4 Ce4 31.Df3 Tb8 32.Te4 Tf8 33.Dg4 Ne4 34.De6 Rh8 35.De4 Tf6 36.De5 Tb6 37.Dc5 Tb3 38. Dc8 Rh7 39.Da6 (1—0). Prima victorie a unui computer asupra unui mare maestru, însă într-o partidă „fulger", în care fiecare partener trebuia să joace întreaga partidă în 5 minute.

XXVIII. APĂRAREA SICILIANĂ

„Chess-Cyber 176" **D. Levy**
Pittsburg, 1977

În august 1968 maestrul englez David Levy, informatician de profesie, analizînd stadiul programelor de şah cibernetic a afirmat şi apoi a pariat că nici un calculator nu va fi capabil să-l învingă pînă în zece ani. După cîteva partide jucate pe parcurs, în 1977 a fost invitat să înfrunte programul „Chess" în condiţii oficiale, derulat pe calculatorul electronic Cyber 176 al Universităţii „Carnegy Mellon" din Pittsburg — S.U.A.

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cd4 4. Cd4 Cf6 5.Cc3 g6 6.f3 Ng7 7. Ne3 0—0 8.Dd2 Cc6 9.Nc4 a6 (Pentru a-şi deruta „adversarul" Levy iese din teorie) 10. Cc6?! bc6 11.0—0 Cd7 (Levy: „Împotriva unui jucător uman

nu aș fi transferat calul de pe aripa regelui, dar știam că Chess nu inițiază atacuri pe această parte") 12.f4 Cb6 13. Ne2 Ne6 14.b3? (B 14.a4) Cc8 15.a3 Da5 16.b4 Dc7 17.f5 (X e5) Nd7 18.Nh6 Dh6 19.Rh1 Dd4 20.Dd4 Nd4 21.Tf3 Ng7 22.Ng7 Rg7 23.Tb1 Cb6 24.Tff1 Tfb8 25.Tbd1 f6 (VD) 26.a4? (Pentru

această inexactitate „Cyber" a analizat 419 165 poziții, fiind investigate variante pentru 11 mutări!) a5 27.b5 cb5 —+ 28. ab5 Tc8 29.Td3 Tc5 30.Tg3 Tac8 31.Tff3 a4 32.h4 a3 33. fg6 hg6 34.Te3 Ne6 35.h5 g5 36.Cd5 a2 37.Ta3 Nd5 38.ed5 Tc2 (0—1). După părerea lui Levy programul „Chess" își justifică calificarea de maestru, dar este necesar să-și îmbunătățească dotarea pentru a fi în stare să formuleze și concepte strategice.

XXIX. PARTIDA SPANIOLĂ

Cititorii revistei Magazin
„Astro 64"—Felix C.256
Corespondență, 1978

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 b5 5.Nb3 Cf6 6.0—0 Ce4 7.Te1 d5 8.d3 Cf6 9.Ce5 Ce5 10.Te5 Ne6 11.Ng5 Nd6 12.Te1 0—0 13.Cd2 h6 14.Nh4 g5 15. Ng3 Ng3 16.fg3 Ng4 17.Cf3 Dd7 18.Dd2 Nf3 19.gf3 Tae8 20.d4 Te1 21.Te1 a5 22.c3 a4 23.Nc2 Te8 24.Te5 c6 25.Nf5 Dd8 26.h4 gh4 27.Dh6 Te5 28. de5 Db6 29.Rg2 hg3 30.Dg5 Rf8 31.ef6 Df2 32.Rh3 Dh2 33.Rg4 (1—0). Prima partidă de șah om—computer desfășurată în România, sub arbitrajul ziaristului U. Friedberg-Vălureanu.

XXX. CHATURANGA-ȘAH

P. Nichițelea **C. Ștefaniu**

Această partidă, desfășurată cu piesele așezate în poziția cunoscută a străbunului primitiv al șahului, „Chaturanga dublată" (VD), dar după regula-

mentul şahului modern, s-a jucat prin corespondenţă în Bucureşti, în cursul anului 1978.

1.b3 b6 2.Cf3 Cf6 3.c4 c5 4.Cc3 g6 5.a4 Ch5 6.g3 f5 7. Cd5 Na1 8.Ta1 Nd5 9.cd5 c4 10.bc4 Tc4 11.Ta3 Ca6 12.d3 Tc5 13.Cd4 Cc7 14.d6 ed6 15.f4 Rf7 16.Rdd2 Ce8 17.Cb3 Tc7 18.Nd5 Rf6 19.Cd4 Tc5 20.Nc4 h6 21.Tf3 g5 22.fg5 hg5 23.Rf2 f4 (VD) 24.e3 fe3! 25.Te3 Re5! 26.Cf3 g4! 27.Te5 de5 28.Rde3 Cd6 29.Cd2 Cf5 30.Ree2 Cd4 31.Ref1 d5 32.Nb5 Tc1 33.R1g2 Tc2 34.Re1 Cf3 35.Rd1 Td2 36. Rd2 Cd2 37.Ta2 Cb3 38.Te2 Tf5 (0—1). Un experiment interesant, primul de acest gen din istoria şahului, în care prezenţa pe tablă a doi regi de fiecare parte schimbă total strategia partidei.

Ca încheiere, să urmărim una din celebrele întîmplări, de data asta şahistă, a nu mai puţin celebrului baron Münchausen.

Că Münchausen a fost un excelent jucător de şah... o ştie toată lumea. Mai puţin sînt cunoscute însă performanţele sportive ale ilustrului personaj deoarece, declară el, „modest cum sînt... nu le-am notat, iar adversarii mei, din motive lesne de înţeles, au căutat să le dea uitării".

În pauza unui mare turneu internaţional, unde a uluit publicul şi adversarii cu teribilele sale combinaţii, baronul, interpelat de cronicari, declara, privind oarecum cu adresă spre un grup de mari maeştri:

— Pînă acum am realizat rezultate normale! Aş putea însă să joc şi partide cu handicap cu oricare din marii mei adversari, oferind o figură în schimbul cîte unei mutări în plus... din deschidere!

Impulsiv, cum era din fire, Capablanca, ridicînd „mănuşa", acceptă imediat, propunînd să i se cedeze nu mai puţin de 5 fi-

guri, astfel că din poziția din diagramă baronul, după cîteva clipe de matură chibzuință, făcu următoarele 5 mutări: 1.e3 2.Cf3 3.Nc4 4.Ce5 5.Nf7 mat! În mijlocul ovațiilor aduse învingătorului, interveni prompt reputatul mare maestru Em. Lasker, provocîndu-l pe baron, dar cu condiția să elimine de pe tablă și calul din g1. Zîmbind mefistofelic, Münchausen se așează din nou la masa de joc și execută cele 6 mutări permise:

1.e3 2.Nc4 3.g4 4.g5 5.g6 6.gf7 mat.

Extraordinar, fantastic, nemaivăzut... curgeau admirativ exclamațiile spectatorilor, iar „blitz"-urile reporterilor de senzații tari amenințau... să inunde sala.

„Prestigiul marilor maeștri trebuie salvat", își spuse atunci în gînd marele Alehin și, adresîndu-se foarte sentențios baronului, l-a solicitat la o partidă în care să joace numai cu regele și pionii!

Căzut pe gînduri, după 3 secunde și un sfert, baronul acceptă noua confruntare, răspunzînd cu 7 mutări care amuțiră (nu pentru totdeauna) toată asistența :

1.e4 2.g4 3.e5 4.g5 5.e6 6.g6 7.ef7 mat.

— Aceasta, povesti mai tîrziu eroul nostru, a fost prea mult pentru marii maeștri, care au vrut să-mi ofere titlul de campion mondial pe viață, dar eu, modest... i-am refuzat.

Probabil să fi fost așa, dar nu pun mîna în foc, deoarece personal... nu am fost prezent la întîmplările povestite, iar unii afirmă că baronul Münchausen ar fi fost... un mare mincinos!?

POSTFAȚĂ

Aici se încheie călătoria noastră șahistă în timp, în care, scormonind cu migală, au fost selecționate 1000 de partide, care la vremea lor au constituit prilejuri de mare satisfacție pentru învingători și adevărate drame pentru cei învinși — de care nu au fost scutiți nici chiar cei mai buni jucători ai lumii.

Această trecere în revistă a o mie din cele mai bune, mai frumoase și mai reprezentative partide jucate pe parcursul a 500 de ani ne poate da o imagine, aparent modestă, a principalelor evenimente petrecute în lunga viață a jocului de șah, care la venerabila sa vîrstă este mai viguros ca oricînd.

Pornit din bibliotecile bine dotate ale strălucitoarei Alhambra, unde cei mai tari jucători spanioli studiau manuscrisele șahiste rămase de la puternicii „alia" arabi, sau din „Cetatea eternă" a Romei, în care maeștrii vremii se străduiau să-i dea vioiciunea spiritului latin, șahul a mers pe calea cuceririlor rapide, astfel că, după o jumătate de mileniu, prin vasta sa literatură a ajuns să se impună ca o veritabilă știință, iar practica maeștrilor l-a șlefuit, transformîndu-l într-o adevărată artă.

Adeseori s-a pus întrebarea, fără îndoială firească, cum se explică uriașa sa forță de atracție. Pentru ce milioane de oameni joacă șah, asistă cu pasiune la concursuri, studiază cu sîrguință teoria și reconstituie cu interes partidele desfășurate pe toate meridianele Terrei din timpuri imemorabile? Singura explicație, după păreri autorizate, este uriașa influență estetică pe care o exercită acest joc asupra minții oamenilor . . .

Farmecul jocului de șah, care de-a lungul celor o mie de partide imortalizate în această „Carte de aur" și-a dezvăluit tainele, constă în cele din urmă, așa cum afirma cîndva Reti, în faptul că „în ideea de șah și în dezvoltarea gîndirii șahiste se reflectă imaginea luptei intelectuale a omenirii".

INDEXUL JUCĂTORILOR

Abonyi (Ungaria): 200; **Abramavicius** (Lituania): 289; **Adams E.** (Mexic): 226; **Adams W.** (S.U.A.): 376; **Adcock** (Anglia): XXI; **Ahmilovskaia Elena** (U.R.S.S.): 939; **Alatorțev** (U.R.S.S.): 349, 393; **Alb:** X, XIV, XX; **Albin** (România/Austria): 91, 95, 106; **Alburt** (U.R.S.S.): 972; **Albuleț-Pogorevici Maria** (România): 417, 516; **Alehin** (Rusia/Franța): 160, 186, 198, 200, 203, 208, 218, 219, 229, 235, 236, 244, 246, 247, 250, 257, 262—266, 274, 279, 280, 290, 295, 299, 301, 311, 326—328, 334, 336, 337, 340, 346—348, 365, 373, 377, 385, XVIII; **Aleksandria Nana** (U.R.S.S.) : 901, 915 ; **Alexander, C. H. O'D** (Anglia) : 300, 334, 354, 397, 480, 868; **Alexander L.** (Anglia): 423; **Alexandrescu** (România): 350; **Aloni** (Israel): 493, 631; **Anderssen** (Germania): 35, 37, 38, 45, 48, 53—57, 61, 64, 66; **Andersen** (Danemarca): 475; **Andersson** (Suedia): 754, 818, 819, 831, 887, 902, 910, 914, 924, 930; **Andrițoiu** (România): 477; **Anton** (România): 612; **Antoșin** (U.R.S.S.): 609; **Arnlind** (Suedia): 624; **Aronin** (U.R.S.S.): 464; **„Astro 64"** (România): XXIX; **Asztalos** (Ungaria): 175; **Atkins** (Anglia): 132, 205; **Atwood** (Anglia): 12; **Augustin** (Cehoslovacia): 960; **Automatul Kempelen:** V; **Averbach** (U.R.S.S.): 457, 794.

Bălănel (România): 432, 445, 473, 479, 499; **Balașov** (U.R.S.S.): 775, 807, 871; **Balogh** (România/Ungaria): 267, 625; **Baratz** (România): 275; **Barcza** (Ungaria): 343, 408, 420, 438, 443, 565; **Barczay** (Ungaria): 702, 927; **Barda** (Norvegia): 452; **Bardeleben** (Germania): 98, 131, 132, 143, 160; **Barle** (Iugoslavia): 905, 969; **Barnes** (Anglia): 42; **Basman** (Anglia): 699; **Bastrikov** (U.R.S.S.): 370; **Bauer** (Austria): 87; **Baumstarck Gertrude** (România): 658, 800, 882; **Becker** (Austria): 296; **Belamarici Tania** (Iugoslavia): 920; **Beliavski A.** (U.R.S.S.): 891, 989; **Beliavski N.** (U.R.S.S.): 971; **Bellon** (Spania): 812, 890, 986; **Benini Clarissa** (Italia): 422; **Benkö** (Ungaria/S.U.A.): 406, 581, 614, 673, 829; **Bennett** (S.U.A.): 97; **Ben Rheuma** (Tunisia): 704; **Berger B.** (Australia): 620; **Berger J.** (Austria): 154; **Berliner** (S.U.A.): 714, 733; **Bernstein** (Rusia/Franța): 171, 185, 312; **Bergraser** (Franța): 520; **Bertok** (Iugoslavia): 576; **Bhend** (Elveția): 928; **Bikova Elisabeta**

(U.R.S.S.): 541, 582; **Bilek** (Ungaria): 567, 603, 615, 651, 817; **Bilguer** (Germania): 22; **Bird** (Anglia): 41, 68, 74; **Bisguier** (S.U.A.): 405, 647, 877; **Blackburne** (Anglia): 72, 76, 92, 118, 150, 184; **Blau** (Elveţia): 510; **Bledow** (Germania): 21; **Boboţov** (Bulgaria): 435, 741, 827; **Boden** (Anglia): 50; **Bogdanovski** (Rusia/Franţa): 253; **Bogoliubov** (Rusia/Germania): 200, 206, 208, 215, 217, 230, 231, 279, 280, 283, 311; **Böhm** (Olanda): 923; **Bolbochan** (Argentina): 371, 447, 577; **Boleslavski** (U.R.S.S.): 425; **Bombay:** 39; **Boncourt** (Franţa): 23; **Bondarevski** (U.R.S.S.): 374, 410, 625; **Bonnerjee** (India): 30; **Böök** (Finlanda): 331, 342, 430; **Borm** (Olanda): 912; **Borsony** (Cehoslovacia): 486; **Botez** (România): 630; **Botvinnik** (U.R.S.S.): 309, 310, 319, 321, 335, 351, 352, 362, 379, 382, 384, 389, 402, 404, 433, 434, 439, 468—470, 476, 494, 498, 502, 503, 512, 513, 544, 545, 552, 558—561, 574, 597—600, 631, 682, 731; **Bowdler** (Anglia): 8; **Brat** (Cehoslovacia): 568; **Breyer** (Ungaria): 195, 197; **Brigmans** (S.U.A.): 637; **Brody** (Ungaria/România): 175, 251, 324; **Bronştein** (U.R.S.S.): 380, 420, 427, 433, 434, 493, 519, 604, 617, 639, 650, 698, 849, 911. 956; **Browne** (Australia/S.U.A.): 788, 812, 830. 867, 875, 877, 893, 894, 943, 974, 982; **Brühl** (Anglia): 7, III; **Brunswick** (Anglia): 44; **Brzozska** (Polonia): 602; **Budapesta:** 28; **Buerger** (Austria): 254; **Bukici** (Iugoslavia): 711, 951; **Burn** (Anglia): 80, 117, 146; **Byrne D.** (S.U.A.): 461, 497; **Byrne R.** (S.U.A.): 471, 672, 807, 809, 842, 863, 974.

Calvi (Italia): 25; **Calvo** (Spania): 685, 694, 840; **Canal** (Peru): 225, 276; **Capablanca** (Cuba): 126, 171, 183, 185, 190, 192, 201, 206, 240, 243, 256, 258, 262—266, 281, 293, 308, 318, 320, 351; **Carbonnel** (R.F. Germania): 714; **Caro** (Germania): 113; **Castellni** (Spania): 1; **Cehover** (U.R.S.S.): 319; **Cepurnoff** (Finlanda): 232; **Chaplin** (S.U.A.): XVI; **Charousek** (Ungaria): 109, 111; **Chaudé de Silans Chantal** (Franţa): 506; **Chernis** (S.U.A.): 358; **„Chess 4.6"** (S.U.A.): XXVII; **„Chess-Cyber 176"** (S.U.A.): XXVIII; **„Chess Newsletter"** (S.U.A.): XXVI; **Ciburdanidze Maia** (U.R.S.S): 932, 995; **Cigorin** (Rusia): 71, 86, 89, 93, 94, 111, 113, 124, 130, 137, 142, IX; **Ciocâltea** (România): 467, 479, 565, 588, 593, 628, 652, 727, 777, 789, 815, 895, 899, 926, 996; **Cirici** (Iugoslavia): 596, 659; **Cimpeanu** (România): 836; **Claessens** (Belgia): 641; **Cochrane** (Anglia): 13, 14, 30; **Cohn** (Germania): 173; **Colle** (Belgia): 252, 269, 284, 285, 294; **Conway** (Anglia): 8, 11; **Conti** (Franţa): II; **Corzo** (Cuba): 126; **Costea** (România): 776; **Crown** (Anglia): 398; **Csom** (Ungaria): 815; **Cvetkovici** (Iugoslavia): 929.

Dague (Franţa): 700; **Dake** (S.U.A.): 301; **Damiano** (Portugalia): 2; **Damianovici** (Iugoslavia): 704; **Darga** (R.F. Germania): 507, 619, 789; **Davidson** (Olanda): 246; **Day** (Canada): 869; **Dely** (Ungaria): 602, 604, 713, 715, 773; **Deneş** (România): 322; **Denker** (S.U.A.): 315, 384; **Diaconescu** (România): 774; **Dieks** (Olanda): 395; **Diez del Corral** (Spania): 764; **Ditt** (R.F. Germania): 730; **Doery** (Germania): 193; **Domenico** (Italia): 4; **Donner** (Olanda): 575, 726, 997; **Doods** (Noua Zeelandă): 188; **Dorfman** (U.R.S.S.): 954; **Drimer** (România): 522; **Dubinin** (U.R.S.S.): 649, 776; **Dubois** (Franţa): 51; **Du Chattell** (Olanda): 912; **Dückstein** (Austria): 496; **Dufresne** (Germania): 38; **Dulanto** (Peru): 356; **Dunkelblum** (Belgia): 504; **Durao** (Portugalia): 859; **Duras** (Austria/Cehoslovacia): 148, 151, 158, 173, 178; **Duz-Hotimirski** (Rusia): 167, 241; **Dzindzihaşvili** (U.R.S.S./Israel): 998.

Edinburgh: 15; **Einstein** (S.U.A.): XIX; **Eliskases** (Austria/Argentina): 304, 307, 314, 317, 325, 345; **Emödi** (Ungaria): 946; **Endzelins** (Australia): 357, 562; **Engels** (Germania): 273, 339; **Englisch** (Austria): 74, 75; **Englund** (Suedia): 180; **Erdelyi** (România): 304, 414; **Eretova Kviatoslava** (Cehoslovacia): 532; **Estrin** (U.R.S.S.): 662, 689, 733, 900; **Euwe** (Olanda): 191, 197, 224, 227, 232, 250, 260, 277, 326—328, 330, 346—348, 354, 359, 375, 390, 402, 415, 451, 460, 554, 969; **Evans D.** (Anglia): 16; **Evans L.** (S.U.A.): 447, 472, 508, 586, 619, 620, 660, 671, 672, 696.

Fahrni (Elveția): 186, 267; **Fairhurst** (Anglia): 416; **Falkbeer** (Austria): 34, 37; **Falleyn** (Belgia): 833; **Farago** (Ungaria): 944; **Farré** (Spania): 523; **Feilitz** (Germania): 302; **Fichtl** (Cehoslovacia): 491; **Fila Sofia** (România): 658; **Filip** (Cehoslovacia): 462, 466, 517, 578, 664, 850; **Fine** (S.U.A.): 316, 336, 352, 353; **Firică** (România): 640; **Fischer** (S.U.A.): 497, 518, 537, 546, 551, 576, 577, 587, 588, 591, 614, 663, 673, 683, 691, 692, 706, 707, 715, 720, 757, 769, 771, 778—780, 782, 783, 796, 803, 822—825, XXVI; **Flamberg** (Polonia): 176; **Flesch** (Ungaria): 725; **Fletzer** (Italia): 678; **Flohr** (Cehoslovacia/U.R.S.S.): 287, 297, 305, 310; **Flondor** (România): 421, 436; **Foguelman** (Argentina): 703; **Foltys** (Cehoslovacia): 331; **Forcest** (Olanda): 419; **Forgacs** (Ungaria): 164; **Forintos** (Ungaria): 659, 917; **Friedmann H.** (Polonia): 324; **From** (Danemarca): 59; **Fuderer** (Iugoslavia): 429, 475; **Furman** (U.R.S.S.): 467, 500, 712; **Fusiliers** (?): 39.

Gallmeyer (Danemarca): 801; **Gaprindașvili Nona** (U.R.S.S.): 547, 569, 582, 608, 674, 687, 915, 995; **Garcia** (Cuba): 936; **Gavrikov** (U.R.S.S.): 975; **Georgescu** (România): 774; **Gereben** (Ungaria): 442, 491; **Gerger** (Austria): 925; **Gheller** (U.R.S.S.): 442, 444, 460, 463, 482, 489, 543, 583, 616, 636, 653, 707, 719, 728, 768, 790, 793, 853, 953; **Gheorghiu** (România): 555, 601, 605, 654, 692, 702, 709, 724, 740, 753, 819, 834, 887, 940, 967, 998; **Ghindă** (România): 889; **Ghițescu** (România): 495, 554, 555, 766, 798, 829, 846, 864; **Gilg** (Germania): 314; **Giordanengo** (Italia): 945; **Gipslis** (U.R.S.S.): 730, 814; **Glasgow**: 49; **Gligorici** (Iugoslavia): 400, 449, 494, 533, 627, 633, 665, 722, 723, 732, 739, 740, 762, 768, 772, 817, 820, 828, 835, 874, 909, 966; **Gluckmann** (Anglia): XXIV; **Goldenov** (U.R.S.S.): 380; **Golombek** (Anglia): 444, 665; **Grabczewski** (Polonia): 870; **Greco** (Italia): 5, 6; **Gresser Gisela** (S.U.A.): 608; **Grob** (Elveția): 329; **Groot** (Olanda): 360; **Grubea Maria** (România): 417; **Grünfeld** (Austria): 200, 202, 218, 252, 260, 278, 307; **Gudju H.** (România): 77; **Gudju I.** (România): 253; **Gudmundsson** (Islanda): 523; **Gufeld** (U.R.S.S.): 626; **Guilla** (Vatican): 67; **Guimard** (Argentina): 390; **Gunsberg** (Ungaria/Anglia): 79, 84, 85, 100, 127; **Gurghenidze** (U.R.S.S.): 697.

Hakansson (Norvegia): 213; **Halic** (România): 343; **Halprin** (Austria): 115, 125; **Hamann** (Danemarca): 890; **Hamppe** (Austria): 47, 62; **Hanu** (România): 557; **Harandi** (Iran): 821, 830; **Harmonist** (Germania): 83; **Hartok** (Olanda): 661; **Hartston** (Anglia): 699; **Hazai** (Ungaria): 913; **Hecht** (R.F. Germania): XXII; **Hempel Jutta** (R.F. Germania): XXII; **Hennings** (R.D. Germană): 716; **Herland** (Austria/România): 338; **Herrmann** (Germania): 291; **Hodoș** (U.R.S.S.): 657; **Hoffmann**

(Germania): 27; **Holzhausen** (Germania): 268; **Holmov** (U.R.S.S.): 528, 589, 639; **Honfi** (Ungaria): 623; **Hönlinger** (Austria): 282; **Horowitz** (S.U.A.): 366; **Hort** (Cehoslovacia): 563, 628, 719, 781, 786, 832, 894, 937, 972; **Horwitz** (Germania): 21; **Hoshino** (Japonia): 897; **Hovind** (Norvegia): 296; **Hromadka** (Cehoslovacia): 221, 233, 332; **Hug** (Elveția): 799, 832, 984; **Hukel** (Cehoslovacia): 655; **Hulak** (Iugoslavia): 929; **Hund Jeane** (R.F. Germania): 826; **Hussong** (Germania): 291; **Hübner** (R.F. Germania): 787, 844, 999.

Ianoșevici (Iugoslavia): 521; **Iarcev** (U.R.S.S.): 760; **Ichim** (România): 333; **Idigoras** (Argentina): 481; **Ilin-Jenevski** (U.R.S.S.): 240; **Ionescu** (România): 286; **Isouard** (Franța): 44; **Israilovici** (România): 355, 399; **Iudovici** (U.R.S.S.): 313; **Ivanka Maria** (Ungaria): 800; **Ivkov** (Iugoslavia): 566, 596, 626, 645, 678, 756, 848, 878.

Jackson (Anglia): 108; **James** (Anglia): XXIV; **Janata** (Cehoslovacia): 605; **Janiș** (Rusia): 36; **Janowski** (Polonia/Franța): 116, 122, 129, 142, 144, 154, 157, 166, 210, 238; **Jansa** (Cehoslovacia): 593, 874, 884; **Jennings** (Anglia): I; **Jicman Ligia** (România): 920; **Johansson** (Suedia): 693; **Johner** (Elveția): 225, 234, 249; **Joița** (România): 539; **Jongsma** (Olanda): 725; **Joppen** (Elveția): 907; **Junge** (Germania): 373, 377; **Just Gabriele** (R.D. Germană): 708.

Kaila (Finlanda): 395; **Kapuscinski** (România): 392; **Karaklaici** (Iugoslavia): 495; **Karpov** (U.R.S.S.): 754, 809, 810, 835, 856, 857, 865, 366, 883, 906, 910, 921, 933, 934, 953, 954, 957, 964, 968, 985, 992—994; **Kashdan** (S.U.A.): 287; **Kasparov** (U.R.S.S.): 988; **Kavalek** (Cehoslovacia/S.U.A.): 657, 737, 753, 767, 828, 840, 948, 999; **Kazzaz** (Irak): 873; **Keene** (Anglia): 911; **Keller** (Elveția): 534; **Kellings** (Noua Zeelandă): 188; **Kennedy** (Anglia): 31; **Keres** (Estonia/U.R.S.S.): 302, 323, 337, 344, 345, 353, 359, 362, 401, 426, 458, 459, 474, 480, 483, 485, 528, 533, 536, 538, 563, 572, 581, 583, 584, 633, 642, 643, 710, 761, 773, 853; **Kestler** (R.F. Germania): 729; **Kieninger** (Germania): 365; **Kieseritzky** (Polonia/Franța): 25, 29, 35; **Kinnmark** (Suedia): 797; **Kirilov** (U.R.S.S.): 529; **Kitson** (S.U.A.): 78; **Klass** (Australia): 568; **Klostermann** (România): 862; **Kmoch** (Austria/S.U.A.): 268, 313; **Koch** (R.D. Germană): 540; **Kociev** (U.R.S.S.): 879; **Kolisch** (Ungaria): 48; **Koltanowski** (Belgia/S.U.A.): 299; **Konstantinopolski** (U.R.S.S.): 379; **Kopilov** (U.R.S.S.): 439; **Kopriva** (Cehoslovacia): 640; **Korcinoi** (U.R.S.S./Elveția): 463, 466, 578, 580, 670, 694, 743, 763, 785, 793, 795, 810, 834, 844, 846, 851, 883, 959, 973, 980, 983, 984, 992—994; **Kornfilt** (Turcia): 655; **Kozlovskaia Valentina** (U.R.S.S.): 688; **Kostici** (Iugoslavia): 192, 200; **Kostro** (Polonia): 712, 791; **Kotov** (U.R.S.S.): 378, 386, 398, 426, 427, 457, 471; **Kottnauer** (Cehoslovacia/Anglia): 400, 448; **Kramer** (Olanda): 437, 496; **Kuligowski** (Polonia): 987; **Kupreicik** (U.R.S.S.): 814, 888.

La Bourdonnais (Franța): 13, 17—19; **Laisaari** (Finlanda): 395; **Landau** (Olanda): 342; **Landmesser Ruth** (R.F. Germania): 505; **Langeweg** (Olanda): 592, 636; **Larsen** (Danemarca): 508, 514, 518, 527, 530, 531, 543, 617, 621, 647, 648, 684, 701, 706, 718, 722, 734, 742, 743, 763, 767, 770, 783, 796, 837, 843, 902, 1000; **Lasa** (Germania): 22; **Lasker Ed.**

(Germania/S.U.A.): 180, 181, 228, 364; **Lasker Em.** (Germania/Anglia/S.U.A.): 87, 92, 95, 96, 101—104, 107, 118—120, 138, 140—142, 155, 159, 166, 169, 183, 201, 228, 229, 242, 320; **Lazarevici Milunka** (Iugoslavia): 569; **Lawrence** (Anglia): 108, 142; **Lechtinski** (Cehoslovacia): 738; **Lein** (U.R.S.S.): 697; **Leonardo da Cutri** (Italia): 3; **Leonhardt** (Polonia): 168; **Lernovici** (România): 255; **Letelier** (Chile): 478, 716; **Levitina Ira** (U.R.S.S.): 882, 901; **Levitski** (Rusia): 179; **Levy D.** (Anglia): XXVIII; **Levy L.** (S.U.A.): 369; **Liberzon** (U.R.S.S./Israel): 744, 957; **Liebert** (R.D. Germană): 938; **Lilienthal** (Ungaria/U.R.S.S.): 317, 318, 411; **Lim Hong Gie** (Indonezia): 644; **Lindroos** (Finlanda): 438; **Linția** (România): 286; **Lipke** (Germania): 116; **Liptay** (Ungaria): 946; **Litmanowicz Mira** (Polonia): 752; **Liubojevici** (Iugoslavia): 802, 818, 849, 859, 869, 896, 904, 908, 924, 940, 961; **Liu Wen Che** (R.P. Chineză): 996; **Lombardy** (S.U.A.): 854, 864, 876; **Londra:** 15, 20; **Loyd** (S.U.A.): 58; **Löwenthal** (Ungaria/Anglia): 33, 43; **Luckis** (Argentina): 381; **Lukov** (Bulgaria): 977; **Lundin** (Suedia): 306, 391; **Lundqvist** (Suedia): 644; **Lutikov** (U.R.S.S.): 530, 638, 701, 759, 899.

Mac Donnell (Anglia): 16—19; **MacDonnell G. A.** (Anglia): 50, 53; **Mackenzie** (Anglia): 60, 69; **Macles** (Franța): 681; **Maczuski** (Polonia): VI; **Maczynski** (Polonia): 407; **„Magazin"** (România): XXIX; **Makarczyk** (Polonia): 441; **Manolescu-Luția Rodica** (România): 509; **Marco** (România/Austria): 90, 114, 117, 128, 136, 142, 145, 199; **Mariotti** (Italia): 762; **Marjan** (Iugoslavia): 885; **Markland** (Anglia): 786; **Maroczy** (Ungaria): 109, 137, 145, 152, 153, 211, 224, 276, 330; **Marshall** (S.U.A.): 123, 142, 146, 152, 155, 167, 179, 190, 230, 235, 237, 241, 257, 272, 361; **Marsilia:** 139; **Marx Karl** (Anglia): VIII; **Mason** (Anglia): 68, 69, 73, 84, 129; **Matanovici** (Iugoslavia): 548, 635, 646, 775, 931; **Mattison** (Lituania): 233; **Matulovici** (Iugoslavia): 666, 723, 931; **Maurian** (S.U.A.): VII; **Mecking** (Brazilia): 680, 703, 847, 941; **Medina** (Spania): 746; **Mednis** (S.U.A.): 585; **Meitner** (Austria): 62; **Mencik Vera** (Cehoslovacia/Anglia): 298; **Mengarini** (S.U.A.): 405; **Mesing** (Iugoslavia): 841; **Metger** (Germania): 112; **Meyer** (Anglia): VIII; **Michel** (Argentina): 394; **Michelet** (Franța): 29; **Mieses** (Germania): 122, 128, 134, 136, 143, 147, 163, 189, 419, XV; **Mihăescu** (România): 611; **Mikenas** (Lituania/U.R.S.S.): 305, 584, 668, 761; **Miles** (Anglia): 879, 891, 948, 970, 982, 983, 991; **Milescu** (România/Israel): 399; **Milev** (Bulgaria): 525; **Milner-Barry** (Anglia): 300; **Minici** (Iugoslavia): 747, 771, 820; **Mititelu** (România): 548, 571; **Moheshunder** (India): 30; **Moiseev** (U.R.S.S.): 440; **Mongredien** (Franța): 52; **Monticelli** (Italia): 283, 316; **Mood** (Rusia): XIII; **Mora** (Spania): 630; **Morera** (Spania): 705; **Moritz** (Germania): 251; **Morphy E.** (S.U.A.): 32; **Morphy P.** (S.U.A.): 32, 33, 40—46, VII; **Mortimer** (S.U.A.): 124; **Möller** (Danemarca): 147, 194, XI; **Muffang** (Franța): 270, 325; **Mureșan Margareta** (România): 918; **Mühring** (Olanda): 387.

Naegeli (Elveția): 259, 270; **Nagy** (Ungaria): 239; **Najdorf** (Polonia/Argentina): 363, 372, 411, 437, 451, 456, 478, 483, 553, 587, 742, 787; **Napier** (Anglia): 131, 138; **Napoleon Bonaparte** (Franța): IV, V; **Neamțu** (România): 610, 632; **Nedelkovici Vera** (Iugoslavia): 516; **Negru:** X, XIV, XX; **Negruțac** (România): 303, 350; **Negulescu**

(România): 925; **Nei** (U.R.S.S.): 549; **Neikirch** (Bulgaria): 418; **Nejmetdinov** (U.R.S.S.): 465; **Neştianu** (România): 177; **Nestler** (Italia): 428; **Nestorescu** (România): 529; **Neumann** (Germania): 59; **Newcastle:** 49; **New York:** 24; **Nichiţelea** (România): 792, 903, XXX; **Nicolau Alexandra** (România): 674, 687; **Nicolici** (România): 919; **Nikitin** (U.R.S.S.): 695; **Nikolaevski** (U.R.S.S.): 522, 698, 806; **Nimzovici** (Letonia/Danemarca): 182, 184, 213, 216, 244, 248, 249, 256, 272, 295; **Norfolk:** 24; **Norman-Hansen** (Danemarca): 271; **Noteboom** (Olanda): 288; **Nowarra Waltraud** (R.D. Germană): 752; **Nun** (Cehoslovacia): 595, 662, 868; **Nunn** (Anglia): 960; **Nuţu Dana** (România): 962, 990; **Nyholm** (Suedia): 187; **Nyman** (Australia): 804.

O'Donnel (S.U.A.): 637; **O'Hanlon** (Irlanda): 191, 285; **O'Kelly** (Belgia): 430, 507, 562, 594, 649, 685; **Olafsson** (Islanda): 487, 519, 527, 627, 766, 1000; **Opocensky** (Cehoslovacia): 306; **Oppenheimer** (S.U.A.): XIX; **Ostapenko** (U.R.S.S.): 760; **Ostoici** (Iugoslavia): 705; **Ottevaere** (Belgia): 833; **Owen** (Anglia): 42.

Pachman (Cehoslovacia/R.F. Germania): 397, 412, 421, 462, 504, 615, 738; **Palatnik** (U.R.S.S.): 988; **Palau** (Argentina): 261; **Panno** (Argentina): 481, 482, 492, 514, 607, 669, 680, 778; **Panov** (U.R.S.S.): 349, 383; **Paoli** (Italia): 465, 681; **Paris:** 20, 28, 139; **Parma** (Iugoslavia): 592, 950; **Paulsen** (Germania/S.U.A.): 40, 64; **Pavlov** (România): 526, 794, 872; **Pământul:** XXIII; **Pâdevski** (Bulgaria): 498, 515, 521, 841; **Peacock** (Anglia): XXI; **Pecci** (Vatican): 67; **Pedersen** (Danemarca): 801; **Pelikan** (Argentina): 396; **Penrose** (Anglia): 510, 550, 665, 765; **Perenyi** (Ungaria): 965; **Perevoznic Margareta** (România): 686; **Perez F.** (Cuba): 621; **Perlis** (Austria): 149, 150; **Petrosian** (U.R.S.S.): 424, 580, 597—600, 622, 664, 670, 675—677, 684, 741, 749—751, 769, 772, 795, 803, 805, 861, 871, 922, 952, 959; **Petrov A.** (Rusia): 27; **Petrow V.** (Estonia): 341; **Philidor** (Franţa): 7, 9—11, I, III; **Pierce** (S.U.A.): 97; **Pillsbury** (S.U.A.): 99—103, 110, 115, 120, 123, 125, 133, 135, 141, XI; **Pilnik** (Argentina): 372, 484, 487, 499, 622; **Pitschak** (S.U.A.): 461; **Planinci** (Iugoslavia): 666, 798, 802, 839, 860, 876, 892, 898, 950, 966; **Platonov** (U.R.S.S.): 785; **Pleci** (Argentina): 357; **Pogorevici Marina** (România): 962; **Pokornii** (U.R.S.S.): XXV; **Polerio** (Italia): 4; **Polihroniade Elisabeta** (România): 688, 881, 918, 939; **Polugaevski** (U.R.S.S.): 488, 511, 542, 556, 573, 758, 845, 867, 937, 973; **Pomar** (Spania): 385, 693, 736, 746, 764, 963; **Popa** (România): 338, 414; **Popescu** (România): 862; **Portisch** (Ungaria): 564, 566, 601, 618, 635, 645, 646, 656, 683, 718, 731, 739, 748, 827, 831, 837, 848, 861, 886, 905, 906, 919, 947; **Pratten** (Anglia): 407; **Price** (S.U.A.): 368; **Primavera** (Italia): 431; **Prins** (Olanda): 360; **Proca** (România): 271; **Protopopos** (România): 177; **Przepiorka** (Polonia): 239; **Puşcaşu** (România): 567; **Purdy** (Australia): 455; **Pytlakowsky** (Polonia): 446.

Quinteros (Argentina): 781, 816, 854, 880, 886, 896, 970.

Rabar (Iugoslavia): 431; **Radovici** (România): 515, 610, 650, 727; **Răducanu-Grabovicţki Elena** (România): 509; **Rădulescu L.** (România): 595; **Rădulescu M.** (România): 406, 413; **Radulov** (Bulgaria): 748, 843, 916; **Ragozin** (U.R.S.S.): 520; **Rakici** (Iugoslavia): 747; **Ramirez**

(Bolivia): 594; **Rapoport** (U.R.S.S.): 971; **Raşkovski** (U.R.S.S.): 852, 952; **Rauser** (U.R.S.S.): 309; **Ravinski** (U.R.S.S.): 383; **Reggio** (Italia): 134; **Reicher Rodica** (România): 932; **Reicher E.** (România): 453, 539; **Reinhardt** (S.U.A.): 358, 669; **Reissman** (Porto Rico): 717; **Rellstab** (Germania): 341; **Rémusat** (Franța): IV; **Reshevsky** (Polonia/S.U.A.): 193, 210, 315, 340, 344, 367, 403, 459, 524, 591, 607, 660, 635, XVI; **Reti** (Cehoslovacia): 176, 187, 202, 204, 212, 214, 220, 231, 236; **Ribli** (Ungaria): 880, 926; **Richter** (Germania): 289, 339; **Rittner** (R.D. Germană): 689, 804; **Riumin** (U.R.S.S.): 321; **Rivière** (Franța): 46, 77; **Robatsch** (Austria): 575, 884; **Rodriguez** (Peru): 816; **Rogozin** (S.U.A.): 361; **Romanişin** (U.R.S.S.): 922; **Romanovski** (U.R.S.S.): 223; **Roos** (Franța): 997; **Rosanes** (Spania): 54; **Rosselli del Turco** (Italia): 333; **Rossetto** (Argentina): 371, 394, 448; **Rossolimo** (Rusia/Franța/S.U.A.): 416, 428, 671, 717; **Rotlewi** (Polonia): 156; **Rousseau** (Franța): II; **Rosenthal** (Polonia/Franța): 58, 65; **Rowley** (Anglia): 70; **Rubinstein** (Polonia): 156, 157, 165, 174, 209, 215, 220, 221, 247, 248; **Rubțova Olga** (U.R.S.S.): 506, 532, 826; **Rudenko Ludmila** (U.R.S.S.): 422; **Rueb** (Olanda): 170; **Rusenescu** (România): 501; **Rushton** (Anglia): 423; **Ruy Lopez** (Spania): 3.

Sadoveanu (România): XVII; **Saidy** (S.U.A.): 756, 757; **Saint Amant** (Franța): 23, 26; **Sajtar** (Cehoslovacia): 474; **Salm** (Australia): 540; **Salve** (Polonia/Rusia): 149, 161; **Sandin** (Suedia): 590; **Sanguinetti** (Argentina): 624; **Santasière** (S.U.A.): 369; **Sarossy** (Ungaria): 784; **Savon** (U.R.S.S.): 847; **Sax** (Ungaria): 872, 916, 981; **Sämisch** (Germania): 200, 216, 238, 273, 278; **Schallopp** (Germania): 79, 88; **Schiffers** (Rusia): 71, 83, IX; **Schlechter** (Austria): 127, 140, 142, 161—163, 169, 172, XV; **Schmid** (R.F. Germania): 552, 651, 729; **Schmidt** (Polonia): 913, 987; **Schouten** (Olanda): 907; **Schreiber** (Germania): 332; **Schuring** (Austria): 34; **Schwarz A.** (Ungaria): 72; **Schwarz I.** (Anglia): XVIII; **Seidman** (S.U.A.): 364, 366, 367; **Seimeanu** (România): 413; **Semkov** (Bulgaria): 977; **Sheldon** (Anglia): 9; **Showalter** (S.U.A.): 110; **Sibarevici** (Iugoslavia): 951; **Sigurjonsson** (Islanda): 735, 958, 978; **Silbermann** (România): 322, 329; **Silverman** (S.U.A.): 368; **Silvestre** (Brazilia): 121; **Simaghin** (U.R.S.S.): 424, 440, 679; **Simu** (România): 557; **Skipworth** (Anglia): 70; **Smejkal** (Cehoslovacia): 745, 811, 839, 923, 961; **Smislov** (U.R.S.S.): 378, 382, 401, 403, 404, 425, 446, 454, 458, 468—470, 489, 502, 503, 512, 513, 531, 535, 536, 573, 609, 613, 629, 663, 744, 745, 782, 808, 811, 813, 976; **Smith O.** (Suedia): 486; **Smith I.** (Anglia): 10; **Soerensen** (Danemarca): 641; **„Soiuz 9"** (U.R.S.S.): XXIII; **Sokolski** (U.R.S.S.): 370, 549, 679; **Soldatenkoff** (Franța): 166; **Spasski** (U.R.S.S.): 452, 484, 490, 511, 546, 556, 572, 579, 586, 616, 642, 643, 653, 667, 675—677, 691, 721, 728, 734, 749—751, 765, 770, 779, 797, 805, 822—825, 838, 852, 856, 863, 865, 866, 921, 942, 980, 991; **Speyer** (Olanda): 227; **Spielmann** (Austria): 151, 165, 174, 178, 194, 217, 222, 258, 269, 282, 292, 303; **Stadler Tereza** (Iugoslavia): 990; **Stahlberg** (Suedia): 290, 312, 363, 381, 396, 476, 538; **Stanciu** (România): 477, 501; **Stark** (S.U.A.): 376; **Staunton** (Anglia): 14, 26 36, 42; **Stean** (Anglia): 858, 875, 949, 978, XXVII; **Steiner H.** (S.U.A.): 274, 308, 450; **Steiner A.** (Ungaria): 198; **Steiner L.** (Ungaria): 200; **Steinitz** (Cehoslovacia/Austria/S.U.A.): 47, 51, 52, 56, 57, 63, 65, 66, 81, 82, 86, 89, 93, 94, 96, 98, 105—107, 119;

Sterk (Ungaria): 200; **Stoltz** (Suedia): 292, 294, 450, 453; **Strauss** (Austria): XII; **Suetin** (U.R.S.S.): 721; **Sultan Khan** (Pakistan): 293, 297, 298; **Sunnucks Anne** (Anglia): 881; **Süchting** (Germania): 158; **Sveșnikov** (U.R.S.S.): 981; **Szabo I.** (România): 488; **Szabo L.** (Ungaria): 387, 391, 412, 473, 485, 490, 652, 682, 735, 791; **Szabo Șt.** (România): 418, 432, 436; **Szilagyi** (Ungaria): 661; **Szmetan J.** (Argentina): 936; **Szmetan R.** (Argentina): 979.

Șașin (U.R.S.S.): 851; **Șerban** (România): XVII; **Ștein** (U.R.S.S.): 571, 606, 654, 709, 710, 720, 777, 813; **Ștefaniu** (România): 611, 700, 821, XXX; **Șubă** (România): 885, 997; **Șuta** (România): 612, 632.

Taimanov (U.R.S.S.): 456, 472, 542, 668, 759, 967, 968; **Tal** (U.R.S.S.): 464, 517, 525, 534, 535, 537, 544, 545, 550, 551, 553, 568—561, 564, 589, 603, 613, 618, 638, 656, 665, 667, 695, 711, 726, 732, 758, 838, 850, 858, 904, 930, 947, 955, 976; **Tan** (Singapore): 941; **Tarnowsky** (Polonia): 445; **Tarrasch** (Germania): 90, 91, 99, 114, 130, 133, 144, 159, 168, 182, 189, 195, 196, 214, 222, 245; **Tartakover** (Rusia/Franța): 153, 162, 164, 196, 200, 205, 211, 245, 284, 335, 409, 415, 429; **Tatai** (Italia): 964; **Tatnall** (S.U.A.): 78; **Taubenhaus** (Polonia/Franța): 80, 88, 166; **Teichmann** (Germania): 142, 148, 172, 234; **te Kolsté** (Olanda): 261; **Teodorescu-Andreescu Margareta** (România): 505, 547, 708; **Teschner** (R.F. Germania): 570; **Thomas** (Anglia): 181, 209, 254, 275; **Thompson** (S.U.A.): 60; **Timman** (Olanda): 845, 860, 878, 893, 963, 985; **Timmer Rye** (Olanda): 686; **Todorcevici** (Franța/Iugoslavia): 713; **Tolstoi Lev** (Rusia): XIII; **Toluș** (U.R.S.S.): 386, 393, 454, 500, 634; **Torre C.** (S.U.A.): 226, 242; **Torre E.** (Filipine): 842, 897, 958; **Toth** (Ungaria): 965; **Trifunovici** (Iugoslavia): 388, 410, 570; **Troianescu** (România): 374, 388, 392, 408, 409, 443, 492; **Tukmakov** (U.R.S.S.): 690, 806; **Turgheniev** (Rusia): VI; **Tyroler** (România): 255.

Țacu (România): 919; **Țeșkovski** (U.R.S.S.): 943.

Ubilava (U.R.S.S.): 989; **Udovcici** (Iugoslavia): 606; **Uhlmann** (R.D. Germană): 648, 724, 808, 857, 908, 938, 942, 956, 986; **Ungureanu A.** (România): 355; **Ungureanu E.** (România): 949; **Unzicker** (R.F. Germania): 449, 524, 629, 780; **Urseanu** (România): 441; **Urzică** (România): 755, 889, 914, 927.

Vadasz (Ungaria): 955; **Vaganian** (U.R.S.S.): 799, 888, 892, 917, 933, 935; **Vaisman** (România): 792, 870, 928, 979; **Vajda** (Ungaria): 200; **Van den Steen** (Olanda): 945; **Van Steenis** (Olanda): 375; **Varabiescu** (România): 836, 903; **Vasilescu** (România): 784; **Vasiukov** (U.R.S.S.): 737, 855; **Velimirovici** (Iugoslavia): 790, 855, 873, 898, 934, 944; **Vianna** (Brazilia): 121; **Vidmar** (Iugoslavia): 207, 277; **Viner** (Australia): 788; **Vinoles** (Spania): 1; **Vitolins** (U.R.S.S.): 975; **Voiculescu** (România): 435; **Voisin** (Franța): 288; **Vujacici** (Iugoslavia): 755.

Wade (Noua Zeelandă): 574; **Wegemund** (Olanda): 170; **Weiss M.** (Austria): 85; **Weiss W.** (R.F. Germania): 590; **Westbrook** (S.U.A.): 585; **Williams** (Anglia): 31; **Wilner** (U.R.S.S.): 223; **Wilson** (Anglia): 12; **Winawer** (Polonia): 73, 75, 104, 105; **Winter** (Anglia): 323; **Witkowski** (Polonia): 526; **Wolf (Germania):** 135, 203, 212; **Wood** (Anglia): 455.

Yanofsky (Canada): 356, 389; **Yates** (Anglia): 199, 207, 219, 237, 259, 281.

Zagorovski (U.R.S.S.): 623, 634, 900; **Zaharov** (U.R.S.S.): 690; **Zeitler** (S.U.A.): XXV; **Zinkl** (Germania): 112; **Zinn** (R.D. Germană): 579; **Znosko-Borovski** (Rusia/Franța): 204; **Zubarev** (U.R.S.S.): 243; **Zuckerbächer** (Austria): XII; **Zuckermann** (S.U.A.): 696, 736; **Zukertort** (Polonia): 55, 61, 63, 76, 81, 82; **Zvorikina Kira** (U.R.S.S.): 541.

www.stere.ro

INDEXUL DESCHIDERILOR

Apărarea Alehin: 198, 244, 268—270, 284, 294, 340, 366, 492, 761, 814, 825, 849, 878, 882, 885, 988, 1000.
Apărarea Ben Oni: 311.
Apărarea berlineză: 10.
Apărarea Caro-Kann: 214, 256, 282, 301, 305, 306, 316, 363, 372, 379, 464, 496, 513, 515, 535, 544, 560, 565, 620, 764, 769, 791, 963, 996.
Apărarea Damiano: 4.
Apărarea franceză: 68, 69, 72, 103, 109, 117, 143, 164, 178, 179, 186, 189, 213, 223, 262, 267, 280, 286, 289, 292, 295, 320, 326, 329, 352, 356, 357, 371, 374, 380, 382, 396, 416, 432, 449, 469, 503, 538, 548, 551, 564, 566, 640, 644, 645, 656, 677, 678, 689, 708, 724, 726, 774, 796, 804, 818, 857, 860, 896, 913, 915, 933, 935, 942, 953, 956, XVII.
Apărarea Grünfeld: 404, 406, 413, 434, 438, 443, 466, 497, 502, 534, 597, 599, 600, 627, 660, 779, 785, 803, 848, 886.
Apărarea Nimzovici : 197, 287.
Apărarea olandeză: 181, 208, 211, 313, 328, 336, 433, 439, 530, 541, 545, 686, 748, 842, 884, 903, 974.
Apărarea Philidor: 12, 41, 42, 44, 64, 160, 199, 226, 504, IV.
Apărarea Pirc-Ufimțev: 563, 603, 608, 614, 641, 647, 698, 737, 745, 747, 869, 894, 912, 955, 995.
Apărarea Ragozin: 609.
Apărarea Robatsch: 687, 688, 919.
Apărarea rusă: 85, 101, 114, 123, 192, 237, 480, 487, 788, 792, 877, XII, XVI.
Apărarea scandinavă: 147, 151, 163, 897, XV.
Apărarea siciliană: 17, 26, 33, 128, 134, 138, 145, 153, 224, 240, 259, 276, 309, 323, 338, 339, 345, 361, 370, 378, 381, 383, 386, 391, 398, 409, 419, 426, 428, 436, 442, 448, 463, 465, 470, 473, 474, 479, 482—485, 491, 498, 499, 506, 511, 514, 516, 518, 519, 523, 524, 526, 528, 529, 531, 532, 547, 553, 555, 557, 577, 581, 587, 589, 591—593, 601, 610, 621, 624, 632, 634—636, 638, 639, 651, 657, 661, 665, 666, 669, 671, 672, 674, 681, 682, 684, 685, 690, 694—697, 701, 702, 707, 715, 716, 719, 721, 728, 730, 736, 738, 746, 750, 751, 755, 759, 760, 771, 773, 777, 783, 789, 794, 799, 801, 807, 809, 815, 816, 821, 824, 831, 833, 840, 844, 845, 847, 852, 854, 855, 858, 862, 865—867, 872, 873, 875, 879, 883, 889, 890, 893, 898, 900, 901, 904, 910, 914, 916, 920, 924—927, 929—931,

936, 937, 940, 941, 943, 947, 949, 951, 954, 957, 958, 968, 975, 978, 981, 989, 999, XXVI—XXVIII.
Apărarea Tarrasch: 525.
Atacul Greco: 5.
Chaturanga-șah: XXX.
Contraatacul pionului c2: 7, 9, 11.
Contraatacul pionului damei: 1, 45, 52.
Contragambitul Albin: 95, 167, 196, 376.
Contragambitul Benoni: 349.
Contragambitul Blumenfeld: 303.
Contragambitul pionului damei: 14.
Contragambitul Volga-Benkö: 945.
Cursa lui Greco: 6.
Deschiderea Anderssen: 358.
Deschiderea Bird: 87, 569, 742, 800, XXII.
Deschiderea celor regilor: 2.
Deschiderea catalană: 377, 385, 400, 437, 579, 596, 725, 911, 984.
Deschiderea celor doi nebuni: 24.
Deschiderea centrală: 92, 105, 302.
Deschiderea Colle: 252, 430, 509.
Deschiderea engleză: 76, 248, 395, 420, 450, 454, 494, 539, 578, 580, 604, 613, 619, 658, 699, 727, 731, 744, 757, 763, 767, 770, 781, 782, 786, 795, 813, 817, 834, 850, 891, 907, 908, 922, 932, 938, 961, 964, 969, 986, 997, 998.
Deschiderea Larsen: 946.
Deschiderea nebunului regelui: 8, V.
Deschideri neregulate: 30, 31.
Deschiderea Nimzovici-Larsen: 812.
Deschiderea Orang-Oetang: 369.
Deschiderea Owen: 982.
Deschiderea Ponziani: 34, 49, 798.
Deschiderea Reti: 220, 236, 281, 408, 476, 527, 629, 630.
Deschiderea românească: 350.
Deschiderea Sokolski: 836.
Deschiderea Ruy Lopez: 43, 55.
Deschiderea Van 'T. Kruiz: 355.
Deschiderea Zukertort-Reti: 231, 250, 319.
Dublu fianchetto: 679.
Fianchetto di donna: 177.
Gambitul Blumenfeld: 977.
Gambitul Budapesta: 245, 315, 343
Gambitul central: 59.
Gambitul Cochrane: 29.
Gambitul damei: 18, 19, 81, 82, 86, 99, 100, 102, 111, 115, 127, 132, 135, 140, 141, 154, 156, 170, 175, 182, 185, 195, 200, 201, 203, 204, 207, 210, 212, 215, 218, 227, 229, 230, 235, 239, 241, 243, 246, 254, 255, 258, 263—266, 274, 279, 283, 298, 314, 324, 325, 327, 330, 331, 333, 346, 347, 368, 375, 384, 388, 392, 393, 401, 402, 405, 422, 423, 425, 427, 435, 441, 445—447, 455, 458, 488, 500, 507, 508, 522, 534, 542, 549, 576, 583, 598, 611, 650, 659, 668, 712, 735, 741, 743, 749, 752, 758, 766, 805, 822, 826, 861, 870, 906, 917, 970, 973, 980, 985, VI, XXIII.

Gambitul Damiano: IX.
Gambitul Evans: 16, 38, 46, 48, 50, 61, 89, 93, 121, VII.
Gambitul From: 184.
Gambitul Greco: 3.
Gambitul Hampe-Allgaier: 97.
Gambitul Kieseritzky: 25, 53, 54.
Gambitul nebunului regelui: 35.
Gambitul nordic: 150, 166, 187.
Gambitul regelui: 56, 60, 63, 78, 103, 136, 137, 139, 142, 162, 176, 193, 194, 217, 221, 222, 453, 546, 928, 966, VIII, XIII.
Gambitul Salvio: 13.
Gambitul scotian: 22, 387, 510.
Gambitul vienez: 36, 300, 332.
Gambitul Volga-Benkö: 948, 972.
Giuoco pianno: 20, 21, 23, 27, 32, 39, 51.
Indiana Benoni: 432, 543, 550, 552, 571, 575, 605, 628, 631, 703, 705, 711, 723, 820, 828, 829, 837, 887, 918, 944, 952, 967, 979, XXV.
Indiana Bogoliubov: 260, 732.
Indiana damei: 216, 247, 272, 275, 293, 334, 390, 501, 505, 556, 570, 573, 722, 808, 832, 843, 892, 921, 923, 959, 962, 983, 991.
Indiana Nimzovici: 249, 273, 278, 283, 290, 310, 317, 318, 348, 351, 354, 359, 360, 362, 411, 416, 421, 424, 444, 459—462, 468, 475, 489, 495, 540, 558, 559, 612, 642, 646, 654, 655, 680, 683, 692, 693, 739, 756, 776, 787, 797, 827, 838, 851, 871, 880, 902, 987, 992.
Indiana regelui: 219, 277, 297, 414, 418, 431, 440, 451, 456, 467, 471, 472, 478, 481, 490, 493, 512, 520, 537, 554, 561, 562, 567, 586, 588, 594, 607, 615, 617, 618, 622, 643, 649, 664, 675, 676, 706, 709, 714, 718, 729, 740, 753, 762, 765, 772, 778, 790, 793, 806, 819, 839, 846, 864, 876, 881, 909, 934, 990, XVIII.
Indiana veche: 202, 335, 365, 399, 457.
Jocul celor 2 cai: 88, 205, 225, 590, 623, 662, 733.
Jocul celor 3 cai: 65, 168, 734.
Jocul celor 4 cai: 40, 112, 152, 174, 180, 308, 417.
Mat ajutor: XXI.
Partidă cu avantaj: I, III.
Partida italiană: 58, 67, 73, 74, 77, 80, 83, 84, 91, 98, 107, 122, 130, 146, 191, 253, 307, 407, 415, 717, II.
Partida pionului damei: 144, 157, 232, 238, 242, 257, 261, 285, 304, 312, 322, 341, 342, 648, 810, 888.
Partida scoțiană: 15, 71, 477, 939, XI.
Partida spaniolă: 57, 66, 70, 75, 79, 90, 94, 96, 104, 106, 110, 116, 118, 120, 125, 129, 131, 133, 148, 155, 158, 159, 161, 165, 169, 171—173, 183, 188, 190, 206, 209, 228, 234, 251, 271, 291, 296, 299, 321, 337, 344, 353, 364, 367, 373, 389, 394, 397, 403, 412, 429, 486, 517, 521, 533, 536, 563, 572, 574, 582, 585, 595, 602, 606, 616, 625, 626, 633, 637, 652, 653, 663, 667, 670, 673, 691, 700, 704, 710, 713, 720, 754, 768, 780, 784, 802, 811, 823, 830, 835, 841, 853, 856, 859, 863, 868, 874, 895, 899, 950, 965, 971, 976, 993, 994, XIV, XIX, XX, XXIX.
Partida ungară: 28.
Partida vieneză: 37, 47, 62, 113, 119, 124, 126, 149, 233, 775, 905, 960.
Pat ajutor: X.
Șah... de voie: XXIV.

BIBLIOGRAFIE

BARCZA-ALFÖLDI-KAPU — **Die Weltmeister des Schachspiels,** Das Schach-Archiv Verlag, Hamburg, 1975.

BARCZA G. + COLECTIV — **Magyar Sakktörténet,** Sport, Budapesta, 1975.

BARATZ A. — **Championnat du monde 1948 — 50 parties,** Litografie, Paris, 1948.

BATURINSKI V. — **Mejzonalnii Turnir Brasilia, 1973,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1974.

BOLESLAVSKI-BONDAREVSKI — **Petrosian-Spasski, 1969,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1970.

BEHEIM-SCHWARZBACH — **Knaurs Schachbuch — Ein Jahrhundert Schach im Meisterpartien,** Verlag K. M., München, 1974.

BOTVINNIK M. — **Polveka v şahmatah,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1978.

CAFFERTY B. — **Spassky's 100 Best Games,** B. T. Batsford Ltd., Londra, 1972.

FINE R. — **Schaak verovert de Wereld!,** Inter. Uitgevers-en Handelmij, Amsterdam, '74.

FISCHER R. — **Meine 60 denkwürdigen Partien,** Verlag E. Wildhagen, Hamburg, 1970.

FÖLDEÁK A. — **Schach-Olympiaden,** Corvina Verlag, Budapesta, 1971.

FÖLDEÁK W. — **100 Preisgekrönte Schachpartien,** Verlag W. de Gruyter, Berlin, 1964.

GAIGE J. — **Chess Tournament Crosstables,** Philadelphia, 1976.

GAWLIKOWSKI S. — **Olimpiady Szachowe 1924—1970,** „Sport i Turystyka", Varşovia, 1972.

GREKOV N. — **M. I. Cigorin — 120 partide alese,** Editura Tineretului — C.F.S., Bucureşti, 1956.

HAITUN I. — **Grossmeister Portisch,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1977.

HOROWITZ AL. — **From Morphy to Fischer — a history of the World Chess Championship,** B. T. Batsford, Londra, 1973.

HOROWITZ-HARKNESS — **The Golden Treasury of Chess,** Chess Review, New York, 1943.

HOROWITZ I. — **All About Chess,** Collier Books, New York, 1971.

ICHIM TR. — **Meciurile Botvinnik—Tal 1960—1961,** Editura U.C.F.S., Bucureşti, 1962.

KARPOV A. — **Izbranniie partii 1969—1977,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1978.

KERES P.—NEI I. — **4×25: Fischer-Spasski-Korcinoi-Larsen,** Kirjastus Eesti Raamat, Tallin, 1975.
KMOCH H. — **Meister des Kampfschachs Max Euwe,** Verlag W. de Gruyter, Berlin, 1938.
KOTOV A. — **Mejzonalnii Turnir Leningrad 1973,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1974.
LASKER EM. — **Mein Wettkampf mit Capablanca,** Verlag W. de Gruyter, Berlin, 1922.
LE LIONNAIS F. — **Les prix de beauté aux échecs,** Edit. Payot, Paris, 1970.
MACHATSCHEK H. — **Könige des Schachs,** Sportverlag, Berlin, 1970.
MALȚEV A. — **Ispanskaia partia,** „Mediția i Fizkultura", Sofia, 1975.
MINEV-IOCIORMANSKI — **Bulgaria na Șahmatnite Olimpiadie,** „Mediția i Fizkultura", Sofia, 1978.
PANOV V. — **300 partide alese ale lui Alehin,** Editura Tineretului — C.F.S., București, 1957.
PANOV V. — **Capablanca,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1959.
PHILIDOR A. — **Analyse du Jeu des échecs,** Librairie Garnier Frères, Paris, 1871.
RESHEVSKY S. — **Reshevsky on Chess,** Pitman LTD, Londra, 1948.
RICHTER K. — **666 Kurzpartien,** S. Engelhardt, Berlin-Fronau, 1972.
ROIZMAN A. — **Șahmatniie miniaturi, 1970,** Izdatelstvo „Polimia", Minsk, 1978.
RUBȚOVA-CIUDOVA — **Tvorcestvo sovetskih șahmatistok,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1963.
SILBERMAN-UNZICKER — **Geschichte des Schachs,** Bertelsmann Ratgeberverlag, München, 1975.
SPIELMANN R. — **Richtig opfern!,** Schachverlag H. H., Leipzig, 1935
SZILY J. — **Maróczy Géza,** Sport Lap- és Könyvkiadó. Kecskemét, 1957.
ȘTEFANIU C. — **Secretele marilor maeștri Fischer, Gheorghiu, Karpov,** Edit. Sport-Turism, București, 1978.
TARTAKOVER-DU MONT — **500 Master Games of Chess,** D. McKay Company INC., New York, 1940.
VAN SETERS F. — **Les Olympiades des échecs 1927—1974,** Marabout, Verviers, 1976.
WADE-O'CONNELL — **Bobby Fischer's Chess Games,** Doubleday Company Inc., New York, 1972.
COLECTIV IUGOSLAVIA — **SSSR—SVET,** Șahovski Savez Srbije, Belgrad, 1970.
COLECTIV IUGOSLAVIA — **Na pervenstvo mira — Matci pretendentov,** Centar za unapredivanje șaha, Belgrad, 1969.
COLECTIV U.R.S.S. — **10 cempionov mira: Steiniț—Spasski,** „Fizkultura i Sport", Moscova, 1972.
F.R. ȘAH — **Meciul Botvinnik—Bronștein, 1951,** Editura C.F.S., București, 1953.
COLECȚIA REVISTELOR: La Stratégie, Journal d'échecs (Franța), Revista Română de Șah (România), „64" (U.R.S.S.), Șahovski Informator (Iugoslavia), Europe échecs (Franța), Magyar Sákkelet (Ungaria), Magazin (România), Fernschach (R.F. Germania) etc.

CUPRINS

CUVÎNT ÎNAINTE 5

Codul semnelor pentru comentarea partidelor 7

1. **COPILĂRIA ȘAHULUI: 1450—1749** 9

2. **PERIOADA ROMANTICĂ: 1750—1865** 14

3. **MARILE CĂUTĂRI: 1866—1920** 36

4. **ȘAHUL MODERN: 1921—1947** 99

5. **EXPLOZIA ȘAHISTĂ: 1948—1978** 180

6. **DIVERTIS-ȘAH** 407

POSTFAȚĂ 423

Indexul jucătorilor 424

Indexul deschiderilor 433

Bibliografie 436

www.stere.ro

Redactor: **Gheorghe Derevencu**
Tehnoredactor: **Ioan Petre**

Bun de tipar: 25 decembrie 1981
Coli de tipar: 27,5 coli

c. 773 I. P. Informația
Str. Brezoianu nr. 23–25
București

www.stere.ro

Lei 23,50

SAH
CARTEA DE AUR